Proemium titulum. Inhoc codice sunt titulum libri. Num decem.

Laturus ne forsitan operę p
ręium fuerit mordio ut
dicebat ille romanus per scripse
rim ne fatis id. necessi
tatem dicere autem aggr
gi uetera tam uulgata
re rem uidear dignouisse
per scriptores aut iteby
ram aliquid allaturos ue
aut scribendi arte rudem
uetustate superaturos
credit. Verumque erit: imu
abit ti rex gestarum memo
rie prima apud terram pp. pro
uirili parte me ipsius cognitu
iuuisse. Et si intacta scripto
rum turba mea fama obscu
ro sit: nobilitate ac ma
gnitudine eorum qui nomi
ni officient meo cosolet.
Res est preterea grimęsi op
eris. ut que supra septingen
tesimum annum repetantur.
et que altius origines perse
quitis eo careuerit ut iam
magnitudine laboret sua.
et legentium plerisque haud du
bito quin prime origines
propinquę primis originibus minus
probatum uoluptatis sint
festinatis ad hec nouam q
bus iam pridem prualentis
pro uiribus se ipse obficiunt.
Ego contra hoc quoque laboris premium peti.
ut me a conspectu malorum quibus tot per
nos uidet etas. tantisper certe dum scripta il
la tota mente repeto auertam: omnis expers
curę que animum quamlibet sollicitum ex ani
mo tunc solliciti ei effugere possit. Quem ad o-
ditum conferat hic labor poetice magis
commentas fabulas quam incorruptam rerum gestarum
monumentis traditam reperiet affirmare
nec refellere iuuabit. Datur hac uenia an-
tiquitati ut miscendo humana diuinis
principia urbibus augustiora faciat. et
populo romano quicquid ex fabulosis
decorum pręferat origines

ut ęreas urbis rome patres.

fuerit tradentes referre auctores: ea belli
gerę populo romano. ut cui sinum condentique
urbi parenti marti potissimum ferat. ei
quibus gentes humane patrantur equo
animo. quique imperium patiuntur. Sibi quibus si
mul uirtus cuique aduersa aut existima
ta ferat. Nubi magno equidem pręmio dis
crimine. Ad illa mihi pręcipue quique animum
intendat animus: que uita qui mores fu
erint. per quos uiros quibusque artibus
domi militiaque partum auctumque imperi
um sit. Labente deinde paulatim disci
plina. uelut desidentes primo mores sequa
tur animos. deinde ut magis magisque
lapsi sint. cum ire ceperint propitios: donec
ad hęc tempora quibus nec uitia nostra nec
remedia pati possumus perueniatur. Hoc illud
est preprie in cognitione rem salubriter. ac
frugifere omnis te exempli documenta illu
stri posita monimento intueri: inde tibi atque rei
p. quod imitere capias. inde fedum exitus quę
uites. Cetera uel me amor negocii fallit. aut nulla unquam res publica nec ma
ior. nec sanctior: nec bonis exemplis ditior
fuit. nec in quam tarde tam sere auaritia
luxuriaque immigrauerint. nec ubi tanta
ac tam diu paupertas ac parsimonia
honos fuerit: atque eo quo rerum minus tali mo
dum cupiditas erat. Sup de hinc
auaritia. et abundantes uoluptates. de
rum per luxum atque libidinem pene et per
dite omnia ingerere. sed questus ne tuis
quidem gentis fuisse. cui forsitan necessa
rie essent. Abunde certe tam ordiendi
rei absint. Cui bonis primus omnibus non
sis. et patrocinio tuo tuisque. Sunt pro
nobis quoque moles erit libenter. si quam ut
or. fis tantum operis tui cuique proposito
darent. Explicat proemius nr. de actibus
troie. et aduenta enee in italiam aliqd
tangamus.

sumpsimus omnium

fato profugus troia cap
tos ferunt. et tumulo
enee. et memoratę uictus ire
hospitii et pacis reddendęque
ione semper auctores fuere omnes
bello achiuo abstinuisse. Casibus

et duobus enea thymbreq;

Cur. i. athenei. et enea seuitia nos

Condita uenetia
an tenor oditur.

J. G.

P. V. 63.

Deut 63 16

Plut. 63
Cod. 16

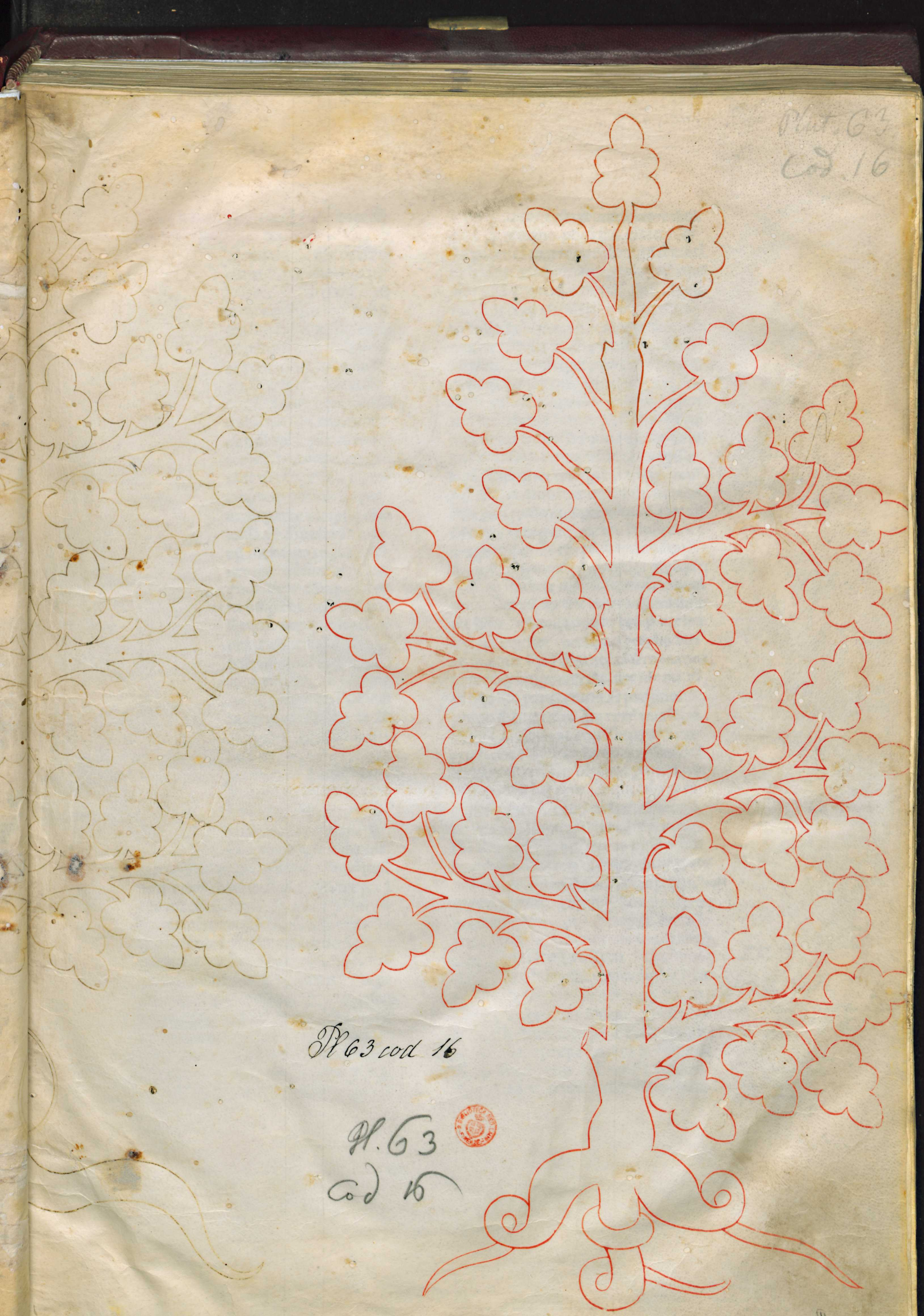

Pl 63 cod 16

Pl. 63
cod 16

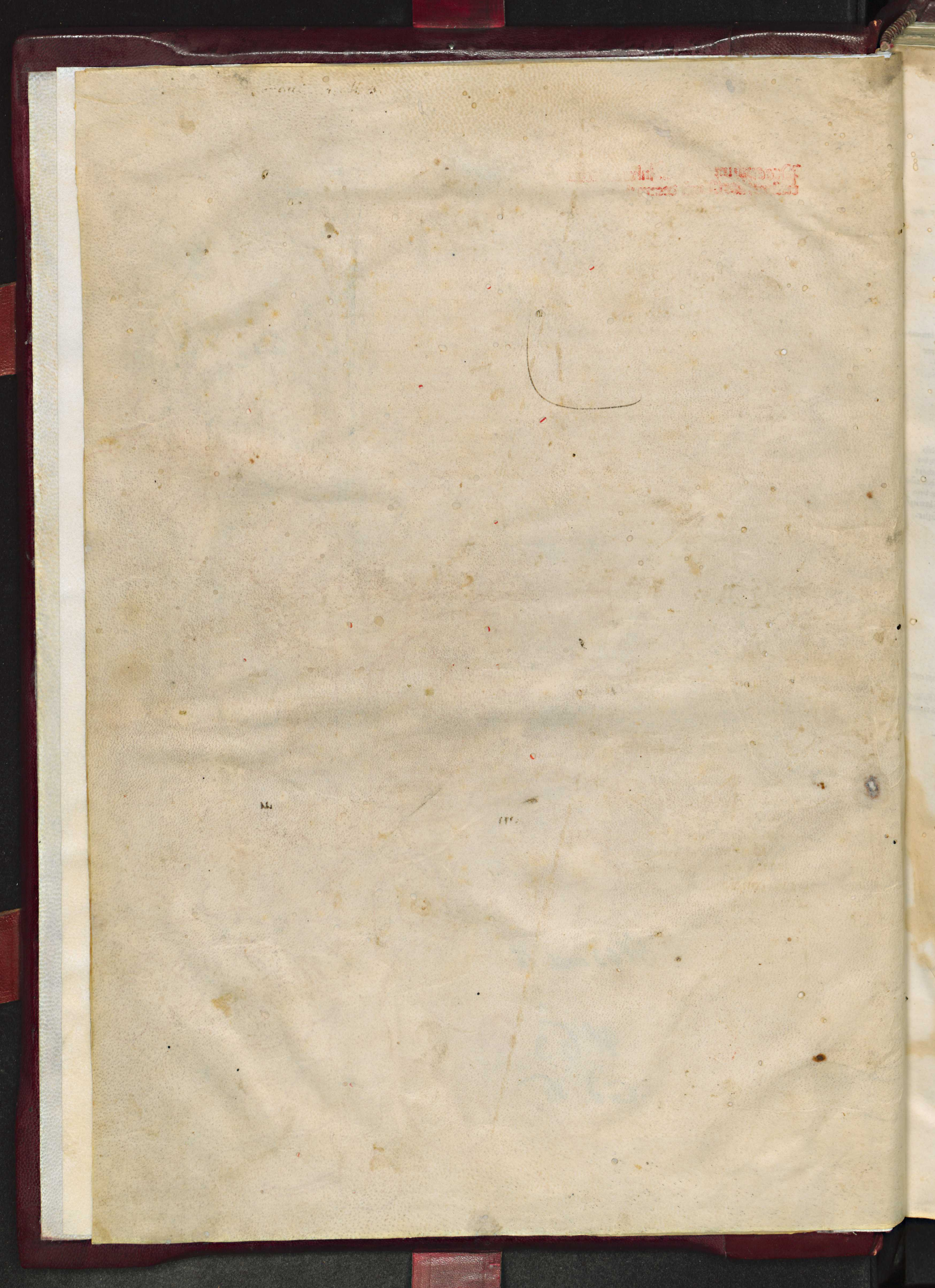

Proemium catiliui. Inhoc cod cæsit catiliui libri. Num decem.

Acturus ne sim opere p
cium. Iam primo dicendi ue
hemens. Plinio pr̃ceptore
eram nec satis hoc. Nec sci
am. Dicere autem. quæq
ei uentũ eam uulgatã
ẽ rem uideã. dimouisse
per scriptores aut iudi
certã aliquid allaturos se:
aut scribendi artem ita dem
ue tantã fidẽ superaturos
credit. Verumq; erit: im
abit ti res gestas memo
riæ p̃ma pis cẽtum p̃p. pro
uirili parte me ipsius cõsu
luisse. Et si intacta scripto
rũ turba mea fama i obsc
uro sit: nobilitate ac ma
gnitudine eoꝝ qui nomi
ni officient meo cõsoler.
Res est p̃terea ti mẽsi op
eris. ut quæ sup̃ septingẽ
tesimũ annũ repetatur.
et quæ ad rerigus, p̃fecta i
nitius coœuerit ut iam
magnitudine laboret sua.
et legẽtiũ plerisq; haud du
bito quin p̃me originis
primaq; origines parum
p̃bitura uoluptatis sint
festinãtibus adire nouã q
bus iam p̃tem piuleãtis
p̃ uires se ipse offeramt.
Ego contra hoc quoq; laboris p̃miũ peti.
ut me a cõspectu malorũ quæ tot per a
nos uidet etas. tantisp; cerne discrimi
la tota mẽte repetam. a tenore me expedi
re quæ scribentis animũ a cõsuetudine
aucto sollicitari ei efficãcia possit. Quicq; ad
ditam condẽdiue urbẽ poeticæ magis ho
nora fabulã quã in carmẽ uersa gestarũ
monumẽtis inhæsit. ea ut adfirmare
nec refellere in animo est. Datur hucia an
tiquitati ut miscendo humana diuinis
p̃mordia urbium augustiora faciat. et
cui p̃ hoc populo ignoscere affectare origines

et patres ac deos referre auctores: ea belli
gnã ẽ p̃ romano. ut ei sinũ cõditoriq;
ũi parentẽ martẽ p̃ssimum ferat. ti
es hoc gentes humane patiantur equo
alio quã imperii patiunt. Si habuisti
militem ut eiq; aduersa aut crudelia
uitia. ubi magno equidẽ pœnam discri
minis. Ad illa mihi, p̃sequiq; ac retur
itandat animũ: quæ uita qui mores fu
erint. per quos uiros quibusq; artibus
domi militiæq; quo partas quauctũ imperi
um sit. Labente deinde paulatim disci
plina. uelut desidentis p̃mo mores sequ
antur animo. deinde ut magis magisq;
lapsi sint. cũ ire cœperint p̃cipites: donec
ad hæc tempora quibus nec uitia nostra nec rem
edia pati possumus perueniatur ẽ. Hoc illud
ẽ p̃cipue in cognitione rei salubre: ac
frugifera omnis te exẽpli documẽta illu
stri posita monimẽto intueri: inde tibi tuiq; ci
.p. quod imitere capias. inde fœdi exitu
uites. Cetera aut me amor negocii suscep
ti fallit. aut nulla unquã res. p. nec ma
ior. nec sanctior: nec bonis exẽplis ditio
or fuit. nec iquã ciuitatẽ ti sero auaritia
luxuriaq; inmigrauerit. nec ubi tam
ac tam diu paupertati ac parsimoniæ
honos fuerit: adeo quo rerum minus ea mo
minus cupiditas erat. Sup̃ diuitiæ
auaritiaq; abundantes uoluptatibus fœ
cerim perluxit atq; libidini pene ui per
dẽdique omnia iuuerere. seq; quæsierit ne tuæ
quidẽ genti futurus: ei forsitã necessa
rie erunt. Abinitio certe tãtæ ordiendæ
rei absint. Si bonis precibus omibus uota
fas a pẽatibus deoq; deabusq;. Siue pecu
nobis quoq; mos est libens ei apprem ut
ortis tãtum operis fuerit ausis p̃osperos
darent. Explicat proemium nr. de actis
troie ad uenit enee in italiam aliqd
tãgamus.

omiũ

fato profugi troia cap̃ arcem
tos ferrum ẽ troianoq; ducis
enee aduentumq; uictusa uim
hospitii et opes rudentiq; be
lum sempiternos fuerit omne
tus belli archiuo habemus fide. Cæsiq;
deorum offensi ergo qui imperium

N origine uenetor fuisse an roma condita

enetū qui seditione ex paphlagonia pulsi: et sedes q ducē rege philomene ad troiaz amisso quē rebant uenisse īm̄ ultimū maris q adriatici sinuz. euganeiq; qui it̄ mare alpes q ī colebant pl'is: enetos troianosq; eās tenuisse tēr. et iquez p̄mo egressi siūt loci troia uocatur. Pagoq; in troiano nomī est. gens uniuersa ueneti appellati. Hec ām absimilū clade domo p̄fugi. sed ad maiora rez initia ducē tabo fatis. p̄mo īmacedoniā uenisse dein insulaz querētez sedes: delatū. absiculia classe ad laurētez agrū tenuisse. troia q̄ hoc loco nomī é. Ibi egressi troiani ut q̄b ab inimēso, ppe errore nichil p̄ arma q naues supr̄ eēt. Cum p̄da ex agris agerēt latin' rex ab origines q̄ qui tū ea tenebāt loca. ad arcendā iniz aduenarū armati ex urbe atq; agris cō currūt. duplex exinde fama est. Alii p̄ lio uictū latinū pacē aiz enea deinde affinitatē iunctisse tradūt. Alii aut instructe acies cōstitissent. p̄usquā signa canerēt, p̄cessisse latinuz it̄ p̄mores, ducēq; aduersa q euocasse ad cōloquiū. P̄cta tū deinde qui mortales eēnt. ūde aut quo casu, p̄fecti domo. quid nec q̄rētes ia agrū laurētez exissent. Postquā audierat mlt̄itudiez troianos ee. ducem eneam filium anchise q uenerit, ctem nata pata. q domo p̄fugos, sedem cōdendeq; urbi locū querere. q nobilitatē admirati genus utriq;. q animū ul' bello ul' pace paratū: dextā data, fidem futurre amicicie sanxisse. Inter se duos ictuz in̄ duces. iter creatus salutatione fēz: eneā ap̄ latinū fuisse hospitio. ibi latinū ap̄ penates deos domesticū publico adiunxisse fedus. filia enee īmatrimoniū data. Ea res utriq; troianis spē affirmat̄ tandem stabili. tertiaq; sede finiendi erroris. oppidū cōdens Eneas ab nomine uxoris lauinii appellat. breui forte quoq; uiril' ex nouo matrimonio fuit. Ascaniū parētes dixere nomen:

Prelium turni regis rutulor; enee.

Ello deinde aborigines troianiq; simul' pcti. turn⁹ rex rutulor; cui pacta lauinia añ aduētuz enee fuerat, p̄latā sibi aduenaz egre passus. simul enee latinoq; bellū itulerat. Neutra acies leta ex eo certamine abiit. victi rutuli: uictores q̄ aborigines troianiq; ducē latinū amisere. Inde turn⁹ rutuliq; diffisi rebo: ad flor entes opes etruscor; meçentiiq; regē eorum cōfugiūt. q̄ cere opulēto tum oppido ip̄erii tis. iaz īde abinitio minime letus noue origine urbis: q tum nimio plusq; satis tutū eēt accolis. rez troianaz crescē ratus. haud grauatiz socia arma rutul' iunxerit. Eneas ad usus tāti belli terrorē. ut cuncta aborigenū q cōciliaret. nec sub codez iure solum sed etiaz nomīe oēs eēnt. latinos utrāmq; gentē appellauit. Nec deinde aborigines troianis studio ac fide erga regez eneā cessere. Recrutisq; his animis coalescētiuz. īdies magis duor; ppl'or eneas q̄q tāta opib; ex situ erat ut iaz nō terras solū sed mare q per totā italie longitudiez, ab alpib; ad fretū siculum fama nois sui ip̄lesset. tū cū membris belluz: ip̄ulsare posset: inmanem copias edurit. Secutuz inde p̄luz latinis: Enee etiam ultimū operiz mortaliū fuit. Situs ē quidē q̄ eiz dicitur fac q; est, sup numicū flumē. ioue indigetē appellant.

Enea mortuo. ascanius filius ei⁹ fecit albañ etruscle noīe. suscepit regnuz lauinea enee uxor:

On dum maturus ip̄erio ascanius enee fili⁹ erat: tū id ip̄eriū ei ad puberē etatē incolume mansit. Tā tisper tutelā muliebri ti ti icoles ilauinia erat: res latina q regnū aut̄ tū patrē numq; puero stetit. haud ambigaz. quis enim rex tā ne terez procerto adfirmet, Hic ne fuerit ascani⁹ an maior q̄z hic. creusa matre illo icolumi natus. comesq;

Turn⁹ cecr lor

Lauorsus latinus

Cancēcaus rex etrusc⁹.

Cere oppidū.

Eneas succedō latino socero suo troianos q aborigenes. ut eos ad cōciliaret. uno noīe oēs latinos appellauit.

Ascanius matri ut alboz

·troie apulie.

latin⁹ rex aboriginū.

duplex de rege latino opinio.

·1· armate.

·1· domesticos.

Eneas lauinium oppidum condit.

·1· possessiuz. ab. auo.

·1· ad uxorium.

·1· cereta.

·1· p̄mi habitatores q̄ ytalie.

·1· sedentary.

·1· ab ipsa.

·1· somnibus

·1· ascanio.

Al' etruria.

Quid deinde fecerit

Hic uidet fluuiū mortuus eneas

C.3.

opinio

Dubia de ascanio.

Nea fili

ide patet ne fuge. Que ulli cuiquã ulla
gens auctoritz noĩs sui nũ caput. Is
ascanius ubicũq; q̃ qua cuiq; matre gẽ
tis: certe natus ence cõstat. abũdãte
laurenti m̃ltatis die florẽtem uiz ut tũ
res erãt atq; opulentã urbẽ matri
seu nouercẽ reliquit. Nouã ipe aliaz
sub albano mõte condidit: q̃ ab situ p
recte i dorso urbis longa alba appel
lata. Inde latinũ q̃ albã longã colonia
deducti. triginta ferme i tẽ fuere anni.
Tantũ i ñ opes creuerant maxie finis
etruscis: ut ne morte quidẽ ence nc
deinde iter muliebrez tutelã rudimẽ
tãq; p̃ mũ pueril' regni mouere arma
aut meçenaq; etruscisq; aut ulli alii ac
cole ausi sint. pax ita cõuenerat: ut
etruscis latinisq; fluuius albula quẽ
nũc tiberim uocant finis eẽt. Siluius
dei ñ regnat ascanii filius casu quodã
i siluis natus. ascaneaz siluiũ creat. Is d̃
ide latinuz siluiũ ab eo colonie aliquot
deducte: p̃ca latini appellati. mãsit sil
uium postea omĩb; cognomẽ q̃ albe re
gnarunt. latino alba ortus. alba atys.
atte. capis. capitẽ capetus. capeto tiberi
nus. qui i traiecto albule amnis sub
mersus celebre ad posteros nom flum
ini dedit. Agrippa iñ tiberini filiꝰ. Post
agrippã romulus siluius apẽ acep
to i perio regnat. Auentino fulmine
ipe ictus: regnũ per manꝰ tradidit.
Is sep'tuis i eo colle: q̃ nũc pars roma
ne est urbis: cognomẽ colli fecit. pro
ca deiñ regnat. Is numitorẽ atq; amu
liũ p̃creat. Numitori qui stirpis maxi
mus erat: regnũ uetustuz siluie gẽtis
legat. Plus tñ uis potuit: quã uolũtaz
patris aut uecãdia etatis. pulso fr̃e a
mulius regnat. Addit sceleri scelus. stir
pẽ fris uirilem i tẽmit. Creatio rom
uli q̃ remi nati ex rea silua:

Ratris filie rhee siluie pĩpẽz
honoris: cui uestale eaz legi
sset: perpetua ũginitate spẽ
partus ademit. Sed dubi
tatur ut opinor. satis tñ
origo urbis: maximiq; secãdi deos

opes i perii p̃cipiũ. ut cõpressa uestal'
aiz geminũ partũ ediderit. seu uta rata
seu q̃ deus auctor culpe honestior erat:
mar tẽ in certe stirpis patrẽ ee nũcup
at. Sed nec dii nec hoĩnes: aut ipaz
aut stirpem a crudelitate regia undic
ãt. Sacerdos uicta i custodiaz datur: p
ueros i pfluentẽ aquã mitti iubet. for
te quadraz diuinitꝰ sup ripas uberis ef
fusus leniꝰ stagnis nec aditu usquã ad
iustuz cursum poterat amnis. Et posse
quã uis languida mergi aq̃ i fantes:
spẽ ferentibꝰ dabat. Ita uelut defunct
os regis i perio i priã alluuie ũ nũc fic
ruminal' est: romulare uocati ferũt.
pueros exponũt. uaste tũ ibi s locas so
litudines erãt. Tenet fama cai fluuiũ te
alueũ quo exposita erãt pueri tenuis
i sicco aq̃ restiti tuisset lupam sitientez
ex mõtibꝰ q̃ circa st̃ ad puerilem uagi
tum cursuz flexisse ei submissas i fanti
bꝰ adeo mite p̃buisse mãmas: ut lin
gua lambentez pueros magister regi
pecoris i uenerit. Faustulo fuisse nom̃
ferũt. ab eo ad stabula larentie uxori
educãdos datos. Siue q̃ larentiaz uul
gato corpore lupã it̃ pastores uocati
putẽt. Inde locũ fabule ac mirac̃o dati.
Ita geniti itaq; educati cũ p̃mũ adole
uit etas. nec i stabul' nec ad pecora se
gnes. uenãdo pagrare saltus. hĩc ro
bore corporibꝰ animisq; siũpto: iaz nõ
feras tantũ subsistere. sed latrones p̃
da onustos i pet̃ facẽ. pastoribusq; ti
pta diuidere. Et cũ his crescente idies
grege iuuenũ ferias ac locos celebra
re. Iam tũ i palatino mõte lupeal h̃ fa
isse ludicrũ ferũt q̃ palla. antea ur
be arcadica palãciũ d̃ hĩc mõtem app
llatũ ibi. euãdrũ q̃ exeo gñe arcadiz
m̃ltus añ tempestatibꝰ tenuerit eẽ loca.
sollẽpne allatũ ex archadia i stituisse
ut nudi iuuenes lici cũ pane. uenerã
tes perluxiz atq; lasciuiam curreret.
Quez romam deinde: uocarit iuuum.
huic delitus ludicro. cui sollẽmne uoti
eẽt i sidiatos ob iraz p̃te ãmisse latro
nes ai romulus usse defendisset: re

Ascanius relicto lauinio
matri uel nouerce edidit
albaz.

alba longa

Post mõtẽ ascanii
regnat siluius ascanii filius.

Griologia eneidos.

Tiberin albule
amnis sumsius
ei nom̃ dedit q̃
tiberis uocatur.

Rea filia numitoris
romuli q̃ remi mat̃

i. occasionẽ.

Lnatiuitas. uo. ore.

Quid i amne directi.

Flauis ruminal. qui romulare.

Quid iuuenq; reducti.

Vulgato. i. diffamato.

Impereal loc̃ u lupeal
fiebãt. i. ludi adq; mẽ
tiees cõueniunt.

de palãtino mõte ludis

Tempestas p̃ tẽpe uo.

Impereal appellat̃ loc̃ u
pandetis colit̃. aiz solẽp
ma ludicra celebrãt̃ q̃
lupeca uocãt̃ u metu
eis cõueniunt.

2

mũ cepisse. captum regi amulio tra
didisse. vlco accusantes crimini ma
xime dabant inuimitoris agros ab
his ipetum fieri. añ cos collecta iuue-
nũ manu hostilẽ imodũ ꝑdas ageret.
Sic numitori adsupplicium regnus
ꝓditur: Jam iñ abrmitio faustulo ipse
fuerat regias stirpem apd se educari. N
am et exposit⁹ iussu regis ifantes fu
erat: et tẽpus quo ipe eos sustulisset ad
id ipm cõgruer. Si tẽ imaturi⁹ añ aut
per occasiõẽ: aut pnecessitatẽ apparuit no
luerat. Necessitas prior uenit: ita me
subactus: romulo rẽ aptrit. Forte et nu
mitori cũ in custodia remũ haberet: audi
sset q; geminos ee frẽs: cõparãdo eor eta-
tẽ q ipãs minime fuilẽ indoles: tetigerit
animus memoria nepotũ. Gaudentiq; eodẽ
per ueñt ut haud ꝓcul eet q remũ agnos
ceret. Ita undiq; regi dolus nectitur. Ro-
mulus interfecat amulii. matrem suaz
q numitorẽ suũ auũ q se ipm uindicat.

Omulus nõ cũ globo iuue-
nũ. nec e erat aduim aptã par
sed alius alio itinere uissis:
ad ea tpe ad regiam ueñre
pastoribꝫ ad regẽ impetuz
faciat: q ad omo numitoris alia cõpara
ta manu adiuuat remus. Ita regẽ ob
truncat. Numitor: iné ꝓmũ tumultuz
hostes iuasisse urbem: atq; adortos regiã
dignitatis: cũ pubẽm albanã in arcem ꝑfu
dio armisq; obtinendã aduocasset: post
quã iuuenes perpetrata cede pergere ad
se gratulantes uidit: et ꝑplo aduocato
cõcilio scelera ise frãs origine nepotuz,
ut genita. ut educati ut cognita ee-
dem dieq; tyranni seq; et auctorem
ostendit. Juuenes per media cõtiones
agmine igressi cũ auũ regẽ salutasset:
secum ex omĩ multitudie ꝓsentiens uor
catũ nom ipe rumq; regi efficat. Ita nu
mitor albana ꝑmissa re romulũ re
mũq; cupido cepit. Eis locis ũ exposit⁹
q educati erant urbis cõdendæ. Et su
pererat multitudo albanoz latinorũq;
ad id pastores quoq; accesserãt: q omes
facile spẽ facerent. Quo inẽ frẽs. fuit orta

discordia. angurẽ elegunt ut lociz
cõdendi urbez q nomen digeret.

Arum alba. paruũ lau
mus ꝑ ea urbẽ q cõderet
fore. Intueit deinde his
cogitationibꝰ auitã mal
um regni cupido atq; iñ
fedũ certamen uortũ afans miti p
napid q̃m gemini eẽnt nec etatis uc
redia discrimen facẽ posset ut diui
quoz tutelã ea loca eent augurijs
legent. q nomẽ noue urbi daret. q cõ-
diti imperio regeret. romulus pala
tinum: remus auentinũ adinau
guriũ tẽpla capiũt. Priori remo au-
guriuz uenisse fertur. sex uultures.
Iteq; nũciato augurio cũ duppler nu
merus romulo se ostendisset: utriq;
regẽ sua ml'titudo cõsalutauerat. Tem
pore illi ꝓpto. At hi numero auiuz
regnũ trahebãt. Inde ci altercatiõe ꝑ
gressi: certamine irarũ adedẽ ũtitur.
Ibi iturba letus rem⁹ accidit. Vulgatior
fama ẽ: ludibrio frãs remũ nouos tr
ansiluisse muros. Inde abrmito romu
lo ũbis quoq; icepitans adiecassz. S
dein q̃am q; alio transiliet mœnia mea
it fiactur. Ita solus potitus ipio ro
mulus. cõdita urbs cõditoris noĩe
appellat. palatiũ ꝓmũ in quo ipe er
at educatus: munit. Sacra diis alijs.
albano ritu greco herculi ut ab euãdro
ritua erant facit. hercules inca
loca geryone in tempo boues mira
specie abegisse memorat: ac ꝓpe tibe-
rim flauiũ qua ꝓse armentaz agens
nãdo tranauerat loco herbido: ut quie
te q pabulo leto reficeret boues: q ipm
fessum uia procubuisse. Ibi ei eiz cibo
uino q grauati sopor oppressisz: pa
stor accola eius loci nomine cacus.
ferox uiribꝰ: capte pulcritudine bouz:
ei auferre ea predaz uellet: q si agen
do armenta in speluncaz: cõpulisz: ipa
uestigia querentẽ diuz eo deducturã
erant: ablos boues: eximiũ q̃q; pul-
critudine: claudio ingressuz texit. Hera
les adym nitorez somno exactus ad

gregē perlustrasset oculis. q parte ab
eē numero segnissi; pgis adproximā
speluca; si forte ea insidias ferret;
Que ubi omia foras ista uidit: nec ipe
alia ferre: cōsistus atq; incertus ani
mi exloco ihesso agere porro armēti
cepit. Inde ai acq; boues que dā adde
sideriū ut hi recentatū mugissent/
redditā ide istarū ex spelluca boū uoc
hercules cognitat. Quez ai uadentē ad
spelluncaz caco uocabulo cōnatus cēt:
ictus clauā fidem pastorū ne q̄quā
uocans/ morte occubuit. Euander
tū ea pfugis ex pelo pōnesso/ auctō
ritatē magē quā imperio regebat lo
ca uenerabil' uir. Hiraclo strāriz reg
no uc ite rudes arcui homines/ uene
rabilior dignitate credita carmenta
matris/ quam fatiloquā ante sibille
italiam aduentū mirate inca gētes
fuerant. Ubi euāder cōcursu pastor
trepidātiuz area aduenā manifeste
reū/ cedis ex tatus/ posq̄ facinus
facinoris q̄z audiuit habitū formā
q; uiri aliquāto ampliorē angustiorē
q; humana ituens/ rogitat quis uir
esset. ubi nomē patriēq; ac patriā acce
pit/ Ioue nate hercules/ salue inquit.
Te m māt ueridica itēpres din auctu
r ū celestū numez ecauit. ubiq; arā
h dicāt uri/ quā opulentissima olim
itris gens maximaz uocat. huiq; ritu
colat. Dextra hercules data: accepe
ē ipletuiq; fata/ata cōdita ac dicata
ait. Ubi dū pmū bouē crimia capta de
grege sacruz/ potatis ac pinarius. q tū
familie maximē idem ea loca icolebāt.
fato forte ita euenū/ ut potiti adtēpus
pstō cēnt hisq; exta apponerētur. pina
rii extis adhis adcertā uenirēt dapē.
Inde istitutū mānsit: don pinarium ge
nus fuit/ ne extis solēpniū uescētur.
Potiti aboriginū edocti antistites sacri.
ei per mltas etates fuerūt don tradito
suis publicas sollēpni familie ministe
rio / genus potitioz ē interiit. Ubi tū sac
romulus una ex omib/ pegrina luce
pit. Iam tū imortalitatis ū tute parta

ad quā eū sua facta ducebāt: fauctor
rebz diuinis rite perpetratis uocati
q; ad cōcionē multitudine: que coalc
scere ipp. unioz corpus nulla re pt̄ quā
legibz poterat. uirtā dedit. Que ita
sancta generi hoīnū agresti force ra
tus si se ipe uenerabilez isignibz ipeti
fecasset. Cū cetero habitu se augustiorē
tū matie lictoribz duodecī suptis fe
cit: alii ab numero auiū q̄ augurio
regū pcedebant cōsecutū numium
putant. nec haud penitet eoru sine cē
quibz q̄ apparitores q̄ genus ab etr
uscis finitimis. unde sella curulis/
unde toga pterta suptā ē. numeruz
quoq; ipm ductū placet. Et ita huīsce
etruscos q̄ exduodecī pplis comunit
ercato rege singlos singuli ppli lictores
dederint. Crescebat interim urbs m
unitionibz alia atq; alia apptēdo loca
ai inspē magē future multitudis quā
ad id q̄ tū hominū erat munirent:

Vt urbs romana crescēt romulus fe
cit asilū q̄ recepit senatores:

Inde ne uana urbis ma
gnitudo cēt. adiiciende mul
titudinis cā uetē cōsilio
cōdentium urbes. q̄ obscu
ram atq; humilem ōq̄
endo adse multitudinez natā cētis
plē ementiebantur. loci q̄ nūc sept
tensis sentibus ite duos lucos ē asilū
aperit. Eo confinitimis pplis turba oīs
sine discrimine. liber an seruus cēt. au
da nouaruz rerū perfugit. idq; pmū
adeptaz magnitudinez roboris fuit.
cū iaz uriuz haud penitēt. Consiliū
de ide uiribz parat. centū creat sena
tores. siue q̄ his numius satis erat siue
q̄ soli centū erāt q̄ creari pres possent.
patres/ certe ablonore/ patriciiq; pro
genies eoz appellati. Iam res romana
adeo erat ualida: ut cuilibet finitima
rū ciuitatū bello par cēt. Cum roma
ni habent penuriā mulieꝝ ut res ro
mana crescēt. Ro. per cōsilium uocauit
equoz ludū. sabinenses. cenitēses. cru
stuminī. camerinates. aliī affines li-

Che romulus po iura dedit pplō romano.

Hector. tis. i. minister crudelitatis.

Finitimi. ma. mū. i. confines.

Toga uestis romana antiquissima. apelagi p̄ tūnicā. palleū purū forma rotūda. q̄ fusiore. q̄ undāte sinu q̄ romanī obuolutū sup sinisterū humerū regebant. subdertro veniebat.

Celle curules erāt ibus magistratē sedētes iura pplō dabant.

Conaco. cens. cui. ā tū. i. cōgrego.

a silua.

Ph̄mo senatores creati sē.

Vnde patrū nomē sūpserūt.

C. C.

teralit̃ uc̃ientes ꝙ hospitalit̃ i urbe
recepti fuerunt :

Ed penuria mulierũ hominis etatẽ dura tura magnitudo erat. quippe quib⁹. nec dom⁹ spes plus. nec cũ finitimis conubia cent. Tũ ex cõsilio patrũ romulus legatos circa uicinas gẽtes misit: ꝙ societatẽ conubiũq; nouo pplo pe terẽt urbs quoq; ut cetera exĩmo nasci te inquã sua ũtus ac diuuuẽt magnas opes sibi magnũq; nom̃ facẽ satis scire originis roma ne q deos ad fuisse q nõ defuturã uirtutẽ. pĩn ne grauarẽtur hoĩes cũ hominib⁹ sanguinẽ ac gen⁹ miscere. Nusquã benigne legatio audita ẽ. Adeo simꝰ spernebãt. simꝰ tãtã in medio crescẽtẽ molez. ac posteris suis metuebãt apletisq; rogitãtib⁹ dimissi hĩ q feminis quoq; asilum aperuissent. Jd ẽ demũ cõpar conubiuz fore. egre id romana pubes passa q haud dubie aduz spectare res cepit. Cui tẽpus locoq; aptũ ut donaret romulus. egritudinẽ ai dissimulans. ludos q̃ industria parat neptuno equestri. solemniq; cõsualia uocat. Jndicq; deiñ finitimis spectaculũ iubet. Quãtoq; apparatu tũ sciebant aut poterant cõcelebrant ut rẽ claram expectatãq; facẽt. ostẽtu mortales cõuenere: studio etiã uidẽte noue urbis maxime. primi q̃q; ceninẽses. crustumini. antemnates. Jaz sabinor⁹ omis mꝰtitudo cũ liberis ac cõiugib⁹ ueĩt ĩuitati hospitaliter per domos. cũ situ meniaq; q frequẽtẽ tectis urbez uidissent. mirãtur tã breuẽ rẽ romanã creuisse; ubi spectaculi tẽpus uenit. deditoq; eo mẽtes cũ oculis erant tũ ex cõposito orta uis. Signoq; dato iuuẽtus romana adrapiendas uirgines discurrit. magna ps forte ut iq̃q; ciderat rapte. quasdã forma excellentes ꝑm oribus patrũ destinatas explebe hoĩes. quib⁹ datũ negotiũ erat. domos deferebãt. unã longe añ alias specie ac pulcritudine insignez. aglobo talassij auidã raptã ferunt. mꝰtisq; sciscitãtib⁹ aui nã eaz ferrent. idẽ tadez. ne quis uiolaret talassio ferri. clamitatũ. Jñ nuptias hanc uocẽ fuisse. Turbato permetũ ludicro mesti pauẽtes uirginũ parẽtes ĩuisantes uiolati hospicij fedus deumq; ĩuocantes. cui⁹ ad solemnẽ ludos q̃ per fas ac fidẽ decepti ueniissent. Nec raptis aut spes de se melior aut ĩdignatio ẽ minor. sedipse romulus circuibat. docebatq; patrũ id superbia factũ. q̃ conubiũ finitimis negassent. Illas tamẽ ĩ matrimonio ĩ societate fortunaz omiuz ciuitatisq; q quo nil carius humano genere sit liberũ fore. mollirẽt modo iras. q quib⁹ sors corpora dedissent darẽt animos. sepe exiniuria posmodũ grãz ortã eoq; melioribus usuras uiris. q ad hĩsurus. pse q̃ sq; sit ut cui suã uicẽ fictus officio sit. parentiũ q patrẽq; expleat desideriũ. Accedebant blandiae uirorũ factũ pur gandũ cupiditate atq; amore. quae maxime ad muliebre ingeniũ efficaces pces sũt. Jam admodũ mitigati animi raptis erãt. At raptarũ parẽtes cũ maxime sordida ueste lacrimisq; q̃relis ciuitates cõcitabant. nec dom⁹ tantũ ĩdignationes cõtinebãt. sed congregabãtur undiq; ad tatiũ tacii regẽ sabinoz q legationes. eo q̃ maximũ tacii nom̃ in his regionib⁹ erat. cõueniebãt ceninẽses. crustuminiq; q attẽpnates erant. ad quos ei⁹ iniurie pars pertinebat. lente agere his tacius sabiniq; uisi sũt. Sabinenses. crustumini. q attemnates atq; ceninenses. ppẽ ĩ iuriaz eis fãz. romulo q romanis bellum parant :

psi iẽ se tres popli communiter bellũ parant. nec crustumini q̃dez atq; attẽpnates. pardore. iuraq; animẽ siũ satis se ĩpigre mouẽt. ita per se ipiz nom̃ ceninensiũ ĩ agrũ

Quia omnia ex minimus ad maꝰ exurgit

al eõ

Jnstituto spectaculi.

Cõsualius cõsiliorũ deꝰ aut festiuitates cõsualia dicitur.

Consualia sũt festiuitates sacre dicte ꝙ dant cõsilia.

Ti. Tacius rex

ꝑmũ bellũ fuit ai cenin

irā sine uiribꝫ uanā ce.

romanū ipetū fẽcat. Sꝫ effuse uastā tibꝫ fit obuius aī exercitu romulus. Ieuiꝫ certamine docet uanā sine uiribꝫ iram cẽ. Exercitū fundit. fugatꝫ. fusiꝫ persequitur. regem ī plio obtruncat & spoliat. Duce hostium occiso urbẽ pmo ipetu capit. Īn de exercitu uictorie reducto: ipe aī factis uir magnificus tū fꝺ̄ꝫ ostẽtacō haud minor: spolia ducis hostū cesi suspensa fabricato ad id apte ferculo gerens: ī capitoliū ascendit. Ibiꝫ ea cū ad quercum pastoribꝫ sacraꝫ deposuisset: simil cū dono designauit templo iouis fines. cognomenꝫ addidit deo. Iupiter feretri iquit ego tibi uictor romulus rex regia arma fero: tẽplūꝫ his regionibꝫ quas meo animo metatus suꝫ dedico. sedẽ opimis spoliisꝫ regibꝫ ducibusꝫ hostū cesis. me auctorez sequentes posteri ferent. Hec tẽpli est origo: qꝫ pmuꝫ omniuꝫ rome sacrauit est. Ita de inde diis uisum nec irritā cōditoris tẽpli uocẽ cē qua laturos eo spolia posteros nū cupauit: nec multitudine cōportū eiꝰ dona uulgari laudẽ. Bina postea iter tot annos: tot bella opima parta sē spolia. adeo tata eius fortuna deorꝫ fuit. Dū ea ibi romani gerunt antemnatū exercitus per occasionem ac solicitudinez hostilē ī fines romanos incursionē facit. Raptim qꝫ ad hos romana legio ducta: palantes ī agris oppressit. Fusi igitur pmo impetu clamore hostes: oppidū captū duplicꝫ uictoria ouāsqꝫ romulum hersilia cō uirꝫ pcibꝫ raptarū fatigata orat: ut parẽtibꝫ earū detur ueniaꝫ qꝫ ciuitatē accipiat; ita rē cō alescere cō cordia posse. facile ipetratū. Inde cōtra crustuminos profectꝰ bellū inferentes: ubi minꝰ etiā qꝫ alienis dadibꝫ creauerant animi certaminis fuit. Vtróꝫ colonie misse. plures iuenta: ꝙ propē ubertatē ēre īcrustuminū noīa darẽt. & romam ire frequẽs migratū est: aparẽtibꝫ

C. Mortuus anno ēsiꝰ rex.

Fertulū .u. i. portatorium / huc aur.

al' tegillo

Vector. tis. i. portare.

Opimuꝫ. ma. mū. dicẽ fertile.

Hoc pmū tẽplū ī capitolio. nouꝫ sacratuꝫ.

Copos. tis. uoci possessor aut desiderio impletū ē.

C. b. bellū aī antēnatibꝫ

Raptī. i. celeriter.

mota.

Hersilia fuit uxor romuli.

Ī. exulcerem.

bellū aī crustuminoꝝ

marie accipinquis raptarū. Nouissi mū ab sabinis bellū ortū: mlto qꝫ id maximū fuit. Nichil ē per iraī aut cupiditatē actū est; nec ostenderūt bellū pius quā itulerūt. cōsilio & additis dolis. Spurꝰ tarpeius romane pērat arcī. huiꝰ filiā uirginē auro corrumpit tāqꝫ ut armatos marcꝫ accipiat. Aquā forte ea tū sacris extra menia petitū ierat. Acceptī obruptā armis ne cauere: seu ut ui capta potius arx uidēturꝫ seu pdēdi exēpli cā: ne quid usquā fidū pditori eēt. Additur fabule q uulgo sabini aureas armillas magni ponderis brachio leuo: gemmatosqꝫ magna sē anulos habuerīt: repigisse eā qꝫ ī sinistris manibꝫ habēt. eo scuta illi pro aureis donis cōgesta sē. qui eā expacto tradēdi qꝫ ī sinistris manibꝫ eēt directo arma prasse dicantur. & fraude uisam agere sua ipam pemptā mercede. Tenuere tamē arcem sabini. atqꝫ ide postero die. aī romanꝰ exercitus īstructus qꝫ iter palatinū / capitolinūqꝫ collē cēpiē. Conplesset: nō pius descenderūt inequitum quā ira & cupiditate & cuperanda aras stimulante aīos ī aduersuꝫ romani subiere. principes utrīqꝫ pugnā ciebāt. Ab sabinis mettius curtius a romanis hostius hostilius. Hic rex romanaꝫ ī quo loco ad pma signa aīo atqꝫ audacia sustinebat; ut hostis cecidit: cō festim romana īclinatur acies fusiqꝫ ē aduectem portā palatij. Romulus & ipa turba fugientiū actus: arma adtollens. Iuppiter tuus ī quit uussus a uobꝭ. hī palatio pma urbi fundamēta iecī arcem iā scelere emptā sabini habent. iñ huc armati superata media ualle tendūt. At tu pr deū homiū qꝫ hinc saltez ārce hostes. deme terroremꝫ romanis fugamqꝫ fedā siste. Hic ego tibi tẽplū stator iouī qꝫ monimentū sit posteris; tua pñti ope ꝙuatā urbẽ cē uoueo. Hoc precatus: ueluti si sensisset auditas pces. hīc ī quit romani ciuꝫ pie optimus maximꝰ resistere atqꝫ iterare pugnā iubet. Resistere cōti

de bello acto cū sabinis

Filia Spurij arcez sabinis sub spe muneris dedit. Liuius.

hāc historiā recitat valeriꝰ ī. c. de pfidia.

Nō fidez pditorī nō esse seruādā

Ī. ordinate.

Oratio romuli ad iouem.

Ī. restringe.

Ī. memoria.

¶ Inproperiū metiī curtiī i romanos.

tanquā celesti uoce iussi. ipe adpmotꝰ romulus prouocat. metioꝰ curciꝰ abla binis pnceps abarce deaicurrerat. q effusos egerat romanos toto qtū foro spatiū ē. nec procul iā aperta palacii erat damicis. uicimꝰ perficos hospite ilcles hostes. Iam scuit longe aliud ee uirgines rapere aliud pugnare cū uiris. Ineū ꝟ gloriantē caim globo ferocis mortū iuuenū romulus petiū facit equo tū forte mettius pugnabat. eo pelli facilꝰ fuit. Pulsiq romani persequūtur. Et alia romana acies audacia regis accensa fundit sabinos. mettiꝰ ipaludē sese strepitu sequētiū trepidā te equo cōiecat. Iuteratq; ea res q̄q; sabinos tāti periculo uiri q̄ille quidē annuentib; ac uocātibus suis fauore multoq; addito aberuadit. Romani sabinicq; imedia cōualle duorū mōtiq; redintegrant pliq. Et res romana erat superior. Tum sabine mulieres quarū eri iuria bellū ortū erat: crinib; sparsis scissaq; ueste uictoꝰ mal' mulebri pauore aduse sē ie tela uolancia iferre q; extrāsilso ipetu feō: diripiē sestas acies: dirimere iras. hinc patres hinc uiros orantes: ne se sanguine nefando socer; generiq; respergerēt: ne parricidio maculatēt partus suos. nepotū illi bi literū progeniem/ affinitatis īter uos. si connubii pigeret: inos uertite iras. Nos cāpelli. nos uulnerū ac tediū uiris ac parētib; sumus. quicq; pcibimꝰ q̄ sii alteris uestrū uiduent aut orbi uiuemus. Fedus romanorum et sabinensium:

Quirites lingua sabinos astendē uñ postea romanos quirites appellāt.

uent res. tū mlta mediē tū duces. silencio fit/ crepentina fit quies. Iñ ad fedus faciēdū duces prodeūt. nec pace modo sed ciuitate unā erduab; faciunt: regnū cōsociant. i pteritū oē cōfirmāt romā. Et ageminata urbe: ut sabinis tāmā adderet. Et quirites a curib; appellati. monumētiq; ei pugne. ubi pmū ex profunda emersus palude equos curru ipe suado stabiliuit: cur-

tiū lacū apellat. Exbello tā tristi leta repēte pax cecidit. sabinas uiris ac parentib; q̄ oīs romulo ipi sceat. Et q̄q; cū populis finitimis. xxx. diuidēt: noīa eay curias ipse fecit. Id nō tradit cā haud dubie aliquanto numerus maior ꝟ mulierū fuerit. etate aut dignitatib; suis uiroꝝ ue/ am sorte lecte lectę sint que noīa curias daret. Eodē tpe et cēturie tres equitū cōscripte sūt: ramuenses ab romulo. ab tito tatio: tatienses appellati. Iuceꝝ noīs q̄ originis cā incerta. Inde nō modo cōmune sed cōsors etiā regnū duob; regib; fuit. post aliquot āos. ppinqui regis tatii legatos laurētibus pulsant. Cumq; laurentes iure gentiū agent: apd tatiū grā suoꝝ q̄ pces plus poterāt. Igit illoꝝ penā ise sumit. Nam lauinii cū ad sollēpne sacrificiū eo uenisset. cōcursu fōi ie fiebat. Eam rē minus egre quā dignū erat tulisse romulū ferūt. seu ob infidam sotietatē regni: seu q̄ haud iniuria ceteris credebat. Itaq; bello q̄dē abstinuit. ut tū expiarentur legatorū iniurie regisq; cedes. Fedus inter romā lauiniumq; urbes renouatū ē. q̄ cū his quidē infirmata pax erat. aliud mlto ppius atq; in ipis prope portis bellum ortum. Fidenates nimis uicinā ppe se cōualescere opes tati. pusquā tm roboris cēt quantū futurū apparebat: occupant bellū facē. iuuentute armata imissa: uastātur agri. q̄ it urbē ac fidenas ē. Inde adleuā uersi. q̄ dextra riberis arcebat. tū magna trepidatiōe agrestiū pplanē. Cumq; tusq; reges exagris in urbē inlatus. p nuntio fit. Et actus romulus. Neq; ē dilationē pati tā uicinū bellū potrat: ereptū educat. castra a fidenis: mille passuū locat. Ibi modico psidio relicto egressus oīb; copus partē militū locis arcta densa obsita insidiis occulta obscuris: subsidē i insidias iubet. Cum parte maiore atq; oīm equitatu pfectus: id qđ querebat tumlto fo eminaci gnē pugne adeq̄dā ripis

C. 7.

. Curie xxx.

. Cēturie tres.

Cōsors romuli i regno tatii.

Tit' tatius rex sabinoꝝ apd lauinium occidit

fidenates bellatio adiuuāt̄ a romulo fidenates q̄ fidentes uocitati ab riberim tāsierūt

i. subitus.

a. cōmotus.

a. arcādat

ppe portas hostes exaiuit. fuge quoq; que simulâdo erat eâd equestre
pugna causq; nunq; mirabiles tradit
et cû uelut iter pugne fugeq; cõsili
il trepidantq; equitatu pedes quoq;
referret gradû: plenis repẽte pỏtis
effusi hostes: simulcã romana acie stu
dio istandi sequendiq; trahũtur ad
locũ insidiarum. Inde subito exorti ro
mani: trãsiusq; iuadũt hostiũ acticm.
adiunt pauorẽ. Hota castris signa
eor; q̃ ipsis presidio relicti fuerãt. Itaq; mlt
plica terrore perculsi fidenates: pus
pene quã romulus: q̃ q̃cunq; eo eqtes er
ant: circum agunt: freno; equos ter
gã tunt. multoq; effusius. Quippe ue
ra fuga q̃ simulantes paulo ante se
cuti erant: oppidũ repetebãt. Nõ tñ e
ripuere se hosti. herens iter̃ga roma
nus: pusquã fores portarũ obtinent:
uelut agmine imo i trunpit. Belli fide
natis con tagione irritata ueienciq;
aĩ q̃ cõsanguinitate. Nã fidenates
quoq; q̃ truscã fuerũt: q̃ ipsa ppinq̃
tas loca: si romana arma omnib; infesta
finitimis cẽnt: stimulabãt. Infines
romanos excurrerũt populabũdi
magis quã ursti more belli. Itaq; non
castris positis nõ expectato hostiũ exer
citu rapta exagris pdã portantes ue
los rediere. Romanus cõtra posquã
hostem in agris nõ inuenit: dimicationi
ultro ipse instructus: intentusq; tuteri tr
ansit. Q̃ué posquã castra ponere: q̃ ad
urbẽ accessurũ ueientes audruere:
obuiã egressi ut pro acie decerne
rent q̃ inclusi detectis menibusq;
dimicarẽt. ibi uiribus nulla parte ad
iuuãs tñ uetãi robore exercitus: rex
romanus uicit. Pfectusq; fusos adm
enia hostes: urbe ualida muris ac
si tu ipse munita abstinuit. Agros re
diens uastat. Ula sordi magisquã
pre studio. eaq; clade haud min; qua
adula pugna subacti ueientes: pace
petũ oratores tomã mittunt. Ag
parte mlte tis icentũ annos indutiae
date. Hoc ferme romulo regnante domi
militiaq; gesta. quoz nil absonũ fide
diuine originis diuinitatisq; post
mortẽ credite fuit. Nõ animus irae
amisso recuperãdo: nõ contendere urbis
ciuibus / nõ bello ac pace firmã dã. Ab
illo enim profecto uiribus datis tñ ual
uit: ut ĩ quadraginta deinde annos
tuti pace habẽt. mlitudini tñ grãtiõ
fuit quã patribus longe ante alios acce
ptissimo militi animus. Trecentosq;
armatos ad custodiã corporis quos
celeres appellauit: nõ in bello solum
sed q̃ iã in pace habuit. dmõte romul'

Ios inmortalibus editus o
peribus: cã adeptã tñ
recẽsẽdus cõtionẽ in
cãpo ad capreã paludẽ
haberet: subito coorta
tẽpestas cũ magno fragore tonitribusq; tam dẽpso regẽ opti
uit nimbo: ut cõspectũ eius contionis
abstulerit. Nec deinde ĩ terris romulus
fuit; Romana pubes: sedatoq; tan
pauore: posquã ex tã turbido medio die
serena q tranquilla lux redit: ubi ro
cauã sedes regias uidet: sistatis ex ed
bat pribus qui proximi steterãt subli
mẽ raptũ procella: tñ uelut orbita
tis metu icta mẽbri aliquãdiu silẽtiũ
tenuit. Deinde patres in uno sodalitio
deo natũ: regẽ parentemq; urbis roma
ne: saluere uniuersi romulũ iubẽt:
pacẽ precibus exposcit: uti uolens, pro
sua sẽp sospites q̃ genitem. fuisse credo
tũ quoq; aliquos qui discerptũ regẽ pa
trũ manibus tanta arguerẽt. Roma
it ẽ h quoq; sed peruulgata fama illaq;
altera: admiratio uiri et pauor pñs
nobilitauit. Consilio q̃q; unius hois
addita rei dẽ fides. Itaq; proculus iuli
sollicita ciuitate desiderio regis et iniq
pribus grauis ut traditur quamuis
magne rei auctor sine dignorẽ prodit.
Romulus inquit: Qui primus patres
urbis hãc primã die nata luce: celo repẽ
te delapsus: se mihi obuius tedit. Cũ per
culsus horore uenerabundusq; astitissem
sem! petens: precibus ut cõtra intuens fas

al' uelint int' se pugne fugeq; cõ silium' trepidat eq tatus

Celeres ordinauit ad custodiã corporis

Fabello

cõmendat romulũ

Ca· numeratiõ.

Ca· multe desiderãt romulũ

Ca· opimio derepta romuli icelum.

Ca· diuise de morte romuli opiniones.

l'urbẽ

al' discerptus

al' sẽp

Ca· Romulus uisus ẽ apdo iulio.

Ca· tarquinius

Ca· cõdẽpnatus.

Ca· romulus

cēt⁊ anūcia iquit romanis⁊ celestes ita uelle ut mea roma capd orbis terrarū sit. Pmi rē militarē colant⁊ sciant⁊q; ita posteris tradāt⁊ nulli as ōpes humanas armis romanis resistere posse. Hiquit locut⁹ sublimis abiit. Mirū quātus illi uiron unciāti fides fuerit; quāq; desiderium romuli⁊ ap plebē exercitūq; fā fide imortalitatis lentat sit. patrū i terim aios certamē regni⁊ ac cupido ūsabat. Nec dū asingulis⁊ q; nemo magnop eminebat. inouo pplo pernenerant factiones. Inē ordines certabatur. Oriūdi absabinis⁊ ne q; post tacū mortē ab sua parte nō erat regnatū i societate equa⁊ possessionē iperii amittent⁊ sui corporis creari regē uolebant. Romani uetres pegrinū regē asternabant. Inuarius uolūtatibꝫ regem tam oīs uolebāt⁊ libertatis dulcedine nō dū experta. Timor deide prēs iecerat⁊ nec cuita tē sine iperio exercitū sine duce⁊ mlt⁹ circa ciuitatū iritatis aīs⁊ uis aliqua externa adoriretur. Et ēt igit aliquod caput placebat⁊ q; nemo alteri cōcedere animū i ducebat. Ita rex it̄ se centū prēs decē decurias scis singlisq; isingulas decurias creatis⁊ qui sūme retuz p̄ cent⁊ cōsociant. decē imperitabāt. unq; cū insignibꝫ iperii⁊ lictoribꝫ erat⁊ quinq; diez spatio finiebatur iperiū. ac per oīs ī orbez ibat. Annuūq; it̄ uallū regni fuit. Id ab re q; nūc quoq; tenet nomen it̄ regnū appellatuz. Fremē de inde plebs⁊ multiplicatā fuisse cē tū, puno dnōs factos. Nec ultra ñ regem q; abipis creatū uidebantur passuri. Cui se. isisset ea mouere patres⁊ offerēdū ulc̄ti q; amissuri erant. Ita grāz ineūt sūma potestate pplo permissa. ut nō plꝰ daret̄ uris q; detinerēt. Decreuerūt ē ut cum plus regem uussisset. id sic ratū eēt⁊ si prēs auctores fierēt. Hodie quoq; ilegibꝫ magistratibusq; rogādis usur

de pmo iterregno

m. g.

decretū patrū de rege creādo

patur. Id ē uis ui adepta pinsquā populus suffragiū ineat. i mētiz comitiozq; cuētuz. patres auctores fiūt; Tū inq; rex cōtione aduocata q; bonū faustū felixq; iquit sit. Quirites regē creatre. Ita pribꝫ uissuz ē. patres de ī si dignū q; sedē abromulo numetur crearetis auctores fient. Adeo id gratū plebi fuit. ut ne uicti beneficio uidēntur. Id ni sciscēret uibēntq; ut senat⁹ decernēt⁊ qui rome regēret.

Mortuo romulo pplꝰ romanus. i regē elegit. numa pompiliū regem. ij.⁊

Sdita iustitia religioq; ea tēpestate numepompili erat⁊ curibꝰ sabinis habitabat⁊ cō siliissimus uir⁊ ut ī illa quisq; cēt etate poterat⁊ oīs diuiniatq; humani iuris. Auctorez doctrine eius⁊ q; nō erat alius. falso samiū pithagorā edunt. q; suo tullio regnāte rome⁊ cētū amplius post ānos⁊ in ultima italie ora circa metapōtū eradeaq; q; crotonā uiuenū emulācuz studia⁊ cetus habuisse cōstat. Et quibꝫ locis q; sic idem etatis fuisse⁊ q; fama isabinos aut quo lingue cōmertio quēquā adcupidita tem discendi excauisset quoue p̄sidio unꝰ p tot gētes dissonas ſmone moribusq; per ueniss⁊. suopte igitur ingenio tēpatū animū ī tutibꝰ fuisse. opinor⁊ magis istructuq; nō taz pegrinis artibus quā disciplina tetrica ac tristi ueterū sabinoz quo gēne nullū quōdā incōruptius fuit. Audito nomine nume⁊ prēs romani q; quaz ī clinari opes ad sabinos⁊ regē in sūpto uidebantur⁊ tū neq; se quisquaz⁊ nec factionis sue aliū⁊ nec demq; patrū aut ciuiū quemquā p̄ferre illi uiro ausi. adiunū oīs nume pōpilio regnū deferendū decreuit. Accitus⁊ sicut romulus augurato urbe contēda regnū adeptus ē⁊ dese quoq; deos cōsuli iussit. Inde a augure cui dē ide honoris gra publica id perpetu

Comitia dnē q; fiūt rome ad creandos magistratus⁊ alis⁊ q; annuis ī campo mārtio

creatoris

pithagora

obscura

Numa pōpilius regnū adeptus

umq; sacerdotiũ fuit. deductus iarcẽ ilapi dẽ admeridiẽ ũsus cõsedit. Augur adleuã ex capite ẽlato sedẽ cepit. dextra manu baculũ sine nodo adu mcai tenens quẽ lituũ appellauerũt. Inde ubi prospectu iurbẽ agrũq; capto. deos pcatus regiones aboriẽte adcasum determinauit. dextras admeridiẽ partes leuas ad septẽtrionẽ cẽ dixẽ. signũ, cõtra q; longissime cõspectũ oculi ferebãt. animo finiuit. Tum liticio in leuã manũ trãslato. dextra icapõ nume ipposita pcatus ẽ ita. Iuppit̃ pr̃ si tẽ fas hũc numãpõ piliũ cuius ego capõ teneo regẽ rome cẽ. uti tu signa nobis certa ac data sint it̃ eos fines quos feci. Tũ pregit ũbis auspicia q̃ mitti uellet. Quibus missis declaratus rex numa detẽplo descẽdit. qui regno ita potitus urbem nouaz cõditaz. ui armis iure eã legibusq; ac moribus dintegro cõdere parat. Quibus cã it̃ bella adsuescere uideret nõ posse. quippe afferatis milicia animis mitigandũ. ferocẽ ppe armoz desuetudine ratus ianũ adiri feminiz argileteiz indicẽ pacis belliq; fecit. aptius. ut iarmis ẽẽt ciuitatẽz. clausus pacatos arcã omẽs pples significaret. Bis deinde post nũme regni clausus fuit. semel. t. manlio cos. post punicã pmũ perfecti belli. Iterũ q; nrẽ etati dii dederũt ut uidẽrem post bellũ actiacũ abimperatore cesare augusto. pace trã mariq; parta. Clauso eo cũ omniũ circa finita moz societate ac federibus iunctũ esset aios positus exẽnoriũ periculoz curis. ne luxuriarẽtur otio aĩ quos metus hostiũ disciplina ne militaris cõtinuerat. omniũ pmũ rex adm̃tatiõnẽ ipiam q; illis secur rudẽ efficacissimaz deoriũ metuz iniciendũ ratus ẽ. Qui cã desuescere ad animos sine aliquo cõmẽto miraculi nõ posset. simulat ẽ cã dea egeria cõgressus nocturnos sẽ. eius se monitu. q; acceptissima diis ẽent. sacra instituere. Sacerdotes suos cuiq; deoz pficẽt atq; omnium pmũ ad cursus lunę in duodecim menses describit ãnũ. Quẽq; trecenos dies singulis mensibus luna nõ explet. desũtq; dies solido ãno. Quisolsticiali circa magnũ orbẽ it̃ calares mensibus it̃ ponẽdis ita dispensauit. ut uicesimo ãno ad metã candẽ sol unde orti cẽnt. pleisq; omniuz ãnoz spacis. dies cõgruerent. nec ne fastos dies fastoq; fieret. q; ãtea nichil cuiz pplõ agi utile futuz erat. Tũ sacerdotibus credendis animũ adiecit. Quãquã ipe plurima sacra obibat. ea maxime que nũc ad dialẽ flaminẽ pertinent. Siq; in ciuitate bellicosa plures romuli q; nume similes reges putabat fore iturosq; ipos ad bella. ne sacra regie uicas deserereẽt. flaminem ioui assiduũ sacerdotẽ creauit. isq; cui uestem curuli regia sella adornauit. Huic duos flamines adiecit. Martio unũ. altẽũ quirino. uirgineisq; uestem legit alba oriundi sacerdotiuz q; gẽti condictoris haud alienũ his ut assidue tẽpli antistites cẽnt. stipendiũ de publico statuit. uirginitate. aliisq; cerimoniis uenerabiles ac sacras fecit. Salios item duodecim martio gradiuo legit. tunicaq; picte insigne dedit. q; super tunicã eneũ pectori tegimen. celestiaq; arma que ancilia appellãtur ferre. ac pulchre ire canentes carmina. cui tripudius solle pmiq; salcatu iussit. Pontificẽ deinde numã martiũ. q. f. ex pribus legit. eiq; sacra omnia exscripta. et signa taq; attribuit. quibus hostiis quibus diebus adq; tẽpla sacra fient. atq; unde in eos sumptus pecunia erogaret. Cetera q̃q; omnia publica priuataq; sacra pontificibus sacris subiecit. ut esset quo consultum plebes ueniret. ne quid diuini uirisq; negligendo patrios ritus. peregrinosq; ritus turbaret. nec celestes ceremonias. sed usta quoq; funebria. placandosq; manes. iuxta docuit. Quę pontifex edocuit. q; prodigia fulmi-

Solsticiali anno ẽ cũ sol expleto omnia signa circuitu in duodecim pcapiũ sumpserat. redibat. Ipe. e. solaris annus ut ciuilis. p. ccc. lxv. dies et fiatur.

i. fastus.

Item calares dies. sẽ. v. q; sẽ. sẽ. xii. mẽsibus et incipiũt anno dccclxx. nouẽbriũ. qv. dccclxx. ea rũdẽ finiũtur.

Dies fausti dicuntur quibus fatur me fausti q; dicuntur.

i. auibus.

i. sacerdotem gẽtilẽ.

i. gradatim incedit in prelio.

Annalia sacra breuia q; nume dicebat lapsa fingiuntur.

Furius

i. associando.

Lituus signum auium paseu ralium.

i. demostrationes adiiciuntur rei sumendum.

i. per quas ciuitas.

Cabactio primo motu ciuilli bellũ gessit egit.

i. fraudulento mendacio.

Egeria ninpha fuit amica nume.

i. argumento.

i. ignorando.

i. auium.

nibus a Jouc quo iussu missa susa-
perêtur: atq; auratêtur. Aedes etiã
endã ermêtuby dnis nouu elicio
aram inauentino dicauit: deiq; cõ
siluit augurius q̃ susapienda ẽnt.
Ad hec consultanda curandaq; multi
tudine õmi aui armis cõsita et ai
aliquid agendo occupati erant. q deo
rũ assidua isidens aura ai inẽ cẽ reby
humanis celestẽ numẽ ũdẽtur eq
pietate omiuz pectora ibuerat. ut
fides ac iusiurãdu. proximo legũ ac
penaz meru ciuitatẽ regent. Et ai ipi
se hoies iregis uelut una crẽpli mor-
es formarent. ai finitimi ẽt popli qui
aii castra nõ urbem posita i medio ad
sollicitãdam omiuz pacẽ credidertit.
meã uecundiaz adducti sb urbi ciuitatẽ
totã iaciti uersaz deoz uiolari duc
ẽrẽt nefas. Lucus erat quẽ medius
exopaco specu fons perennis rigabat
aqua. quo q̃ per sepe numa sine ar
bitris uelut ad cogressũ dee iferebat.
cãmenis. eui lucũ sacrauit. q̃ eaz illi
cõcubitu. cũ cõiuge sua egeria ẽnt. q̃ so
li fideꝝ sollẽpne ẽstituit. Ad id sacrari
ũ flamines bigis curru arcuato ue
hi iussit. manuq; addigitos usq; adi
uoluta rez diuinã facẽ. significantes
fidẽ tutadaz. sedẽq; q̃ uis q̃ ia mdrte
tis factarã ẽẽ. Multa alia sacrificia
locaq; sactis faciendis que arẽtos põ
tifices uocãt dedicauit. Omniũ ẽi ma
ximũ et operũ fuit tutela pr omẽ re
gni tẽpus haud minor pacis quam
regni. Ita duo tricẽps reges alius alia
via. ille bello. hic pace ciuitatẽ auxerunt.
Romulus. vii. q̃rr. regnauit ãnos.
Numa põpilius tres q̃rl. Mortuo numa
pompilio regnat tullꝰ hostilꝰ rex. iij.

Vm ualida ci cõperata
gleꝝ q̃ pacis artibus
erat ciuitas. Numa
morte adiẽ regnum
q̃ rex reddit ci tull
ũ hostiliũ nepotẽ hosti
lii cur i ĩfima arce data pugna ad
ũsus sabinos fuerat regẽ popli ital.

patres auctores fã. h nõ solũ pro-
ximo regi dissimil sed feroci q̃ to
mulo fuit. tũ eras uires q̃ ai auita
quoq; gla animũ simulabat. Sene
scẽ igitur ciuitatẽ. q̃ eo ratus q̃ im
mitẽ magnam exercendo belli quere
bat. forte euenit ut agrestes com
ani q̃ albano agro albani q̃ romã-
no pdas hinc inde agerent. imperitabat
ai gnus cluil albe utriq; legati
fere sub idẽ tẽpus ad res repetẽdas
missi. Tullus p̃ceptas suis ne quid
plusq; mãdata agerent: satis sciebat
negaturi albani. Ita pie bellũ iniri
posse. ab albanis sic ordius res acta.
Excepti hospitio a tullio blande ac
benigne comiter fronte comitẽ regis
cõuiuiũ celebrãt. Tãdẽ romani q̃
res repetiuerant postq̃ negociũ al
bano bellũ ĩtestinũ die indixant. h
renũciant tullio. Tũ legatis tullius
dicẽdi potestatẽ quid petitũ uenerit
facit. Illi omniũ rerũ primũ purgã
do tertiũ tẽpus se inuitos quicquid q̃
minus placarat tullio dicturos. sed
ipetrio subigi res repetitũ se uelle.
ni rẽdãtur bellũ indicẽ. uerbos. Ad
hec tullus. Nunciate inquit regi uro. re
gẽ romanũ deos facẽ testes. ut primus
pp. uel repetẽtes legatos aspernãtus
dimiserit. ut ici omẽs expectãt huius
dates belli. Hec nũciat domũ albam.
q̃ bellũ utriq; summa ope parabatur
ciuili. simillimũ bello pene ĩtẽ patrẽs
natosq;. Troianã utriq; prolẽ ci lauĩ
nũ ab troia. ab laumedõ alba. ab alba
nos stirpe regũ oriundi romani ẽnt.
Euẽtus tã belli minus miserabilez
dimicationẽ fecit. q̃ nec acie certa
tũ ẽ q̃ recens modo dirutis alterius
urbis duo pp̃ ĩ unũ cõfusi st. albani
pedes igẽti exercitu in agrũ roman
ũ impetũ fecerũt. castra ab urbe ha
ud plus duobus milia passuũ locãt. fossa
circãdant. fossa ciuilia ab hoste duas
pali quot scala applicata ẽ. cõscen
dẽ nõ quoq; ei uetustate dolent.
Inde castris ciuilius albanꝰ rex mouit.

i. cõsenatores

i. mille cinctos meles.

i. aquoda mõte caprearie
mõs ẽ i capadocia q̃ nũq;
caret pruinis.

Anor annis regnauit romulus
et numa pompilius.

.c.h.

Quẽtin dcãs. alauẽtino
rege allanorũ q̃ l septimꝰ
ẽ ul' alauẽtũ auũ assumẽ
adeũ uolãtiũ iuxta tiberi.

i. umbrose ubi augurii maiora fe

i. cois unctionem.

se

i. feroces rustici.

ces tullij.

Gaius Cuuilꝰ albanꝰ

Inbelli albanis
faciendum.

Comite. i. ornate

i. pdiuby.

Mors Cuuilij
albanoz.

Metiꝰ fofetꝰ albe dictator creatus.

Dictatorẽ albam metiũ fofetiũ creãt
interim tullius seruor paruę manu
regis. magnisq; deor numĩ ab ipso ca-
pite orsum. x comẽ nomĩ albanũ ex
pertus penas ob bellũ ipiũ dictũ
ans. nocte pcedens hostiũ castris. i
silio exercitu in agrũ albanũ peruit.
Ibi res ablatas exanit. metiũ ducat
q; proxime adhibẽ potest. inde legatos
priusq; nunciarẽ tullo iubet. quos
dimicent. opus ẽ colloquio. Si ea
ogressus sit satis fore ea se allaturũ
q; quę michi dominus ad rem roma
nã q; ad albanã pertineat. haud as
pnatus tullus. tam q; iuuana ad se
rebantur. iacentem educit. exeunt q;
albani. Posq; structi utrinq;
stabãt. ai pauca pcul inter se locuti
res pcult. ibi infit albanus. Iniu
as q; nõ redditas res exfedere q; rep
tas sint. ego regẽ nrũ quiduis ea
usus huiscemodi ẽ bella audisse vide
or. Nec te dubito tulle eas pter ferre.
Sed si nec ea potius quã dictu speciosa
dicenda sũt. cupido imperii duos eos
dem uicinos pximos ad arma simulat
neq; recte an per pretia in pior fecit
ista eius deliberatio qui bellũ suscep.
ac albanũ gendo bello ducẽ creauit
de illo et tullio mentiũ uel iniuste
res quãta circa nos teq; maxime sit
quo pior es uulgo hoc magis scis. p
ultum ulciscẽ. plurimũ nam pollẽt.
memor esto iã cum signa pugnę da
bis. has duas acies spectaculo fore:
ut fessos cõfectosq; simul uictorẽ ac
uictũ adgrediantur. Itaq; si nos dii
amant. quo nõ cõtenta libertate cer
ta. dubiã imperii sortiri alcam imus.
incamus aliquã uiam. q; utri utrisi
pent. sine magna clade sine mlto san
guine utriq; pr decerni possit. haud
displicet res tullo. quãquã tũ idole
amini. tui spe uictorię ferocior erat.
Quternabus utriq; datis iuuenes.
fortuna ipa pbuit nadam. fortes
duobus tũ exercitibus erat. trigemini fra
tres nec etate nec uiribus dispares.

(tiõ q' dicetor hui applie' xxx.

ornatos armatosq; fuisse satis cõstat.
nec fere res antiqua alia est nobi
lior. tam inc tã data nominũ error
manet utriusq; pp. oratu utriusq; ar
matu fuerint. auctores utroq; trahit.
plures tñ iueto qui romanos oratos uocat. hos ut sequar. inclinat an
imus. Cũ trigeminis agunt reges. uc
pstua quisq; pria dimicẽt. ferro. Ibi
ipsi uti fors. ita de uictoria fuerit. Ni
chil trepidatur. tẽpus q; loci nacti
ruisq; dimicarent fedus ictũ inter ro
manos q; albanos ẽ. his legibus ut cui
usq; pp cives eo certamine uicissent.
is alteri pplo ci bona pace imperitaret.
federa alia aliis legibus. Ceterum eodem
modo oia fiunt. Tũ ita ait accepimus
nc ullis uetustior federis memoria ẽ.
fecialis regẽ tullũ ita rogauit. Iubes
ne me rex cũ patre patrato popli al
bani fedus ferire. iubente rege. Sagmina inquit te rex posco. Rex ait. pu
rã tollito. fecial exarcet graminis her
bã purã attulit. Postea regẽ ita rog
auit. Rex facis me ne metu regii nũ
cii. pr. quiritiũ uasa comittesq; me
os. Rex respondit. Quod sine fraude
mea pliq; romani quiritiũ fiat facio.
fecialis erat. M. ualerio pręs patrati
spurii filiũ fecit. uerbena capẽ cap
illosq; tangẽs. pater patratus aduersus
tandũ patrãduis id sanciendũ ẽ. fit
fedus. multisq; id uerbis q; longo effa
ta carmine. nõ opus ẽ referre. perag
it. legibus dein recitatis. Audi inquit
iuppiter. audi pr patrate pli albani. Au
diti pls albanus. ut illa palã pma
postremũ exili tabul cera ue recita
ta sunt sine dolo malo utiq; ea hodie
rectissime intellecta sũt illis legibus. pr.
por nõ deficiet. si por defect publico
cõsilio dolo malo. Tũ illo die iuppiter
pmus sic ferito ut ego porcũ hunc hi
odie feriã. tanto magis ferito. quanto
magis uires pollesq; de ui dixi precan
sacro silice precatus. sua item carmina
albani. similiq; ritu precãdo per suum die
tatorem suosq; sacerdotes precati sunt.

Albanus meati ad tullũ regẽ.

nõ.

hãc latinitatẽ cõphẽdẽ possumus hinc Tullus nõ tullius noãnduz.

romanosq;

ornatos atq; armatosq;.

Fedus ie romanos q; albanos ut pugnarẽt q; simul nacẽt iuxta pretio uictis.

Fecialis dñi ptus federa q; bella indicebantur. i. sacerdotes.

Verbena g. herbe ibene uiridis frõdis l' arborum cruendi fruticis. verbene sacra frõs. pce frõdes olee q; laur.

Foedere icto trigemini; ſĕ ouenerat (i. firmato.
arma capiũt. Cuz ſui utroſq; adhortarẽtur deos patrios pr̃iaz ac parentes quicquid cuiũ domi quicquid incertarũ ſit illorũ. tũc arma illorũ ĩtueri manus feroces. (i. ſuã natã.
ſuo pte igenio. (pleni adortanciũ uocibus in medium ĩt duas acies. pcedũt. conſederãt utrimq; pcaſtris duo exĩa. periculi magis pr̃ſentis quã aĩe exptes. Quippe iperiuz agebatur in tam paucoz uirtute atq; fortuna poſiti. Itaq; ergo erecti ſuſpenſiq; imi nime gratũ ſpectaculũ aĩo ĩtendũt. Datur ſignũ. Infeſtiſq; armis uelut acies ẽni uuenes magnoz exĩtu ũ aĩos gerẽtes cõcurrunt. Nec his nec illis periculũ ſuũ publicũ ipe rium ſuicaumq; obſtruatur aĩo. futura q; ea diũ prĩe fortuna quã ipi fecaſſẽt. Vt p̃mo ſtatiz cõcurſu ĩcepuere arma micãteſq; fulſere gladij. horror igens ſpectantes perſtringit. (trigemini frẽs romanj & albanj pugnarũt.
ne utro ĩclinata ſpe torpebat uox ſpſq. Conſtis deiñ manibus cũ iã nõ mot tãtiz corpoz agitatoq; anceps telo z armoruq; ſed uulnera quoq; & ſanguis ſpectaculo ẽent. duo romanj ſup aliũ alius. uulneratus tribus albanis expirantes cõruerũt. Ad quoz caſuz auz cõclamaſſent gaudio albanj exĩatus. Romanas legiones iaz ſpes tota nõdũ tñ cura deſeruerat exanimes. uicẽ uniq; quẽ tres airiatj circũſteterãt. forte ĩtegri fuerãt ut uni ũſis ſolus nequaquaz par ſic adũ ſus ſingulos. ferox. ergo ut ſegregaret pugnã coz capeſſit fugã ita ratq; ſecuturos. ut quẽq; uulnere adfectũ corpus ſineret. Iam aliquãtuz ſpacij ereo loco ubi pugnatũ eſt aufugerat. cũ reſpiciens uidit magnis ĩtervallis ſequẽtes. uñq; haud procul abſe abeẽ ieodẽ magno ipetu redire. Et dũ albanus exerãtus incitatj airiatis hui opẽ ferãt frĩ. iaz oratq; ceſo hoſte uictor ſedaz pugnaz petebat. Tũc clamore qualẽ exĩſperato pauentiũ ſolẽt romanj aduuãt ſuũ militez. (i. agitari. & ille deſſungi pñs feſtinat; pius itaq; quã alẽ qui nec pcul abeẽtat cõſequi poſſet. & alteruz curiatiũ cõficiat. Iamq; equato marte ſingulj ſupẽãt. ſed nec ſpe nec uiribus pares. alterũ intactũ ferro corpus & gemina uictoria feroce incertam tercium dabat. Alẽ feſſum uulnere feſſiz curſu trahens corpus. uictuſq; fratrũ añ ſe ſtrage. uictori obiciatur hoſtj. nec illi preliũ fuit. Romanus exultans duos iquit frm manibus tedi. tercium cãm. belli huiuſce modj ut romanã albano ĩpet dalo. male ſuſtinenti arma gladiũ ſupne uigulo (i. duabus ferinalibus. defigit. iacẽtez ſpoliat. romani ouantes ac gratulantes horatium accipiũt. Eo maiore gaudio. quo propemodũ res fuerat. Adſepultura ĩñ ſuoz nequaquã paribus animis (quo decollat. (i. celeuan. tũitur. Quippe ipio alteri añexi. alteri ditionis alienẽ fñi. Sepulcra extant. quo quiſq; loco cecidit. duo romana uno loco propius albanã tria albana romã ũſus. ſed diſtancia locis. Et ut pugnatũ eſt puſquam iñ digrederentur roganti metio (i. ſepulcra. cẽfedere icto quid ĩperaret. ĩperat tullus. uti iuuentutez ĩarmis habeat. uſurũ ſe eoz opera. ſibi ſuũ auz neciendi foret. Ita exĩatus ĩde domos abducit. pncpſ oratius ibat. gemina ſpolia pſe gerens. Cui ſoroz uirgo que deſponſa uni exĩatoz fuerat. obuiã añ portã capenã fuit. Cognitoq; ſup humeros frĩs palliũ (i. oppidũ. (i. pallio damẽto ſponſi. (pr̃pa cõfecerat. ſolu it crines. & flebilẽ noiẽ ſponſuz mortuũ appellat. Mouet ferox uir̃ animuz cõploratio ſororis. & uictoria ſua. tãtoq; gaudio publico. ſtricto itaq; gladio ſimul uerbis ĩcrepat. tranſfugit puellaz. Abi hinc cũ ĩmaturo amore ad ſponſuz iquit. oblita frĩm mortuoz uiuiq; oblita patrie. Sic erat quecunq; romanũ lugebit hoſtem. Atroz uiſum id fac (i. cõſiderato.

nus patrỹ plebiq; sed recès mitti sõ obstabat. Tam raptus ĩtus ad regẽ. ter ne ipẽ tã tristis. ĩgratiq; ad uulgus iudi cii aut sẽm iudiciũ supplicij auctor cẽt. cõsalio ppli aduocato. Duũ uiros ĩ quit q̃ oratio perduellionẽ iudicent sẽm legẽ facio. Ter horrendi carminis erat. duũ uirũ perduellionẽ iudicẽt si aduũ uirũ, puocarint. pro uocatio ne certato. si uincent capẽ obnubito. ĩfelici arbore reste suspendito. ũbra to ỽ ĩtra pomeriũ ul' extra pomeriũ. hac lege duũ uirũ creati qui se absol uere nõ rẽbantur. ea lege ne inoriũ quidẽ posse. ei cõdemnasset. Tum alẽ exhis. publi oratij. tibi perduellionẽ iudico inquit. lictor colliga manus. accesserat lictor ĩiciebatq; laqueũ. Tũ oratius auctore tullo demẽte legis lẽ prete. Prouoco inquit. Ita deprouo catione certatũ ad pplm ẽ. Noti homi nes sẽ ineo iudicio. maxĩe publio or atio patre, pdamante. se filiam iure cesam iudicare. ni ita cẽt. patrio iure ĩfiliã animadũsiurũ fuisse. Orabat dein de ne se quẽ paulo ante cũ egregia stirpe cõspexissent. orbũ liberis facẽt. Inter hẽ senex iuuenẽ amplexus. spo lia curiatiorũ fixa eo loco qui nũc pi la horatiã appellatur ostentans. huic ĩ quiebat quez modo decoratũ ouãtemq; uictoria ĩcedentẽ uidistis quirites: eũ sub furca iunctũ ĩẽ ũbera q̃ritãa tis uidere potestis. dũ uir albanoꝝ oculi taz deforme spectaculũ ferre possent. I. lictor colliga manus. q̃ pa ulo añ armate ĩperiuz pplo romano peperẽ. i. capẽ obnubito. arbore ĩfelici suspẽde. uerbera ul' intra pomeriũ modo ĩter illa pila q̃ spolia hostiũ ul' extra pom eriuz, modo ĩẽ sepulcra curiatiorum. Quo ẽ ducere huic iuuenẽ potestis ũ nõ sua decora. i. honorea. eũ atanta fedicate sup plicij uindicẽt. nõ tulit pplus. nec pris lacrimas nec ipius parem ĩomi peri culo animũ. absoluerũtq; admiratio ne magis uirtutis quã iure cause.

Itaq; ut cedes manifesta aliquo tũ pi acilo luceretur. ĩperatũ pat. ut filiũ expiaret pecunia publica. Iisquibus dã piacularibus sacrificiis fcis. que d inde gentia oratie tradita siũt. trãsmi sso peruiam tigillo. capite adoperto. ueluit sub iugũ misit iuuenẽ. Id hodie quoq; publice semp refectũ manet. Sororiuz tigillũ uocãt. ho ratie sepl' cri quo loco corruerat icta. Cõstru ctũq; ẽ i saxo quadrato. Nec diu pax albana mansit ĩuidia uulgi. qđ tribus militibus fortuna publica commissa fu erit. Iranũ ingeniũ dictatoris corr upẽ. Et qm̃ recta cõsilia haud bñ eue nerãt. prauis recõciliare pplm̃ariuz aios cepit. Tulli g̃ ut pius ĩbello pacẽ. sic ĩpace belluz querẽs. q̃ siue ciuitati animoꝝ. plusquã uiriuz cernebat eẽ. ad bellũ palam atq; edicto gerẽdũ alios cõcitat pplos suos per speciez soci etatis, pditionẽ resuat. Albanẽses pepi gentes cũ fidenatibus fedus romanu fr. gerũt. ad pplũ cũ rõnis deuenerẽ iq̃ plio ĩ. uicerẽ.

fidenates colonia roma na uicentibus socius cõsi lius assũptis. pacto trãsi tionis albanoꝝ ad bellũ atq; arma ĩcitãtur. cũ fidene apte desilissent. tullus mettio ẽcitatiq; eiꝰ abalba ac cito cõtra hostes ducit. Vbi amnẽ trã siit ad cõ fluẽtes collocat castra. Inẽ eũ locum q̃ fidenas uergencium erat tiberiz trãsierat. hic q̃ acie ppe flumĩ tenuere. dextrũ cornu. ĩsinistro fide nates, ppius mõtes cõsidit. Tullus adiũsus uicentẽ hostẽ dirigit suos. albanos cõtra legionẽ fidenatiũ col locat. Albano nõ plus animi erat qu am fidei. Nec manere q̃. nec trãsire apte ausus. sensiz. ad mõtes fugã dẽ. ũ satis subisse sese ratus ẽ. erigit totã aciem. fluctuansq; aĩo ut tere ret tẽpus. ordines explicat. Consili ũ erat. fortuna quo rez daret eo ĩdi nare uires. miraculo ꝑmo eẽ romã nis q̃ximi steterãt. ut nudati latera

ĉ pacilũ. i. placatũ cõ missum quod expi ari pot ĩ piacularẽ. uel purificatio

ĉ Tigillũ. i. diminutiuũ a tigno q̃ uulgariter dr deuenet.

ĉ Sororiũ tigillũ.

mm. C. xl.

ĉ fidenates pp dnẽ qui fidentes uiribus alterũ trãsmeruit.

ĉ desilire. i. minus sapere.

sua socios digressu sensere. in eos
citato equo nunciat regi abuxe alba
nos. Tullus ire trepida duo dream
uouit salios fanaq; pallorq; ac pauor.
equite data incepans uoce. ut hostes
eraudiret. redire ipse iubet. nil tre
pidatione opus. suo iussu arcem
duci albanum. exercitui ut fidenatium
nuda terga iuuent. ide iterat. ut
asta sequentes erigi iubet. Id simu
magne parti peditum romanoq; conspe
ctu. abrumpit albanum exercitus. et cepit.
Quod uidere ab postremo agmine audituq; erat
ferati eo acrius pugnant. Terror ad
hostes transit. Et audiuerat clara uo
ce dictu. q magna pars fidenatium. q
coloni additi romanis essent latine sa
ebat. Itaq; ne subito exercitu circum
fusi albanos inclusos circumuenirent ab oppido
terga uertit. Instat tullus. Fusoq; fi
denatium cornu: inuicto iam alieno pau
ore perculsum ferocior redit. Nec illi
tulere impetum: sed abrupta fuga. flu
mini obiecto atergo arcebat. Quo post
quam fuga inclinauit. alii arma fede iac
tantes inaqua ceca ruebant. Alii dum ac
tius in ripis. ire fuge pugneq; consilium
oppressi. Non alia ante romana pugna
atrocior fuit. Tum albanus exercitus spectа
tor certaminis deductus in castra. me
tius tullio deiectos hostes gratulatur.
Contra tullus metium benigne alloquitur.
quod bene uertat: castra albanos. romanis
castris iungere iubet. sacrificium lustra
le in die poste ri parat. Vbi illuxit:
paratis omnibus ut adsolet: ad contionem
utrumque exercitum iubet. Precones aber
remo orsi: primos exaudire albanos.
hic nouitate qua rei mota: ut regem
romanum contionantem audirent, pri ora
tores. Ergo primo armata circumdatur romana legio. Centurionibus da
ta negotium erat. ut sine mora in pro
ximum. Tum ita tullus infit. Nom
ani si umquam ante alias ullo bello
fuit quod primum deos immortales gratias ag
eretis: deinde ut ipsorum uirtutis eius
dem nunc pudeat fugere pugna

iuuenq; curru corp⁹ qua ibesset uin
cul' membra portantes. Ait tuce omis
ob tanta fedita te spectaculi oculos
p̄mu ultimuq; illis supplicia apd ro
manos exēpli pari memoris legu
humanarū filius Inalus gl'ari uerumq;
illi genitū mitiores placuisse prnas.
Inēb ia premissi alba erāt equites.
qui mlt'a tandiu traducent romam.
legiones deīde ducte addirucendam
urbem. Que ut itrauere portas: nō
quidē fuit tumultus ille nec pauor
qual' capta uy ēt urbiū solet aut essra
ctis portis straticue ariete muris.
aut arte ui capta clamor hostil' q; cur
sus p urbez armatoruī. omia ferro
flamaq; miscet. Sed silentiū triste
ac tacita mestitia ora defixit omiuz
animos: ut premetu obliti quid reli
nquerēt quid secū ferrent. deficerēt
cōsilio: rogitātesq; aly alios nūc ili
minibus starēt: nūc errabūdi domos
suas ultimū illud cuncturi peruagarē
tur. ut uero iā equitū clamor exire
iubentiū instabat. iam fragor tecto
rūq; diruebātur i ultimis urbis pa
rtibus audiebatur. pulsus que erdist-
antibus locis ortus uelut multe i ducta
omia ipleuerat. raptī quibus q̄sq; pot-
erat clatis. cū laribus ac penatibus tecta
q; iquibus natus q̄sq; educatusq; ēt
relin quētes exirent. Iam cōtinēs ag-
mē migrantiū ipleuerat uias q; con
spectus, aliorū multa miseratione i tegra
bat lacrimas uocesq; q; iā misere abi
les exaudiebant' mulierū p̄ aput ea
obsessa abarmatis tēpla augusta p̄
terrēt. ac uelut captos relinq̄rent
deos. Egressiq; urbez albanis: roma
nus passim publica p̄uataq; omia
tecta adequat solo. unaq; hora quā
drīgentos ānos opus quibus alba
steterat eradit ac ruinis dedit. tē
plis tñ deuz ita ē edictū abrege fue
rat tēperatū ē. Roma iām aderat. albe
ruīns duplicatur ciuiū numerus.
Celio additur urbi mōs. q; quo frequē
tius habitaretur. Tam felez tullus re
ge capit. ubiq; habitauit. Prna p̄sq; al
banoz ipatres ut ea quoq; pars tri p̄.
assūt legit. tullios siulios. quintios
gregamos. curiatios. doctos tēpluq;
ordinē ab se aucto curia fecit. q̄ hosti
lia usq; ad patruū uroz etatē appellata ē.

Renouat' p̄luī romanoz. 7 sabinorum.

Tut omiuz ordinū ui
ribus aliquid ex nouo
pplo adiceretur: cōtu
dece turmas ex albanis legit. legiones q; uetes
eōdē supplemento ex
pleuit q; nouas scripsit. hac fiducia ui
rium tullus sabinis bellū īdicit. gē
ti ea tēpestate sedm etruscos opulē
tissime uiris armisq;. utrimq; i iuuc
tē. ac res ne eq̄quā erāt reputatu. Tul
lus ad fenoīe fanū mercatui frequē
ti negotiatores romanos cōphensos
querebatur: sabinū suos p̄us īuasu
cōfugisse ac rome retētos. hec cause
belli ferebantur. Sabini aut parū me
mores q; suarū uiriū partē rome ab
tacto locatā q; romanā rez nuper q; ū
adiectione pp. albanā auctam arcem
spicē. q; ipi extrema auxilia ex etruria q̄
erat uiuana; primi etruscoz uicentes
ide ob residuas bellog iras maxime
sollicitatus addfectionē animis uolu
tarios trahere. Et apud uagos quos
dam exinopi plebe q; iaz merces ual
uit. publico auxilio nullo adiuti sūt.
ualuitq; apud uicentes. Haz deterrēs
mino mirū est. pacta cū romulo īdu
ciarū fides. Cuz bellū utrimq; sūma
ope pararent. ūtriq; ieo res uideretur
utri p̄us arma īferrent. Occupat
tullus īagrū sabinū transire. Pug
na atrox adsiluā malitiosaz fuit. ubi
q; pedites qui dē robore cetera equita
tu aucto nup plurimū romana acies ualuit. Abequitibus tēpē tē iectis
turbati ordines sunt sabinoz. Nec
pugna deinde ill' cōsistere nec fugā ex
plicare sine magna cede potuit.
Annūciatuz ē patribus prodigium lapi
des īalbano monte pluuisse:

Nō p̄nōis.

Carios tellurē istruxisse quo muri diffibuntur aliē uulgāter uocat' pulsones.

Destructo albane ciuitatis.

Cur. dom' l'ges.

Alba ciuitas duratuit añ destructōē romanoz ānis. cccc.

Celio mōs p habitatur p albanos.

Turma. xxx. eq̄tes dānēt.

Sabini parū memores q; tute tiā q; rex sabinoz post cōsortē romuli fuit īimperio.

pugnatū aī sabīo ad siluā malitiosaz.

Rapides pluerūt.

pdigiū.

Et uictis sabinis cū
magna gl'a magni
sq; opibz regni uz tul
li ac tota res roma
na cēt/lūcatū regi
pūby qz est/ imōte
albano lapides pluisse. Q; cū credi ux
posset/ missis adid uiscendū pdigi
ū in cōspectu haud alit quā cū grā
dine uēti glomeratā it'as agunt/
crebri ceciderē cēlo lapides. uisi q;ā
audire uocē ingentē ersūmi cacu-
minis loco/ ut patrio ritu sacra al
bani facēt. Q;ę uelut dus quoq;
simul cū patria relictis obliuioni
tederāt. Et aut romana sacra susce
perant. aut fortune ut fit obiratę
cultū reliquerāt deū. Romanis qu-
oq; abreo tēz prodigio nouendiale
sacrū publice susceptū est/ seu uoce
celesti ex albano monte missa. Naz
id quoq; traditur/ seu aruspicū mo
nitu. Mansit certe sollemne ut quā
doq; idē prodigiū nūciaretur/ ferie
per nouē dies agēntur. Audita mul
ta post pestilencia laboratū ē. Vnde
cū pigricia militandi oriretur/ nu
lla tū ab armis quies dabatur/ adeo
q; rege/ salubriora q;ā credē tem
pa militē q; domi iuuenū corpora eē.
tonec ipē quoq; longinquo morbo
ē implicatus. Tūc adeo fracti/ simul cū
corpore sūt spiritus illi feroces/ ū
qui nihil ante ratus eēt/ minus re-
giū quā sacris dedēre animū. repē
te omibz magnis parui sq; superstu
onibz ob noxiq; degeret religionibz
q;ā pplm implerēt. Vulgo iam homi
nes cum statū rerū qui sub numa
rege fuerat requirentes/ unā opē
egris corporibz relictā/ si par uelaq;
abdus ipetrata eēt credebāt. Ipm re-
gē/ traduē uoluentē cōmētarios
nume/ cū ibi quedā occulta sollēnia
sacrificia iouī elicio frā inuenissent/
operatū his sacris se abdidisse. Signō
rite initū aut curatū id sacrū eē.
Nec solū nullā ei oblatā celestiū spez/

Ordo dis. i. ēt ol'do.

Coorto tulli rctu fl'mus obiit.

sitra iouis sollicitati prāua iam relig
one fulmine ictū cū domo cōflagrasset.
Tullus magna gl'a belli regnauit an
nos duos. q. xxx. Hortuo tullio hosti
lio regi rōnorū. ancō marcō nepos nu
me pōpilii regnū suscēp q rex fuit. iiij.

m Ortuo tullo res ut in
sti tuti iā inde abmi
tio erat/ ad prēs redi
erat. Ideq; in ē regez
nomi nauerāt quo co-
mi cia haberent. ancū
martū/ regē pplūs creauit. patres fu
ere auctores. Nūc pōpilii regis nepos
filia ortus. ancus marcius erat. q
ut regnare cepit/ q;a uitute gl'e memor/
q; proximū regnū/ cetera egregiū
abuna parte haut satis prosperuz
fuerat. aut neglectis religionibz/
aut praue cultis. longeq; antiqui
simuz rat⁹ sacra publica/ ut ab nu
ma īstituta erāt. facere omia ex
cōmētariis regis pontificū eleata pō-
onere īpublico iubet. Inde q;a uici
noq; cupidis q finitimis ciuitatibz ti
cta spes inq; mores atq; īstituta
regē habituri. Cum fedus cēt int'
latinos q romanos q ā cum mar-
cium regē rōnoz latinz ueneē ꝫ fedā.

Citur latinz/ cū ipbz
tullo regnante ictū
fedus erat/ sustule
rūt animos. Et cauz
icursionē in agrū ro
manū fecissent/ repe
tentibz res romanis/ supbe respōsū re
ddūt. desidē romanū regē it' sacella
q;aras acturū eē. regnuz rati. q edi
um erat manco ingenū q nume q to
multi memor/ q pē quā qd in regno
magē necessariā fuisse pacē credebat.
tū in nouo tū ferocq. pplo. q;ā qd illi
cōtigisset ocium sine iniuria id se ha
ut facile habituruz tēptati paciētiā
q tētatā cōtēpni tpa q eē tullo regi/
aptiora quā nume. Vt ei quoniam
numa ipace religionis īstituisset/
ase bellice cerimonie proderēt. nec

gerrecētur solū. ꝯ qā indicēnē bella. aliquo ritu ius abanti qua gēte eq- ailis. q nūc tabales hūt descripsit quo res repetātur. legatus ū ad fi nes eoꝝ uenit unde res repetūtur. capite uelato. filolane uelanī ē. audi iuppiē iquit. audite fines cuiꝰcāq; gentis sē nominata audiant. fas ego sum publicꝰ nūcꝰ ꝑ. romani. iuste pieq; legatus uenio. ūbisq; meis fides sit. pagit deinde postulata. ide iouē testem facit. si ego iuste pieq; illos homines illasq; res dedier. ꝑ. tī. ihis exposco. Tū patrie compotē me nūquā sīris ee. hec ai finit supscā dit. hec quicūq; ei ꝑmus uir obuius fuerit. hec portā ingrediens. ū forū ingressus. paucis ūbis carminis cō apiendiq; iuris iurandi mutatis p agit. si nō cedūtur quos exposcat dieby tribus ꝛ triginta. Tot ē sollēp nes sē pactis bellū ita idicat. audi iuppiē q tu iuno quirine diiq omēs celestes uosq; terrestres. ōs uosq; īferi audite. ego uos testor ꝑ. illū q- caiq; ē noīat an iusti cē neq; ius per soluere sed deiūctis rebus īpatria maiores natu cōsulemꝰ quo pacto ius ntrū adipiscamur. cū is nūcius rom am ad consulendū redit. confestim rex erbis ferme ūbis patres cōsule bat. Quartū rerū litiuꝫ cāꝫ cōdixit pē pactus. ꝑ. tī. quiritio pat pacto ꝓscoꝝ latinorū omīby; ꝓsas ul'la tinis. quas res nec dederūt nec sol uerūt. nec fecerūt qual res dari fieri solui oportuit. dic iquit. ēt quē ꝑ mū sentē cā rogabat quid censes. cū ille puro pioq; duello querendā cēseo. itaq; consentio cōscisco. inde ordine alii rogabantur. quādoq; ꝑs maior eorū qui aderāt in eandē sentē ciaꝫ ibat. bellū erat cōsensu fieri so litū ut fecial' hastā ferratā. aut sam guineā puniceā ꝓfectaꝫ ad fines eoꝝ ferret. q nō minus tribꝰ puberibꝰ ꝓsentibus dicere. Qd ꝑ. ꝓscoꝝ latinorū hominū ue ꝓsq; latini adūsus ꝑ. tī. ꝗriauit

fecerunt. deliqrūt qd. ꝑ. ī. quiriau bellū ai prisas latinis fieret. Obeī res. ego populusq; ī. ꝑ. ꝓscorū latinorum omībusq; ꝓsas latinis be llū īdico facioq;. Id ubi dixisset astā fines eoꝝ emittebat. Id tū modo ab latinis repetite res ac bellū indictū. morēq; eū posteri acceperūt. Anc rex romanoꝝ nepos nūme põpilii .ui. urbem latinoꝝ cepit atq; ꝓscoꝝ.

Quis demā data ci ta sacroꝝ flaminibꝰ sacdotibusq; alus. exercitu noud cōscripto pfectus politorii uꝫ urbeꝫ latinoꝝ ui cep. Secutusq; morē regū ꝓꝰ quirem romanā auxant. hostibꝰ īcautatem accipiendis multitudinē omēz ro mā traduxit. et ai aira palatinū sedē uetez romanoꝝ sabinū capitoliumq; atq; arcē. celui mōtē albanū ipleuerat. auētinū nouē mltitudinē datū. Id diu eē haud ita mlto pōtellenis fi canaq; captis noui aues. politoriū inde rursus bello repetitū. q uacui ī occupauerāt ꝓsa latini. eaq; cā di ruende urbis eiꝰ fuit romanis. ne hostiū semp receptaculū eēt. postre mo omī bello latino medulliaꝫ cōpul so aliquādiu i marte incerto uaria uictoria pugnatū ē. Naꝫ q urbs tuta munitionibꝰ ꝓsidioq; firmata ualido erat. q castris īapto positis aliquo tiens etatis latinus cōmini. ai ro manis signa cōtulerat. Adultimuꝫ omībꝰ copus comixtus anc aciē pri mū uinat. Inde i genti pōa potēs ro mā reduit. tum quoq; mltis milibꝰ latinoꝝ īciuitatē acceptis. Quibus ut iungeret palatio auētinū adm urosq; datę sedes. iam caillū quoq; ad iectū. nō inopia loci sed ne quādo ea arua hostiuꝫ eent. id nō muro solū sꝫ qiaꝫ ob cōmoditatē itineris ponte supplicio ai ꝑmū intabescī fēdo cōiugi urbi placuit. Quiritiū quoq; fossa haud pnū munimētaꝫ aplanioribꝰ

Iussit eē senatus ue. pr. qriauī cēsuit. cōsensit. cōsimit. ut bellū aiꝫ ꝓsas latinosq;.

politoriuꝫ urbs

Albani habitarēt ad celium montem.

medulla.

i. adultus.

uictor

pons ꝑmus.

Anc uictis latinis posuit eos īauētino adhabitādū. ꝙpter posuit ī iani culo q pōtē insticuit ī eos.

ficiales dnt ꝙs bella ponebant.

dedier ꝓdeꝛ ī fi nitimus ē. l' ubi dedor. ris.

sineris subtra ne restat siris asino finis. qē dimicē.

adrtu locas anci regis opꝰ ẽ. igenua in
ceem̃to rebus auctis. qi i tanta mil
titudĩe hominũ discrimine recti an
perpeti fũ cõsulso facinora clandesti
na fierẽt/carcer adterrorẽ iussẽtus
audatie media urbe imminẽs fieri edi
ficatur. Nec urbs tãta hoc rege crevit/
sed/ iã ager finesq; silua media uicen
tibꝫ adepta. usq; admare ipsum, platii.
q; iore ulterius hostia urbs cõdita. sali
ne arcẽ fũi. egregieq; rebus. bello ge
stis edes iouis feretrii amplificata.

Anco regnante. lucumo uir ipiger
ac diuitijs potẽs/ romã cõmigrauit/
cupidine maxie ac spe magni honoris.
Cui adipiscendi. tarquinius nã is quo
q; peregrina stirpe oriundus erat. fa
cultas nõ fuerat. demarati corinthij
filius erat/ qui obseditionem domo p
fugus cũ tarquinios forte cõsedisset/
uxore ibi ducta duos filios genuit.
Nomina his lucumo atq; arruns fuẽt
Lucumo superfuit pãbonoꝝ omniũ
heres. arruns por quã pẽ moritur
uxore grauida relicta. Nec diu mans
superstes filio pt. Qui cũ ignorans ui
ri uxorẽ ferre/ immemor testãdo
nepotis decessit. Tet puero p auu mõ
tẽ in nullã sortẽ bonoꝝ nato abino
pia egerio inditi nomẽ. lucumoni
cõtra omniũ heredi bonoꝝ cũ diuitiae
iam aios facerẽt aurit ducta imat
monii tanaquil. sũmo loco nata/ er
ar/ humiliora sinerẽt. Ea cũ illi nup
sisset/ spernẽtibꝫ etruscis lucomonẽ
exulẽ aduenã ortũ/ ferre indignitatẽ
nõ potuit. oblitaq; ingenitae origi. pri
caritatis/ diu mõ uirũ honoratũ undẽ/
ad filiũ migrãdi ab tarquiniis cepit.
Roma ẽ ad id potissimũ usa. inouo
pplo. ũ omnis regẽtana atq; exuri tuit
nobilitas. sit futurũ locũ fortũ ac stre
nuo uiro. regnasse tatiũ sabinũ ac
cersitũ i regnũ. numa acuribꝫ/ an
cũ sabina matre ortũ. nobilẽq; una
ymagine mumẽ ẽt. facile persuadet
uir cupido honoꝝ/ q; cũ tarquiniis ma
terna tantũ pria ẽtt. Sublatis itaq;

cebꝫ amigrãt roma. Ad ianiculũ for
te uẽtus/ cum ibi ei carpento sedenti
ad iugore aquila suspensis demissa
leniit ãbis pileũ auffert supergq; carp
enti cũ magno clangore uolitãs.
rursus uelut ministerio diuinitus
missa/ capitti apte reponit. inde sub
limis abiit. Accepisse id augurium le
ta dẽ tanaquil. peritia ut multo etru
sci celestium/ prodigiorꝝ. multos/ ex celsa
alta sperare cõsueuit. ea alitẽ ea regione celi/ ea cõ tui nũciã
uenisse circa sumũ culmẽ bois auii
spicium fecisse. leuasse humano sup
pilum capitti decus uelut diuinitus/ et dẽ
derat. has spes cogitatione q; secũ
portantes uenẽ in gressi. domicili
q; ibi cõparatis. l. tarquinius prisci
dictus. Tia q romanis cõspicuũ eũ
nouitas diuitiaeq; faciebãt. cuipe for
tunã benigno adloquio cõmitate in
uitandi. beneficiisq; quos poterat/ is
cõciando adiuuabat. donec regiã
de eo quoq; fama plata ẽ. Nouo amicq;
cã breui apud regẽ liberalitate dexteritq;
obtrudo officia familiaritatis amicitiae
adduxit. tuta ut publicis parietibꝫ ac p
uatis cõsilius/ bello domiq; interesset. q
pomsia experiens. postremo a tullo q
liberis regis testamẽto institueretur.
Regnauit annos quatuor/ quã
gintã cuiusdam superioris regũ bellis
pacisq; artibꝫ eqlis par. Iam filii pe
rpuberes erãt ẽ erant. Et magis tarq
uinius/ q honores/ ut qui primus/ comitia
regi creãdo fierent. quibꝫ dictis sub
tempꝰ pueros uenatus ablegauit/ ipse
q primus q petisse ambitiose regnum/
corone dẽ ẽ habuisse adeo alienos
plebis animos cõpitat. ut se nõ tẽ nou
am petere. quippe q nõ primus qui ẽ
q indignari/ miretur posse/ sed ẽtiam
rome peregrinos regnũ affectare. et tatiũ
nõ q peregrino soli/ sed q ita exortis
regẽ factus/ q numã ignauũ urbis
nouẽ petentẽ in regnum ultro acciti
se ex quo fuit potẽs fuerit roma ei so
ciage ac fortunis omnibꝫ cõmigrasse

Cõsilia extructõ.

lucumo. C. 14.

Arung.

Egerius filii arruntis erat.

nõ.

tanaquil.

q. aut tracle his iõbus nata.

Aglaa tulit ecce
siut pileũ ẽ ore
lucumonis.

Auspiciũ auii
ẽ in spectũ q sit
mõstratio adi
alicuius rei sum
dum. 2

L. Tarquinius prisc. lu
et tanaq. filius.

Comitatus. i
benignitas ui
humanitas.

Ci. arcuendo.

Cubi moit. ãno
q xxuij. ãno
regnauit.

Ch tarquiniis ex
bitiose reg
appetit cepit

Cõpitat oro
tarquinij.

Tarqni regt.
C.iij

C.i. cõiuratio & cõsensus maloy..

Caruus locus vetũdus rome ú ludi cõsules fiebant.

Sfori magrãtuũ sedes ad uidicãdũ.

Iudicia q̃ iludis geruntur turpia q̃ honestalo iudoꝝ cõmina.

maiorũ pte erudiꝝ et ara cũulus offrãdis
sanguine hominũ rome se quã rudi
tate patria ulcisse dom̃ mihi ac ꝓ filio
aud pmittendo magno ipo anco rege
romana seruia/roma nos ritus dñi
cãlle. Et sequũ cobsuãda i regẽ. am
omissis bene gestate ergã alios ciues
ipo certasse. Mortuo rege anco ꝑlaus
tarquinius.v. rex regnare cepit.

Ge eam haud falsa me
moratẽ/regẽti offensu
ꝑlis. ñ. regnare uolũtas
ergo uirtus cuncta egre
gius secuta q̃ ipetrãdo
habuerat/uix regnã
tem ãbitio é. Nec minus regni sui fir
mãdi quã augẽde rei. ꝑ. memor ceteꝝ
patres legit. q̃dam minoꝝ gentiũ
ꝑ appellati. Factio haud dubia regis
qui⁹ bñficio ciuitatem meruerãt. Bellũ
ꝑmũ cũ latinis gessit. & oppidũ ibi ap
pisolas ui cepit. predaq; ide maiore q̃
quãta belli fama fuerat refecta/ludi
os opulentius ĩstructiusq; quã po
tes reges fecat. Cui ꝑmũ circo q̃ nũc
maxim⁹ dr̃ designatus ẽ locus. diuisa
patribꝰ equitibusq; urbis spectacula
sibi quisq; facẽt fõris appellati. Spec
tacule fuere circus duodenos ab ẽa spectã
cula alta sustinẽtibꝰ pedes. Iudicrum
fuit equi pugilesq; ĩtrinã marie
accti. Scenicꝰ deinde ãnuꝰ mansere
ludi romani. magnifq; uarie apparati
abrodẽ rege q̃ circa fori ꝑtes edifi
cãda diuisa/fr̃ loca porticus tabernæ
q; fuẽt. Auro quoq; lapideo circũdare
urbẽ parabat. Nouũ ꝑliũ ĩnẽ tarqui
nium regem. ro. & sabinos.

Cum sabinis belli cep
tis ĩcidit. adeoq; ea
subita res fuit/ut po
amnẽ trãsire nõ es
sent obuiam ire ac
phibere ciues/ro
mani possent. Itaq; ceptibꝰ rome ꝑmo
dubia uictoria magna utrinq; cede
pugnãtũ est. Reductis deinde legio
nibus/ad oppidum datum spatio/ro mani

ad oppidũ ceptum bellũ. tarq̃ni
equitũ maxime/hus ac de uiribus uãe
adeo mutẽse/uarias luces/quas
centurias romulꝰ appellat ul' scriple
uit addere alias constituit. nouas
signes relinquere noluit. Id q̃ augur
ado romulus fecerat. negare ausus na
uius/idq; ea tempestate auguri ne
q; mutari nec nouũ cõstitui ꝑ aues
addi posse. Ergo ira regi mota/
ludũ q̃ arte ut fuit. Age diu/ inquit
diuine. Tu iauguria fieri ne posse q̃
nisi ego mente cõcipio. Cui ille iaugu
rato/ exptus. pfecto futurũ dixisset.
Id qui hoc ado agitauꝰ inquit te noua
cãla cõtẽ diuisse/ut capt. Hoc q̃ptage q̃
anes tue fieri posse portenderẽt. Cui
lui haud cunctãter dissidisse cõtẽ fer.
Statua acti capite uelato quo loco
res acta ẽ incomitio ĩgredies ꝑ sinis
leuam cirie fuit. Lotem quoq; eodẽ lo
co siti fuisse memorant. ut cẽt ad posteꝝ
ros miraculi ei⁹ monumẽtũ. Augu
riis certe sacẽdotioq; auguriũ tãtus
honos accessit/ut nihil belli domiq;
postea ñ auspicato gereretur. Comi
tia ꝑpli ẽcatis uocati sũma rei ubi
acies nõ admisissent dirimẽtẽ tur
nec q̃ cũ tarquinio de equitũ centuriis
quicquã mutauit. numero tãtũ alteꝝ
uꝝ adiecit. ut mille q. ccc. equites ĩde
by cẽturias ẽent. Posteriores modo
sub ipsdẽ noibꝰ qui additi erãt. appel
lati sũt. quas nũc q̃ geminatæ sũt se
uocãt centurias. Ac parte copiarũ
recta ĩter cãpũ sabinis confligitur/ꝑ
ꝑter quã q̃ uiribꝰ accucurrat/romanꝰ
ẽcatus/occulto circũitu adiutus dolus.
missis qui magnã uim lignorũ ingẽ
tis ripa iacẽtem ardẽtẽq; ĩflumẽ con
iecerãt/tantoq; ĩmuãe accẽsa ligna q̃
plectũq; in ratibꝰ ꝑacta suppliciis/ cã
hærentem pontẽ/ fecendiũt. Ea quoq;
res ĩpugna terroꝝ attulit sabinis.
ĩnisis eadẽ fugã ĩpedit. multiq; mõ
tales ad hostes effugiẽt/flumine
ĩpo pene. quoꝝ fugacia arma/ad
uersꝰ cognita infestiꝝ ꝑtus pene quã

Mamus.

Tarqnius quinꝰ luciumo.

sublicijs.

nilcaatq; posſit. ſignē uictoriā fecē. Ho
ſtio p̄apua eq̄tū gl̄a fuit. Vtrimq; ab
cornibꝫ positos ci ſaq; pellerentur me
dia pditū ſuos acies ita ſ̄ cursse
ab latertbꝫ ferūt. ut nō ſiſtere mo
to ſabinas legiones ferocē istātes
cēdētibꝫ ſed ſubito ifugā ūtentes. ꝯ
ontes effuſo cursu ſabinū petebant.
q; pauq; tenuere. maxīa ps ut ānī dūq;
ē alteq̄tibꝫ iflumē actī ſt. Tarq̄ni
ſtā duq; per terrētis ratis. p̄da capti
uiſq; romā missis ſpolis hostiū ho
tū uulcano erat ignēū cumulo accēſis.
pergit porro iagrū ſabinū ēxercitū
induc̄re. q; quāq; male gesta res
erat. nec gesturos melius sperare po
terāt. Tamē q; cōſulendi tēs nō dab
at ſpatiū. nec obuiā ſabinū tumul
tuario milite. terrūq; ibi finis perdi
tis rāp̄e rebꝫ pacē petere. Collatia
q; quicquid extra collatiā agri erat ſa
binis adēptū. Egerius frīs b filius erat
regis collatie ip̄residio relictus. dedi
toſq; collatinos ita accipio eāq; dedi
onis formulā ēt. Rex ir̄rogauit. Estis
ne uos legati oratoresq; missi apud
collatinos. ut uos pl̄mq; collatinum
dedatis. ſumus. Estis ne pl̄s collati
nus ⁊ sua potestate. Dedimus ne uos
pl̄mq; collatinū. urbē. agros. aquas
terminos. delubra utensilia diuina h
umanaq; omīa imeā pl̄q; romani
ditionē. Dedim⁹. ego recipio. Bello ſa
bino p̄fō tarq̄nius triūphās romā
redit. inde p̄lias latinis bellū fecit.
Vbi nusquā aduersi usus rei inimica tō
tūs ē ad ſingula oppida arcā fēn
do arma. omīe nomē latinū commut
cormiculū. ficuleaq; uetus camena. cru
ſtumerinū. ameriola. medulla. nomē
tuū. h̄ dep̄lias latinis. aut qui adlati
nos defecerāt capta oppida. par dein
ē fēā maiore deinde animo pacis opa
ī choata quā quāta mole gesserat bel
la. ut nō quietior pl̄s domi ēēt. quā
militie fuisset. Nā q; muro lapideo ci
ēterdiū operis ſabino bello turbatū
erat. urbē quā nō diu munierat ātē

Collatia

Egerius postumus arruns
frēs lucumonis ⁊ tanaq̄
filius.

Interrogatio regis.

nōīa oppidoꝝ.

parat. q; ſima urbis loca circa fori
aliaſq; ēminentes collibꝫ et uallibꝫ q;
explanis locis haud ſabine ueiebāt.
aquas deorsꝫ fastigio tiberi ductū
ſtatuit. arcē ab edibꝫ in capitolio ioui
quā uouerat bello ſabino in p̄ſpi
ente alto futurā. olim ⁊ pluribꝫ locā
occupat fundamētis. Ede ip̄e iter
ia p̄digiū uisū. cuctisq; mirabile fuit.
puero dormienti. cui Seruio tullio fuit
nomē. capūt arſisse. ſecūt multos in
cōſpectu. plurimo igitur clamore
ide ad tāte rei miraculū orti. ex ami
regē. q; ei quidā familiarium ad extin
guendū ferret ab regina retentus. ⁊ e
datoq; tā tumultu mouēri ueluisse
puerū. Tanq̄ sua sponte exp̄rectus ēēt.
mox ei somno ⁊ flāmā abstulēre. tū ad
ducto ſecretū uiro tanaquil. Videsne
tu puerū hūc inquit quē tā hu
mili cultu educamus. ſcire hoc hūc lu
mē quondā rebus nr̄is dubiis futurū
p̄ſidiūq; regie adflictē. Pro ide ma
tūra ingentis publice p̄uatimq; curā
omīs indulgentia nrā nutriamus. Inter
pueros liberos loco exp̄tus haberi eru
diriq; artibus. quibus ingenia ad mag̃
fortune cultus excitāt̄. Euenit fa
cile q; dīs cordi ēēt. Iuuenis euasit
uere idolis regie. nec ei quereretur
gener tarquinio. quisquā romane iu
uentutis ulla arte cōferri potuit. fi
liamq; ei suā uer̄ respondit. Hoc qua
cūq; dieā tā tuus illi bonos animos
certe phibet. ſeruus natū ēē. parumq;
ipſum fuisse. Eoq; mag̃ ſenectutē ſuā q;
corniculo capto fui tulli q; p̄nceps ī
illa urbe fuerat. grauidā uiro occiſo.
uxorē ei mē reliquas captiuas cog
ta ēēt. ob unicā nobilitatē ab regina
romana p̄hibitā fēē fuisse. prūq; no
me edidisse p̄ſa tarquinii domo. In
de tāto bñficio q; ēt mulieres familia
ritatē ēēt. q; puerū idomo apartio
educatū ī caritate atq; honore fuisse.
fortunā matis q; capta p̄ſa ilostriū
manus uenerit. ut ſuo natus ac
ceptus fecisse. Duo bequabrageſimo

c. 16.
de ſepulturis
tullij.

ferme ano exq regnare cepterat tarq
nl nõ apd regẽ modo. sedapd pres ple
bemq longe maximo honore seruius
tullus erat. Tũ anq filij duo/q si ãtea
sep pindignissimo habuerant/se pa
trio regno tutoris fraude pulsos regn
are rome aduenã nõ modo auuicesset
ne italice quidez stirpis. Tũ impensius
si digtas cresce fine ab tarquinio qde
absse rediret regnũ sed pceps ide por
to absuicia caderet ut ieadez ciuitate
post centesimũ fere annũ quã romu
lus deo pgnatus deus ipe tenuerit re
gnũ donec ĩtris fuerit id suus sernia
natus possideat. Cuiz cõe sit romani no
minis. Tũ papue id domus sue dedec
fore si anca regis uiri li stirpe salua nõ
mõ aduenis sed suis q iã regnũ rome
patet. ferro igitur eã arcẽ contumelĩa
statuit. sed ĩ furie dolor ĩ tarq̃niũ ipz
magẽ quã insuiuz cõstimulabat q qz
grauior ultor cedis si sup cet rex fuit
erat quã puatus. Tuiz q suo occiso qu
emcũq aliũ generũ delegisset. eũdem
regni heredez fore uidebatur. Obli ipi
regi insidie parãtur.

Auby isidius tar
quinij fuerit occisj.

Primus isidie regi
tarquinio.

xpastoribz duo ferocissimi
delecti ad facinus qui con
sueti erant/utq agrestibz
ferramentis. Inuestabulo
regis quaz potuere tumul
tuosissime specie uire/pise omis appari
tores regios cõuertũt. Inde ai ambo
regẽ appellarẽt/damorq eoz primus
iregiã peruenisset/euocati adregẽ p
giunt. primo utq uociferari/certatiz
alẽ alterj obstrepe. Coercati ablictore q
iussi iuuce dicẽ/tandez obloquij desistit.
Vnus rex ercõpto orditur. Dũ mẽ
tis ineuz se rex totus aũteret/alter
clatam securi icapd deiecit. Relictoq
inulnere telo ambo se foris eiciunt.
Tarquiniuz moribũdũ ai qui circa erãt
recepissent/illos fugientes lictores o
phendit. Clamor ide cõcursusq ppli mi
randũ quid rei eet. Tanaquil ĩe tumultũ
claudi regiã iubet. arbitros eiecit fim
ulq curando uulneri opus se tãquam
spes subeet sedulo cõparat simlr si destĩ
tuat spes. Alia psidia molitur suo p
pere actato. cuz pene exanguẽ uirũz
ostendisset/terrã tenẽs orat ne ĩ
ultã mortẽ soceri. ne socerũ inimicaz
ludibrio eẽ sinat. Tuũ ẽ inquit suz
subire regnũ nõ coz qui alienis ma
nibz pessimũ facinus fecẽ. Erige te
deosq duces sequere q darũ li fore
capd diuino quõdaz circumfuso ignĩ
põtenderũt. Nũc te illa celestis eraret
flãma nũc expergiscere uere. Et noz
peregrini regnauimz. Quisis nõ ilde
natus sis reputa. Si tua te subita
cõsilia torpent/at tui mea cõsilia se
qre. Cũ clamor ipetuosq mlr tui dis
uix sustineri posset ersuperiore pte
odiji per fenestras ĩnouaz uiã ursus/
habitabat ẽ rex adiouis statoris locũ.
pp. tanaquil adloquitur. ut bono
animo eẽ. Sopitũ fuisse regẽ subito
ictũ ferrũ haud alte ĩcorpus descen
disse. iã adse redisse ĩspectũ uulnus/
abstersso cruore omĩa salubria eẽ.
Considere ppre diẽ ipziz eos uisuros.
Interiz suo tullo iubere pp. deo audi
enteez eẽ cũ iura redditurũz obitur-
ũq alia regis mumia eẽ. Seruius
cũ tralitia q lictoribz pdit ac sede re
gia sedens alia decernit. tralius cõsul
turuz se regẽ eẽ simulat. Mortuo p
sco tarquinio regnauit suus tullus

c. arcaticuz.

c. officia ciuitatis.

m c. 17.

Taq per ali rex. vj.
quot dies. cũ iã erpi
tasset tarquinij. cel
ata morte per spez al
icne fugende uias.
suas opes firmauit.
Tum demũ palã fatz q cõploratõne
iregiaz orta. suus psidio fimo mu
nitus. primus i iussu pp. uolũtate pa
truz regnauit. Anq uberi iã tũ cũ cõ
pbensis sceleris ministris ut uime
regẽ q tantas eẽ opes suas nũciatũ
ẽ. sessaz pmetiã exulatũ ierãt. Nec
iã publicis magẽ cõsilijs suis. quaz
puatis munire opes q nequalis anci
lis prozq animus ausus tarquinium

fuerat talis adiūctus ſe tarquinii luberq; etc.
Duas filias nuncio regis ludo atq; ant
unā tarquinio iungit. Hec ruptas fati
neceſſitate humanis obſtitus quin ſtudia
regni crīa ī domeſticis ſuis omia ꝓfi
ſcita facēt. Poſtremo ad ea quoq; ſtu
dia belluz cum uicinis ubi ē ducē exer
cant aluſq; erudit. Sup̄bi ſuo bello
fortuna mutauit tullii. ſuſcepq; ī gentis bonū
ē ſtatu hand dubiū q; ſua patrie ſue ple
ne animus periculū ceperat. roma redūt ā
ggditum q; inde ad pacē longe maximū
opus. ut quēadmodū numa diuinis auc
tor uiris fuiſſet. ita ſuis ediderē omīs
ī ciuitate diſciplinis ordinūq; quibus
iter gradus dignitatis fortunēq; aliq
ī lucē poſteri fama ferrent. Seruius
tullius rex vi. romanoz. ꝑmo ordiāuit
cenſuz ordinauitq; ī gentū et claſſes q
ſtipendiū militū. que res ī condite erāt
imūdo q muros q foſſata. cui ūbē oſtruxē.

ī. adiūctus.

ī. ualde neceſſarie.

ꝑmꝰ cēſus.

Cēturia agere. cē. ubi gentū q
apd antiquos. c. ui geribz
ceuit et ꝑ duplicata no
mien remanſit.

claſſis ccēturie.

Cenſum ē ſtatuit rex
ſalubrē rimā tāto fu
turo ī perio: et quo tr
lli paciſq; munia nō
uiritim utañ ſed pro
habitu pecuniaz fier
ent. Tū claſſes centuriaſq; huic ordi
et cēſu deſcripſit. ul' paci decoru ul' bel
lo ex his qui cētū miliuz eris aut maio
rē cēſuz habēt. lxxx. cōficit centuri
as quadragenas ſenioz ac iuniorū.
primo claſſis oīs appellati ſeniores
ad urbis cuſtodiā ut ꝑſto cēt. iuuenes
ut foris bella gererent. arma his ī pe
rata galea clipeus. ocree. lorica omia
ex ere. h ut tegumēta corporis cēt
tela ī hoſtē aſtaq; q gladi' adite. huic
claſſi due fabrūz centuriecq; fiebāt. q̄ centuria mēſura ē. c. ſ' iugera.
is ſtipēdia facēt. datū munus ut ma
chinas ī bello ferrēt. Secūda claſſis ī
tra cētū uſq; ad quīq; obtinuit. mitiū cē
ſum inſtituta ex his ſenioribus iuniō
ribuſq; ex deſcripte centurie arma im
perata. ſcuti pro pēto q ꝑ lorica ōmia
eadem. Tertia claſſis ī. l. miliuz cenſū
cē uoluit. in qua centurie. h eodēq;
diſcrimine etatū facte ne decuriōs

quīq; ue mutarī. ocree tāti adē
ce. In quarta claſſe cenſus quīq
q̄ mīlīū. unde centuria facte.
arma mutata nihil ꝑtaſti quer
uti tāti. Quīta claſſe aucta ce
turiē. xxx. fēt. fundaſ lapideſq; mi
ſiles ī ea gerebāt. Iubis accēſi
cornicines tubicineſq; ī tres cētu
as diſtributi. ī tertia mīlīū cenſebatur. Hic minor cenſus tāti
quā multitudinē habuit. Hi una
centuria fēa ē. imunis militia ita
pedestri equitatu ornato diſtributoq;
equitū ex primoribus ciuitatis. ꝑfe
ctiſſit centurias. q ex ite alias centuri
as tribus a romulo additis ſubdi
tiq; quib; inaugurato erāt nobis
fecit. atq; quos ex eēdos tena milia
eris ex publico data. et q̄b; equos
alerent. uidue attribute q̄ bina mi
lia eris ī annos ſingulos penderent.
H omīa ditioes apaupib; ī cremata
honera. Deinde ē bonos additus. Ns
ē ut a romulo traditū ceteri ſuau
erūt reges uiritim ſuffragiū eadē
q̄ eo tēq; iure ꝑmiſtue omīq; datuz
ē. ſed gradus fēi ut neq; ex cluſus.
quiſquā ſuffragio uteret. magiſtrus oīs
pene ꝑmores ciuitatis erāt. Equi
es enī uocabāt ꝑmi. l. xxx. fac ꝑ
me claſſis centurie. ꝑmū precātes uo
cabantur. Ibi ſi uacaret q̄ tuo in
cubabat ut ēdē claſſes uocarentur.
nec fere unquā ita ut deſcendēt
ut a ſimos paruci rent. Hec mu
tari oportet huc ordine q̄ nūc eſt.
poſt expletas quīq; c. xxx. tribus
duplicato eaz numero centurias ſuf
oruz ſenioruq; fe adiſti tuit. ab hui
ꝰ tullio ſimul q̄ ſuerūt. Quad
rifaria ē urbe diuiſa regionibz colli
buſq; q̄ habitabāt partes. tribus
eas appellauit. ut ego arbitror ab ē
butio. Hiz eis quoq; equali ē exēſu. ſe
ſtertium abiecit. Ita tres ē. Deq; ex
tribz ad centurias diſtributum nume
rum q̄ quisq; pertinuerat. Cenſu
perfecto q̄ maxime uerat metuendis.

ꝑmꝰ cēſus.

Vbi ꝑmo uocati
ſūt tribz.

Finis.

de tñceps lat. ci undq; minus mor
talq; edisset. ut omñs ciues. ñ. aliquis pr
diuesq; inuis quisq; ciuium ī capo
martio prima luce adēnt. ibi ītenti
ēcati omēz sue. que tam tribus trib
lustrauit. deq; ēcati lustri appella
tuz. q; cū sendo finis fuis ēt. ouia
lxxx. eo lustro anui cēma diantur.
adicit scriptor antiquissim fabius
pictor eoz. q; arma ferre possent. eum
numeri fuisse. Acta mil'tari uiz urbs
quoq; ampliscanda uisa ē. addit duos
colles. quirinalē uiminalēq;. Inde tar
ceps auget esquilias. tibiq; ipe. ut lo
co dignitas fieret habitat. Aggr ē. post mu
sis. q; muro circudat urbem. ītra pōm
rium. pfert pomerii ubi ui soli ītra ēs
pomerii ingrēdiantur ēt. Fit autez
magis arta inuicti. locus. quem ioan
denses urbibz quondā etrusq. quaz
murii ductum erant. certis arcā ēmi
nus sacrificiis cōsecrabant. ut neq; in
teriore parte edificia menibz continu
arentur. q; nūc uulgo q; iam cōiungit
q; extrinsecus puri aliquid abhumano
cultu patēt soli. h spatiū q; neq; habi
tari neq; aratz fas erat. nō magis q;
post murii cēt quā q; mur p id pomer
ium. R. appellarūt q; iuxta ītra mēto
sensper quantū menia procedere erāt.
etiam ēmin hi cōsecrati proferebant.
aucta auctaq; magnitudē urbis forma
tis omibz tom; q; adcultui q; ad pacis usus
ne semp armis opus adquirendum. cō
silio augere ipiuz cōstatus ē. simil
q; aliquod addere urbi decus. Iā ni erat
ī dicta diane ephesie famū. id communiter
ac uicinis ab illis fāz fama ferebat. Ciuz
cōsensuz deosq; cōlocatos laudaret mi
re sunt. ī procures latinoz. cū quib; p
ublice priuatimq; hospicia amicitiasq; de
iuncta inierat sepe utendo ea. q; p
pulsu tādem. ut tonte famū diane pp
latinū cū pp ī. facerent. Ea erat cōsepta
caput reip; romā ēt. de quo uolens ar
mis certatum fuerat. id quāqua omis
sū iam exomiuz cura latinoz. ob ē tū
ens ifelicior tempta. armis uidebat.

i. fuisse ciuis.

uni se exsibinis sors dare uisa est.
Quato cōsilio ipetu recuperandi. Bo
os īsabinis natā andā pri familie
diana mīranda magnitudine ac
fracta per multas etates corn
ua ī uestibulo tēpli diane monum
tum ei fuere miraculo. habita uerat
res prodigij loco est. q; canere ua
tes. cuius ciuitatis eā aues diane
imolassent. ubi forte ipetium. Idq;
carmē peruenerat ad antistitem
fanj diane. Sabinus ut pmū apta
dies sacrificio uisa ē. Bouē romā ac
tā deducat ad famū diane. q; ante ari
statuit. Ibi antistes romanus cum
eū magnitudine uictime celebrata
fama mouisset. memor responsi. sa
binū ita alloquitur. Quid nā tu hos
pes paras. inquit. cū ste sacrificaturum
diane face. quin tu ante uicino pfun
deris flumine. ī ima ualle prefluit
tiberis. Religione tactus hospes qui
omnia ut pdigio responderet. euē
tus cuperet rite facti. ex tēplo desce
dit ad tiberim. Interea romanus
imolat diane bouē. Id mire gratuz
regi atq; ciuitati fuit. Seruio quāq;
iam usu haud dubiuz regnū possēdā
rat. Tamē in ēdū iactari uoces au
uene tarquinio audiebat. se ī uissu
pp regnare. cōtaminata p uoluntate
plebis agro capto ex hostibz ī ūtrūm
diuiso aussus est ferre ad pplm uell
ent. ubi regnarent ne se regnare. Tan
toq; cōsensu quāto haut quisquam
alius añ rex est declaratus. Neq; ea
res tarquinio spez adsciscendi regni min
uit. imo eo ipemsus q; de agro pleb
is adiisam priuz uoluntatez sense
rat. agi arma nādi seruij ap pres ac
cendit. Iouia ex occasione data.
catus est. q; pe uiuente arcentis an
imi. et domj uxore tullia ī quietā ani
mū stimulante. Tulit enim q; roma
na regna scelere. audacia exceperim.
ne tardio regni maturior ueniret
libertas. ultimusq; regnū cēt q; ter
tertia parte patrum fuerat. Hic. l. tarquini.

memoriade q; mouerit mēte
libri historiaq; annua cōprendere
annales dicuntur

Ca. 13.

i. singulos uiros.

i. tanquā deterrā a uoce regis.

ꝑſca tarq̃nij regis filius neps ue fu
erit: parū liquet. Pluribꝫ tam̃ au
ctoribꝫ filiū ediderim. frēq; habuer
at arruntē. Tarquiniū mitis ige
nij uuenē. his duōbus ut ante
dictū eſt: due tullij regis filie nup
ſerant. q ipſe longe diſpares mori
bus; forte ita ĩcaderat: ne duo uio
lenta ĩgenia matrimonio iungerē
tur. Fortuna credo. ꝙ. ī. quo diuturn
nius ſuij regnū eēt: conſtitutiq; au
itatis mores poſſent. Angebatur
ferox tullia nil materie in uiro ne
q; ad cupiditatē neq; ad audaciam
eſſe. tota ĩalteriz ad ĩſa tarquiniū
eiz miraci. eum uirū dicere: ac re
gio ſanguine ortū: Sperneꝛe ſoro
rem. q uirū nacta muliebrij ceſſaz
audacia. Contrahit celeriter ſimili
tudo eos. ut fere fit malū malo apti
ſſimū. Sed miciuz turbandi omnia
femina ortū eſt. ea ſecretis uiri al
ieni adſuefcā ſermonibꝫ nullis ũbo
rū contumelijs parcere deuiro ad
fēz de ſorore aduersum q ſe rectiꝰ iu
duā q illiū celibē futuꝝ fuiſſe cōten
dere: quā ei impari iungi aūd ela
nguelcēdū aliena ignauia cēt: ſi ꝺ eū
quo digna cēt diꝫ dediſſent uirū: do
mi ſe, ꝑre diem uiſurā regnū fuiſſe.
q ap patrē uideant. Celeriter adol
eſcentē ſue temeritatis iplet. Arru
ns tarq̃nius q tullia minor, ꝑre con
tinuatis funeribꝫ cum domos uaca
as nouo matrimonio feraſſent iun
gūtur nuptiis magis nō phibente
ſeruio q̃ approbante. Tū uero idie
ĩfeſtior tullij ſenectus: ĩ feſtiꝰ cepit
regnū cē. Iā ei ꝫa ſcelere aliud ſpecta
re mulier ſcelus: nec nocte nec in
terdiu uirū cōquieſcē pati. ne gra
tuita p̄terita parricidia cēnt. nō ꝺ
defuiſſe cui nupta dicēt̄ur. nec ei q̃
tacita ſuiret. defuiſſe qui ſe regno
dignū putaret. qui meminiſſet ſe ē
priſci tarquinij filium. qui habere
quā ſperare regnū mallet; ſi tui ſi
ſ cui nuptā eſſe me arbitror. q uiꝝ

Tullia fuerat aſſi uxor ārūs

ē. ſ. luno tarq̃nio q arripu.

q regē appello. ſi eo minus nūc prēm
utata res ē: q iſtis ei ignauia eſt
ſcelus. Qui nō accingeris. Nō t ab
corincho nec ab tarquiniis ut prī tuo
peregrina regna moliri neceſſe ē. diu
te penates patriq; q pris imago
q domus regia: q domo regale ſoli
um: q nom̃ tarquiniū creat: uocatq;
regē. Aut ſi adh parū ē animi: quid
fruſtraris ciuitatē: qui te ut reg
iū iuuenē cōſpicā finis: facilē hi
nc tarq̃nios aut corinthū: deuol
uere retro adſurpē frī ſimiliorq̃
prī. His aliiſq; ĩcrepando iuuenez
inſtigat. nec cōquieſcere ipā pōt.
ſi cū tanaquil peregrina mulier. tā
tū moliri potuiſſ aio: ut duo cōti
nua regna uiro. ac de inceps gno
tediſſ. ipa regio ſemine orta nu
llū momētū in dando adimendo
q regno facēt; his muliebribus
inſtinctus furiis tarquiniꝰ circūſi
re q penſare minoꝝ maxīe gētiuz
prēs admonere patriq; beneficij ac
peo grām repetere; alli cere domiſ
iuuenes. cū de ſe ĩgenia pollicen
do tū regis criminibꝫ omnibꝫ locꝫ
eſcē; Poſtremo ut iā agēde rei
tēpꝰ uiſuꝝ ē. ſtupatis agmine ar
matorū in fora irrupit. Inde omī
bꝫ perculſis pauore ĩ regia ſede p
curia ſedens: prēs ĩ curiaz p̄cōez
adregē tarquiniū citari iuſſit. cōue
nere ex tēplo: alii iā aſſi ad hoc ꝑparati
ali metu ne nō ueiſſe fraudi cēt. ſi
nouitate ac miraculo attoniti q iā deſ
uio actū rati. Ibi tarquiniꝰ maledi
cta abſurpe ultima orſus: ĥuiꝰ ſua
q̃ natū: poſt mortē indignā paren
tis ſui: nō ĩter regno ut antea mu
to: nō comicis habitus: nō perſuffra
giū pp: nō auctoribꝫ pribꝫ: muliebꝫ
dono regnū occupaſſe. Ita natū. ita
creatū regē. fōrez ĩfimi generis homi
nū ex quo ipſe ſit. hodio alienę hone
ſtatis erectū: p̄moribꝫ agrum ſord
idiſſimo cuiq; diuiſiſſe: omnia hon
eſta q̃ communia quōdam fuerant idi

Drac tarq̃nij
ñ ſeruium.

Eſqu
que

nasse ip̃ primores ciuitatis/ instituis se cẽsiũ. ut ĩsignis adiuuidiã locũ pleto fortuna cẽt. q̃ parata ubi uel lect egentissimis largiretur. huic oratiõi suę cũ interuenisset/ trepido nuntio exclamatus/ extemplo a uestibulo curie/ magna uoce/ Quid hĩ quit tarquinij rei ẽ/ qua tu audacia me uiuo uocare ausus es prẽs/ aut ĩsedẽ cõsidere meã/ Cui ille ferociter adh̃. se prĩs sui tenere sedem. multo q̃ tui potiorẽ filiũ regis regni heredẽ. satis illũ diu pertinacia eludentẽ insultasse dnĩs. Clamor abutriusq; fauctoribꝰ oriꝫ. q̃ cõcursu pp̃ fiebat in curiã. apparebatq; regnaturũ qui uicissi. Tũ tarquinius necessitate iã ipã cogente/ ultima audẽ multo cẽtate q̃ uiribꝰ ualidior/ medium arripit suũ elatũq;/ sede curiã in ferioreẽ partẽ per gradus deiecit. Ind ad cogendũ senatũ in curiam rediit. Fit fuga regis apparitorũ atq; comitũ. Ipse ꝓpe exanguis cũ semianimis/ regio comitatu domũ se recaperet/ peruenissetq; ad sũmũ cõũs p̃mũ uicũ ab his qui missi ab tarquinio fugiẽtẽ cõsecuti erãt interficiꝫ. Creditũq; nõ abhorret acerbo scelere admonitu tullie id fm̃. Carpento certe id q̃ satis cõstat in fortũ iuecta. nec reuerita cẽtũ uirorũ euocant uirum curia regẽq; p̃ma appellauit. Quo facessere uissa extãto tumultu. cũ se domuz recaperet. peruenissetq; ad sũmũ a p̃ii uici/ ubi dianiũ/ nuper fiunt flectenti carpentũ dextra i urbiũ cluũ/ ut in colem esquiliarũ euheretur/ Restitit pauidus/ atq; ĩhibuit frenos cui uim̃ta agebat iacẽtemq; dñe suũ truci dictũ ostendẽ. fedũ imhumanũq; traditẽ scelus. monimẽtoq; locus ẽ. quẽ scelerati uici uocãt. Quo amens agitantibꝰ furiis sororis ac uiri tullia/ per prĩs corpus carpẽtũ egisse fertur. partẽq; sanguinis ac cedis patrẽ cruento uehiculo cõtaminata

ipsa rem̃ q̃ tulisset adpenates suos uiriq; suꝰ quibꝰ iratis malo regni ꝓncipio similes. ꝓpe die exitus sequerentur. Seruius tullius regnauit ãnos quatuor q̃ xl. Ita ut bono q̃ iã moderatoq; succedenti regi difficilis emulatio cẽt. Ceterũ id quoq; ad gl̃az accessit. q̃ cũ illo simul iusta ac legitima regna occiderũt. Mortuo ꝯuo tullo regẽ vi. regnauit tarquinius sup- bus rex. vii. nõ per romanũ ꝑlm nec fuit cõsules electus ꝑ quem regnũ adeptus est:

Dipsum tã mite ac tam moderatũ ipertũ/ tamq; unius cẽt deponẽ cui animo habuisse quida auctores sũt. ni scelus in testimũ liberãde prĩe9 silia agitandi iteruci ssẽt. Iñ. l. tarquinius regnare accepit cui superbo cognomen fcã iderũt. q̃ socerũ gener sepultura phibuit. romuluz quoq; insepultũ ferisse dicitans. Primores patrũ quos suũ rebꝰ fauisse credebat interfeat. Consciꝰ deinde male querendi regni ab se ipso aduisus se exẽplum capi posse/ armatis corpꝰ circũsepsit. Neq; enim aduius regni quicquam pter uim habebat. ut qui neq; pp̃ iussu. neq; auctoribꝰ pribꝰ regnaret. Eo accedebat ut in caritate ciuiuz nihil spei reponẽta metu regnũ tutãdũ esset. Quẽ ut plibꝰ in cutẽt cognitiones capitaliũ rerũ sine cõsiliis per se solus exercebat. perq; eã cãm occidere in exiliũ agere, bonis mulctare poterat/ nõ suspectos modo aut inuisos. sed und̃ nihil aliud quã pdã sperare posset. Ita prĩuz p̃ cap̃ue numero in minuto statuit nullos in pres legẽ quo cõtemptior pauca tate ipa ordo cẽt minusq; pse nil agi indignarentur. Hic ei regũ p̃mꝰ ut traditur apribꝰ morẽ dominibus senatũ consulendi soluit. domesticis cõsilijs rẽ. p̃. administrauit. pacẽ belliũ federa societates pse ipẽ

Inẽfice sui rex.

Esquilie. p. uia ẽ quedã in urbe.

i. curiam.

i. dãs pacẽ.

no

no

cū quibus uoluit nō iussu p̄p. ac senatus sceat diremitq;. Tarquinio diffidens de romana re. p. p̄p malam ciuitatem latinis adhesit.

Latinor⁹ & maxie gētē cōaliabat. Et regnis quoq; ciuibus tutior ēt. neq; hospitia ni cū p̄mor tibus ecrū. sed affinitates quoq; iungebat. Octauo mamilio tusculano. q̄ longe p̄ceps latinis erat. si fame credim⁹ abulire deaq; ē oriundus. ei mamilio filiā nuptā dat. perq; eas nuptias multos & cognatos amicosq; cōaliat. Iam magna tarquinii auctoritas ī latinor⁹ pcēs erat. cui indicē certā. ut adluci ferēt ne cōuenant ī dicat ēt. q̄ agere de rebus communibus uelint. Conuenit freq; tes p̄ma luce. Ipē tarquinio die quidē fuerunt. sz paulo ante quaz sol occideret uenit. Multa ibi toto die ī consilia uarie iactata & monitu erant. Turnus herdonius abaricia ferocē ī absentē. tarquinii erat iuectus. haud mirū ēt. superbo ī dicti cognomē. Iam ē uetadam q̄dē mustitites. uulgo tū eū appellabant. An quicquā superbi⁹ ēt quaz ludificari. sic omē nomē latinū. p̄nc pibus longe ab domo erratis ipsū. q̄ cōsiliū indixerat nō adeē tēptari pro fecto pacetiam. ut si iugū accepissent ob noxios p̄mat. Cui ē nō appareret ad fectare eū imperiū ī latinos. q̄d si fuj bene arcidissent cives. aut si accepti illō & nō raptū patricidio sit. ac tere q latinos. q̄quā ne sic quidē alienigene deterent. si ī suos ei⁹ peruenerat. Quippe qui alios supalios truci detur. exulatū ēant. bona amittāt. quid spei. melioris portendisse latinis. si se audiant. domū suā quēq; ī debabituros. neq; magē obseruaturos diē cōcilij. quā ipe qui indixerit obseruet. Hec atq; alia eodem pertinentia sedicioſius facinoroſius que hō usq; artibus opes dnātis. cū marcie disse ceret.

ē arce

¶ Octauo turnij herdonij ōtēptiū.

ferocio tarquinio. Is finis orōni fuit. Auersi omes ad tarquiniū salutāduz. qui silentio sed monitus a proximis ne pugnaret. q̄d ipis ueisset. dissimulabat. ac se suptum ire precz. si liū cū ea re adiandi dos ī grāz. oratū ēt. q̄q; ea res exemisset illuz die. postero die actuꝝ q̄ cōstituisset. ne id quidē ab turno tulisse tractū ferēt. Dicisse ēim nullā breuiorē ēe ognitionē. quā inē prēz. filium paucisq; transigi ubis p̄sentē parcat. Barbarū infortuniū ēe. Barbarus ī terq; em romanū ī crepans exēplo abuti. quā rem tarquinio aliquādo quā uidebatur ei⁹ fero. cōfestim turno necē machinatur. ut eundē terrore quo cīuiū aīos domuj oppleuerat. latinis inicēt. Et q̄ pro ipio palaz ī fia nō potuerat. oblato falso crimine sontē oppleat. Paduse factiose quo sibi arricinos seruū turnij auro cōrupit. ut ī duūsoriū ei⁹. cum magnā gladioz ī ferri clam sineret. Tarquinio ex ordine p̄dicta occēp̄ turnium ipīmq; cepit. q cōpedibz ligauit. q̄ē.

¶ Ai nocte una perfecta ēent. tarquinio paulo ante lucē actis adse p̄ncipibus latinoz qī re noua perturbatis. morā suā heste nā uelud deorū quadā prouidēcia illatā aut. salutē & atq; illis fuisse. ab turnio dicā & q̄ primoribz pplor parari necē. ut latinoz solus iperiū teneat. ad gressurū fuisse. hesterno die ī colloquio dilatum tem ēe. q̄ actor cōsilia fecerit. quē maxie peteret. inde illā absentis ī sectationē ēe natā. q̄d mora do spē destituerit. nō dubitare si uera deferantur. quin p̄ma luce. ubi uē tū in cōcilium sit. ī structus cū cōiuratoz manu. armatusq; ueniat⁹ sit. dicā gladioz ī gētez ēe numerum ad eum cōficiendum. Id uanū nec ne sit ex templo fari posse. rogare eos ut se secum ad turnū uelint. Suspe-

ti feat tem/ꝯ ligeniū aurū ſcaurꝙ
cō hetherna/ꝯmota tanquā ꝙ ui
dbatur ob eā diſſeri cedes poſſe.
Sunt idonatis quidē adebendi alis/
ti ñ gladius tenentis/ſacra uana
exiſtimaret. Vbi ē eo uentū/ turnū
exſano exacrati arripuit arbore.
Complexuſq; ſuos qui carpere dimi
cū parabant/ cū gladū abdūt ex om
nibus locis deuertit/ protraherent
tur. ē uero manifeſta res uiſa. iecte
q; torno catene ꝙ cōſeptum latinoꝝ
cōcilīū magno cū tumultu aduocat.
Ibi taz actor iudicia orta ē. gladus i
medio poſitus. ut ideā cā nouo ge
nere leti delectus ad capēdā aqui ferēn
tine carte ſuperne iecta ſarciſq; cō
greſſus mergerētur. Collaudatio tarq
nij adlatinos. ut res latina accrēſcēt.
exromanis ꝙlatinis vnū fecē agmē.

Euocatis deīde ad cōci
lium latinis tarquiꝰ cō
laudatiſq;/ qui turnū
nouantez res/ꝑmani
feſto parricidio meri
ta pena adfecaſſent.
ita uerba feat. poſſe quidē ſe uetu
ſto iure agere/ꝙ cū omīs latinoꝝ albā
oriundi ſint/ inco federe teneantur/
Quōd ab tullo res oīs albana cū col
onis ſuis iromanū aſſcrit ipeꝝium.
Cetteri ſe utilitatis id magꝭ omniū
cā cenſere/ ut renouetur id fedus.
ſedāq; potiꝰ fortuna. p. ſi. ú partiq
pes latini ſeruantur/ q urbiū exadia
uaſtationesq; agroꝝ quas anco pꝰ
pēre dīi ſuo regnāte ppeſſi ſint/ ſēp
aut ſpretēt/ aut pacantur. haud dīm
ailē perſuaſum latinis q̄quā inco fe
dere ſuperior romana res erat. Cetim
ꝙ capita noſtoꝝ latinoꝝ ſtare ac ſentire
cū rege uidebantur. ꝙ turnꝰ ſuꝝ cuiq;
periculi/ ſi aduerſatus ēt/ pcens erat
do aimēdū. Itaq; renouatū fedus ido
neis uirginibꝰ latinoꝝ ut exſecrent
die certa adhuc ſeruant/ armati ſe
quentes ad cētū. Qui ú ad edictū ꝛ
manū regis ꝛ omnibus pplis quenē.

ne duce fuit/ neue ſeruiret imperi
um/ pauc ſigna bēe ut miſcuit ma
nipulos ex latinis romanisq; ut ex
binis ſingulos faceret. binosq; ex
ſingul'/ tā geminatis manipul'cē
turiones ipoſuit. nec ut iuſtus i
pace rex/ ita dux belli prauus fuit.
Quum ea arte equaſſet ſuperiores
reges. ui generaui ſalus. huic quo
q; decori offecit/ ſi pmus uolſcis
bellū iduxerat. ap̄ pꝰ ſuā etatez
annos mouit ſueſſanoq; pometiaz
exhis ui cepit. Vbi aī diuidendā pdā
pl. talēta argenti auriq; recepiſſet/
cōcepit animo cā amplitudiez iouis
tēpli/ que digna dīs hominūq; rege
q̄ romano ipio q̄ ipſi/ ꝙ ā loca maie
ſtate cēt capta uā pecuniā iedificatio
nē eiꝰ tēpli ſe poſſe. Exercitū deīn cū
lenaus ſpe belluz quo gabios/ ꝑpin
quā urbez/ ne q̄quaz ignorētis. aī ob
ſidendi/ q; urbē ſpes pulſo amenibus
adepta cēt. poſtremo minime arte
romana fraude ac dolo adgreſſus ē.
Nam cū uel ut poſito bello fundami
nis tēpli faciendis aliiſq; urbanis opi
bus i tēpi ſe cē ſimularet/ ſertius filiꝰ
eiꝰ qui minimꝰ ex tribꝰ erat/ tranſfu
git ex dō pōito gabios/ priſ ipſe ſeuicia
am itolle rabulem cōquerens iā aba
lienis iſtuos iuriſſe ſuperbiā ꝙ libertoꝝ
quoq; eū frequētis tedere/ ut quam
lauria ſolitudinē fecerit/ domi quoq;
facaat. Nequā ſtirpē neq; heredem re
gni relinquat. Si quidem ite tela ꝙq;
adios priſ elapſum nil unquā ſ tuti
ti apd hoſtes. L. tarquiꝰ credidiſſe. Itaq;
ne errare ut manere his bellū q̄ po
ſitui ſimuletur/ ꝙ occaſionē eū in
cautos iuaſurū. Qd ſi apd eos ſuppli
cibus locis nō ſit/ pterritum ſe omne
latinū pulſuq; ſe in ꝙequos ꝙ ternos
petaturū. donec ad eos perueniat qui
apſum crudelib; atq; impius ſupplicaꝝ
tegere libros ſciāt. forſitan q̄ am ar
toris aliquid ad bellū armaq; ſe adū
ſus ſuperbiſſimū regē ac ferociſſimū
pp̄. inuenturū. cui ſi nihil moraret̄ur.

ſeruus tarquiꝰ ꝛ gabinos.

ſenſus ira porro in̄ habitaꝝ uidet.
Benigne ab gabinis exaptur; ſet-
ant mirati ſi qua' ſcaues. qua' ſo-
cios. tal' adultimū ſlibertos cēt ſe
ipm̄ poſtremo ſeruiturū. ſi alia deſi-
nt. Sibi uo gratū aduēturz eiꝰ cē. fu
turūq; credere breuiꝫ. ut illo ad iu
uante a portis gabinis ſub roma
na menia tellū transferatur. Inde ī
cōſilia publica adhiberi. ubi cū cea
liis rebus adſentire ſe ueteribꝫ ga
binis diceꝫ. quibꝫ ce notiores ēent.
ipſe idemtidē belli auctor cēt. ico ꝫ
papuā prudēciā aſſimere. qd utri-
q; ppli uires noſcēt. ſaretq; i uſuz p
fecto ſuperbiā regiā cuibꝫ cē. quaz
ferre ne liberi quidē potuiſſent. Ita
cū ſenſim ad rebellandū p̄mores gabi
norū incitaret. ipſe cū p̄optiſſimis
iuuenū p̄datū atq; ierpeditiones irz.
q; dēs fēſq; omībꝫ ad fallendū iſtruc
tis. uana creſceret fides. dur adulti
mū belli legitur. Ibi cū inſcia mr̄ titii
die quid agerent p̄lia parua ītroma
gabioſq; fierent. quibus plerūq; ga
bina res ſuperior cēt. tū certatim fili
mi ī ſimiq; gabi nor. ſertū tarquini
ū dono deū ſibi miſſuz ducē credere.
ap̄ milites uero obeundo pericula
ac labores pariter p̄dā munifice lar
giendo. tāta caritate cē. ut nō pat̄ tar
quiniꝰ potētior rome. quā filiꝰ gab
ius cēt. Itaq; poſquā ſatis uiruī collec
tū adp̄mnes conatus uidebat. tū ex
ſuis unū ſiſitatū romā adp̄rez mittit.
quid nā ſe facē uellet. qñ quidē ut oīa
un̄. p̄. gabius poſſet. ei dū dediſſent.
huic nūtio. q; credo dubie fidei uideb
atur. nihil uoce reſponſum ē. Per uel
ut deliberabūdus ſortū ediū tranſit.
ſequente nūtio filiū. Ibi ī ambulās ta
citus. ſūma papauerū capita dicitur
baculo decuſſiſſe. Interrogando exped
ando q; reſponſuz. Nunc̄ feſſus ut
re ip̄fecta redit gabios. q̄ dix̄it
ipſe. queq; uiderit refert. ſeu ira ſeu
odio ſeu ſuperbia iſita ingenio nullā
eū uocē emiſiſſe. Certo ubi quid uel

ſio
ſuperbia

let patres quid ue p̄aperet tanꝫ
ambagibꝫ patuit. p̄mores ciuitatis
criminando alios ap̄ ppl̄z alios ſua
ipſos iuuenia oportunos ītēmit. ad
ti pālam. quidā iquibꝫ minꝰ ſpecto
ſa criminatio erat futura. clam ief
ecti. patuit quibuſdā uolētibus fu
ge. ut ī exiliuz acti ſē. absentiq; bona
iuſſ atq; ītemptoꝝ diuiſa ui fuere.
largitiones in̄ p̄deq; adulcedine p̄
uati cōmodi ſenſus malorū publi
corū adimi. donec orba cōſilio auxi
lioq; gabina res regi romano ſine
ulla dimicatione in manū tradit̄ur.
Gabius receptis. tarquiniꝰ pacē cuz
equorū gente feat. fedus cum tuſcis
renouauit. In̄ abnegocia urbana ai
mū cōuertit. quoruz erat p̄mū ut
iouis tēpluz in mōte tarpeio monumī
tū regni ſui noiſq; relinqueret. Tar
quinios reges ambos p̄ez uoluiſſe.
filiū perfeciſſe. ut libera aceteris re
ligionibꝫ ars ea cēt. tota iouis tēpliq;
eiꝰ q; ica edificaretur. exaugurare
fana ſacellaq; ſtatuit. que aliquot i
atatio regē p̄mū ī ip̄z diſcrimine ad
uerſus romulū pugē uota cōſecra
ta īauguratag; poſtea fuerāt. Inter
p̄cipia condendi huiꝰ operis mouī
ſſe numī adindicandā tanti ip̄erij
molem traditur deos. Nā cū ex om
niū ſacellorū exaugurationes ad
mitterent. aues ītūminis fano non
addixere. Idq; oīnem auguriuq;
ita acceptū eſt. nō motaz terminis
edem. unūq; deoz nō euocatū ſacra
tas ī finibꝫ firma ſtabiliaq; aicta
portendere. hoc perpetuitatis auſp
itio acepto. ſecutū aliud magnitu
dine ip̄erij portēdens prodigium
ē. Caput humanū integra facie ape
rientibꝫ fundamēta tēpli dicitur
apparuiſſe. Que uiſa ſpeces haut p
ambages arcem eam imperij caput
q; rerum fore portēdebat. Idq; ita ce
cinere uates. quicq; i urbe erant quo
ſcq; adeam rem cōſultandaz, exercitia
actiuerāt. Augebatur adimpēlas

Gabie
ñ
capitoliū.

Quare capito
liū uocatū ſit.

¶ manubie. pde l' spolia manibus detracta pōtinus. a. nū. i. mariū. vū pōtine manubie. i. pde pmare velatre.

regis animꝰ. Itaq; pōtine manubie q̄ perducēdo ad culmē operis destinate erāt. uix īfundamēta supposita uere. Eo magis fabio pt̄e q̄ qd antiquor ē credideri m. xl. ea sola talenta fuisse. quam pisonis qui. xl. milia pondo argenti scribit: qz summā pecunie neq; exuniꝰ tū urbis pdaspe tandā/ nullius ne horū quidē magnificētie operū fundamēta nō exuperaturā. Intēptus perficiendo tēplo fabris undiq; ētruria actis. non pecunia solū ad id publica ē usus/ sed operis etiā ex plebe. Quicū haud paruus q̄ ipsi militie addereturlabor/ minꝰ tamē plebs grauabatur se tēpla deū edificare manibꝰ suis. Que posquā/ ad alia ut spectae minora. sic laboris alū maioris traducebatur opera fossis in eo faciendis. doacanq; marīaz receptaculū omniū purgamētoꝝ urbis sub terrā agendā. Quibus duobus operibꝰ uix noua hec magnificentia quicquā adequare potuit. His laboribꝰ exercita plebe q̄ urbi mīta tuditez/ ū usus nō ēet oneri rebatur ēe. q̄ colonis mittendis. occupari laca ipery fines uolebat. signiā circeios q̄ colonos misit/ plidia urbi futura. Terra mariq; hꝫ agenti portētuz tribile uisuz. Anguis ex colūpna lignea elapsus. tā terrore/ fugāq; iregiam fecisset. ipiꝰ regis nō tā subito pauore perculit pectus/ quā anxius ipleuit curis. Itaq; cā ad publica pdigia etcu sci tū uates adhiberentur. hoc uelut domestico ērcatu usu. delphos admaxīe īditū interris oraculū mittere statuit. Neq; respōsuz sorcaū ulli alij cōmittē aut sus/ duos filios per ignotas ea tēpestate ēras ignotiorā maria īgreciam mīsit. Titus q̄ tarquinius superbꝰ missus delphos.

¶ filij tarq̄nij cū bruto nuſſi delphos.

tus. Longe alius īgenio q̄ cauꝫ simulationez īduerat. Is cā pmotes ciuitatis iquibꝰ fratz suū abauū ailo īfectā audisset. neq; īanimo suo quicquā regi timēdū. neq; īfortuna cōcupiscendū/ relinq̄re statuit. cōtēptuq; tutus ēe/ ū iure patrū plidu ēet. Ergo exindustria factus admitatōnez stultitiae cā se suaq; pde ēe regi sineret. bruti quoq; haud abnuit cognomē ut sub eiꝰ obtentu cognominis liberatoꝛ ille. p. R. animꝰ latens operiretur tēpore suo. Is cā ab tarquiniis ductus delphos/ ludibriū uerisꝰ quā comes aureū baculū īcusum cornea cauato ad id baculo tulisse domū apollinij dicatur pambages effigiē ingenij sui. Quo posquā uētuz ē. perfectis prismādatis cupido īcessit animos iuuenum sascitandi adquē eoz regnū romanū ēet uēturū. Extremo spectu uoce reddita ferē. Imperiū sūmū rome habebit qui urbem primus oscula matri tulerit. Tarquiniꝰ sextꝰ qui rome relictus fuerat. ut ignarꝰ respōsi ex perse; ipery ēet: rex summa opere tacerī iubent. Ipsi inter se uē portaz romā redisset matrī oscula daret sorti permittūt. Brutus alio ratus spectare phythiche nocē. ul' ut si prolapsus ceciderit terrā oscula tetigit. Saltem qd ea communis mat̄ omniuz mortaliuz ēet. Tarquinius cum romanis parat bellum. cū rutulos qui ardeam ciui habebant.

Edita cū urbe romā ū ad usus rutulos bellū sūma ui parabatur. ardeā rutuli habebāt. gens ut ea regione atq; nea etate diuicijs ꝑpollens. Eaq; ipa cā belli fuit/ q̄ rex romanus/ cū ipe dicari exaurstus magnificētia publicoꝝ operū/ tū pdā delenire pplariū animos studebat. pt̄e alioz superbiā regno infestos. q̄ iam q̄ se i fabroz ministerijs ac sordi tā diu habitos opē a rege īdignabantur. Temptata res ē sūmo īpetu capi ardea posset. ū id parum processit obsidione munitionibusq;

. Brutus.

C. 25.

16

capta p̄mi hostes. Instauratus ut fit longo mag̃ quã acri bello fatis liberi ad meatus erant. p̄meribus dimagis quã militib⁹. Regi quidẽ iuuenes sẽ dũ otii cõmunis cõnessa molestus esse gerebãt. Sextus tarquinius cũ collatino tarquinio egerii filius. Icena de uxoribus alẽtes lucrecia̅ p̄ualuisse collatinus uir ait.

Forte potãtibus his apud sex. tarquiniũ de collatinus cenabat tarq̃nius egerii filius. Incidit ut uxoribus mẽtio. Suã quisq; laudare miris modis. Inde certamine accenso. collatinus negat ubis opus ẽ. paucas id quidem horis posse fieri. Quã tu ceteris p̄stet lucrecia sua; id aũq; spectatissimũ sit. Quum si ingenio iuuẽte mẽ. cõscendimus equos. iuuat musq; p̄sentes nr̃arum ingenia. id aũq; spectatissimũ sit. Quũ p̄nctis inopinato uiri aduẽtu occurrerit ocaũ. Incaluerãt uino. Age sane oĩs etatis equis auolãt romã. quo cũ p̄mis se ĩtendentibus tenebris peruenissent. pergit in collatiã. ubi lucreciã haud quaq̃ ut regias nurꝰ quã ĩcõuiuio luxuq; cũ equalibus uiderãt tẽpus terẽtes. Sed nocte sera. Et dita lance. Et lugubrantes anallas ĩ medio edium sedẽtes iuuenũt. Adulterii certamine laus penes lucreciã fuit. Aduenien⁹ uir tarquiniũq; excepta benigne. victor maritus comites iuitat regios iuuenes. Ibi. sex. tarquiniũ mala libido lucrecie pium stupr̃ande cepit. tũ forma tum spectata castitas icitat. Sextus tarquinius rex filius. Et etatu adulterare lucreciam inuẽit. Proq̃ tarq̃nꝰ superbi p̄ciꝰ. Ami sit regniũ. tres. p. ulteꝰ. Ab regib⁹ acti nõ ẽ.

Tũ quidem ab nocturno iuuenili ludo. Icastra uertunt. paucis ĩterectis dieb⁹. Sex. tarquiniꝰ ĩscio collatino cũ comite uno collatiã uenit. Vbi excepꝰ benigne ab ignaris cõsilii. cũ pꝰ cenã in hospitale. Et diu. Et de quiẽt. Et uirum ardẽs. Et prefida. Et uita. Et arma. Et sopitaq; eius. Et dextra. Et strictum gladium ad dormientem lucreciã uenit. Sinistraq; manu mulieris pectore oppresso. Et tace lucrecia inquit. Sex. tarquinius. Et ferũ ĩmanu. Et mortem. Et minas. Et nocte. Et pauida. Et spe. Et nulla ope prope mortẽ ĩminẽtes ui cernit. Et tũ tarquinius fatus. Et amores. orare. Et uim. Et uarios minas. Et uincere in omnes partes. Et uictam animũ. Et ubi ob stinatũ uidebat. Et ne mortis quidem metu mouari. Addit admetã dedecꝰ. Et cũ mortua iugulati. Et nudi. Et positi. Et uiri aiunt. Et ut ĩ sordido adulterio necati dicantur. Quo terrore cũ uicisset ob stinatã pudicitiã. Et uictor libido profectusq; ĩ tarquiniꝰ superbi. Et expugnato decore muliebri. Et lucretia mesta tãto malo nũciũ tomã. Et cũdit. Et ad pr̃es. Et ardẽsq; aduirũ mittit. Et ut cũ singul' fidelibus amicis ueniãt. Et ita fo maturatoq; opus ẽ. Et rẽ atrocẽ incidisse. Spuriꝰ lucretiꝰ cũ. P. ualerio uolesi filio. collatinꝰ cũ. L. iunio bruto uenit. Et ĩ quo forte tomã rediens. Et ab nũtio uxoris erat cõuẽtus. Et lucreciã sedentẽ mestã ĩ cubiculo. Et ĩueniunt. Aduẽtu suo. Et lacrime oborte. Et ut erat uiro. Et satin salue. minime inquit. quid ẽ salui ẽ mulieri. Et amissa pudicitia. Et uestigia uiri alieni. Et collatine illic sunt tuo. Et in lecto. Et corpus ẽ tamen uiolatum. Et animꝰ ĩsons. Et mors testis erit. Et sed dabit. Et dextras fidemq; haud impune adultero fore. Et sextus tarquinius. Et hostis. Et prodispit. Et post nocte. Et armatus. Et ĩ cubiculũ. Et uiri. Et ibi. Et se. Et ferũ. Et hic ab simulat. Et gaudiũ. Et dant. Et ordine. Et omẽs. Et item. Et consolatur. Et egram animo. Et mẽdo. Et nox. Et abacta. Et in tempestiuum. Et delicatum. Et peccare. Et cepit. Et unde. Et consilii. Et ab fuerit. Et culpa. Et abẽ. Et uos. Et quibus uiderit. Et quid illi debeat. Ego me. Et ĩ peccato. Et absoluo. Et suppliciũ non liberabo. Nec ulla deinde. Et pudicis. Et lucrecie exemplo uiuet. Lucretia uirq;

Spurius Lucretius
M. Tullius
P. Valerius Collatinus

Collatinus

Dū foderet gladio teneruī lucretia pectus.

Sanguis mis q̄ uenis egredēr aut.

Procedāt uestris me nō fuisse tyranno.

Tuū uterī sanguis sīs ait deum.

pī adulterio inea cōmisso enarrauit. cultello interfecit se:

Collatinus.

Dum quē filius uestre ab
ortū habebat/ei in ue-
ste defigit. Prolapsaq;
in ulnis moribū dare
adit. Cōclamat uir pa
terq; brutus. Ille lucretia occupatis/cul
tri exulis lucretie extracti mani
te cruore pectus tenens. Phūc iquit ca
stissimū ante regiā iuriam sanguine
fuco. uosq; testes facio me. l. tar
quiniū superbū. cū sceleratā coniuge. cōi
liberoq; ferro igni quacūq; de
hinc ui possim persequuturū. nec illos
nec aliuz quemquā regnare rome pa
ssurū. Cultrū deinde collatino tradit.
Inde lucretio ac ualerio stupēt ab y mi
raculo rei. Vnde nouū ibruti pectore.
ingeniū ut pceptū erat. iuratē totiq; ab
luctu iussi iurā. Brutū iā inde adrepu
gnādū regnū uocant. Sequuntur du
ces. clarū rome lucretie corp̄ i forum
deferūt. Cōcitatq; miracō ut fit rei
nouē atq; indignitate uices. pse quis
q; sceleris regnū ac uim q̄rūtur. mouet
tū pces mestitia tū brutus castiga
tor lacrimaz atq; iertiū q̄clarum
auctorq; q̄ uiros romanos deceret
arma capiēdi adūsus hostilia ausos.
ferocissimus quisq; iuuenū cū arm
is uoluntarios adē. sequitur accen
ta iuuētus. Ir̄i pari p̄sidio relicto col
latie. adportis custodibusq; datis.
ne quis eū motū regibus nūciaret. se
quiq; armati/duce bruto romā prof
ecti. Vbi eo uentū ē: quamcūq; inci
dit armata mltitudo pauorē ac tum
ultū facit. Iterūs ūanū ire p̄ mores
ciuitatis utrent. quicqd sit. haud te
mē ēt rentur. Nec minorē motū am
morū rome tā atrox res facit q̄az
celatie fecerat. Ergo e comitio locus
iussa urbis iforū arripit. Quo simlt̄ uētū
ē. p̄co ad tribunū celerū iquo tum
magā ui forte brutus erat ppli ad
uocauit. Vbi octo habita. nequaquaz
octo pectoris ingeniiq; q̄ simulatum

ardēa dē fuerat dui ac libidie. sertarq;
nuj. desta pro ifando lucretie c miseta
bili cede. dorbitate tria pitam; cui mor
te filie cā mortis idignior ac miseta
bilior erat addita superbia ipī regis
miseriaq; labore plebis ifossas doa
cisq; exhauriendas. merse romanos
homines uictores omniū arcta pplo
opificos ac lapidadas protella toribus
fabe idigna. Fui tulli regis memoria
tē q̄ iuecta corpori. patris nefando
uehiculo filia. Inuocatiq; ultores pare
tū dij. his atrocioribusq; ardo aliisq;
pīs terrū idignitas. audquāq; relatu
scriptoribus facilia sibi cat memo
ratu. Icēsam mltitudiē; perculit. ut
ipiū regi abrogarēt. eruleisq; ēt iu
beret. Tarquinius cū coniuge ac liberis.
ipē iuuenibus q̄ ultro nota dabāt lecti
armatisq; adēdcatādi ūi adūsū regē
erat. Arcta mea stra ē profectus. Im
perium iurbe lucretio profecto urbis
iam ante abrege istituto relinquit. Vn
de huc tumultū tullia domo profugit:
execrantibus quacūq; ībat. diuo
rum hūanoq; parē tū furias uiris mulie
ribusq;. Varū rex nūcios icastra plati
cū renoua trepidus rex pergēt romā
ad cōs p̄mēdos motus: fecerit uiam bru
tus/senserat enī aduētū ne obuius fie
ret. eodēq; fere tpe diuisis itaq; tribus
brutus ardeā. tarquinius romā uenerit.
Tarquinio clause portē. eruluīq; īdeūz/li
beratorē urbis leta castra accepisse. ex
actiq; in libertatē regis/duo prēz secuti
sūt. Qui exulatū fere inclytos ioēz
et certus tarquinius grabios/tāquā in
suū regnū profectus. abultoribus
ne cetriz simlt̄ tacitū. quas ē ipē credi
tapinisq; cōcauerat: ē ītēfectus est. tar
quinius superbus regnauit ānos qui
nq; et xl. regnatū rome abcondita ur
te ad liberatā ānos. cc. xl. uii. Duo
cōsules īde comitiis centuriatis ap̄s
cto urbis exordiē tarquinius fuit tulli ac
ati sit. l. iunius brutus et tūc. l. tarquinius collatinus.

Incipit liber secundus:

Brutus et collatin primi consules.

Oro brutū et tarquiniū superbum.

17

Iberi iam hinc pp.ĩ. res pace bellog gestas ãnuos magrãt ĩperiaq legum ptentiora quã hominũ peragã. Que libertas ut lectior eẽt prĩ regis ſuperbia fecerat. Nã portes ita regnarũt: ut aut ĩmerito oĩs deinceps cõdito res partiũ cepte urbis. quas nouas ipi ſedes abſe auctę mlt̃itudĩ addiderũt numerentur. Neq; ambigitur quin brut⁹ idẽ qui tm̃ gl̃e ſuperbo exacto rege meruit/peſſimo publico id factũ rus fuerit ſi libertatis ĩmature cupidĩe portũ regũ/alicui regnũ extorſiſſet; quid enĩz futurũ fuit. ſi illa paſtorũ cõuenarũq; plebs tranſfuga ex ſuis pplĩs ſub tutela ĩuiolati templi: aut libertatẽ aut certe ĩpunitatẽ acẽpta ſoluta regio metu agitari; cepta eẽt tribunicius pcell'. Et ĩ aliena urbe aĩ prĩbus ſerere certamina/puſquã pignora coniugũ ac liberoꝝ caritaſq; ipi⁹ ſoli cuiq; lõgo tẽpore adſueſcatur animos eoꝝ. q ſocia aſſi. diſſipatę res nõ dũ adultę diſcordia foret. q̃s fuit tũ quilla moderatio ĩperij. ſo q; nutriendo pduxẽ: ut bona frugẽ libertatis/maturis/iã utribus ferre poſſet. libertatis aũt origĩez ĩde magis/q annuũ ĩperiũ conſulare fm̃ eſt. quã q; deminutã quicq; ſit ex regia poteſtate numerres. Omia iura oia inſignia. pmi cõſules tenuere. Eo motꝰ cautũ ẽ. ne ſi ambo faſces habẽt/duplicatus ẽror uidereꝰ. Brutus prior cõcedẽte collega faſces habuit. q nõ acrior uindex libertatis fuerat/quã deide auſtos fuit. Omniũ pmo auidũ nouę libertatis pplm̃. ne poſt modũ flecti pcibus aut donis regis poſſet. iure iurãdo adegit/neminez rome paſſuros regnare. Deinde quo plus uirium ĩ ſenatu frequẽcia/qua ordinis facerẽt/cedibus regis diminutũ patrũ numerũ. Primoribus eq̃ſtris gradus electis ad. ccc. ſũmã explerunt. Traditũq; in̄ fertur ut ĩ ſenatũ uocarẽt/q priores/qq; cõſcripti ẽent. cõſcriptos uidelicz. nouũ ſenatũ appellabãt lectos. Id mirũ quãtũ prodeſſe ad cõcordiã ciuitatis/uigẽdoſq; prĩbus plebis animos. rex deinde diuinas habita cura. Et q; q̃dã publica ſacra p ipõs reges fr̃ tractata erãt/nc ũ ĩ regũ deſiderium eẽt: regẽ ſacrificoꝝ creant. Id ſacerdotiũ pti fiaſſe recte. ne additus nominĩ honos aliquid libertati/cuius tãe prima erat cura officeret. Ac ne ſcio animis ũdiq; eã minimiſq; rebus muniendo modũ exceſſerit. Conſul' e eũ alterius cui nihil aliud offenderit nomen iuuenũ ciuitati fuit nimiũ tarquinios regno adſueſſe initiũ. apſcio fm̃. regnaſſe dein ſeruiũ tulliũ. ne ĩtuallo q̃dez ſõ oblitũ tãquã alieni regni ſuperbũ tarquiniũ. uelut hereditatẽ gentis ſceleree. ac ui repetiſſe. pulſo ſuperbo penes collatinũ ĩperiũ ẽt. ne ſcire tarquinios ppetuos uiuere: nõ placẽ nomen periculoſũ libertati eẽt. huic pmo ſenſim tẽptãciũ animoꝝ ſmo ptem ciuitatẽ eſt datus. ſollicitãq; ſuſpitiõe plebẽ/brutus ad cõtionẽ uocat. Ibi omniũ pmũ iuſiurandũ pp. recitat. neminẽ regnare paſſuros. nc eẽ rome uñ periculiz libertati foret. Id ſũma opere tuẽdũ eẽ. neq; ullam rem q̃ eo ptineat cõtẽpnẽdaz ciuitati ſe dicere hominis cã. nc dcũ fuiſſe ui caritaꝝ rei. p. uincẽt. nõ credere pplm̃ romanuz ſolidã libertatẽ recuperataz eẽ. Regiũ genꝰ. regiũ nomẽ. nõ ſolũ ĩ ciuitate. ſ q̃ iam ĩperio eẽ. Id officẽ. id obſtare libertati. hunc tu ĩquit tua uoluntate. l. tarquiniq; remoueri patiẽ. Nemini⁹ fatemur eiecti reges abſolue beneficiũ tuũ. an

¶ Cõuene cõm. gens gñtus quenarũ ad aduene tendi uersis locis.

¶ Tranſfuga quid adhoſtes tranſfugunt.

¶ Recitatio brutꝰ ti ad pplm̃. p. ĩ. lucii tarquiniũ collatini ei cõſilem.

fer hinc regũ nom̃. ꝛres tuas ẽ non
solũ reddent: caues tuj auctore me:
sed siquid de ẽ munificẽ augebũt.
Amicis abi eronera ciuitatẽj uano
forsitan metu. Ita persuasiuj ẽ ani
mis ci gẽte tarquinia regnũ hinc
habituriũ. Consului primo taz noue reꝝ
ac subite admiratio iciderat uocẽ.
dicẽ deinꝺ incipiẽtez: primores ciuita
tis arcaĩsistũt. eadẽ mꝝtiz pcabꝝ ort
ant. Et ceterj quidẽ mouebãt min̄.
Posquã spurij lucretius maior eta
te ac dignitate: socer ptẽa ipij: agẽ
uarie rogãdo alterij suadẽdoq; ce
pit: ut uinc̄ se cõsensu ciuitatis
patẽtur. Timens cõsul ne postmodũ
ꝑuato ꝫ. cadẽ illa ci bonoꝝ amissioẽ.
additaq; alia iniur ignominia accid
rent: abdicauit se cõsulatu. rebꝫ
q; suis omnibꝫ lauinũ trãslatis.
ciuitate cessit. Expellũtur omnes
tarquinie gentes.
Brutus ex sẽ. adꝑ
tulit: ut omis tarq
nie gentis exules
essent. collegã ꝫ cõ
mittis cẽturiatis
creauit ꝑ. ualeriũ quo adiutore
reges eiecerat. ci haud ꝺ quã idu
bio eẽt bellũ ab tarquinijs iminẽ.
Id quidẽ spe omniũ suis fuit. Cete
rũ id q; nõ timebãt: ꝑdolũ ac ꝑdi
tionẽ prope libertas amissa est.
Erant in romana iuuẽtute adoles
centes aliquot: nĉ hi tenuj loco or
ti: quoꝝ in regno libido solutior fu
erat: equalẽs sodalesq; adolescen
tiũ tarquinioꝝ adsuetj: more re
gio uiuere. eã tũ equato iure omn
iuz licẽtiã querentes libertatẽ a
lioꝝ in suã uertisse fruituꝝ in se cõ
querebantur. regẽ hoĩez ẽe. aquo
ipetres. ũ ius. ũ iniuria opꝫ fuit. eẽ
grẽ locũ. eẽ bñficio. q; rasa q; signo
scere posse. Inẽ amicꝰ atq; inimicꝰ
discrimine nosce. leges rẽ surdã
inexorabilez ee. salubriorẽ melio
remq; inopi quã potenti nil laxamẽ
nec uciẽ hrẽ: si modũ eraẽsseris. Peri
culosiz eẽ in tot humanis erroribꝫ so
la inocẽtia uiuere. legati tarquiniorꝝ
ad repetendas res tñ ad cõsules ꝑgũt
sed consultãt. ꝰ consules
ta in sua spõte egris a
nimis. legati a regi
bus supueniunt. sine
mentione redditus bo
na tñ repetentes. Eo
rũ uerba postquã in sen
atu audita st paliquot
dies ea cõsultatio tenuit ne nõ reddi
ta belli cã reddita belli materia q; ad
uumitu eẽt. Interiz legati alij alia mo
lirj apte bona repetentes dam rei ca
perandi regnj cõsilia struere. q; tãq;
ad id q; agi iudebat ambientes nobi
liũ adolescentiũ aĩos ꝓtẽptãt aqui
bꝫ placere ordo accepta est. His litter
as ab tarquinijs redditis. q; de accipiẽ
dis clam nocte in urbẽ regibꝫ collocã
tur. Vitellus aquiliusq; fribꝰ: primo cõ
missa res ẽ. Vitellioꝝ soror: cõsuli
nupta brutꝰ erat. iãq; exeo matrimo
nio adolescentes erãt liberj. Tum tale
ruisq;. Eos quoq; in societatẽ cõsiliꝰ aui
cali assumũt. Preterea aliquot nobil
es adolescẽtes cõscij assũpti quoꝝ ue
tustate memoria abiit. Intim cũ ise
natu uicisset sententia: q; cẽsebat redde
nda bona: eãq; ipãz cũ morte iuris ha
berent legati qꝺ spacij ad uchicula
cõparãda acõsulibꝫ simul essent: quibꝫ
regũ asportarent res. omñe id tẽpꝰ cũ
cõiuratis cõsultãdo assũmũt euocãt
q; istando ut licẽt ꝫ ad tarquinios da
rentur. Nam aliter qui creditiuros eos:
nõ uana ablegatis sup rebꝫ tãtis
aferrj date licẽt ut pignus fidei ẽent
manifestũ facinꝰ fecerũt. Nã cũ ꝑdie
quã legati ad tarquinios pro fiasẽ
ntur: q; cenatij forte apꝺ uitellios
eẽt. cõiuratiq; in remotis arbitris
multa inter se de nouo ut sit cõsilio iegi
ssent. simoꝫ eoꝝ ex suis unꝰ except.
quã antea id senserat agi. sz ea occa
sionẽ ut lucri ꝙ legatis daret ꝺ phẽse.

cõiuratio aliquot no
bilium iuuenũ ad eaꝙ
nioꝝ reductionem.

Deprehenditur cõiuratio
consulũ.

re vrgure posset nec expectabat. **Confederatio legatoz tarquiniorum manifestata e cõsuliby ecabes capiũtur.**

Quã data seruit re ad cõsules detulit. Consules ad deprehendendos legatos cõmutatosq; profecti domo. sine tumultu rẽ omnez oppressere. Literaz ipis habita cura: ne ita deterent, pditor liz ertẽplo iuncta contectos. delegatis paululũ addubitati dũe. Et quanquã ausi fuit cõmittere ut hostiũ loco ẽent. ius tũ gentiũ habuit. Delubis regis q̃ reddi añ censuerant. res integra reseruatur ad pres. Illi uectigi uetuere reddi i publicũ uctu ere redigi. diripiẽda plebi ee data ut cõtracta regia pda spez iperpetuũ cauz us pacis ammitterent. **Quarte cãpo marcius. sic nominatur.**

Ser tarquinioz q̃ it urtẽ ac uberiz fuit cõsecẽ marti. ayaco ũ cãpus fuit. forte i tũ segres tris dr fuisse maiure messi. quẽ cãpi structi q̃ religiosũ erat cõsumẽ delectã cã stra mẽto segregẽ. magna uis hominũ simul immissa ertuby fuit ẽ uberim tenuj fluẽtẽ aquã. ut medus coloribz solet. Qualẽ ĩsula urbis i tyberi fuit. ita uadis hesitãtes frumũti aceruos sedisse illicos limo. Insulã ũ paulati. q; alus q̃ fert temere. flumi eodẽ iuec tas fẽam. postea accedit adiutas molez manuq; aduncã ut tã eminẽs area firmaq; tẽplis quoq; ac portic by fu stinẽdis eẽt. Diruptis bonis regũ dã priati, pditores suptũq; supplicũ con spectus. eo exprem capiẽde ministe rũ pũ deliberis cõsulatus ipsius q; quis spectator erat amouẽdus. eaq; ipm fortunã exactorẽ supplicii di dit. Scalis tectiq; adpalã nobilissimi iuuenes. sed aris uelut ab ignotis capitiby cõsul' literis omnibus iuse au texãt oculos. abiecerabant. nõ pene magis hoies quã sceleris. quo prenam merita ẽent. Illos eo potissimũ ano priaz libertatã ptez liberatorẽ. ofiu latũ erat. domo iuia. pces plebẽ quicquid deorũ hominũq; romano rũ eẽt. iuxisse iaiunũ ut supbo quo dã regi tũ ifesto exulĩ proderetur. Consules ifedẽ processere suã. missi q; lictores ad iumẽdũ supplicũ nu datos uirgis cedit. securiq; ferũt. Cũ int omne tẽpus pr multitudo eos spectaculo eẽt eminẽte ano prio ie publice pene ministeriũ. Secandũ pena nocẽtiũ ut i utraq; parte arẽ dis sceleriby exemplũ nobile eẽt. premiũ ibi prauia exercitio libertas. ciuitas data. Ille pmiũ dr uindicta libertatẽ; quidã uindicae quoq; nomẽ tractũ a illo putãt uindicto ipi nomẽ fuisse. post illũ obseruatũ ẽ ut q̃ta libertati essent. ita uocitatẽ accepti uidenẽ.

Cũ dã dãnatis accepta.

Prelium tarquinii q consulum.

Sicut acta erant ciuitas. ĩcẽsus tarquinio nõ dolore solũ tã te aduersũ cadẽtis sui. sẽ odio uiq; post quã dolo uiã obsẽpti uidit. bellũ aptẽ moliendũ ratus. ẽ cãuit supplex. etruric urbes orare ne se ciuisdẽ sanguinis exortũ egentẽ ex tato in regno ad libertatis adole scẽtiby añ oculos suos ponere sinerẽt. Aliosq; peregre ire regni romã accitos. se re gẽ augentez bello romanũ ipiũ apud omnes celerata. iniuratoẽ pul sũ. eos ie q̃ neminem uno satis dig nus regno uisus sit. partes regni rapuisse. terra sua diripienda pplo dedisse. ne quis exps sceleris eẽt. pa triã se regnũq; suũ recipẽte. et persequ igentes ciues uelle. ferrẽt opẽ adiuuarẽt suas quoq; uicẽs furias ultũ irent. tot ẽes cohortes legiones a grũ a septũ. hec mouentẽ uenientẽ ac posse quisq; romano saltẽ ducẽ ignominiose remendas bellogz amu

Cord regis tarq̃ supbi adiplocãt auxiliũ ō rom

nienses nom ac cognatio monuit p
ulerũ iudebat suos rome regnare,
sta duo duarũ ciuitatũ exercitus ad
repetendũ regnũ bellogꝙ persequen
dos romanos secuꝝ tarquinium. post
quã inagrũ romanũ uẽtus ẽ. obui
az hosti consules eunt. valeriꝰ qua
drato agmine preditꝰ ducẽ. brutꝰ ad
explorandũ cãi equitatu añ cessit. co
dem modo ꝓmꝰ eques hostiũ agmi
fuit. precerat arruns tarquinius filꝰ
regis. Rex ipẽ cãi legionibꝰ sequebat.
Arruns ũ exlectoribꝰ procul cõsulẽ
ẽ dein uã ꝓpius accedens face quo
qꝫ brutũ cognouit. iflamat̃ ira. Ille
ẽ uir inquit. q̃ nos exterres expulit
patria. Ipẽ ẽ. ille nostris decorat̃ in
signibꝰ magnifice lacedit. diꝫ regũ ul
tores adesse cõcitat calcaribꝰ equi
atꝫ ipm ifestus cõsulẽꝫ dirigit. Sẽ
sit ise ira brutꝰ decorũ erat tum ipis
cupesse pugnã ducibus. Amde itaq;
se certamini offert. adeoq; ifestis ani
mis cõcurrerũt. Neuter dũ hostem
uulnerare
memor. ut cõtrario ictu ꝓparmã u
terq; transfixus duabus herentes
hastis. moribũdi ex equis lapsi sunt
finit̃ cetera eq̃stris pugna cepit.
Neq; ita mlt̃o ꝓceres supra ueniu
nt. Ibi uaria uictoria q̃ uelut equo
marte pugnatũ ẽ. dextera utriq;
cornua uicere. leua superati uicien
tes
tes tuta ab romano milite adsueta
fusi fugatiq;. Tarquiniensis nouus
hostis nõ stetit solũ sed q̃ ab sua pte
romanũ repulit. ita cãi pugnatũ ẽrt
tãꝫ terror tarquiniũ. atq; q̃ tuscos
iecisse ut omissa irritare nocte ãbo
exercitus uicens. tarquiniensiq; suas
quisq; abiret domos. Adiciunt mi
racã hanc pugne silentio proxime
noctis ex silua arsia ignẽs. ediscã uo
cẽ siluani uocẽ ei credita. Ꝫ dein uno
plus tusco cecidisse iacet uicẽ bello
romanũ. ita certe in abiere roma
ni. ut uictores q̃ uicta proui
lã ipsoq; ducẽ tutiores quisq; hostiũ
postquã illuxt nec quisquã hostiũ

conspectu erat. ualerii cõs spolia legit.
torquem phalerasq; in romã reduit. Coll
egit funus. quanto ti potuit appara
tu fecit si multo maio morti deaꝰ
publica fuit mestitia. Eo añi omnia
insignis q. matrone annũ ut parẽtẽ
eum luxerũt. qd̃ ti acer ultor uio
late pudicitie fuisset. Consuli deiñ
qui sẽ fierãt ut sẽ mutabiles uulgi
ai exfauore nõ inuidia modo sed
suspitio q̃ cãi atroq; crimine orta.
regnũ eũ adfectare fama ferebat.
Q̃ nec collegã subrogauerat ilocãi
bruti. q̃ edificabat in sũma uellia. ubi
alto atq; munito loco arcẽ inexpu
gnabilez forte. Hec dũ uulgo credita
q; cãi idignitate. agerẽt cõsul̃ animũ.
uocato ad concaliũ pplm. sũmissis fa
scibꝰ icõtioẽz ascendit. Cũ gratiã id
multitudiñ submissa sibi esse. ipsoq;
insignia. cõfessionẽq; fcãz pplo quã cõ
sulis maiestatẽ uiq; maiorẽ ẽ. ubi
audire uelli cõs laudare fortunam
collegꝫ q̃d̃ liberata pria insimo lon
ge p te publica dimicãs. maturi
gla ne diu se utente in inuidia. morte
occubuisset. se superstitẽ gle fue ad
crimẽ atq; inuidiã sup ẽ exliberatore
prẽ adequulios se uelliosq; credi
sse. Nuquã. Ne ergo iquid ulla deo
uobis sperata uirtus erit ut su
spitione uiolari nequeat. Ego me
illi acerrimũ regi hostẽ. ipm cupi
ditatis regni crimen subiturũ tam
erem. Ego si ipa arce capitolioq;
habitarez. metuq; me credere posse
aciuibꝰ meis. cã leui momento mea
apd uos fama pẽdet. Ad eo ne ẽ fi
data leuis fides ut ubi sim quã q̃ siz
magꝭ referat nõ obstabũt publi
ualerii edes libertati uite q̃. k. tuta
erit uobis ulla deserta. Non iplano
modo edes sed colli q̃ sub ea. ut uos sup̃ suspecti me cauẽ habi
tetis. Inuidia edificẽt ubi meã quã
p. ualerio audiatur libertas delata.
Cõsulẽ matia ois ifra uellia q̃ nuc
uicus potẽ ẽ. dom9 in infimo ciuo

[illegible] publicꝰ ualeriꝰ fascibꝰ de
positis ipli allocꝫtur.

[illegible] brutꝰ.

[illegible] exteris q̃ ex ciuitate fuga ẽ si ipe pulsus
ui.

[illegible] pparmã parẽ cupe
rotundus ornamẽtũ
militare.

[illegible] brutꝰ carrunos
cõfugẽtes obruit
seu se aduicem
tẽ fiaunt.

[illegible] tuscos ex
trema

[illegible] regis tarq
in adiplo
luũ q̃ rom

[illegible] t. sancti robigi.

[illegible] t. uelut ex
pe.

[illegible] t. uicos entes.

[illegible] q. fuit. ꝓbus ab urbe militare sitꝫ.

19

ficata; late deñ leges. nō solū que regni suspitiōe cōsulem absoluerent. Sz; q ad eo icōtrariū utēt. ut pplārē; ia facēt. Inde cognoñ sūm publicū; añ omiss deprouocatione aduersus magrātus ad pplm sacrādoq; ai bois capite ei9. qui regni occupandi cōsilia inisset. Grate iuulg9 leges fuere. Quas ai solus pertulisset ut sua unio ihs grā eēt. Tū deinde comitie collegē subrogādo habuit. Creatus s. p. lucretius cōs. q magno natu nō sufficientib; ia uiribo ad cōsularia munera obeūda: intra paucos dies mortuo. Suffectus i lucretij locū. m. oracio pliullus. Apd quosdā uetes auctores nō i ueniō lucretiū cōsulē. Brutō stati oratiū suggerē. credo q nulla gesta res īsignē fecerit cō sulatū memoria it cadisse. Nō dū dedicata erat i capitolio iouis edes: ualeriq oratiusq cōss. sortiti iut d dicaret. horatio sorte euenit. publicola adueiēnaui bellū pfectus. egrius quā dignū erat tulere ualerij. necessariā dedicationē tā mditi tēpli o ratio dari. Id omib; modis i pedire conati. posquā alia frustra tēptata erāt postem iā tenēti cōsuli sedum ieptatōne deū nūcau icutiit mortuum ei9 filiū ee: funestaq familia dedicare eū tēplū nō posse. Nō credidere: sūm. an tātū aio tolloris fuerit. nc traditur certū nc ieptatio ē facil. nihil aliud adeū nūciū apropīto aūsus: quā ut cadauer efferri iuberet: tenēs postē pcatōeq pagit; eddicat tēplū. Q post exactos reges domi militiaeq gesta pmo āno. Inde publius ualeriusitē. ē. lucreci9 cōs. fā. Iam tarquinij adlarcē porsenā dusinū regē pfugerāt. Ibi miscendo cōsilio precesq nūc orabāt ne se oriundos q exercitus eid sanguinis nominisq egētes exulare patētur. Nūc monebant cīa ne orientē morē pellendi reges. iultus sineret. satis libertatem ipaz hrē

¶ Brutō mortuo sustituūt ·s. lucretiū qui breuiter mortuo .ay. oracio pulliū.

¶ Tarquinij porsennā regē adquē ofugerāt dpcāt.

uulcedinis. in quāta ui ciuitates eā expectāt tāta regna reges defendāt. Equari sūma ifimis nihil excelsum. nihil q sup cetera emineat icauita tib; fore ad ee finē regiminis redeq ītēdeos hoīesq pulcherrime. Porsenna rex ueīt ad obsidēdā romam:

p Orsenna cū regē ee rome fatetur. tum etruscē gētis regē āplū tuscis ratus. romā i festo exatu ueīt. Nō umq alias ante tā tuis trōr senatū iuasit. Adeo ualida res tū clusina erat. magnūq porsenne nomī. nc hostes modo timebāt. sed suos metipos caues ne romana plebs metu perculsa. receptis iurbem regib; ul cū suis cuncte pacē acciperet. Ad ta igit blandimēta plebi pid tēpus absenatu data. annone inpimis habita cura. ad frumētū cū cōparādū missi. alij iuulsos alij cumas sal quoq uendendi arbitriū qui ipenso pcio ueīebat ipublicā oī sūptu ademptū puatis. portorius quoq; tributo plebe libata ut diuites conferrent. q onerī ferendo eēnt pauperes satis pendij pēdē siliberos educēt. Itaq; ad idulgencia priz. asperis posmodū rebo obsidione ac fame adeo occupatē tenuit ut regiū nomī nō sūmi magis q ifimi horrerēt. Nec qs quā un9 mal' artibo postea tā pclaris eēt quantū bene iperando unus uersus senatus fuit. Cū hostes adeēnt pse quisq; iurbē exagris demigrant. orbē ipa; sepuit pōsidūs alia muris alia tiberi obiecto. videbātur tuta. pons sublicius ite prene hostib; dedit. nu un9 ur fuisset. Horatius cloces id munim illo die fortuna urbis romane hūit. Q positus forte ista tione pōtis. cū captā repētano ipetu iamcalli. atq; ide cātatos trauertere hostes uidisset. trepidāq; turbam suorū arma ordinēq; relinquere re phensans singulos. obsistens. ob

¶ porsēna rex clusinoꝝ romā exercitu ifestat.

¶ blandimēta senatꝰ ad sortē dū plebis alle

¶ horatꝰ cocles

testāsq; deū ⁊ hominū fidē testabatur ne q̄quā ōst̄o p̄sidio cos fugē. si trā situ pōtē at̄go reliquissent. amplio hostiuz ipalatio capitolioq; quam ianiculo forte. Itaq; monere p̄dict. ut pōtē ferro igni quacūq; uj. posset ītrumpāt se iptā hostiū. quātū cor pore uno posset obsistq; excepturum. vadit iñ inp̄mū aditū pontis isignis q; it̄ cōspecta cedentiū pugne t̄ga obūsis cōmin9 adinceūdū prelium armis ipō miracō audacie obstupefecat hostes. Duos tñ ai eo pudor tenuit. sp̄. lartiū as ēminuz ālos daros genie fālsq;. Cū his p̄mā periculi procellā ⁊ qđ tumlt̄uosissimū pugnē erat parūper sustinuit. dein eos quoq; ipōs exigua pte pōtis relicta revocantibz qui resistere ibant cedē ītantū coegit. Circūferēs iñ trucem minacē ocūlos ad procēs ⁊ruscoz nē singulos prouocare nūc icte pare oīm̄ fiducia regū superboz siue libertatis īmemores alienā oppugnatū ueīre. Cū eteq; aliquādiu sūt. dum alig alui ut p̄luū īapiāt arcui spectāt pudor deiñ cōmouit acē ⁊clamore sublato ūdiq; iunū hostē tela conicīūt. Quecūq; iniecto cūcta scuto helissent neq; ē ille min9 obstinatē igēti pōtē obtineret gradū. iā ipetu conabāt detrudē uirū. cui simlt̄ fragor rupti pontis simlt̄ clamor' tom anoz alacritate perfecti operis sublatē pauore subito inpetū sustinuit. Tū dodes. Tiberine pat̄ iquit. te sēē p̄cor h̄ arma ⁊ hūc militē ppitio flumine accipias. Ita sic armatus itale rim desiluit. multisq; super icidentibz telis īcolumis adsuos trānauit; Rez ausus pl9 fame habituraz ad posteros q̄ fidei. Grata erga tāti ūtutē ciuitas fuit. statua īcomitio tñ posita agri quātū uno die ē cū arauit datum. priuata quoq; īē publicos honores studia ēminebant. Nam imagna iopia prodomestic as copus. unusquisq; ei aliquid fraudans se uictu suo ipē cōtulit. Porsēna p̄mo conatu repulsus cōsilius ab oppugnāda urbe ad obsidendā ūsis. p̄sidio īianiculo locato ipē iplano rupisq; terris castra posuit. nauibz undiq; actis ⁊ adcustodiā ne quid tomam frumēti subuehi sineret ⁊ ut p̄datū milites trānāssumen per occasiones alius atq; alius locas tracēnt. Ubiq; ad eo īfestū omnē romanū agrū reddidit. ut nō cetera solū eragris sed pecus quoq; omne iurbē cōpellerētur. neq; quisquā ēt portas ppellere audēt. Ñ tamtū licētiae ⁊ruscis nō metu magē quā cōsilio cōcessit. Nāq; ualerius cōsentiens occasionē multos simlt̄ effusoq; īprouiso adoriūdi īparuis rebz negligens. ultor grauē se ad maiora uindicē fuabat. Itaq; ut eli cēt p̄datores: ediciat suis. postero die frequētes porta esquilina q̄ aūsissima ab hoste erat expellere pecus. scaturos adhostes ratos: qđ inobsidione ⁊ fame fiducia īfida trānsfugient eriere pfuge inditio. mlt̄oq; plures ū isē reuuerse p̄de flumi trāiaunt; p̄. ualeriz. aē. t. hermenii cū modiaq; copus adsedim lapidē grabina ua ocultū cōsidere iubet. sp̄. largiū cuz expedita iuuētute ad portā collinaz stare donec hostis p̄teat. Dein se obicē ne sit ad flumi redditus. Consulū alt̄; t̄. lucrecius porta ne uia cū aliquot manipul' militū egressus. ipē ualeri celio mōte cohortes delectas educit. hiq; p̄mi apparuere hosti. herminiz ū tumlt̄u sensit cōcurrit exisidiis ū sisq; īlucrecū ⁊ruscis terga cedit dextra leuaq;. hinc aperta collina illinc ab ne uia redditus clamor. Ita cesi ī medio p̄datores. neq; ad pugnā uiribus pares. ⁊ ad fugam septis omībz uijs. finisq; ille tam effuse euagādi. ⁊ruscis fuit. Obsidio erat nichilomin9 ⁊ frumēti cū sūma caritate īopia sedādoq; expugnaturū se urbem ipē porsenna habebat. Cū. c. mutiz adolescens nobil'. cuj īdignū uidebat'. pl̄z.

porsenna urbē obsidet.

Romani hostiby īsidias parant.

seruiẽtẽ ai sub regib⁹ cẽt nullo bello
nec ablostib⁹: ullis obsessum cẽt. li
berũ ai ndẽ ꝑpm ab hostem etruscꝰ
obsidi; quo⁹ sepe exc̃atus fuerit.
traq; magno audacq; aliquo facino
re cã indignitate uidicãdã ratus ꝑ
mo sua sponte penetrare ilostiũ castra
cõstituit. Deiñ metuẽs ne sic cõsiliuz
iussu cignaris omib⁹ uret. forte de
phẽsus acarstodib⁹ romaĩs retrahere.
ut tãsfuga fortuna ai urbis crimẽ
adfirmante. Senatũ adit. transire.
Tiberim iquid prẽs citrare sipossiz
castra hostiũ uolo nõ ꝑdo nec ꝑlato
nũ iunc̃ ultor mai⁹ si diz iuuãt iaõ
c̃ facin⁹. Adprobãt prẽs abdito itra
uestẽ ferro ꝓfligatur. ubi eo ueñt. i
cõfertissima turba ꝑpe regiũ ẽbunal
cõstitit. Ibi ai stipendiũ militib⁹ for
te dar̃etur. cscriba ai rege sedens pa
ri fere ornatu mlta agẽt. eũ milites
uulgo adirẽt tamens salsatan uẽ
persenna cẽt. ne ignotãdo regẽ se
metipe apiret quis cẽt. quo temere
traxit fortuna facinus. cscribã pre
ge obtruncat. mutꝰ accidit occidere
regem porsennam.

Adentẽ mĩ q̃ ꝑcepidã
urbẽ cruento mucro
nẽ ꝯ ipe fecerat uiaz
ai cõcursu ad clamorẽ
fc̃o cõphensũ regiũ sa
tellites retraxissent
añ ẽbunal regis destituꝰ. tũ quoq;
iẽ tãtas fortune minas metuendo
magẽ quã metuẽs. Romanoꝝ iñ q̃d
cauis. c. mutiũ uocãt hostis hostem
occidere uoluiz. Nec ad mortẽ minꝰ
animi ẽ quã fuit ad cẽdẽ q̃ facẽ c̃pti
fortia romanũ ẽ. Nec unꝰ iter ego hoꝝ
aĩos gressi longus pme ordo ẽ. idẽ
petẽtiz deus. pñ ilve discrimẽ si iu
uat accingere. ut singulas hostes ca
pite dimices tuo. ferruz hostẽq; iue
stibulo habeas regie. hoc tibi iuuẽ
tus romana ĩdicam⁹ bellũ. nullã ac
cẽ nullũ pluũ timueris. unit. cai
singulis res eritz cũ ter simlꝰ ira m
ferue. pterideq; ꝑẽ ai ardari; ignes
imutabiles tulẽt ñ expromeret
pre quos ifidiarũ ꝯminas pẽba
gus iacẽt. En tibi iquid ut sencias q̃ ui
le corp⁹ sit. bis q̃ magnã gl̃az uident.
Dextraq; actẽplo ad sacrificiũ focilo ĩ
iat. Quaz ai uelut alienato absen su
orreret aiõ ꝓpe attonitus mira ailo
ter. ai abscẽdẽ sua prosiluisset. amouc
riq; ab altaribus uenẽ uissiset. Tuz
uero iquid Abi iquid ite magẽ quã ĩ
me hostilia ausus ultrẽ mactẽ ũtu
te cẽ. Si ꝑ mea pria ista ũtus staret. Il
ãc iure belli; libertũ te ictactũ inuola
taq; hĩc dimicto. Tũ mutꝰ q̃ remu
neratis meritũ. Quãdo quidẽ; iquid
ẽ aꝑ. te ũtutq; bonos ut bene facẽ tale
ris ame q̃ minus neq̃sq̃. etc. cõiura
uim⁹ ꝓnapes iuuentutis romane ut
ĩte mĩ. hac ua etassaremur mea ꝓma
sors fiut. Sceĩ ut aiq; ceciderit. primi
qd̃ adte oportunũ fortuna dederit suo
quisq; tpe adtulerunt. mutiũ dimissiz
aiq; postea scenole acadẽ dertẽ man⁹
cognom̃ ĩditũ legati aporsenna to
mã scenti; fiit. Adeo mouerat eũ q̃ꝑ
mu pericli calus quo nihil se pẽ erro
rẽ ifidiatoris tulisset. q̃ sub eãda
dimicatõ toa ens: quot cõiurati fu
per ẽnt. ut pacis condiciones ulan
ferret romanis. Jactatũ ĩcondicioĩb⁹
ne quicquã detarquinius ĩregnũ re
stituendis magẽ q̃ id negare ipe ne
quiuerat tarquinius quaz qd̃ ne ue
nientib⁹ restituẽdo imperiũ. negatũ
uri ẽ ab romanis ignorat. deagro
uei entib⁹ restituendo ĩpetratũ exꝑ
tiaq; necessitas obsides dãdi romaĩs.
si iãmicitio ꝑsidiũ reduci uellent. hus
cõditionib⁹ cõpleta pace exercitũ abiñ
micitio reduxit. porsenna q̃agro rom
ano excessit. patres. c. munio uirtu
tis cã transtiberim agrũ dono dederũt.
Que postea sẽ mutia prata apellati.
ergo ita honorata ũtutẽ. femiẽ quo
q; adpublica decorata erat ẽte q̃ cloꝝ
dia uirgo una exobsidib⁹. cũ castra et
ruscoꝝ forte haud procul ripa tiberis

scevole.

porsẽna ĩpace
absidione re
cedit.

cloelia virgo.

locata ẽnt. frustrata custodes dux a
gminis ũginũ inẽ tela hostiũ tabeti
transfugarunt. fanilẽ. sospitesq; omes romã adpri
nqnũ restituit. q̃ ĩ regi nũciatũ est.
p̃mo. icensus ira. oratores romam
misit ad docuã obsidem deposcẽ dam
alias haud magnificare. dein iadmi
tationẽ ũsus sup dictes mutuosq;
dicẽ id facinus esse q̃ p̃se ferre. quez
admodũ si nó dedatur obses protu
ptu federe se habiturũ. q̃ debitã in
uiolatãq; adsuos remissurũ. utrum
q̃ constitit fides q romanj pignus
pacis erfedere restituerũt. q̃ ap̃ regẽ
q trusaz nó tuta solũ sed honorata q
iam uirtus fuit. laudatãq; uirginẽ
parte obsidũ se donare dixit. ip̃a
quos uellet legẽt. fedus suprtius
habitũ. iter romanos q porsẽnaz regẽ
firmatũ fuit q dilectio subsecuta.

Deductis omiby elegi
sse ipubes dr q ũginia
trorũ q cõsensu obsidũ
ip̃oz p̃habile erat eaz
etatẽ potissimũ liberta
tj ab hoste q̃q; marie
oportuna ẽet iuuẽe. pace deintegra
ta romanj nouã ifemina ũtaute
nouo igenere honoris statua eq̃stris
donauerẽt. Insũma facta uia fuit p
fita ũgo ifidẽs equoq;. huic tam pa
cate profectionj aburbe regis q tru
sci abortens mostratus abantiq;s
usq; adtrãz etatẽ itẽ ceteta solẽpnia
manet hostis uendendis bona porsẽ
ne regis uẽdendi. Cui⁹ originẽ mo
ris necesse ẽ aut itẽ bellũ natũ eẽ. ne
q; omissaz ipace. aut amittere acciu
sse p̃napio. quã h̃ p̃se ferat tatilus.
bona hostilitẽ uendenda. proximũ
uero ẽ erbisq; traditũ are. porsẽnã
discedẽtz, ab iã miculo castra opulẽ
ta cõlecto exppinquis ac fertilibz
etrurie armis q meatã romanis
omno tradisse iopitũ urbe ablongin
qua obsidione. Ea de mó ne pplo i
misso uerupetuã hostilitẽ uenisse
bona. q porsenne appellata. ꝯ. mag

muneris significante titulo quã
auctionẽ fortune regie. q̃ ne inp
otestatẽ quid. p̃. ĩ. eẽt. Omisso
romano bello porsẽna. ne frustra
ica loca exercitus adducẽ uideretũ.

Porsenna filiũ arruntẽ
ai exercitu. q̃. ãtiãã mictt.

Porsenna rex omisso. romano bello
filiũ suũ arruntẽ adoppugnãdã ar
bem parte | iciã mictt.
copiarũ filiũ ãriũtem
ariciaz oppugnatũ mi
ctat. primo aricinos
res. nec opinata pert
ulerat; arcessita de
inde auxilia. q̃ latinis pplis q̃ ami
mis tamtũ spej fecere ut aae tuer
nere auderẽt. prelio i nito ad co q
citato ipetu se ĩtulerãt q trusca ut
fundẽnt. ip̃ũ i cursu aricinos. aim
ane cohortes arte adũsus
dedinauere paululũ. effuseq; p̃lato
hostes q uersis signis abtergo ad
orte st; ita imedio ppe iã uictores
esi q etrusq;. pars p̃exigua. duce
amisso. q̃ nullũ ppius per fugium
erat. romã inermes q̃ fortuna et
spes supplicũ dilati st. Ibi benigne
excepti diuisiq; ihospicia. curatis
uulneribz. alij profecti domos nũ
tij hospitaliũ beneficiorũ. mltos ro
me hospicii urbisq; caritas tenuit.
Is locis adhabitãduz datis quem
deinde tuscũ uicũ appellauerũt. Pu
blius lucretius iñ. p̃. ualeri⁹ pub
licola. cõs. facti eo anno. porsenna
rex mictt suos legatos romanis
ut recipiãt tarquiniũ in regem.

Arruns mortuus
q debellatj etatis
abaricinis.

Ostemũ legati aporse
nna de reducẽdo inre
gnũ tarquinio uene
rũt; quib⁹ cũ respon
sum esset mittturum
ad regẽ senatũ legа
tos missi cõfestim honoratissimus
quisq; epatribz. nõ qui breuiter re
di responsuz potuerit nõ recipi re
ges. ideo pcaus delectos prũm ad
eum missos quã legatis ei⁹ rome
daretur responsum. set ut iperpetuũ

mentio ei⁹ rei finiretur. Ne ītātus
mutuis beneficiis iuicē animi so
llicitarētū cū ille peteret g⁹ō libe
rtatē. p. k. cēt. romani nisi īperti
acem suā facles cē uellēt negarēt.
cui nihil negatū uellent nō inte
gno. p. ī. set ilibertate cē ita īduxi
sse se īanimū hostiby poti⁹ quā rege
bus portas patefacē eaz cē uolūta
tem omniū ut q̄ libertati erit i illa
urbe finis idē urbi sit. pīn si saluā
cē uellet romā. ut pacatur libertā cē.
orator; Rex uecūdia uictus. Quādo
id certū atq; obstinatū ē inquid. ne
q; ego obtundā sepi⁹ eadem ne que
quaz agēdo. nec tarq̄nios spe auxi
li⁹ qđ nullū īme ē frustrabor. Aluū
hīc seu bello opus ē seu q̄ete exilio
querant locū. ne quis meā uobis
cū pacē destineat. Dictis facta amici
tiora adiecit. obsidū qđ reliquū er
at reddidit agrū ueientē fedē ad
ianiculū icto ademptā restituit.
Fēā responsio. Ro. legati porsenne
tarquiniū adsuū generū mamiliū
tusculū abūt frustratus spe ul tri⁹
nō posset redire ī regnū. p⁹ h. reno-
uatur pliū. Ro. et sabinorum.

¶ Arquini⁹ spe oī reddit
ia sa exulatū adgener
mamiliū octauiū tus
culū abuit. romais par
fida ita cū porsenna fu
it. Cōs. ō ualeri⁹. p. po
stumi⁹ eo anno. bene pugnatū cum
sabinis. cōs. triūphauit. maiore ide
mole sabini bellū parabāt aduersus
eos; Et ne quid simil abtusculo unde
si nō apertū suspectū tū bellū erat
repentini periculi oriretur. p. ualeri⁹
quarto. ē. lucrecius. iterū cōs. fēā seditio
ī bellī pacisq; auctores orta īsabis
aliquātū inde uiriū trānstulit ad ro
manos. Nā q̄ attius clausus cui po
stea appio claudio fuit rome nom.
cui pacis ipse auctor aturbatoribus
belli p̄meretur nec par factioi cēt ab
cōs. regillo magna diencaum comi

appi dam.

tatus manu romā trasfugit. Hīs
auitas data agerq; trānsanie nē. bet
claudia triby additis postea nobis
tribulibus qui ex eo uenirent agro
appellata. appius iterū p̄ces lectus
audita multo p⁹ ipsius principiū digna
tionē peruicit. Consules infesto
exercitu in agrū sabinū profecti. cui
ita uastatione dem pblio adfluxisset
opes hostiū. ut diu nihil in rebelli
onis timē possent. triūphātes ro
mā redierūt; p. ualeri⁹ omnium
cōsensu. princeps belli pacisq; artib⁹.
āno post agrippa menenio. p. postu
mio. cōsby. moritur. gl̄a īgenti. o
pus familiaribus adeo exiguis. ut
funeri suptuis de cēt. depublico ē da
tis. luxurie matrone ut brutum.
Oritur pliū cū arrūtib⁹ q romanis.

¶ odē ānō duc colonie
latine. pmetia q̄ ora
ad aurunc⁹ deficiūt
cū arūcis bellū ītuit.
fusoq; īgenti exercitu
q̄ se īgredientib⁹ fin
es cōsulib⁹ ferociter ob tulerat oē
auruncū bellū pmetiā cōpulsumē.
Nec magis p⁹ pliū. quā ī prelio cēdi
bus tēperatū est. q cēsi aliquanto
plures erāt quā capti. q captos pa
ssim trucidauerūt. ne ab obsidib⁹
quid quī. cēt. numero erāt ira bel
li hostil' abstinuit. Eth ānō rome
triūphatū. secuq; cōs. opiē uergini.
sp. cassi⁹. pmetiā p̄mo ut. deīn uine
is aliusq; opib⁹ oppugnat. Inquos au
rūq; mag̃ iam inexpiabili odio q̄
spe aliqua. aut occasionē cohorti.
cū plures igni quā ferro armati
exercuissent. cēde icendioq; cīcta
cōplent. uineis icensis multis ho
stium uulneratis q̄ occisis. Consu
lum quoq; alterū sz uerū nomē
auctores nō adiciunt. grauiq; uul
nere ex equo deiectū prope īterfe
cerūt. romā inde malegesta. re re
ditū ī ter multos saucios. cōs. spe
ī certa uite relictis. Intiecto dīn

acepti

Cum obitu prē ul
pdito q̄ulo uiui
fe nascatur t̄mul
tiatur.

Cuineę machinam
toz gnā ī modu
turrim fēā q̄ roti
ducīt ī quib⁹
ascendūt multos
et muros expugn

haud magno ſpatio. qđ uulneribus curandis ſupplēdoq; exercitui ſatis eēt cui ira maiore bellū cū uiribꝫ q̄ tā auctis pmetic arma illata et cū uiueis refectis alia q̄. more belli tā ineo eēt rex. ut imuros euaderet miles. deditio ē fcā. Cetū nichominꝰ fide dedita urbe quā ſi capta foret. Aurūca paſſim p̄ncipes ſecuri paſſi ſubere corona uenierūt. Coloni alū oppidū dirutū ager uenit. cōſules magē ob iras grauiter ultaſquā ob magnitudinē per fecti belli triūpharunt. Inſequēs annꝰ poſtumium cominuz. cognomēto. largū cōſ habuit. Eo āno rome cū pludos ab ſabinorū iuuētute plauſui tā ſcorta raperentur cōcurſu hominū rixa ac pe plium fuit. paruaq; ex re res ad rebellionē ſpectare rex uidebatur; Sup̄ bellū latīnū bellū metuz id quoz accreſſerat. qđ. xxx. tā cōiurāſſe pplos cōcitante. octauo manlio ſatis cōſtabat. Inhac tātarū expectatione rerū ſollicita ciuitate. dictatoris p̄mū creādi mētio orta. ſed nec quo āno. nec quibus fātis cōſulibꝫ. q; ex factiōe tarquiniana eēnt. id quoq; e traditur parū creditū ſit; nec quis p̄mū dictator creatus ſit ſatis cōſtat apud uetereſtimos tū auctores. e. largū dictatorē p̄mū. ſp. caſſiū magrūz eq̄tū creatos inuenio. Conſulares legē. Jta lex iubebat dedictatore creando lata eo magis adducor ut credā largū qui cōſularis erat patricius quaz. m. ualeriū; fuſiū uoleſi nepotē q; nō dū cōſ. fuerat: moderatorē q magrūz cōſulibꝫ appoſitū. q; ſi maxime ea familia legi dictatorez uellent: prēz ml'to patricius. m. ualeriū ſpectate uirtutiſq; cōſularē uirū legiſſent. Creato dictatore p̄mū rome p̄ quā p̄ferri ſeaures uiderunt: magnus plebem metus iceſſiſſet. ut itentio rex eēnt addicto parēdi neq; e ut in conſuliby qui pari poteſtate eēnt. adulteriuus auxiliuz. neq; puocatio erat neq; ullū uſquā niſi in ira parendi auxiliū. Sabinis q̄ iam creatus rome dictator eo magē qđ p̄ ip̄ſe creatū credi derāt metū inciſſit. Itaq; legatos de pace mittit. quibꝫ orantibꝫ dictatorē senatuq; ut ueniaz erroris lubꝫ. adoleſcentibus darent. reſponſuz ignoſci. adoleſcentibꝫ poſſe. ſenibꝫ nō poſſe. q̄ bella ex bellis ſererent actū tū eſt. de pace impetrata q̄ foret ſi qđ impenſe factū in bellū erat p̄ſtare ſabinꝫ id e poſtulatū erat animū induxiſſent; bellū indictū tacite imilitie quietū. annū tenuere. Conſ ſeruilius ſuplicꝫ. m. manilꝰ tullus. nihil dignū memoria actū. e. ebucius deinde q̄ cenſorius uetuſtꝰ. his cōſulibꝫ fidene ob ſeſſe. ciuſtumeria capta. p̄neſte ablatinis ad roma nos deſciuit. Nec ultra bellum latinū gliſcens tā paliquot āno dilatū.

Titus ebutiꝰ magr equitū aurelio poſtumiꝰ dictator. euntes iagro tuſculano audientes tarquinios eē iexercitu latinoz. pliū cū eis abstinē uelius nō potuerūt.

poſtumiꝰ dictator. titus ebucius magiſt eq̄tū. magnis cōpus prediuiz equitūq; profecti ad lacū regillū magro tuſculano agmini hoſtiū occurreruūt. Et q; tarquinios eē iexercitu latinoꝝ audituū e. ſuſtineri ira nō potuit. quin extēplo cōſligerent. Ergo q̄ iam pliū aliquāto quā cetera grauiꝰ atq; atrociꝰ fuit. Nō e ducēs ad regē dā modo cōſilio. rem ad fuere ſed ſuis metipſis corporibꝫ dimicantes miſcere certmina. nec quiſquā procerū ferme ac aut ulla gratie ſine uulnere p̄t dictatorē ꝝ exceſſit. Impoſtumiuum p̄ma iacie ſuos adhor-

Titus ebutiꝰ magr equitum.

Aurelio poſtumiꝰ dictator.

Grme certamē ad lacus tuſculū ilatu regillo.

dictator m̄ p̄mum rome creatur.

p̄mꝰ dictator. angustior dignitas quā cōſulū. dictator p̄mꝰ. largiꝰ. q; p̄mi magr eq̄tū. ſp. caſſius fuerūt.

tantē instruentēq; tarquinio sup
bus. quāquā ia ętate ciuitby erat
grauior equi ifestus. admisit. ic
tuisq; ablatere. conatu suorum
receptis ituitu ē. Et adalterū or
nu ebucius magr equitū. mocta
uitq; mamilio ū impetū dederat. nc
fefellit ueniens tusculanū ducē.
ōtra quē q; ille cōcitat equū. Tāta
q; uis infestis iuuenciuq; hastis
fuit ut brachiū ebutio traiectuq;
sit. ē. mamilio pectus peraissum.
huc quidē insedit acciem. latini re
cepere. Ebutio. ē. saucio brachio te
nere telū nō posset pugna exæssit.
latinus dux nihil deterritꝰ uulnē
plurū act. Et q; suos paulsos uide
bat. arcessit cohortem exulū ro
manoq; cui lucii tarquinij fē p̄erat
ea qd maiore pugnabat. ita ob ex
pta bona priamq; adempta pug
nā parūper restituit. Reference tiby
iam prędz altera parte romanis. m.
ualerius publicole fī cōspicatus
ferocē iuuenē tarq̄niū ostentāt.
Te se ipm exulū ante domestica
q̄ gla accensus ut cū familie d
ais lecti regis erant eiusdem in
terfecti forent. subdit calcaria e
quo q; tarquiniū infesto spiculo
petit. Tarquiniꝰ retro i agmē suoꝝ
ifenso cessit hosti. Valerium teme
re iuectū i exulū acciem. ex trasiso
quida acortius. transfigit. nec q̄q̄
equitis uulnere equo retardato.
moribūdus romanus lapbus fr
corpus armis ad terrā defluxit.
Dictator postumius posquā cedi
sse talem uirū exules ferociter a
cto agmine iuehi. suos p̄caulsos
cedere animaduitat cohortē sue q; uis
delecta manu p̄sidij cā circa se ha
bebat dat signū ut quē suorū fu
gientem uiderint. pro hoste habeāt.
Ita metu anapti uersa fuga ro
manj ihostē a resti cuncta acies. co
hors dictatoris cū p̄mū plui fuit
integris corporibꝰ animisq; fessos

Cū. ualeriꝰ trāsfixꝰ. mori
bundus ad terrā defluxit.

aduersi exules edūt. Ibi alia ic̄ pro
ędes cohortis pugna. Imperator lati
nus i cohortē exulum adiectato
re romano ipe aciē uenit. ex subsidiarijs manipulos aliq
uot in primā aciem secū rapit. h
os agmine uicientes. ē. hermini
legatus cōspicatus ic̄q; eos insig
nez uestem armisq; mamilliū no
scitans tanto ui maiore. quā pa
ulo ante magr equitū. cū hostiū
duce pluī iniit. q; ut uno ictu tā
sfixū. perlatus occiderit mamili
ū q; ipe ic̄ spoliandū corpꝰ hostis uer
tuto pauisus. cū uictor i castra
cēt relictus ic̄ p̄ma curationē ex
perauerit. Tum adequites dictator
aduolat obtestās ut fesso iā predi
te descendāt exequis q; pugnā ca
pescāt. Dicto parere desiliūt exe
quis pronolant in primum q; ante
signa uis parmas obiciūt. Reci
pit ex̄plo animū pedestris acci
es. Posquā iuuentutis proceres
equato gen̄e pugne socii partes
periculi sustinentes uidit. tū de
mū ipulsi latini paulsaq; idinaunt
acies. Equitiby admoti equi ut
persequi hostē possent. secuta q
pedestris acies. Ibi nil nec diuine
nec humane opis dictator p̄termit
tēs. edem castoꝝ uouisse fertur.
ac p̄mia se militi premia. qui
p̄mꝰ. qui sepes castra hostiū intrās
set. Tantusq; ardor fuit. ut eodē
impetu. quo fuderant hostē romani
castra caperent. Hoc modo adlacū
regillū pugnatū ē. Dictator cū
agister equitū triūphantes iur
bem redere. Triennio deinde nec
arta pax. nec bellū fuit. Cōs. qui
nto decimo q; ē. lucius iūnius consul
q; minucio. Isis cōsulibꝰ edes sa
turno dedicata. saturnalia statu
tus festus dies. Aulus dictū postu
mius. q; ē. uerginiꝰ cōs. fū. hoc
mū āno ad regillū lacū pugnatū
ap̄ quosdam. Tuemio. Aulum po

Romanj custodiā
debellant.

stum mī. qr collega dubie fidei fue
rit se cōsulatu abdicasse. Dictatorē
inde fcm. Tanti errores implicāt
tēpora mī aliē ap̄ alios ordinatis
magīatib⁹. ut nec qui cōsules sect
dū quosdam. ne quid quoq; āno
actum sit. in tanta uetustate non
rerū modo set etiam auctorū dige
rere possis. Appius claudius. de
inde c. p. fulluius cōs. fcī. De morte
tarquinij ānunciatū ē q mortuꝰ
ē cumis patres cōscripti q plebs
romana magnā cōtulerūt letitiā.

¶ rex tarquinij supbꝰ
cumis mortuus.

Signis hic annus
ē nūntio tarquinij
mortis mortuus
ē cumis. quo se post
fractas opes latino
rū adaristodemū ty
rānū contulerat. Eo nūcio erecti
patres. erecta plebs. set p̄ribꝰ ni
mis luxuriosa ea fuit letitia. ple
bi aut adeā diem ſſima ope ifuitꝰ
erat in uxorie ap̄ moribꝰ fieri cepere.
Eodē anno signia colonia q̄ rex tar
quiniꝰ reduxerat supplēto nume
ro colonorū iterū deducta ē rome
tribꝰ una c. xxx. facte. edes mer
curij dedicata ē idibꝰ maijs. cum
uulsciorū gente latino bello. neq;
pax neq; belli fuerat. Nam q uul
si cōparuerant auxilia que mi
tterent latinis imaturatū abdic
atore romano cēt q maturauit
romanus ne p̄ho uno cū latino.
uulscis q; contenderet. hac ira
cōsules in uulsci agrū legiones d
uxere. uulscos consiliū p̄nam nō
metuentes. nec opinata res ptu
lit. Armorū imemores obsides
dant. ccc. p̄ncipū a cora atq; pom
etia liberos. Ita sine certamine i
de abducte legiones. nec ita m̄lto
p̄ uulsci leuatis metu suū redit
igenuū. Rursus octauo p̄rāt bel
lum exercitus ifoc etate armorū
adsuetas. legatos quoq; adsollici
tandū latium passim dimittunt;

Sed rectus ad regillū lacū acceptā
dis. latinus ira odioq; eius
quicūq; arma suaderet. ne ab le
gatis quidem uiolandis abstinu
it. cōprehensosq; uulscos romā
duxere. Ibi traditi cōsulibꝰ. i dicā
tūq; ē uulscos hernicosq; parare
bellum romanis. Relata res ad
senatū adeo fuit gratū p̄ribꝰ ut
captiuorū sex milia latinis remi
tterent. q de federe q̄ppe ip̄etratū
um negatū fuerat rem ad nouos
magīatus traicerent. Fedus ro
manorū q latinorū initum.

Nim uero tū latini gā
udere fcō pacis auc
tores ingenti glā
cē. coronam aureā
ioui donū i capitoli
nū mictūt. Cū legatis
dono que qui captiuorū remissi
ad suos fuerant magna cū cāfusā
m̄ titudo uenit. Pgunt domos co
rū ap̄d quē quisq; seruierant grās
agunt. liberaliter habiti cultiq; i ca
lamitate sua. Inde hospicia uinculꝰ
nūquā alias ānī publice priuatimq;
latinū nomī romano ip̄erio cōiu
nctius fuit; Sz q bellū uulscū immi
nebat q̄uitas secū ipā discors i
testino ire p̄cōs plebemq; flagrabat.
odio. maxīe q̄p nexos obres alien
ū fremebāt ne foris prolibertate
q ip̄erio dimicantes. domi a ciuibꝰ
captos oppressos cēt. Tutiorēq; illi
lo quā in pace. q ite hostes quā ine
rues libertatē plebis cē inuidiāq;
eam sua sponte gliscentē ifignis
unius calamitas accendit. Magno
natu quidā cū omniū maiorū su
orū insignibꝰ. se i forū proiecit.
obsita erat squalore uestis. fedior
corporis habitus pallore ac iacē
tempta. adh̄ p̄missa barba q capil
li efferauerant faciē oris. Nosce
batur nō i tanta deformitate cor
dines duxisse aiebant aliaq; mili
cie decora uulgo miserātes. cū ue

¶ p̄ma discordia plebis.

¶ Calamitas ciuē impulit
plebē ꝓuocauit magīatū.

tabāt. Ipē testes honestarū aliquot locas pugnarū cicatrices adūso pectore ostentabat. scisitātibꝫ unde ille habitaīs unde tā formitas cū ar caīfusa turba eēt. prope in contionis modū. sabino bello ait. se militāte. qꝛ ꝓp̄ ꝓplationes agꝝ nō fructu modo caruerit. set nulla īcensa fuerit. direpta oīa pectora abacta tributū iniquo suo tp̄e īperatū es alienū fecasse. id cumulatū usuris ꝓmo se agro patēno auitoqꝫ exuisse. deinde fortunis alius postremo ue lut talem peruenisse adcorpus. ductū se abcreditore nō inseruī cū set inergastulū q carnificīna eē. in obstentaret tergū fedū recentibꝫ uestigiis uerberū. Adh uisa auditaqꝫ clamor īgens oritur. nō iā foro sed tumultus sustinet. sed passim totā urbem p uadit. Nexu uinctꝫ solutiqꝫ se undiqꝫ īpublicū proripuīt. iplorāt quiritū fidē. i nullo loco dē sedītionis. uoluntariꝰ comes. mlt̄us passim agminibꝫ per oīs uias cum clamore iforum curritur magno cū periculo suo qui forte patrū īforo erāt. in eā turbā īcurrīt. Nec tēperatū erat maīb⁹ foret ni ꝓpere cōsules. p. sulpitius. q. p. claudiꝰ. adcōp̄mēdā seditionē īterueīssent. at īeos mlt̄itudo uēsa obstentare uincla sua deformitatēqꝫ aliā. h se meritos dicē exp̄brantes suā quisqꝫ alīꝰ alibi militiā postulare mlto minaciter magꝭ quā supplicater ut senatum uocarent curiāqꝫ. Ipsi futurꝫ arbitrꝫ moderatoresqꝫ publicī cōsiliī curā sistūt. Pauci admodū patrū quos casus obtulerat cōtracti adcōsules. ceteros metus nō curia modo sed etiā foro arcebat. Nec agi quicquā per īfrequētiā potebat senatus. Cū uero eludī atqꝫ extrahī se mlt̄itudo putaret et

¶ Infrequētia cī milites uocati nō affuissent. in frequētes nocabatur.

p̄ces q̄ abeēnt nō casū nō metu. sed ipediēde reī cā abeē. acōsulīs tergi uersarī. Nec dubiē ludibrio eēt miserias suas. Iam ꝓpe erat ut ne cōsulū quidē maiestas cohercēret iras hominū. cū incerti morādo an ueniendo plus periculī cōtraherent. Tandē īsenatū uenīt frequētiqꝫ tandē curia nō modo ītē p̄es sed ne ītē cōsules quidē ipōs satis cōueniebat. Appius uehemētiꝰ īgenuī uir īperio consularī rem agendā cēsebat. uno aut altero arrepto quieturos alios. seruilius leuibꝫ remediis aptior cōcitatos aīos flecti quā frangi putabat. tū tuaꝫ tū facilius eē. Inter hꝫ maior alius terror. latinī equites cū tumultuoso aduolāt nūtio. uulscos infesto exercitu adurbem oppugnādā uenire. Q. ue audita adeo duas exuna ciuitate discordia fecerat longe aliter p̄es ac plebē affecerē exultare gaudio plebis ultores superbie p̄ūz ad eē dicē deos. Alius alium cōfirmare: nosa darent cū omnibꝫ potius quā solos perituros. p̄es militarent. p̄es arma caperēt ut penes eosdem pericula belli penes quos p̄mia eēnt. At uero curia mesta ac trepida ancipiti. metu ꝫ ab ciue ꝫ ab hoste seruilium cōsiliī ingenuī magꝭ ꝓplare erat orare. ut tātis circūuentā terroribꝫ expediret rē. p. Tum cōsul missō senatu īcontionē prodit. Ibi aīre eē p̄ibꝫ ostendit. ut cōsulatur plebī. Ceterū deliberationī demarīa quidē illa sed tū parte ciuitatis metū punitā resp. interueīssē. nec posse cū hostes ꝓpe adportas eēnt bello puertisse quicquā. nec si sit laxamēti aliquid. aut plebi onestū eē. nisi mercede p̄ius accepta arma pro p̄ria nō cepisse. neqꝫ p̄ibꝫ satis

decorū pmetū poti quā posmodū
uolūtate adflictis aliis suorū for
tunis cōsuluisse. Contionq deiñ e
dicto addid fidē quo edixit. ne
quis ciuē romanū uinctū aut
duriliz teneret. quo min ei no
minis sedendi. ap. cōsules pote
tas fieret ne quis militis donec
castris cēnt bona possideret aut
uenderet. liberos neptes ue
eius moraretur. H ppōito edicto
q qui aderāt nexi pfiteri exēplo
nomina q undiq exrota urbe
ptipienciū se expuato cū retin
endi ius creditorq nō eēt cōcur
sus iforū ut sacramento dicēnt
fieri. a magna ea mano fiut neq
aliorū māgē i uulso bello urtus
atq opera enituit. Seruilio cōsul
exatū ō uulscos duat.

Onsul copias ō hostē
educat paruo diri
mente int uallo cas
tra ponit proxa id
nocte uulsi discord
ia romana fretq siq
nocturna transitio prodicio ne
fieri possit. tēptant ēt castra. Sē
sere uigiles. Exatatius exatius
signo dato. cōcursum ē ad arma
Ita frustra id iceptū uulscis fuit.
reliquū noctis utrinq quietq da
tū. Postero die pmaluce uulsca fo
ssis repletis uallum iuadūt. Jam
q ab omni pte muniméta uellebā
tur cū cōs. quāquā cinctq undiq
q nexi añ omīs ut signū daret da
mabāt experiendi animos militū
cā parūper moratus posquā satis
apparebāt igens ardor dato tādē
adeūpendiz signo militē aud ū
certaminis emittit. Primo stati
iper cursu pulsi hostes fugientib
quo adinsequiz pedes potuit. tēpa
cessa. eques usq ad castra pauidos
egit. mox ipa castra legionib c
cundatis. cū uulscos ide q iā pa
uor expulisset capta direptaq.

postero die adfluessaz pmetā quo
cōfugerant hostes legionib ductis.
itra paucos dies oppidū capitur.
Captū pde. datū. indē pauluz recre
atis egens miles. cōs. cū maxīa
glā sua uictorez reduxit exercitū
romā. Decedentē romanq e trano
rū uolscorū legati rebus suis timē
tes post pmetiā captā adeūt. his
er sē. data pax ager adēptus. Inē
h sabini romanis parant bellum.

Onfesti q sabinq ro
manos terri tauere
Tumultus ē fuit ue
rius quā bellū. Noc
te iurbe nūciatiz
ē exatū sabinū pda
būdū adamenez amnem puenī
sse. ibi passim diripiatq incendi
uillasq. a quibus exemplo eo cū oī
bus copis equitiz. a. postumius
q dictator bello latino fuerat. Se
natus cōs. sulpi cū delecta manu
peditū pleroscq palantes equos
ex cū inuenit nec aduenienti pedi
tū agmini restitit sabina legio.
fessi tū itinere tū pplatione noc
turna magna ps inullis repleti
alvo uinoq uix fuge qd satis eēt
uiriū habuere. Nocte una. Audi
to perfectoq bello sabino. poste
ro die i magna iā ipe ūdiq para
te pacis legati arripuiq senatum
adeūt. ni decedat uulsco agro bel
lū idicētes. Cū legatis simil exa
tius aurūcorū domo pfectus erat
cui fama haud procul iā abaricia
uis tāto tumultu cōcitat romano
os ut nec cōsuli ordie prēes. nec
pacatū respōsū arma iferētibus. ar
ma ipi capiētes dare possent. Ari
cia i festo agmine ituri. nc paul ide
ē arūcas signa cōlata. plioq uno
tebella tū ē; fusis aurunicis uictor
tot iterra paucos dies bell romā
nus. pmissa cōsul fidēq senatus
exprectabat. cui appius q i sita sup
bi animo q ut collegę uanā facēt

÷ palantes .i. uagantes sparsos.

÷ Cpalantes .i. palā uagātes.

fidem. quã asprime ꝓtexerat ius de
creditis peamus dicẽt. Primꝰ ceps. q
q̃ aũ ꝑi fuerat creditoribꝫ trãde
bantur & necctebãtur alii qđ ũ au
milii iudicatꝰ & collegã appellabat.
Concursus adh̃ uulgꝫ fiebat. At ill
ius promissa iactabat. Illi exprobra
bant sua quisq; belli merita cicatri
ces q; acceptas postulabant ut aut
referret adsenatũ aut ut auxilio
ẽet cõsul aubi sius. Imꝑator mi
litibꝫ. q. ouebãt cõs. ꝟ sed tergiuer
sari res cogebat. Adeo ĩ alteram cãꝫ
nõ collegã solum ꝑcꝑerat. set omis
factio nobiliũ. Ita mediũ se gerẽdo
nec plebis uitauit odiũ ne apd prẽ
gram inuit. patres mollẽ cõsulem
& ambitiosum rati. plebes fallacẽ.
breuiq; apparuit equasse eũ appi
odiũ. Certamẽ cõsulibus ĩciderat.
ut dedicaret mercurij edem; sena
tus ase tẽ ad ꝑplm reicat. utri cor
dedicatio iussu ꝑ data ẽet eũ ꝑesse
ãnone. mercatorũ collegiũ. instituꝫ
ere solẽpnia ꝑ̃ tifice iussit suscip̃.
ꝑ̃ls. dedicationẽ edis. dat. ꝟ. lento
rio. ꝑmi pili cẽturionꝫ. qđ facile ap
pareret nõ tã adhonorẽ eiꝰ aug cura
tio altior fastigio suo data ẽet fẽm
quã adcõsulũ ignominiã; Seuue
rũ utrũq; cõsulũ alẽ ꝑesq. set ple
bi creuerãt animi. & longe alia quã
ꝑmo ĩstituerãt uia crassabãtur. De
sperato ẽ cõsulũ senatusq; auxilio
cũ ĩ ius duq debitorem uidissent
undiq; cõuolabãt. neq; decretũ era
diri cõsul' ꝑtrepidi & clamore po
terat neq; cũ decreuisset quisq; ob
tẽperabat. ui agebãtur metus oĩs
& ꝑricli libertatis cũ in cõspectu cõ
sul' singuli a pluribꝫ uiolarẽtur. in
creditores adebitoribꝫ uerterant.
Sup̃h timor ĩcessit sabini belli dilec
tũq; decreto nemo nom dedit. fur
ente appio & ĩsectãte ambitionẽ
collegę qui ꝑ̃ clari silentio tẽ. ꝑ. ꝑdẽt.
& tad id q̃ decredita pecunia ius nõ
diuisset adiẽt. ut ne dilectũ qui de

exse. haberet. Nõ ẽ tñ decꝰ omni
no tẽ ꝑ. neq; ꝓuectũ cõsulare im
perũ unũ eẽdue & ꝑtum maiesta
tis uindicẽ forte. Cum ar caĩsaret
cotidiana multitudo licẽcia actẽsi
arripi unũ ĩsigne ducẽ seditionũ
iussit. Ille cũ alicubi ĩ ius raheret
prouocauit. nec cessisset prouoca
tionꝫ cõsul. q; nõ dubiũ erat ꝑ̃ iu
dicii. nisi egre uicta ꝑtinacia foret
cõsilio magis & aut. principũ quã
ꝑ̃ clamore. Adeo sup erant aĩ ad
sustinẽdã inuidiã. Tresere in ma
lũ idies nõ clamoribꝫ modo apus.
sed qđ mꝫto perniciosius erat secꝰ
sione occultisq; cõloquiis. Tandez
iuisi plebi cõs. magãtu abrunt. s
ulli neutris. appius patribꝫ inuc
gradus a uirginio in & uetusti cõ
sulatũ meuit. Tñ uero plebs ĩcer
ta quales habituꝫa consules ẽet.
certus nocturnos pars a esquilus
ps ĩauentino facere ne ĩ foro subi
tis trepidaret cõsilis & oĩa temere
ac fortuito ageret eã rem cõsules
rati ut erat pernitiosam ad ꝑres de
ferunt. Sz delati cõsulere ordinẽ
nõ hiant. Adeo tumultuose exceptꝰ
ẽ clamoribꝫ undiq; & indignatione
ꝑtiz. si qđ ĩperio cõsulari crequen
dũ ẽet & inuidiam eiꝰ cõsules adse
natũ reiceret. Profecto si ẽent ĩre
publica magãtus. nullũ futurũ
fuisse rome nisi publicã concilii
nũe ĩ mille curias contionesq; ciz
alia ĩ esquilus alia ĩ auentino fiãt
cõcilia. dispersam & dispensatã ẽe re
ꝑ̃. unũ hercule urũ id ẽ plus ẽe ꝙ
cõsulẽ qual' appiꝰ claudiꝰ fuerit. mo
mẽto tẽporis discussurũ illos. ceꝰ
fuisse correpti cõs. Cũ quid ergo se
facẽ uellẽt. nihil enĩ segniꝰ molliꝰue
quã ꝑ̃bꝫ placeat acturos paĩcta
rẽtur decernũt ut dilectum quã
acerrimũ habeãt otio lasciuire ple
bem. Dimisso senatu cõsules ĩtri
bunal desẽdunt citãt noĩatim u
niores. Cũ ad nomĩ nemo resꝑ̃det

araifusa mltitudo cōtionis modū
negaret ultra decapi plebē posse
nūquā utū militez habituros ni
pstaretur fides publica libertatē
unicuiq; pus rēdendā ēe quam
armadanda ut patria cuubusq;
nō pdūis pugnent. Cōs quid man
datū eet alienatu uidebāt. sed cortī
qui extra parietes curie ferocē loq;
rētur neminē adee iudice sine par
tiaq; q̄ apparebat atrox cum plebe
certamē. priusq; quā ultima ex
petirētur. senatū iterū cōsulere
placuit. Cū uero adsellas cōsulū
propere cōuolauere. minimo q̄sq;
natu prius abdicare cōsulatū iube
ntes q̄ deponere ī periū ad qđ tuē
dū animus de eet utraq; re satis
experta. Cū demū cōsules uc pdic
tū negatis. p. c. adē ingens sedi
tio postulamus ut hi q̄ maxīe igna
uiā īcrepāt adsint nobis habentib;
delectū acerrimi cuiusq; arbitrio
quādo ira placet rē agemus. Rede
unt ī tribunal citaq; noia tim unū
exhis qui cōspectu erat dedita opa
rulent. Cū staret tacitus q̄ arca
cū aliquot hominū ne forte uiol
aretur cōstitisset globo lictorē ad
cū cōsules mictūt. Quo repulso. ai
uero idignū facino ēe damnatos
q̄ prius cōsulib; aderāt: denolant
de tribunali ut lictorū auxilio cēnt.
Sed a lictore nihil aliud quā pnde
phibito ai cōuersus ī prēs ī pruis
ēet cōsulū ītē cursu rixa sedata ē,
inqua tū sine lapide. sine telo plus
clamoris atq; iracū quā ī iurie fu
erat. Senatus tumultuose uocat
tumltuosius cōsulitur. questionē
postulātib; usquq; pulsati fuerāt
decernēte ferocissimo no sententiis
magis quā clamore q̄ strepitu. Tan
dē cū ire resedissent exprobrān
tib; cōsulib; nichil plus sanitatis ī
curiā quā ī foro esse. ordine cōsulū
cepit. Tres fuere sententiae. p. ūgi
nii rē nō mulgabat. debis tātū qui
fidē secuti publii fulii cōs. uulso
aurūco sabino q̄ militasset bello
agendū censebat. Titus largius
non id tēpus ēe ut merita tamtū
modo nō exsoluerētur totā plebē
ere alieno demersā ēe. nec sisti po
ssent omib; cōsulatur. Quin si alia
alios sit cōditio: accēdi magis di
scordiā quā sedari. a. p. claudius
q̄ natura īmitis q̄ effractus hinc pl
ebis odio illinc ut pauttū laudib;
nō miserus ait sed licētia tātū cō
citū turbarū q̄ lasciuire magis ple
bē quā seuire. Idcreo malū expro
uocatione. natū quippe minas ēe cō
sulū nō ipetū ū adros qui una pre
cauerint prouocare licerat. Age dū
īquit dictatorem aquo prouocatio
nō ē ceremus. Jam hic quo nūc oīa
ardent cōticescet furor. Pulset. Cū
m lictorē q̄ sacet ius detergo uitaq
sua penes unū illū ēe cui⁹ mai est
aterm uiolaut. ayl'tis ū erat horri
da q̄ atrox uidebat appti sentētia.
Rursus ūginii largiq; exēplo ha
ud salubrem utiq; largiū putabāt
sentētiā q̄ tota fidē tolleret. Medi
ū ūginii marīe q̄ moderatū utro
q; consiliū uerginii habebat. sed
factione respectuq; terū pua tarū
q̄ semp offerē officientq; publicis
cōsiliis. Appi uicat ac pre fiunt ut dic
tator ille idest crearetur. Que res
utiq; alienasset plebē pricdosissi
mo tpe cū uolsi equiq; q̄ sabini for
te una oēs iarmis ēent. Set ai
re fiunt cōsulib; q̄ senioribus prīus
ut ipetio suo ne ire mēs māsuetō
pmictētur īgenio. ay. ualerū di
ctatorē uolesi filiū creant. plebes
q̄ si aduersus se creatū dictatorē
uidebat. cū cā prouocationē fri
lege haberent: nihil erga familia
tristre ne superbū timebat. Edictū
tem adictatore ppetui cōfirmauit
animos seruilij fere cōsul' edicto

Cū prouocādū adicta tore.

No. factione semp nocuisse q̄ nocē publicis cōsiliis.

25

cōueniens. set ch̄o mīj ⁊ pte
stati melius rati cedi omisso
certamine noīa dedere: quātus
nūquā añ exactus. legiones dece
effecte. terne iñ date cōsulib⁹ q
uatuor dictator usus nec iā pe
terat bellū differrj aequj latinū
agrū inuaserāt oratores latino
rum absenatu petebāt. ut aut
mitterent subsidiū aut se ipōs
tiendorū finiū cā capę arma
sine rēt. Tuc⁹ uisum est defendj
īermes latinos quā pati retra
ctare arma. Ꝛetusius cōsul miss
us ē. his finitis nihil ꝓplātioīb⁹
fuit cessere equj cāpis locoq; ma
gis quā armis fretā sūmisse se u
gis mōtiū tutabātur. Alē cōs. ī
uulsos profectus ne ⁊ipę tere
ret tēpus uastandis maxīe ag
ris hostem adcōferēda ꝓpius
castra dimicādiq; acie exeunt
medio īter castra cāpo añ sinuz
quisq; uallū īfestis signis con
stitere. mīrantibus aliquantū uo
lsq; superabāt. Itaq; effusi ⁊ cōtē
ptim pugnā inīere cōs. romanū
nec pmouit aciem nec clamorē
redi passus defixis pīl' stare
suos iussit. ubi admanū uenissz
hostis. tū cohortes tota ui gla
dius rē gerere. uolsci ursu⁹ ⁊ cla
more fessi cū uelut se stupētib⁹
metu ītulissent romanis. posq;
īpssionē sensere exadūso frām
⁊añ oculos micare gladios. hā
ud secus quā si īsidias īcidissēt
turbati uertūt terga ⁊ ne ad fu
gā quidē satis uirīū fuit. q; ursu
su ipreliū ierant. Romanj. ō. q;
ꝓncipio pugne quieti steterāt.
uigentes corporib⁹ facile adep
ti fessos ⁊ castra īpetu ceperunt
⁊ castris exutū hostem uelitras
persecuti uno agmine uictores
cū uictis iurbem īrupē. pluscq;

velitras.

sanguinis promiscua omniū ge
nerum cede quā inīpā dimicatī
one factum. paucis data uenia
quj inermes īditionē uenerūt.
duōb⁹ i uulsis gerūtur. dictator
sabinos ut longe plurimū belli
fuerat fundit fugatq; exūt ca
stris. equitatu īmisso mediā tur
bauerat hostiū actē. Quadum
se cornua lacius tēdunt. paruz
apte ītorsū ordinib⁹ aciem fir
mauerūt. Turbatos pedes īuasit.
eodē īpetu castra capta debellatū
q; ē. post pugnā adregillū lacū ū
alia ill' annis pugna clarior fuit.
dictator triūphās urbē inuehitur.
sup solitos hȳnotes locus īarco
ipī posterisq; adspectaculū datus
sella ineo loco cūrul' posita. Vulsis
deiectis uelitemus ager ademp
tus uelitras colonj aburbe missi
q; colonia deducta. Cū equis post
aliquātō pugnatū. iuito. quidem
cōsule. q; loco iniquo subeūdō erat
adhostes. set milites extrahi rē
criminātes ut dictator ꝑius quā
ipī redirent īurbem magā tui ab
irent. irritaq; sicut añ cōsul' pro
missā eō cadent repulere. ut for
te temere īaduersos mōtes agmē
exigeret. Id male cōmissuz igna
uā hostiū ībonū uertit. qui prō
quā adcōiectū teli ueniretur ob
stupefactj audacia romanorū re
lictis castrisq; munitissimis ten
uerant locis īadūsas ualles dis
siluere. ubi satis ꝑde ⁊ uictoria ī
cruēta fuit. Ita trifariā rebello be
ne gesta dedomestica q; rep. euētu
nec prīb⁹ nec plebi cura decessit.
Tanta cū grā tū arte ꝓparauerāt
feneratores. q; nō modo plebem
set ipsuz ⁊ iā dictatorē frustrarēt.
Namq; ualerius p⁹ uetusi cōsul' re
ditū oīuz actionum īsenatū ꝑmā
habuit, ꝓuictorie ꝓpō uocē retu

Sedes aurulis erāt īquibus mi grātis sedēto iura ꝓnō. dabā aurulos dē q; adiudicedū fīt

vallū
sticrat

litq; quid deneris fieri placet. Que cum relecta relatio cet nō placeo iquid cō cordie auctor. obtabitis medio fidius ꝓ dic ut meq; similes romana plebs patronos habeat. Qd admeattinet neq; frustrabor ultra caues meos. neq; ipe frustra dictator ero discordie intestine bellū extern ū fec : ut h magrātu egeret res. p. pax foris parta ē domj ipeditur priuatus poq; quā dictator seditionj it ero. Ita curia egressus dictatura se abdicauit. Apparuit cā plebi sua unce idignā tem magrātu abusse. Itaq; uelut persoluta fide qm̄ pr eum nō stetisset quin pstaretur : decedentē domū cū fauore ac laudibꝫ prosecutis. Timor iū prēs icessit. ne si dimissus exātus foret rursus cetus occulti cōiuration esq; fierent. Itaq; quāquā pdictatorē dilectus habitus cet : tn̄ qm̄ i consiliū uerba iurassent. sacramento teneri militē rati pcām renouati abequis belli educ ex urbe legiones uissere. Quo facto maturata ē seditio q primo agitatū dicatur decōsiliū cede. ut solueret sacramēto tectos deinde nullā scelere religionē exsoluu sicanio quondā auctore iussu consiliū insacrū mōtem se cessisse trās anienem amnē. tria aburbe milia passuū. Ea frequētior fama ē. quā cui⁹ piso auctor ē. iauētinum secessionē frāz cē. Ibi sine ullo duce. nallo fossaq; cōmunitus castris quj rem nullam n necessariam aduictū sumēdo. per aliquot dies neq; lacessiti neq; lacessentes se se tenuere. pauor igēs iurbe. metuq; mutuo suspensa erant omnia timere relicta absuis plebes uolenciā priuz time prēs residē inurbe plebē. incerti manē eā an abire mallēt q diu. aūt tranquillā q secessert mlitudinem fore quid futurū. Deiñ si qd extraordinū interim belli existat: nullā profectionē n in cōcordia ciuū sp̄ē reliquā ducē eā pereq̄a piniqua recō alianda ciuitati ee placuit. Igitur oratorē adplebē mitti menenīū agrippā facīdū uirū. q̄d in oriundus erat plebi patrū. Is intromissus icastra pscollo dicendi horrido modo. nihil aliud q̄ h narrasse fertur. Tēpore quo ihomine nō ut nūc oia iunctū cōsentiant. sed singlis membris suū cuiq; cōsiliū suus sermo fuit. Indignatas reliquas ptes sua cura suo labore. ac ministerio uentri omia queri uentrē in medio quietum nihil aliud quā datis uoluptatibꝫ frui. Conspiratione inde ne manus ad os cibum ferrent nec os acceptum dentes cōficerēt. Hac ira dū uentrē fame domare uellent. ipa una membra totūq; corpus adextremā tabē uenisse. Inde apparuisse uētris quoq; haud segne ministeriū cet. nec magis aliq̄ alere cū. Redentē in omnes corporis partes. Hinc quo uiuimꝰ uigemusq; diuisum pariter iuenas maturo cōfecto cibo sanguinē cōparādo. Hinc quam intestina corporis seditio simil cet ire plebis in patres. flexisse mētes hominū. Agi deinde decōcordia cep tum cōcessumq; icondiciones. ut plebi sui magrātus eent sacrosancti quibꝫ auxilij latio adiuius cōsules eet. neue cui patrū capere eū magrātū licere t. Itaq; tribuni plebei creati duo. C. licinj⁹. q. l. albinus. hi tres collegas sibi creauerunt. Inhis siciniū fuisse seditiois auctorē. tr duobꝫ qui fuerint

Tedi⁹ fidi⁹ adubiū est iu trādi p herculem deum.

Oratio menenij ad plebē.

Vallū fossa cū vallo fiecatum.

minus cõuenit. sunt qui duos tñ insacro monte creatos trib unos ee ducãt. Ibiq; factata legem lata pfecessionez plebis. S purius cassius. 7 postumus cõminius consulatuz inierut. Huic consulibus aim latinus poplis ictũ fedus ad id feriendum cõsul alẽ rome mãsit alẽ ad uul scum bellum missus ancates uulscos fundit fugatq; cõpul scos inopidũ. logulam persecutis menibus potitur. Inde protinus mucamitẽ uulscorum cepit. Tum magna ui adortus ẽ coriolos. Erat tũ in castris ĩter pmores iuuenũ. c. marcius. adolescens a cõsilio et manu pmptus cui cognomẽ postea coriolano fuit. Cum subito creratũ romanũ coriolos obsidentem. atq; ioppidanos quos ĩtus dausos habebat itentũ sine ullo metu extrinsecus iminentis belli. uulsce legiones profecte ab antio iuasissent eodẽq; tpe ex oppido erupissent hostes. forte instatione mata fuit. Is cũ de lecta militũ manu nõ modo ĩ petũ erũpentiũ retudit. set pte patentẽ porta ferox irupit. ce deq; iproxima urbis facta ign em temere ab reptũ imminentibꝰ muro edificiis iecit. Clamor inde oppidanoꝝ mixtus mulebri puerilicq; ploratu. adterrorẽ ut solet primo ortu 7 romanis auxit animũ 7 turbauit uulscos ut pote capta urbe qui ad ferendã opem uenerant. Ita fusi uulsi antiates coriolí oppidũ captũ tã tũq; fua laude obstitit fame consul martius, ut ñ fedus cũ latinis columna enea in saltũ monumẽto eet ab sp. cassio uno qr collega fuerat ictũ postumiũ cominiũm bellũ gessisse cũ

uolscis memoria ceciderisset. Eodem ãno agrippa menenius moritur omniũ uita pr̃ pr̃ibꝰ ac plebi carus. Post secessionẽ carioꝝ plebi factus. huic ĩterpta arbitroq; concordie aurum legato patrum ad plebem. reductori plebis romane ĩuriem sũptus funeri defuit extulit eũ plebs ertãtibus collatis icapita. Cons deiñ .c. geganius. p. minucius facti: eo anno cũ aboris quieta oĩa bello eent. et domi sanata discordia alius multo grauius malũ ciuitatẽ iuasit. Caritas pmũ annone exin cultus persecessionẽ plebis agris fames. deinde qual' clausis solet uetũq; adintertũ seruitioriũ utiq; et plebis eet: ni cõsules prouidissent dimissis passim adfrumẽtũ tñ coemendũ nõ inetruriam mare tris abhosti alitoribꝰ. leuoq; puulscos matris usq; adcumas set quesitũ insiciliam quoq; adeo finitimoriũ odia longinquis coegit ĩdigere auxilius. frumẽtiz armis aim coemptũ eet. naues, plures tarquiniorũ abaristodemo tirranno qui heres erat retente sunt. Inuolscas promptanoq; ne emi qde potuit. Periculũ quoq; abĩpetu hominũ ipis frumentatoribꝰ fuit. extusas frumẽtũ tiberim ueĩt. Eo sustentata ẽ plebs; Incommodo bello in tam artis cõmeatibꝰ uexati forent ni uulscos iã mouẽtes arma pestilencia igens iuasisset. Ea dade cõterritis hostiũ animis. ut 7 iam ũ ea remisisset terrore aliq; tenerẽtur 7 uris auxere numiz colonoꝝ romanã 7 norbe imõtis nouã coloniamq; arx. ĩpmptino eet. miser. a. minutio deinde et asempnio cõsulibꝰ magna uis frumẽti exsicalia aducta agitatiq; ĩ senatu quanti plebi daretur. Ubi ueniisse tẽpus pmende plebis pu-

Moritur agrippa menenius. uir eo omniz. uita p̃ plebibus 7 plebi

Cancaas. i. anseatna.

etruria

tusca

fames comitia norbe oppidi

tabant recuperandi q uiraq; ordō
ca successione ac ui patribus eent.
Inprimis marcius coriolanus hostis
tribunicae potestatis. Si a nonas
liquid uetērm uolunt uis plebanus
credant pribus cur ergo plebios ma
gratus. cur sicanū potentē uidro
subiugū missos taquā ablatrom
bus redēptos ego ne has idigni
tates diutius patiar quā necesse
ē? tarquinius regē qui nō tulerim
ficanum ferā: secedat nūc: auocet
plebem patet una īsacrū mōtem
aliosq; colles rapiant frumenta
exagris nris. quē admodū ētio a
no rapuere utantur annonā quā
furore suo fecere. Audeo dicere hr
malo domitos ipōs pcaus cultores
agrorū fore. quaz ut armati perse
cessionē coli prohibeant. haud ta
facile dictū est. faciendū ne fuerit
quā potuisse arbitror fieri ut con
ditionibz laxandi annonā. q tribu
nicaam potestatē q oīa īuitis iura
īpōita pres demerent s q senatui.
Minis atrox uisa sententia ē. q
plebem ira prope armauit fame.
Se iam sicut hostes pati alvo uic
tuq; fraudari. peregrinū frumtū.
q sola alimēta exinsperato fortu
na dederit abore rapi n signeo m
artio uicti dedantur tribuni n de
rgo plebis romane satis fiat. eū
s carnificē nouū exortū qui aut
mori aut seruire iubeat. Interēū
curia īpetus fcūs cēt. ni per opor
tune tribuni diem dixissent. vbi
ira ē suppsta se iudicē quisq; se dīz
uite necasq; inimica fcm uidebat.
Contēptim primo marcius audie
bat minas tribunicias auxili
nō prne ius datū illi potestati ple
bisq; nō prium tribunos ēe. sed a
deo infensa erat cōborta plebs.
ut unio prene defungendū cēt pri
bus resistere. Tam adusa iuidia
usi q sunt. qua suus quisq; quāto

tiens ordis uiribus. Ac primo tēpta
ta est res. si dispositis clientibus
absterrēdo singulos actionibus
acōaliisq; diuicere rem possent.
vniisi deinde processere. quicquid
erat priz. Reos diceres pabus pl
ebem expscentes unū sibi ciuē.
unū senatorē. si innocentem absol
uere nollent. pronocente donar
ent. Ipe ai die dicta nō adēet per
seuerātū iniura est. Damnatus ab
sens iuulsos exulatū abiit. mi
nitans prie. hostilesq; iam ti ips
gerens. uenientem uolsi benigne
exceptre benigniusq; idies colleb
ant. Quo maior ira īsuos emin
ebat. crebreq; nūc querele. nūc
minę papiebantur. hospitio u
tebatur acti tulli. longe iste pn
ceps iuulsci nominis erat. roma
niisq; semp infestus. Ita ai alterū
uetus odium. alterū ira recēs
stimularet cōsilia cōferūt de ro
mano bello. haud facile credebāt
plebem suā impelli posse ut toa
ens ifeliciter cēptata arma ca
perent ml'tis sepe bell' pestilencia
postremo amissa iuuentute. fr
actos spōs ēe. arte agendū ieso
leto iam uetustate odio. ut re
centi aliqua ira exacerbarentur
animi; ludi forte instaurati
one magni rome parabantur.
Instaurandi hi cā fuerat ludis.
mane suū quidā pr familie nō
dū cōmisso spectaculo sub furca
cesum medio egerat. circo cepti
in ludi uelut ea res nihil ad re
ligionē pertinuisset. haut ita ml'
to p. tato latino deplete hoi som
nium fuit. uisus uppit dicē s
ludi psultatorē displicuisse. n
magnifice instauratentur. hui lu
di periculuz urbi fore ita cō
sulibz nūciaret quāquā haud ha
ne liber erat religione animus.
vereaidia tm maiestatis magnī

tor uisa hc.

Haraj coriolī.

Sententia.

Dissio. ās. dissipare.

Coriolanus iuulsos exulatū abiit.

Somniū ati latini.

Pe q nō recitatū.

ifortuna mirandā

tuū timorem uiat. ne mora hō minū proludibrio abiret. ag no illi ea cunctatio stetit. filiūz nāqz ītra paucos dies amisit. Cuius repentine cladis ne cā dubia ēet. egro animi eadē illa īsomnis obuersata species uisa ē rogitare satiū magnā spī numinis haberet mercedem maiorem instare ineat ppere ac nū cet consulibus. Iam presentior res erat cunctantē tam ac prolactantem īgens ius morbi adorta ē debilitate subita. Tūc ē uero deorū ira admonuit. fessō igitur malʒ pūcis īstantibusqz cōsilioqz propinquorū adhibito cū uisa atqz audita ꝙ obūsatū tacens somno iouem minas ira sqz cēlestes repsentatas casibz suis exposuisset: consensu iñ haud dubie omniū quj aderant īfōz ad cōsules lecto adfertur. Iñ in curiam iussu cōs. delatus eadē illa cū pribz igēti omniū admiratione enarrasset: ecce aliud miraculū quj captus omnibus mēbris delatus curiā ēet eū functū officio pedibz suis domū redisset. tradi tū memorie ē. ludi qz amplissimi ut fierent senatus decreuit. Ædos ludos auctore attio tullio uis magna uulsoz uenit. priusquā cōmicterētur ludi. Tullius ū domi cōpitiz ad martio fuerat ad cōsules uenit. dicē ēe que secreto agere ō re. p. uelit arbitris remotis. Inuitus iquid qđ sequi iussit demeis cuibus loquoz. nō tī admissum ꝺc quā abhis criminatū uenio. sed cautiz ne admictāt. nimio plus quā uelim nostrorū ingenia sūt; mobilia. Multis id cladibus sensimus quippe qui nō nrō merito sed uīa pacencia īcolumes sumus. Magna hic nūc uulsoz multitudo ē ludi sē spectaculo ītenta cuitas erat. Heminj quid per eandē occasionē Fabinoz uuēcute ihac urbe cōmissū sit. horret animꝰ. ne quid īconsulte ac temere fiat. hec nrā uīaqz cā pꝰ dicenda uobis cōs. ratus sum qđ ad me attinet; ex tēpo hinc domū abire īaīo est: ne cuiꝰ facti dicti ue cōtagione pſens uioler. hec locutus abūt consules ai ad prēs rem dubiā subauctore certo detulissent: autor magī ut fit. qꝰ res ad pcauēdū. l' exspuacio mouit fōqz senatus cōsulto ut urbē excederent. uolsci pcones dimictūt. Qui oīs eos proficisci añ noctez iuberent. Ingens pauor pmo discurrētes ad suas res tollendas īhospicia pertulit proficiscentibz deinde indignatio aborta se ut cōsceleratos cōtaminatosqz ablu dis festis diebus cetu quodāmodo hominū deorūqz abactos ēe. Cū prope cōtinuato agmine irent. pgressus tullius ad caput feretinū ut quisqz eueniret primores eoz exapiens qrendo idignādoqz eos ipōs sedula audientis sēda ire uba q̄ per eos mltitudiez aliam in subiectū uie cāpū deduxit. Ibi in cōtionis modū orationē exorsꝰ uetteres pp. r. iurias cladesqz gētis uolscorum ut omnia īquid obliuiscamini alia hodiernā hāc cōtumeliā quo tādem animo fertis. qꝰ pnīaz ignominiā ludos cōmisere. an nō sensistis triumpha tū hodie deuobis ēe. uos omnibz auibz peregrinis tot finitimis pps spectaculo abeuntes fuisse uestras coniuges urbs liberos traductos per ora hominū quid eos qui audiere: uocē pconis? quid qui nos uidere abeuntes. quid eos qui huic ignominioso agmini fuere obuij existimasse putatis?

ei prouenerūt.

pcolactās-tis-ptrahens.

aliud miraculū.

fraus īuenta a martio. ai tullio cōpositū. pro restauratio.

odio it.

romanos uulsos.

2 oratio tullij

Oratio ad ciues irritans ad bellum aduersus romanos

ñ aliqđ profecto nephas eẽ qđ si i
ter simus spectaculo uiolaturi si
mus ludos. piaculiq meriturj. I
deo nos absede piorũ cetu cõ ali
oq abigi. Quid deiñ illud nõ suc
currit? uiuere nos qđ matura
uimus proficiscq. si ñ profectio q
nõ fuga ẽ. qñãc urbem uos nõ ho
stiũ ducatis? ubi si unũ diẽ mor
ati cẽtis moriendũ omĩbꝫ fuit. be
llum uobis idictũ est. magno cũ
malo qui idixere si uirtj estis. Ita
q sua spõte irarũ pleni q iactatj do
mos iñ digressi sũt. istigãdoq suos
quisq pplos effecere ut omne uul
sum nom deficẽt. Imperatores.
ad id belli ꝺ omiuꝫ populorũ sen
tencia a lecti attius tullius. q cõs
mãrcꝰ exul romanus. Inquo al
iquanto plus spei reposi tum:
quã spem nequaquã fefellit. ut
facile appareret ducibꝫ ualidio
rem quaꝫ exercitũ rẽ romanã ẽe.
Circeios profectus. pmũ colonos
iñ romanos expulit. liberãq eã
urbem uolscis tradidit. Iñ inla
tinã uiam trãsuersis tramitibꝫ
transgressus patricii longulam
poluscam coriolos nouellã. hec
tomaĩs oppida ademit. Iñ laui
nium recepit. Tũc deinceps cor
bionẽ. uetelią. trebiũ. labicos.
pedũ cepit. postremũ adurbem
apedo ducit. et ad fossas duuillas
quinq aburbe milia passuũ ca
stris ꝓcitis. ꝓpãtur iñ agrũ rom
anũ custodibꝫ itez ꝓpãtores mis
sis q patriciorũ agros intactos
ꝓuarent. siue ifensus plebei ma
gis. siue ut discordia iñ intẽ pau
cos prẽs plebemq oriretur. q
profecto orta eẽt adeo tribuni
ią ferocẽ per se plebẽ criminãdo
ip̃mores ciuitatis istigabant.
Set externus timor maximũ
cõcordie uinculũ. quã uis suspe
ctos ifensosq inter se iungebat
animos. Id mñ nõ conueniebat qđ
senatus cõsulesq nusquã alibi
spem quã in armis ponebant; ple
bes omĩa magꝭ quã bellũ malebat.
sp̃. nautius. iam q sextus furio cõ
sules erãt eos recensentes legi
ones. p̃sidia per muros aliqua in
quibꝫ stationes uigiliasq eẽ pla
cuerat loca distribuentes ml'tu
tudo igens pacem posentiũ pmũ
seditioso clamore contẽnit. de
iñ uocare senatũ referre delega
tis ad cõs. martiũ mictẽdis coe-
git acceperũt relationẽ prẽs. po
squã apparuit libere plebis ani
mos missiq de pace admartiũ
oratores. atroꝭ responsuꝭ retu
leẽ. si uolscis ager redderetur po
sse agi de pace: si p̃da belli potiũ
fruj uelint. memorent se q ci
uium iniurie q hospitũ beneficij
admissorũ ut appareat exilio ẽ
irritatos nõ fractos animos ẽe.
Tum demñ idẽ missi. Nõ recipiũt
i castra sacerdotes quoq suis i
signibꝫ uelatos isse supplices
ad castra hostiũ traditũ est. Nihi
lo magꝭ quã legatos flexisse ani
mos. Tum matrone aduecturiã
matrem coriolani uolũ mni amq
uxorẽ frequẽtes coeũt. Id publi
cũ cõsiliũ an muliebris timor
fuerit parũ inuenio prodere
certe ut cuctuia magno natu
mulier q uolũmni ad duos par
uos ex martio ferens filios se-
cũ i castra hostiũ irent; et qm
armis uiri defendere urbẽ nõ
possent. mulieres p̃abꝭ lacrim
isq defenderent; ubi ad castra
uentũ ẽ. nũciatuq coriolano
est adeẽ ingens mulierũ agm̃
ip̃mo ut qui nec publica maie
state ilegatis. nec i sacerdotibꝫ.
tãta offusa oculi animoq reli
gionẽ motus ẽet. ml'to obstina
tioꝛ adusus lacrimas muliebres

Marcꝰ coriolanꝰ exul romanꝰ ductor exercitus eẽ ↄ romam.

Marcꝰ coriolanꝰ exercitũ uolscorũ ducit aduersꝰ ↄtra romanos.

Ad animos. terres. o pretium dare.

Marcꝰ coriolano.

erat. deiñ familiariū ḋam qui ĩ ſil̄g
nem meſticaa iter ceteros cognouē
rat uetuſtam iter murū nepotesq;
ſtantem. ñ me fruſtrantur inquid o
cili mater tibi cōiurēq; aliteri adſt.
Coriolanus ꝑr ut amens cōſterna
tus a ſede ſua ai ferret matri obuie
cōplexū. mulier iniram exp̄abr dīa.
ſine puſquā cōplexū accipio. ſciā
ĩquid adhoſtem an ad filium uene
rim captiua mater. ne ĩ caſtris tuis
ſim: ihoc me longa uita infelice ſen
ecta traxit: ut erulente. deiñ hoſtē
uidēm potuiſti ꝑlāri. hanc terraz
q̄ te genuit atq; aluit nō tibi quā
uis infeſto animo & minaci ꝑtuc
neras. ĩgredienti fines ira ceſſit:
nō ai inconſpectu roma fuit ſuccu
rrit ĩtra illa menia domꝰ ac pena
tes mei ſt. & mater cōiux liberiq;
ergo ego ñ peperiſſem. roma non
oppugnaretur ñ filium habēm li
bera inhibera prīa mortua ēem. &
ego nihil iā pati nec tibi turpius
quā ñ miſeriꝰ poſſum. nec ut ſim
miſerrima diu futura fuim. Debis
uideris quos ſipergis aut ĩmatu
ra mors aut longa ſenectus manz.
uxor deiñ ac liberi āplexi fletuſq;
abomni turba mulierū ortus. &
cōploratio ſuj prīcq; ſtangere tādz
uirū; complexus inde ſuos dimittit.
ipē tetro aburbe caſtra mouit. Ab
ductis deiñ legionibꝫ exagro rom
ano. inuidia rei oppſſuz periſſe tra
diunt. Alij alio loco apd fabiū lon
ge antiq̄ſſimū auctorē uſq; adſe
nectutem uiriſſe eundē inuenio.
Refert certe hāc ſepe eū exacta
etate uſurpaſſe uocē mlto miſeri
ſeni exilium ēē. Nō inuiderūt lau
des ſuas mulieribꝫ uirj romani
acco ſine obtrectatione glie alienę
uiuebatur monumento quoq; q̄
ēet tēplū fortune muliebri cōſti
catūq; dedicatūq; ē. Redierē deiñ
uoltā aduictis equis ĩagrū cōmū.

Cū patris uxoris & liberorū
aloquū coriolano

Sibi fā ſupplicatō

& tam earū quā aliarū
romanarū.

mulierū fletus & cōploratō
animū flexere.

Iuidia oppſſus marci
perit. hoc marci.

Tēplū fortune.

ſet equj atrūj tullū haud ultra tu
lere ducē. hinc exercitamīe noſtra
equi ne ĩpetuosē cōiuncto cōſtatuj
barent. ſedulo deiñ atroꝝ ꝓlium
orū. Ibi fortuna ꝑ. ē. duos hoſtiū
exercitus haud min⁹ ꝓmptoſo quā
pertinaq; certamīe cōfecit. Conſ. a
tius ſiamus. & aquilio ſiamio uol
ſi. aquilio hermiq. nā hij quoq; ar
mis erāt prouincie cucurrunt. eo
āno hermici deuicti cū uolſcis equi
lius marte diſceſſiz ē. Iulio caſſio
deiñ & procilus ūginio cōſ fā ab her
nicis fedus ictū agri partes duę
adēpte. Inde midiuz latinis dimidi
ū plebi diuiſum. cōſ. caſſius erat.
Adiacebat huic numerj agri aliquā
tū quem publicā poſſideri aprin
atis criminabatur. Id multos qui
tem prīum ipos mlt̄ū poſſeſſores
periculo rei ſuarū terrebat. ſed & pu
blica prīb⁹ ſollicitudo ĩerat. largiti
one cōſulē periculoſas libertatj
opes ĩſtruere. Tū ꝓmū lex agraria
ꝓmlgata ē. Huicq; deiñ uſq; adhanc
memoriā ſine maximis motibus
rei agitata. cōſ. alē largitionem re
ſiſtebat auctoribꝫ prīb⁹. nec omī
plebe adſtante q̄ ꝓmo ceperat faſti
dire munꝰ uulgatū a cuiusq; eſſe in
ſocios. Sepe deiñ & ūginium cōſ. i
contionibꝫ uelut uaticinantē audi
ebat. peſtilens cōlegę munus ēē.
agros illos ſeruituti⁹ eis qui acce
perant laturos. regno uiā fieri;
Quid ita ē aſſumi ſocios & nomē la
tinū. quid abtinuiſſet hermicas pa
rilo añ hoſtibꝫ capti agri partē ter
cā reddi. ñ ut egentes procoriola
no duce caſſiū habeant. popularis
iā ēē ſed huiꝰ diſſuaſor & interceſſor
legis agrarie ceperat uſq; deiñ cō
ſul ut certatim plebi ĩdulgere ur
ginio dicē paſſurū ſe aſſignari
agros. dū ne aut ñ alij romano aſ
ſignēt; Caſſius & agraria largi
tione ābitioſus ſibi ſocios coq; cuibꝫ

uilior erat ut alio munere ꝺ reꝺaꝺ
ret animi aios: ubere proficiscitur fruc
to præmiꝰ acceptꝰ retribui plꝫ ꝺo
ucro haud secus quꝫ pactæ mercedꝭ
regni aspernata plebs adeo, ꝑ suspi
tionẽ insitã regni uelut habunda
rent omia munera ꝙ iaꝫ hominũ
despuebãtur. quẽ ú primũ magãtu
abiit dãnatũq; necatũ cõstat. Sũt
qui pcem auctorẽ eius supplicii fer
unt. eũ cognita domi cã uerberasse.
ac necasse prælioq; filiũ cæteriq; cõsc
ciuisse. Signũ iñ fcm eẽ ꝙ iscriptã
excassia familia datũ inuenio apꝺ
quosdam. idq; ꝑius fidẽ est aqueꝺuc
tribus. cesone fabio ꝙ l. ualerio die
dictã pduellionis dãnatiq; ꝑli in
diao. dirutas publice ædes cas stare
ante telluris ædem cæsiq; siue illud
tumeltuai siue publicai fuit iudicaii
dãnatur. Seruio cornelio. q. fabio
cõsulibꝫ. haud diuturna ira ꝑli ica
stiũ fuit dulcedo agrarie legis ipõ p
se dempto auctore subibat animos
accẽsaq; ea cupiditas ẽ malignitate
priꝫ. qui deuictis eo ãno uolscis et
quisq; militẽ ꝑda fraudauerit. quicquid
captũ exhostibꝫ ẽ. uẽdidit fabius cen
sul ac redegit ipublicaiq; Inusum erat
fabium nomi plebi, ꝑpẽ nouissimũ
cõsulem. Tenuere tamẽ prẽs ut cãl.
emilio cæso fabius cõs crearetur. eo
infestior frã plebes seditione domesti
ca bellũ externũ exauit. bello deiñ
ciuiles discordie itẽmisse uno aio prẽs
ac plebs rebellantes uolscos ꝙequos
duce emilio, ꝓspera pugna uicere.
Plus tñ hostiuꝫ fuga quã pluium as
sũpsit. Acco pertinacẽ fugos isecuiq
sunt equites. Castoris ædes eodẽ ano
idibus quintilibꝫ dedicata ẽ. Bella
erat latino bello postumio dictatore
filius eiꝰ duũ uir ad id ipsũ creatus
dedicauit. Sollicitati ꝙeo ano sẽ diui
dicie agrarie legis aiq plebis. tribu
ni plebis ꝑlaẽ potestatẽ lege ꝑlati
celebrabant. prẽs latis ꝙsup q̃ gra

cassiꝰ dãpnat⁹ necatusq; est.

Questores qui tributa romanoꝝ colligebant.

cæso fabius

ꝓduellionis rebellationes ꝙs bella oriũtur.

familia fabiorũ.

tiuꝫ furoris imitatiꝺicẽ credentes cẽ
largitionis temeritatisq; iuitamẽta
horrebãt. Acerrimi pribꝫ ducẽs ad
resistendũ cõs. fuere. Ea igitur ps
rei. p. uicit nec ipresens modo sed
iuuenteꝫ ꝙã annũ; ñ. fabiũ cesõ
nis frem ꝙ magis iusum altum ple
bi accusatione. sp. cassij. l. ualeriũ
cõs. dedit. Certatũ eo quoq; ano ai
tribunis ẽ uana lex uaniq; legis
auctores iactando iritã munus
fã. fabiũ iñ nomi iugens p⁹ tres
continuos cõsulatus unoq; uelut
tenore omẽs expertos tribunicis
certaminibꝫ habitũ. Itaq; ut treñ
locatus manserit inea familia aliq
uandiu honos. bellum iñ uenies
initũ ꝙ uolsci rebellarunt. sed adbel
la externa, ꝑpe sẽ erant uires. ab
utebantuiq; his intẽ semetipsos
certandos. Accessere adegras iaꝫ
omniũ mentes. prodigia celestia
ꝑpe cotidianas iurbe agriscq; ostenta
nea minas; motiq; ita numinis
cãm nullam aliam uates canebãt
publice puatimq; nũc extis nũc
auibus consulti. quã haut rite
sacra fieri. Qui terrores tñ eo cura
sere: ú oppia uirgo uestal' dãnata
incesti penas dederit. q. fabiꝰ iñ q. ẽ.
tullio cõs. fã. eo ano nõ segnior di
scordia domi ꝙbellũ foris atrociꝰ
fuit. Aequis arma sũpta: uenieñ
tes agrũ quoq; romanorũ popu
lantes ierunt; quorũ belloruꝫ
crescente cura cæso fabius ꝙsp. fu
rius cõsules fiunt; ortonã latin
am urbem equi oppugnabãt. ue
nientes pleni iã populationũ romã
ipam se oppugnaturos minabãtẽ.
qui terrores cã compescere debe
bent. auxere isup aios plebis
rediba tiq; nõ sua sponte plebi mos
detractandi militiam. sed spuriꝰ
licinius tñ. pl. uenisse tẽpus ta
tius pultimã necessitatẽ legis a
grarie pribꝫ indulgendi: suscepat

¶ Fabius fuit cõsul tribus annis ꝺtinue.

÷ Certa. tpa. interiora precesserũ.

¶ Cæso fabius fuit cõsul iscaio anno.

2p

rē militarē impediēdam ceteꝝ tota
iuuidia tribunicie potestatis uersa
in auctorem ē. nec ineū cōs. acrius
quam ipius eius collegę exorti sť.
auxilioq; eorū dilectum cōsulem
hūt. Adduo siml' bella exercitus
scribitur ducendus. Fabio iuciem
tes iequos furio datur q iequis
quidem nihil dignū memoria ge
stū est. fabio aliquanto p⁹ negocij
ei cum hostibus fuit. bnus
ille uir ipē cōns. rē. p̄. sustinuit
quā exercitus odio cōsulis quātū
ise fuit protrebat. Nam ei cōs. pť
ceteras iperatorias artes. quas
parando gerēdoq; bello edidit pl
urimas. ita istruxisset acriem
ut solo equitatu emisso. exercitum
hostium funderet insequi fusos
pedes noluit. Nec illos q si non
adhortatio iuuisi ducis suū saltē
flagitium q publicū ipresencia
dedecus p⁹ nō periculū si animo
hosti redisset; cogere potuit gra
dū accelerare. aut si aliud nihil
istare istructos. Inuissu signa re
ferūt mestiq; aedes uictos execr
antes nūc imperatorē nūc nāuatā
ab equite operā redeunt in castra.
nec huic tam pestilenti exemplo
remedia ulla ab imperatore q̄sita
sť. Adeo excellentiby ingenius acq
defuerit ars. qua aliem rogant.
quā qua hostem superent; Con
sul romā redit nō tam belli glā
aucta. quā irritato exacerbato
q; ise militū odio. Obtinuere tri
pres ut in fabia gēte cōsulatus
maneret. ad. fabiū cōs. creāt fa
bio collega. c. neuius mamilius
datur. q hic ānus tribunū auctō
rem legis agrarie habuit tatius
pontificius fuit; Is candē uiā ue
lut pcessisset sp. licinio ingressus
delectum paulisp ipedit. pturba
tis iterū pribus appius claudius
uictā tribunitiam potestatē dicē.

Nauatī studiose ipleri.

Pres optinuerūt ut cō
sulatus cēt in fabia gente.

pore anno in presencia rē. p̄. exēplo
in perpetuuz qđ inuentum sit
suis ipāz uiribus dissoluz. Neq; ē
umquā defuturū qui q excollega
uictoriā & agrām melioris pūs
bono publico uelit quesitam q
plures si pluribus opus sit. tri
bunos adauxiliū cōsulū paratos
fore. Et unū l'adiusus oēs satis
ee. darent modo q cōs. q p̄mores
prīum operam. ut si minꝰ oēs
aliquos tū q tribunis rei. p̄. ac se
natui cōadiarent. p̄. ceptis appi
monitq; prēs q uniuersi comitꝫ
ac benigne tribunos appellare
q cōsulares ut cuiq; eorū puatī
aliquid uiris adiusus singulos
erant partim grā. partim aucto
ritate obtinuere. ut tribunicie
potestatis uires salubres uellēt
rei. p̄. ee. nouēq; tribunorū ad
iusus unū oratorē publica cōm
odi auxilio delectū cōsules hūt.
Iū aduēniens bellū profecti quo
uidiq; q etruria auxilia cōuene
rant. nō tam ueniencia grā cō
cepta quā qđ ipē uētuz erat di
scordia intestina dissolui rē roma
nā posse. Princeps q iomiuz etru
rie populorū concilius fremebāt.
Eternas opes ee romanas: ni ipē
semetipōs seditionos seuiant.
Id unum uenenū eā labem ciui
tatibus opulentis repertā. ut m
agna iperia mortalia cēnt. Diu
sustentata tū id malū partī priuz
cōsilius. partī pacientia plebis.
Iam adextrema uenisse duas ci
uitates exuna frās suos cuiq;
ptim magistratus suas leges ee. p
mū indelectibus seuire solutos
eosdem in bello. tū paruisse ducib;
qualicūq; urbis statu manēte
disciplina militari sisti potuisse.
Iam nō parandi magistratibus mo
rem in castra quoq; romanū mi
litem sequi. proximo bello in pa

Quieuerūt q etru
uerūt cōtra
mam.

Pp bodiū in tribu

acie in ipō certamine cōsensu ex
ercitus traditam ultro victoriam
victis equis signa desyta iperato
rē inacie relictū i ussu i castra
reditū. profecto si instetur suo
milite uinci romā posse. nihil al
iud opus ee quā indicio ostēdiq;
bellū; Cetera sua sponte facta q̄de
os gesturos hostes q̄ ruscos arm
auerāt ml'tis iuicē casibꝫ victos
victoresq;; Consules quoq; roma
ni nihil preterea aliud. quā suas
uires sua arma horrebāt. mem
oria pessimi proxīo bello exēpli
terrebāt. ne rē cōmitterent eo
ū due siml' acies timēde eent.
Itaq; castris se tenebant tam
anapiti periculo adusi diē tēpq;
forsitan ipm leniturū iras. sani
tatēq; animis allaturū. ueniens
hostis q̄ rusciq; eo magis p̄,ppere
agere lacessere ad pugnā primo
obequitando castris prouocādoq;
postremo ut nihil mouebant. q̄
cōsules ipos quā exatū iacepādo
simulationē intestine discordie
remedium timoris iuentū. q̄ con
sules magis nō confidere quam
nō credere suis militibꝫ nouū se
ditionis genꝰ silenciū omiumq;
iter armatos. Adh inouitatē ge
neris originisq; quā falsa quam
uera iacere. Hec ci subipō uallo
portisq; strepent. haud egre cōsules
pati; at iperitate ml'titudis nūc i
dignatio nūc pudor pectora usare.
q̄ abintestinis aūtere mal' nolle ml'
tos hostes nolle successiuꝫ nō pribꝫ
nō cōsulibꝫ externa q̄domestica od
ia certare i animis. Tandē superā
te externa adeo supbe isolenterq;
hostis eludebat. frequenē i preto
rium cōueniūt poscūt pugnam
postulant ut signū detur. Consu
les uelut deliberaturi cepta cō
ferunt. diu colloquūtur. pugnare
cupiebant. Sz retro reuocanda et
addenda cupiditas erat. ut aduersā
ndo temorandoq; i actō semul' militi
aderent ipetū. Reditur responsum
i maturā rem agi nō dū tēpus pug
ne ee castris se tenerent. q̄ dicit i
de ut abstineant pugna siquis in
ussu pugnauerit ut ihostem ani
maduersuros. Ita dimissis quom
inus cōsules uelle credunt cresat
ardor pugnandi accendūt isuper
hostes felocius ml'to. ut statuisse nō
pugnare cōsules cognitū est quippe
i pugne se isultaturos nō credendi
militi arma rem adultimū sedi
onis eruptura finēq; uenisse rom
ano iperio. Ihus freti occursant p
rtis. ingerunt probra. egre absti
nent. quī castra oppugnent. Finiz
uero nō ultra cōtumeliaz pati ro
manꝫ posse. totis castris undiq; ad
consules curritur. nō tam sensim
ut añ percenturionē p̄ncipes po
stulant. sed passim omnes clamo
ribꝫ agunt. Natura res erat tergi
usatur tū fabius de iñ adcrescētez
tumultu iā metū seditionis colle
ga cōcedente. cū silencio classico
fecasset. ego istos cōs. manlii posse
uincere scio. uelle nescire me ipi
fecerūt. ita certū atq; decretum
ē. nō dare signū n uictores se re
dituros exhac pugna uirant. Cō
sulē romanū miles semel iatie
fefellit: deos nūquā fallet; Cen
turio erat. añ. flauoleius iter p̄
mores. pugne flagitator. victor
iquit. añ. fabi reūtar exatie si fal
lat; Iouē p̄rem gradiuūq; mar
tem alioscq; uiratos iuocat deos.
Itē deinceps omis exatus ise q̄
sq; iurat uiratis datur signū. Ar
ma capiūt eunt ipugnā iraru
spleiq; pleni nūc iubent: q̄ ruscos
pbra iacere nūc armatis s quis
q̄ lingua pmptū hostē offerri. O
mniū illo die qua plebis qua
p̄rum eximia uirtus fuit. fabiū

¶ Romani ira accēdūt
ꝫ iniuriā eis auegētib
ruscis illatā. ¶

¶ Classicū. a. tuba militū.

¶ Piuidiā ue gentiū
q̄ ruscorū cōsules
senatores q̄ tribuni
pacē inter se promi
ciūt q̄ plium cōtra
uegentes q̄ ruscos
deliberant. ¶

¶ Pliũ iné romanos .7 uegẽtes .7 rutulos ĩquo plió fuerunt duo cõsules quíntus fabius .7 malius .7 ambo fuerunt occisi ĩ ipõ plio.

nomñ fabia gens. marte emicuit mlt̃is ciuilibus certaminibus, ĩfensionis plebis animos illa pugna ꝫ recõcaluerẽ statuũt. Instruitur acies nec uenies hostis .7 rutule que legiones detineret ant prope certa spes erat. Nõ magis secum pugnaturos quã pugnauerũt ci equis manus q̃ aliqđ ĩtẽ irritatis animis .7 occasione ancipiti haud desperãdũ cẽ facinꝰ. res aliẽ longe euenit. Nam nõ alio añ bello ĩfestiores romanꝰ. adeo hinc cõtumelius hostes. hinc cõsules mora exacerbauerãt. pliũ ĩ uit: uix explicãdi ordis spatiũ .7 rutulas fuit ci pilis ĩt̃ ꝑmã trepidatiõẽ abiectis temere magis quã emissis pugna iam ĩ manus. Iam ad dardos. ũ mars ẽ atrocissimus uenerit. Inter ꝑmores genꝰ fabiũ insigne spectaculo exemploq; ciuiby erat ex his quintũ fabiuz. tertio hãno añ cõs. fuerat. ꝑncipẽ ĩ confertos ueientes eũ tem. ferox uiribus .7 armoriũ arte rutulus ĩ cautũ ĩt̃ mlt̃as ũsantẽ hostiũ manꝰ gladio ꝓrectus transfigit. Telo extracto ꝓceps fabius ĩ uulnus abit: sensit utraq; acies unꝰ uiri casum. cedebatq; in romanꝰ ci. Cõ. fabius cõs. transiluit corpus iacentis. Obiectaq; parma. hoc uiastis iquid milites fugiẽtes uos ĩ castra reddituros? adeo ignauissimos hostes magis timetis. quã iouẽ martẽq;. per quos iurastis. Aut ego ĩ iuratus aut uictor reũtur. aut ꝓpter hũ quintr fabi dimicãs cadã. Cõsuli tũ gaius fabius ꝑoris ãmi cõs. uerbis ne isis sup ut pugnẽt te ĩ petratuꝝ credis. dij ĩpetrabũt per quos iuraueris. .7 nos ut decet procures ut fabio noie ẽ dignũ pugnã do poꝰ quã adortãdo accẽdamus militũ animos. Sic ipmũ ĩ fensis hastis, puolãt duo fabij. totãq; mouerũt secũ aciem. Prelio ortr una restituto nichilo segniꝰ ĩ cornu alteru ci. manliꝰ cõs. pugnã ciebat.

¶ Quinꝰ fabiꝰ transfigit uerbus notatur tres fuisse fabios ĩ his certaminibus Quinꝰ fabius

¶ Caius fabius.

¶ Caius fabius.

ubi prope simil' fortuna ẽ uersata. Illã ut alterũ ĩ cornu. cõ. fabiũ sic ipsũ cõsulem manlium iã uelut furiosos agẽtẽ hostes .7 ipig; milites secum sunt .7 ut ille grauj uulnere ictus exanie cessit ĩterfectũ tam gradũ retulere. Cessitq; colonꝰ cõs. alẽ ci aliquot turmis equitũ ĩ mẽi ꝑtem citato equo aduectus uincere damitas cõllegã se uictorẽ fusoq; altero cornu adẽe. rẽ inclinatã sustinuisset. Manlius quoq; adrestituẽdã aciẽ se ipe cotã offert. duoruũ cõsulũ cogta ora accẽdũt militũ animos. siml' quanior iã erat hostiũ acies. dũ abũ dante multitudine fieri subtracta subsidia mictũt adcastra oppugnãda. Inq; haut magno certamine ipetu fcõ dũ ꝑde magis q̃ pugne memores tenerent tempus triarij romanã q̃ ꝑmã irruptionẽ sustinere non potuerãt missis adcõsules nũcius quo loco res cẽnt cõglobatq; adꝑtoriũ redeunt. .7 sua sponte ipi pliũ renouant: .7 manliꝰ cõs. reuectus ĩ castra. ad oms portas milite oppsito. hostiby uiã clauserat. Ea desperatio rutulas rabiem magis q̃ audatiam accẽdit. Nã ci ĩcursantes quacunq; exitũ q; ostenderet spes uano aliquotiens ĩpetu issent. globus iuuenũ unus ipm cõs. insignẽ armis iuadit; ꝓma erepta acri rutulis tantũ telis sustinere. Demũ uis ne quid iquid cõs. mortifero uulnere ictꝰ cadit. fusiq; circa oms tutulas cresc̃at audatia. romanos terror per tota castra trepidos agit; .7 ad extrema uẽtũ foret ne legati rapto cõsul' corpore patres fecissent. una porta hostibus uaz; Ea erũpũt. Consternatoq; agmine alterũtes ĩ uictorẽ alterum ĩ cadũt cõsulem. Ibi uterũ crebi fusiq; passim uictoria egregia parta. tristis tũ duobus tã claris funeribus. Itaq; cõsuli decernẽte senatu triũphum si exactus sine iperatore triũphare

¶ Triarij .7 eorũ loco cõstituũt. portatores sig norum.

¶ Manliꝰ occisus.

¶ Trecentis rebus rutulas uictoria habetur.

possit. proximia belli opera facile passu
rũ respondit se familia funesta. qui
nti fabij filis morte ac publica expte
orba cõsule altero amisso. publico p
uatoq; deformẽ luctu laureã nõ ac
ceptuirũ. omi atri triupho depositis
triũphus clarior fuit. Adeo spreta
itẽpore glã. itẽdũ cumulatior redit;
funera deũ duo collega filiisq; duat.
idem iutroq; laudatur ci cõcedendo
illis suas laudes ipe maxiam pr̃ ea
rũ ferret. Neq; imemor eius qđ in
tuo cõsulatus ihibuerat. recõciliandi
animos plebis saucios milites ci
randos diuidit pribus; fabiis plu
rimi dati nec alibi maiore cura ha
biti. in pplares ia cẽ fabij. nec hoc ul
la alia re. n salubri rei p. parte. i
gitur nõ priz magis quã plebis
studiis. c. fabio ci tito uerginio cõs.
suis neq; bella neq; dilectus. neq;
ullam aliam portem curã agere
q; ut ia aliqua expte idvata cõcor
die spe primo quoz tẽpore ci pribus
valescerent animi plebis. Itaq; pn
apio ami cẽsiut pulsq; quisq; agrarie
legis auctor tribunꝰ existeret. oc
cuparent pres ipi suũ munus facẽ.
capti uũ agrũ plebi quã maxie eq;
liter darent. verũ cẽ habere eos
quorũ sanguine ac sudore partus
sit aspnati pres sẽ. Questi quoq; q
dã nimia gla luxuriare aeuanescẽ
mundũ quõdã illõ cesonis igeniuz.
Nulle deiũ urbane factiones fiuẽ.
uexabãtur icursionibus equoruz
latini eo ci etatu celo missus ipor
equorũ agrũ depplandũ transit. ẽ
qui se ioppida recepterũt. muriseq;
se tenebãt. eo nulla pugna memo
rabil' fiuit; At auemente hoste da
des acepta temeritate altercꝰ con
sul' actuq; de etatu foret. ni celo fa
bius i tẽpore subsidio uenisset; Er
eo tẽpore neq; pax neq; bellũ cum
uicinis fiuit. res procie i form
am latrocinij ueterat religionib;

romanis cedebãt. iurtẽ u abductas
sensectant legiones agros iaursabãt
bellũ quietẽ bello iuidem eludẽtes.
Ita neq; omitti tota res nec per fici
potrerat alia bella aut psencia ista
bãt. aut alequis uolsiseq; nõ diutꝰ
qua recens dolor proxime cladis
transiret ꝺ celeribꝰ aut mox motu
ros se apparebat sabinos semper
infestos etruriaq; omez. Sed uici
ens hostis assiduus magis. quaz
grauis. cõtumelius sepiꝰ qua periculo
animos agitabat. quod nullo tẽpore
neglegi poterat aut aliti alio sinebat.
Tum fabia gens senatũ adiit cõs. p
ea gente loquitur. assiduo magis.
qua magno psidio ut satis. p. c. bel
lum ueniens eget uos alia bella ai
rate. fabios hostes uicientibus date
auctores sumus tuta ibi maiestate
romani nominis fore. mriz id no
bis uelut familiare bellũ priuato
siiptu gerere ianimo e. R. p. q mili
te illic q preuma uocet. Stẽ ingenter
acte cõs. curia egressus comitatte fa
biorũ agmine. qui iuesthbulo curie.
se. expectãtes stetetant. domũ redit
ussi ar mati postero die adlimi cõ
sul' adee. domos ite discedũt. ma
nat tota urbe rumor. fabios ad et
lũ laudibus ferunt familiã unam
subisse ciuitatis onus. uenienspel
lum ipuatã curã ipuata arma usũ
sisint duc robris eiusdem iurbe
gẽtes: depscant. hec uulsos sibi
illa equos. p. r. tranquillã pacem
agente cõs. finitimos subita ppl̃es
posse; fabij postera die arma capiũt
quo ussi erant conuenũt. Cons. pa
ludatus egredies iuestibulo gẽtẽ
omez suã istructo agmine uidet;
Acceptus imediũ signa ferri iubet
nuq; exercitus neq; minor numero
neq; clarior fama q admiratione
hominũ per urbem icessit. Sex q
ccc. ti milites omis patricij. omis
unius gentis. quorũ neminẽ duce

Regentes ulã q gens equorũ aut rebãt cãpos roma norũ renouabant romanis dolorẽ pro xime dadis.

Gens fabia uenit. i senatũ atsic loatei e. q ipe senatus auraret alia bella qz ipa gens fabia erat actores uoentibus.

fabie gentis memorabile fam.

Trecti ser fabij pẽ cognatos sodalesq; postero die cũ consule arma capiunt.

Paludamitũ e pallium isigne ducũ. q iperatorũ erat purpura dictũ e. pro eo q eo iduitus iperator palã faceret bellũ hinc paludat.

spernerent egregio quibuslibet tẽporibus senatus. Ibant unius familie uiribꝫ uenienti pplo pestem minitãtes. sequebatur turba, pa. alia cognatorũ sodaliũq. nihil mediũ nec spẽ nec curã sed ĩmẽsa omnia uoluenaũ animo. alia publica solliciatudine excitata fauore ⁊ admiratione stupẽsire sortes ire felices iulent. Inceptis euẽtus pares reddere cõsulatus iii aç triũphos. omia p̃mia absẽ oñs honores sperare p̃euntibus capitolii arcẽq; ⁊ alia tẽpla quicquid deoꝝ ocul'. quicquid aĩo occurrit p̃cantur. ut illo agmẽ fausti atq; felix mictãt. sospites breui ĩpatriam ad parentesq; restituant. Incassum misse p̃ces. Infelici ua ex troiano portu carmẽtal' ,pfecti ad cremerã flumẽ peruenĩt. Is oportuno uisus locus cõmunẽdo p̃sidio. l. emilius inde. ac̃. paulus. cõs. fcũ. ⁊ donec nich aliud quã ipopulationibus res fuit: nõ ad p̃sidium modo tutãdũ fabij satis erant. sed tota regione qua tuscus ager romano adiacet: sua tuta omia ĩfesta hostiũ uagantes per utrũq; finẽ fecere; ĩnẽ uallũ. deiñ aut magnũ populationibus fuit dũ ⁊uenientes accito exetruria eẽrcitu p̃sidiũ cremere oppugnãt. ⁊ romane legiones abluuo emilio cõsule abducte cõmiñ cũ ⁊ruscis dimicãt atie. quãquã uix dirigendi aciem spatium uenientibꝫ fuit. adeo ĩt p̃mã trepidationẽ dũ pro signa ordines ĩtrocunt subsidia q; locant ĩuecta subito ablatere romana eq̃tũ ala nõ pugne m̃ ĩcipiẽte sed cõsistendi ademit locũ. Ita fusi retro ad saxa rubra i castra habebant. pacẽ supplices petunt; cui ĩpetrate abinsita animis leuitate añ deductũ cremera romanũ p̃sidium penituit. Rursus cũ fabiis erat ueieti pplo sine ullo maioris belli apparatu certamĩ; nec erãt ĩcursiones modo ĩagros. aut subiti ipe

uenientes ultra romã.

icursanciũ. set ali quotiens equo cũpo collatisq; signis certatum gẽsq; una. p̃. xx. sepe exopulentissima ut cũ res erant ⁊ ruscã ciuitate uictoriam tulit. Id p̃mo acerbũ ĩdignũq; uenientibus ẽ uisũ inde cõsilium exire natũ. insidiis ferocem hostem captãdi gaudere ⁊ iam ml'to successu ĩadissent ouiã fabius audaciam crescere. Itaq; ⁊ pecora p̃dãtibus aliquotiens uelut casu icidissent obuiã acta ⁊ agrestiũ fuga uasti relicti agri ⁊ subsidia armatorũ adarcẽdas pplationes missa: sepi⁹ simulato quã uero pauore refugerũt. Iamq; fabij adeo cõtẽpserant hostem ut sua ĩuicta arma neq; loco neq; tẽpore ullo crederẽt sustineri posse. hec spes prouexit. ut ad cõspecta procul acremera magno campi interuallo pecora. quãquã rara hostiũ apparebant arma decurrerẽt. Et cũ ip̃o impetu effuso cursu ĩsidias circa ip̃m iter locatas supassent spar si palatiq; passim uaga ú fit pauore ĩuecto ripetẽt pecora subito ex insidiis consurgitur ⁊ aduersi ⁊ undiq; hostes erant. primo clamor circũlatus exẽruit deiñ tela abomĩ pte actebant. coeuntibusq; ⁊ ruscis iaz cõtinenti agmine armatorũ septi. quo magis se hostis ĩferebat cogebantur. breuiore spatio ⁊ ipi orbẽ colligere. Quetes paucitatẽ eorũ ĩsignẽ: ⁊ ml'titudiẽz ⁊ ruscorꝫ ml'tiplicatis marto ordinibus faciebat. Tũ omissa pugna quã ioñs ptes parẽ intenderãt. iunũ locuz se oñs ĩclinant eo n̄ corporibus armisq; rupere. cuneo uiã duxit. uia ĩeditũ leuiter collem. ĩde p̃mo restitere. mox ut respirãdi superiorꝫ locus spatiũ dedit. recapiẽdiq; apauore tãto animũ repulere et iam sub eũtes. uincebatq; auxilio loci paucitas iuugo ⁊ cui missius

¶ familia fabia auciciibus ⁊ fi fis perceptio pcaudũ depẽdarũ insidias ponunt exqui perimunt. fabi

dates fabios

C. ccc. bi. fabij fimil' iacte ꝑpti.

ueniens ſũ ticem coll' euaſiſſet: Ita ſuperior rurſus hoſtis factus. fabij ceſi adunũ oñs ꝑſidiũq; expugnatũ. ccc. ſex periſſe ſatis cõuenit unũ ꝓpe pulverem etate relictũ. ſtirpẽ genti fabie dubiuſq; reby. p. ñ. ſepe domi belliq; ul' maximũ futuruz auxiliũ. Cũ hac accepta clades eẽt iã c. oratius cl. menenio cõſ erant: menenius adũſus ruſcos victoria elatos cõfeſtim miſſus. tũ quoq; male pugnatũ eſt. ianiculũ hoſtes occupauere. obſeſſaq; urbs foret ſuper bellũ ãnona ꝑmẽte trãſierãt è ruſci tiberim ni horatius cõſ. eruolſas eẽt reuocaſſet. Adeoq; id bellũ ipſis iſtitit menibus ut ꝓmo pugnatũ adſpei ſit equo marte. iterum ad portã collinã ibi quã quã paruo momento ſuperior romana res fuit. meliorẽ tũ militẽ: recepto ꝓ ſtino aio ifutura ꝑlia id certamen fecit. uergini. q. ꝑ. ſuli cõſ. fi unt poſt acceptã prorſe pugne dadem uenientes abſtinuere acie poſtationes erãt: quelut abarce ianiculi paſſim iromanũ agrũ ipſi dabãt nõ uſquã pecora tuta nõ agreſtes erãt. Capti deiñ eadẽ arte ſẽ qua ceperãt fabios. Secuti dedita opera paſſim adille cẽbras ꝓpulſa pecora ꝑcapitauere iniſidias. quo plures erant maior cedes fiut; Et hac clade atrox ira maioris dadis cã atq; initiũ fiut. Traiecto è nocte tiberi caſtra ſuli cõſ. adorti ſẽ oppugnare ide fuſi magna cede i ianiculũ ſe egre recepe. Cõfeſtim cõſ. q ipſe tranſit tiberim. caſtra ſubianiculo cõmouit. poſtero die luce orta nõ nihil q eſterna felicitate pugne ferox. magi tũ qđ iopia frumenti q̃ uis ꝑcipua diu celeriora eẽnt agebat cõſilia temere adũſo ianiculo ad caſtra hoſtiũ aciem erexit fediuſq; inde pulſus q̃ ꝓdie repulerat. iterũ collegit. ipſe exercatuſq; ẽ ſuatus. Int duas acies q ruſci cã inuicẽ his atq; illis terga darent obſidione occiſi. Ita oppreſſum temeritate felici ueniens belliũ. urbi cã pace laxior q iam ãnona rediit q aduecto ex campania frumẽto. q poſquã timor ꝰ cuiq; future iopie abiit eo qđ abditiuz fuerat prolato; Ex copia deinde otioq; laſciuire rurſus animi q ꝑſtina mala poſq̃ foris deerant domi querele tribuni plebẽ agitare ſuo ueneno agraria lege ireſiſtentes iactare prẽs nec iunũſos nõ ſed iſingulos. Q. unde conſidi. q. ẽ. genucius auctores. agrarie legis. ẽ. menenio diẽ diẽ dicãtz Inuidie erat amiſſuz creme re ꝑſidiũ. cã haut ꝓcul in ſtatua cõſ. habuiſſet; eã oppreſſerũt: cã q prẽs haut mino quã procoriola no ad ñ eẽnt. q prĩs agrippe fauor haud dudũ exoleuiſſet. Inmi'ta tẽperarẽt tribuni. cã capitis anqui ſiſſent. duo mil'eris dam nato mil' tã ediderunt. ea icaput uertit. negãt tuliſſe ignominiã egritudinẽq; in morbo abſũptũ eẽ. Alius deiñ reuſ. ſp. ſuli ut cõſulatu abũt. c. nautico. q ꝑ. ualerio cõſ. initio ſtatim ãni. ab. l. ceditio. q ẽ. ſtatio tribunis die dicta. nõ ut menenio. ꝑ abſius aut prĩz. ſed cã mil'ta fidu cia inocẽtie grẽq; tribunicios ipetus tulit q huic ꝑlium cã tuſas adianiculũ erat crimini. ſed fer uidi cã uir ut ipſo periclo añ ictũ iſuo nõ tribunos modo ſed plebẽ orationes feroq; refutãdo exprobrãdoq; ẽ. menenij dãnationez mortẽq; cui prĩs munere reſtituta. quondã plebs. eos ipos qbꝰ tũ ſuuret magrãtus eas leges haberet. periculũ audatia diſcuſſit. Iuuit q uergini collega teſtis ꝓductus. partia pãdo laudes magis tũ menenia nõ adeo muta-

uerãt animũ ꝓfuit iudiciũ certami
na domi finita ueniens bellũ exortũ
quibꝫ sabini arma cõiunxerãt. ꝑ. ua
lerius cõsl. actus latinorũ hermi
norũqꝫ auxilius ai exercitu uenos miſ
ſus. castra sabina q̃ promenibꝫ soli
tũ locata erãt cõfestim adgredit.
Tãtãqꝫ trepidationẽ iniecit ut dũ
dispersi alij alia manipulatim exur
runt adarcendã hostiũ uim ea por
ta aij signũ ꝓmũ ĩtulerat capetur.
ĩtra uallũ deniq̃ cedes magꝫ quam ꝓ
lium ee tumultus e castris q̃ iurtẽ
penetrat tã quã ueys captis ita pa
uidi uecientes adarma currunt.
ꝑs sabinis eũt subsidio. ꝑs roma
nos toto ĩpetu ĩtentos ĩcastra ado
riũtur. Paulisper adusi turbatiqꝫ st.
deiñ q̃ipi utroqꝫ ulis signis reslitit
q̃ eques abcõsl. imissus tuscos fun
dit fugatqꝫ. Eadẽqꝫ hora duo exercitus
duc potentissime q̃ marte finitime gẽ
tes superate st. duc hꝫaducios geriũ
uolsca equiq̃ ilatino agro ꝓsuerant
castra ꝓpulatiq̃ fines erãt. eos perse
ipi latinj assũptis bernicis sine roma
no aut duce aut auspicio castris eruc
rũt. ĩgenti ꝑda ꝑt suas recuperatas
res potiti st. Missius tũ abroma cõsl. i
uulscos. c. manlius. mos credo nõ
placebat sine romano duce exercitiq;
socios, ꝓprius uiribus cõsiliusq; belli
gerere nullũ genꝰ calamitatis con
tumelieqꝫ nõ edituũ iuulscos e nec ti
perpeti potuere ut acie dimicarẽt. l.
furiꝰ iũ q. c. manlius cõsl. manlio
uenientes prouincia cucit. nõ tñ bel
latũ iduce ĩancos. xl. petẽtibꝰ date
frumẽto stipendioqꝫ ĩpetrato pax ext
ne cõfestim cõtinuatur discordia do
mi agrarie legis tribunicius stimulus
plebs furebat cõsl. nihil menenij dã
natione nihil periculo detrectq; seru
lij sũma ui resistunt. Abeũtes ma
gistratu cõsl. geniaus. tñ. pl. arripu
it. l. emilius. q. poplicer uergenij
cõsulatũ ieuit opi cũ uitiũ, plagino
iquibusdã ãnalibꝰ cõsl. iuenio. hoc
ãno quoscũq; cõsl. habuit rei adꝫpu
lum furiꝰ q. manlius eiraiciunt sor
didatiqꝫ nõ plebẽ magis quã uuino
res ꝑniꝫ suadent. monent hmoribꝰ
q. administratione rei p. abstineãt;
consula res uo fatos ꝓtextã auru
lemqꝫ sellã nihil aliud quã põpã fu
neris putẽt. claris isignibꝰ uelut
ifuſ' uelatos admortem destinarj.
Quod si cõsulatus tãta dulcedo sit
tã nũc ita iaimũ iducãt cõsulatuꝫ
captũ q. ꝓpsiuꝫ ab tribunacia potesta
te ee. cõsuli uelut apparitori tribu
nitio omia ad nutũ ipetriũqꝫ tribu
nj agẽda ee sise cõmonerit. si respe
xerit pres si aliud quã plebẽ ee iẽ
p. crediderit. exiliũ cõsl. marcj me
nenij dãpnationẽ q. mortẽ ꝓponi
ant añ oculos. his accensi uocibus
pres cõsilia iñ nõ publica sed ipsa
to seductaqꝫ apluriũ cõscia habere
ũ cai id modo cõstaret iure an iniuria
eripiendos ee reos atrocissima quaq;
marie placebat sñia. nec auctor q̃
uis audacia facinorj decerat. igitur
iudicij die cai plebs iforo erecta ex
pectatione staret mirarj ꝓmo qd nõ
descenderet tribunꝰ deiñ cai iã mora
suspectior fieret. deterriti tũ apmori
bus credere q. cessatã ac poditã cam
publicã queri. Tandem qui obstiuaq;
uestibulo tribuni fuerãt nũciant
domi mortuũ ee iuẽtũi. qd ũ itotã
cõtionẽ pertulit rumor. sicut acti
es fundituꝫ. duce occiso. Ita dilap
si passim alij alio ꝑ agros fama
tribunos iuaserat quã nihil auxi
lij sacratæ leges haberent mortẽ
collegæ monitos nec pres sanguis mo
deratæ ferre sentẽtiã. adeoq; nemi
nem noxæ pœnitebat. ut q. iã ĩson
tes fraſſe uideri uellent. palamq;
fremebatur malo domãdam tribuni
cã potestatẽ. sub hac pessimi exẽ
pli uictoria selectus ediatur pauẽ
tibusq; tribunis sine itercessione

ulla. cōnſ. tem ꝓragūt. Tū uō tranſi
plebs tribunoꝝ magis ſilendo quā
cōſulū ipetio. ꝯdicere actū ee deliber
tate ſua rurſus adantiqua redigi cū
gemitio una mortuam ac ſepultaꝫ
tribunicā poteſtatē. aliud agendū
ac cogitandū. quō reſiſtatur prib.
ib autē unū cōſiliū ee. ut ſe ipa plebs
qñ aliud nihil auxilii habeat defen
dat. uiꝭ. ⁊xx. lictores apparere con
ſules. ⁊eos ipōs plebis homines ni
hil cōtẽptius. neq; ifirmiꝰ ſiſint qui
cōtẽpnāt ꝙ quemq; ea magna atq; hor
renda facere. his uocabus alii alios
cū inciraſſent aduoleronē publiuꝫ
deplere hominē qr. qđ ordines duxi
ſſet negaret ſe militē fieri debere.
lictor miſſus ē acōſulibus. Volero
appellabat tribunos cū auxilio nemo
eēt: conſules ſpoliarꝫ hominē aut
gas expediti uellent. prouoco iquit
ad populum. uolero qñ tribuni a
uem romanū iconſpectu ſuo. turpis
cedi malunt: quā ipi ilecto ſuo au
obis trucidari. Quo ferocius clami
tabat. eo ifeſtius araiſſimere aſpo
liare lictor. Tū uolero ꝙualens ipe
⁊adiuuātibꝫ aduocatis repulſo licto
re. ū indignanaū proſe acerrimus
erat. clamor eo ſe iturbā cōfertaſ
ſimā recepit. clamitās prouoco. a
fidē plebis iploro adadee ciues ad
ee cōmilitones. nihil ē qđ expectetis
tribunos ꝙbꝫ ipis uō auxilio op̄ ē.
Concitati hoīes ueluti adpliū ſe exp
diūt apparebatq; omne diſcrimē adee.
nihil anquā ſcīm nō publica fore. nō
ꝓuati iuris huic tātē tēpeſtati cū ſe
cōſul' obtuliſſent. facile expti ſt. pa
riū tuitā maieſtatē ſine uiribꝫ ee. Vi
olatis lictoribꝫ faſcibꝫ fractis eforo
icuriā cōpellitur. Incerti quatenꝰ
uolero exerceret uictoriam. Contia
ſcere reiū tuml'tu cū ſenatū uocari
uiſſent. querūtur iuriaſ ſuas
uū plebis uoleronis audaciam. cō
tis ferociter dās ſententiais uicere

ſeniores. Quibꝫ ira priꝰ aduſus teme
ritatē plebis certari nō placuit. uole
ronē amplexa fauore plebs, priſ co
mitiis tribunū plebi creat ieū ānū
quiſquetū pinariū publiū furiū cōſ.
habuit. cōtraq; omniū opinionē q̄
eū uix uexandio poris anni cōſulib
adminiſtraturū pmiſſurū tribuna
tum credebāt. Poſt publicā cām. pri
uato dolore. habito ne ūbo quidem
uiolatis cōſulibꝫ rogationē tulit ad
ꝓplm ut plebei magātus tribunis co
mitiis fierent. haud pua res ſubtitu
lo p̄ma ſpreae minime atroci ferreba
tur. ſed que priciis omīq; potestatē
pdiencaū ſuffragia creādi quos uel
lent tribunos auferret. Huic atti
oni gratiſſime plebi. cū ſūma ui re
ſiſterēt prēs. neq; una uis adre
ſiſtendiꝫ erat. ut itercederet aliq̄s
excollegio auctori⁹ aut cōſulū aut
p̄napiꝫ adduci poſſet res tū ſuo
ipa molimine grauis certaminibꝫ
iānū extrahitur. plebs uoleronē
tribunū reficit. prēs adultimū di
micatoīs rati re uēturā appium
claudiū ap̄. f. iā inde a patrīs cer
taminibꝫ iuriſum iferiaq; plebi cōſu
lem faciūt. collega ei tatus quinta
datur. Principio ſtatim āni nichꝰ p̄
quā delege agebatur. Sed ut iuētor
legis uolero. ſic lectoriꝰ collegi eius
actor ai rectior tū acrior erat. fe
rocē faciebat belli glā igens qđ etā
tis ei. haut quiſq; manu promptior
erat. Is ai uolero nihil p̄ter quā de
lege loquerentur. iſectatione abſti
nens cōſulū. ipe iactatiōnē appij
familieq; ſuperbiſſime ac crudeli
ſſime iplebē. ſt. exorſus. ai aptibꝫ
nō cōſulem ſed carnificē aduersā
dā ⁊lacerādā plebem creatū ee cō
tenderet rudis imilitarī homine
lingua nō ſuppetebat libertatiaāoq;.
ꝙtaq; tediacente oīone qñ q̄dē nō fa
cile loquor iquit q̄ritis quā qđ lo
cutꝰ ſum: p̄ſto craſtino die ad ee.

Appius claudiꝰ.

Valeriꝰ inuentor legis.

BIBLIOTECA MED. LAUR. FIRENZE

pēdiendā

ego ꝫ haut ĩconſpectu uīo moriaraut
perferā legē. Occupāt tribuni tēplū.
poſtero die conſules nobiliaſq; ad
ĩplendā legē ĩcōtione cōſiſtīt. Sū
moueri lectoriꝰ uiuet pt̄ēp̄. quiſub
fragū ĩeant adoleſcentes nobileſ
ſtabāt nil cedentes uiatori. Tū ex
his prendi quoſdā lictoriꝰ iubet.
conſul appiꝰ negare ius eēt. tribu
no iquemq; ñ ĩplebeium. nō ē ppli.
ſet plebis cū magrātū eē. nec illū
ipm̄ ſubmouere proimperio poſſe
more maiorū. qta dicatur. ſi uo
bis uidetur diſcedite quirites fac
le qcōptēptam de iure diſſerendo p
turbare letoriū poterat. Ardens
igitur ira tribunꝰ uiatorem mic
tit ad cōſulem. Conſul lictorē ad tri
bunū. ꝓuatū eē damitās ſine ĩpe
rio ſine magrātu. violatuſq; eēt
tribunus ni qcōtio omis atror co
horta protribuno ĩcōſulem eēt.
qcōcurſus hominū iforū. ex tota
urbe concitate mltitudinis fieret.
Suſtinebat tū appiꝰ pertinacia tā
tam tēpeſtatē certatuq;. haut ictu
ento ꝓlio foret. ni quintius cōſ.
alter cōſularibus negotio dato ū
collegā ui. ſi aliter non poſſent d
foro abducerent. Ipē nūc plebem
ſeuientē p̄ aby leniſſet nūc oraſſet
tribunos ut cōaliū dimittīt.
darēt ire ſpaciū nō uim ſuā ill' tēpꝰ
adēptu rū ſed cōſiliū uiribꝫ additu
rū. prēs ippli qcōſulē iprūz fore
poteſtate; egre ſedata abquintio
plebs mlto egriꝰ conſ. alter apribꝫ
dimiſſo tātem cōalio plebis ſen
atū cōſules hūt. Vbi cū timor atq;
ira iuicē ſentēcias uariaſſent quo
magis ſpatio ĩterpoſito abĩpetu ad
cōſiliū trādū aduocabant. eo plus ab
horrebant acertatione animꝫ. ad
eo ut quintio grās agēt. qd eiꝰ
opera mitigata diſcordia eēt ab
appio. petatur ut tātam cōſularem
maieſtatē eē uellet. quāta eē cōor

Conſilio plebis ſenat cōſules habunt. quinaū operātem.

Nō ꝫ cardinales q̄ querūt magꝫ ĩcauꝰ manu ecl̄a ſit ꝫ q ipā lr̄ā regat.

di ciuitate poſſet. dū tribuni cōſq;
adſe quiſq; oīa trahant nil. relictum
eē uitium ĩmedio diſtractā lacera
tāq; rē. p̄. magis quorū ĩ manu ſit
quā ut ĩcolumis ſit queri. Appius
contra teſtari deos atq; homines rē.
p̄. prodi permetī ac deſeri nō cōſ.
ſenatuꝫ. ſed ſenatū cōſul' de eē. Graui
ores accipi leges q̄ ĩ ſacro monte
accepte ſunt. victus tū priuz cōſen
ſu quieuit lex ſilentio perfertur. Tū
p̄mū tribunis comicijs creati tribu
niſt numero q̄ā addicto tres pīnd
ac duo antea fuerīt piſo auctor eſt.
Nominat quoq; tribunos. cij. ſicciū.
L. numitoriū. cn. duelliū. ſp. illiaū.
luciū. meliaū. uolſciū. q quicūq; ĩ
ter ſeditionē romanā q̄rellū cohor
tū uaſtauerāt agros ut ſiqua ſecer
ſſio plebis fieret adſe receptū habe
ret. Conpoſitis deinde rebus caſtra
retro mouere ap̄. claudius ĩuiſcoꝫ
miſſus. quintio equi prouincia eue
nit eadem ĩmilicia ſeuicia appiq; do
mi eēt liberorū. qd ſine tribuniciꝫ
uincail' erat. odiſſe plebem pluſq;
paterno odio qd ſe uictu abea ſe u
nico cōſ. electo aduſus tribunicā
poteſtatē perlatā legē eē quā mi
nore conatu nequaquā. tanta pa
trū ſpe pores ĩpedierunt cōſules.
Hec ira ĩdignatioq; ferocē animi
mum aduersandū ſeuoq; ĩperio
exercitū ſtimulabat; nec ulla ui do
mari poterat. Tantū certamī aīs
ĩbiberat. ſegnitē otioſe neglegēter.
cōtumaciter omia agere. nec pudor
nec metus cohercebat ſi quis agi
uellet agmen. tardius ſedulo ĩcedē.
ſi adhortator operis adeēt. omēz
ſua ſponte motā temictē ĩduſtriā
p̄ſenti uultus dimicter. tacite p
ceuntē execrari. ut iuictus ille odio
pleteio animꝰ ĩterdū moueretur
omū ne quicq; acerbite prompta
nil iam cū militibꝫ ageret acentu
rionibus corruptū exercitū dicē tri

bunos plebi caullans ītrdum q uolerones uocare. Nihil eorū uolsi nesciebant ītabātq; eo magis. spe rantes idem certamē animoruz adūsus appiū habituruū exatū ro manū qđ aduersus fabiū consu lem habuisset. Ceterū mlto appio quam fabio uolentior fuit: non enim uincē tm noluit ut fabianꝰ exatus: sed uinci uoluit. productus inatiem turpi fuga petit castra. nec añ restitit quā signa īferentez uulsciū munimentis uidit. fedāq; extremi agminis cedem. Tū expressa uis adpugnādū ut uictor iam auallo submoueretur hostis satis tū appareret capi tātū castra militem romanū noluisse alij gaudere sua clade atq; ignominia: qbꝰ nihil īfractus feror appij animus cū īsuper seuire uellet contionēq; aduocaret: cōcurrūt adeū legati tribuniq; monētes ne utiq; experiri uellet īperiū cuiꝰ uis omis i cōsensu obedientiū eēt negare uul go milites. se adcontionē ituros. se passim q; exaudirj uoces postulā cium ut castra exuulsco agro moueātur hostē uictorē paulo añ ppe īportis ac uallo fuisse. īgentisq; mali nō suspitionē modo sed apertā speciem obsuari añ oculos. victꝰ tādem qñ quidem nihil pē tem. p. noxe lucraretur remissa cōtione. ie īsequentē diem pronūciari cū ussisset: pma luce classico signuz profectionis dedit. Cū maxime agmē ecastris explicaretur: uolsq; ut eodem signo exatati nouissimos adoriuntur; aquibus perlatus adp̄mos tumultus. eo pauore si gnaq; ordines turbauit. ut neq; imperia exaudirj. neq; īstruj acies posset: nemo ullio n̄ fuge memor. Ita effuso agmine per stragē corporū armoruq; euase re. ut pus hostis desisteret seq;

quā romanꝰ fugeret. Tandem colec tis exdissipato cursu militibus. cōs. cū reuocando ne quicquā suos persecutus eēt. īpacato agro castra posuit. Aduocataq; cōtione īuectꝰ haud falso īproditorē exatū militaris disapline destorē signorum ū signa ū arma eēnt singulos rogi tans īermes milites signo amisso signi feros adhoc cēturiones duplicariosq; qui reliquerāt ordines uir gis cesos securi percussit. Cetera mlta tutꝰ forte dicamꝰ quisq; ad supplicū lecti: Contra ea inequis ītercōsulē ac milites comites comitate ac beneficiis certatū ē. q natura quintꝰ erat lenior. cse uicta īfelix collega quo is magis gauderet īgenio suo effecerat. hīc tantē cōcordie ducs exatusq; nō ausi offerre se equi. uagari popla būdū hostē pagros passim nec ul lo añ bello lacius ītre actre p̄de oīs militi data ē. addebantur laudes quibꝰ haud minꝰ quā p̄mio gaudēt militū animi. Tū duci tū pp̄ ducē pribꝰ quoq; placatior exatus redit sibi parentē. alteri exatuj dñz da tū absenatū memorans. varia for tuna belli atroa discordia domi fo risq; ānū exactū īsignē maxīe co micia tributa efficiunt. tes maior uictoria susceptis certaminis quā usu. Plus enim dignitatis comi cis ipis tractū ē pribꝰ excōsulio submouēdo quā uirū aut plebi additū ē aut dēptū patribꝰ. Tur bulētior iñ ānus excepit. l. p̄. ua lerio. ē. emilio cōs. cū pp̄ certami na ordinū delege agraria. cū pp̄ iudicū appij claudij. Cuj acerri mo aduersario legis causāq; pos sessorū publica agri tāq; tertio cō suli sustinēti. añ. diullius q cū. sic caus diem dixere nūq; ante tam īuisus plebi reus adiudicū uoca tus pp̄ est. plenus suarū. añ. plenꝰ

¶ nō q milites gaudēt de laude. nō minus quā de premio.

trappio daudio q asperi de laude ⁊ morte ipiꝰ.

viuens īuisus oībꝰ.

patternarū ītratū;ptēs ꝙ nō tm̄ē
pro ullo æque an nisi sī propugna
torē ꝺsenatus maiestatiſq; uindicē
fuit. adomīs tribunicios plebiscq;
appositū tumlt'uus. modū dū tarat
īcertamine egressum: ītrate obia
plebi unꝰ eptribus ipē apī. dandius
a tribunos a plebē a sūū iudicium
pro nichilo habebat. ullū nō mine
plebis nō senatus ptes. propellere
umq; potuere. nō modo ut uestrem
mutarēt aut supplex pēsaret hoīeſ
sed ne ut exōlucta quidē asperita
te orōnis cum ad ꝑplm agenda cāēt
aliquid leniret attq; sūmitteret. īdē
habitus oris eadem cōtumacia īuul
tu idē īoratione ips. erat. adeo ut
magna ps plebis appiū. nō minuſ
rerum inneret q consulem timue
rat. Semel cāz dixit. quoq; semp
agere omīa. solitus erat actusatorio
spū adeoq; cōstācia sua a tribunos
obstupefeat a plebē. ut die ipī sua
uolūtate producerēt. Trahi de iñ
rem sinerēt. haud ita multū i teri
tēporis fuit. Ante tamē q ꝑdicta
dies ueniret morbo moritur; cuiꝰ
cōlaudationē ai tī. pl' īpedire cona
retur plebs fraudari solēpni honore
supmū diē tāti uiri noluit a laudā
tionē tā equis auribꝫ mortui audiūt:
quā uiui actusationē audierat. acer
equias freqs celebrauit. Eodē āno
ualeriꝰ cōns. cū exercitu īequos pro
fectus. cū hoste adpliū elicē nō possit:
castra oppugnare ē adortus. Prohi
buit fera tēpestas cū grandine ac to
nitribꝫ cælo deiecta admirationē ō
iñ aurē signo receptui dato adeo trā
quilla serenitas reddita ut uelut
numine aliquo defensa castra oppu
gnare uerū religio fuerit oīs ita
lli adplationē agī uertit. Alter
cōsul emilius īsabinis bellū gessit.
a ī q hostis mēnibus se tenebat.
uastati agri sī. Incēdis deiñ nō uil
larū modo. sed a iā uicoꝝ. quibꝫ fre
quenter habitabatur sabini erati. cī
ꝑatoribus occurrissent ancipiti ꝓlio
dignū postero die retulere castra in
tutiora loca. ꝙ satis cōsulū uisū. aut
prouicto. relinqueret hostem īcegro
re deerdens bello. Inē ꝓcella manēte
discordia domi consulēs tutius. Numi
cius ꝓsaue auergin⁹ fā. Nō ultra ui
debatur latura plebes dilationē agra
rie legis. ultimaq; uis parabatur. cī
uulsios adēe fumo exincēdiis ulla
rū fugaq; agestui cognitū ē ea res ma
turā iā seditionē ac ꝑpe erūpentē re
pssit. Consules coacti extēplo absen
tū: adtrellū educta exurbe iuuētutē
trāquilliorē rē ceterā plebē fecerūt:
a hostes. quid ē nil aliud q ꝑtisis
uano timore romanis. ī tanto agmi
ne. abeunt. Numicius anciū aduer
sus uolscos. uerginiꝰ contra equos
profectus. i exiſidius ꝑpe magna acce
pta dadē. uirtus militū rem prolap
sam neglegēcia cōsul' restituit. ac hi⁹
īuolscas īperatū est. fusi ꝓmo ꝓlio hostes
fugaq; iurbem. Anciū ut trī res erat
opulentissimā acti; quā cōs. oppugnē
nō ausus cenonē aliud oppidū nequa
q tā opulentū abantiatiby cepit. Duz
equi uolsiq; romanos exercitus tenēt:
sabini usq; adportas urbis pplantes
īcessere. De iñ ipī paucas post diebus
abduobus exercitibus utroq; peritum
cōsule īgresso īfinis plus cladiū q
itulerant acceperunt. Extremo āno
paces aliquid fuit. set ut semper alias
sollicite paces certamine prīz ac ple
bis. Irata plebs it ce. cōsularibus co
miciis noluit. per prēs dictatorq; prīz
cōs. creati. ē. p. quinti⁹ Q. seruilius
similē annū ꝓori cōns hūt seditiosa
iitia bello. Dein extremo trāquilla sa
bini cruſtuminos cāpos a tanto agmi
ne trāsgressi cū edes a icendia arcū
anienē flumī fecissent aperta prope
collina menibusq; pulsi. īgētes trī
ꝑdas hominū prarūq; egere. Quos
seruilius cōns ifesto exercitu secut⁹

Appius morbo moritur.

post mortē gratios.

ipũz quidẽ agm̃ adipisi equis locis non
potuit · pplationẽ adeo effuse fecit · ut
nil bello intactũ relinqueret multapli
acq; capta p̃da redirent q; iuolsas res.
·p̃· egregie gesta aĩ ducis tũ militũ opa
primũ equo cãpo signis collatis pugna
tum ingenti cẽde · utriũq; plurimo san
guine · q; romani quia paucitas dãno se
nitendo ꝓꝑor erat gratiũ retulisent · in
salubri mendatio cõs. fugere hostes
aborsum altero clamitans conatasset
actiẽ. Impetu fcõ dum se putant uinci
uicere. cõs. metuens ne nimis ĩsta
do renouaret certaĩ · signũ receptui
dedit. Intercesserc pauci dies uelut
tacitis ducibus utrinq; quiete sũpta
per quos ingens uis hominũ exomi
bus uolscis equisq; pplis ĩcastra uenit;
haud dubitans si senserint romanos
nocte abituros. Itaq; tercia fere uigi
lia ad castra oppugnanda ueniunt. Quin
tus sedato tumultu quẽ terror subito
exciuerat aĩ manere itẽ utriusq; quietũ
militẽ iussisse. hernicorũ cohortẽ ĩsta
tionẽ eduat. Cornicines tubicinesq; ĩ
equos ꝓpositos canere aĩ uallũ iubet.
solliciatiq; hostẽ adlucẽ tenere; Reliqui
ũ noctis alto tranquilla omnia ĩcastris
fuere ut somnus quoq; romanis copia
ẽet · uolscos spes acres armatorũ p̃ditaĩ
quos q; plures ẽe q; romanos putabãt.
fremitus hinnitusq; equorũ qui cum
fuerto sedẽte equite q; isuper aures agi
tante sonitu fremebãt scinebant · ĩ
tẽtos uelut ad ĩpetũ hostiũ tenuit; ubi
ĩluxit · romanus integer sacratusq; so
no productus ĩ aciem fessiz stando q
uigilus uolscaĩ ꝓmo ĩpetu paulũ quic
quid cessere magis quã pulsi hostes sẽ.
q; abtergo erãt clam iquios post ꝑn
cipia integris ordinibus tutus receptꝰ
fuit cõs. ubi adiniquũ locũ uentũ ẽ
sistit aciem. miles egere teneri da
mare. q; posceret ut paulsis ĩstare liceat. ferocius agunt equites aream fusi
dici uocaretur ẽ aĩ signa uinuos.
Dũ aĩctat cõs. uirtute militaĩ fret.

loco parũ fidens · cõclamant se uicos
damorẽq; res ẽ scauta figis ĩterrã pi
lis · quo leuiores ardua cuadrent
ursu subeũt. Vulsais effusis ad ꝓ
mũ ĩpetũ missilibꝫ tel' fixa ab iacen
cia pedibus igerit ĩsubeũtes. Tur
batosq; ictibus crebris urget eru
periore loco. Sic propẽ onerata est
sinistrũ romanis cornu ni referen
tibus · iam gradũ · cõs. ĩcrepãdo · si
mul temeritatẽ simul ignauiã pudo
rẽ · metũ exuississ. resistere primo ob
stinatis animis; Deĩ ut obtinẽtes
locaĩ uices ferebãt; audent ultro gra
dũ ĩferre · q; clamore renouato cõmo
uent aciem. Cui rursus ĩpetu capto
emittitur atq; eruperãt ĩiquitatẽ loq.
Iam ꝓpe erat ut ĩsũmũ diui iugum
cuadrent. aĩ tgra hostes dedere effu
soq; cursu pene agmine uno fugientes
sequentesq; castris ĩadere; ĩneo pauo
re. Castra capiũtur qui uulscorũ effu
gere potuerũt; anciũ petiũt anciumq; romanꝰ cratus ductis paucos ar
cuissesium dies dediti nulla oppugnã
cui nona ui sed qd iã mẽ ãbi felicia pug
castrisq; amissis ceciderant animis.

Victorianus uc. emendabam tomi
nis sẏmachis. Titulum aburte cõdita
liber secũdus explicat. Incipit lib' ta

Alti capto tit⁹
amelius q a.
fabius cõs. fi
unt. Hic erat
fabius q̃ntus
qui un⁹ extinc
te adcremeã
genti supfuerat
iam pote con

Vulsci eq̃q; cõtra romanos.

sulatu emili⁹ uandi agri plebi fuerat
auctor · Itaq; secũdo quoq; cõsulatu ei⁹
magrarii se ĩsdem legis exercuãt · q;
tribuni rem cõtra cõs. sepe tẽptatã
adiutore utiq; cõsule obtineri posse
rati suscipiunt a cõs. manebat ĩsen
tencia sua · Possessores q; magna ps
pũm tribunicijs se iactare actionibꝫ.

35

ꝑncipē ciuitatis ⁊ largiendo de alie
no ꝓplārē fieri querētes · tocius īui
diam · rei atribunis īconsulez aūte
rant · Atqr certamī aderat ni fabiꝰ
cōsilio neutri pāti acerbo rem expe
disset · l · quintij ductu ⁊ auspicio agri
capti ꝑore anno aliquātū auolsas
ee · antium ꝓpinquā · oportunā ⁊ ma
ritimā urbem coloniam deduca pos
se · ita sine querelis possessorū ·
plebē magros iturā ciuitatē īcon
cordia fore · Hec sentēcia acceꝑta ē
triū uiros agro dādo creat · t · q̄nti
ū · ā · uerginiū · ꝑ · furiū iussi noīa
dare · qui agrū accipere uellent ·
fecit statim ut fit fastidiū copia ·
atqꝫ pauci nomina dederet ut
adexplendū numerū coloni uolsci
addererētur · Cetera ml'tudo posce
re rome agrū malle qua alibi ac
cipere ; Equi a · q̄ · fabio is eo cū exer
citu uenerat pacē petere irritāqꝫ
eam ipi subita īcursione īagrū la
tinū fecere · Quintius fuliꝰ īsequēti
āno · is ē cū · sp̄ · postumio cōs · fuit
īequos missus · ī latino agro stati
ua habuit castra · quōs necessaria
morbo ipliatū exercitū tenuit · ex tri
ctū īteraū annū bellū ē ; q̄ · fabio ·
q̄ · quintio cōss · fabio ex ordiez ·
qr is uictor pacē equis tulerat ea
prouincia data · quꝫ haud dubia spe
profectus famā noīs siꝫ pacaturā
equos · legatos īconcilium gentis
missos nūciare iussit · q̄ · fabiū cōs ·
dicē se exequis pacē romā tulisse ·
ab roma eḡs bellū adferre eadē ter
tera armata quā pacatā ill'a antea d
derat · Quorū id ꝑfidia ꝗper iurio
fiat deos nūc testes ee · mox fore ul
tores set tamē ut caiqꝫ fit · ꝗā nūc pe
nitere sua sponte equos q̄ pati ho
stilia malle · si penitear tutū recep
tū adeptā clemēciam fore · sine
per iurio gaudeant dūs magis ira
tis q̄ hostibus gesturos bellū · Hec
dicta adeo nil mouerūt quēq̄ · ut
legati ꝓpe uiolati sint · exercatusqꝫ
inalgidū aduīsus romanos missus ·
Que ū rome fūt nūciata īdignitas
rei magis quā periculū cōsulē alte
rū aburbe exciuit · Ita duo cōsulares
exercitus adhostē accessere acie īstr
ucta ut cōfestim dimicarent · Set
cū forte haud ml'tū diei super eet
unus abstatione hostiū exclamat ·
ostentare hoc ē romani nō gerere
bellū · Innoctē īminētez aciem ī
struitis · longiore luce ad id certa
mē qđ īstat nobis opus ē crastino
die oriente sole redite īaciem · erit
copia pugnādi ne timete · his uoci
bus īritatus miles īdiē posteruz
īcastra reducitur · longā uenire noc
tem iratus · q̄ morā certaminis fa
ceret · Tū quidē corpora cibo somno
qꝫ curāt · Vbi illuxit postero die · ꝓ
aliquāto cōstitit romana acies ; Ta
mē q̄ equi processere · pīū sunt utrī
qꝫ uehemens · qđ ⁊ romanꝰ ira odio
qꝫ pugnabat ⁊ equos cōscientia cō
tracti culpa periculi ⁊ desperatio
future ē postea fidei ultima audē
⁊ experiri cogebat · Nō tā sustinuere
aciē romanaz equi · pulsiqꝫ cū īfi
nes suos se recepissent nichilo in
clinatioribꝰ ad pacē animis ferox
ml'titudo īcepare duces qđ īaciē
qua pugnādi arte romanꝰ excelle
bat cōmissa res sit equos ꝓpatio
nibꝰ icursoibusqꝫ meliores ee ⁊
multas passim manꝰ quā magnā
molē uniꝰ exercitus rectiꝰ bella gere
re · Relicto itaqꝫ castris ꝑsidio egre
ssi tāto cū tumultu īuasere fines
romanos ut aduibē quoqꝫ terorē
ꝓtulerint nᵉ opinata tū res plꝰ tre
pidationis fecitqꝫ nichil minus q̄
ne uictus ac ꝓpe īcastris obsessus
hostis memor ꝓpationis eet timeri
potuerat · Agrestesqꝫ pauidi īadētes
portis nō ꝓpatione nec ꝑdonum
paruas manus sed omīa uano
augētes timore exercitus alegiones
hostiū ad ee ⁊ īfesto agmine ruere
ad urbem clamabant · Abhūs ꝓxi=

mū audita ī certa coq; uam ora ferre adalios cursus clamorq; uocan cū adarma haut multū apauore capte urbis ad ēe. forte abalgido q̄n cius cōs redierat romā. Jd reme diū timoris fuit. tumultuq; sedato uictos timerq; increpās hostes p̄sidia portis ipposuit. Vocatu deīn senatu cū exauctoritate prīz iustitio in dicto profectus ad tutādos fines eēt quinto seruilio profecto urbis re licto hostē magris nō iuenit; Abal tero cōsule res gesta egregie ē. qui qua uēturū hostez saebat grauem p̄da coq; ipeditore agmine ia dētē ag̃ssus fines tū ei pplationē feat. Pauci hostiū euasere exīsidūs p̄da omīs recepta ē. sic finē iustitio qd quadriduū iurbē fuit. relictus qui nam cōsul iurbez feat. Census de uī fcūs q cōditū aquint̄. lustrū cesa cuiū capita. c. uij. āc. c. xuij. dīntur p̄ orbos orbasq;. Jnequis nich deinḋ memorabile actū ioppida suasere cepere uiri sua popularicq; passi. Con sul cū aliquotiens per omēz hostiū agrū ifesto agmine pplabūdus ussz: aim igenti laude p̄daq; romā redut. Consules postumius albus. sp̄. fu rius. fusius furios. fusios. fabios. scripsere quidā. Jd admoneo ne q̄s uirorū ip̄orū i mutationē cē q̄ no minū ē putet. Haud dubium erat qui cū equis aliter cōsulū bellum gereret. Jtaq; equi ab ceteranis uol sas p̄sidiū petere quo cupide ab lato adeo ciuitate se iperpetuo in romanos odio certauere. Bellum sūma ui parabatur sencūt hernu ci q̄dicaint romanis ctānū adeq̄s desisse suspecta q colonia antium fuit q magna uis hominū iī cum oppidū captū eēt cōfugisset adeq̄s. Itaq; miles perbellū equi cū ul'acer rimus fuit. Cōpulsus deīn ioppida eq̄ ea multitudo dilapsa cumancū redisse sua sponte tā infidos colonos romanis abalienauit. Nec tū matura re cū defectionē parari delatū ad se natū eēt. Datū negociū ē cōsulibus ut p̄ncipibus colonie romā eratis quererent quid rei eēt. Qui cū ha ud grauate uenissent introducti a cōsulibus ad senatū ita respondere ūt adīrogata magis suspecti quā ue nerant dimicterētur. bellū iī haud dubiū h̄eri. sp̄ furio cōsulū alter cui ea euenerat prouincia profect̄ iequos hernicorū iagro pplandū hostē inuenit. ignarusq; mlt̄itu dinis q; nusq; uniuersa conspecta fuerat iparem copis exercitū teme pugne cōmisit. primo cōcursu pulsus se se intra castra recepit. Neq; hūs fi nis periculi. namq; q proxima noc te q postero die tāta uj castra stār cūsessa atq; oppugnata ut nūcio quidē īmicti romā posst hernici q male pugnatū q cōsulē exercitūq; obsideri nūciauerūt. Tātumq; tro rem iaussere p̄ibus ut q̄ forma senat̄ cōsulti ultīe sēp necessitatis hīta ē. postumio alteri cōsulū negocium daretur. uideret ne quid res. p. de trimēti caperet. Ipm cōsulem rome manere ad conscribendos omīs quj arma ferre possent optimū uisum ē procōsulē. é quincū subsidio castris cū sociali exercitu micti. Adeū explendū latini hernicicq; q colo nia antiū dare quintio subitarios milites. Jta cū repentina auxilia appellabāt uissi multi p eos dies mot̄ mlt̄itudq; ipetus hinc atq; illinc factiq; superante multitudie hostes carpere multi fatā uires romanas ut nō sufficturas ad omia aggressi sē. Siml' castra oppugnabātur. siml' ps exercitus ad pplandū agrū roma nū missa urbē ipāz siqua fortuna daret cēptādā. l. ualerius adp̄si diū urbis relictus cōis postumi adarcēdas pplationes finiū missus. nich remissum abulla parte aire aut laboris uigilie iurbe stationes añ portas p̄sidiaq; imuris dispōta.

Justicū publica iuris silentium.

q̄d̄ necesse erat i tāto tumultu iu
sticiū paliquot dies seruatū. Iterū
i castris furius cōs. ci primo quiet
obsidionē passus est: i cautū hostē
deinana pte erupit. Et ci plaq;
poss; metu subsistit ne qua ipte alta
i castra uis fieret. furi⁹ legatus ei
dē cōsulis erat: longius extulit ar
sus nec suos ille reuertentes persaquē
di studio nec hostiū agro iursuz ui
dit. Ita i diuisus multis sp̄onatiby
captis ut uiā sibi ad castra faceret:
acriter dimicans cecidit. Et cōsul
nūtio circūuecti fr̄is cōm̄isus adpugnā
ūse temere magis quā satis caute
īmediā dimicationē iferit. vulnere
i accepto egre a circūstātiby erept⁹
ē a suorū animos turbant: a fero
ciores hostes fecat. Qui cede legati
q cōsulis uulnē accēsi: nulla deinde
ui sustineri poterint. Cū cōpulsi in
castra romani rursus obsiderentur.
nec spe nec uiribus pares. ueīssetq;
ip̄eriailiū suma retrū ui. ē. quinq⁹
peregrinis cop̄is cū latino hernico
q; exercitu sub ueniss;. Is īterntos ia
stra romana equos legiq; caput fe
rocē obstentātes abego adortus si
mul adsignū. adse prouail editū ex
castris eruptione fera magnā uim ho
stiū circū uecit. Minor cedis fuga effu
sior equorū i agro fuit romano iquos
palatos pdā agētes postumi⁹ aliquot
locis q̄by oportuna īposuerat p̄sidia
ipetū tedit. Ibi uagi dissipato agmi
ne fugiētes īquinciū victorē tum
asaucio cōsule reuertētē inadere. Cū
cōsularis exercitus egregia pugna cō
sul' uulnō legati q cohortiū uulnō
ē eadem. magne dabs ultro citroq;
ill' diebꝫ q illate q acceptē difficile
ad fidens ē in tā antiqua re q̄t pu
gnauint ceciderīt ue exacto affir
mare numero. audet tñ ancias
ualetio cōparē sūmas. romanos ce
ādisse ī hernico agro. ā. v. cc. exp̄da
toribus equorū quī p̄labūdi i finiby
romanis uagabantur ab postumo
cōs. ao. m. q ccc. cxlos. Cetera mul
titudinē p̄dam agētē que īciderit i
quinciuni nequaquā pari defūtam
ee cede. Interfecta ide uiq; multa aet
equēdo subiuliē nūm. cc. ait q xxx. Prodigiū p̄
dadē ermeā
romā redditū quisquiaū remissū ē ce
lū uisū est ardē primo ig⁹. portētaq;
alia aut obfuata oculis aut uanas
extritis obstentauere spes. Huic
aūtendis terroribus itriduū ferie i
dicte perquas omia delubria pacē dei
exposcentiū uirorū mulierūq; turba
īplebātur. Cohortes ui latine hinitq;
absentatu gratiis obmpigm̄ milicaq;
actis remisse domos. antiates mille
milites q̄ seruū auriliū p̄ bellū uene
rant p̄p̄ eī ignominia dimissi. Comi
tia inde habita creati osules. l. ebuci⁹
. p̄. fulius Cl' sertilibus ut tunc p̄n
cipium anni agebatur cōsulatū meiit.
Graue tēpus a forte ānus pestilens
erat urbi agroq; nec hoīby magē quam
pectori. Et anterere iñ morbi terrore
pp̄lationis pectoris agrestibusq; iurbē
acceptis. Ea colluuione mistorū oīs
generis animāciū corrore īsolito urba
nos q agrestē cōfertū inarcha tecta
estu ac uigiliis augebat ministeriaq;
inicē acōtagio ipa uulgabant morbos
uix īstantes sustinētiby dades repētē
legati hernici nūciāt ia agro suo equos
uulscosq; cōiunctis copis posuisse. Ibi
exercitu īgenti fines suos depp̄lari p̄ē
quā q̄ ire q; senatus indutio erat so
cios afflictā ciuitatē pestilencia ee me
tui q respōsū tulere ut per se ipi hernici
cū latinis res suas tutarētur urbem
romanā subita dei ira morbo pp̄lari.
Si q̄ eq⁹ quies mali ueniat ut āno aī
sēp alias sociis opē latiros. Discesere
socii pro tristi nūcio tristiorē domū
referētes. Quippe quibus per se susti
nēdū belli erat: q uir romanis sula
uiribus sustinuissent. Ibi diuica se
ihernico hostis cōtinuit pgit. ui infesq⁹
ia agros romanos q sine belli iuria ua-

fatos

statos. ꝺbi cū obuius nemo ne inermis ꝺdē fieret: parq omīa nō ꝑfidiis in celerita ⁊ cultu agresti trāsirent puenere adtuū lapidē gabinū ua. ꝺortuus ꝺbuanus erat romanꝰ consul collega ciꝰ ꝓculiꝰ exigua ispe trahebat animā. Affecti plerisq ꝓnapuz prūm maior pe militaris fere etas omis ut nō modo ad expeditiones quas itādo tumultu res poscebat sed uix adq̄etas stationes uiribꝫ sufficerent. ꝺunꝰ uigiliarū senatores qui per etatē ac ualitudinē poterāt per se ipi obibant. Circuitio ac cura cōsuli ū plebi erat. adeos suma terū ac maiestas cōsularis ipiū uenerat. deh ta omīa sīū capite sine uiribus dii ꝑ fides ac fortuna urbis tutata ē. Q uolscis equisq perdomiū poꝰ mētē quā hosti ū dedit. Adeo ē nullā spē nō ꝓcauēdi in sīū adeūdi quidē romana menia aīos coruū cepit. Tectaq ꝓcul uisa atq iminētes tumuli aut terre mētes coruū ut totis passim castris fremitu orto quid ītasto acie sterto agro it talē pectoriū hominūq cōsilium sīū ꝑda tēpus terrerent aīi tegere loca trucalanū agrū opimū pe tere possent: signa repete cōuellere trahuere sisq immenabꝫ perlauicanos agros ituscalanos colles transirent. Quis oīs tēpestas q; belli cōsula ē. Iu terū hernica latinicq pudore ⁊ nō misericordia solui moti si nec ā obsidi rissent communibus hostibꝫ ifesto agmine romā urbem petētibꝫ nec opez ullā obsessis sociis ferret. Cōiuncto exercitu romā pgūt. ubi ai hostes nō i uenissent scitu famā ac nesti gia obuiꝫ fuit descendentibꝫ aurelano in mallianā uallem. Ibi hau quāq ecꝓ pho pugnatū ē fideq sua socialis patri felix ipresencia fuit. Haut minor

rome fit morto strages: quā quāta ferro sonorū fcā erat. Cons qui unꝰ superat moritur. mortui ꝙalū dari uirq. ō. ualeriꝰ. ē. uirginius. rutilius. augures. scē. sulpicius. curio maximꝰ. ꝙr ignota capita late cu agata ē uis morbꝰ. Ino opesq senatus auxiliū humani addeos ꝓpīm ac uota ūtit. Iussi cū cōiugibus ac libis supplicatū ire placēq exposcere deiz. Ad id q; sua q̄nq; mala coegebāt aut te publica euocati omīa delubra iplēt. S trate passim mīes crinibus tēpla uertētes ueiaz uatū celestiū finēq; petisti exposcit. Iū paulati seu pace deū ipetrata seu grauiore tpe āni iā circumacto defuncta morbus corpora salubriora cē icepere. Uersisq animis iā ad publicā curā aī aliquot ītur regna crissent: publius ualeriꝰ publica tertio die quā it regnū inerat cōsul creat. l. lucretiū triapitinū cē. ueturiū geminū siue ille uetusiꝰ fuit aī diem. iii. idus sextiles cōsulatū ine uit. Iam satis ualida ciuitate ut nō solū arcere bellū sz ultro ī inferre posse igitur nūciantibus hernicas ifines suos trāscendisse hostes ipigre promissū auxiliū duo cōsulares exercitus scripti ueturiꝰ missus ī uul scos adbellū ultro īferendū tripli cimis ꝓlatoribꝰ arcadis sociorū agro oppugnare nō ultra quā ī hernicos, p cedit. Veturiꝰ ꝓmo bello hostes fundit, fugatq lucretiū dū in hernicas sedes ꝓtoniū agrū refellit: supra mōtes p emelarinos ductū ubi dimissū ī ipsos castrauere agros ꝓnestinū gabini ūq; ergabinis itusculem tis flexere colles urbi quoq; rome īgens pbitus error magis ire subita q̄nq; adar cendā uim parū uirū ēet. quintꝰ fabius ꝓerat urbi. Is armata iuuēte

Iam urbs adeo erat fortisq; ciuibꝫ ciuitati affinitatū ultra ꝙ bellū poterat īferre.

dispositisq; ꝑsidiis cuncta omia ac
trāquilla fecit. Itaq; hostes ꝑda ex
primis locis rapta appropiquare
urbi nō ausi: cū circa acto agmine
reddirēt quāto longius aburbe
hostiū abscederēt. eo solutōre cura
illucrecaū iadūt cōsulem. iā ante
exploratis itineribus suis īstruc
tū ad certamē itētū. Igitur ꝑpa-
ratis animis repētino pauore pas-
sos adorti aliqū pauores multi
tudinē ingentē fundunt. fugātq;
cōpulsos īcauas ualles cū ereptis
haud īfacile eēt circainuenimt. ibi
uolscā nomī ꝑpe delectū ē. xiij. cccc.
lxx. ceadisse inacie ac fuga. ay. l.
cc. l. uiuos captos signa. xxbū.
militaria relata iquibusdā anna-
libus īuenio. bbi ⁊si aliquid ad
iectū nūo sit magna certe cedes fuit.
uictor cōsul igētū ꝑda potitus codē
istatiua redit. Tū cōsules castra
cōiungūt ⁊ uolsci quiq; afflictas
uires suas inunū cōtulere. tercia
illa pugna eo anno fuit. cadē for
tuna uictoriaq; dedit. fusis hostiby
⁊ castra capta sic res romana ian
ticū statū redit. Sedeq; belli res ex
tēplo romanos motus ereitauc-
runt. gaius. terentilius. harsa. tr.
pl. eo anno fuit. Is cōsulibus abse
ntibus ratus locū tribunicijs acci
oniby datū per aliquot dies prīq;
superbiā ad plebem crīminatur
maxīe i cōsulare ipiū tāquā īuīs
nec tollerabile libere ciuitati īue-
hebatur noīe ē tm min⁹ īuidiosū
re ipa ꝑpe atrocius quā regē ēe.
Quippe duos pro uno dño acceptos
īmoderata īfinita potestate qui
soluti atq; effrenati ipi omīs mor
legū oiaq; supplicia uerterēt in
plebem. Que ne eterna eis licēcia

sit: legem se promulgaturū ut q̄neq;
uiri crearentur. legibꝫ deīperio con-
sulari scribentisq; ppls ise ius dederit
eo cōsulem usurū nō ipos libidinē
ac licenciam sua prolege habituros.
Qua promulgata lege ci timerent
prēs ne absentibus cōsulibus iugū
acciperet senat⁹ ac ꝑfecto urbis que
fabio uocatur qui adeo atrociē īroga-
tionē latorēq; ipm ē īuectus ut nich
si ambo cōsules īfesti circāstarēt
ebunū relictū minarū atq; terroris
sit ilsi diatū eū a tēpore capto ador
tū rē. p. Siq; simulez ei⁹ pore anno
iē morbū bellūq; irati dij tribunū
dedissent: nō potuisse sisti mortuis
duobus cōsulibꝫ iacētē egra ciuī te
īcolluuione omīuz rerū adcolēdū
rei. p. cōsulare īperiū latiorū leges
fiusse ducē uolscis equisq; adoppu-
gnādam urbē futurū qui talem il
li nō licē. Siquid cōsules īaliquaz
ciuiū aut crudelē fecerīt diez dicē
accusare hus ipis iudicabus quos
īaliquā se uicaū sit nō illud cōsulare
īperiū sed tribuniciā potātez īuisā
ītolleradāq; facē quā pactatā recō-
ciliatāq; prīby deintegro iāti qua re
digi mala neq; illū se depcari quo
min⁹ ꝑgat ut cepit. Vos īquid fabi⁹
ceteri tribuni oram⁹ ut p̄mū omīuz
cogitetis potestatē istī ad singlos
auxiliū nō ad pniciē uniuersoruz
cōperatā ēe. tē. pl. uos creatos nō
hostes pūbus nobis miserū īuidio-
sum uobis ē desta rē. p. īuahdi non
ius urīz sed īuidiā minueritis. Agi
te cū collega ut rē integrā iaduētū
cōsul' differat ne equi quidē ac uol-
sci morbo assūptis pore āno cōsulibꝫ
crudel' superboq; nobis bello īstitere.
Agūt cū terētillo tribuni dilataq;
isdem dilatione re ipa sublata cōsules

extẽplo acersiti. Lucretius ai ingẽti
põda maiore mlto glã redit cauget
glãz aducleus expita omiuz icãpo mar-
cias cpõda ut siui q̃sq; per triduũ cogtũ
abduceret. reliqua uendita quibus
diũ nõ extitere. debebatur omiuz cõ
sensu cõsuli triũphus. sz dilata res ẽ
tribuno delege agẽte. Id antiquo cõ-
suli fuit iactata paliquot dies auz
isenatu res ẽ tũ apd pplm. Cessit ad
ultimũ maiestati cõsul' tribuni ad
stitit tũ iperatorj exatuq; honos si
uis redditus triũphauit deuolsis e-
quisq; triũphãtẽ secute sue legiões
alti cõsuli data tũ ut ouans sine mili
tibo urbẽ iirz. Anno deiñ sequenti
lex cerẽtilla abtoto relata collegio
nouos agressa cõsules ẽ. Erant con
sules. p. uolumin. ser. sulpicius. Eo
ãno celũ ardere uisũ. terra igẽti cõ
cussa motu. ẽ louẽ locutã. auz rei pore
anno fides nõ fuerat creditũ. Inter
alia prodigia q̃ carmẽ pluit qñ ym
brem igens numerus auiũ iẽ uo
litando rapuisse fertur q; iẽcadit
sparsũ iacuisse ita per aliquot dies
ut nich ordo mutaret. Libri pduũ
uiros sacrorũ aditi periclã acõuẽtu
alienigenaz põdẽa ne q̃ iloca siima
urbis ipetus cedesq; iñ fierent iẽ
cetera monitã ut seditioibus absti
nẽtur. Id fm adipediendã legẽ tri
bunj criminabãtur igensq; aderat
certamẽ. Ecce ut idẽ uoluẽtur isin
gulos annos orbis hnic nũcaant
uulsos equos csi absisce res sint
reficere exatus. Lucij siimã rei po
sitã cetos ancates colonos palam
cõclia facere id caput eas uires
belli ee. bth dcã isenatu sẽ dilectus
edicatur cõsules belli administrabõm
iẽ se disptari uisi alteri. ut uolsi al
teri ut eq̃ prouincia eẽt. Tribuni cotã
ifro psonare fabulã cõposita uul
sci belli hernicos adptes paratos iã
ne uirtute quidẽ pmi libertatẽ. p. r.
sz arte ludi q̃ accidione, ppe occisos uol
sos equos mouere sua sponte arma
posse. iam fides abierit nouos hostes
queri colonias fidã propinquã ifamẽ
fieri bellũ inoxius anciatibus idici
geri cũ plebe romana quã honeratã
armis exurbe papiti agmine acturi
ẽnt exilio crelegatione ciuiũ ulciscẽ
tes tribunos. Sic ne quid aliud actũ
putẽt uictã legẽ ee. ñ diũ initegro res
sit diũ domi diũ togati sint caueant
ne iugũ accipiant si animo sit nõ de
fore auxiliũ cõsentire oñs tribunos
nullũ terrorẽ externũ nullũ periclũ
lũ ee cauisse deos pore ãno ut tuto li
bertas defendi possi h tribuni. Exple
altera cõsules icõspectu eorũ poitas sel
lis dilectũ habebant. Eo decurrũt tri
buni concionẽq; secũ trahunt. Citati
pauci uelut rei expiũ de cã astatim uis
uolorta. Quẽcũq; lictor ussu cõsul' pn
disi. tribunus micti uetebat. neq; siuũ
cuiq; uis modũ facebat. sz uirũ spe
q manu optinẽdũ erat. Q; itẽdens
qmadm se tribuni gessissent. iprohi
bendo dilectus. sic pres ilege q̃ per
oñs comicialis dies ferebatur ipe
dienda gerebant. Inicũ erat rixe
cũ discedere pplm ussissent tribuni
q; pres se submouerj. haut sinebant.
nec ferre seniores rei. Intererant
quippe nõ cõsilio regẽda sz permissa te
meritati q̃audatie eẽnt mlt̃ũ acõsu
les se abstinebãt ne cui icolluuione
rerũ maiestatẽ suã cõtumelie offerrẽt.
Ceso erat quinã ferox iuuenis qua
nobilitate gẽtis qua corporis magtudie q̃uiribo adea munera data adiis
q ipe addiderat multa belli decora fa
ciõdiãq; iforo ut nemo nõ manu nõ

¶ prodigiũ ite alia celũ ardere uisũ

¶ Irritant tbunij plebem ipatres.

38

lingua promptior haberetur. Hic in medio prim agmine cōsti tisset emi nus it alios uelut omīs dictaturas cōsulatusq; gerēs inocte ac uiribus suis un⁹ ipetus tribunitios pl̄ares sustinebat. Hoc duce sepe pulsi foro tri buni fuga ac fugata plebes ē. Qui ob uius fuerat mulcatus nudatusq; abi bat ut satis appareret si sic agi licet uictā legē ee. Tū prope iā peraussis alus tribunis. augin⁹ exercitu un⁹ cēsonis capitis diem dicat atror ige niū accenderat eo fō magis quā con truerat eo acrius obstarē legi agitare plebem tribunos q; uelō uulto psēq; lrl lo. Accusator pati reū uocē iudiciq; flāmā ac materiā ēminibus suis sugge rere. Legē iteriz nō tā adsp̄ē pferēdi q; ad lacessēdū cēsonis temeritatem ferre. Ibi multa sepe abiuuētute in cōsulte dicā fiāq; i unius cēsonis dic tū suspectū igreiuz icidit. tū legi re sistebāt. q; augin⁹ identidē plebi. Et quid sentitis iā uos quirites cēsōez siml' auē q legē quā capitis hēe. nō posse q̄m q̄m quid ego legē loquor libertati obstat. oīs tarquinios su pbia exuperat. expectare dū cōsul aū dictator fiat q̄n p̄uatū uiribus q; auda cia regnāte uidetis. Accēdebatur ml'tū pulsatos se seq̄ntes q; tribunitiū ad rē pagēdā ultro icitabant. Iam ade rant iudicio dies apparebatq; uulgo homines īdāpnatione cēsonis liber tatē agi accidere. Cū tem⁹ coactus cū multa īdignitate p̄sabat singu los seq; rebantur necessarij p̄ncipes ciuitatis. titus quinctius capitolin⁹ qui ter cōs. fuerat cū ml'ta referret sua familieq; decora affirmabat neq; iquincta gente. neq; i ciuitate roma na tātū īdolē tā mature uirtutis uiq; exhibuisse suū p̄mū militē fuisse sepe uidente pugnasse īhostē. sp. furiū ip̄m missum ab quintio capitolino s. cū īdubijs rebus suis uenisse subsidio neminē unū ee cui⁹ magis opera putet rem restituitā. p. lucretio cōsul an nj potius recēti glā nitens suas laudes p̄icipare cū cēsone memorare pu gnas referre egregia facinora. nūc īexpeditionibus nūc īacie suadere q; monere iuuenē īstructū egregiuz nate fortuneq; oīb⁹ hōis maximū momētū rerū ei⁹ ciuitatis iquacūq; uersasset suū quā alienū mallent cauē ēeq; offendat ineo feruorē q; audaciā etatē cotidie auferre. Qđ desideret cōsiliū id īdies accrescere senescētibus uicijs maturescente uirtute sinerēt tñ uirū senē īcauū fieri. Pat' it' hos. ti quinctius cuj cognomēto cognomē erat nō itāndo laudes ne cumula ret īuidiā sed uicijz erroriq; atq; adole scētie pcēdo s. q. nō deō nō fō q̄q; of fendisset ut cōdonarēt filiū orabat. Si alij adūsabātur p̄ces aut uecordia aut metu alij se suosq; mulcatos q̄ rētes atroci responso iudiciū suū p̄ ferebant. Premebat reos p̄ uulgatā īuidiam crimen unūq; ad. uolsius fictor q; añ aliquot ānos tē. pl' fue rat testis extiterat. q; haut ml'to p̄q̄ pestilencia īurbe fuerat īuētū gra ssante īsubura icidisse i rixā natā ee frēmq; suū maiorē natu n⁹ dū ex mortuos satis ualidū pugno ictum acēsone cecidisse semianimē it' man⁹ tomū ablatū mortuūq; in arbitrarij n⁹ s. rē exeq; tā atroce percōsules su perbiorū ānorū hauisse. H uolsio damitate adeo cōcitati hōes ut haud ml'tū abfuerit quin ipetu pplūs cēsō iterimeret. Virginiū arripi iubet hōez q; uindā duq; patriciū ui cōtra uim resistunt. Titus quinctius damitat

(¶ post pestilēciā uide rixā īsuburā nat

aui rei capital' dies dā sit ante quo fiat
rū ꝑpe diem iudiciū eū idēpnatū idā
cā nō debere uiolari tribuni⁹ supplicāū
negat siptarū se deidēpnato seruā-
turū tū i uincul' ēt ad iudicij diem q
q̄ hoiem necauerit de eo supplicij su
mēdi copia .p̄. r̄. fiat. Et appellati tri
buni medio tractu uis auxilij sui
expediūt i uincula conii uctāt sisti
terū preiudiciq; n̄ sistatur ꝑplō promic
ti placet pronūciant sūmā preiudic
quādā equū ēe promicti ueiebat idu
biū. Id adsenatū reiciatur re⁹ dū cōsi
mulēt pres retētus i publico ē. ba
tes dare placuit unū uadē aeris ob
ligarūt quotq; darētur permissum
ē tribunis .x. finierūt tot ualidibus
actus actor uadat⁹ ē terū. Hꝫ ꝑmus
uades publicos dedit dimissus e foro
nocte pria i tuscos ierilui abiit. Iu
dicij die aī exactaretur solū utiliē exi
lij tā nichomin⁹ i ūginio comitia ha
bēte colligē appellati dimisere cōaluī
pecunia apte exacta crudeliē ut di
uēditis omībus hois aliquādiu trā
stiberim uelut relegatus deullo
quodā tugurio uiueret. Hꝫ iudiciū
q̄ uulgata sīa ul' lex exaut aui
tatē. Abertīnis armis o tuj ifiut tū
uelut uictores tribuni peraussis pī
bus aeionis exilio ꝑpe palatā ēe ac
derēt legē q̄ ad seniores prīm ptine
ret aessissent possone rei.p̄. Iuniores
id marieq; aeionis sodaliū fiut. aure
minas iplebem nō minuer aīos sed
i plurimū ꝓfectū ē q; m quōdā tēpe
tauere ipetus suos. Cū ꝑmo p⁹ aeiois
exiliū lex aepta ferri ē istructi para
tiq; aī igēti oi entrū exatu sic tribu
nos u ꝑmū submouētes pbuere aīj
aduersi ſt ut nemo un⁹ iñ ꝑncipū q̄q̄
gle domū iudicq; ferret. Ille pro
uno aeiones extitisse plebes quereret.

nedius diebus quib⁹ tribuni delege
nō agerēt n' eisdem illis placidius
aut quietius erat. Deīgne salutare
alloqui plebis hoīes domū mutare
adē i foro tribunos ipos aeta pati
sine ītpellatione cōalia hrē nūq̄
ulli neq; publice neq; ꝑuatī ecuees
ēe n̄ aī delege agi eptū ēe. Alibi ꝑpla
ris iuentus erat nec aetera modo
tribuni trāquillo peregre sed refecti
quoq; isequētē annū ne uocē q̄dem
icomoda ne dent illa uis fieret pau
latim permulcēdo tractādoq; māsuc
fecerāt plebē. Hīs per totū ānū artib⁹
lex eluisa ē. Accipiūt auitatē placidio
rem cōs. ai appij claudius filius q
.p̄. ualerius publicola nich nouj nou⁹
ān⁹ attulerat. legē ferendē aut accipiē
de aura auitatē tenebat quintī iunio
res prēz plebi se magē isinuabāt eo
actus cōtra tribuni tenebāt ut plebi
suspectos eos creminādo facēnt. Cōiu
rationē fēaz aesonē rome ēe ītficiēdo⁹
tribunor⁹ trudidātē plebis cōsilia ūti
id negocij datī asenioribus prīuz ut
iuētus tribunicā potātē re. p̄. tollēt
formaq; eadē auitatis ēet q̄ añ sactū
mōtē occupatū fuerat q̄uolsas aeq̄s
statū iā ac ꝑpe sollēpne isinglos ānos
bellū timebatur ꝑpiusq; aliud nouī
malī nouopinato exortū. Exul' les ser
uiq; ad xx. milia hominū q̄ quingēti
duce appio herdonio sabino nocte ca
pitoliū atq; arcē occupauere cōse-
stī iarce fēa aedes eor⁹ qui cōiurare q̄ simil'
capē arma nouerant. Alij ītē tumul'tuz
papites pauore iforū deuolant alter
ne uoces adarma q̄ hostes iurbe sunt
audiebantur cōsules q̄ armare plebē
q̄ iermē pati timebāt incerti q̄d malū
repentinū externū ac intestinū abodio
plebis an abseruili fraude urbem
iuasissē sedabāt tumultus sedādo iedū

3p

mouebat. Nec ē poterat pauida ⁊ cōsternata mlt̄itudo regi iperio. Dant tñ arma nō uulgo tñ ut icerto hoste p̄sidiū satis fidū adomīa ēet sollicitī reliqū noctis icertiq; q̄ hoīes quātus nr̄ūs hostium ēet istationibus dispnēdis adoportuna omīs urbis loca egere. Lux dei ñ apparuit bellū ducēq; belli seruos adlibertatē appius erodonī⁹ excapitolio uocabat se miserrimi ēq; susceptisse cāz. ut exules iuriā pulsos ipriāz ducēt ⁊ seruitutis graue iugū temerēt id male pro re. auctore fieri. si ī ispes nō sit se uolscos ⁊ equos ⁊ omīa extrema tēptaturos ⁊ cōcitaturos diluce magē res pribus atq; cōsulibus. p̄terea tū q̄ denūciabantur ne uemēcaū ne sabinos id cōsiliū ēet timere ⁊ aī tñ inurbe hostiū ēet mox sabine: et cruscēq; legiones excōpito adēent. tū etiā hostes uulsci ⁊ equi nō adpplandos ut añ fines ꝫ aduertē ut exprte capti ueīrent. Multi quarij tumores īt̄ ceteros eminebant terror seruil' ne si uis cuiq; hostis tomi ēet cui nec credere nec nō credendo nec īfestior fieret fidem abrogare satis erat tutū. uirq; cōcordia sisti uidebatur posse tñ sī antibus alios mergētibus mal'. nemo tribunos aut plebem timebat māsuetū id malū ⁊ palios q̄ētē malorū sēp exoriēs. tuiq; ēe peregrino terrore sopitū uidebatur ad id ꝑpe unū maxime idinatis aīs icubuit. Tātus ē tribunos furō tenuit ut nō bellū ꝫ uanā ymaginē belli adaūtēdos alegis cura plebis animos capitoliū īsedisse cōtēderēt. priaos hospites dictesq; suplata lege frustra tumlt̄os ēe se sentiant maiore q̄ uenerīt silētio abituros. Concliū in legi ferēde hr̄ē aduocato. ꝑp. abarmis senatū ī tim cons. hñt alio se maiore atribunis metu ostendente q̄ quē nocturnū hostis ītulerat. Posquaz arma poni ⁊ discedere homines astationibus nūciatū ē p̄. ualerius collega senatu retinente se exauria p ripit in ītēplū ad tribunos ueīt. Q'd b rei ē iquid tribuni appi hrdonij ductu ⁊ auspitio rē. p̄. cuersuri estis tā felix uobis cōrū prēdis fiut q̄ seuicia nō cōmouit auctor cū hostis supra caput sint discedi abarmis leges ferri placet. Inde admultitudinē oratōe uersa si uos urbisq; si uñ nulla cura tāgit. at uos uemini tros uros ab hostib⁹ captos iuppit optimo maximo uno regina ⁊ minerua alij dij d ēe obsidēt. castra seruor. ꝑp. uros penates tenēt; h uobis forma sane cauetas uidetur tñ hostiū nō solū ītra muros ē sed īarce sup fora curiam comitia īterī īforo st̄. senat⁹ icuria ē uelut cā otiū supat senator sñiam dic̄ alij q̄ tribus suffragiū ineūt. nō quicq̄d patrū plebisq; ē. cōsules tribunos teos. hominesq; oēs armatos opē ferre īcapitoliū currere. libertate ac pactare angustissimā illā tomū iouis optimi maximi deuit. Romule p̄r. timēteq; tuā q̄ quodā arcē abhuiꝰ sabinis auro captā receptū da stirpi tue uide hanc ingredi uiā q̄ tu dur q̄ tuus īgressus erectus ē. p̄mo en ego cōs. quātū mortal' dm possū. te ac tua uestigia sequar. bitumum oromis fiut se arma capē uocare oēs q̄ites adarma si quis īpediat iā se cōsularis ipij iā tribunicie potātis sacrataq; legū oblitū q̄sq; ille sit ubiq; sit icapitolio īforo pro hoste habiturū. uiderēt tribuni qm iappiū herdoniū uetarēt. in. p̄. ualeriū

cōs. sumi arma auſuriū ſe ītribuntſq;
p̄nceps familie ſue auſus ī regibus
cēt uim ultāz apparebat futurā ſpe
tacilocq; ſeditionē romanā hoſtibus
forte nec lex tī ferri nec ire ī capitoliū
cōſ. potuit mox certamina cepta oꝑ
ſſit. tribuni ceſſere nocti timentes
cōſ. arma. Amotis īſeditōnibus auc
toribꝫ prēs circāire plēe īſerētes ſe
ī arcanos amotes ſermones tēporī
aptos ſerere admonere ut uiderēt
iq; diſcrimī rē. p̄. adducēnt. ñ ītē prēs
pleq; arcē urbis tēpla deoꝝ penates
ꝑplicoſq; hoſtibus dedi. Dūl ī foro ſedā
te eā agūtur: cōſul' ītrī nē ſabinī ne
uenīēs hoſtis moueꝫtur circa portas
muroſq; diſceſſerāt. Eadē nocte ꝙ tuſcu
lū dearcet capta capitolioq; occupato
ꝙ alio turbato urbis ſtatu. nūcī uenīūt
l. manilius tuſculi tū dictator erat.
Is cōfeſtim cōuocato ſenatu atq; ītro
ductis nūciis magno opē ceſſet ne
expectent dū abroma legati auxiliū
petentes uenīāt periculū ipīm diſci
mēq; ac ſocīales deos fidēq; federū id
poſcere demendo beneficio tā potēte
tā ꝓpinq; ciuitatē nūq; parē occaſioēz
daturos deos. placet ferri auxiliuz
iuuētus cōſcribitur arma dantur
romā p̄ma luce ueiēntes procul ſpe
cie hoſtiū p̄buere eq; aut uulſci ue
nire uiſi ſē. De ī ū uanō terror abiit
accepti īurbē agmine īforū deſcēdūt.
Ibi ī. p̄. ualeriō relicto ad portarū p̄ſi
dia collega inſtruebat acciem. Auctori
tas uiri mouāt affirmātis capitolio
recuperato ꝙ urbe pacata ſi ſe docerī
ſenſiſſent ꝙ fraus a tribunis occulta
ī lege ferretur memorē ſe maiorū
ſuoꝝ memorē cognomīſq; ꝓp colēdi
uelut hereditaria cura ꝰ a maioribꝫ
tradita eēt cōcaluī plebis nō īpediturꝫ
hūc ducē ſecuti ne q̄q̄ reclamātibꝫ
tribunis īduuiū capitoliū erigūt aciem.
Aduīgitur ꝙ tuſculana legio certare
ſocīi auceſq; uteri recuperate artis ſuīs
rectis facīent. Dux utriq; ſuos adortaꝫ
trepidare tī hoſtes nec ulli ſatis rei
p̄t̄ q̄ loco fidere trepidātibus īferūt
ſigna. romani ſociq; iā īueſtibulū p
rumpāt tēpli ai. p̄. ualeriꝰ īt̄ p̄mo cer
pugnā ſciens īterficiatur. p̄. uolūpnꝰ
cōſularis uidit caētē iſdata negoa
ocius ut corpꝰ obtegēnt ipē īlocuz
uicēq; cōſul' proiolat. p̄ardore ī petuq;
tāte rei ſenſus nō pueīt admilitē. p̄us
uicit q̄ ſe pugnare ſine duce ſentiret.
Multi exulū certe ſua fedauere tēplū.
ml'ti uiui capti. hermodi īterfectis
ita capitolium recupatū recaptiuis
ut q̄ſq; liber aut ſeruus eēt ſiue for
tune aquoq; ſūptū ſupplicaū ē. Tuſcu
lanis grē acte capitoliū purgatū atq;
luſtratū ī cōſul' plebes quadrantes
ut fun'e ap̄lio referretur. iactaſſe
fertur. Pace parta iſtare tū tribunī
prībꝫ ut publiī ualeriī fidem exſol
uēnt iſtare claudio ut college deos
manes fraude liberaret agi delege
ſinēt cōſul aiq; collegā ꝰ ſubrogaſſi
negare paſſurū agi delege. Ih tenuē
cōtētiones uſq; ad q̄micia. cōſ. ſubro
gādi. Decēbri mēſe ſūmo prīz ſtudio
l. quinc tū natal. p̄r. cēſonis. cōſ. cre
atur q̄ magīm ſtatū acciret. Paſſa
erat plebs. cōſ. hīcā iratū potētē fa
uore prīz uirtute ſua tribus liberiꝰ
quoꝝ cēſoni crēdebat magnitudīe aī
cōſiliū q̄ modū adhibēto ū res poſcēt
p̄ores erāt. Is ut magīm ūt aſſiduis
cōtionibꝫ ptribunali nō ipleb cohercē
da q̄ ī ſenatu caſtigādo uehemētior
fuit. Cui ordini langore perpetuj iā
tē. p̄l. ñ ut ī re. p̄. ꝓp. ē. ſz ut ipdita
modo lingua crīminibꝫ regnarēt aī
cēſone filio ſuo uirtutē cōſtāciā oīa

ē. p̄. ualeriꝰ īterficiaē
. p̄. uolūpnꝰ eī collega
cū uindicat.

nemo

uuētatis belli domiq; trecora pulsa ex
urbe romana q fugata cē locaers sedi
tiosos semina discordiaꝝ. utiz ac ter
tiū tribunos pessimus artibus regia
licēcia uiuere. aulus iquit ille uer
giniꝰ qz icapitolio nō fiuit miñ supbi
ci. quā appius herdoniꝰ meruit plus
herculē aliquāto q uere rē extimare
uelit herdoniꝰ si nihil aliud hostem se
facēdo ꝑre renūciauit ut arma capetis
h negādo bella ee. arma uis ademit
nudosq; seruis uris q exulibus obicat
q uos. ē. claudi pace q publij ualerij
mortuj loquar ꝑus ictu uū capitoli
nū signa itulistis. q hos hostis deforo
tolleretis puder deorū hoīnūq; cū hos
tes iarce icapitolio cēnt exulū q ser
uorū dux profanatis oñibz: icella
iouis obtimi habitaret tuscalanam
añq; rome sūpta sunt arma īdubio
fiut: utrū lucꝰ manuliꝰ tuscalan' dux
añ. p. ualeriꝰ q censurius claudius cōs.
romanā arcē liberarent q q añ latino
ne prosē qdē ipis cū ī finibꝫ hostē habe
rent adtingere arma passi sum nūc
ñ latini sua spōte arma sūpsissent: cap
ti adeleti eram? h ē tribuni auxilium
plebi ferre. inermē eā hosti trucidādā
obicere. silicet sic uobis humillimꝰ
hō de uīa plebe quā ptē uelut abrupti
acetero ꝓpiō uīaz ptiam preciliarēq; rē
publicā feciſtis. sic exhis domū suā
obsessam a familia armata nūciaretq;
ferēdū auxiliū putaretis iuppit optī
mus maximꝰ exulū atq; seruoꝝ septꝰ
armis: nulla humana opa dignus
erat: cui postulāt ut sacro sācīantur.
quibꝫ ipi dij neq; sācī sūt. q ē neq; sacri
diuinis humanisq; abruptis seleribꝫ.
legē uos h. āno platuros dicti tasiꝰ.
tum hercule illo die quo ego cōs. fui
creatus. male gesta res publica ē. pri
multo quā cū. p. ualerius cōs. perit.

si tulerit iā ꝑmū omniz iquid q̄rites
iuuenes q equos ih atq; collega legio
nes duce īanimo ē. nescio quo fō magꝭ
bellantes quā pacatī ꝓpicios habeamꝰ
deos. quāni periculū abill' ꝓpis fuerit.
si capitoliū aberulibus obsessū sciſſet
suspicarj deptito quā re ipa experirj
ē melius. mouerat plebem oro cōsul'
erecti prēs restituta credebant rē. p.
cons. alē comes animosior quā auctor
sit suscepisse. collegā porē actionē. tā gra
uis facile passius īperagēdis cōsularis" cōsulare.
officij ptē adse uindicabat. cū tribuni
cludere uelut uana dā psequi que
rēdo quo nā modo exercitū educturi cōs.
cēnt. quos dilectū hre nemo passiurꝰ
eet. nobis uero iquid q̄nci nil dilec
tu opꝰ ē cū quo tē. p. ualerius adreci
piendū capitolinū arma plebi dedit.
oñs ī ūba iurauerit cōuenturos se
iussu cōs. nc īussu habituros ediam.
Itaq; oñs q ī ūba iurastis. crastina die
armati adlacū regillū adsitis. Cauil
lari tū tribuni q pp. exsoluere religi
one uelle. quatū eo tē quinctū fuisse
cū sacramēto adacti sint. Sed nō dū
ē q nūc tenet sedm neglegēcia deuz
uenerat nc ī ceptando q qsq; uisuruꝫ
dū leges aptas faciebat. sed suos p
coꝰ mores adea accomodabat. Ig tribu-
ni ut īpediendē rei nulla spes erat d cā
proferendo exercitu agere eo magis qd
augures uisos adē adregillū lacū
fama exierat locūq; īaugurarj u au
spicato pp. agi posset. ut quicquid rome
ui tribunicia rogatū eet id comicis i
abrogaretur. oñs id uisuros qd cō
sules uellent. neq; ē prouocationem
ee longiꝰ aburbe mille passuū q tribu
nos si eo adueniant. īalia turba q̄ri
cū subiectos forte cōsularj īperio. Ter
rebant h sed ille maximꝰ terror ani
mos agitabat. qd sēpius quinctius

maximj.

dicti tabat se cōsulū comitia nō habitum
nō ita ciuitatē egrā cē. ut cōsuetus re-
medius sisti posset. dictatore op9 ēe rei
publice ut q̄ se mouit adsolli citādū sta
tū ciuitatis sencaat sine ꝓuocatione
dictaturā cē. Senat9 icapitolio erat
co tribuni cū pturbata plebe ueiunt
ml'tutudo clamore igēti nūc cōsuluz
nūc prūm fidē iplorant. nc añ mouc
rūt desententia cōsulez q̄ tribuni se
iauctori te prūz futuros cē pollicati sē.
Tunc referēte cōsule de tribunoz q̄ plebis
postulatis. s̄c. fiunt neq; tribuni legē
eo āno īferrēt. neq; cōsules aburde erā
tū educēnt ireliquū magrāt9 cōtinuari.
q̄eos tribunos refici iudicare. senatū
cōtra rē publicā cē. Cōsules fuerūt
iprūz potāte tribuni rediamātibus cō
sulibus refecti. prēs quoq; ne q̄d cede
rent plebi. q̄ipī lucaū quincaū cōsulē
refiebant. Nulla toto āno uehemētior
actio cōsul' fuit. mirer iquid si uana
ura prēs cōscripti auctoritas adplebē
ē. uos eleuatis cā quippe q̄ plebs. si
·s.q.c. nūc icōtinuādis magrātibꝰ solut. ipi
quoq; solutū uultis ne temeritati "re
"multitudinis. datis tāq; id sit plus posse iauc te. plus
leuitatis ac licēcie hrē. leuē uanq;
pfectoq; ē sua decreta q̄ cōsulta tollere
quā aliorū imitaminī. p. c. turbā icon
sultā. q̄ exēplo alius cē debetis. aliorū
exēplo precatis pcius q̄ aliꝰ uīo rec
te faciāt. dū ego ne imiter tribunos.
nc me cōtra. sc. cōs. renūciari patiā.
Te uō cōs. claudi adortor ut q̄ipe. p. r.
hac licēcia arceas q̄de me ḳ tibi pſuadaꝫ
me ita acceptuꝝ ut nō honorē meū
ate ipreditū. sed gl'am spreti honoris
auctā iuidiāq; excōtinuato eo ipēdet.
leuatā putē comunit in edicit ne
quis. l. quincaū cōsulē faciēt. siq̄s fe
cisset se id suffragiū nō obseruaturos
cōs. creati. q̄. fabi9 bibulanus ter.

lucaus q̄ cornelio maluginēsis cēsus
act9. eo āno lustrū, pp capitoliū captī
cōsulē ocisii cōdi religiosii fiunt. Quīto
fabio. l. cornelio cōs. ꝑncipio āni res
stati turbulente isligabāt plebē tri
buni. bellū igens uolscis q̄equis lati
ni atq; hernicis nūciabāt iā anci uolsco
rū legiones cē. q̄ipāz colonia īgens
metus erat de futurā egreq; īpetratū
a tribunis ut bellū puerti sinerent
cōns. iū partiti, puincias. fabio ut le
giones ancaū ducēt datū cornelio ut
rome pſidio cēt ne qua ps hostiū q̄ eq̄s
mos erat adplandū ueniret. hernici
q̄ latini uolsci milites dare ex federe
duceq; ptes socioz icēpatu. tertia ciui
tū fiut. p9 q̄ addiem pstitutū uenerūt
soci cōns. ex portā capenā castra locat.
ī de lustrato cēpatu ancaū profectus.
haut p̄ dubio oppido statuisq; hostiū
cōsedit. ū cū uulsci q̄ nō dū adequis
uenissent cēpatus dimicare nō ausi. quē
admodū q̄ti uallo se tuerentur para
rēt. postero die fabius nō ꝑmittā unā
socioz cohortē sed trium ꝓlioz tres se
patim acies arcta uallū hostiū īstru
xit ipe erat medi9 cū legionibꝰ romanis
īde signū obseruare uolsit. ut parit
q̄ socij rē īaprrent referrentq; predem
si receptui cecinisset eq̄tes. itē sue eq̄s
parti post ꝑncipia collocat. ita tripartiā
adortus. castra arcā uenit. Et cū ūdiq;
īstaret. nō sustinētes īpetū uolscos
uallo deturbat. trasgressus in munī
tiones. pauidā turbā īclinatāq; ipte
unā castris expellit. in effuse fugiētes
eques cui superare uallū. haud facile
fuerat. cū adid spectator pugne adsti
tisset. libero cāpo adeptus. parte uic
torie fruitur. territos cedendo mag̃
q̄ castris q̄ēt munimēta. cedes fugi
enciū fuit. sed p̄da maior. q̄ uix ar
ma secū efferre hostis potuit; deletusq;

lvi

¶ Arx tusculana capitur.

exactus foret. ñ fugientes silue teri
rent. dū adancaū hec gerūtur ītim
eq̄ robore iuuētutis p̄missio. arcē tu
sculanā iprouiso nocte capūt reliq̄
exactu haud procul menibus tuscili
cōfidūt ut distrendere cēt hostiū copias.
Hy celeriter romā abroma ī castra an
caū plata mouēt romanos. aut sec
q̄si capitoliū captū nūciaretur atro
q̄ trecēs erat tusculanoꝝ meritū q
similitudo ipā pericli repōsce datū
auriliū uidebatur. fabius omissis
omībus p̄dā excastris raptim antū
cōuehit. Ibi modico p̄sidio relicto
citatū agmē tusculū rapit. nihil pē
arma q̄q̄ coacti admanū fuit abh.
ferre militi haut cōmeatū abroma
cons. cornelio subuehit. Aliquot
mēses tusculi bellatū pte exactus
cōs. castra equoꝝ oppugnabat ptem
tusculanis dederat adarcē recuperā
dā. ui nūq̄ eo subire potuit. fames
postremo iñ detraxit hostē. Qui po
squā uētū adextremū ē īermes nu
diq; omīs subiugū abtusculanis
missi. hos ignominiosa fuga domū
se recipientes romanꝰ cōs. īalgido
cōsecutus. adunū omīs occidit uic
tor adcolumē id loco nomē ē exactu
relicto castra locat. q̄ alt̄ cōs. posq̄
menibus romanis pulso hoste peri
culū ēē desierat. q̄ ipe abroma pro
fectus ita bifariā cōes. īgressi ho
stiū fines. igēti certamine. hīc uol
scos. hinc equos ꝑplantur. Eodem
āno desisse anciates apud pleroscq;
auctores īueiō. l. cornelio cōs.
h bellū gessisse oppidūq; cepisse cer
tū adfirmare q̄ nulla ap̄. uestusti
ores actores ei⁹ rei mētio ē. Nō au
sim h bello pfecto tribunicaū domi
bellū prēs territat. clamant fraud
fieri q̄d foris teneatur exactus fru

¶ Tusculana arx fame ab hostibus ignominio se relicta.

ia.

stratione cā legis tollende ēe se nichomi
nus rē suspectā pacturos. Obtinuit
tū. p. lucretius p̄fectus urbis ut actio
nes tribunicie īaduētū cōsulū differ
rentur. Erat q̄ noua exorta cā mot
a cornelio q̄q̄. simili⁹ questores. iñ uol
scio q̄d falsus aut dubie testis īcesonē
extitisset diē dirant. ml'tis è emanabat
īdiais neq; frēem uolsca exquo semel
fuerit eger. nūq̄ nō modo uisū īpu
blico sed ne adsurrexisse q̄dē exmōbo
ml'torūq; tabe mēsuū mortuū nc̄bus
tēporibus īque testis crimen cōiec
isset cesonē rome uisū adfirmātibus
q̄ una meruerant secū eū tū frequē
tēq; adsigna sine ullo cōmeatu fuisse
ñ ita cēt ml'ti p̄uatim ferebant uolsio
uidicē. cū ad uidicū ire nō auderet.
omīs eas res īunū cōgruētes. haud
magꝭ dubiā dāpnationē uolsci. quā
cesonis uolscio teste fuerāt. faciebat
īmora tribuni erāt q̄ comicia q̄storeꝭ
hīe tereo. ñ p̄us habita telege cēnt.
passuros negābāt. ita extracta utēq;
res īcōsulū aduētū ē. Q. ū triūphā
tes uictore cū exactu urbē īierunt.
q. silencaū telege erat. paulos magꝭ
ps credebant tribunos at illi q̄ē extre
mū anni iā erat. quartū affectātes
tribunatū īcomitiorū disceptationē
ablege certamen aiterant q̄ cū cōs.
nichomino aduersus cōtinuationē
tribunatus quā si lex minuēde siue
maiestatis cā promulgata ferretur.
tetendisset uictoria certaminis pe
nes tribunos fuit. Eodē āno equus
pax ē petentibus data. cēsus res p̄
ore āno īchoata pficitur idq; lustrū
alborigine urbis tercium cōditū fue
rāt cēsa ciuiū capita. d. cccc. lxxxbiij.
Cōsulū magna domi belliq; eo āno
glā fuit. qd̄ q̄ foris pacē pepere q̄ do
mi q̄ si nō cō cors. minus tū. quā alias

¶ Indiatur dies ultio qd̄ falsi testis īcesonē extitisset. ihuius diais.

ifesta ciuitas fiut. l. minuc⁹ iñ cl⁹ cius nauc⁹ coñs. fñ duas residuas ãm ꝑoris cãs exceperũt. Eodẽ modo cõsules legẽ. tribuni iudiciũ de uolsco ipediebant sed iquestoribus nouis maior uus maior auctoritas erat. cũ marco ualerio ualeri filio uolesi nepte. questor erat quinc⁹ capitolin⁹. qui t. coñs. fuerat is qñ neq; quincẽ familie cesoneq; rei p̃. maximus uuuenũ restituy posse falsũ testẽ q̃ dicẽde cause inoxio potãtẽ ademisset. iusto ac pio bello p̃ seq̃batur cũ uergini⁹ marie ꝯ tribuni delegę ageꝛ. duũ mẽsiũ spaciũ cõsulibus datũ ẽ. adispiciẽdã legẽ. ut cũ edo cuissent ꝑplus quid fraudis occulte ferretur. sinerẽt dei ñ suffragiũ iure. Ih it̃ualli datũ ⁊ res tranq̃llas iurbe fec. Nec diuturnã quietẽ equi dederunt. q̃ rupto fedẽ qđ dcãm erat ꝑore ãno cũ romanis ipium ad grachũ cloeliũ deferunt. Is tũ longe princeps inequis erat. Gracho duce ⁊ ianuuinũ agrum ide ituſculanũ hostili ꝑplatione ueñt. pleniq; ꝑda ⁊ inalgido castra locãt. Inea castra. q. fabius. p̃. uolumni⁹ apostumi⁹. legati abroma uenerũt q̃stũ iurias qꝛeco fedẽ res repetitũ cũ eos equoꝝ iperator q̃ mãdata habeant absenatu romano ⁊ adquercũ iubet dicẽ se alia itũm acturũ. Quercus igens arbor p̃ torio imminebat ⁊ cui ũbra opaca sedes erat. Tũ exlegatis un⁹ abiens ⁊ qđ in q̃d sacrati q̃rens ⁊ q̃cq̃d deoꝝ ẽ audiant fedus nobis ruptũ ñrisq; ⁊ nũc q̃relis absint ⁊ amox armis cũ deoꝝ hominũq; simil uiolata iura exeq̃mur. Romani redierẽt legati ⁊ senat⁹ iussit alterũ cõsulẽ cõtra grachũ ialgidũ exercitũ ducẽ. Alteri ꝑplationẽ finiuy equoꝝ ꝑuicã tedit. Tribuni suo more ipedire dilectũ ⁊ forsitã adulterũ ipedissent. si nouus subito additus. terror ẽ. bis sabinoꝝ igẽs ꝓpe admenia urbis ifesta poplatione uenit. fedati agri terror iiectus urbi ẽ. Tũ plebs benigne arma cepit: reclamãtibus frustra tribunis magnq; duo exercitus scripti. Alterũ nauius ꝟ. sabinos duc̃ castrisq; adeꝛtũ positis perpetuones paruas pleruq; nocturnis iaursibꝰ ⁊ tãtã uastitatẽ isabino agro reddidit ut cõpati adeã ⁊ ꝓpe itacti bello fines romanꝝ uidẽtur. Adnutio neq; fortuna n̄ris animi eadẽ igrẽdo negotiõ fuit. Nã cũ haut ꝓcul abhoste castra posuisset nulla magnopꝛe clade accepta castris se pauid⁹ tenebat. Quod ubi sensserunt hostes. ac uit ex metu alieno ut sit audacia ⁊ nocte adorti castra posq̃ paꝝuis aperta ꝓfecerat. munitiones postero die cãpãt. q̃ p̃ꝑ ũdiq; uallo abiecto claudẽt exitus ⁊ quinq; eq̃tes it̃ stationes emisi. romã pertulere. cõsulẽ exercitũ q; obsideri. Nichꝰ tã n̄ iopinatũ. nec tã isperatũ accidẽ potuit. Itaq; tãt⁹ pauor tãta trepidatio fiut quãta si urbem nõ castra hostes obsiderent. Nautiũ cõsulem ãcessit. iquo cũ parũ ꝑsidy uidet⁹. dictatorẽq; dici placet. l. quinc⁹ cincinnat⁹. cõsensu omniuꝝ dr̃. Opere ꝑcũ ẽ audire. q̃ omĩa ꝓdiuicus humana spernũt ni; honoꝛi magno locũ neq; uirtuti putãt cẽ. ñ ubi effuse affluant opes. Spes unica iperij ps̃i. l. quinti⁹ trãstiberi cõtra eũ ipm locũ ubi nũc naualia st̃. quatuor iugerũ colebat agrũ. q̃ prata quinctia uocãtur. Ibi ablegatis seu fossam fodiens palo imir⁹. se cũ araret ⁊ operi certe id qđ cõstat agresti itẽtus ⁊ salute data iuicẽ redditaq;. rogat⁹ ut qđ bñ uerterat ipi reiq; p̃. togatus mãdata senatus audiret ⁊ admirat⁹ rogitãsq; satis ne salua eẽnt omĩa ⁊ togã ꝓpere cuiquo proferre uxorẽ tacitã iubet. Quia simꝫ absterso puluere. ac sudore.

(Ei rũpũt fedus.

(Adq̃rẽ iubet dicẽ.

(Uois sabinoꝝ ẽ romanos.

(Uxorẽ tacitã.

h2

uelatus processit. Dictatorē cū legati gratulātes cōsalutāt: iurtē uocāt q̄ terror sit ictatu exponūt. Nauis q̄n cio publice parata fiunt: trāsuectūq; tres obuiā egressi filij excipiūt: mō alij, ppinq̄ atq; amica. tū prūz maior ps: ea frequēcia stipatus añ cedentib⁹ lictoribus reduct ē domū q plebis cō cursus īgens fiunt si ea nequaquā tī leta quinctū udit: q ipeq; nimiū c uirū īpō īperio uehemētiorē tata. Et illa quidē nocte nich ꝑequā uigilatū ē. Inurbe postero die dictator cū añ lu cē īfor uenisset: magrūz eq̄tū dicat. I. tar q̄niū prīcae gētis. sed q cū stipēdia pedi bus, pp pauptatē fecasset bello cū p̄mus longe romane iuuētutis habitus cēt cū magro eq̄tū īcōtionē uenīt. iussuq; edicat. claudi tabernas toti urbe iuberet uetat: quēquā p̄uare q̄cq̄ rei agerēt. Tū q̄cūq; etatē militari cēnt. armati cū cibariis īdies quinq; coctis alliscp duodenis añ sol' octasium martio icā pe adcēnt. Quibus etas admilitādū grauior cēt: uicano militi dū isarmū parauerit uallūq; petēt. cibaria quoque re uuisit: & iuuētus discurrit aduallū petēdū suipserit ūde cuiq; primū fiut, p habitus nemo ē. īpigreq; omīs adeditū dictatoris p̄sto fuerit. Inde cōpito ag mine nō itinere magis apti quā p̄lio sitres ita tulisset. legiones ipe dictator magē equitū suos equites ducat. In ipō utroq; agmine quas tēp' ipm pe secebat adortationes erāt adterēt gra dū maturato op' cē ut nocte adhostē peruenīre posset. cōsulē eratiq; roma nū obsiderī. teraū diē iā clausos cē. qd q̄q; nox aut dies ferat īcertū cē. pūc to sequ tēporis maximaz rez momēta uerti. Acrlera signifer sequ miles. iter se quoq; gratificātes ducabus cla mabant media nocte ialgidū peruc

niunt q ut sensere se iāpe hostes cē signa cōstituūt. Vbi dictator q̄ cū nocte ꝑspia potuerat. equo arcū nectus cōtē platusq; q tractus castroz quecp fos cēt: tribunis militū ipetauit ut sarcinas īunū cogāt iubant. militē cū armis uallocp redire iordines suos. fēriq; ipe rauit: tū quo fuerit ordīe iuua. exci tū omēz. longo agmine arcūdat ho stiū castris q̄ū signū datū sit. clamo rē omīs tollere iubet. clamore sublato añ se quēq; ducē fossam. q iacē uallū. cdito ipio signū secū ē. iussa miles exequitur clamor hostes circūsonat: supat ire castra hostiū q castra cōsul' uenit. Alibi pauorē alibi gaudiū in gens facit. Romanū cuulem cē clamo rē atq; auxiliū ad cē it se gratulantes: ultro crstationib⁹ ac uigilus territāt hostē. Cōsul differendū negat. illo da more nō aduētū modo significarī sed tē absūs ceptā. uirūq; cē: uiā exte riore parte castra omīuz hostiū oppu gnētur. Itaq; arma suos capere. q se sub sequi iubet. Noctē initū p̄liū ē. Alegio nibus dictatoris clamore significāt. altera quoq; pte rē īdiscrimine cē. Iā se adphibenda circūdari opa cq̄ para bant. Cū abiterriore hostē p̄lio cepto: ne pmedia sua castra fierent eruptio amu mētibus adpugnātes īterstū uersi. nactā noctē operi dedere pugnatūq; cū cōsule adlucē ē. luce p̄ma iā circū uallati abdictatore erant. q uix adūsū unū ictatū pugnā sustinebāt. Tum aquinciano ictatu. qui cōfestim ap fecto ope adarma redit. īuaditur ual lū. Vbi īstabat noua pugna illa nichil remiserat por. Tū anapiti malo ur gente a p̄lio adpces ūsi: hinc dictato rem hinc cōsulē orare ne īcolumē uictoriam ponerēt ut īermes se iñ abire sinerent. ab cōsule addictatorē

(pedes mutilat.

(vl' ignominia icep

ure uulſis: ignominiã iſenſus addidit
gracchũ clochũ ducẽ: ꝓtraſq; alios
uinctos adſe addua uulgt oppido cor
bione trecẽti ſanguinis ſe equoꝝ nõ
egrete licere abire. ſed ut exꝑmatur
tãdem cõfeſſio: ſubactã domitãq; eẽ
gentẽ ſubiugũ abituros. tribus ha
ſtis iugũ fit: humi fixis duabꝰ ſupq;
eas trãſuerſa una deligata ſubli iugo
dictator equos miſit. caſtris hoſtiuꝫ
receptis. plenis omniuꝫ rerꝫ nudos é
emiſerat ꝑdã omnẽꝫ. ſuo tñ militi dedit.
cõſularẽ exãtũ ipſumq; cõſulẽ iterãꝫ:
carebis iquit ꝑde pte miles exco ho
ſte ciuꝫ ꝑte ſiuſti ꝛ tu. l. minuci do
nec cõſularẽ animũ icapias hẽe: legi
tus his legionibꝰ ꝑeris. ita ſe mi nu
cius abdicat cõſulatu: iuſſuſq; adẽ
ãtũ manet. ſed adeo tũ iperio melioꝛ
animus mãſuete obediens erat: ut
beneficij magꝝ quã ignominie memor
eẽ. coronã auream dictatoꝛi libẽ
põdo dederit: ꝙpficiſcentẽ eũ patronũ
ſalutauit rome. a. q̃. fabio ꝓfecto ur
bis ſenatus habitus: triũphantẽ q̃n
ciũ quo uehebat agmine urbem ingꝛe
di uiſſit. Ducti añ curruũ hoſtiũ ducꝫ:
militaria ſigna ꝓlata ſcaꝝ. eẽq; ꝓdi
gnoſtis. epule inſtructe dñẽ fuiſſe
añ omniũ domos epulãteſq; cũ carmi
ne triũphali exſollẽpnibus locis cõme
ſſanciũ modo curruũ ſcauꝝ ſt. Eo die. l.
mamilio tuſculano approbãtibꝰ cũctis
ciuitas data é. C cõfeſtim ſe dictator
magiſtratu abdicaſſet: ni comicia. ñ.
uolſca falſi teſtis tenuiſſet. Ea ne ipedi
rẽt tribunꝰ: dictatoris obſtitit metꝰ
uulſcꝰ dãnatus lamnũ exiliũ abiit.
C. ſexto decimo die dictatura iſex mẽ
ſes acepta ſe abdicauit. ꝑ exeos dies.
cõſul nauciꝰ adꝛetũ cũ ſabinis egre
gie pugnat. aduaſtatos agros ea quo
q; clades acceſſit ſabinis: minutio fa
bꝰ q̃nq; ſucceſſor ialgidũ miſſus. Ex
tremo ãno: agitatũ delegit ab tribunis
é: ſed q̃ duo exãtus abeãt. ne quid
ferretur ad ꝓplin prẽs tenuere. plebs
uicit: ut q̃nq; eoſdẽ tribunos crearẽt.
lupos uiſos icapitolio ferunt: acaĩbus
fugatos obid prodigiũ: luſtratiũ: capi
toliũ eẽ. hoc ãno geſta ſecũtur: coñs.
quintꝰ minuciꝰ. ó. oraciꝰ puluillus: auꝫ
initio ãni. cũ foris occũ cẽt. domi ſedi
tiões iñ tribunꝫ cadẽ lex faciebat ultiꝰ
q; uẽtũ foret: adeo exarſerunt añ ui ue
luit dedita opa nocturno ipetu equoꝝ
corbione amiſſũ ꝓſidiũ nũciatũ cẽt. ſe
natũ cõs. uocãt: ubẽ ſubitariũ ſcri
bere exãtũ atq; ialgidũ ducere. Iñ ꝓxio
legis certamine. noua dedilectu cõtẽto
orta uincebaturq; cõſulare iperiũ tri
bunitio auxilio: cũ alius additur ter
ror ſabinũ exãtũ ꝑdatũ deſẽdiſſe in
agros romanos. iñ aduꝛbẽ ueire. Is
metus ptulit ut ſcribi militẽ tribunꝫ
ſinerent: nõ ſine pactione tũ ut qñ
ipſi quinãnniũ cluſi cẽnt. puiq; id ple
bi ꝓſidiũ foret. x. deinde tr. pl. creatẽt.
Exꝑxit hẽ neceſſitas prĩbus id modo ex
ciperẽ ne poſtea eoſdem tribunos u
terent tribunicia comicia ne id quoq;
poſt bellũ ut cetera uanũ cẽt exẽplo
habita. Tricẽſimo ſexto ãno aꝑmis. tri
buni plebis decẽ creati ſt. bini exſingul'
claſſibus. Itaq; cautũ é: ut poſtea crea
rentur. Dilectu deinde habito minuciꝰ
cõtra ſabinos profectus nõ iueĩt hoſtẽ.
horaciꝰ cũ iã eq̃ corbione interfecto ꝓſi
dio. ortonã q̃ ceperãt. inalgido pugn.
multos mortales occidit. fugat hoſtem
nõ exalgido modo ſed acorbione orto
naq; corbionẽ q̃ diruit, ꝙꝑ proditũ ꝓ
ſidiũ. Deinde añ. ualerius. ſp. uerginiꝰ
coñs. fẽ domi foriſq; otiũ fuit ãnona
ꝙꝑ aquaꝝ iterpretẽ laboratũ é deauẽti
no publicitus lata lex é. tr. pl. iñ refecti.

oppidũ corbio.

equi ſubiugo.

coronã auream.

decẽ deinde tribunꝫ.

hu sequẽte anno .c. romelio .c. uetturio consulibus .legẽ omĩbꝫ cõtionibus sius celebrabant .pudẽ se numeri suo ne quicq̃ aucti: si ea res eq̃ suo biennio iacẽt: ac toto supio relustro iacuisset .cũ maxie bꝫ agerẽt: trepidi nũcij ab tuscailo ueniũt. equos i agro tuscailano ee: feat putorẽ recens eiꝰ ꝑpli meritũ morãdi auxilij: ambo cons .cũ exercitu missi hostẽ isua sede .i algido i ueiunt: i pugnatũ sup̃ .viij. milia hostiũ cesa .alij fugati ꝑda parta igens eã, ꝑ̃ iopiã erarij cõsules nẽdiderũt .i uidie tũ res adexcitũ fuit .ea teniq; tribunis: materiam criminãdi ad plebẽ cõsules ꝑbuit .itaq; ergo ut magrãtu abiere: spurio .p. tarpeio .c. termo cõsul. dies deã ẽ romulio .ab .c. claudio acerone .tr. pl. uetturio .ab .l. edile alieno plebis uterq; magna prũz idignatione dãpnatus .romulus .x. milibus eris uetturiꝰ .xb. milibus .Nec hꝫ porũ calamitas cõsulũ segniores nouos fecerat cons .q se dãpnari posse agebant: q plebẽ q tribunos legẽ ferre nõ posse .Cũ abiecta lege que ꝑmulgata cõsenuerat: tribuni leuius agere cũ prĩbus .finẽ tandẽ certaminũ facẽt .si plebeie leges displicẽt .at illi comunẽ legũ latores q; ex plebe q; ex prĩbꝫ q utriscq; utilia ferrent: q; equãde libertatis cẽt .sinerent creari: rem nõ aspnabantur .prẽs datuꝝ legis neminẽ i ex prĩbus aiebant .Cũ relegibus cõueiret relatore tãtũ discreparet missi legati athenas .spuriꝰ postumiꝰ albus .a manlius .p. sulpicius camerinꝰ .iussiq; ĩcitas leges soloĩs dscribẽ .q alias greciae ciuitatũ istituta mores .iuraq; noscẽ .Abeꝝ nis bell'. q etꝰ ãnꝰ fuit. q etior isequẽs.

p. curatio q sexto q̃ntilio cõs: ꝑtio silentio tribunoꝝ qõ ꝑmo legatorũ q athenas ierant: legũq; pegrinaꝝ exꝑctatio ꝑbuit .De in duo simil' mala ĩgẽcia exorta fames pestilenciaq; feda hominj feda pectorj: uastati agrj st urbis assiduis exausta funeribus. mlte q clare lugubres domꝰ flamẽ q trinal' seruꝰ cornelius mortuus .augur .c. oraclꝰ pululiꝰ i cauꝰ loco .tũ .c. ueturiũ: eo cupidiꝰ qꝝ dãpnatꝰ aplebe erat augures legẽ: mortuus cons. q̃ntiliꝰ .uij. tribunj plebis .multiplicq; clade fedatus ãnus .ab hoste otiũ fuit. in cons. c. meneniꝰ .p. sextiliꝰ capitolinus: neq; eo ãno quicq̃ belli extĩi fuit. tomi motus orti, iam tedierant legati ca atticas legibus .eo itenciꝰ istabãt tribuni ut tãdẽ scribendaꝝ legũ i ciuitate fieret. placẽt creari .x. uiros sine prouocatione q ne quis eo ãno aliꝰ magistratus eẽt .admiscerẽtur .ne plebi cõtrouersia aliquãdiu fuit; Postremo cõcessum prĩbꝫ m ne lex acilia de auctino alieq; sacrate leges abrogarẽt. trecẽtesimo ãno altꝰ quã cõdita roma erat .Iterꝝ mutatur forma ciuitatis ab cõsulibꝫ ad .x. uiros quẽad moũz aregibus añ ad cõsules uenerat .trasslato ĩperio minꝰ iligꝰ q nõ diuturna mutatio fuit .leta ẽ ꝑn capia magrãtus eiꝰ nimis luxuriauẽ: eo citꝰ lapsa res ẽ .repetitũq; duobꝫ uti mãdaretur cõsulũ nomẽ ipsũ q .x. uiri creati: appius .claudiꝰ .c. genuciꝰ .p. sexcius .l. ueturiꝰ .c. iulius .a manliꝰ .p. sulpiciꝰ .p. curiaciꝰ .t. romiliꝰ .s q ꝑ. postumiꝰ .Claudio q genutioq; designati sp̃. cõs. ieũ ãnũ fuerant .phonore honos redditus .q sexto altꝰ cõsulũ ꝑtis ãni: qd eã rẽ collega iuito ad prẽs retulerat .Hus pri habitu legati tres q

fames q pestilencia.

Trecẽtesimo ãno abiũt cõdicta fã ẽ mutatio regiminis urbis de cõsulibus .ad .x. uiros creandos.

leges tegrecia roma delate.

Trecẽtesimo ãno leges athenis urbis illate sunt.

athenas ierāt: ſimł ut prolegatione.
Tā lōgiqua p̄mio lxnos cēt. ſimł pitō
legū pegnax. adcōdēda noua iura:
uſuq; fore credebāt. Supplevē cētū mu
merū graues quoq; etate electos no
uiſſimis ſuffragiis ferūt. Quo min⁹
fervat alioz ſatis adūſarēt. Regim̄
toq; magrāt⁹ penes appiūra erat. p̄.
luc⁹ pauore plebis adeo q̄ nouū ś ī
greiuz iduerat: ut plebicola repēte
omiſcq; aure pplāris captatō euadēt.
Proſect⁹ urbis. ,ptrua ſeuoq; iſectatore plebis decē
odie uis pplō ſinguli rededebāt. Eo die
penes p̄fectū uris faſces erant. xb.
collegis nouē ſingłi accēſi appellabāt
q̄ unica cōcordia īt ipōs q̄ cōſenſus
p̄uatis īt̄dū iutili⁹ cēt. ſūma adūſus
alios eq̄tas erat. moderatioīs corū
argumētū exēplo uni⁹ rei notaſſe ſa
tis erat. Cū ſine prouocatione creati
ēent defoſſo cadauere domi ap̄. p̄. ser
tiū prīcae gētis uirū īuēto prolato
q; icōtionē: īre iuſta manifeſta atq;
atroq. ē. iuli⁹. x. uir: diē ſertio dixit.
q; accuſator adpplm exriuit. Cui rei
iudex legitim⁹ erat decēſſitq; exiure
ſuo. ut dēptū de ui magrātus p̄p liber
tati adḍiceret. Cū ,pmptū h̄ ius uc
lut exoraculo icorruptū patrē abhuſ
ſūmi īſimiq; ferrēt: tū legibus con
dēdis opera dabat⁹ igētiq; hominū
expectatioē, ppōitis decē tabul': pplm
adcōtionē aduocauerūt. Et qđ bonū
faustū felixq; rei pp̄e. ipīs libertiſq;
cor ēēt. ut q legē leges, ppōitas uiſ
ſent ſe quātū decē hominū igenuis, p
uideri potuerit omīb⁹ ſūmis īſimiſq;
uira equaſſe. plus pollere multoz
igeīa. cōſilia q̄ uſarēt īanimis ſeq̄
unāquāq; rē agitarēt. deīū ſermo
nibus atq; īmediū quid īquaq; re
plus minuſue ēet cōferrēt eas le
ges habitur ū pplm romanū. quas
cōſenſus omīuz nō iuſſiſſe latas magiſ
quā tuliſſe uideri poſſet. cū adrumores
hominū de uno quoq; legū capite edito.
ſatis correcte uident⁹. cēturiatis comi
cis decē tabulaz leges prelate ſt̄. q̄ nūc
quoq; īhoc īmēſo aliarū ſupalias acer
uatarū legū cumulo. fons omīs. pp̄.
p̄uatiq; ē iuris. uulgatur adhuc de
iñ rumor duas decē tabulas quib⁹
abiectis. abſolui poſſe uelut corpus
oīs romani iuris. Ea expectatio cū dieꝰ
comiciorz appropiquaret deſiderriū dē
uiros itерū creandi fecit. Iam plebs
p̄t̄ quā consulū nom̄ haud ſcis quā
regū pterosa erat. Nec tribuni cū q̄dē
auxiliū cedentibz iuicē appellationē
decē uiris querebat. Poſquā uero co
micia decē uiris creandis itrinū nū
diniū īdicta ſt̄: tāta exarſit ambitio
ut p̄mores quoq; ciuitatis metu credo
ne tāti poſſeſſio īperij uacuo abſe relic
to loco haud ſatis dignis patēt: pren
ſaret homines honorē ſūma ope aſce
īpugnatū altera plebe cū qua cōtendēt.
ſupplices petentes. dimiſſa iā īdiſcē
m̄ dignitas. ea etate hiſq; honoribus
actis ſtimulabat appiū claudiū. neſci
res utrū īt̄ decē uiros an īt̄ cādidatoſ
numerarres. ,ppior īt̄dū petēdo quā
gerēdo magrātuj erat. criminari op
timates. extollere candidatoz leuiſ
ſimū quēq; humillimūq;. ipē medio
īt̄ tribunicios duellios ſiliciosq; īforo
uolitare. p̄illos ſe plebi uenditare:
donec collegę quoq; q̄ unice illi dedi
ſierāt ad id tēp⁹ conieceē ieū oculos mi
rātes q̄d ś uellet apparere. nichil ſince
ri ēē profecto haud gratuitā itāta ſu
perbia comitatē fore. nimiū iordieq;
ſe ipūz cogere q; uulgari cū p̄uatis nō
tā ,pperātis abire magrātu. quā uiā
adcōtionādū magrātū querētis ēē
,ppalā obuiā ire cupiditati pax autſi

hh

obsequẽdo obsecãdãdo mollire ipetãi ad
gredi uũtur comitioꝝ illi habẽdoꝝ qñ
minimꝰ natu sit munꝰ cõsensu iuũgũt.
Ars ea hꝫ erat: ne semetipẽ creare possẽt.
qđ pt tribunos. plebi qđ ipm pessimo
ex. nemo ũquã fecisset. Alle e uero qđ
lexñ utut habitauꝝ se comicia, pfestius
ipedimẽtũ, phac occasione arripuit, d
iectisq; honore percõtionẽ duobus qn
cio capitolino qcancinnato: qpatruo
suo. c. claudio cõstantissimo uiro iopti
natũ cã qalus eidẽ fastigii cuubus ne
quaquã splẽdore uite pares. x. uiros
creat. se iprimis qđ haut secus fcm m
pbabant bonj quã nemo facere ausu
rũ crediderat. Creati cũ eo iñ. ā. cor
neliꝰ maluginẽsis. ā. sergius. l. minu
cius. quintus fabius uibulanꝰ. c. pe
tilius. c. antoniꝰ merẽda. c. diulius
sp. oppius cornicẽ. ā. rabuleius. Alle fi
nis appio aliene pe ferẽde fuit suo iã iñ
uiuẽ igenio cepit. Nouosq; collegas iã
pusquã initẽt magtatuꝫ isuos mores
formare cotidie cõibat: remotis arbi
tris. Iñ ipotẽtabꝫ istructi cõsilus: que
secreto ab alus coquebant: iã haud
dissimulãdo superbiã rari addit cõloquẽ
tibꝫ difficiles: ad id' maias rẽ perdu
xere. Idꝰ cũ maie sollẽpnes ieũdis ma
gtãtibꝫ erãt. Initio igit magtat pmũ
honoris diẽ denũciatioẽ igẽtis ctoris
isignẽ fecẽ. Nã cũ ita pores decẽ uiri s
uassent: ut unꝰ fascꝫ habẽt hꝫ isigne
regiũ: iordem suã cuiq; uicẽ peromis
sure: subito omis cũ duodenis fascibꝫ
,pdiere. c. xx. lictores fore ipleuerãt q
cũ fascibus securcs ligatis proferebãt:
nc atti nuisse domi securẽ cũ sine pro
uocatione creati ẽent itẽptabãt: decẽ
regũ spẽs erat mltiplicatoq; ctor nõ
ifimis solũ sed pmoribꝫ priꝝ ratis:
cedis cãꝫ ac pncipiũ qri. ut siqs me
morẽ libertatis nocẽ aut isenatui aut
ipplo misisset statũ uirge securesq; ad
ceteroꝝ metũ expediretur. Nã pt quã i
pp. nich erat pfidꝫ sublata prouocatioẽ.
itcessionẽ quoq; cõsensus sustulerant.
cũ pores. x. uiri appellatione collegę
corrigi redidita adse iura tulissent: q
quedã que sui iudicij uideꝝ possent ad
pplm reiecissent. Aliquãdiu equatis it
omis error fuit paulatũ totꝰ uetere iple
bẽ cepit. Abstinebatur apribꝫ ihumi
liores libidinose crudeliteq; cõsulabãtꝫ
hominũ cãꝫ tot ierãt ut apꝰ qs grã uiq
abẽt iudicia. Domi cõflabant, pnũciabãt
iforo. Siquis collegã appellasset abeo
ad quẽ uenerat. ita discedebat. ut prĩ
tẽt nõ pteris decreto fecisse. opinio q
iã sine auctore exierat nõ ipresentis
m tẽporis eos iuriã cõspirasse. sed fedꝰ
clandestinũ it ipos iure uirãdo ictũ nc
comicia habẽt pretuoq; x. uiri tũ pos
sessiꝫ semlꝰ optinerẽt ipetuũ. Circãspec
tare tũ prĩcipũ uultus plebei: q iñ li
bertatis captare auriã. iñ buitutẽ timẽ
do inceũ statũ rẽ. p. adureratꝫ: pmores
prĩꝫ: odisse. x. uiros odisse plebem.
nc probare q fierẽt q credẽ haud idigꝫ
accidere: aude ruẽdo adlibertatẽ: i
seruitutẽ elapsos iuuare nolũt comu
tare quoq; iurias ut tedio psencia cũ.
cõsules duo tandẽ. q statuis pstinꝰ rey
itesideriũ uciãt. Iam pcesserat. ps ma
ior ãi q due tabule legũ ad poris ãi
x. tabulas erãt adiecte: ne qquã iã
superat. si cẽ quoq; legres. cẽturiatis co
micis plate. cẽt. cui eo magtatui rej
p. opꝰ cẽt expectabãt: quã mox cõsuli
bꝫ creãdis comitie dicẽtur. Idm ple
bem agitabat quo nã m tribunicã po
testatẽ munimẽtũ libertati rẽ itmissã
reparent. Et iterum mẽtio comitioꝝ
nulla fi q. x. uiri apmo tribunicios
homines. qꝝ pplares id pplare habebatꝫ
cui se ostentauere plebi prĩcipis muneribꝫ

Duo quinq;

fuo igenio uiuẽ cepit.

Inlitatas.

Due tabule po
tribus. x. ſt addite

se sperāt · latera eor cacue tribunalia
obsederant · hu ferre agere plebē plebis
q; res aū fortuna · q̄ quid capitū foret
potētioris cēt. cui nec g̃ q̄dē abstinebat
uirgis cedi alius securi subiti agratuita
crudelitas cēt honor donatio seq; dnī
supplicaū · ac mercede uuētus nobil'
cōrupta nō m̃ nō ire obuiā iurie · sed
ppalā licēciam suā malle quā omiū liber
tatē. Id maie uenē null' subrogatus ma
grātibus p̃uati p · x · uiris neq; ais adī
periū hadibendū īminutis · neq; adspēz
honoris īsig̃bus pdeūt. Id uero regnū ha
ud dubie uideri deploratur ippetuū li
teras nc uinder quisquā ertitat. aut fu
turꝰ uidetur. Nec ipi solū despōderant
aios sed cō tēpni cepti erant afinitimis
pplis. iperiūq; i cē · ū nō cēt libertas
idignabātur sabini magna manu in
cursionē iagrū romanū fecē latoq; ppla
ti. cū hoīnū atq; pecudū. ml'ta p̃das egi
ssent receptо adfretū qđ passim uaga
tū erat · agmine castra locant spē idis
cordia romana ponētes · cā īpedimēto tū
dilectui fore. Nō nū aq; solū sed pūlez
agrestiū fuga trepidationē iecat; dcē
uiri cōsultāt · quidoꝑ fō sit destituti it'
prīz q plebis odia. Addidit terrorē · i
sup aliū fortuna eq; alia exptē castra ial
gido locāt depplantuq; i de exercitioīby
tusculanū agrū legati abtusculo p̃sidi
ū orantes nūcant. Is pauor ptulit · x ·
uiros ut senatū siml' ducabus arcāstā
tibus urbē tell' cōsulerēt. Citari uibēt
iuriā prēs · haud ignari quanta īmi
die imineret tēpestas · Omīs uastati
agri periclorūq; iminēcaū cās. ise cōge
sturos tēptationeq; eā. forte alvlēdi ē
magātus i consensu resistunt · ipioq;
ihibendo · acrit in paucos p̃ferocas aī
conat' alioriū cōpmēnt. Posq; audita
uox i foro è p̃conis · prēs iuriam ad
· x · uiros uocātis. uelut noua resq;

timisant iā diu morē cōsulēdi senatus ·
mirabūdā plebē cōmūit · q̄d nā i cadisset
cui ertātо ītuallo rē dsuetā usurparēt
hostibus bellocq; · g̃ · habēdā qđ soli tā q̄
quā libere ciuitatis fieret arcāi spectare
omīby · fori p̃tiby senatorē · rarogq; usq;
nos atare curiā in̄ ac solitudīez arcā.
· x · uiros ītueri aī cipi i uisū cōsensu
ī periū · plebs q̄ p̃uatis uis nō cēt
uocādi senatū nō cōuenire · prēs itp̃
tarētur. Iam caput fieri libertatem
repetenciū si se plebs comitē senatui
det · cquēadmodū prēs uocati nō ueīt
i senatū · sc plebs abnuat delctū. Ih fie
mūt plebes prīz haut fere q̄sq; i foro
iurbe. rari erāt. Indignitate rei cessāt
iagros suos q; rei. erāt amissa publica.
tm̄ abi uria se abēē rati. quātū acetu
cōgressuq; ipotēcaū dnoꝝ se amouissēt.
postq̄ citari nō cōueiebant · dimissi
arca domos · ap · quā si p̃sentes de trac
tare imperium referrēt. Iubēt acciri
omīs · senatūq; idiē posterū · edicunt.
q̄ aliquāda spe uoꝝ frequentior con
ueīt. Quo fō, pdita apribus plebs liber
tatē rata qđ uis q̄ iā magātu abissent ·
p̃uatisq; si uis abēent tāq̄ uire cogē
tibus senat' paruisset. Sed mag obedi
ent uentū i curiā ē · quā obnoxias
dēas sentēcas accepim⁹. l. ualeriū
potitū, pditū memorie ēē. p̃ relatioēz
appi claudij p̃q̄ ordīe snīe rogarēt.
postulādo ut de re pp̃. licēt dicē, phi
tēby minacat' dēē uiris, pditiuz se ad
plebē. dnūciātē tuml'tū ertatisse. Nec
mīn̄ ferocat' · marcū oracū barbatū
isse īcertam̄ · x · tarq̄nios appellātē ad
monētēq; ualerius thyracis duaby
pulsos reges. nc nom̄ hoīes tū pteti
ōsiū ēē. Quę q̄ iouē appellari fas sit ·
quo romulū cōditorē urbis deiceps q;
regis appellatos. ad sacris q̄ iā ut
sollēpne redētū sit. superbiā uiolēcaāq;

cuppari uires simil'
ad pignora capiēda
sālitādq; nō cōsulto
detractarēt referūt
senatū iagis cē lecti
id · x · uiris accidit.

is

45

tū ꝓpōꝫ reges q̄ i rege tū eodē aut ifi-
lio regis ferenda nō fuerint. Quez
latinū intot ꝓuatis uidrēt. ne uetā
to ī curia libere hoīes loq̄ q̄a ēt curiā
mouerēt uocē neq; se uidere: q̄nē
mino ꝓuato adcōtionē ꝑplm uocare
quā nllis ill' senatū cogē liceat. ubi
uellēt experirētur. q̄nto fortior do
lor ī libertate sua uindicāda quā
cupiditas ī iusta dnationē cēt. Debel
lo sabino eos referre tāquā mai' ullū
.p. r. bellū sit: quā cū hus q̄ legī ferē
day. cā. creati: nich uitis ī cauitate
reliq̄rit q̄ comicia. q̄ānuos magrāt'
q̄ ui assitudiez ipitādi. q; unū creq̄nd
sit libertatis sustulerit. q̄ ꝓuati fasces
q regiū ipiū habeāt. fuisse regibꝫ ex
actis. prīcipos magrāt'. creatos. postea
p' secessionē. plebis plebeios. cui' illi
ptes ēent. rogitare ꝓplātes. Qd ē eos
p ꝓplm egisse optimates q̄ āno iā ꝑpe
senatū nō habuerīt. tūc ita habeāt ū
de re. p. loq̄ phibeāt. ne nimiū īmetu
alieno spei ponient grauiora q̄ pacāt'
uideri iā hoīby quāq; metuāt. Ꝺ uoca
ferāt ord cū. x. uiri n' ire n' ignoscē
di modū repirent. n' quo euasura res
ēet cer nent. c. claudio q̄ prīuus appi
. x. uiri erat ord fiunt ꝑaby. Qua urgio
si mil' porā tis ꝓsiuj fratris: parētisq;
ei' manes ut auil' pua' soaetatis iq̄
nat' ēet. quā federis nefarie icti. cuz
collegis meminisset. multo id magis
se illi' cā orare quā rei. p. Qi ꝑpe rē. p.
si auolētiby neq̄at. abi uitus uis erꝑ
ti turā: sed ex magno certamine magis
exaturi ferme iras eaz cuctū. se hor
rere cū aliud ꝑ q̄ ꝺ q̄ retulissent. x.
uiri dicē phiberent: dauduū ītpellādi
uecādia fiunt. Sētēcia g. pegit nullū
placē senatus cōsultū fieri omisq; ira
accipiebāt ꝓuatos eos adaudio udi
catos. mil'q; ex cōsularibus uerbo ad

sensi st'. Alia sentēcia aspior ispz uim
minorē aliq̄to habuit: q̄ prīcipos omi
uere adꝓtēdū i' regē uibebat. Censen
do ꝺ quos' scūq; magrātus ēe q̄ senatū
haberent iudicabāt quos ꝓuatos fore
rat auctor ulli'. Sext' cornelio faciēdi.
Ita labente iā cā. x. uiroz. l. cornelio
malugnēsis. emilio cornelio. x. uiri
fē cū exconsularibꝫ: adulterinū dicēdi.
loci cōsulto fuat' ēet: simulādo curā
belli fratrē collegaseq; ei' tuebatur q̄
nā fēd ī q̄disset. Mirari se dicta tis ii
. x. uiros q̄. x. iura tū petissent. aut so
ci haut hi maxime oppugnarēt. Ha
ud q̄d ita cū per tot mēses uacua ci
uitate nemo iusti. ne magrātus sūi
me rei p' ēent: cōtroūsiaz fecerīt. nūc
demū cū hostes prope adportas sint a
uiles discordias serant. n' qd iturbido
mini' pspicaū fore putēt q̄d agatur. ce
terū neminē maiore cura occupatis
aīs: uer' cē pīudicaū rei tāte aufferri
ꝺ placē de eo qd ualeri' horatiusq; añ
icē manas. x. uiros abisse magrātu
ĩsimulēt. bellisq; īmineāt pfectis rei
. p. ītrāquillū redacta: senatu discep
tāte. Agi q̄a nūc ita separe aspurio
claudium ut comitioz. q̄. x. uiris creā
dis. x. uriū ipē habuit: sciat ꝺ ratōnē
reddēdā cē utrū ī unū ānū creati sint:
añ donec leges q̄ ꝺ ēent, pferrētur ī
p̄sencia omīa pē bellū omicti placē: aut
si falso famā uulgatā uanaq; nō nūcio
solū sed tusculanorū q̄a legatos attu
lisse putēt: speculatores mictēdos cē
sere qui certa' explorata referāt siuj
fides q̄nūcios legatis habeatur di
lectū. p̄mo quoq; tpe haberi q. x. uiros:
quo cuiq; eorū uideatur exatus ducē.
n' rē aliā ꝓuti. Inhāc sīiaz ut discēd
retur iuniores prīuz cuincebāt: fe-
rocioresq; itez cohorti: ualeri' hora
ciusq; uociferarq;: ut ꝺ re. p. licēt dicē

certe

ānū

ēnī

dcūros ad ꝑꝑ. si īsenatu pfactionē nō
liceat. Neq; ē ꝺ puatos aut īcuria aū
īcōtioē posse obstare. neq; se imagi
nar falsaby corū cēsuros cē. Tū appī
iā ꝑpe cē ratus: ut īuiolenae eor pa
ri resistereture audatia uictū i periū
cēt. Nō erit melꝰ īquid: ñ eq̄uo cō
sulimꝰ uocē misisse q; ad ualeriū ne
gātē se ꝑuato redicē lictorē accedē
uissit. Iam ꝗcaū fidē īploratē ualerio
acuria climine. I. cōneliꝰ cōplexꝰ appiū
nō ꝗd simulabat cōsulēdo diremit
certamē. feāq; pcorneliū ualerio dicē
di grā q̄uellet: cū libertas nō ultra
uocē excessisset: x. uiri ꝑpitū tenu
ere. Consulares quoq; ac seniores:
abresiduo tribunice potestatis odio
aū residerūt plebi multo acrius. quā
cōsularis īperij rebantur cē ꝑpe mal
lebant. ꝑ mī ipōs. x. uiros uolūtate
abire magātu quā īuidia eor erur
gēt rursus plebē si lenit ducta res
sine ꝑlari strepitu adcōsules rediisset
aut bell' ītpositis aut moderatione cō
sulū īperūs exercēdis. posse īoblimoēz
tribunor plebē adduc: silēcio prūm
edicatur delectus iuniores: aī sine p
uocatioē īperū cēt. adnoīa respōdēt
legionib scriptis īt se. x. uiri cōpabāt.
quos ire adbellū. quos ꝑcē exercitubus
opōtēt; exēt; ꝑnaipes īt. x. uiros erāt. ꝙ. fa
bius ꝙ appī claudiꝰ bellū domi mai ꝝ
foris apparebat appū uiolenaā aptio
rē tati adcōpmētos urbanos mot:
īfabio mino īuono costans. quā no
uū īmalicia īgeniū cē. Hūc ē uirū egre
giū ē olim domi militiaeq; x. uirat
collegeq; ita mutauerāt: ut appū quā
siq; simil' mallet cē. Hinc bellū īsabi
nis. aī. tabuleio. ꝙ. petilio additis
collegis mādatū. aī. cornelius īalgi
dū missꝰ aī. l. munatio. ꝙ. atonio ꝙ ce
sone duellio ꝙ. l. sergio spuriū oppiū
aī. p. claudio: adiutorē adurbē tiedā.
equo omūū. x. uiroꝝ. īpio decernūt.
Nichilo militie quā domi: melꝰ res
p. administrata ē. Illa modo īducaby
culpa: qd ut odio cēnt ciuby fecerāt
alia omīs penes milites noxa erat.
q̄ ne quid ductu atq; auspicio. x. uiroꝝ
ꝑpe usquā gesceretur uinci se ꝑsuū
atq; illoꝝ dedecus putabāt: fusi
ꝙ ab sabinis ad fretū ꝙ īalgido altiꝰ
exercitus erāt ab freto ꝑsilenciū noctis
ꝑfugi: ꝑpius urbē īterfidenas. Cru
stumī nāq; loco edito castra nō cōueī
erāt: ꝑsecutis hostiby nūq; se equo
certamine cōmittētes. natura loci
aut uallo nō uirtute aut armis tuta
bātur. Maius flagiciū īalgido maior
q̄ iā dates acepta. Castra quoq; amis
sa erant exutrisq; omīby utēsilib
miles tusculū se fide mīaq; uicturoꝝ
hospitū. q̄ tamē nō fefellert cōtulerāt.
Roma tāti erāt ꝓcores allatuit ut
posito iā decē iurali odio. prēs uigi
lias īurbe hītes cēserent. omīs qui
petatē arma ferre possēt custodire
menia. ac ꝑportas stationes agere
uiderēt: arma tusculū adsupplemītū
decernerēt. x. uirosq; abarce tusculi
digressis īcastris militē hrī. castra
alia a fidenis īsabinū agrū trāferri:
belloq; ultro īferēdo deterreri hostes:
acōsilio urbis oppugnādē ad cladeꝫ
ab hostibus acepta. Duo nefanda
facinora. x. uiri belli domiq; adiaūt
I. siciū īsabinis pīuidiā. x. iuralē
tribunoꝝ creādorū. secessioisq; mē
tōes aduulgus militū ꝑmonibus
occultis serentē, ꝑspeculatū adlocā
castris capiēdū mictit. datur nego
ciū militib quos mīsant expeditioīs
eiꝰ comites: ut aī opportuno adorti
loco itēficent haud inultū itēficere;
Nā arcta repugnātē aliquot īsidia

Duo nefanda facinora iuralis.

Duo nefanda facinora iuralis.

Duo nefanda facinora. a. x. uiris cōmissa ꝑmū facinꝰ q; fecerūt īterfia. I. siciū ſm q; appiꝰ claudius bonus dedecē uiros ꝙ fraudē uoluit adulterare ꝑdā uirginē uirginiq; filiā despōsatam. I. icanio.

tores ceadē: aī ipē se pualidus pariui
ribꝫ aīo arcaī uēᵉ tuta retur. Nūciantī
castra cetī: papiratū īsidias cē. sictiū
egregie: pugnātē militeſq; quosdā aī
eo amissos. primo fides nūciantibꝫ fuit
profecta. dein cohors adsepeliendosq;
ceaderāt: x. uiroꝝ pmissu. postquā
nullū spoliatū ℓ corpꝰ sicciūq; īmedio
iacentē armatūq; omibꝫ īcū ūsis cor
poribꝫ uidē hostiū neq; corpꝰ ullū. Nec
uestigia abeūcaū profecto absūs itᶠ fre
tū memorātes retulere corpus: īmodie
q; plena castra erāt q romā ferri, ptimꝰ
sictiū placebat ni. x. uiri furiᵒ militare
ei publica īpensa facē maturassent.
Sepultꝰ igēti militū mesticiā pessima
x. uiroꝝ īuulgus fama ē. Sequitur
aliud īurbe nefas alibidine ortū. ha
ut minꝰ fedo cuētu quā q; pstupriū ce
tēq; lucretie. urbe regnoq; tarquinios
expulāt. vt nō finis solū idē. x. uiris
ꝗ regibꝫ sed cā q; uā eadē īpiū amittēdi
cēt. Appiū claudiū uirgīs plebeie stu
prāte libido cepit. Pat uirgīs. l. uer
giniꝰ. honestū ordinē īalgido ducebat
uir exēpli recti domi militiaeq;. pīn
uror īstituta fuerat: libertq; īstitue
bantᵉ. Despōderat filiā. l. icilio tribu
nitio uiro acri: q; pcā plebis expte uir
tutis hanc uirginē adultā forma ex
cellentē. appius amore ardens pūio
ac spē plicē adortᵉ. postq; omīa pudor
spreta aīā dūcat. ad crudelē supbāq;
uim aimū cōūtat. ō. claudio clienti
negocaū dedit q uirgīem īsui tutē ad
serceret. neq; cedēt sīm libertatē postu
lātibus uindicaas q; pr puelle abcēt.
Voaī i urie cē ratus uirgini ueienti
īfoꝛ. Ibi nāq; itabernis literarū ludi
erant. Ministri. x. uiri libidīs manū
iicat suā suā nati suaq; appellās
cē secq; se uehebat. Cunctātē ui abstra
cturū pauida puella stupēte adclamo
cē nutrias fidē ꝗ ricaū īplorātes fit cō
cursus uirgini pris sponsiq; icili. pplare
nomē celebratur. Motos grā cow turbā
īdignātis rei uirgini conciliat iā a ui tuti
erat. Cū adsētor mich opus cē: ml'tudi
ne cōcitata. ait se iure grassari nō ui uo
cat puellā īius auctoribꝫ ꝗ aderant ad
sequerentur ad tribunal appi puētū est.
Notā iudicia fabulā. prator ꝗppe apd ipm
auctorē argumēta pagit puellā domi
suc natā. furtoq; in īdomū uirginij trā
slatā suppositā ei cē. Adse indicio cōper
tā adferre, pbaturūq;. Vipō uergīnio
iudice adquē maior ps īiurie eiᵒ ptine
at. interī dñz seq; ancillā equū cē ad
uocati puelle. Cū uerginiū rei. p. cā di
cissent abcē biduo ad futuꝝ: si mūcia
tū ei sit īiquū cē absentē ōliberis dimi
care. postulāt ut rē integrā ipris aduē
tū differat. lege abipō lata: īducias det
sīm libertatē. neu pcaatur uirgīez adul
tā fame pᵒᵉ libertatis pciuz adire. Ap
pius decreto pfatᵒ quā libertati fuerit:
eā ipaz legē declarare. quā uirgīs amica
postulatioīs sue prēdāt. Cetiam ita inea
firmū libertati fore pūidū. si nec cau
sis nᶜ psōis uariet. Anbis ē q; asserātur
īlibertatē. q; ꝗuis legē agere possit. id
uiris cē ica q; īpris manuisit. neinē cē
aliū cui dñs possessioē cedat. placē itaq;
prēz arcessiri ītēa uiris sine iacturā ad
sentē nō facē ꝗn ducat puellā. sistē
dāq; iaductū ei q; prēz dicatᵒ pmittat
adūsᵒ īiuriā. Decreti cū ml'ti magis
fremerēt quā q; sq; unᵒ recusare audet.
p. numitoriᵒ puelle auus. q; spōsus icili
ītuci iunt. Dataq; it turbā ua qī multi
tudo icili maxime ītuentu resisti pos
se appio credēt lictor dicesse ait. Voca
ferāteq; icilū submouet. placatū quoq;
igeiū tī atror īiuria actē dicet. fer
ro hīc tibi submouēdus sū appi iq;d
ut tacatū feras qd scelerati ius ūgīez;

(fraudi appij claudij ō uir
gīem de filia uirgīe de spō
sata talio.

Ego hāc sīū ducturꝰ nuptā pudicāq; habiturꝰ, pīñ omīs collegaꝝ. quoq; lictores cōuota expediri uirgas ꝙ scaures uitellō manebit exꝫ domū pris spōsā liconiō sit tribunicaū auxiliū ꝙ uocatioꝝ plebi romane. duas artes libertatis tuēde ademistis. Hāc ī liberos quoꝝ utōs cōiugesq; regnū uītē libidini datū ē. Seuite ītḡū ꝙ ceruices nrās pudicaꝝ saltē ītuto sit. Huic si uis adferetur: ego p̄sencaū ḡricaū pro spōsa uirginiꝰ militū, punica filia. omīs deoꝝ hominūq; īplorabimꝰ fidem. Neq; tu istud ūq̄ decretū sine cede ntā referes postulo appi ꝙ tuā atq; ꝙ tuā cōsidēs: quo, pgrediare uerginiꝰ uiderit ꝺ filia ú ueneritq̄ agat ḥ tātū sciat ś si huī uindicīs cessērit cōditionē filie q̄rēdā eē me uīdicā tē spōsā ī libertatē uita acius deseret quā fidē. Cōcata mlt̄itudo erat: certamēq; īstare uidebat. lictores ialiū arcāū sterāt: nc ultra minas tū, pcessuꝝ ē: cū appiꝰ nō ūginiā defendēdi ab ialio sed iḡetū hominē ꝙ tribunatū ꝙ tuā nūc spirātē locū sedītiōīs q̄rere dicēt. nō p̄bituꝝ se illi eo die matiꝰ. sed ut iā sciret. nō ut prailiācae siue sī ūginio absenti ꝙ prīs nōī ꝙ libertati datū uis se eo die nō dictuꝝ neq; decretū ī tēposituꝝ. A. ñ. claudio petituꝝ. ut decēdēt uiae suo uindicariq; puellā ī posteꝝ diē patētur. Qd ú pr̄ posteꝝ die adfuisset ꝺ nūciare. se ialio similibusq; iali neq; legi siue latorē neq; r. uitro cōstāciaū ꝺ forte. nc se utiq; collegaꝝ lictores cōuocaturū ad cohercēdos seditiones auctores cōtēptū se suis lictoribꝫ forte. Cū dilatū tēpꝰ ī uiriae cēt sceleratissimiq; aduocati puelle. placuit omīuꝝ p̄mū fieri iali. filiūq; numitorii ī pigros iuuenes pḡe. Ind recta adportā ꝙ quātū adcelerari posset uerginiū acies ecastris īco ūti puelle salutē. sed posteꝝ die uinder ī uiriae adtēpꝰ p̄sto ēet. Iussi pgūt atq; equis nūciaū adpriēq; pferūt. Cū īstaret adsertor puelle ut uindicaret sponsoreq; daret. atq; adip̄m agi diēt. ialius sedulo tēpus terens dū p̄parent ītē nūciī missi ī castra manꝰ tollere. undiq; multitudo ꝙ se ḳlq; patū ad spōdēdū ialio ostendere. atq; ille lacrimabūdus. Gratū ē iquid erastrina die uri opera utar spōsoꝝ nūc satis ē. Ita uindicatur uerginia spōdentibus, ppī quis: appiꝰ paulisp moratꝰ. ne ei rei cū sedisse uidētur. postq̄ omissis rebus alius, pcra uniꝰ nemo adibat. domuꝝ se recepit. collegisq; īcastra scribit. ne uerginio cōmeatū dent. Atq; ꝙ tā īconsto dia habeāt ī, pbū cōsiliū serū ut debuit fiunt. ꝙ tā cōmeatu siūpto. Profectus ú giniꝰ ꝑma uigilia erat: cū posteroꝺ die mane ad retinēdo eo ne ḳquā lictere rediūtur. At ī urbe ꝑma luce cū cunctaꝝ īforo expectatiōē erecta staret. Verginiꝰ sordidatus filiā secū obsc letaꝝ uestē comitātiby aliquot matronis cū īgenti aduocatione īforū adduat arcūire ī q̄pīsare hoīes cepit: q nō orare solū p̄catā opē: sed, pdebita petere. se proliberis eoꝝ ac cōiugibus cotidie matie stare. nc aliū uirū ēē cꝰ strenue ac fercāt facta ī bello plura memorari possent. Quid, pdē si īcolumi urbe q̄ capta ultima timeātur. literis suis sint pacienda. Ḥ, ipe cōcanabūdus ēcū imbat hoīes. Similia his abialio iactabātur. comitatꝰ mulicbris. plus tacito fletur: quā ulla uox moucbat. adú siusq; omīa obstinato aīo. appiꝰ tāta uisamētie ueriꝰ quā amoris mētē turbauerat ītribunal ascēdit. Et ultro q̄rente pauca petitore. qd & ꝑdie pambitionē dāuꝝ nō ēet. Priusquā aut ille postulatuꝝ pagreret auerginio respondēdi dareꝰ

locus. Appi⁹ inᵗfatur q̄m decreto sermo
nē p̄tenderit forsan aliquē uer⁹ auc-
tores antiq̄ tradiderīt: q̄ nusq̄ illū
ītāta feditate decreti. ueri similē in
ueīo. id qđ cōstat nudū uidetur, ppo
nēdū decresse uindicias ſm ſuitutē.
Primo stupor oīs admiratōne req
causa atrocis defixit: silēcaū iñ ali
quā dui tenuit. deiñ cū .ā. claudio
ar cāistantibus matronis iret adcō
p̄hendendā uirginem lamētabilisq̄
eū mulierū cōploratio excepisset: uir
ginio ītentās iappiū manu. Salio ī
quid appi nō tibi filiam despōdi q̄ nup
tias nō adstuprū educauj. placet prae
dū ferarūq̄ ritu, pmiscue ī cōcubitu
ruere. passurj ne ꝟ ista sint nefāo: nō
spero ee passuros illos q̄ arma habūt. Cū
repelleretur ansertor uirginis aglobo
mulierū arcāistancaūq̄ aduocatorū:
silēcaū factū p̄ p̄conē. x. uir alienatus
adlubidiē animo negat. extīno tātū
cōuitio icili uolēcaaq̄ uirginij e⁹ testū
m
pp. romanū rumor habeat. sed certis
quoq̄ indiciis cōperīt se hēe nocte to
ta cetus iurte fōs ee admouēdā sedi
tionē. Itaq̄ se haud iscaū ei⁹ dimicati-
onis cū armatis tescēdisse nō ut quē
quā q̄etū uiolaret. sed ut turbātes ci
uitatis otiū, pmaiestate īperij cōher
cēt. pro iñ q̄ese erit melius ij iq̄d lic
tor: submoue turbā. q̄da uiā dnō. ad
p̄ndēdū māpiū. Cū ꝟ itonuisset ple
nus ire multitudo ipā se sua spōte di
mouit. Destaq̄ p̄da iurie puella sta
bat. tūc uirginiꝰ ú nidꝫ usq̄ auxilij u
dit. Quesō īquid appij p̄mū ignoscte pa
tri o doloroſi qđ idemeaus uite sū ī
uectus. deiñ sinas ꝟ cora uirgīe nu
tricē p̄cōtari. q̄d ꝟ ceisit ut si falso pu
dcūs sū eq̄ore hīc aio discedā: data
uenia. Seducat filiā ac nutricē:, ppe
doatīne tabernas q̄bus nūc notꝰ est

(Ne uirginius cuidā puelle
uiolaretur apīe occidit.

nn: atq̄ albanio cultro arepto ꝟ te uno
q̄ possū. aut m filia īlibertatē uindico.
pectus te iñ. puelle trasfigit respectās
q̄ ad tribunal. Te īquid appi tuūq̄ caput
sanguīe hoc cōsecro. Clamore adtā atro⁹
facinꝰ orto excit⁹ appi⁹ cōphēdi ūginī
ū iubet. Ille ferro quacūq̄ ibat uiā fa
cere. tonec multitudīe q̄ā prosequē
ciū tuēte adportā prerit. icili⁹ numi
torīq̄ exangue corp⁹ sublatū ostētāt
pplo scelus appius puelle īfelicē formā
necessitatē prīs deplorāt. Sequētes
clamitāt matrone eā. ne liberoꝝ, pcre
andoꝝ cōditionē ea pudicicie p̄mia cē.
Cetaq̄ īcili re muliebris dolor. quo
ē mestior īcallo aio eo misabilia ma
gis q̄rentibus subiciat uiroꝝ q̄ mariē
icili uox tota tribunicie potātis ac, p
uocatoīs ad m
pp. erepte publicorūq̄
īdignationū erat. Conatatur ml̄titudo
ptim atrocitate sceleris. ptī spe pcta
sionē reprēde libertatis: appius nūc
uocari icilīū. nō retractātē arripi.
postremo cū locus adeūdi apparitorib⁹
nō daretur. ipe cū agmine prītoꝝ iu
uenū pturbā uadēs īuincla duci iubet.
iā circa icilīū nō solū ml̄titudo sed du
ces quoq̄ ml̄titudīs erāt. l. ualeri⁹ q
ā. oracius q̄ repulso litore. si iure age
ret uīdicare se a
puato icilīū agebāt:
si uim adferre conarētur. Ibi quoq̄
se haud īpares fore: hīc atro⁹ rixa orit.
ualeriū oracūq̄ lictor. x. uiri īuadit
frangūtur ml̄titudīe fasces īcōtioēq̄
appius ascēdit: secūt⁹ oraci⁹ ualeriq̄
ei⁹ cōtio audit. x. uiro obstrepitu iaz
, pīperio ualeri⁹ discedere a
puato lictō
tres iubebat cōfractis aīs appi⁹. uite
metuēs īdomū se, pp īquā. foro īsanis
adhisarius. capite obuoluto reap̄: sp̄.
oppi⁹ ut auxilio collegę eēt īfoꝝ, exal
tera pte rūpit. uidet īperiū īuictū. agi
tatus deiñ cōsilius: atq̄ exomī pte ad

sentiẽdo ml'tus auctoribus trepida-
uerat senatũ: postremo uocari iussit
ea res q magne pti prũz dispicẽ acta
x. uiroz uidebãtur spe. per senatũ fi
niende potãtis eiꝰ multitudiẽz seda-
uit senatus. nec plebẽ iritãdã cẽ suit:
q ml'to magis prouidẽdũ. ne q̃d uer-
ginij aduẽtus in exitu motus faceꝛ.
itaq; missi iuniores prũz in castra q̃
cũ ĩmõte uetulo erãt: nũciãt. treẽ
uiros ut omĩ ope abseditione milites
cõtineãt ũ uerginiꝰ maiorẽ quã re-
liquerat in urbe motũ excaiut. nã p̃tim
q agmine ꝓpe quadrigẽtoz hominũ
ueiens: q aburbe ĩdignitate rei ac-
ensi comites ei se tulerãt. cõspectꝰ ẽ
strictũ q iã telũ respsusq; ꝑẽ aruore
tota ĩse castra cõũtit: q toge ml'tifa-
riam in castris ĩse maioris aliquãto
quã erat spẽz urbane ml'titudis fe-
cerãt querẽtibz q̃d rei eẽt flens diu
uocẽ nõ misit: tãdẽ ut iã extrepida
tionẽ cõcurrẽcũ turba cõstitit ac si
lẽcũ fuit ordiẽ cãcta ut gesta erãt
exposuit. supinas dein tendẽs manꝰ
cõmilitones appellãs orabat. ne q̃d
scelus appi claudi eẽt ꝙ adtribuerẽt:
in seu parricidiã liberũ auisarẽt. ꝙ
uitã filie sue cariorẽ fuisse. si libere
ac pudice uiuẽ licitũ fuisset: cũ ue-
lut suã adstuprũ rapi uidẽt mõte
amicti melioꝰ ratiõ: quã cõtumelia li
beros misericordia se sspẽz crudeli tatis
lapsũ. nec se supstitẽ filie futuz. fuis
se ñ spẽ ulciscẽde mortis eiꝰ in exilio
cõmilitonũ habuisset. Ill'quoz ẽ filias
sorores cõiuges q̃ ee. nec cũ filia sua li
bidiẽm appi claudi extictã eẽ. sed quoz
ĩpunitior sit: eo effrenationẽ fore alu
ena calamitate. Documẽtũ datũ ill'ca
uendo simil' ĩiurie q ad se attineat ur
orẽ ꝙ fato ereptã. filiã q nõ ultra pu-
dica uictura fuerit missa sed honesta
morte occubuisse: nõ eẽ iã appij libidinj
locũ ĩ domo sua abalia uiolencia ei ẽdẽ
se aio. suũ cõpꝰ uĩdicatuz q uĩdicauit
filie: cẽti ꝙ ac liberis suis cõsulerẽt. Hꝰ
ũginio uociferãti. succlamabãt. ml'ti
tudo nec illiꝰ dolori. nec sue libertati se
defuturos. q ĩ mixte turbe militũ togati.
cũ cadẽ illa q̃rendo tractãdoq; quãto ui
sa quã audita ĩdigniora potuerĩt ui-
derj. simil' pfligatũ iã rẽ nũciãto rome
ee ĩsecutalsq; q. appiũ ꝓpe ĩtemptũ ĩcri
miñ abisse dicẽ ꝓpulerũt ut ad arma
cõclamarẽtur uellerẽtq; signa q romã
ꝓficiscerẽtur. x. uiri simil' his q uidebãt
usq; q acta rome audierãt pturbati
aliꝰ ĩ aliã ptẽ castroz adscẽdendos mo
tꝰ discurrũt: q leuit agẽtibz respõsũ
nõ redditur ĩpiũ. siq̃s ĩhibẽt q̃uiros
q armatos se ee respondẽtur. Erãt ag
mine aduẽtinũ ĩsidũt ut q̃sq;
occurrerat plebẽ adrepetẽdã libertatẽ
creãdosq; tribunos plebis adortãtes.
Alia uox nulla uiolenta audita ẽ sena
tũ. sp̃. oppꝰ bit nich placet. aspe agi: q̃ꝑe
abipis datũ locũ seditiois ee mittit
tres legati cõsulares spuriꝰ tarpeius
e. uliꝰ. p. sulpiciꝰ q̃ quererẽt senatus
uerbis eiꝰ iussu castra desuissent. aut
q̃d sibi uellent q̃ armati auẽtinũ ob
sediissent. Belloq; aũso ablostibz ꝑriaz
suã cepissentz nõ defuit q̃d respõdẽt.
de erat q̃ daret respõsũ. Nullo diũ cer
to duce nec satis audientibz singlis ĩ
uidie se offerre id modo aml'titudiẽ
cõclamatũ ẽ ut. l. ualeriũ q. ñ. oratiũ
ad se mictẽt is se daturos respõsuz.
Dimissis legatis admonet milites.
ũginiꝰ ĩ re nõ maxiã paulo añ trepi
datũ ee. q sin̄ capite multitudo fuerit
responsũ. quãq; nõ iutiliẽ fortuito tũ
magꝭ cõsensu q̃ comunj cõsilio ẽ. pla
cere. x. creariꝭ. qui sume reꝭ. p. pẽent
militariq; honore tribunos militum

patũ

appellare: ai adeū ip̄m p̄mū is hōnos de
ferretur. meliorib⁹ mīs urisq; rebus re
fuate iqd i deme uidiaa. Nec m filia iuita
honorē ullū iocāidū ēe patitur. nec ip̄turba
ta re. publica eos utile ē p̄ ēe uobis.
q; prori iudie sint: siquis ursus mī ē:
nichilo minor erp̄uato capietur. Ita re-
niio tribunos militares creant. Neq; in
sabinis quieuit cr̄atus. Ibi quoq; auctō
re ialio numitorioq; secessio ab re uirg
fcā ē nō minore motu aiōz sicq; ccdis
memoria renouata quā q; noua fama
deuirgie adeo fede adlibidinē p̄tracta ac
ederat ialiq; ū audiuit tribunos militū
iauentino creatos. ne comitiorū mili
tariū p̄rogatiua: urbana comicia isd
tñ. pl. creādis sequerētur: peritus rei
pl̄ariū iminēsq; cpotāt aip̄ē p̄q; iter
adurbē pari potāte cūdē nūm absuis
creandū curat porta collina urbē itra
uerūt subsignis mediaq; urbe agmine
iauēnū pgūt: i cōuncti alti cr̄atiq;
xx. tribunis militū negotiū dederūt:
ut exsuo nūo duos crearēt. q; sūme rei
p̄cent. ō. oppiū ser mamiliū creant
p̄es solliciti desūma rei ai senatus o
die cēt uirgis sepl. terūt tēpus q;
cōsilius sicri cedes. x. uiris cappiana libi
do cdcora miliae obiacebāt. placebat
ualerio oracūq; ire iauentinū illi ne
glegebāt se alit̄ ituros q; si. x. uiri dep
nerēt insignia magrāt⁹ q; āno iā añ
abissent. x. uiri q̄rētes se iordiez cogi:
nō añq; plat⁹ legibus quas ei creati
ēent. deposituros ip̄riū se agebāt. p. ō.
duilio tñ. pl̄ fuerat certior fcā plebs
cōtentiois assiduus nich trāsfugi i sacrū
mōtē cr̄auētino trāsit adfirmāte. c. du
ilio nō p̄q; desi urbē uideāt curā iam
mos prīz delcensurā admonituri sa
crū mōtē cōstitue plebis scitaroq; sin
restituta potāte redigi icōcōdia res ne
queant: una numētana cuiq; figulēsi

nomī fuit, p̄fecti castra i mōte sacro loca
uerūt: modestiā prīz suoz. nich uiolā
do imitari sceata ērati plebs: nullo q̄
petatē ire posset retractāde prosequūt
cōiuges: liberiq; aui nā se relinquerēt
ea urbe iqua nec pudicaa nec liber
tas scā ēet mirabilr rogitātes. Cū ua
sta rome omia ilucta solitudo fecisset:
i foro p̄e pauos senioz nemo cer: uo
catis utiq; ifenatū pribo debitā apparu
isset. foz plureso; iā quā oracius: ac ua
lerio uocaferabātur. quid expectabitis
p̄e. si. x. uiri finē pertinatie nō faciūt
ruere ac deflagrare. omia passuri estis?
Quid aūt istud i p̄riū ē. x. uiri q; amp
lexi tenetis tectis ac parietibus iura
dicturi estis: nō pudet lictoz urōriz
maiorē, p̄re numū in foro cōspica quā
togatorū aliorūq;: quid si hostes adur
bem ueiant frūti estis. quid si plebs
mox ū pax secessione moueamur ar
mata ueniat occasū. ne urbis multis
finitie i p̄riū ac q; aut plebs nō ē ha
benda. aut habendi st. tñ. pl. uos ati⁹
caruerimus prīcis magrātibus. quā
il⁹ plebeis nouā i cepta; ea potāte eri
puere p̄ibus nris. ne nūc de ulcēdie
semel capti fuerāt delideriū ai p̄sum
nec nos tēpem⁹ ip̄rius quo min⁹ illi
auxilij egeant. Cui ēromī pte iactarēt.
uicta cōsensu. x. uiri fortunes se q̄ iti
uidcantur i potestate patrū adfirmāt
id m̄ simlr orāt ac monēt ut ipis abiui
dia caueatur. nec suo sanguine ad sup
plicia p̄rūm plebē adsuefaciant. Tūc
ualeri⁹ oraciusq; missi adplebē cōdicio
nib⁹ quib⁹ uidet̄ reuocādi cōponen
dasq; res. x. uiris quoz abita q; ipetu
mlitudis p̄cauē iubēt̄. Profecti gau
dio igenti plebis i castra accipiūtur q; p
pe liberatores. haud dubie q; mot⁹ imito
q; ex itu rei q; obl̄hus aduciētib⁹ g̃ ac
te ialius, p multitudie uerba facti, de

cum de cō:

aũ trãditionib⁹ ageretur querẽtibus
legatis q̃ postulati plebis ẽrant. cõpsiw
iam añ aduẽtũ legator cõsilio ea posta
laut. ut appareret icquitate rerũ. plus
q̃ marmis reponi spei potãtẽ ẽ tribuni
cam prouocationẽq; reperiebãt. q̃ añ. x.
uiros creatos auxilia plebis fuerãt. Et
ne cui fraudi ẽet: cõsisse milites aut ple
bem. adrepetendã pcessionẽ libertatẽ
d. x. uiroꝝ modo supplicio atroꝛ. postu
latũ fuit. Dedi q̃pe eos equũ cẽsebãt: u
roscq; igni cõcrematuros minabãtur. le
gati. Adea que cõsiliu fuerunt adeo equa
postulastis. ut ultro uobis referrẽda fue
rit. libertati ẽ ea p̃sidia petitis nõ lucẽ
ac adipugnãdos alios ire uẽ magis
ignoscẽdũ quã idulgẽdũ ẽ. Q̃pe q̃ cau
telicatus odio icrudelitatẽ ruitis q̃p⁹
pene quã ipi liberi suis. dũari iam iad
usarios uultis. Nũquã ne q̃esat ciui
tas nr̃a assuppliciis: aut prũz ipletem
romanã aut plebis iprẽs: scito uobis
magis quã gladio op⁹ ẽ: satis super hu
milis ẽ: q̃ uire equo iciuitate uiuit.
Nec iferendo iuriã nec pacando. q̃az
si quãdo metuẽdos uos p̃bituri estis
aũ receperitis magrãtibꝫ legibus que
uris iducia pnes suos erũt de capite
uro fortunisq; Tuc ut q̃ cã erit statuetis
nũc libertatẽ repta satis ẽ: facerẽt ut
uellent pmittẽtibus caictis mox reddi
turos se legati rebus pfectis adfirmãt.
profecti aũ mãdata plebis pribus exp
suissent. alii. x. uiri qñ quidẽ p̃t spem
ipoꝝ supplicij sui ui nulla mẽtio fieret.
Haut q̃quã abnuere. Appi truci igrio
q̃ iuidia papua odiũ ise alioꝝ suo icos
menacens odio. Haud ignaro iquid imi
net fortuna uitro donec arma aduersa
rius tradãtur differri aduisus nos cer
tam. Dandus iudie ẽ sanguis n ne
go quidẽ mouor. quo min⁹ x. iuratis
abrã factã. sẽ. ut. x. uiri se p̃mo quoq;
tpe magrãtu abdicarẽt. Q̃ fuci pontifex
maxim⁹ tribunos plebis crearet. q
ne cui fraudi ẽet secessio militũ. tñ.
pl̃. plebiscq; his sẽ. perfectis dimisso se
natu. x. uiri, pdiit icõtionẽ. abdicãtq;
se magrãtu igenti hominũ leticia. Nũ
cãtur h̃ plebi. legator q̃d iurẽ ho
minũ sup erat prosequitur. huic mlti
tudini leta alia turba crastinis occurrat
cõgratulanturq; libertatẽ cõcordiãq; ciui
tati restitutã. legati procontione. q̃ bonũ
faustũ felixq; sit uobis reiq; p̃. redite i
priam adpenates: cõiuges liberosq; uros
sed q̃ h̃ modestia fuistis ũ nullius ager
itor rez usũ necessario tãte multitudim
ẽ uiolatis ei modestiam ferte iurẽ ia
uẽtuti ire uñ, pfecti estis i felicia loco: ũ
p̃ma inicia idwastis libertatis uẽ tribu
nos plebi creabitis. Presto erit pontifex
maximus qui comitia habeat igens ad
sensus alacritasq; caicta adpbanciũ fiut.
cõsuerunt ñ signa. profectiq; romã ter
tant cã obuiis gaudio armati purẽ
silentio iauẽtinũ pueiunt. i exẽplo
pontifice marcio comicia habente: tñ.
pl̃. creauerũt omniuz p̃mũ aulũ ũginiũ
ñ. l. icilium q̃ publiũ munitoriũ auũ
aulũ ũginij auctores secessionis. Tum
. ẽ. sicinniũ, pgenies ei quẽ p̃mũ. tñ.
pl̃. creatũ i sacro mõte, pditũ memoria
cẽ. q̃ ó. duillium tribunatũ isignẽ: añ
. x. uiros creatos gessisse n⁹ i. x. uira
libꝫ certaminibus plebi refuerat spe
r̃ ñ magis quã meritis electi. ó. tia
ni⁹. ó. pompoi⁹. ẽ. appronius. appius
uilius. c. sappius tribunatu imito. lu
ci⁹. icilius exẽplo plebẽ rogauit q̃ plebs
sciuit ne cui fraudi ẽet. secessio ab. x.
uiris facta cõfestim decẽuiralibus cre
andis cã prouocationẽ marcus duil
lius rogationẽ pairit. Ea omnia imp̃as
flãminius cõcilio plebis acta quã nũc
arcaã flaminiã appellant. q̃ it regem

(Cõcordia fra ie plebẽ q̃ patres.

hf

deiñ cōsules creati. l. ualerius .ō. oratius q̄ ex tēplo magrātū ħ acceperūt quorū cōsulatus ꝑlaris sine ulla patrū iniuria. nec sine offensione fuit. Quicquid ē libertati plebis caueret. id suis decedere opib⁹ credebāt omiuz ꝑmū ai uelut iō trouerso iure cēt tenerentur ne prēs plebi scitis legem cēturiatis comicis tulere. ut q̄ tribunus plebis iussisset ꝑlm teneret. q̄ lege tribunicis rogationibus telū acerrimū datū est. Aliam deiñ cōsularem legē de prouocatione unicā ꝑsidiū libertatis. x. uirali potāte cūsam non restituūt modo. sed etiam ipostremū muniūt sanctiando nouā legem. ne quis ullū magrātū sine prouocatiōe crearet quis crearet cui iuſ fas que ēt occidi ne ue ea cedes capital' noxe haberetur. Et cū plebem. hīc prouocatione hīc tribunitio auxilio satis firmassent ipīs quoq; tribunis ut sacro sā uident. Cui⁹ rei ꝑpe iā memoria abolenerat. relatis quibusdā ex magō ītuallo cerimonijs renouarūt. Et cū religione iuiolatos eos cā lege q̄ fecerūt sanctiendo ut q̄ tīr. pl'. edilibus iudicabus. x. uīris nocuiſſ ei⁹ caput ioui sacrū ēet familiā ad eidem ceteris liberi liberecq; uenū iret. Hac iuris lege ī preces negant quemq; sacro sām. sed cā apd deos nocuerit id ad sacrū sanari. Itaq; edilem p̄ndi duciq; amaioribus magrātibus qd q̄ si nō iure fiat nocere ri eniz ei cui hac lege nō liceat tū argumētū ēe nō hīi ꝑsacro scōq; edilem tribunos uctes iure iurando plebis. Cū p̄mū ea potātē creauit sacro scōs ēe fuere qui it̄ p̄tarētur eadem. Ac ord lege cōsulibus quoq; q̄ p̄toribus. q̄ eisdem auspicis quibus cōsules crearentur tantū ēe iudicē ī consulem appellariq; refellitur it̄ p̄tatio q̄ bis ēpibus nō dū consulē iudicē sed p̄torē appellari mos fuerit. Hī cōsulares legē fuere. isti tutū q̄ ab hīsdem cōsulibus ut. sē. ī edem ceteris ad ediles plebis deferrentur. q̄ antea arbitrio cōsulū suppmebātur uicabāturq; marcus duillius de iñ tīr. pl'. plebē rogauit. plebesq; sciuit. q̄ plebē sine tribunis reliquisset quicq; magrātū sine prouocatione creassēt tergo acapite puniretur. Hoc ita ut iuitis ita nō adusantibꝫ patricijs trāsacta q̄ nō dū iquēquā unū seuebantur. fundata deiñ q̄ potāte tribunicia q̄ plebis libertate cū tribuni adgredi singulos tutū maturūq; iam rati accusatorē p̄mū ugiuiū q̄ appiū reū diligūt. Cū die appio uerginiꝰ diriſſet. q̄ appius stipatus patricijs iuuenibus īforū descēdisset re integrata ex tēplo ē omibus memoria fedissime potātis cū ipm satellitesq; ei⁹ uidissent: tū uergi⁹. Oratio iquid rebꝫ dubijs iuēta ē. itaq; neq; ego accusando apd uos cū tēpus terā a ē crudelitē uos metipi armis uindicastis. nec istū ad cetera scelera ipudenciā indefendēdo se adicere paciar. Omiuz igit tibi appi claudi que impuñ ne faciecq; perbien niū alia sup alia ē ausus grāz facio uni⁹ tātū criminis nisi iudicē dicēs te alibertate īstitutē. ō. leges uindicias nō dedisse īuinctā duci iubeo. Nec ītribunitio auxilio appi⁹ nec īiudicio ꝑp ullā spē habebat. attū q̄ tribunos appellauit. q̄ nullo morante arreptus auiatore, puoco iquid. Audita uox una uindex libertatis exeo missa ore quo uindicie nup adlibertatē dēē erant silenciū fecit q̄ dū pro se quisq; dos tādem ēē q̄ nō neglegere humana fremūt q̄ supbie crudelitatiq; q̄ si seras nō leues tamē uenire penas, puocare. q̄ puocationē sustulisset. q̄ ploraret ꝑsi

Ord⁹ uirginij ō. appium.

Appellacio appij ō uirginij.

dium ꝑ ꝙ omīa iura ꝑ ob trisset rapiq; i uīcla egētē iure libertatis ꝙ liberum corp⁹ i fuitutē adduxisset ip̄i⁹ appi ītē cōtioīs murmur fidē p̄. n̄. iplorātis uox audiebatur maior merita i rē. p. domi miliaeq; cōmemorabat suū i fe lix. erga plebē romanā. studiū eo quā day legū cā tū maxīa offensione priz cōsulatu abisset suas leges q̄bus manētibz. lator eaz i uincla ducatur. ceteq; sua ꝑ bona malaq; cū causē dicēde data facultas sit. Tū se exptuz ipresencia se comunire ciuitatis ciuē romanuz die dicta postulare ut dicē liceat ut iudicium. n̄. p̄. expiri. nō ita se iuidiā ptimuisse ut nich i equitate q̄ mīa a uū suoz spei habeat. Q. Si indicta cā i uincla ducat⁹ sua ꝑ bona. ceteq; se tribunos plebei appellare q̄ monere. ne ī mittēbat quos oderint. qđ si tri buni eodē federe obligatos se fatēāt. tollende appellatioīs cām. quā cōspi rasse. x. uiros criminati sūt. aut se pro uocare adp̄lm iplorare leges de pro uocatioē q̄ cōsulares q̄ tribuniaas eo ipō āno latas. Q. uē ē prouocaturū. si ꝫ idāpnato i dicta cā nō liceat cui ple bei o humili p̄sidium ī legibus fore si appio claudio nō sit se tocumēto fu turuz utrū nouis legibus dn̄atio an libertas firmata sit. Et appellatio, puo catioq; aduersus magrātuū i iuria ostē tata tm̄ maīb⁹ lictis ānuere data sit;

Allegatio ūginis. q. appellatioz appii.

Cōtra ea ūgini⁹ unū appiū claudiū q̄ legū exptē q̄ ciuil' q̄ humanī federis cēe aiebat respicēt tribunal hoīes. castel lū omīuz sceleruū. ū. x. uir ille ꝑ tuus hoīs ego sanguiī cauiū ī festus. uir gas securesq; omībus minitās deoz hominūq; cōtēptoz carnificab⁹ nō lic toribus supatus. iā ab rapinis q̄ cedib⁹ aīo adlibidinē ūso. ūgiem i genuā ī ocul'. p̄. n̄. uel ut bello captā ab cōpleru priīs acceptā. ministro cubiculi sui di ente dono dederit. ubi crudeli decreto nephandisq; uindiciis dexterā priīs ifiliā armauerit. ū tollentis corp⁹ semi aīe uirgis sponsū auūq; i carcez duci iusserit. stupro i ꝑpellato magī quā cede motus. Et illi carcez edifi catū ee. q̄ domiciliū plebis romane uocare sit solacīs, pīn. ut ille iterū ac sepi⁹ puocet sicut se iterū ac sepi⁹ iudicē illi ferre. ne uindicaas alibet tate ifuitutē tederit. Si adiudicē moneat. pdāpnato i uincla duci iubē ut aut quo quā iprobāte. sic magno motu animoz cū tāti uiri supplicio suā q̄ plebi iā nimia libertas uidetur ī carcerē ē cōiectus tribun⁹ ei diē p̄di xit. Int̄ hablatinis q̄ hermicis legati gratulatū decō cordia priz ac plebis romā uenerūt donūq; obeā obtimo maximo ioui coronā auteā ī capito liī tulere pui pōderis. pro ut res aut opitulante erant colebanturq; reli giones pie magis quā magnifice. Iudez auctoribus cognitū ē equos iuil seosq; suma ui tellū apparere. itaq; par tiri prouincias cōsules iussi horatio sabino ualerio equi euenere. cū adea bella dilectū edixissent fauore plebis nō iuniores modo sed emeritis. et iā stipendiis ps magna uolūtarioz ad noīa dāda p̄sto fuere eoq; nō copia modo sī genere q̄ iā militū ueteranis admi ptis firmior exactus fuit p̄q; ī urbem egredēntur. leges decē uirales q̄bz tabul' duodecim ē nom̄ iaces ī aīs publico ꝑposuerūt. Sūt q̄ iussu tri bunorū ediles functos eo ministerio scribāt. cornelius claudius q̄ posius decē uiroz scelera q̄ añ omīs frīs filii supbie ifestus regillū antiquā ī priz se cōtulerat is magno iā natu cū adpi cula ei⁹ tepcāda redisset. cui⁹ uicia fugēāt

Atribunis appi⁹ claudius ī carcē ē coniectus.

Ih sūpsit nom̄ ler. rū. ē.

Cornelī⁹ claudius.

supplicat.

sordidatus ai gētibus dictatibusq; i foro
pnsabat singulos orabatq; ne clandes
gēti cā iniustā maciaz uellent ut cauē
q uīdis uidentur dig' uc̄s honoratiss
me imagis futuz. adposteros legum
latorē cōditorēq; romani uris iactre
uinctū. it' fures nocturnos ac latrones
aiūtint abita parūp adcognitoēz cogi
tationēq; aīos q uocans unū tot claudius
depcantibus. cōdonarent quā pp unīs
odiū multoz pces aspnarētur. se quoz
id generī ac noī dare: nec cū eo igēm
rediss̄e. cui aduse fortune uelut sucur
sum uirtute libertatē recuperatā cē de
mēaa cōcordia ordinū stabilirī posse.
Erāt quos moueret sua magē pietate
quā ei' pquo agebat cā sed ūginius sui
potius ut miserētur orabat. filiecq;
nec gētis claudit. regnū iplebē sortite:
sed necessariow ūginie q triū tribuno
rū pces audirēt. qui adauxiliū ple
bis creati ipi plebis fidē atq; auxili
ū iploraret iustiaces he lacrime
uidebāt. itaq; spe iasū p quā prodicta
dies adēct. appi mortē s cōscia ut sb
ide arrept. a. p. numitorio. sp. oppi
prim' iudic quow iurte fuerat cū i
iuste uidicte acollega dicent. plus
tn fcā iniuria oppio quā nō phibita i
udic feat tertius, pduct' q. vij. q; ex. enu
meratis stipendiis octiens ertra ordi
nē donat' donatq; ea gerēs i cōspectu
pp sasā uestre t'gū lacertatū uirgis oñ
dit nichilū d'pcis qui si quā suā noxā
re' dicē possit. priuat' utrū ise fuisset
oppi quoq; duct' iuncta ē. q; an iudicij
die finē i uite feat. bona claudij appii
q; tribuni publicaue. collega eoz exi
lij, cā solū utrū fuit. bona publicata sūt.
q; cō. claudi' adsto uerginie die dcā
dāpnat'. ipe remittēte ūginio ultiam
penā dimissus tabur q; ula tū abiit
manesq; mortue quā uiue felicioes

per tot domos ad pcidas penas magnā nu
llo delicto fonte tāte q; uertūt. Angēs me
tus incessat pces uultusq; iā ire tribunoz
erāt. q; x. uiroz fuerāt cū cō. duillio tū.
pl'. i ibito salubrē modo nimie potātis
q; libertatis iquit nē q; penaz exim imi
cōz salutis ē itaq; b'āno n' die dica auēq;
n' uida duci quē quā fū passur'? Nā neq;
ulla peccata repti tā oblitāta placet.
Cū q; noua expiata sint. x. uiroz suppli
cis q; mich admissum uri q; tribuni
cā d'sicēt. sponter p pretia cōsulū ālioz
q; libertate uitā tuēda cura. Era p'mū
moderatō tribuni metū pribo dēpsit
cadē que auxit cōsulū i uidiā q; adco tota
plebis fuissent. ut prīz salutis libertā
tisq; p'or plebeio magētuj. quā prīcipo
cura fuisset. Erant inimicos sagacitas
penaz suaz expisset. quā obuiā ituros
licētie. cow cōsules appareret multiq;
erant q; mollius cōsultū dicēnt q; legū
abbis latow pces auctores fuissent. Ne
q; erat dubiū quī turbato rei p'. statu
tēpori succubuissent cōsules rebus ur
banis cōpositis fidatiq; plebis statu ip
uicaas diuisi abierē. valeri' adiutus cō
uitos iā i algido erat' eq; uulscorūq;
sustinuit cōsilio bellū q; si extēplo rē for
tune cōmisisset aut sao ātiquī ai. x. ui
row i felicib' auspiciis romanis hostibus
q; erāt magno detrimēto certamī statuz
fuerit. castris mille passuū abhoste po
sitis copias cōtinebāt hostes. mediū it'
bina castra spatiū atie istructa cōplebāt
puocatōnib' q; ad pliū respōsū romanis
nemo redebat. Tandē pacati statio ac
ne q; q; exspectādo certamī eq; uolscaq; p
stq; cōcessū, pe modū victoria crede
bant. Ps ibernicos. ps ilatinos pdatū
habuit relinquit' magis castris p'sidiū
quā satis uiriū adcertamī q; u cōsiul sen
sit reddidit ilatū ātea terrore isicu
tq; acie ultro hoste lacessit u illi cōfla

pro appio

liberādo

Cverginī' restauriū.

Csuppliciat aui lacīne
ulciores sē uise.

Csublata ē spe libe
ratois appi' mōtē
ē constituit.

Coppi' i uincla finē uite
feat.

Cbona publicata.

quid haberet uirtū d tractaūe pugnā ar
uit exēplo romāis animꝰ q prouictis ha
bebāt paūcēs ītra uallū cū ptū die se
tissent ītenti adcertam noctē cessēre q
romāi q dē pleni spe corpora curabāt
haudꝙ q q pari hostes animo nūcios pas
sum cepidi adcuocādos pdatores dimi
ttit: recurritur exprimis locas ultores
nō īuēti ū ītulit egredīt castris roman
uallū īuasurꝰ: uj copia pugne fieret q
posquā multi iā dies erat. neq mouebatꝰ
q q abhoste uidet signa īferrj cōsul mota
q acie īdignatio equos q uolsos ī cessit:
si uictores ecīt uallū pcl quā uirt q ar
ma tegēnt. Agit q ipi efflagitatū abdu
cibus: signū pugne accepe iā q ps egres
sa portis erat. Dein cepe alij suadāt or
dinē īsuū q q locī deserēdos cū. cōs. ro
manꝰ pusquā totis uiribꝫ fulta cōsteret
hostū acies. ītulit signa adortusq; nō omīs
dū eductos: nec q erāt satis explicatis
ordinibus, ppe fluctuātē turbā trepidā
cū huc atq illuc circūspectācūq se ac
suos addico turbatis mentibꝫ clamore
atq ipetu īuadit retulere pmo pedē hostes.
Dein tū aīos collegissent. q iūdiq duces
uictis ne cessuri cēnt īcreparēt: restitu
tur pugna cōsul exaltera pte romanos
meminisse uibebat. illo die pmū libos
, plebera urbe romana pugnare s metpīs
uicturos. nō ut. x. uirox uictores pmū
cēnt. Nō appio duce rē gerj sed cōsule ua
lerio alibatribꝫ p. c. orto liberatore
ipō oīdent poribus plus pduces nō p
milites stetisse ne uincēnt turpe cē dē
cives plus aī habuisse: quā cōtra hostes.
Et domi quā foris fruitur magis timu
isse una ūgima fuisse: cui pudicie ī
pace pclius cēt. unū appij auc pdōse
libidinis. Ac si fortuna belli īclinet om
niū liberis atq mulibus hostū pcium
fore nolle ominarj. q nr uppie nec mars
pr passuri sint. His auspicijs odite dus

urbis accite auctini lucp mōtus admone
bat q libertas parta cēt. paucas aī mē
sibꝫ eo ipiū ilibatū referrēt oīdentq cā
dē incolē militibꝫ romāis p exactos. e.
uiros cē q aī creatos fuerit. Nec equatis
legibus īminutā utute pp rē. cē. Hec u
ī signa pditi dicta dedita aduolat d
in adequites. Agite uuenes iquid pste
re uirtute pditē. ut honore atq ordīe
pstatio. Primo cōcursu pedes mouit ho
stē pulsū. uos īmisisse quis erigit cāpo
nō sustinebūt ipetū q nō cīctātē magis
quā resistūt cōcitat equos pmictūtq ī
hostē pedestri ia turba tū pugna eptis
ordīibꝫ elatis ad nouissimā aciē ps libero
spatio cāuecti iā fugā undiq capiscē
tes plerosq acastris auertūt. pt eq tatos
q abstinent pditū acies q cōsul upē uisq
oīs belli fertur īcastra captisq cū īgē
ti cede maiore pda potitur. Huiꝰ pugne fa
mā plata nō īurbē modo sed īsabinos ad
alterū exercitū īurbe letica modo celebra
ta ē īcastris aīos militū ademulandū
deus accēdit. Nā oraculo eos erauspicibus
sufficiēdo plusq lenibꝫ exprecādo adsuesse
erat ꝭ pcius fidere quā meminisse igno
minie. x. uirox ductu accepte puaq ar
tamina īsuma totꝰ pferebant spei. Nec
cessābant sabinj feroces abre porte āno
rū gesta lacessere atq īstare rogitātes
q d latrocinij m, peur santes pauci terre
rent cēpꝰ q mlta plia puaq capent. su
mā unꝰ belli quin illi cōgredient atie
īclinādāq semel fortune rē darēt ad
q sua spōte satis collectū aīox erat
īdignitate q iā romani accēdebātur:
iā alterū exercitū uictorē īurbē redituz,
sibi ultro pcōtumelias hostē īsultare qñ
aū sensitū nō sint pares hostibꝫ fore u
bi fremere militē icastris cōsul sensit cō
tione aduocata. Que admodū īquidī
algido res gesta sit arbitror uos mili
tes audisse qualē liberi pp exercitū deuit

valerī mirabilia.

animat suos.

ad bellādū

cōtra cōs

volsos

cē tal' fuit cōsulto collegę utute mili
tū uictoria parta ē. Q.d ad me attinet
id cōsiliū animiq; habitur⁹ sū q uos in
fecerit⁹ & trahi bellū salubriē & matu
re pfica pōt. si trahēdū ē. ego ut idies
spes utriusq; urā cæscat eadē qua isti
tui disciplina efficiā si iā satis animi
ē decerniq; placet agite cū clamorem
qualē iamdiu sublaturi estis. Tollite
hinc uidicē uolūtatis ututis alacta
teq; ute. Postq; igēti clamor ē sub
latus. q; reū utat gesturū se ill' morē
posteroq; die iaciē treducturū adfir
mat reliquū diei apparādis armis
cōsūptū ē. Postero die simil' istruj rom
anā acciē sabini uidere. Et ipi iā pdē
auidi certaminis, pœdūt pluū fuit. & qle
it' fidētes & met ālos exta⁹ ueteris p
petueq; alterū gle alterū nup noua uic
toria elatū cōsilio & iā sabini uires ad
iuuare. Nam cū equassent aciē. duo
ex ordiēz milia q̄ isinistrū cornu rom
nor⁹ in ipō certamine ipssionē facēt
tenuere. q ubi ilatis extrāsuerso sig⁹
tegrauabāt. ppe a tergi uētū cornu eq
tes duar⁹ legionū. ō. ferre ereq; de
siliunt cedentibusq; iā suis prouolāt
ip'mū. simil quoz & hosti se opponūt. & e
quato p'mū periclo pudore. deiñ aios
peditū attendūt uicissim die erat eq tē
suo alienoq; marte pugnare pditē.
ne ad pedes quidē degresso equiti parē
ē. Vadūt igitur ipsū ab sua pte omi
ssū. & locū ereq; cesserāt repetūt mom
toq; nō resti tuta m' pugna. sed idinat'
& iā sabinis cornu eques it' ordīes pr
ditū rectus se adequos recipit. Trāsuo
lat in ipte alterā suis uictorie nūc⁹
simil' & hostes. iā pauidos quippe fuso
siue partis ualidiore cornu ipetū fac.
nō alior⁹ eo plio uirtus magis enituit.
Consul, puidē omīa laudare fortes in
cepare si cubi segnior pug' cēt. castigati
forciū stati uiror⁹ opā edebāt. tūq; hos
pudor. quātū alios laudes excitabant
redintegrato clamore undiq; oīs com
si hostē aūtūt. Nec deiñ romana sustineri
potuit sabini fusi passim pagos castra
hosti ad pdā relinquūt ibi nō socioru sic
ialgido res sed suas roman⁹ pplatioib⁹
agrorū amissas recipit. Gemina uicto
ria duobus bifariā plus parta mali
gne senat⁹ iunū diē supplicatioīs cōsu
lū noīe decreuit pp̄s iussu & altero die
frequēs ut supplicatiq; ē. Et hāc pplā
ris q; supplicatio studiis, ppe celebrator
fuit. Consules ex cōpto eodē biduo ad
urbē accessere. senatūq; icāpū marcū
euocauere ut cū de rebus absegestis
agent. questi p'mores prīz senatū it'
milites dedita opera terroribus. cā. hrī
itaq; iñ cōsules. ne crimiatioī loc⁹ ēet
ipta flamina ut nūc edes apollinis ē.
iā cū appollinarē appellabāt. Aut caue
senatū ut tū igēti cōsensu prīz nega
retur triūphus. l. icali⁹. dī. pl'. tulit ad
pplīz de triūpho cōsulū. Multis dissua
sum, pdeū tribus maxīe claudio uocifera
te d' pribus nō de hostibus cōsules trū
phare uelle & quidq; ppuato merito itri
butū nō prouirtute honorē peti. Nūq;
aū de triūpho p̄poplīz actū sēp estima
tionē arbitriūq; ei⁹ honoris penes se
natū fuisse ne reges quidē maiestatē
sūmi ordis iminuisse. Ne ita osa tribu
ni potātis sue iplerēt ut nullū publi
cū cōsiliū sinēt ee. ita demū liberā aut
tatē fore ita equatas leges si sua quisq;
iura ordo suā maiestatē teneat. In eādē
sniaz mlta & aceteris senioribus prīz
cū cēnt dicta. Oīs tribus eā rogatioēz
acceperūt. tū p'mū sīn auctoritate se
natus pp̄. iussu triūphatū ē. Hz uictoria
tribunor⁹ triū plebis q; ppe i aut salu
brē luxuriā utat. & cōspiratioē inter
tribunos fcā. ut idē tribunj reficēt

q quo sua mi⁹ cupiditas eminet. cōsu
libus quoq; cōtinuarēt magrātu. Con-
sensū prūz cābantur quo pcōtumeliā
cōsulū iura plebis labe fā ēent. Qd
futurum nō dū firmatis legib⁹ si no
uos tribunos profactiōes suas cōsu-
les adorti ēent. Nō ē sēp ualerios ho
ratios q cōs. fore. q libertati plebi sua⁹
opes pferrēt forte quōdā utili adēp
tus tēpus ut comicios pēēt potissim
ū. aō. duillio forte eueīt. uiro prudēti
q excōtinuatiōe magrāt⁹ iuidiā iminē
tē cernēti q cū exueteribus tribunis
negaret se ullius rationē habiturū
pugnatēq; collegę ut liberos tribus
isuffragiū mictēt. aut cōcrēdēt sortē
comitioz collegis habituris. elegę p
ti⁹ comitia q exuolūtate prūz īiecta
cōtētione diullio cōsules ad subsellia
accitos cū iterrogassī q̄d d comicis cō
sulariby iaīo hrēnt. resp̄dissentq; se
nouos cōsules creaturos auctores
pplaris sme aut. pplares nactus i cō
tionē cū ijs pcessit. vbi cū cōsul pduc
ti ad pplm. interrogatiq; si eos pples ro
manus memor. libertatis pillos re
cepte domj memor militie rerūq;
gestaz, cōsules iterū facēt. Qd nā fōrj
ēent. n. sme sue mutassent. Cōlaudā
tis cōsulib⁹ q pseuerarēt adultimū
dissimiles. x. uiroz ēe comicia habuit
q quinq; tribunis plebis creatis. cuz
pstudus apte potenciū nom tribunoz
alij cādidati tribus nō explerēt cō
cluū dimisit. Nec deiñ comitiorū. cā.
habuit satisfactū legi aiebat. Que nu
mero nusq̄ p̄finito tribunis modo
ut relinquēt⁹ sanctiret q ab his
q creati ēent coptari collegas uibet.
Tractabatq; rogatiōis carmē. iquo
si tribunos plebi. x. rogabo. siq uos
min⁹ hodie. x. tribunos plebis fece
rint. hūs cū utiq; quos ē collegas
coptassent. ut illi legitimi eadē lege
tribuni plebi sint. ut illi quos hodie
tribunos plebis fecerīas. Duillī cū ad
ultimū pseueraſſet negādo xb. plebi
tribunos rē. p̄. hrē posse. uicta colle
garū cupiditate parit pribus plebiq
acceptus magrātu abiit. Noui tribu
ni plebis īcoptādis collegis prūm
uolūtatē fouerūt. duos q cā prīcipes
cōsulatesq; sp̄. tarpeiū q aciniū coop-
tauere. cōs. creati spuri⁹ herminī. ē.
uergin⁹ celimōtan⁹ nichi magnope
ad prūm aut plebis cāz idinati otiū
domi ac foris habuere. l. acelon⁹ tī.
pl. i festus pribus q se abhis īcoptā-
dis tribunis fraude captū prodititq;
a collegis agebat rogationē tulit ut
q plebē romanā tribunos plebei roga
retis usq; eo rogaret dū. x. tribunos
facēt. isectādisq; prib⁹. vñ aspero q cā
īditū ē. cognom tribunatū gessit. Jñ
aō. geganius. aō. agnus q ē uulus o
sules fcī. cōtiones tribunoz aduersus
nobiliū iuuētutē ortas sine īsectatio
ne potātis ei⁹ cōsuata maiestate prūz
sedauere plebem. Decreto adlellū uol
scorū q equorū dilectū sustinēdo rē
ab seditionib⁹ cōtinuere urbano q
otio foris omīa tranq̄lla ēe affirmā
tes pdiscordias ciuiles ex tinos tolle ani
mos. Cura pacis cōcordie quoq; ītesti
ne cā fiut. Sz aliter sēp ordo grauis
alti⁹ modestie erat quiescēti plebi ab
iuniorib⁹ prūm iurie fierj cepte i
tribuni auxilio humilioribus ēent i
pmis parū pderat. de iñ ne ipi quidē
iuiolati erant utiq; postremis mēsi
bus cū q per cōicationes potentioz in
uria fieret q uis potātis omīs ali
quāto posteriore āno pte languidior
ferme ēet. Jamq; plebs ita ītribuna
tu pone aliquid spei similes sialio
tribunos hēet nomina tātū se biēnio

Rogatio de carmē.

habuisse semiores ō prīz ut nimis fe
roces suos ceder iuuenes. Ita malle si
quod creari edus cer suis quā aduersarius
sup ea aīos adeo moderatio tuende liber
tatis. Dū equari uelle simulādo ita se
quisq extollit ut deprimat aliū idificale
ē. Cauēdoq ne metuāt boīes metuendos
ultro se efficiūt ciuiriā nobis repulsā
tāquā aut facē aut pati necesse sit iui
gim alios. ē. quinq capitoliū quartāq
agrippa furio cōs. iii fri nec seditionē domi
nec foris bellū accepere sed iminebat
utriq iā nō ultra discordia ciuiū rep
mi potat q tribunis q plebe iactata ipīs
eā dies alicuj nobiliū dcā nouis sēper cer
taminib cōtiones turbaret adquaz
primū uelut signo accepto arma ceperē
eq ac uolsci simil q pluaserāt. ijs duces
aripidi pdaz biennio aū dilectū i dictū
hri nō potuisse abnuere iā plebe ipiuz
cos adūsus se nō ee missos erat dissoluj
licētia militādi morē nr pcomuni iā prīa
romā ee. q quid itaz simil tacitaq eā
ertimis fuerit i ipos uti occecatos lupos
itestina rabie oppmēdi occasioē ee. Cō
iūctis exercitibus latinū primū agrum
pplati sē. Deinde postq inemo uidere ocū
rebat; Tū uero exultantibus belli auc
toribs admenia ipa rome pplabūdi
regione porte esquiline accessere ua
stationē agrū pcōtumeliā urbi oīti
tes. bñ pq mlti pda pse agētes retro
adcerbionē agmine iere: quīa cōsul
adcōtionē pplm uocauit i ihanc sentē
cia locutu accipio. Et si m nullo nore
cōsa quirites sū tñ ai pudore sūmo i
contioz uraz, peossi. Hoc uos facere hre
posteris memorie traditū iri eqs quol
fees uirbernicas m parres ato quinto
quartū cōsule admenia urbis rome i
pune armatos uciss. Hanc ego igno
miniā qq iā diu ita uiuitur if fratus
ter e. ut nichoni diuinet aīm. si huic
potissimū inimicere aīos fallem ul ex
lio ul morte fialia fuga honoris non
cer uitassem. Ergo si uim arma illa ha
buissent q iportis fue nis capi roma
me cōsule potuit satis honori satis fu
gq uite erat mori cōsule tertiū oportuit
Quē tāde ignauissimi hostiū cōtēpsere:
nos cōsules aīos quirites. si culpa i no
bis e auferre ipetū idignis. Et si id pax
e ilup penas expetit. si uobis nemo
troruū. nr hominū sit q ura puniat pcā
quirites. Vos met tm cor penitrat. nō
illi uiā, ignauia cōtēpsere. nec sue uir
tuti cōfusi st. Quippe totiens fusi fugatiq
castris exuti. agro multati subiugū mis
si. etse q uos nouere. Discordia ordinū e
uenenū urbis huj prīz ac plebis certa
mina. Dū nr nobis iperij. nec uobis liber
tatis e modo dū tedet uos pat tiozbos
plectiou magātuū sustulere illi aīos
pdro fidē. quid nobis uultis tū. pl. cō
cipistis cōcordie cā cōcessim. x. uiros
desidetastis creari passi sum. x. uiroz
uos ptesū e coegimus abire magātu
manēte ieosde pnatos ira ura mori at
q exulari nobilissimos uiros honora
tissimosq passi sum tribunos plebis creare
iterū uoluistis. Creastis cōsules face uraz
ptū q si pribus uidebam iiquū priuatiq
magātū plebi donū fieri. uidimus auxi
liū tribunicium, puocatioz, ad pp. sacta ple
bis iuncta pribs subtitulo equādarū
legū ntā iura o pfla. tulimus q ferim.
Q finis erit discordiaz. q quando una
urbe hre q cōmune habeat ee patriz hic
bit. Victi nos equore aīo quiescim quā
uos uictores satis ne e nobis uos metu
endos ee aduersus nos auētinū capitur.
Aduersus nos sacer occupatur mons es
quilias quide abhoste pte captas creāde
i agem uolsci hoste nemo submouit. tū
nos uiri i nos armati estis. Agite diz
ū hauria ecilecentas q hoc festu festiuitas

ꝯantem ĩplacentiꝫ ꝓnapib⁹ hiſce iſtis fe
rocib⁹ aĩs egredimini ẽt̃ porꝯ ẽquitũ.
Haut ſ̃ ne hꝫ ꝗd̃ auctus exmutie ſui ſi
de agros uides ferro igniq; uaſtatos pdi
ambigi ſinmat ĩcẽſa paſſim tecta. Ad
comunis reſ ph loco ẽ ꝓnoꝛe agere ut hꝫ
urbs obſidetur belli gl̃a ꝓnes hoſtes ẽ.
Qd tãd̃ ꝓuate nos uẽ iquo ſtatu ſ̃. iã uni
uiq; exagris ſua dãpna nũciabit̃ur. qđ
ẽ tãd̃ domi uñ ea explanare ſ̃ tribuni uo
bis amiſſa reddere ac reſtituẽ. uos ũb
rũq; quãtũ uoletis igerẽ: q̃ẽmiũ ĩpn
apes. q̃ legũ alarũ ſup alias q̃ ꝯionũ ſ̃
ertiũ ꝯtionib⁹ nũq; urũ; q̃ſq; fortuna rr.
Domũ auctor redit q̃ quis retulit ad
adꝯiungẽ ac literos p̃t odia offenſiones
ſi multatis publicas ꝓuatiſq; aq̃bus ſ̃
p nõ ura ũtuit inocẽtiaq; ſed auxilio ali
eno tuti ſatis. Ac ter trailes tũ ſtipendia no
bis ꝯſulibus nõ tribunis ducabus q̃ ica
ſtris nõ ĩfortibus faciebatis q̃ iatie uri;
da morẽ hoſtes nõ ĩcontione prẽs romã
horrebãt p̃da parti ag̃ exhoſte capto ple
ni fortunaꝝ gl̃eq; ſimũ. pp. ſimũ ꝓuate tri
ũphantes domũ ad penates rediebatis.
Huẽ honeratũ urbis fortunis hoſtẽ abire
finitis herete adfixi ꝯtionib⁹ q̃ foro ĩmi
te. Sequitur. Nos neceſſitas militãdi q̃ fu
gitis grauẽ erat ĩcaſe q̃uolleos, pficiſci.
Aũ portas ẽ belli ſi nĩ nõ pellitur tã ĩtra
menia erit q̃ arcẽ q̃ capitoliũ ſcandet q̃
ĩdomos uras uos ꝓſequetur. Vicennio
añ ſenat⁹ dilectũ hĩ q̃ dena ẽtatũ ĩal
gidũ iuſſit. ſeden⁹ deſitere domi. mulier
ritu ĩẽ nos altẽantes pãti prae leti nec
cernẽtes exotio illo breui multiplex bel
lũ rebiturũ. His ego gratiora dictu alia
ẽ fao. ſed meuerã, ꝑgratis loq̃. Et ſi meũ
ingeniũ nõ moniet neceſſitas cogit uelle
equidẽ nobis placẽ quirites. ſed milto
malo uoſſaluos ẽ. qualicũq; erga me
aĩo futuri eſtis. Nacta hĩ tã ꝑpatũ oꝛ.
ut q̃ apõ mltitudinẽ ſim ea loq̃ar gratiõ

co ſit cui mẽs nich ꝑt publicã cõmodũ
uidet forte h̃ adſcutatores publicos ple
bicolas iſtos q̃ uos nr̃ armis nec ĩotio
ẽ ſimiles. uos ea iactare æſtimulare
putatis ꝯtenti autbonoꝝ aut ſtipi illi
ebis. Et q̃ ĩcordia ordinũ nullos ſe
uiſq; ẽ uidit male rei ſt. quã nulli tur
barũ ac ſeditionũ duces ẽ uolũt quar
res ſi uos tediũ tãdem capẽ põt q̃ prũ;
uiſq; antiquos mores multis phis no
uis ſumẽ nulla ſupplicia tra iſo ũ pau
cis diebus hos pl̃atores agroꝝ nrõꝝ fuſos
fugatoſq; caſtris exũ q̃ portis nris mẽ
buiſq; adillor urbes hũc belli terrorẽ quo
nũc uos attoniti eſtis trãſtulerẽ. Raco alia
tribuni pl̃aris ord̃ acceptior plebi. quã
tũc ſacratiſſimi ꝯſul fuit. Iuuẽtus q̃ q̃
it̃ tales mek̃ d tractõnẽ militie telũ acẽti
mũ adiſſus prẽs hẽ ſolita erat arma q̃
bellũ ſpectabat. q̃ agreſtiũ fuga ſpoliatiq;
q̃ uiolati ĩagris q̃ uulnerati. fedioꝛa biſq;
ſubiacẽbãtur ocul' nũcantes totã urbẽ
ita ĩpleuere ĩſenatũ ũ uẽtũ ẽ i uero ĩ
q̃ncuũ omes uſi ut unũ uindicẽ maie-
ſtatis romane ĩtueri. Et p̃mores prũ;
digna dicẽ ꝯtionẽ ĩpio ꝯſulari digna tor
ꝯſulatibus añ datis digna. uita omi ple
na honoꝝ. ſepe geſtoꝝ ſepi moriturꝰ alios
ꝯſules. aut p̃proditionẽ dignitatis prũ;
plebi adulatos aut acerbe tuẽdo iura or
dis aſperiorẽ domãdo ml'tudiẽ; fraſſet.
ũ tũ quitũ otionẽ memorẽ maieſtatis
prũ; cõdieq; ordinũ q̃ tẽpoꝝ ĩp̃mis ha
buiſſe. Orare cũ collegiiſq; ut capſcent
re. p̃. Orare tribunos ut uno aĩo ai cõ
ſulibus bellũ aburbe ac menubꝰ ꝓpulſa
ri uellent plebẽq; otrediẽtẽ ĩre tã trepida
pribus pl̃ent appellare tribunos comu
nẽ p̃riam auxiliũq; coꝛiplorare. baſtatis
agris urbe, ꝓpe oppugnata cõſenſu omiũ
dilectus decernitur habeturq;. Conſules
ea ĩcõtione, prũciaſſent tẽpus nõ ee eas
cognoſcendi. Omnes uniuerſos poſtero

die ꝑma luce ī cāꝑo martio adcēnt; cognoscēdis causis eoꝝ q̄ noīa nō tediſſent bello pfecto ſe daturos. tēp⁹ protestore futurū cui⁹ nō probaſſent cām. omīs iuuētus adfuit poſtero die. Cohortes ē quoꝝ cēturiones legerūt bini ſenatores. ſinglis cohortibꝫ ꝓpoſiti. Hōmīa adeo mature pfecta accepim⁹ ut ſigna eo ip̄o die aqueſtribus exercitio ꝓmpta delataq; ī cāpū. Quarta dieī hora mota exercitus ſint exercituſq; nou⁹ paucis cohortibꝫ ueterū militū uolūtate ſequentibus māſerit ad decimū lapidē ī ſequēs dies hoſtē ī cōſpectū tedit. caſtraq; adcorbionē caſtris ſꝫ cōiuncta tertio die cū ira romanos illos cū trahens rebellaſſent cōſcia culpe ac deſperatio irritaret mora dimicandi nulla ē fcā ī exercitu romano cū duo cōſules ēent potāte pari. Ad ſalutarrimū ī administratione magnarū rerū ē ſūma ip̄ū cōcedente agrippa penes collegā erat q̄ platus ille facilitate ſū mictētis ſe comitē reſpondebat. Comunicādo cōſilia laudeſq; q̄ equādo ipare ē ſ ia tie. quinc⁹ dextrū cornu. agrippa ſiniſtrū tenuit ſp̄. poſtumio albo legato datur media acies tuēda. legatū alterū. p̄. ſulpiciū eq̄tibꝫ p̄ficiūt prediteſ ab dextro cornu egregie pugnaue haut ſegnit reſiſtentibus uolſcis p̄. ſulpicius ꝑ media hoſtiū acie ē cum equitatu ꝓcurrit. ubi cū eade reuti pſſet adſuos p⁹q̄ hoſtes turbatos ordies reficēt. Terga ī pugnare hoſtiū sac⁹ uiſū ē momētoq; tēporis ī adūſam ī curſando acie ācapitū terrore diſſipaſſet hoſtes ī ſuo ꝓpo cū p̄lio eq̄tes. uolſcoꝝ q̄ eq̄ exceptū aliquā diu tenuiſſent. Ibi uero ſulpic⁹ negare cīctādi tp̄s ee ī caiuētos it̄ cluſoſq; abſuis uocaferās ni eq̄ſtre p̄liū cōuixi oī ui pficēnt.

Nec fugare equite ī tū ſatis ee cōficēnt equos uiroſq; ne quis reū tatur in ad p̄liū aut interrogaret. pugnā nō poſſe illos reſiſtere ꝑ quibus cōferta peditū acies ceſſiſſet. haut ſurdis auribus dcā ī piſſione una totī eq̄tatū fidē magnā uim exequis p̄capitauere ip̄os equoſq; ſpicul' cōfodere. Is finis pugne equeſtris fuit. Tūc adorti peditū actiē nūcios adcōſ rei geſte mittūt. ubi iā ī clinabatur hoſtiū acies nūcius dei ū q̄ uincetibꝫ romanis aiosq; auxē q̄ referentes gratū paulū equos ī media ꝑmū atie uīci cepti qua pmiſſus equitat⁹ turbauāt ordies ſiniſtrū dei ū cornu abquīcio cōſule pelli cepti ī dextro pl'imū laboris fuit. Ibi agrippa etate uiribusq; ferox cū oi pte pugne melio⁹ res geri quā apd ſe uidēt accepta ſigna ab ſigniferis ip̄e īferre. Quedā iacē q̄ iā ī cōfertos hoſtes cep̄. Cui⁹ ignominie metu cōcitati milites ī uaſere hoſtē. Ita equata exomī pte uictoria ē. Nūci⁹ cū aquintio uenit uictorē iā ſe īminere hoſtiū caſtris nolle ī rūpe. An quā ſciat debellatū q̄ iſiniſtro cornu ee ſi iam fudiſſet hoſtes cōferret adſe ſigna ut ſiml' oīs exercitus p̄da potiretur. victor agrippa cū mutua gratulatione aduictorē collegā caſtraq; hoſtiū ueīt. ī paucis defendētibus momētoq; fuſis ſiū certamine īmunitiōes ī rūpūt p̄daq; īgenti cōp⁹tē exercitū ſuis q̄ iā rebus recuperatis. que ꝓplatione agr⁹ amiſſe erant reducunt. Triūphū nec ipſos poſtulaſſe. ne delatū iſ. abſenatu accipio. Nec traditur cā. ſp̄ti aut nō ſperati honoris ego quātū ī tāto ī tuallo tēpoꝝ comitio cū ualerio atticorō conſulibus. Q⁹ p̄t uulſcos q̄ eq̄s ſabinos. q̄ā belli pfecti gl'am pepererant. Negatus abſenatu triūphus

cēt uecādie fuit. ꝑpte dimidia rep cōsulibus pte triumphū. nec q̄a sil pertraſſent magis hominū rō quā meritoꝝ habita uidet̄ur. victoriā honestā exhostibus partā turpe domi. definubꝫ sotioꝝ iudiciū ꝑ. reformauit ariciā atq; ardeates deambiguo agꝝ cū sepe bello certaſſent mlt̄is q̄ iuicē cladibꝫ feſſi iudicē ꝑm. romanū cepe cū adeāq; orādā ueniſſent cōcilio ꝓpli amagrātibus dato magna cōtēptione actū iāq; editis testibus cū tribꝫ uocari q̄ ꝓplm inire ſuffragiū oportēt. Conſurgit publius captꝰ ceple ne magno natu. Et ſilicet iquid cōſules de re. p̄. dicē errare. ego ꝑm. i hac cā nō paciar. Cū ut uanū eū negarēt cōſs. audiēdū ee uocaſerātēq; pdi publicā cāq; sūmoueri iuſſiſſent tribunos appellat. Tribuni ut fere sēp regūt amultitudie magis quā regt dede. Cupide audiēdi plebi utq; uellꝫ scaptꝰ dicēt i ifit nonagesimū ānū se tercaū octogesimū agē q̄ eo agro dꝫq; agit militaſſe. nō iuuenē uicesima iā stipēdia merētē cū adcoriolos sit bellatū cor se uetuſtate oblicteratū. Ceterū siue memorie ifirā adferre agrū. Dequo ābigitur finiū coriola noꝝ fuiſſe captiſq; coriol' iure belli publicā. p̄. it. fetn mirari se quo nā mote ardeates aricinq;. Cui agri ius nūq; usurpauerīt icolomi coriolana re eū se. an p̄. Quē pdnō iudicē fecerint: icepturos sperēt ꝫ exiguū uite tps supee nō potuiſſe se tn iducē ianimū qui que agrū miles, ꝑpte uicilī manu cepiſſet. Tum senex quoꝝ uocē q̄ una posſꝫ uindicaret magnopē se hortare pplō. ne iā utili pudore ſuā ipē cām dāpnaret. Cōſ cā ſp̄. captā nō silētio sed cū adſensu q̄ā audiri aiaduertiſſent deos hominesq; teſtātes flagicā igens fieri prīz ꝑmores arceſſiunt. Cū is arcā inet tribunos orare ne peſſimū facinꝰ priore ex admittēnt udices iſtā cē lītē utendo. cū preſti q̄ā si fas sit caurā emolumēti ſui iudicas ee nequa quā tn̄ agro iticapiēdo adquiratur. quātū admictatur alienādis iuuria socioꝝ aīs. Nam fame quidē ac fidei dāpna maiora ee quāq; estimari poſſent. Hoc legatos referre domū ꝫ uulgari ꝫ socios audire hoc hostes q̄ cū audire dolore hos quo cū gaudio illos spectioni ꝫ cōtionali seni adſignaturos putarēt finitimos ꝓplos clarū ꝫ fore imagīes scaptū ee ꝓplm romanū quadruplatoris q̄ iceptoris litis aliene ꝑm laturū. Quē ꝫ ꝑuate rei iudicē fuiſſe. ut ꝺ cōtroūſioſam adiudicaret rē scaptū ipm id siqdē q̄ si ꝑmortuꝫ iā sit putoris nō factuꝝ. Ꝫ cōſs. ꝫ prēs uocaſerātur. ſed plus cupiditas q̄auctor cupiditatis scaptꝰ ualet uocare tribus iudicauerūt agrū. ꝑm. p̄. it. ee nꝰ abnuitur ita fuiſſe si adiudices alios itū foret. Nunc haud sane ꝺequā ee leuatꝰ tedecꝰ iudicū idq; nō arricinis ardeatibusq; q̄ pribꝫ romanis fedꝰ atq; acerbꝰ uſum reliquū āni quietū aburbanis motibꝫ q̄ abertinis manſit.

Titiliuꝫ nichomachus dexter hūc cm̄ daui aburbe cōdita uictoriam hc emēdabā dnīs ſimachis. Liber tꝰ explic.

Incipit liber .iiij. Nos ſecuti .cc. annuus q̄ p̄. quinquatius cōſules fiunt.

Annus domi forisq; ifestus. Nā āni ꝑncipio. q̄ tr̄cōnubio prīz q̄ plebis. c. ca nuleꝰ tr̄. pl̄. rogationē ꝑmul gauit. Qua cō tamina ci ſanguīez ſuū prēs cōfundiq;

iura gẽtiũ rebãtur & mẽtio ꝓmo sẽtiz
ilatũ tribunis ut alterũ ex plebe cõ
sulẽ licẽt fieri. Eo pressit tam ut roga
tionẽ nouã tribuni ꝓmulgarẽt. ut
ꝑ. ꝓtãs cẽ. seu de plebe seu de ꝓcẽribus uel
let cõsules facẽdi id uero si fieret ut
uolgari modo cũ infimis sed prorsus
auferri a ꝑ moribus ad plebẽ ifimũ im
perriũ accedebãt. Veri ergo audiere pẽ
ardeatiũ ꝑ. obiurgãtes q̃ abiudicata
desisse ut uenientes depl̃atos extrema
agri romani & uolscos equos q̃ ob comu
nitã uerrugines fremẽtes. Adeo ul infelix bel
lũ ignominiose pati ꝓferebant. Quis
itaq; in mal̃ ciã acceptis ut iã stupidũ
tot bellow cõtiscent actiones tribunitie
dilectus hĩ bellũ armaq; uisima appa
rari uidẽt si quo iẽtio ꝓssit quã tur
quãtio cõs. apparatũ sit. Tũc ẽ canuleꝰ
pauca isenatu uoci ferat̃ ne q̃q̃ tricãto
cõs. aũtẽ plebẽ acuta noua legũ nũq̃ cõs
se unio dilectũ habituros añ quã ea que
ꝓmulgata ab se collegis q̃ ẽent plebes
sciuisset & cõsulẽ ad cõtiones aduocaut.
Exdẽ tpe & cõsl senatũ i tribunũ & tribu
nus ꝑ. icoñs. iciebat. Negabãt cõs.
iã ultra ferri posse furores tribunicos.
Venitũ iã ad finẽ ẽ tumi plus belli cõ
tari quã foris id actio nõ plebis quã ꝓũz
neq; tribunoz magis quã cõsulũ culpa
accitẽ. Cuiꝰ rei ꝑmiũ sit ĩ ciuitate eã ma
rimis semp actib⁹ exclẽ: sic pace uenos.
sic bello fieri maximũ tume ꝑmiũ seditz
onũ ẽ id & singlis uniuersisq; tempb⁹
nori fuisse reminiscẽtur quã maiesta
tẽ senatus ipi a ꝓcib⁹ acceptissent quã
libertis traditũ ẽnt. Et quẽ admodum
plebs gliri posset auctorẽ aphoreq;
ẽ finẽ ergo nõ fi nc futurã donec q̃ fe
lices seditiones tã uocatis seditionũ
auctores ẽnt. ꝯ quãtusq; tres é. canu
leiũ agressũ collusionẽ gentiũ ꝓtur
bationẽ auspitioꝝ publicoꝝ ꝓuatoꝝq;

asserre ne q̃d sinceri neq; cõtaminati sit
ut de cẽtumine ei subtracto nisi q̃ q̃ uos
uoluit qua e alia ui cõ nubia ꝑmixta
hõre h ut sacra q̃ ritu uulgẽtur cõtau
buit plebis prumq; utq; nat̃ sit ignorz.
Cui sanguis quoꝝ sacroꝝ sit dimidi
prũm. sit dimidi plebis ne sciã q̃d ipe
cõcors pauid uidẽ q̃ oĩa diuina humana
q̃ turbentur. Iã ad cõsulatu uulgi turba
tores acẽgi. Et ꝓmo ut alt̃ cõsul exple
re fieret id modo ꝓmonib⁹ tẽptasse nũc
rogari ut seu exꝑibus seu explere uelit
ꝑ cõsules arcet & arcaturos. Haud du
bie explere & ditiosissimũ quẽq; ccnu
leios igit̃ italiosq; cõsules fore ne id iuppit
optimꝰ maximꝰq; sineret regie maiesta
tis ipius eo tradẽ & se milies moriturꝰ
poꝰ quã ut tãm dedecoris admitti pa
ciantur. Certũ hẽc maiores quoq; si diui
nando cõcedẽdo oĩa nõ initiorẽ ise ple
bẽ sed aspiorẽ alia exalus ũiq̃ora postu
lando eũ ꝓma ipetrassent futurũ ꝓmo
quã liber dimicationẽ subituros fuisse
potꝰ quã eas leges q̃ ipoñi patẽntur
q̃ eũ cõcessu sit de tribunis iterũ cõsl
tũ & finẽ nõ fieri in eade ciuitate tũ.
pl̃. & ꝓcẽs cẽ. Aut hũc ordiez aut illũ
magãtũ ẽ tollendũ prũq; fere quaz
nũquã obuiã eũdũ audacie temerita
tiq; illi ne ut ipune ꝓmo discordias
seritas cõcitẽ finitima bella. Deiñ adiuꝝ
ea que cõtauint armari ciuitatẽ defẽ
diq; ꝓhibẽt & tũ hostes eãdẽ nõ accesse
rint exercitꝰ cõscribi adiusus hostes nõ pacãt.
Qz audeat canuleꝰ i senatu, ploq; senti si
suas leges tãquã uictoris prẽs accipi.
sinant. Dilectũ hĩ ꝓhibituri q̃d ẽ ali
ud q̃ minari & ꝓtinaz ꝓhibitaz oppugnari
atq; capi passii quid eã uocẽ alioꝝ non
plebis romane sed uobis & q̃q; quã
entibo alia turã nõie canuleio uuose
ꝑ creatuos capitolii atq; aucẽ scãtere
posse si pũlo tribuni eũ uire ac maiestate

acepta alos ꝛ ceperint cōsules pa-
ces. duces ꝑ⁹ aduersus scdus auiū ꝙ ad
uersus hostiū arma al' maxīe ꝟ isenatu
agēntur cōsules ꝓplegibus suis ꝙ aduersꝰ
cōsules ita disserit. Quātō ex uos
q̄ritis cōtēnendos prēs q̄ indignos du-
cēt q̄ una scā urbe itra eadē mēia
uiuētis sepe eq̄dē q̄m uictor aladiisse
nūc tū marīe q̄ atro atrocēs ibas rega
tiōes uras cōuerti sūt quib⁹ quid aliud
q̄ admonemꝰ ciues nos cōuocē. Et si nō
castrem opꝰ hāc eandē tū priaz icolere.
Altera cōnubiū petim⁹q; finitimis ꝟ
tiusq; dari solet. Nos q̄dē ciuitatē que
plusq̄ cōnubiū ē hostibus ⅁ uictis ꝺdi
m⁹. Altera nich nouū ferim⁹ sed id qđ ꝑ⁹.
ē repetim⁹ atq; usurpam⁹ ut q̄b⁹ uelit
.pñ. honores mandet. Qđ tādē ē cur
celū ætas miscēat. cur īme ipē m̄ pene
isenatu sit frās. negēt se manibus tēpa
turos uolaturosq; denūcient sacrosci;
potātē. Si .pñ. liberū suffragiū datur
ut q̄b⁹ uelit cōsula tū mādet. Et nō pā
ditur spes plebeio quoz si dignꝰ sūmo ho
nore erit adipiscēdi sūmi honoris. stare
urbs ꝟ nō potāt deīperio actū ē. Et ꝙ
ꝟ ualet plebi ne cōsul fiat tāquā seruz
aut libertinū aliq̄s cōsulē futurz dicat.
Et q̄d sentitis īquātō cōtēptu uiuatis.
lucas uobis hui⁹ ptē si liceat adimātq̄
uocē mittatis q̄d formas hoīnū habeaz
īdignātur. Cū ⅁ si displicet nefas aiūt
ee cōsulē plebeiū fieri. Obsecro uos si
nō adfastos nō adcōmētarios pōtificū
oīs pegrini ⅁ scīūt admittimur. Nec ci
quidē scim⁹ q̄ oīs pegrini ⅁ sciunt cōsu
les ilocā regū fuisse nec aut iuris
aut maiestatis q̄quā hīc⁹ nō īregib⁹
aī fuerit ēt nūquā accepto sando au
ditū ee numā pōpiliū nō modo nō pri
ciū. sed ne aue ꝑ⁹ uisu pribz come re
gnasse. l. deīn tarquiniū nō romane
modo sed ne italice quidē gentis ꝺ mata

cha corīthi filiū icolam abquinalis cī
q̄nis uiuis litteris anci regē fāmā sui
ū tullii post hūc captiua corniculana
natū pē nullo mūe sua. Ingenio ūtiq
te regnū tenuisse. Qđ ē dētito tatio
sabino dicam qm̄ ipe romulus parēs
urbis ifoelicitatē regni accepit. Ergo
dū nullū fastiditur genꝰ īquo emitēt
uirtus creuit ipiū romanū penetrat.
Nūc uos plebi cōsul'cā maiores nr̄i
aduenas reges nō fastidierint. Et ne
regibus quidē exactis clausa urbs fu
erit pegrine ūtuti claudiā certe gētē
post reges exactos ex sabinis nō in
ciuitatē m⁹ accepim⁹ sed ꝟ ipr̄iaoz nūz
expegrino ne pr̄ius deīn cōsul fiat ci
uis romanꝰ si sit explere pāsa cōsulat⁹
spes erit utrū tadē nō credim⁹ fieri
posse ut fortis uir ac strenuus pace
belloq; bonus explere sit nume. l. tar
quinio ſuo tullio simil' anuesi sit q̄
dē adgubernacula rei p̄. accedē cū pa
cemur poēq; .x. uiris tetterrimis mō
tiliū q̄ cā omīs exp̄ib⁹ erāt q̄ optim⁹
regū nouis hominib⁹ similes cōsules
sum⁹ habituri. Ait ē nemo post reges ex
actos deplebe cōsul fuit. Qđ postea nu
lla ue res noua īstitui debet. Et quod nō
dū ē fām. mil'ta ē nō dū st̄ fcā īnouo
ꝑ⁹ ea ne si utilia q̄dē st̄ fieri oportet.
Pontifices augures romulo regnāte
nulli erāt ab numa põpilio creati st̄
cēsus īcensutate descriptio centuriaꝝ
classiūq; nō erat a tullio ē fcā.
Consules nūquā fuerūt. regibus exac
tis creati st̄. dictatoris nec ipiū nec
nomē fuerat apd̄ prēs cē cepit. tribu
ni plebi ediles questores nulli erāt.
Institutū ē ut fierēt .x. uiros legib⁹
scribendis ītra decē hos ānos q̄ creaui
mus ce. p̄. sustulim⁹ q̄s dubitat q̄n
nr̄a etate oborta īmmēsū accessē
te noua īperia sacerdotia uiros gētiū

55

hominū ĩstituâtur ꝛ ipm̃ ne cornubi
ũ prĩbꝰ aĩ plebe cẽt nõ·x·uiri tulerũt
paucis hŭs ânis pessimo exẽplo auꝫ
simaĩ uiria plebis an cẽ ulla maiora
ut ĩsignior cõtumelia põt quâ ptẽ a
uitatis uelut cõtaminatâ indignã cõ
nubio hr̃i. Qd ẽ aliud quâ exiliũ iẽ
eadẽ menia quâ relegationẽ pati ne
affinitatibꝰ ne,ppiq̃tatibꝰ ĩmisceâtur:
caueât ne societur sanguis quidꝫ si
polluit nobilitatẽ istã urãꝫ quâ ple
riq; oriũdi exalbanis ⁊sabinis nõ
gentẽ nc sanguine sed p cooptationẽ ĩ
prẽs habetis aut abregibꝰ lecti aut post
reges exactos. iussu pp sincerã suare
puatis cõsilius nõ potãtis nc ducẽdo ex
plebe. Neq; urãs filias sororesq; nubere
sinẽdo ex pribꝰ nemo plebeis prĩcipe ũ
gini uĩ afferret. prĩtiorꝫ ĩ libido ẽ ne
mo iuitũ pactionẽ nuptialẽ quẽquã facẽ
coegisset. Verũ ẽ uero lege id,phiberi
⁊cor nubiũ tolli prũm ac plebis id de
mũ cõtumelioſiꝫ plebi ẽ. Cur ẽ nõ cõ
fertis ne cor nubiũ diuitibꝰ ac paupe
tibus q puatorꝫ cõsiliorꝫ ũq; semp fuit
ut ĩquâ cuiq; femine cõuenisset domũ
nuberet exq̃ pactꝰ eẽt uir domo ĩmatrimo
niũ ducẽt: id uos sublegis supbis sume
uinclã coniatis qua dirimatis societa
tẽ ciuilẽ duasq; ex una ciuitate faciatꝭ
cur nõ sanctius ne uicinꝰ patritio sit
plebeiꝰ: nc eodẽ itinẽ eat ne idẽ cõuiuiũ
ĩeat. ne ĩ foro eodẽ cõsistat. Qd ẽ iure
ẽ aliud si plebe iã prĩcꝰ durit si prĩcã
plebeiꝰ. Qd iuris tãdẽ mutatur nẽpe pa
trẽ secãtur liberi. nc qꝺ uos ex cornubio
urõ pretamꝰ q̃q̃quã ẽ p ẽquã ut hominũ
ut ciuiũ numero simꝰ nc uos ñ ĩ cõtu
meliã ignominiãq; mãꝫ certare iuuat
q; cõtẽdatis quicquã ẽ denicq; utrũ tã
dẽ. pĩ. r. an urũꝫ siũmũ ipiũ ẽ regibꝰ
exactꝭ utrũ uobis dnãtio an omibꝰ
equa libertas parta ẽ oꝫ licẽ põr si uelit
uultẽ legẽ an ut q̃q̃ rogatio,pmulgata cĩt
uos dilectũ,ppena deterneris ⁊ simꝭ ego
tribunꝰ uocare tribus ĩsuffragiũ cepo
tu statĩ cõsul sacramẽto uniores adigẽ
⁊ castra educes ⁊minaberis plebi mi
naberis tribuno. Qd si nõ quãtũ iste
mine adiusus plebis cõsensu ualerẽt
bis iã expti cẽtis silicet q uobis cõsul
tũ uidebatis certamine absti nuistis
an ideo nõ ẽ dimicatũ quodq; ps firmi
or eadẽ modestior fiut. Nec nũc erit cer
tamẽ quiritꝭ aios uros illi tẽptabũt
sẽp uires nõ experientur. Itaq; ad bella
ĩ seu falsa seu uera sẽ cõsules parata
uobis plebes ẽ si conubius reddis unã hãc
ciuitatẽ. tãdẽ facitis si calescẽ si iugi mi
sceriq; uobis puatis necessitudinibus
possunt si spes si adit ad honores uiris
strenuis ⁊ fortibus datur. si ĩ cõsortio
si ĩ societate rei. p. cẽ siqd eq̃ libertatis
ẽ ĩ uicẽ ânuis magrãtibꝰ parere atq; ĩ
peritare licet. si ꝯ ĩpediet aliquis ferte
ſmonibus ⁊multiplicate fama bella
nemo ẽ nom̃ daturus. nemo arma cap
tur. nemo dimicatur, pstupbis dñis
aĩ quibus nec ire p. honorũ nec ĩpua
ta conubiũ societas ẽ. Cũ ĩ contionẽ ⁊
cõsules processissent ⁊ res appetius
orõtionibꝰ ialtercatioẽq; uetisset. Intro
gãti tribuno cur plebeiũ cõsulẽ fi nõ
oportẽt ut fortasse uẽ sic paꝫ utili
ĩ pñs certam̃ respõdit q; nemo plebei
auspicia hr̃et. Itroq; x uiros conubiũ
diremisse nec ĩcerta,ple auspicia tur
barẽtur plebes adid marie ĩdignatõne
exarsit q; auspicaari tãquã ĩnsidus
ĩmortalibus negarẽt posse nec ante
finis cõtẽtionẽ fiut aĩ ⁊ tribunũ acẽ
rimũ auctorẽ plebs nacta ẽet ⁊ ipa
aĩ eo ptinatia certaret q; uicti tãdẽ pa
tres decornubio ferretur cõsensere
ita marie rati cõtionẽ de plebeis cõsu
libus tribunos aut totã depsituros

aut post bellū dilaturos cē cōtētāq; itūm
conubio plebē patā dilectui fore. Cum
canulei uictoria ꝺ pribꝫ q plebis fauore
igēs cēt accēsi alū tribunū adcertamē
progatioē sua sūma ui pugnāt q crescē
te idies fama belli dilectū ipediūt gnāt
q crescēte idies fama belli dilectū im
pediūt cōsules cui per senatū itercedēt ꝺ
tribunis nich agi posset cōsilia ꝑncipū
domi habebāt apparebat aut hostibꝫ aut
cuibus de uictoria cōcedēdū cē. soli ex
cōsularibus ualeri⁹ atq; horati⁹ nō ite
rāt cōsilius. é. claudi snīa cōsules ar
mabat i tribunos quintioq; cānanaq;
q capitolinj snīe abhorrebāt accede uio
landisq; quos fedē icto cui plebe sacro sāc
accepissent. ꝑ cōsilia eo reducta ē. res
ut tribunos militū cōsulari potāte, p
miscue exprib ac plebe creati sinēt
decōsulibus creādis nich mutaretur
eo q cōtēti tribuni cōtepta plebs fuit.
Comitia tribunis cōsulari potāte trib
creādis idicitur. Qbus idictis erēplo
quicūq; aliquid sedisiose dixerat aut
fecerat huic quā marīe tribunicū q ꝑ
sare homines q cōcurrere toto fore cui
dati cepe ut pritios desperatio ꝑmo
irritata plebe adipiscēdi honoris deiñ
idignatio si cui huis gerendis cēt hono⁹
detineret. Postremo coacti tñ aꝑmotib
petiere ne cessisse possessiones rei. ꝑ. ui
dēnt. euētus eoꝝ comitioꝝ docuit alios
alios i contione libertatis dignitatisq;
alios secūdū depīta certamina icōru
pto iuditio cē. tribunos ē omīs priaos
creauit ꝑplis cōtencio eo q cō habita
plebeioꝝ cēt. Hanc modestiā eq̄tatēq;
q altitudiēz aī ū nūc iuno iuenis q tñ
ꝑ. uniusi fiut. Anno trecētesimo qua
mo q urbs roma cōdita erat. Primū
tribuni militū procōsulibꝫ magrātū
ieunt. A semproni⁹ atratin⁹. l. atili⁹. ē.
cetilius quoq; i magrātu cōcordia domi
pacē q foris ꝑbuit. Et qui .ꝑꝑ. adiecti
equoꝝ uulseoꝝ q bello q ardeatiū defec
tioni ueiēs bellūq; duo cōsules oredi
re tot siml bella nequirēt tribunos
militū trecs creatos dicāt sine mētioē
promulgate legis decōsulibꝫ creādis
explete q ipio q insignibus cōsularibꝫ
usos nō tñ pro formato iā stetit ma
grātus cui⁹ q tertio nomī se quā iie
rūt augurū decreto, priū ac uitio creati
honore abiere q ē. auratius q comicis
coꝝ ꝑfuerat puum recte tarbenacului
cepisset legati abardea roma uenerūt.
Ita dei iuria querētes ut si temetur ea
i federe atq; amicitia māsuros restitu
to agro appareret absenatu respōsū ē
iudiciū ꝑ rescindi absenatu nō posse.
ꝑt q nullo nec ex nec iure fieret cō
cordie q ordinū cā si ardeates sua tē
pora exprectate uelint arbitriūq; sena
tui leuande i iurie siue ꝓmictāt fore ut
postmodo gaudeāt se ire moderatos
sciāq; prib eque ante fuisse ne q i iu
ria ieos orretur ac ne orta diutūna
cēt. Ita legati cū se rem integrā relaturos
dixissent comiter dimissi. Patricij
cū sine ciuili magrātu res. p. cēt coire
q ī regē creauere cōtēto consules ne
aut tribuni militū ut habrātur tēdūt.
vincerūt prēs qz q plebs crearētur i
int regno rē dies cū plures tenuit.
Int rex ac senatus cōsulū comitia. tr.
pl. q plebs tribunoꝝ militū ut habrāt
tēdūt. vicerūt prēs qz q plebs prīcipis
seu huic seu illū delatura honorē fru
stra certate supsedit. q ꝑncipes plebis
ea comitia malebāt quibus nō brētur
cō sua quā quib ut idigni ꝑtirētur
tribuni quoꝝ plebi certamē sine effec
tu ītrnecio apud ꝑmores patrū re
linquere. é. quinq barbatus īt rex
cōsules creat luciū papiriū mulgila
nū. l. semproniū atratinū. Hus cōsulib

A. Sēpronius.
L. Atilius.
T. Cecilius

L. Papirius.
L. Sempronius

cū ardeatibus fedus renouatū ē. idq; c
munumēti ē cōsules cos illo āno fuisse.
q; neq; manualibꝫ ꝑsas. neq; ī libris ma
grātuū īuciuntur. credo tribuni militū
initio āni fuer eo ꝓcū ac si totū annū
i imperio fuerīt suffectis huic cōsulibꝫ
ꝑmissa noīa cōsulū hor liciniꝰ mat auc
tor ē cū fide ardeatino q; ī tres libros
admonete mutē q; foris cū tot terro
res affinitatis ostenta cēnt. q; domi otiū
fuit. Huc annū se ut tribunos m̄ seu
tribunis suffectos. Cōsules quoꝫ habuit
sequitur ānꝰ haud dubius cōsulibꝫ marco
geganio macerino. iterum. ē. quintio
capitolino quintiū cōsule. ide ♄ ānus
cēsure initiū fuit rei a patrua origine
orta eque. deiū tāto ī cremēto aucta ē
ut moꝫ disciplineq; romane penes eā
regimē senat⁹ eq̄tūq; cēturus decoris
decorisq; discrimē sub cōditione ei ma
grātus publicoꝝ uis ꝓuatorūq; loq;
uestigalia. pū. sub nutu atq; arbitrio
cēnt. Ortū aūt initiū ē reiq; ipsō per
multos ānos ī cēso. neq; differri cēsus
potat neq; ī cōsulibꝫ cū tot ꝑꝫ bella ī mi
nent opꝰ erat id negotiū agē mēto
illata absenatu ē uē opꝰ eosq; ac mini
me cōsularē suo, ꝑꝰ magrātu egē. au
scribarū ministeriū custodieq; q; tabu
laꝫ cura cui arbitriū formula crescēdi
subicēt. Et prēs quāquā rē paruā tri
quo plures pūci magrātus ī rē. p. cēnt.
Leti actꝰ id q; euenit fuitiꝫ credo q; tan
ut mor opes eoꝝ q; pcēnt ipi honoq; us
maiestateq; adicēnt q; tribuni id q; tūc
erat magis necessariū quā speciosi mi
nisteriū, pauratione ī uiētos ne ipius
quoq; reby ī ꝙmode adiuuarēt. haud
sane tēdē cū ap̄ moribus ciuitatis spā
lonor cēt papiriū sēproniūq; quoꝝ de
cōsulatu dubitabatur ut eo magrātu
paꝫ solidū cōsulatu expleret cū uag̃
do ꝑꝫ suffragiis ꝑferat. cū ceteros abire

appellati sunt. Diū Rome geratur legā
ti abardea uenīt proue terrima socie
tate renouatoq; fedē recēti auxiliū ipse
cūse urbi ī plorātes finiq; nāq; pace op
timo cōsilio cū pū. Fuata pūrissima ar
ma nō habent q̄p cā. atq; initiū traditur
exercertamine factionū ortū q; fuē ciuiq;
plibus ꝑꝫ magꝫ exitio q̄ bella exēna
quā fames morbi ne queq; alia īcrū
tras uelut ultiā publicoꝝ malorꝫ ūnit
ūgiq; plebi gnīs mariē formā notā
petierē uirgines alē uirgini generē
par tutoribꝫ fretus q; q; ipi eidē corporis
erāt. Nobil' alē nulla re pēq; forma cap
tus adiuuabāt eū optimatinū studia
per quē domū quoꝫ puelle certamē par
tiū penetrauit. Nobil' supior uidetio
mīs ee q; qua splendidissimis nuptiis
ūgi puellā uolebat tutores ī ea q; re
ptiū memores ad suū tēdere. Cū res
pagi ī tra parietes neq̄sset uētū ī ius
ē postulatū audito mīs tutorūq; ma
grātus secaldū prentis arbitriū dānus
nuptiaꝫ sed uis potētior fuit. nāq; tu
tores ī tē suę ptis hoīes de iniuria dece
ti palā ī foro cōtionati manu fta uirgi
nē ex domo pris rapuit aduersus quos
i festior exorta optimatiū acies sequē
accēsū iniuria iuuenē fit plūs atrox pl'
sa plebs nich romane plebi simil' arma
ta exurbe profecta colle quodā capto
ī agros optimatiū cū ferro igniq; eratr
siones fiē. Vrbē quoq; oīs q; exptē
ad certaminis mīsti tudīe opifici ad
spē pte aduocata obsidere parat. Nec ul
la spēs cladisq; belli ē uisū optimates
romanos adauxiliū urbis ob ē plebs
aderpugnāda secū arcta uallos ex
uere ꝑorē nulla duce equo ciuili ar
dā uenīe q; meīb; hostiū uallū obiecte
q; ū romā ē nūciatū ēe. m. geganio cōsi.
cū erat ꝑfectus ui. milia passuum loci
cepit castris papiriq; ī die aduēt cōpa

milites uibo. Quarta dein uigilia signa
ferri captiq; oppidum adpugnatu ē utsole
orto uulsā firmiorē e munimēto ab
romanis circūiallatos quā adse urbem
uidēnt. Et alia pte cōsul muro ardea e-
brachiū irūpebat. Qi croppido fui cō-
meare possent. uulsanis ipeditor q; adeā
diē nō cōmeatu pparato sed expplatione
agroꝝ rapto idiē frumēto abluissēt mi
litē postquā septus uallo repēte iops
omiuꝫ rerū erat adcolloq;ū cōsule euo
cato. si soluēret obsidionis cā uenerit ro
manꝰ adductur ū se in uulsios ait. Adu
sus ea cōsul uictis conditiōes accipiēdas
ē nō fortēdas respondit. Itaq; ut uenerūt
adoppugnādos sotios pp romani suo ar
bitrio ita abituros uulsios ē tradi iper
torē arma poni uibet. Fatētes uictos
se ē q; ipetio parere. Aliter tā alteriūby
quā manētiby se hostē i fessū uictoriā po
tū exuulsios quā pacē ifidam romani
relaturi. Uulsa exiguā spē in armis alia
ūdiq; abscissā ē tēptassent pēt ecta adu
sa loca q; iquo adpugnā cōgressi iuhore
ad fugā ai aboi pte credēntur ad pacis
certamine uersi dedito ipatore tradi
tisq; armis subiugā missis ai singlis
uestimētis ignominie cladisq; pleni di
mittūtur. Et ai haut procul urbe tusca
lo cōsedissent. uctē tusculanoꝝ odio i
ermes oppressi dederūt penas uix nūcio
cedis relicto romanꝰ arcē turbata se
ditione res pnapibꝫ eiꝰmo ē securi pa
ssis uolisq; eoꝝ i publicā ardeatiū redac
tas cōposuit demptaq; iuriā iudicati ei
to bñficio pp romani ardeates credebāt
senatui supē aliq; addelēdū ppe. aua
ricie monumētū uidebatur. Consul tri
umphās urbē redit. Camillo duce uulsoꝝ
an aucta duce pdatisq; spolus q;bus ē
armatū exercitū holtiū subiugū mipar
equauit q;bund facile ē quinctius cō-
sul uopatus armati glā college qua cō-
cordie pacisq; domesticā iuria i mimi sti
mulq; moderādo ita tenuit ut eū pres
seueri cōsulē plebs satis comē credi
derint. Aduersus tribunos auctori te
plura quā certamine tenuit quinq;
cōsulatus eodē tenore gesti uitaq; cōs
cōsularie acta uendū pene ipiū ma
gis quā honorē fracebāt eo tribunoꝝ
militariū nulla mētio bus cōsulib
fuit. Cons. erāt a. fabiꝰ uibulanꝰ po
stumiꝰ. ebutiꝰ cornicanꝰ. fabiꝰ rebu
cius cōsules quo maiori gle rem domi
forisq; gestaꝝ fiducedē se cernebant
maxīe aū memorabilē ānū apud fi
nitimos socios hostesq; ē qd ardeati
bus imre papiri tāta foret circa sub
uctū eo ipensius ut deleret prorsus
exanimis hominū ifamiā iudicii. s. c.
fecerūt ut qm ciuitas ardeatiū intesti
no tumultu redacta ad pauos ē coloni
co pfidu cā adiusus uulsios celebrēt.
Ipsā relatū ītabulas ut plebem tribu
nosq; falleret iudicates cedenti cōsuli
ūtui. Cōsensērat aūt ut mlto maiore
pte rutuloꝝ coloꝝ quā romanoꝝ sep
ta nec ager ullus diuidēt nisi q; it
cepē iudicio erat ifami nec ulli pus
romano i q; omiby rutul diuisus ēet
gleba ulli agri assignaretur. Sic ager
ad ardeates redit. Triū uiri ad coloniā
ardeā adducēdā creati agrippa meni
ꝰ. auilius siculus. a. ebucius tulus q;
pē minime pplace ministeriū agro as
signādo socios qm pē suū iudicassēt ai
plebē offendissent. Ne pmoriby q;dē prīz
facis acepti q; mich gē aū quā dede
rāt uexationes adpli in ā die dicti ab
bunis coloms asciti romanēdo īcolo
nia q; testā integritatis iusticiaq; habe
bāt uitauere. Par dom forisq; fuit q
b q;q;equētē āno ē. furio pacilio q. a.
papirio crasso cōs. ludi. xx. uires plebe
sionē plebis apribꝰ ex s. c. uoti co āno

57

fti sunt cā sedition nequaquā ap-
tilio quesita q tñ. pl'. iterū ea ipa denū
cāto fact' neq; ut deagris diuidēdis
plebi referrēt cōsules adsenatū puī
cē potuit. Et cū magno certamine ob
stinuisset ut cōsulārētur prēs cōsu
lū an tribunor' placēt comitia hīi cō
sules creari iussi sē ludibrioq; erant
mine tribuni denūciantes se dilectū
ipeditur' ai q̄etis finitimis neq; bello
neq; belli apparato opus eēt. Sequitū
hanc trāquillitatē rerū ānus gegānio
macrino .l. menenio lanato cōss.
ml'tiplici clade ac periculo insignis sedi
tionib' fame regno, ppe plargitionis
dulcedinē inceruices accepto unuz
affuit bellū exit'nū q̄si adgrauate res
ēent uix ope deor' omiū resisti po tu
isset. Cepe a fame mala seu aduersis a-
nimis frugibus fuit seu dulcedīe cō
tionū q urbis desit agror' cultu nā u
trūq; traditur. Et prēs plebē desidē q
tribuni plebis nūc fraudē nūc negli
gēcā cōsulū actitabāt. Postremo ppu
lere plebē haud adiuante senatu ut
l. minuci' pfectus annone creareti.
felicior in eo magrātu ad custodiā lib'
tatis futurus quā ad curationē mini
sterii sui q̄ postremo annone quoq;
leuate haud imeritā grāz q̄ glāz tulit.
Q; cū ml'tis circa finitimos pplos lega-
tionib' terra mariq; ne q̄quā missis
ñ q̄ exetruria haud ita multū frumē
ti aduētū è ut nullū monumitū an
none feisset. Et reuolutus ad disp̄sa-
tionē iopie pfiteri cogēdo frumētū
q uēdere q usu mēstruo supēet frau
dādoq; parēē diurni cibi fuitia. Cri
minādo iñ q obiciendo ire pp cōmē
tarios acerba iq̄sitione aperiret mag
quā leuaret iopiā. Multi ex plebe spe
amissa poci' quā ut cruciarētur traḥ
endo aīaz capitibus obuolutis se ti-
beri papi tauerūt. Tū sp. melī' ereq̄stri
ordīe ut ill' tēporib' p̄duces rē utilē pe
ssimo ex priore cōsilio è agressus. fru
mēto nāq; exetruria puata pecunia p
hostiū clientiūq; ministeria cepto q̄
credo ipa res alienādā publica cura ā
nonā in plemēto fuerat largitiones fru
mēti facē instituit plebēq; h' munere de
lenitā. Quacūq; incēdet cōsul pectus ela
tusq; sup' mod' hīs puati secū trahe
haud dubiū cōsulatū ei fauore ac se
spondentē ipe ut è human' animus
insaciabil' eo q' fortuna spondet adaltiora
q̄nō cōcessa tēderet. Et qm̄ cōsulatus
quoq; eripiendus iuitis pribus eēt. De
regno agitare id unū dignū tāto appa
ratu cōsiliorq; q certaminūq; igens ex
udādū eēt p̄muī fore. Iā comitia cōsu
laria instabāt q̄ res eū nec dū cōpositis
maturis uesatis cōsiliis oppressit cōsul
sextū creatus tē quīct' capitolin' mi
nime opportun' uir nouāti res. Colle
ga ei additur agrippa meleni' cui lana
to erat cognom̄. Et luci' minucius
pfect' ānone se refectus seu q' ad res
posceret incertū creatus. Illich è cō
stat in libro linthros utroq; āno rela
tū it' magrātus pfecti nomē. H' mi
nuci' eā dē rei. p. curationē agēs q̄m
melius puatī agēdā suscepterat. Cū i
utraq; domo gen' idē hominū usaret'
rē cōpatā adsenatū refert tela in domū
macti cōferri cūq; cōtiones domi
hēēre ac nō dubia regni cōsilia cē tēp'
agēde rei nō dū stare cetera iā cōue
nisse q tribunos mercede emptos ad
p̄dā libertatē q parata ducibus
multitudīs ministeria cē seri' se pene
q̄ tutū fuerit ne cui' incerti uaniq; auc-
tor eēt de ferre ea q̄ postquā fuit audi
ti q̄ iūdiq; p̄mores prīz anni cōsules
incepar'et q eas largitiones cetusq;
plebis in puata domo passi ēent fieri.

Agrippa
L. Manetius

Et nouos cōsules q̄ expectassent donec
aplecto ānone tāta res adsenatū dese
rretur q̄ cōsulē nō auctorē solū de
sideraret sed ꝯ uindicē tū .ē. quinc̄
cōns. īmerito iacepari ait. q̄ cōscripta
legibꝫ depuocatiōe addissoluēdū iperiū
latis nequaquā tm̄ uiriū īmagīatu
adeā rē patrocinatre uindicādā quātū
aī hrē opꝰ eē nō forti solū uiro sed ꝯ
libero exsolutoq; uindis. Itaq; se dicta
torē .l. quinctiū dictuꝝ īanimū parem
tāte protestati eē. Approbātibus cūctis
pmo quinctiꝰ abnuere cōpit̄ q̄ sibi uellent co
gitare q̄ se etate exacta tāte dimicatiōi
obicerēt. Deiñ cū undiq; plus īillo seni
li aīo nō cōsilia modo sed ꝯ uirtutis eē
q̄ ioibꝫ alius dicent laudibusq; haud
imeritis honorarēt. Et cōsul nichil re
mictet pcatꝰ tādē deos imortales an
ānatus nec senectus sua ītam trepi
dis rebus dāpno dederi ne rei .p.
eēt. Dictator acōsule dicitur. Ipē diñ
.ē. fuliū abalam magīatū equitum
diat. Postero die dispositis pfidus cū
īforꝫ descendisset cōuersaq; meū ple
bis nouitate rei admiraculo eēt q̄ me
liani atq; ipē dux eoꝝ īse ītētā uim tāti
īperij cerneret. Exptes cōsiliorū regū
q̄ tumultus q̄ bellū repens aut dictato
riā maiestatē. aut q̄ntū pꝰ octogesi
mū ānū rectorē. rei .p. q̄ sisset rogita
rēt missus adictatore seruiliꝰ magr̄
equitū admelliū uocat te iquid dic
tator. Cū pauidus ille quid uellet q̄re
ret. fuliusq; cāz dicendā eē, ppone ret
crimēq; aminutio delatū adsenatū di
luendū tuic melꝰ recipe se ītertuā
fluoꝝ q̄ pmū circūspectās tergi ūsati
postremo. cū apparitor iussu magri cōpī
ducēt ereptas ac cūstantibꝫ fugiēsq;
fidē plebis romane īplorare ac oppmi
se cōsensu prūz dicēq; plebi benigne
facisset orauit opē sibi ultimo īdisce
tione ferrēt neue aīi odios suos truci
dari sinerēt. Heu uocaferātē asecutꝰ
abala fuliuꝰ obtrūcat repsq; cruore
obtrūcati stupat acatiua patricioꝝ iu
uenū dictatori renūciat uocatū adeū
maeliū repulso apparitore cōcitā tē
multitudiēz penā meritā hrē cū dicta
tor mactē uirtute īquid .ē. fuliꝰ esto
liberata re. p. tumultu aūt deiñ mul
titudiēz īcerta existimatione fūi ad cō
tionē uocari iussit. Et maeliū uire es
sum pronūciauit ꝯ si regni crimine
insons fuerit q̄ uocatꝰ amagīo eq̄tū ad
dictatorē nō uenisset. Sz cū cognosce
dā cōsedisse q̄ cognita habituꝝ fuisse
maeliū simile causse fortunā uī pantē
ne iuditio se cōmictet ui cohercitū eē.
nec cū eo tāquā cū ciue agēdū fuisse q̄
natus īlibero pplō ītra legesq; exqua
urbe reges exactos sciret. Eodēq; āno
sororis filios regis ꝯ liberos cōsul' libe
ratoris patē pp pactionē iudicatā reci
piēdorū īurbē regū aprē securi eē per
cussos. Exqua cū latinū tarq̄niū cōsulē
nois odio abdicare se magīatu atq; ex
ulare iussit. Inqua despurio cassio pꝰ
aliquot ānos pp cōsilia īmita deregno
supplicū sūptū īqua nup decē uiros
bonis exilio capite multatos obsuper
biam regiā in ea supuriꝰ maeliꝰ spem
regni cōceperit. Et quis hō quāquā ullā
nobilitatē nullos honores nllā mīta
cuiquā addnātorē pantē uiā sed tū da
udios cōsulatibꝫ .x. uiratibꝫ suis maio
rūq; honoribꝫ splēdore familiarū sustu
lisse animos quo nefas fuerit spuriū
maeliū cui tribunatus plebis magis
optādus quā spernādus fuerit. frumē
tariū diuitē bi libere farris speraſſe
libertatē se ciuiū suoꝝ emisse atq; obi
endo ratū uictorē finita morū oīum
pplm̄ iseruitutē plici posse ut quē sena
torē cōcupiere ciuitas uix posset regē

ferree romuli addictorio abdūc orti re
cepti ad deos insignia atq; ipsarū hēnā
nō pstelere id magē quā pmōstro hendū
nee satis cē sanguīe eō expiatū h tecta
parietesq; ista que amētue cāp cōceptū
cēt dissiparentur bonaq; cōtracta pāis
regni mercādi publicarētur. Jubere itq;
q; questores uendere ea bona atq; ī pu
blicā redigere domū deīn ut monumē
to area cēt oppōssa nec facie spectarui
exemplo uisset id eq; maclui appellatū
ē. l. minuā bene auratō cē portā trige
minā ē donat. Ne plebe q̄dē iuncta qua
frumētū melianū assibus ī modios estima
tū plebi dauisse. Hūc minucū apd quo
sdā auctores trāsisse aptibus ad plebē ū
decimūq; tribunū plebis cooptatū se
ditionē motā exmaeuiania cede sedasse
iuenio. Cetiz unx credibile ē numiz tri
bunoz pōs augeri posse idq; potissi
mū exēplo aptiao hōīe introducūt. Nec
deīn id plebi cōcessum semel optinuisse.
aut certe tēptasse. si añ omīa retexit fal
sum ỹ maginis titulū paucas añ ānis
lege tātū ne tribunis collegā cooptare
licēt. q. uimus sextus tarinā. soli ex colle
gio tribunoz. Neq; tulerāt tribunitiis
minuā legē. et criminari nūc minutiū.
nūc fuluiū apd plebē querig; indignā nec
maclii nō testimōrāt. Puncrāt igitur ut
tribunoz militū pōā quā cōsulū comitia
habēntur. Haud dubia quin senex loc
tot ē iā creari licebat. plebi aliqui pro
fitēdo se ultores fore macliane cedis
creārētur. Plebs quāq; agitata multis
q̄uatus eo āno motibus erat. nec plures
quā tres tribunos cōsulari potēstate creā
uit. et tribus. l. quinctiū damnati filiū
creauī dēcāuit iudicia timule q̄rebatur.
plac suffragiis quintus mamerc aemi
liū sūme dignitatis. l. nullū creauī erāt.
Inhoz magrātu fidena colonia romana
adlarui tolumiū uciētaui regē ac uciētos

defecē mal abditū defectionē fidenas ei fil
aluī diodū trilli. cōp. anaui. l. tolcaum
legatos romanos cāz noui cōsulis q̄rētes
uisū celāpni ifecere. Leuat q̄dā regis
fraū ī cassetaū proclyo iactu uocē ei ābi
guā ut occidi uisisse uidē. alidenatibz
exceptā cāz mortis legatis fuisse rē ince
dibilem. ī q̄rētu fidenāaui nouoz cōsuloq;
cōsulēaui decede cupiuta uis gētiū nō
adibus abstinentione clusis aīm n̄ deīn
terroꝛe uisū faciūt, ppius ē fidē obstringi
fidenāaui pplm ne uelpiē spē ullā ab eo
mais posse cōsentia tāta scelerie noluisse.
Legatoz q̄ fidenis cōsecrāt statue publice
ī rostris ponte sē cū ueientibz fidenatibz
q; pē quā finitimis pps abeā. ē tā nefan
dū bellū exortis atroꝛ inimicitio istabat.
Itaq; ad aurā fiume tez q̄dā plebe tribunis
q; eoꝝ nichī cōtroūisse fiut. quin cōsules ex
arētur. ā. gegan macuī terciū. q̄lua spḡ
fidenas abello creāo q; deīn gessit appellatū
h ē pīmo cū ueientibz cū rege ueientaui stati
uo plio cōflixit. Nec ictā uictoriā retu
lit. maioꝛ itaq; ex cladibz āmissis dolor quā
letitia hostibz fiut. Et senat. ē. ītrepi
dis rebz dictatorē dict mamercū emiliū
uisit. ī. magrātū eq̄tū ex collegio pōtis
āni q̄ siml tribuni militū cōsulari potā
te fierent. l. quinctiū damnatū dignus
parēte iuuenē dix. addilectū acōsulibz
hīnī centuriones uetes belli periti adiecti
q̄nis āmissoꝝ pria pugna expletiosq;
legatos quinctiū capitolinū. q̄. fabiū
uibulanū. secq; se dictator uisit cū potās
maior. Cū uir quoq; potāti par hostes ex
agro romano trāsiuenē referētes ca
stra. Nec añ ī cāpos digressi sunt quā le
gioēs auxilio falisoꝝ ueneriē. Cū de
mū castra q̄ulsoꝝ, pmenibz fidenaꝝ
posita. Et dictator romanꝰ haud, pauł añ
ad sōlucās cōsedit. Iuxtaq; ripis āms
q̄ secq; munimēto potāt uallo ī pōsito die
latie erupit it hostes uarie fluctuentē.

falisc⁹ procul adomo miliciā egre pacē
satisq; sitiens ꝺ posse re pugnā uciēti sitie
natiq; plus spei ītrahendo bello cē tolumniꝰ
quāq; suoꝝ magꝭ placebāt cōsilia nelongi
quā miliciā nō patēntur falisī posteco die
se pugnaturꝫ ediat. Dictatori ac romanis
q; detrectasset pugnā hostes aī accessere.
posteroq; die iā militibꝫ castra ut tēq; se
oppugnatores tremētibꝫ īcopia pugnę fiat.
vtriq; acies itē bina castra īmediū cāpi
procedūt. Verēs multitudīe habūdās q;
itē dimicationē castra romana agredēt
post mōtes circū misit triū pplōꝝ ecēt⁹
uti staret īstructus ut dextrū cornu uciē
tes sinistrū falisca tenēnt. medu sitenat⁹
cēnt. Dictator dextrū cornu adūsus falisc⁹
sinistro castra uciētē capitolin⁹ quint⁹
ītulit signa. aīi mediā acīē aī equitatu
magē equi fuit. Nec extrusas ꝑ cogēntur
pugnā īturis ꝫ dictatore arcē romanā
respectātē ut exauguribꝫ simul rite ad
misse cēt ex cōpīto tolleretur signū. Qđ
simlꝫ ū cōspexit ꝓmos eqtes damorte sub
lato īhostē emisit. scauti peditū acies in
genti ui cōflixit nulla pte legiones etru
sce sustinuere īpetū romanoꝝ eques ma
xime resistebat. Equitūq; longe fortissi
mꝰ ipē rex alomnu pte effuse sequētibꝫ ob
equitis romanis trahebat certamī. Erat
tū itē eqtes tribuni militū. acornelꝰ cossꝰ
eximia pulcitudīe corporis ac uiribus par
memorq; gnīs q; amplissimū acceptū ma
nus autiusq; relinquꝫ posteris isi aī adī
petū uolupnu quacāq; se ītendisset trepi
dantes uidet romanas turmas īsignēq;
eū regio habitu uolitāte tota acie cognoscet.
Hane ē iquit ruptor federis humani
uolatorq; gētiū uiris iā ego hanc macta
tā uictimā si m sā quicquā ītēris cē du
uolunt legatoꝝ manibꝫ dato. Calcaribꝫ
subditis īfesta auspice īunū fertur hostē
qm aī ictū equo decidisset cōfesti ipe
hasta inixus se īpedes excepit. Adsurgē
de īregē unbone resupinat repetitaq;
sepe auspide adtrā adfixit. Tū ersan
gui detracta spolia capiteq; absciss⁹
uictor spiculo gentes. terrore desi re
gis hostes fundit. Ita eqtū quoꝝ fusa
acies q̄ una fecerat anceps certamē.
Dictator legionibus fugatis īstat q;
ad castra cōpulsos edit sidenatū plu
rimi locoꝝ notitia effugere īmōtes
cossus tiberī aī eqtatu trasiect⁹ exagro
uciētano igētē detulit pdā adurbē. Int
plūs q; ad castra romana pugnatū ē ad
uersus prēz copiaꝝ abtoluminio uran
dictū ē ad castra missā. fabius ubula
nꝰ corona ꝑmū uallū defendit. Intētos
dri hostes īuallū egressus dextra ꝑna
pali aī triarius repēte īuadit. Quo pa
uore īcecto edes minor q; paucatores
erant fuga nō minꝰ trepida q; īmane
īfuit. Omībꝫ locis re bene gesta dicta
tor. ꝫ. ē. uissiq; ppli triūphans redit
longe maximū triūphi spectaculū fuit.
Cossus spolia optima regis īterfecti gē
tens īeū milites carmina īcondita e
quātes eū romulo canē spolia īedē iouis
feretrij ꝓpe romuli spolia que ꝑma op
tima appellata sola ea tēpestate erant
aī solēpni dedicatiōe dono ferit. Adūtat
q; īse acurru dictatoris auiū ora ce
lebritate ei⁹ diei fructū, ppe solus tule
rat. Dictator coronā aureā libra pōdo
expublica pecuniā pp iussu īcapitoliū
ioui posuit. domū. Omīs aīi me auctō
res scautius acorneliū cossiū tē. mil. sedī
spolia optima iouis feretrij tēplo ītuli
sse exposuꝫ. Cetrū pē q̄ q̄ ea ritē optima
spolia hēntur q̄ dux duca detraxit. Nec du
cē nouimꝰ n̄ eius auspitio bellū geritur
titulus ipe spolus īsēpꝰ illos meq; ar
guit. cōsi. ea cossum cepisse. Hec eo aī
augustū ecclarē tēploꝝ omiuꝫ cōditorē
aut restitutorē īgressū edē feretrij iouis
quā uetustate dilapsaꝫ refecit se ipāꝫ idē

. M. Cornelius.
. L. Papirius. Crassus.

Sp. Melius

C. Julius
L. Verginius

lintreo scriptū legisse audissem, ꝑre scrileguū ratus sum cossū spoliorꝫ suorū cēsarē ipiꝰ tēpli auctorē subtracere testē q̄ si ea ire sit error. Quod tā uetēs annales qꝫ magrātuū libri quos linthreos ī ede repositos moneta macer licinius citat idēti dē auctores septimo post demū āno aī. ē. quintio poenoa cornelio cossio cōsulē habeant. Existimatio cōis ē omīby. Nā ⁊ illud accedit ne tā clara pugna ineū ānū trāsferri possꝫ qm belle triennio ferme pestilencia copia qꝫ frugū arcta. ⁊. cornelio cōs. fuit. atco ut quidā annales uelut funesti nichil ꝑter noīa cōsulū suggerāt. Terauus ab cōsulatu cossio amnis tribuni ū eū nulla cōsulari potāte hꝫ. Eodē anno magrius eq̄tū quo ipetio altam insignē edidit pugnā equestrē ea libera coniectura ē. Sz ut ego arbitrior uana uersare īomīs opiniones licet aī auctopugne recētiby spolus i sacra sede pītꝫ iouē, ꝑre ipm aq uota erant romulūqꝫ ītuens aut spernēdis falsi titulī testes se a cornelio cossum cōs. scripserit ⁊. cornelio maluginēse. l. papirio crasso cōsulibus eq̄tus magrū uciētē ac falsis cōducti ꝑte abactē hominum pecorūqꝫ hostis īagris nusquā īuētus ē. Neqꝫ pugnādi copia fcā. urbes tū non oppugnātē. Ita pestilencia ꝑpm iuasit. ⁊ seditiones domi quesite sunt. Nec mota tū ab sp̄. macio tr̄. pl̄. q̄ fauore nominis motuū se aliquid ratus ⁊ minutio diē dixerat ⁊ rogationē de publi cādis bonis ꝙ uilia halae tulerat. falsis criminiby aminutio circūuentū macliū arguens ꝙ uilio cedēs cui idēnati obiciens q̄ uaniora ad ꝑpm res ipō auctore fuere. Ceterū magis uis morbi igrauescēs cuncta erat. terroresqꝫ ac ꝓdigia maxīeqꝫ crebris motiby terre ruere īagris nūcabūtur tecti. Obsecratio itaqꝫ apl̄o diuini iuris ꝓcūtiby ē fcā. Pestilentior īn ann⁹. ē. iulio itūz ⁊. l. uginio cōs. Tātū metū uastitatꝫ iurbe agrisqꝫ fecit ut nō modo ꝓdādi cā quisquā exagro romano nō exiret belli ue īferendi memoria priby aut plebi cēt. Sz ultro fidenates q̄ sep̄mo aut oppido aut montiby aut muris tenuerant ꝑplābū di descendent īagrū romanū deīde uciencaū exercitu actio nā falisca ꝑpelli adinstaurādū bellum neqꝫ clade romanoꝝ. neqꝫ sotiorū ꝓbus potuere duo ꝑp transire amienē. Atqꝫ haud ꝓcul collina porta signa habuere. Trepidatū itaqꝫ nō inagris quā iurbe ē. Iulius cōs. īaggere murisqꝫ explicat copias. auerginio senat ī ede quirini cōsulitur dictatorē dia a ſuiliū placet cuiq ꝑsco alij alij structo fuisse cognom̄ tradūt. Verginio dū collegā cōsuleret moratus pmictēte eo nocte dictatorē dixit. is ⁊ magrius eq̄tū postumiū ebuciū bellicū dicat. Dictator omīs luce ꝓma ex porta collina ad ē iubet quibuscūq uires suppetebant adarma ferēda ꝓsto fuere signa exarario ꝓmpta feruntur addictatorē q̄ cū agerētur hostes īloca altiora cōcessere eo dictator agmine īfesto subit. Nec ꝓcul moīto signis collatis fudit. ⁊ fusos legiones cōpulit. Inde iurbē fidenas ualloqꝫ arcā tedit. ⁊ neqꝫ scal' capi potāt urbs alta ⁊ munita neqꝫ īobsidione uis ulla erat. qꝫ frumētū nō necessitati modo satis ⁊ copie quoꝫ habūde erante cōuecto sufficiebat. Ita expugnādi pariē cogēdiqꝫ ad tedi tionē spe amissa dictator īlocis ꝑ, ꝑp̄ iquitatē uotis abadūsa ꝑte urbis marīe nec lecti qꝫ si apte natum trāsmissa tutissima erat agere iarcē amicaulū instituit. ipē diūsissimis loca

sulteũdo admeã qua drifariã diuiso
exercitu. q alu alius succedẽt adpugnã
cõtinẽti die ac nocte ꝓlio absensu opꝫ
hostes aũtebat. donec ꝓfossõ ac castꝭ
mõte erecta iarrẽ uia ẽ. Intẽtisq; etru
scis aduenas acerto ꝓcullo minas
damor siuꝫ capꝫ hostilis captã urbẽ
oñdit. Eo anno. c. furiꝰ. ꝑ. acilius
q añ. geganiꝰ macerinus censores
uillã publicã icãpo martio probau
erũt. Ibiq; ꝓmũ cẽsus ꝓ ẽ actus. Eos
tẽ cõsules isequẽti ãno refectos iuli
ũ terciũ. Verginiũ tertiũ apꝺ mam
erciũ licinũ iucio. valerꝰ ancias q. q.
tubero. añ. manliũ q q. sulpiciũ q cõsu
les inceũ annũ eduntꝫ. Ceterũ uicram
discrepãte editione q tubero q macẽto
linthros auctores ꝓficẽtur. Neuẽ tri
bunos militũ eo anno fuisse traditũ
ascriptoribꝫ antiquus dissimulat lici
nio libros haud dubie seq linthcos
placet q tubero icertus ueri ẽ. Sz icer
ta cetera uetustate icõpta ꝺ quoq;
in incerto positũ trepidatũ inetruria
ẽ. Post fidenas captas nõ ueientibꝫ
solũ exterritis metu simil' exadiꝭ
q̃ faliscis memoria imti ꝓmo ẽ hus
belli quãq; rebellãtibꝫ nõ affuerãt. Igi
tur cũ duæ ciuitates legatis circa duo
decã ꝓpl'os missis ꝓtrahssent. ut ad uul
tũ nefanũ uidicẽtur oĩ etruria cõcili
ũ uelut magno iñ tumultu iminẽtẽ
senatus mamercũ aemiliũ dictatorẽ
iterũ. dicẽ iussit alco aurelius postu
miꝰ tubero magr eq̃tũ ẽ dictus. bellũq;
tancto maiore q̃, ꝓcio conatu appara
tũ ẽ. Quãto plus erat aboĩ etruria
pericli quã ab duobꝫ ꝓpl' fuerat. Ea
res aliquãto expectatione omiuꝫ trã
quillior fuit. Itaq; cũ renũciatũ amer
catoribꝫ eẽt. negata ueientibꝫ auxi
lia iussosq; suo consilio bellũ initũ suis
uiribꝫ exeq̃ nec aduisaꝫ rerũ q̃rere so
tios eũ q̃bꝫ spẽ integrã cõmunicati nõ
sint. Tũ dictator nene q̃q; creat eẽt
matiã querẽde bello gle adẽptꝫ ĩpace
aliquid opis e certe q munumẽtũ eẽt. dic
tature cõcupiens mẽsurã minuẽ par
seu nimiã potestatẽ ratus. seu nõ tã
magnitudiẽ honoris q̃ diuturnitatꝭ
offensus. Contione itaq; aduocata rẽ
publicã foris gẽndã ait. tutaq; oĩa ꝑ
stando deos imortales susceptisse se q
itra muros agẽdũ eẽt libertati ꝑ. e. cõ
sultuꝫ maxiaꝫ aũt eiꝰ custodiã eẽ. si ma
gna ĩperia diuturna nõ eẽnt e tẽporiꝭ
modꝰ ĩponetur. Quibꝫ uiris ĩponi nõ
posset alios magrãtus ãnuos eẽ. quũ
quẽnalẽ cẽsuram grauẽ eẽ. Istẽ ꝓtot
annos magna ꝑte uite obnoxios uiuẽ
se legẽ latuꝫ ne pluriq̃ annua ac semẽ
stris cẽsura eẽt. Consensu igẽtꝫ ꝓpl' legẽ
postero die ꝓtulit e ut re ipã ĩquid sa
tios q̃rites. q̃m m diuturna nõ placãt
ĩperia dictatura me abdico. Depsito
suo magrãtu m alioꝝ magrãtuũ ĩpositꝰ
sine alcũ cõgratulatione ac fauore in
genti ꝓpl' domũ ẽ reductus cẽsores eq̃
passi mamercũ e magrãtũ. ꝑ. ñ. mi
nuisset tribuni mouerũt octi plicatoq;
aerariũ fecerũt q̃ rẽ ipm ĩgenti aĩo
tulisse ferũt cãꝫ poc' ignominie ĩtu
entẽ q̃ ignominiã. Primo res prĩꝫ
q̃q̃ deminutũ cẽsure uis uoluissent
exẽplo acerbitatis censorie offensos
quippe cũ se quisq; diuc' ac sepius sub
iectũ cẽsoribꝫ fore cernẽt q̃ cẽsurã ge
stuꝫ. Popli certe tãta ĩdignatio colort
ta dẽ ut uis acẽsoribꝫ nullius auctꝫ
ꝑẽq̃ ipi' mamerci deterreri q̃uerit.
Tribuni plebi assiduis cõditionibꝫ ꝓ
hibendo consularia comitia cũ res, ꝓpe
ad inẽ regnũ ꝓducta eẽt euicere tãtẽ.
ut tribuni militũ cõsulari potãte cre
arẽtur. Victorie ꝑmiũ q̃ petebatur ut
plebeius crearetur nullus fuit oñs

patricii creati sunt. ā. fabius uibulanus
ā. folius. l. sergi⁹ fidenas. pestilencia co
āno aliaq; rerū otiū ꝑbuit. Eodis apollini
,pualitudisc ꝑ ꝓuota ē. Multa duū uiri ex
libris placande deū ire auertēdeq; applo
pestis. eā. fecē magna ciū clades iurte a
grisq; ꝓmiscue. hominū pecorūq; acrp
ta ꝓnitie famē cultoribꝫ agrorū timētes
ietruriā. ꝑ. ꝑtinūq; agrū ceaumas poste
mo isiciam quoq; frumēti. eā. misere. Cō
sularū comitioꝝ nulla mētio habita ē
tribuni militū cōsulari potāte omes patti
creati siūt. l. furius medullinus furi⁹ po
stumus albus. eo āno ius morbi leuita
te neq; aperuria frumēti q. añ ꝓuisū e
rat piculū fuit. Consilia ad mouēda bella
i uolscoꝝ equorūq; cōsilius q; ietruria ad
famū uolaumine agitata ut ꝓlate iannū
ees decretoq; cautū neq; añ cōsiliū fieret.
Ile q̄q; uicente ꝓlo querētē eāde quasi
tene delete sint i minete uebis fortunā.
Interi rome ꝓnceps plebis iam diu ne
q̄q; i minētes spei maioris honoris. Dū
foris otiū cet cetus i dicere i domos t
bunoꝝ plebi i secreta cōsilia agitare q̄ri
se aplebe adeo sūptus ut cū ꝓt ānos tri
buni militū cōsulare potāte creentur. Nul
li nūq; plebeio adeū honorē aditus fuerit
multū ꝓuidisse suos maiores q̄ canerit
nec ui patcio plebi magtātus patent.
haud priaos habendos fuisse tribunos
plebi. Adeo se sui & sordē nec aplebe mi
nus quā apribus cōtēpti alii purgare
plebē culpam ipēs uertē coꝝ ambitioē
atribusq; fieri ut ob septi plebi sit adu
notē. ut si plebi respirare aboꝝ mixtus
ꝑabꝫ ministq; licerat memotē eā suoꝝ iu
tura suffragia cē. ꝙto auxilio ipui & q̄
adsaturā placet tollende ambitioie cā.
tribunos legē ꝓmulgare. Ne cui alibi
inestimēti addere ꝓtionis licēt. eā. pua
nūc res q; uix seruo agēda uideri ꝓsit
que tūc igenti certamine prēs ac plebē
accēdit. Dinē tū tribum ue legē ꝓferret.
Apparebatq; irritatos ais plebis animos
studia ī dignatuā q̄ne libera ēnt s. ā. c.
feāz ē ut cōsulatia comicia habēntur tu
multus cā fiunt. qm̄ abequis quoslas la
tui atq; hernici nūciarant. T. quinā. l.
filius cincinnat⁹ eid. q; ꝑcno cognō
additur cē. neus iulius mēto cōsules
fū nec ultri terror belli ē dilatus lege
facta q̄ maria apd eos uis cogēde mi
liae erat. Dilecti habito ualidi exercitus
utriq; ꝓfecti ī algidū cōuenere. Ibiq; se
orsum eq; seorsū uolsci castra omuni
uere ī tētoriq; q̄ nūq; añ munitū exer
diq; militē cura ducibꝫ erat. Eo plus
nūcij terroris romā attulere senatui
dictatorē dici placuit. Quia q; si sepe
uicti ꝑ maiore ui conatu quā alias
umq; rebellarent q; aliquā tū romane
iuuentutis morbo assūptū erat. aute
omīa prauitas consiliū discordiaq; ī
ipōs q; certamina i consilius omīby tre
bant. Sūt qui male pugnatū abhuc
cōsulibꝫ ī algido auctores sint eaq; cā;
dictatores creandi fuisse illd satis cō
stat. adalia discordes ī uno adūsus prū;
uolūtate cōsensisse ne dicēt dictato
rē donec cū alia alius terribiliora affe
rētur. nec ī auctoritate senat⁹ cōsules
cēnt. Quinct⁹ fuluius ꝑceps siū mis lo
noribꝫ egregie usus. Vos īquit tribuni
plebis q̄m adextrema uētū ē senatus
appellat ut ītanto discrimine rei. ꝑ. dic
tatorē dicē cōsules, ꝓtestate ura cogni
tis. Qua uoce audita occasionē oblatā
rati tribuni augende potestatis se cedūt.
Proq; collegio ꝓnūciant placē consul
es senatui dicto audientes cē. Quad
uersus cōsensum āplissimi odoris ul
tra tēdant iuuenda sedua eoꝝ iussuros.
Consules ab tribunis q; absenatu uin
ci maluerūt. Proditū apribꝫ fuisse ipu
uis datiq; subsugū tribunicie potāti

consulatum.

cōsulati memorātes siqđē cogī aliq̄d p
ptā te ab tribuno cōsules ut quoq̄ ul
tō ꝓuato timēđ forēt iussa ꝯ diuā p
sent sors ut dictatorē dicer nā ne id q̄s
it collegae cōuenerat. t. q̄ntio cuenit
ut apostumiū tullertū socerū suū se ueris
simi ipij uiz dictatorē dic. alco. l. iulio
magr equitū ē dictus siml' edicatur ꝯ
iusticiū neq; aliud tota urbe agi quā bel
lū apparari cognito uacacāciū mulcie
mune post bellū differtur. Ita dubuq̄
iclinant ad noīa danda ꝯ hernicis lati
nisq; milites iperati utriq; ex ire obe
dituī dictatori ē. Hec omīa celeritate
igenti acta relicto cōn. iulio cōsule adp
sidiū urbis ꝯ. l. iulio magro eq̄tū ad su
bita belli ministeria ne q̄ res q̄ eguissēt
castris moraretur. Dictator pcūte au
lo cornelio pontifice maxīo ludos ma
gnos tumult cā nouit. Pfectusq; ab
urbe diuiso cū q̄ntio cōsule. exercitu adv
sus hostes ducit. Sūt bina castra castra ho
stiū puo ite se spatio distancia uiderant
ipi quoz mille ferme passus ab hoste dic
tator tusculo cōsul lamunio, ꝓpore locī
castris ceperūt. Inquatuor exercitus toti
tē munimēta planicie ī medio nō parius
modo exercitibus adplia. sicut quingē
tos pedes. Vacat usqz ad illā partez ad explicandū
tos petissimorū ceadit. cepit admille
septingētos. xl. q̄ redepta singli singli
cris. ccc. x. pda alia omīs militibus cōcel
sa sanuitiū legiones tū pte appi claudio
pri. ptē. l. uolūpni pre cōsule sequunt
agrū stellate cōuenerūt ī ꝯ sannitiū cō
sidūt omīs ꝯ appi uolūpniusq; castra cō
tingit. Pugnatū ī feth̄issimis animis
hinc ira stimulante adūsus rebellantes
toti illinc adultamā iā diu mentibus spē. se
sa g̃. xbi. sannitiū milia. ccc. capta. q. se
ptingēti scelyr ānus bellicis rebus prudens
cia grauis ꝯpdigusq; sollicitus. Nam ꝯ
tra multifariā pluuisse ꝯ cetatu appū da
udu; plerosq; fulminibus ictos nō ausum

ē libros obligatū. Eo anno quint⁹ fabius
gurges cōss. filius aliquot matronas ad
pplm stupr dāpnatas pecunia multauit er
quo mr tatio ere. ueneris ędē que ppe ar
cā ē facēdā curauit supsunt ꝯ nūc sanni
tū bella que cōtinua p quartū iā uolum
ānūq; sertū gla. m ualerio a cornelio cōss.
q̄ pmi sannio arma ītulerūt agimus. Et
ne tot ānoz clades utriusq; gentis lab
resq; actos nūc referā q̄by nequiuerunt
tū durcilla uinci. Prorīo āno sannites
īsentinati ag̃ pelignis ad tifernū stella
tibi cāpis suis ipi legionibus mixti alie
nis abquatuor cētatibus. uiij. ducibi ro
manis ersi fuerāt. Impatorē clarissimū gē
tis sue āmiserāt. socios belli etruscos ū
bros gallos ieadē fortuna uidebāt qua
ipi erāt. nec suis nec extrius uiribi iā sta
re poterāt. tū bello nō abstinebant. adeo
ne īfelicit quidē defensē libertatis tēde
bat. ꝯ uincti quā nō tēptare uictoriam
malebāt. Q̄ nō sit ille. quē nō pigeat lō
gi quitates bellor scribendo legēdoq; q̄
gerentes nō fatigauerūt. q. fabiū. p.
tertiū. l. postumi⁹ megillus. q. ā. attilius
. ē. regulus regulus oss. secuti sunt sam
nitū ālobi tertia, puncia ē. q. tres scrip
tos hostiū exercitus uno etruriā altero po
pulationes cāpanie repetat tertiū tuen
dis parare finibi fama erat. Postumiū
ualitudo adrisa rome tenuit. attilius ex
amplo, pfectus ut īsannio hostis iti ē
placuerat pribi nūdū regressos oppmēt
uelud exercitū pōto ī obuiū habuere hostē ꝯ
uastare ipi sannitiū agrū phiberentur
ꝯ redi in ī pacata socioruq; fines sannites
phibent. Cū castra castris collata cēnt q
uir romanus vocē uictor audīt ausi san
nites sunt. Tantū desperatio ultia teme
ritatis fac̄ erat an romana oppugnare ꝯ
q̄q̄ nō uelit ex audacis ī ceptū ad finem
tamē haud cruēto uanū fuit. Nebula erat
ad mitat densa atro ut lucos usu cripit

ꝯ. pecunia redacta ex mulcta. siue ex eā dāpnatiōe pecunie.

nō prospectu modo ex uallū accepto sz
ꝑpinquo ⁊ ogrediencia ū it' se cōspectui hc
uelut latebra insidiarū serti sannites
dū uix certa luce ⁊ eā ipāz pmētez cali
gie adstationē romanā iporta signit'
agētē uigilias pueiunt ipulso oppsis
nec animi satis adresistendū nec uiriū
fuit. abtergo castroz. dea mana porta
iptus fris. Itaq; ceptū q̄stoz q̄storq; i.l.
opimꝰ pē occasius. Conclama. Castra ro
manoz capta adexplicandas utriq; ac
cies satis patētē habebāt. Nec exquo ca
stris castra sit' collata cessatū alcuibꝰ p̄
lis ē facile pacente dictatore cōferēdo
uires. sp̄ē uniūse uictorie tēptato pau
latī euentu certaminū suos p̄cepx. Itaq;
hostes nulla ipio iusto relicta sp̄e noc
tu adorti castra cōsul' rem icasū ācapitꝫ
cuētus cōmittūt. Clamor subito ortus
nō cōsul' modo uigiles ex atū deiñ omnez.
Sz modo dictatorē exsōno quoz exciuit.
Ubi p̄nta res ope egebāt. cōsul nec aio
defecit nec cōsilio. Ps militū portas
stationes firmat. Ps corona uallū angūt.
Inaltis apd dictatorē castris cominꝰ
tumultus ē coplus aīadūtatur q̄d opꝰ
fēō sit. Missum extimplo adcastra sub
sidiū cui spuriꝰ postumiꝰ albꝰ legatꝰ p̄fi
citur ipe pte copiarū puo circū itu lo
cū maxīe secretū atu multu petit. bñ
nec exopinato adūsū hostē iuadat. Q.
sulpicii ū legatū p̄ficit castris. ⁊ q. fabio
legato assignat equites nec añ lucē
mouere iuuet lucē manū. Inē noctū
nos tumꝰtus moderatu difficilē omīa
q̄ ul' alius iperator putens ⁊ ipiger
itali re p̄cipet agēteq; p̄cepit ordine at
q; agit. Illud eximiū cōsilij aīq; spreci
mē ⁊ ne uti quā uulgate laudis quā ul
tro ad oppugnāda castra hostiū uñ ma
iore agmine, p̄fectus exploratū fuerat
q̄. greganiū cū cohortibꝰ dilectissimi
sit. Qui postq̄ itentos hoīes icuctū pi
culi alienis p̄se icautos nec lectis uigiliꝭ
stationibꝰq; ē adhortatus p̄us pene cepit ca
stra quā oppugnari hostes satis sciret
nī finctio ut cōuenerat datū signū ⁊ cō
spectū adiectatore ē. exclamat hostiū cap
ta castra nūciatiq; passim iubet ⁊ bati
sceat oīa q̄ sub oculis erant. ⁊ fabiꝰ
cū eq̄tatu ip̄tū dederat ⁊ cōsul erup tiōē
me castris itrepidos iā hostes fecerat
dictator aūt p̄te altā subsidia ⁊ sedaz
acie ē adortus circū agentes addissonos
clamores. ac subitos tumulē hosti un
diq; obiecerat uictorē p̄ditē q̄tēq; cir
cū uenti ig' iā i medio adunū omēs p̄
nas rebellionis dedissent. ni uecꝰ metꝰ
exuulsas nobilior uir tris quā gēne
iā orbē uoluentes suos i crepās clara
uoce ꝶ p̄biturī iquit uos telis hostiū estis
defensi multi. Q.d igitur arma habebis
aut quid ultro bellū itulistis iotio tum
ultuosi ibello segnes. Q.d ꝶ stantibꝰ sp̄ei
ē an deū aliquē, p̄tectiuꝫ uos raptarū
q; hic putatis. ferro uia facēda ē hac
qua me, pgressurū uideritis agite qui
uisuri domos p̄entes cōiuges liberos
estis. Itē mecū nō murus nec uallū
sz armati armatis obstant uirtute pa
res necessitate. Q.ue ultimū an maxi
mū telū ē supiores estis. Ꝺ loco ū exe
q̄tē q̄ dicta redintegrato clamore secu
ti dant ip̄ssionē qua postumiꝰ albus co
hortes obiecerat ⁊ mouūt uictorē dom
dictator' pedē iā referentibꝰ suis adueīt.
ꝺco q; ee p̄liū usuz ē uni uiro messio for
tuna hostiū i mittitur multa utriq; uul
nera multa passim edes ē. Iā ne ducꝭ
quidē romani icuctī pugnāt unꝰ po
stumiꝰ ictu saxo p̄fracto capite aac ex
cessit nō dictatorē humeruꝫ uulnera
tus nō fabiū, pe affixū equo femur ñ
brachiū abscissuz cōsul. ex ti ancipiti p̄
lio submouit messiū iptus pstratos
cede hostes cū globo fortissimoz iuuenū

extulit ad castra uulscoꝝ q̄ nūdū capta
erant eodē oīs acies ītīnabitur cōsul
effusos usq; aduallū ꝓsequitur ipā castr̄
uallūq; aggrediturꝫ eodē ⁊ dictator alia
ptē copias admouet nō segnior oppu-
gnatio ē q̄ pugna fuerat cōsulē signū
quoꝝ ītra uallū ī ecclesiē ferūt. quo mili-
tes acrī subirēt repetēdoq; signa ꝑma
īpressionē fērociꝫ ⁊ dictator, prupto uallo
iā īcastra plūs ītulerat. Tū abiecta passiꝫ
arma ac dedi hostes cepti castrisq; ⁊
his captis hostes p̄t senatores oīs
uenūdati sunt p̄da ps sua cognoscēti-
bus latinis atq; hernicis redita ptē
sub hasta dictator uendidit ꝓpīquoq;
cōsule castris ipē triūphans ī uectus
urbē dictatorē se abdicauit. Egregie
dictature tristē memoriā faciūt qui
filiū ab apostumio. q. octaſioēz bñ pu-
gnādi captū ī uissu dissēserit. ꝑsidio
uictorē securi percussū tradiūt. Nec li-
bet credē. ⁊ licet ūarīs opinionibus
⁊ argumēto ē q̄ ipia malliana nō po-
stumiana appellata sint q̄ q̄ por auctō
tū seni exēpli foret occupatur⁹ isignē
titullū crudelitatis fuit. Impioso quoꝝ
manlio cognomē īditū postumius nllā
tristi nota ē īsignitus. cū. c. uulnus cōs.
edē appollinis absente collega sīn sor-
te dedicauit egre ea passus quīt⁹ ai di
misso exercitu īurbē rediisset. Nec quicq̄
īsenatu ē cōq̄situs īsigni magnis rebꝰ
āno additur. Nich̄ ai ad rē romanā p
tinere uisū q̄ carthagīnēses tantū hostē
futuri tū p̄mū ꝑseditiones siculoꝝ uz
adptus alterius auxiliū īsicilia exercitū
traiecere. Agitatū inurbe ab tribunis
plebis. ut tribuni militū cōsulari po-
testate crearentur. nec obtineri potuit
cōs. fuit. l. papiriꝰ crassius. l. iulius eq̄
rū legati fedus absenatu ai petissent
⁊ ꝑfecere deditio oñderetur īduciasꝫ
annoꝝ octo īpetrauerūt. Volscorū res
sup acceptā īalgido dadē primatē certa
mīe. īt̄ pacis belliq; auctores īiurgia q̄
seditiones ūsa undiq; occiū fuit roma
nis. legē de militarū estimatioē pgrāz
pp̄ ai ab tribunis pari cōsules uniūs ex
collegio, pditione exæpissent ipi p̄oci-
pauerūt ferre cōsules. l. sergiꝰ fidenas
iterū hostius lucretius tricipitinus. mi-
ch̄ dignū dictu actū ūs cōsulibꝫ secuti cos
cōñs. a cornelius cossus. e. q̄ntꝰ penꝰ
iterū uciētes īagrū romanū excursio-
nē fecerūt. fama fuit quosdā ex fidena
cū iuuētute ptiapres eiꝰ pp̄latioīs fui-
sse cognitioq; eiꝰ rei. l. sergio ⁊ q. seru-
lio ⁊ mamerco emilio ꝑmissa q̄dā hostiū
relegati q̄ cir p eos dies a fideis affuissēt
pauꝫ cōstabat colonorū additus nume-
rus ager q̄ bus bello ītēptoꝫ adsignatꝰ
siccitate eo āno plīmū laborati ē. nec
celestes mō defuerē aque sꝫ tra quoꝝ īge
nito tu more egēs uir. a prēmnes suffec
amnes. Defectus alibi aquaꝫ circa hor
tos fontes riuosq; strauī sit preꝫ mo
riencīū dedit scabie alia absumpta uul
gatiq; cōtactu ilioīes morbi ⁊ p̄mo īagre
stos īgruerant. suiciaq; urbs deīn īple
tur. nec corpora modo adfectata bo sed
aīos q̄ multiplex religio ⁊ pletaq; exē
na īuasit nouos ritus sacrificandi ua
ticinādo īferētibus ītomos q̄bꝫ q̄stui
sē. capti superstitione aī donec alis pp̄ iā pu
dor ad p̄mores ciuitatis pueīt. Scernē
tes nouīb uicis satellisq; pegrinaq;
atq; īsolita piacula pacis deū exposcēde
datū īū negotiū edilibꝫ ut aīadūtent
ne q̄ n̄ romani dij neu q̄ alio more q̄
patrio. colerentur. Ira adūsus uciētes
īinsequētē annū pgaiū sulpiū abalā
. l. papiriū mugilanū cōs. delate sē. Tūc
q̄ ne cōfestim bellū īdicēt̄ neue exci-
tus mictēt̄ur. Religio obstitit fecialis
p̄us mictēdos adres repetēdas cēsuere
aī uciētibꝫ nup atie dimicatū adnoū

tauũ ⁊ fidenas fuerat iduacq; iñ nõ pax
fcã quarũ ⁊ dies exierat · ⁊ añ die rebel
lauãt missi tñ feciales nec eorũ aĩ mo
re prũm uocati repetẽt res ũba fiũt
audita cõtroũsia · Inde fuit uocũ ꝓꝓ iuſ
ſu ĩdicẽtur bellũ ansatus cẽt · ſẽ · puicẽt
tribuni denũciando ĩpeditũros ſe dilec
tũ · Vt q̃nq̃ cõſ · debello adpẽdin ferret
oĩs cẽturie iuſſere ĩ eo quoq; plebs ſu
perior fuerit q̃ tenuit · Ille cõſ · ꝓximũ
ãnũ creãrẽtur tribuni militũ cõſulari
potãte quatuor creatiſt · t · q̃nq̃ · q · pen
ex cõſulatu cẽturio furi · añ · poſtumius
acornel⁹ coſſus ex hiis coſſus p̃ fiunt urbi
tres dilectu habito, pfecti ſt · Lrio dcam̃
to q̃ fiẽ q̃ plimũ ipiũ bello iutile cẽt te
nẽdo adſua quiſq; cõſilia aĩ aliud alij ui
dẽtur apuerẽt adoccaſiõẽq; locũ hoſti ĩcer
tã nãq; aciem ſignũ alius dari receptuj
aliũſ cani uulneribꝫ iuaſere oportune gẽ
tes ueiẽtes caſtra ꝓpinqua turbatos · ac
terga dantes aceꝑe plus utiq; ignomie
quã cladis ẽ acceptũ meſta ciuitas fiũt
una ĩſuecta odiſſe tribunos poſtere die
tatorẽ ĩco uerti ſpes ciuitatis ⁊ aĩ i q̃
religio obſtaret ne nõ poſſẽt · n ab cõſule
dia dictator augures cõſulti eã religi
onẽ exemere · Aulus cornel⁹ dictatorẽ
añ · emiliũ dixẽ ⁊ iſſe ab eo magr̃ eq̃tũ ẽ
dictus · Ateo ſimꝫ fortuna ciuitatis ũtute
uera egit nich cẽſoria aĩadiſio effiat
cominus regimĩ rerũ exnotita ĩdigne
tomo patẽtur ueientes re ſeda elati miſ
ſis ar aietrurie ꝓcres legatis iactãdo tres
duces · ſẽ · abſe uno ꝓlio fuſos aĩ tñ nillãq;
ꝓ cõſiliũ ſocietatẽ mouiſſent · cõſiliarios
ũdiq; adſiſẽ ꝓce adſciuerũt · vni fidena
tũ ꝓcres rebellarent placuit · Et tãquã n ab
ſcelere bellã orditi nefas cẽt ſicut legato
rũ antea ita tñ nouorũ colonoꝝ cede in
butos armis uicientibꝫ ſe ſe oiungũt cõ
ſultare ĩde ꝓnapes duoꝝ ꝓcerũ uicinos an
fidenas ſedẽ belli capiunt · fidene uiſe opor

tũ mortes (traq; traiecto tiberi uicẽtes · fi
denas trãſtulerũt bellũ rome tror igẽs
erat accito ẽ citu alteris eoq; ipõ abrẽ ma
le geſtũ pauſa caſtra locantur · Añ portã
colli nã ⁊ i muris armati depoſiti ⁊ in
ſtacũ iforo taberneq; clauſe fiunt · Oĩa
caſtris quã urbi ſimiliora cũ trepidã
ciuitatẽ ꝑ omnib⁹ puncꝺ dimiſſis dicta
tor ad cõcionẽ aduocatũ iccepuit · q
aĩos ex tã leuib⁹ momẽtis fortune ſuſpẽ
ſos gerent ut pua iactura acceptaq;
ipa ñ ũtute hoſtiũ nec ignauia romaĩ
ẽ citus ſed diſcordia ipatoꝝ acceptaſit ·
Veiẽtẽ hoſtẽ exiẽs uictũ ptimeſcãt fide
naſq; ꝓpe ſepẽ captas quã oppugnatas
coſtẽ q romanos ⁊ hoſtes cẽ · q̃ ptor ſcla
fuerit coſtẽ aĩos caſtẽ corporis uires
catẽ arma gerere ſeq; eũtẽ dictatorẽ · añ ·
emiliũ cẽ · quia ñ uicienciũ ſitcnariũq; ·
adiũctis falliſas adnom̃ tuũ cẽat fuerit
⁊ magrũq; eq̃tũ acornelũ eũtẽ iante fo
re · q̃ pore bello tribun⁹ militũ lacte cõſũ
pnio regr uiciẽciũ icõſpectu duoꝝ ẽcatiũ
occiſo ſpolia optima iouis ferre tri tẽ
plo ĩtulerit, pñ memores ſeaĩ triũphoſ
ſeaĩ ſpolia ſeaĩ uictoriã cẽ · cũ hoſtib⁹ fe
lus legatoꝝ cõtra ius gẽtiũ ĩfectoꝝ re
tẽ ĩpace fidenatiũ colonoꝝ iduciaꝝ rup
tas ſeptimã ĩfelicẽ defectionẽ arma ca
pent ſimꝫ caſtra caſtris q iũxiſſent fatiſ
cõfidẽ nr̃ ſceleratiſſimis hoſtib⁹ diuitur
niũ exignominia ẽcatus romani gaudi
ũ fore · q p̃ · ĩ · ĩtellecturũ quãto melꝰ re
re · p · meriti ſint q̃ ſe dictatorẽ tertiuz
dixerint · quã eos q̃ obcreptã cẽſurẽ
regniũ laxe · ſedẽ dictatore ſue ĩpoſuerẽt ·
Dotis deiñ nũcupan⁹ pfectus quo · x ·
ca paſſus a tra fidenas caſtra locat dextra
mõtib⁹ leua tiberi amne ſeptus · t · q̃naũ
poemiũ legnatũ occupare mõtes iubet oc
cultãq; id uagũ capẽ q ab ẽgo hoſtib⁹ forz
ipẽ poſtero die aĩ etruſca pleni aĩoꝝ ac p
ſtini diei meliore occaſione quã pugna

A. Cornelius.
M. Emilius

manẽ ꝑcelliſſent. Cunctatus paꝝ dũ ſpeculatores referrẽt. q̃. euaſiſſe ĩ iugũ ꝓpinquũ arcẽ fidenaꝝ ſigna ꝓferr. Pedi tũq; atq; iſtructa pleno gradu ĩhoſtẽ in ducat magõ eq̃tũ ꝑcipit ne ĩuſſu pugnã ĩcipiat ſeꝯ op⁹ ſit eq̃ſtri. Aurelio ſignũ datiꝛũ tũ ut memor regie pugne me mor optimi doni romuliq; ac iouis fe retrij rẽ gẽret legiones ĩpetu igẽti cõ fligũt romanꝰ odio actẽſus ipiũ fidena tẽ ꝑdonẽ igẽtẽ ueientẽ ruptores ĩ du ciaꝝ cruẽtos legitoꝝ ĩfanda cẽde reſp ſos ſãguĩe coloꝛoꝝ ſuoꝝ ꝓfidos ſotioſ illelles hoſtes cõpellens fũs ſimꝫ dictiſq; odiũ explet. Conciſſerat ꝑmo ſtatĩ cõ greſſu hoſtẽ eꝯ repẽte patefactis fidena rũ portis noua erũpit acies ĩaudita añ id tẽp⁹ ĩ uiſitataq; ig̃bꝝ. Armata ĩ gẽs multitudo facibuſq; ardentibꝫ tota cõlucẽs uelut fanatico ĩſtincta furiꝫ hoſtẽ ruit formaq; ĩſolite pugne roman⁹ paruꝫ exterruit. Cũ dictator magõ eq̃ tũ eq̃tibuſq; tũ ermõtibꝫ. q̃. accito ꝑlũ acens ipẽ ĩſiniſtrũ cornu q̃ icẽdio ſimi lius quã ꝑlio territũ ceſſerat flãmis ac curꝛit clamoq; uoce fimo uicti ĩquid uc lut eramẽ apiũ loco uño eracti ĩermi et dendis hoſti nõ ferro extinguitis ignes non facies. Vos ipãs, ꝓle q̃ſq; ſi ig̃ nõ tel' pug nãdũ ẽ ereptas ultro ĩferetis. Agite no mẽs romani ac ũtutis priꝛ ure q̃ memo res ũtute ĩcendiũ ꝟ ĩhoſtiũ urbẽ et ſuos flãmis delete fidenas q̃s uiꝛis bñficiis placare nõ potuiſtis legitoꝝ ꝟ uos uiꝛoꝝ coloꝛũq; ſanguis uaſtatiq; fines nõ uenit adiꝓriuꝫ dictatoris mota cuncta acies faces ꝓi. emiſſe erapiũtur. ꝓi uim eripiũtur. utraq; acies armatur igni magꝝ eq̃tũ et ipẽ ribuat pugnã eq̃ ſtrẽ frenos ut detrahant eq̃s ĩpetat. Et ipe ꝑnceps calcaribꝫ ſubditis eructus effreno eque imedios ignes ĩfertur et alij eq̃tatu eq̃ ille eo curſu ferũt eq̃tẽ ĩhoſtẽ

Pulius aũt elatus mixtus q̃ fumo lucẽ er ocul' uiroꝝ equoꝝq; aufert. Eaq; militẽ terruerat ſpeie nich̃ terruit equos. Nunc igit̃ ſimilẽ stragẽ eq̃s quacũq; puaſerat dedit clamor teꝛũ acidit nouus ꝺ̃ q̃ cũ utrã q; mirabũdã iſe actẽ uertiſſet. Dictator exclamat ꝺ̃ q̃ nauũ legatũ q ſuos abigo lo ſtem aduertis. ipẽ redintegrato clamore ĩferr acrius ſigna cũ due acies duo di uiſa ꝓlia ꝺ̃ cũ ueientos et ruſcos et afrõte et ab tergo urgent neq; ĩ caſtra retro neq; ĩ mõtes. Vñ ſe nouus hoſtis obiecerat ĩ q̃ fuge cẽt et eq̃tẽ paſſim liberis freis diſpu liſſent eq̃ ueientiũ maria ps alterim effu ſi petũt fidenaciũ ꝺ̃ q̃ ſupſũt aduerſẽ fidenaſ tẽdũt iferi pauidos fuga ĩ mediã cedem obtrũcãtur ĩripis. Alios ĩ aquã cõpulſos gurgites ferũt et iã pitos nandi laſciuido et uulnera et pauor degrauãt paucis et mꝫ tis trahant alteꝛũ agmẽ fertur per caſſ ĩ urbẽ cadẽ et romanos ſequẽtes ĩpetus ra pit quinciũ maxie et cũ eo degreſſos m̃ de montibꝫ. recẽtiſſimũ ad laborẽ militẽq; ultro ꝓlio aduenerat. Vbi ꝓſq; mixti hoſ ſtibꝫ portã ĩ trauiẽ ĩmuros euadũt ſuuſq; capti oppidi ſignũ ex muro tollũt. Quꝺ̃ dictator iſpexit ĩã ẽ et ipẽ ĩterſepta hoſtiuꝫ caſtra penetrauerat cupiẽtẽ militẽ diſcũ rere ad ꝑdã ſpe ĩiecta maioris ĩurbe ꝑde ad portã ducat receptus q; ĩtra muros ni arcẽ ꝺ̃ q̃ ruere fugiẽciũ turbã uidebat pgit. Nec minor cedes ĩurbẽ quã ĩ ꝑlio fuit. dem abiectis armis ñ ꝑ̃ uitã petẽtes dictatori dedũt⁹ urbs caſtraq; diripiũtur. Poſtero die ſinglis captiuis ab equitẽ ad cẽturio nẽ ſorte ductis et quoꝝ crimia ũtus fi erat hoſis alius ſub coronã uenũdatis et tũ uictorẽ opulentũq; ꝑda triũphãs. Dic tator romã reduxit uiſſoq; magõ eq̃tũ abdicare ſe magiſtatu. ipẽ deiñ abdicat. die ſexto deamo reddito ipace ipio q̃ illello cepidiſq; rebꝫ acceperat. Claſſim quoq; ad fidenas pugnatũ ad ueientibꝫ q̃dã ĩanaleſ

rtulerẽ rẽ eq̃ difficilẽ atq; incredibilẽ nc
nũc lato satis adh amne ⁊ tũ aliq̃to ut
auctoribꝫ accepim⁹ actione n̄ intraiectu
forte fluminis, phileẽdo aliquaꝫ nauũ
cõcursiꝫ imatus ut fit celebrantes na
ual' victorie uanũ titulũ appetiuẽ ise
quẽs ãnus tribunos militares cõsula
ri potãte habuit a sempniũ atribunũ
·l·Q·cincinnati·l·furiũ medullinũ·l·ho
raciũ barbatũ uciẽtibꝫ ãnoꝫ petissent
adortatioibꝫ·xx·iducũ date ⁊ equis ten
nij cũ pliũ ãnoꝫ petissent ⁊ ab seditioibꝫ
urbais octiũ fuit·ãnũ isequẽtẽ·neq; bel
lo foris neq; domi seditione isignẽ ludi
bello uoti celebrẽ ⁊ tribunoꝫ militũ ap
parata ⁊ finitimoꝫ cõcursu fecẽ tribuni
cõsulari potãte erãt·claudi⁹ crassius·sp̃·
naui⁹ rutilius·ẽ·sigi⁹ fidenas·ser iuli⁹
tullꝰ spectaculũ comitate ⁊ iã hospicũ at
qua publico cõsensu uenerãt adueis gra
ti⁹ fiut. Post ludos cõtioes seditiose tribu
noꝫ plebi fuerũt oburgãcũ ml'titudiẽ
q' ãmiratõe eoꝝ quos odissent stupẽs ic
ẽno se ipã tenẽt silentio ⁊ nõ modo ad spẽ
cõsulatus iptẽ reuocãdã aspirare nõ au
derent·sed ne itribunis quidẽ militũ cre
andis q̃ coĩa eẽnt comitia prũz ac plebis
aut siq; aut suoꝝ meminissent. Desinẽt
ergo mirari cur nemo decõmodis plebis
agẽt eo ipẽdi laborẽ ac piclm uñ emoli
mẽtũ atq; honos spẽt·nich nõ adgressu
ros hoĩes si magna conatis magna p̃mia
ꝓponãtur ut q̃dem aliquis teñ. pl'. ruat
celsius i certamina pclo igẽti fructu nllo
erq̃by, pcerto habeat prẽs adiũctus quos
tẽderet·bello expiabili se psecuturos apd
plebẽ pq̃ dimicauerit nicho se honoratio
rẽ fore neq; spẽrãdũ neq; postulãdũ cẽ
magnos aios magnis honoribꝫ fieri ne
minẽ se plebeiũ cõtẽpturũ ũ cõtẽpni de
sissent·experiendã rẽ·Demq; iuno aũ
altero cẽ sit ne aliq̃s plebei⁹ fẽndo mag
honori anpcrtãdo simlẽ miraclo q; sit for
"belli

tẽ ac strenuũ aliquẽ existere ortũ explere
credetur sũma ui expugnatũ cẽ ut tribu
ni militũ cõsulari potãte ⁊ explere cen
rẽtur·petisse uiros domi militiaeq; spectа
tos p̃mis ãnis signillatos repulsos risui
pribꝫ fuisse desisse postremo prebere ad
cõtumeliã os nc se uidere cur nõ lex q;
abrogetur qua idliceat q; nũquã futuꝫ
sit minorẽ q̃ per ultẽm fore iuuris iiq̃ta
te quã si p̃ dignitatẽ ipoꝫ p̃tantur b'gnis
orationes cũ adsensu audite ic tauẽ qs
dã ad pretẽdũ tribunatũ militũ aluũ alia
decõmodis plebis latuꝫ se i magrãtu p
fitẽtẽ agri pp⁹ diuidẽdi coloniaꝫ q̃ ddu
cẽdaꝫ ostẽtato spes ⁊ uectigali possesso
ribꝫ agroꝝ ipsito istipẽdiuꝫ militũ ero
grandi eris·Captatũ terñ tẽp⁹ ab tribunis
militũ q̃ p̃dissessũ hominũ aburbe cũ pces
clandestina denuntiatioẽ reuocati addiẽ
certã eẽnt senatũ cõsultũ fieret absenti
bꝫ tribunis plebi ut qm̃ uolscos iherni
corũ agros p̃datũ exisse fama eẽt ad rẽ
ispicẽdã tribuni militũ p̃ficiscerẽtur.
Consularia q; comitia habẽtur p̃fecti
appiũ claudiũ filiũ·x·uiri p̃fectũ urbis
reliquit ipigrũ uuenẽ ⁊ iã in̄ abi cu
nabul' ibutũ odio tribunoꝝ plebisq;
tribuni plebi nc ei absentibꝫ ijs q̃·sẽ·fe
cerãt nec ei appio trãsacta re q; cõtendẽ
nt fiut. Creati cõsules sẽ·sempn⁹ atratꝰ
nq; fabius uibulanꝰ pegna res si memo
rie digna traditur eo ãno fcã uulturnũ
⁊ truscoꝝ urbẽ q̃ nũc capua cẽ absannitibꝫ
captã capuãq; abducẽ coꝝ capio ul' q; p
pus ũ cẽ acã pestri agro appellatã cepere
aũt pus bello fatigatis ⁊ truscis i societa
tẽ urbis agroꝝq; acceptis. Deiñ festo
die graui sõpno epulisq; icolas uctes
noui coloni nocturna cede adorti hꝭ
rebꝫ actis cõs·hi quos diximus idibꝫ
decẽbribꝫ magrãtuũ accepe iã nõ soluꝫ
q; ad id missi erant retulerũt imine
uolscũ bellũ sed legati quoq; ablatum

⁊hernicas nũcaabãt. Illõ añ ũquã uolsc⁹ nc̃ ducãb⁹ legẽdis nec exãtuj scribendo ĩtentiones fuisse uulgo fremere aut ĩperpetuũ arma bellũq; obliuioni dã da iugũ q; accipiẽdũ. aut bis cãq̃b⁹ dẽ pterio certetur nec ũtute nec patiẽ cia nec disciplina rei militaris cedẽdum ẽẽ. Haud uana attulẽ sed nc̃ pũ prẽs moti sũt ⁊ ẽ. sempn⁹ auj capuincia sorti cueĩt tãquã constantissime rei fortu ne fretus q; uictoris ꝑ ad ũsius uictos duxisset oĩa temẽ ac negligẽter egit ad eo ut disciplinc romane plus ĩuol sco exãtu quã ĩ romano ẽẽt tergo for tuna ut sepe alias uirtutẽ ẽ secuta ꝑmo ꝓlio q; a sempnio ĩcaute icõsulto q; cõ missũ ẽ. Non subsidus firmata atie nõ equite apte locato cõcursũ ẽ. Clamõ ĩdicãũ ꝑmũ fuit qua res ĩ dinatura ẽẽt exatutior crebriorq; ab hoste sub latus abromaĩs dissonus ĩpar segni⁹ sepe iteratus ĩcerto clamore ꝓdidit pauorẽ aĩoꝝ eo ferocior ĩlatus hostis urgere sauis micare cladis. altera expte mutãt arcũspectãtib⁹ galee ⁊ ĩcerta trepidãt ad plicãtq; se turbe si gna nũc resistencia deſuntur abante signanis nũc ĩt suos manipulos rea piũtur. Illõ dũ fuga certa nõ dũ uicto ria erat tgi magis romanus quã pu gnare uulsos in ferre signa urgẽ acri em plus cedis hostiũ uidẽ quã fuge. Jã ĩ oĩb⁹ locis cedituꝛ ne quicquã sempro nio cõsule oburgãte atq; ortãte mich nec ĩpiũ nec maiestas ualebat. data q̃ mox tga hostibus forẽt. aĩ. sextus tẽ pani⁹ decurio equitũ labente iã re ꝑnti aĩo subuciisset qui ai magna uoce ex classet ut cãtes q̃ saluã rẽ ꝑuellẽt ẽẽ exeq̃s desilirẽt. omiũ turmaꝝ equitib⁹ uelut ad cõsuĺ ĩpiũ motis ñ h̃ iquid armata cohors sistit ĩpetũ hostiũ actuꝝ tripio ẽ sequimini prouexillo cuspide

mea oĩ dicte romaĩs uolsciq;. Neq; eq̃b⁹ uobis ullos equites nec pedites cẽ. pedi tes pares ai clamore cõꝑbata aduerta tio ẽẽt. uadit alte cuspidẽ gens quacũq; ĩcedũt ui uiã fracũt eo se iferũt ob iectis parmis ũ suoꝝ plimũ labore ui dẽt resti tuũtur omib⁹ locis pugnaĩq̃ eos ĩpetus tulit nec dubiũ erat quin si tã pauci siml' obicẽ oĩa possent tga daturi hostes fuerĩt ⁊ ai iã ꝑte nllã su stinerẽtur dat signũ uolscus ĩperator ut parmatis noue cohorti hostiũ loc⁹ detur. donc̃ ipetu ĩlatis absuis excudãt. Qr ũ ẽ trẽm ĩclusi eq̃tes nec ꝓrũpe eadẽ qua transierãt posse. ũ maxĩe cõfertis hostib⁹ qua uiã fecerãt ⁊ cõsul legiões esq; romane. Cũ q; tegumẽ m⁹ oĩs exãtus fuerat nusquã uident ne tot fortissi mos uiros ĩt clusos oꝑmẽt hostis. Tendũt iquẽcunq; casũ diuisi uolsci hinc cõs. ac legiões sustinere altera fron te ĩstare tẽpanio atq; eq̃tib⁹ q̃ ai sepe conati nequissent ꝓrũpe ad suos tu mulo quõdã occupato ĩorlẽ se turabã tur nequaquã multi nec pugna finis aĩ noctẽ fuit. Cõs. quoq; nusq̃ remis so certamĩe dũ q̃ quã supfuit lucis ho stẽ tenuit. Nox ĩcertos diremit tãtusq; abi prudencie cuctus utraq; castra te nuit pauor. ut relictis sauciis ⁊ magn̄ ꝑte ĩpedimẽtoꝝ. alboꝓuictis exãtiss ĩmõtes, prĩos recꝑent tumultus tũ arcũsessus ultra mediã ẽ noctẽ. Qo aĩ arcũsedẽtib⁹ nũcaatũ ẽẽt castra desta ẽẽ uictos rati suos ⁊ ipi. q̃. q̃q; ĩtenebris pauor tulit fugerũt tẽpani⁹ metu in sidiaꝝ suos adlucẽ tenuit. Digressus deinde ipe aĩ pacis ſtrailatũ tũ absauciis hostib⁹ sisitãdo cõperisset castra uolscoꝝ desta ẽẽ letus ab tumulo suos deuocat ⁊ castra romana penetrat ũ aĩ uasta desq; oĩa atq; candẽ quã apd̃ hostes fe ditatẽ iuenisset. ꝑusquã uolscos cogtus

error reducēt q̄bus potāt sāu cuꝰ ducꝫ
scāi ignarꝰ quā regiōēz cōsul pterisset ad ur
bē, pris itinerib⁹ pgit. Jā eo fama pugne
adūse castroriq; desⁱtoꝝ plana erat ꝯfu
sa deplorati erāt eq̄tes nō ꝓuato mag⁹ q̄
publico luctu. fabiusq; cōfⁱ. terrore urbi
quoq; iecto stationēz añ portas agebat. Cū
eq̄tes, paul⁹ isino sine ītorre ab duobus q̄ nā
cēt mor eogⁱtis tātā ermetu letitiā fecere.
ut clamor urbē puadēt gratulanciū suos
victoresq; redisse. eq̄tes ꝯ ermetis paulo
añ domib⁹ q̄ cāi damauerāt suos, pauere tū
īuas pauideq; matres ac cōiuges oblite p̄
gaudio timoris obuiā agmini occurrerēt
isuos q̄q; simⁱ corpore atq; aīo uir p̄ gaudio
cōpte effuse. Tribunis. pl̄. q̄. ā. postumio
ꝯ. ē. q̄ntio diē dixānt q̄ aducios coꝝ opa
male pugnatū ē. Occasio uisa ē p̄cēs odi
ū sempnij cōsul' renouāde īcos īudic. Itaq;
aduocata cōtione tū, pditā ueis rē. p̄. cē ab
ducab⁹, pditū deīn q̄ ill' īpune fuerit īuol
scis ab cōsule exātū traditos adrēde fortis
simos eq̄tes deserta sede castra uocaferati
cēnt. ē. uli⁹ un⁹ ex tribunis tēpa nū eq̄tē
uocari iussit coꝝā q̄ eis exte tēpani īq̄d q̄to
de te arbitreris ne gnuū sempronium cōfⁱ.
aut īq̄ pugnā īisse aut firmasse subsidiꝰ
acie. aut ullo⁹ cōsul' functū officio ꝯ
tu ne īq̄ uictis legioīb⁹ romanis tuo cōsilio
eq̄tē adpedes ad duris desⁱti tuerisq; pug
nā. ereduso deīn abatie nr̄atib⁹ atq; eq̄ti
bus. Nū aut cōfⁱ. īq̄ subuenit aut misit
p̄sidiū. Postero deniq; die b' q̄ p̄sidus quā
habueris an tu cohors īcastra urā ītuite, p
ruperitis ꝯ quē īcastris cōsul' ꝯ quē exā tū
īueneritis an desⁱti castra relictos sāuios
milites b', p̄tuite tua fideq; quā unā hoc
bello res. p̄. stetit dicēda ē. tū hodie deniq;
ū. ē. sempron⁹ ū legiones nr̄e sint desⁱ
tis an deseruer⁹ cōsul' exātiq; uicti deniq;
sim⁹ an uictrim⁹ adūsus b' tēpanio rō īcō
pta fuisse dr̄. Ceterū militari. ē. grauis
nō sius uana laudib⁹ nō crimine alieno
leta quā ta prudēcia rei bellice. in. ē. sēp
nio cēt nō militis deīperatoꝝ existima
tionē cē sēd p̄ū. fuisse cāi eū comicios cō
sulē legēt. Itaq; ne ab se īperatoria cōsilia
neu cōsulares artes exq̄rerēt q̄ pēsitāda
quoq; magnis aīs atq; īgenuis cēnt. sed
q̄ uiderit referri posse. bidisse aūt se p̄
quā abatie īeludēt⁹. Cōsulē i p̄ma acie
pugnātē adq; hortātē īt̄ signa romana
telaq; hostiū ūsantē postea se ac cōspectu
suoꝝ ablatū extrepitu tū q̄ clamore sen
sisse usq; ad noctē extractu certamē nec ad
tumultū quē ipe tenuerat p̄multa tudīe ho
stiū credē, prūpi potuisse exātus ū cēt se
ne sare arbitrari uelut ipe ītrepida loci
p̄sidio se suosq; sit tutatus si cōsulē suādi
exātus cā loca tutiora castris cepisse. nec
uolsc⁹ meliores res cē credē quā p̄. n̄. for
tunā noctēq; oīa erroris mutuj ī plesse p̄
cātēq; deiū ne se fessū labore ac aulneribꝰ
tenēt⁹. Cū igenti laude nō uirtutis ma
gis quā moderatiōs dimissū. Cū h' agente
cā cōsul una lauicana ad fanū q̄ctis erat.
eo missa plaustra uīmtaq; alia aburbe ex
atū ad fretū p̄lio ac uia nocturna excep
paulo p⁹ iurbē ē īgressus cōsul. nō abse ma
gis enixe admouēs culpā quā tēpanū
mītios laudib⁹ ferens meste cuitatu ab
re male gesta ꝯ irate ducab⁹. ā. postumi⁹
reus obiectus q̄ tribunis militū, p̄ cōsule
aducios fuerat dicē milibus ens grauis
dāpnatur. ē. q̄nctiū collegā ei⁹ q̄. q̄uolias
cōs. auspitio dictatoris alti⁹ postumi tuber
ti ꝯ ad fidenas legatus dictatoris alteri⁹
ā. emili reos p̄ste gessērat tota culpā ei⁹
tēporis īdāpnatā collegā trasferētē oēs
trib⁹ absoluerūt, p̄fuisse ei cincinnati pris
memoria dicatur uenerabilis uiri ꝯ exacte
tā etatis capitolin⁹ quint⁹ supplicāt orās
ne se breui reliquo uite spatio tā tristez
nūciū ferre adcincinnatū patentur. Ple
bes tribunos plebi absentes sertū tēpa
ū. asellū ꝯ antistiū ꝯ spurillū ferat. quos

ꝙ procẽtarionibꝫ ꝑ ꝑfectorẽ tẽpano au
dere eq̃s senatus ai odio sempronij
cõsulare nomẽ offendit tribunos militũ
cõsulari potãte creari uoluit. Creatus. l.
manlius capitolinus. C. antonius nienda
. l. papirius mugillanus. ꝑnapio stati ãni. l.
holtensius. tll. pl'. c. Sempronio cõsuli ãni ꝑ
oris dicẽ dixit quẽ ai q̃nto rẽ suã inori
ũ iq̃ nich ꝑt fortunã reprehendi posset uera
ret egre lortẽsius pati tẽptationẽ cã ac
cẽs cẽ pseuerãtie sue nc ꝑaby tribunoꝝ
q̃ isꝫ modo iactẽtur sed auxiliũ cõfitẽ
reũ itaq; modo adeũ cõsulis ũ illi priai
spiritus ũ subnixus cfitẽs inocẽtie a
nimũ eẽt. q̃rebat sub tribunicia umbra
cõsularẽ uirũ delituisse modo ad colleg
as. Vos aũt si reũ pago quid acturi estis
an ereptuꝝ uis ꝑ ꝝ cuersuꝝ tribuni
cia potãtẽ ai illi ꝝ de sempronio ꝝ de oĩb
sũma. p. ũ. potãtẽ ee dicẽt nc se uidia
ũ ꝑ tollẽ aut uelle aut posse sed si ꝓcessu
ac ꝓperatore qui sibi parẽtis eẽt loco
nõ ualuissent se uestẽ ai eo mutaturꝰ.
Tũ lortẽsiꝰ. Nõ uidebit iꝫd proles rom
ana sordidatos tribunos suos. c. sẽp
nũ nich moror qñ h ẽ i imperio cõse
cutus ut tã carꝰ eẽt militibꝫ nec pietas
quatuor tribunoꝝ quã lortã si tã pla
cabile ad utilitatẽ ꝓcs ingenũ patrẽ plebi
pribꝫq; gratus fuit. Nõ unquaꝰ fortuna
eqs ꝛ uoluit q̃ abiguã uictoriã, pslia am
plexi fuerãt, prio anno cũ. q. fabio
uibulano. c. quintio capitolini filio
capitolini cõss. Ductu fabiani sortẽ ei
, pulca euenerat ñ dignũ memoratu
actũ ai trepidã tãtũ ostendissent actẽ
q̃ tũrpi fuga fundũtur. Haud magno
cõsul' decorẽ, itaq; triũphus negatur ꝛ
terrã obscenpmane cladis lenatã ignoꝝ
minã uerbis nisi ĩmanet cõsulũ. c.
Quẽ ad modũ libellũ minore quã timu
erat primitꝰ erat ꝓfectũ sic iuxta
ex aĩ quillo nec opinata moles uisoꝝ

dias ĩt plebẽ ac ꝓcs exorti ẽ. Cepta ad du
plicãdo questoꝝ nũo quã rẽ ꝑ duos ur
banos q̃storeꝫ duo q cõsulibꝫ administra
telli ꝑsbꝫ ẽent acõsulibꝫ relatũ acõsulibꝫ
tũ. pl'. certamĩ ĩtulerũt ut ps q̃storꝫ. Nã
id tẽpus priaj creati erãt explere fieret.
Adiusus quã actionẽ ꝓmo ꝝ cõñs. ꝝ ꝓcs
sũma opa ad sũt ñ cõcedẽdo de iñ ut quẽ ad
modũ ĩtribunis cõsulari potãte creãdis
usi sunt ad eq̃ ĩquestoribꝫ libeꝫ eẽt arbi
triũ ꝑꝑ. Cũ pauꝫ proficẽnt totã rẽ deau
gẽdo q̃storꝫ nũo omittit. Ereapuit omis
sã tribuni alieq; subinde ĩt quas ꝝ agra
rie legis seditiose actiones extitit. Pro
ꝑt quos motus ai senatus cõñs. quã
tribunos creari mallet. neq; posset ꝑin
terrcessiones tribunicias. sñc. fieri res
. ꝑ. acõsulibus adint regnũ neq; id ipm nã
ire priuatos tribuni uolebant sine cer
tamĩe igenti redit. Cũ ps maior iseq̃
tis ãni ꝓnouos tribunos plebi ꝝ aliquot
ĩt reges certaminibꝫ extracta eẽt. modo
phibentibꝫ tribunis ꝓcios ire adꝑ
tendũ ĩt regẽ modo ĩt regẽ ĩpellaren
tibꝫ. ne sñc. de comicijs cõsularibꝫ fa
eẽt postremo. l. papirius mugillanus ꝓdictus
ĩt rex castigãdo nũc ꝓcs nũc tribunos
plebi desũtã omissamq; ab ꝝbus rẽ. ꝑ.
deoꝝ, puidẽtia auiq; eraptã memora
bat uetentibꝫ iduciis q̃ictatioẽ equoꝝ
stare. Vñ siquid iacepit terroris sine
pritio magãtu placẽt rẽ. ꝑ. ex ꝑti nõ
ex aĩ nõ ducẽ scribendo exercitu ee an bel
lo ĩtestino bellũ extrnũ, ꝓpulsaturos que
si munũ cõtemnant uir deoꝝ opibꝫ quĩ
obtinatur romana res resisti posse quin
illi remittẽdo desũma q̃sq; uiris medius
exꝑlarẽt. c. cõcordiã ꝓcs paciendo tribu
nos militũ, ꝑ cõsulibus fieri tribunos
plebi nõ ĩterdicẽdo quo minꝰ quatuor que
stores, primũ de plebe ac patribꝫ libero
suffragio ꝑ fierent tribunicij ꝓmũ co
micia sũt habita. Creati tribuni cõsulari

potãte oñs priaj .l. q̃naus annat⁹
terao .l. sextus furi⁹ medullinus iter
marcus mallio .a. sempro⁹ attatin⁹ h̃
tribuno comitia questor⁹ hñte peten
tib⁹ q̃ it̃ aliquot plebeios filio antistiti
tribuni plebis ꝙ frē altery⁹ tñ. pl̃. sexti
ꝑp nec potãs nec suffragio hoz ualuit.
Qui quoz prēs annosq; .cons. uiderãt
eos nobilitate ꝓferrēt. furere oñs tri
buni plebi añ oñs polus antistius q̃
repulsa suoz accensi quid nã id rei eēt.
Quod nō suus bñficiis nō prūz iuriis
nō deniq; usurpandi libidiē cāi liceat
quo añ nō liuerit. si nō tribunū mili
tarē ne questorē quidē quēquā exple
re fem nō ualuisse ptis profilio frat⁹
ꝓfrē pēres tribunoz plebis potãtis sa
cro sancte ad auxiliū libertatis erate
fraudē ꝓfecto ire eē ꝙ auliū sempro
niū comicis plus artis adhibuisse
quã fideī ei⁹ iuria queri suos honore
deiectos. Itaq; cāi iipiuz ꝙ inocētia tuti
ꝙ magrātu iquo tuic erat ipetus fieri
nō posset flexere iras in .c. sempro
niū patruelez atratinj eiq; ob ignoī
nia uulsa belli aduitore collega mar
co canuleio diē dixe subinde abhistē
tribunis mētio isenatu deagris diui
dendis ilata ē cuj actioni semp acerri
me .c. sempni⁹ resistuerat ratus idq;
erat aut depīta cā leuioꝛē futuz apd
prēs rez. aut perseuerātē ꝓiudicij
tēpus plerm offensiurū aduerse in
uidie obia maluit. ꝙ sue nocē causē
quã ꝑp⁹ te eē. Sceruq; ieadē snīa neq̃
largitio gessura itruī grāz tribunoz
fieret nec tñ agrū plebi sed ꝫ iuidia
queri se quoq; subituz eā tēpestatē
forti aīo nec senatuj tanti se auē aut
quēquā aliū debe eē ut iparcēdo unj
ialiū ꝑ⁹ fiat nichilo demissiore aīo
cāi dies ueīt. tā ipa ipē prose dicta
ne q̃q̃ oñia exptis prib⁹ ut mictiga

rent plebē .xb. milib⁹ eris dapnatur.
Eodē āno postumiana ugo uestal' dein
cestu cāz dixit arimine īnoxia obsuspi
tionē ꝑpter cultū amenioꝛē īgeniiq;
liberi⁹ quã uirgiez tecet parū alterēs
famã āpliatā dein absolutā, pcollegiū snīa
pontifex maxim⁹ abstinere iocis coliq;
sce poci⁹ q̃ facte iussit. Eodē anno acā
paīs cāi equā greci tū urbē tenebāt ca
piūtur. Insequens annus tribunos
militū cōsulari potāte habuit agrippā
menenū lanatū, p. lucreciū tricipiti
nū. sp̃. nautiū ānus felicitate p. ū.
piculo potius igenti quã clade īsignis
seuicia urbē ut īcendēt distantib⁹ lo
cis cōiurarē ꝑp⁹q; adopem passim fen
dā tectis ītento ut arcē capitoliūq; ar
mati occuparēt. aūtit nephanda cōsilia
iuppiter iuditioq; deoz cōprehēsi sonte⁹
penas dederūt iudicib⁹ dena milia gra
uis eris que tū diuitie habebantur er
erario numerata ꝙ libertas p̃miū fuit
bellū. īñ abequis reparī ceptū ꝙ nou
os hostes lauicanos cōsilia cāi uetib⁹
iungē. Haud īcertis aduitoriby romā
eē ad lacū equoz. iā uelut ad ūsatus
armis adsueuerat ciuitas labicos le
gati missi cāi respōsa nū retulissent du
bia q̃by n⁹ cāi bellū pari nec diuturnā pa
cē forte apparerēt tusculanis negociū
datū aduertēt aīos nequid noui tu
m̃tus lauicis oriretur ad īsequētis
anni tribunos militū cōsulari potāte
inito magrātu legati abtusculo uene
runt. l. ſgiū fidenatē .añ. papiriū mu
gilanū .c. ſiuliū p̃sca filiū q̃ dictatore
fidene capte fuerant nūciabant lega
tis lauicanos arma cepisse ꝙ cāi equoz
exercitu deppl'atos agrū tusculanū castra
ialgido posuisse. cāi lauicanis bellū in
dictū fēq;. sc̃ō. ut duo ex tribunis ad
bellū pficiscēntur un⁹ res rome cura
ret. Certam subito it̃ tribunos ortū

L. Sergi⁹ Fidenas
M. Papirius
C. Seruilius

se q̄sq; belli ducē potiorē ferre curam
urbis ut ingratā ignobilēq; aspnari
cū pax decorū inter collegas certamen
mirabūdi pres cōspicent. Quintus f
ulluus. Qñ nec ordīs hō ulla iquid n
rei. p̄. ē uecūdia prīa maiestas altera
tioq; istā dirimet. filius meus ex̄ sor
tē urbi p̄erit/bellū uti nā q̄ appetūt cō
sideraq; cōcordiusq; q̄ capiūt gerant.
Dilectū hīi nō exoto passim pp placaut
decē tribꝰ forte ducte sunt exhis sēptꝰ
uniores duo tribuni adbellū duxere.
Cepta it̄ eos iurbe certamina/cupidi
tate eadē ipij multo ipensiꝰ icastris ac
cendi nichil sentire idē p̄sentēcaa pu
gnare sua cōsilia uelle sua ipia sōla ra
ta ee. Sōtēpne inuicē q cōtēpni donec
castigantibꝰ legatis tandē ita cōpatū
ē: ut alēnis diebꝰ sūmā ipij haberēt
q̄ tū allata romā ēent. dr. Q. fuliꝰ eta
te q uſu doctus p̄cat abdus imortalibꝰ
ne discordiā tribunoꝝ dāpno ior rei
p̄. ēet q̄ aducios fiuſſi q uelut haut du
bia dare iminēte istituisse filio ut mili
tes scribēt. q arma paratet nec falsius
uates fuit. Nā ductu. l. fgi cui dies ipi
erat loq̄ iquo subhostiū castris tū q
simulato metu recipterat se metu hostis
ad uallū spes uana expugnādi castra
eo retraxisset reprentino ipetu equoꝝ
psuppinā uallē fusi sē multi q̄ iruina
maiore quā fuga oppssi obtrūcati que
castra q̄ eo die egre retenta. Postero
die circū fusis iā magna exptē hostibꝰ
padūsam portā fuga turpi deserūtur
ducēs legatiq;. Et q circa signa roboris
te exēcitu fuit tuscilū praeter. palati
alij pagos passim multis itineribꝰ
maioris quā acepta erat cladis. nū
ci romā cōtendere rūt minꝰ credatioīs
fuit q̄ euēntus timori hōi nō cōgruēs
fuerat q̄ subsidia q̄ respicēnt inre
trepidā pparati erāt ab tribuno mi
litū uussiuq; eiꝰdē pminores magrātus se
dato inurbe tumultu speculatores ppe mi
ssi nūciaue tuscili duces exercitusq; ee hostē
castra loco nō nouisse. q q plimoꝝ aiozꝝ
fecit dictator. ex se. dictus. Q. fulpicī p
scius uir cuiꝰ pudēcia i re. p̄. cū mltis aluꝰ
tēpestatibꝰ añ expta ciuitas erat cui euēt
eius belli quo dū certamī tribunoꝝ siuſ
pectū añ rē male gestā fuerat magrō
eq̄tū creato abq̄ ipō tribuno militū dic
tator erat dictus. filio suo ut credidē
quidā nā alij ab alā fuliū magrūz eq̄
tū eo āno fuisse scribūt. nouo exercitu pro
fectus adbellū accitus q̄ tuscili erāt. ij. mlꝰ
passuū abhoste locū castris cepit. trāserat
ex rebꝰ gesta supiā negligēcaaq; adeoq̄s
q̄ i romaīs ducibꝰ fuerat. Itaq; p̄mo statī
p̄lio tū dictator eq̄tatu añ signa nos
hostiū turbasset. legionū iñ signa iferri
ppe iussit. signifer ūq; exsuus unū cūc
tātē occidit. tāt ardor addimicādū
fuit ut ipetū eq̄ nō tuleriut. victiq; ac
cī fuga effusa petissent castra breuiore
tēpore q certamine minor castroꝝ op
pugnatio fuit quā plūs fuerit captis
direptisq; castris cū p̄dā dictator mi
liti cōcessisset secutiq; fugētem excastris
hostē eq̄tes renūciassent. Omīs lauica
nos uictos magnā ptē eqꝝ labicos cō
fugisse. Postero die adlabicos ductis
exercitus oppidūq; corona circūdatuz
schalis captū ac direptū ē. dictator ex
citu uictore romā reducto die octauo
quā creatꝰ erat magrātu se abdicauit.
q opportune senatꝰ p̄cū ab tribunis ple
bi agrarie seditioīs mētione ilata de
agro lauicano diuidēdo fierēt cēsuit
frequēs coloniā labicos deducēdā. colo
ni aburbe mille q̄ngēti missi. bina
iugera acceperāt captis lauicanis ac
de iñ tīc. militū cōsulari potāte agrippa
menenio lanato q. l. fuliō structo q. p̄.
lucretio icipitino itē oībꝰ hijs q spurio

rutilio grasso cōsequēte ānō absempro
nio atratino terciū cduob⁹ ceteris. ō.
papirio mugilano csp. nautio rutilio
biēniū trāsīsse extēne res discordia domi
exagratus legib⁹ fiunt. Turbatores uul
gi erant sp. metilius quarto cmecili⁹
tercio. tr. pl. amb⁹ absentes creati. Et
cū rogationē promulgassent. ut ager
exhostib⁹ captus uictam diuidēt ma
gnaq; ptis nobiliū eo plebi scito publi
carētur fortune. Nec ē forme quicquā
agri ut iurīe alieno solo prīta nō āmis
ptū erat. Ne quod uicissēt assignatū uc
pr̄ēent. pt̄ quā plebes habebat atrox ple
bi prīb⁹ q; ppitū uidebatur. certam nec
tribuni militū nūc isenatu. nūc i cōsi
lius ꝓuatis ꝓncipū cogēdis uiā cōcalusi
uebat. Cū appi⁹ claudius nepos ei⁹ qui
decē. uir legib⁹ scribendis fuerat minim⁹
natu expatrū cōcilio dr̄ dixisse. uet⁹ se
ac familiare cōsiliū domo afferre. Pauū
ē suū appiū claudiū oñdisset pat̄b⁹ uiā
unā dissoluēde tribunicie potātis pcol
legarū itercessionē. Facile hīs nouos a
uctoritate ꝓncipū desuia dedua si tam
pro⁹ itēdū pci⁹ quā mḡiestatis memor
adhibeatur orō q; fortunā ill'aios cē ú
uideāt collegas ꝓncipes agēde rei grāz
omiq; adplebē pocupasse. Nec locāi ea
relictū ꝺ haut grauate addinaturos se
ad cāz senatus pquā unūso ordini cū
ꝓmoriby se prīz cōsulēt approbātib⁹ cūc
tis. cnāi omis quīto sertulio ꝓsēo q; nō
trḡnāsset absterre claudiā cōlaudāte
uuuenē negociū datur ut quos q̄sq; pse
set ex collegio tribunoz aditercessionē pli
ēent. misso senatu ꝓnsanē. ab ꝓncipib⁹
tribunis suadēdo mouēdo pollicēdoq; gr̄
tī id singlis ꝓuati gratū unūso sena
tui fore sex aditercessionē cōparauē. Po
steroq; die cū cred⁹ pītō relatū absena
tū ēet. de seditione quā metuhusq; largi
tioē pessimi ex cōsarēt. q. cōnes ap̄mo
tribus prīus habite fuit ut prose q̄sq; iā
nec cōsiliū ꝺ suppetēdi dicēt. nec se ulla op̄
ex̄ciē aliā usquā pt̄ quā i tribunitio au
xilio iei⁹ ꝓtitus fidē exercuēta; rē. p. tī
quā ꝓuatū i op̄ cōfulgē. Predarū ipis
potestatiq; ēe nō aduerandū senatū di
scordiaq; ordinū mouēdā pluraq; i tribu
natu uirtū ēe quā adresistendū ipro
bis collegis fremitus. Deiñ unūsi sena
tus ortus tū exomīb⁹ ptib⁹ curie ctribu
ni appellarētur. Tū silentio fcō hu q; ꝓpar
ti erant grā ꝓncipū quā rogatione a col
legis, promulgata senat⁹ cōscīat dissoluēde
rei pp̄e ēe se eis itercessuros oñdūt grē
i tercessoribus a senatu acte latores roga
tois cōtione aduocata proditores ple
bis comodoq; ac seruos cōsulari appellā
tes aliaq; truca orōne i collegas iuēti ac
tionē exposuere. assidua bella i sequēs ān⁹
habuisset q. p. cornel⁹ cossus. ē. ualeriuſ
potitus ue. s. quinct⁹ cincinnat⁹. ō. fabius
uibulan⁹ tribuni militū cōsulari potāte
fuerūt. Ii uciens bellū vegillo ꝓncipū
distulisset. Quoq; agros tiberi sup ripas
effusus maxīe ruinis uillasq; uastauit
simul equos triēnio añ accepta dates
prohibuit uolanus siue grutis pp. ꝓsidiū
ferre exaussiones iñ i confinē agrū lauī
canū fcē erant. nouisq; colonis bellū ila
tū q; nocā cū se cōsensu omiū equoq; de
fensuros sperassent deserti ab suis nec
memorabili ḳtē bello pobsidionē leuēq;
una pugnā coppidū cfines amisere. Cēp
tatū ab. l. decio. tr̄. pl. ut rogationē fer
ret qua uolas quoz sicut lauicos colonī
mictēntur. P intercessionē collegarū qui
nullūz plebis situi n exauctoritate senat⁹
passuros se ferri oñderūt. discussuz ē
uolis isequente ānō receptis equi colonā
q; eo deducta nouis urbib⁹ oppidū firma
uerūt. Tribunis militū tome cōsulari
potāte. cij. cornelio cosso. l. ualerio prato
ꝯ. fabio uibulano. uers marco postumio

regliens. huic bellū aduersus equos p
missū ē praue mentis homini quā tū uic
toriā magis quā bellū oñdit. Nam ex a
tu ipigre scripto ductuq; aduolas ai le
uib; plus equoꝝ animos fregisset. postre
mo ioppidū irupit. Deiñ abhostib; iauc
certamiñ uertit. et cū inē oppugnationē
pdā militis fore eduriss̄et. capto oppido
fidē mutauit cū magō adiutor ut credā
re. cās exatus fuisse. quā q; iurbe nupdi
repta colonia q; noua minō pdicatione
tribuni pde fuerit aurit eā ira. Postq;
ab collegis exatus, pp seditiones tribu
nitas iurbē reūnit. Audita uor ei in con
tione stolida ac pre uecors quā serio tñ.
pl. legē agrariā ferēti siml ualeas quo
q; ut mittēntur coloni latius se dicēti
dignos ē ee. q armis cepissent eoꝝ ur
bē agrūq; uolanū ee. malū quidē militi
bꝫ meis iquid si q euenit qđ auditū n
cōtionē magis quā mox. prēs offendit
q tñ. pl. uir acer nec infandos mat ite ad
uersarios stupbū ingenū imodicāq; li
guā quā irritādo agitādoq; ineas ipel
leret uocesq; iudie nō ipi tñ sed cause
atq; unūsq; ordinis ēent. Neminē ex col
legio tribunoꝝ militū sepiꝰ quā postu
mū idiscreptationeꝫ trahebat. Tū uero
sedm tā seuū atq; ihumanū dictū au
ditis iquit qritis sic suus malū mina
tē militib;. Tam ꝫ belua dignior uobis
tāto honore indebitur quā qui uos ur
be agrisq; donatos icolonias mittāt. Qui
sedē senectutis urē, ipiciāt q pro urīs co
modis adūsus tā crudeles supbosq; ad
uersarios depugnāt. Incipite deūm mirari
cur pauca ia uram suscipiāt cām. q ut
uobis sperarent. an honores quos ad
uersarius urīs poꝰ quā pri. ppugnatori
bus datis igemuistis modo uoce hui
audita. Quid id refert ia si suffragiū de
tur huic q malū uobis minatur huic q
agros sedesq; ac fortunas stabilire uo
luit pferetis. Plata ꝫ uox postumi admi
lites multo i castris maiore idignatiōe
mouit pde ne iceptorē fraudatorēq; cā
malū minari militibus utiq; ai fremie
apte ee q̄stor p. sertius cade uolēca
colrecti putaret seditiōe putaret posse
qua mota erat misso auocaferante que
dā militē lictore. ai in clamor q iurgiū
oretur saxo ict turba excedit isup iac
pte q uulnerauerit hre questorē qđ i
pator eet militib; minat. Adhūc timl
tū accit postumi aspiora oia fe acerbis
qstionib; crudelib; supplicia. Postremo
ai motū ire nullū facet auocationeꝫ
eoꝝ quos necari subgrate uisserat coar
sit fe ipe adit pellatis pnā uecors det
bunali decurrit i ai sui mouentes passim lic
tores centurionesq; uexare turbā eo idig
tio erupit ut tribunos militū ab exatu
suo lapidib; opiret. Q; tā atrox facinus
pq; e romā nūciatū tribunis militū d
morte collegē per senatū qonis decernē
tibus. tñ. pl. it cedebant sed ea cōtētio ex
certamīe alio pcedebat. Q; aura it essetat
prēs ne metū qonū plebs irāq; tribunos
militū explere crearet. Tendebāt q; sūma
ope ut cōs. crearētur ai se. fieri tñ. pl. n
paterentur q; idē itercedent cōsularib; comi
cis res adit regnū redit victoria. deiñ
penes prēs fuit. q. fabio uibulano it re
ge comitia hītre. cōs. creati st aulus
cornelius cossus. fiurꝰ medullinꝰ. his
cōsulib; pncipio āni. se. fm ē ut deqone
postumiane cedis tñ. pmo quoq; tpe ad
plebē ferret plebs q pficet qoni quem
uellet aplebe cōsensu pp. cōsulib; negotiū
mādatur. q; sūma moderatioe ac lenitate
ppauoꝝ supplicū quos ꝺ metipōs con
sasse mortē satis creditū ē trāsacta re
nec quic: tū cōseq; ut si egerrime id plebs
ferret iacē tā diu iritas sanctioes. q destitu
comodis ferretur. ai itrī desanguīe q
supplicio suo latā legē cōfestim exerti q

A. Cornel Cossus
Fuit Medullinus

iã tã uim hẽ aptissimũ tẽp⁹ erat iudi
catis seditionib⁹ delenimẽ tuis aĩs uo
lani ag⁹ diuisionẽ obici quo fẽ⁹ mi
nuissent desideriũ agrarie legisq⁹ pp
sessio p in iuriã agro. ꝑp. prẽs pellebat.
Tunc h ipa dignitas augebat aĩos ñ
iretinẽdis m ꝑp⁹. agris quos ut tenẽt
ptinacẽ nobilitatẽ ee ſ. ne uacuũ q̃dẽ
agrũ nup exhostib⁹ captũ plebi diuidẽ
mox pauc⁹ it cẽtũ fiturus ꝑdẽ. Eodẽ
ãno adusus uulsc⁹ pplantes hernic⁹
tũ fines ducte aturio coñs. legiones aĩ
hostẽ i nõ iueissent ferentinũ quo ma
gna mlitudo uulsc⁹ se cõtulerat cepe
min⁹ ꝑdẽ quã superauerãt fiut q uol
sci p⁹q̃ spes tuendi exigua erat sublatis
reb⁹ nocte oppidũ reliquerũt. Postero
die, ꝑpe destũ capitur hernicas ipẽ ager
dono datur ãnũ modestia tribunorũ
q̃etũ excepit tũ. pl. luci⁹. q. fabio am
busto. c. furio pactilo coñs. is aĩ pnc⁹
statũ ãni uelut pensũ nois familieq⁹ ag
rarius legib⁹ ꝓmulgãdis aeret pestilẽ
cia cohorta minatior tũ quã pniciosior
cogitatões hominũ aforo certaminib⁹
q⁹ ꝑp⁹. ad domũ curã q̃ corp⁹ nutrien
torũ aut minus q̃ eã dãpnosã fuisse
q̃ seditio futura fuerit. credũt. Defecta
ãnitate plimorũ urbis ꝓpaucas fu
neribus pestilentẽ iopia ãnũ frugũ ne
glecto cultu agrorũ ut plerũq⁹ fit ex
cepit. m. papirio acratino. c. nautio
rutilio coñs. iã fames quã pestilencia
tristior erat. Nã dimissis arcta omĩs p
pulos legatis q̃ ruscã mare q̃ tibe
rim ac colũt ad frumẽtũ mercãdũ.
ãnone foret subuẽtũ supbe absanni
tib⁹ q̃ capuã habebant cumasq⁹ legati
,phibiti cõmertio sũt. Contra ea bẽi
gne absciloz tirãnis aducti maxi
mos cõmeatus siimo etrurie studio
tiberis deuexit solitudiẽq⁹ i ciuitate
egra expti coñs. st ai ilegationes nõ pl⁹
singul senatorib⁹ iuuentes coacti st.
binos eq̃tes adicẽ. ꝑt⁹q̃ amorbo ãno nãq⁹
nich eo biẽnio itestini extinct⁹ ue icommodi
fiut. Nec ũ solitudines dissessere omĩa q̃b⁹
turbari solita erat ciuitas domi discor
dia foris bellũ exortũ. m. emilio coñs. ua
lerio ꝓcto coñs bellũ eq̃ pabãt uolsci
quãq̃ nõ ꝑp⁹. cõsilio capescentib⁹ arma
hostium iam e ilatinũ hernicuq⁹ trãs
senderãt agrũ. Dilectũ hñtẽ ualerũ
coñs. m. meniꝰ. tũ. pl. legis agrarie latõ
ei impediret auxilio que tribuni nemo
iuuis sacramẽto dicẽt repente nũciat?
arcẽ caruẽtaneaq⁹ abhostib⁹ occupatã ee.
ea ignominia accepta tũ apd patres in
uidie me nemo fuit. Tũ cetis tribunis
iã añ ꝑpatis itercessoribus legis agrarie
pbuit iustiorẽ. cã. resistendi collegę ita
q⁹ cũ res diu ducta paltcationẽ eet cõ
sulib⁹ deos hoiesq⁹ testãtib⁹ q̃quid abho
stib⁹ dadis ignominieq⁹ aut iã accep
tũ. eet aut imineret culpã penes me
nemũ fore. q̃ dilectũ impediret. Ne
nemo cõtra uocaferante. si i iusti dñi
possone agri ꝑp. cedent, se morã dilec
tui nõ facere decreto itpolito nouẽ tri
buni sustulerũt certamĩ, pnũciauerũt
q̃ ex collegii sñia. c. ualerio coñs. se dãp
nũ aliãq⁹ cohortionẽ aduersus itcess
sionẽ college dilectus cã detractãtibus
miliciã ihibenti auxilio futuros ee. Ih
decreto coñs. armatus cũ pauc⁹ apellã
tib⁹ tribunũ collũ torsisset. metu cetis
sacramẽto dixẽ. Duct⁹ exercitus ad carue
tanã arcẽ quãquã iussus i festusq⁹ cõ
sului erat. ipigre pmo statũ aduẽtu di
iectus q̃ ipresidio erãt arcẽ recepit. p
datores exp̃sidio pnegligenciã dilapsi
occasionẽ apuere adinuadendũ pde
exassiduis pplationib⁹ q omĩa ilocaz
tutũ cõgesta erant. Fuit aliquãtum
uẽditũ st hasta coñs. i erariũ redire
questores iussit. Tũ pdicans pcipẽ

uolũtarius micad
scantie militarij
adquoz fumam

p̄te fore ex̄atū cū miliciā nō abnuisset.
Auctre iñ plebis ac militū i cōs trahe.
Itaq; cū ex̄sē. urbē ouans itroiret altꝰ
icondita ūsus militarj licētia iactata
q̄bꝫ cōs. i trepitus meneni celebre no
mē laudibus fuit cū adomiez mētioꝫ
tribuni fauor arāistatis pp plausu q̄
ad sensu cū uocabꝫ militū certaret
plusq; ea res quā pre sollēpnis militū
lasciuia icōsulē aure i patribꝫ iicat q
tāquā aut dubius it tribunos militū
honos menem si petet cōsularibꝫ comi
cis ē exclusus. Creati cōs. st cȳ. cor
nelius cossus. l. furius medullinus i
tiz nō alias egrius plebs tulit tribu
nicia comitia ꝫ nō cōmissa eū doloreꝫ
q̄storus comicis siml' oñdit q ultra est.
Tunt pmū plebis questoribꝫ creatis.
uta ut iquatuor creandis uni patcio
.c. fabio ambusto relinq̄retur locus
tres plebei .q. filiꝰ p̄. aelius pipius da
rissimaꝫ familiaꝫ uuenibꝫ pferent
auctores fuisse tā liberi pp suffragij
icubis accipio ex familia infestissima pa
tribꝫ tres i eū annū tū. pl'. creatos hi
ml'taꝫ magnaꝫ q; reꝫ molē auidis
simo adeo ppꝰ oñtantes. Cū ad firma
ssent nichꝫ se moturos sine q̄storiꝫ
q̄dē comicis q̄ sola promisciua plebi pa
tribusq; reliquisset. senatus satis ani
mo pplo eet ad id qd tā diu uellent. q
pleges licet, pingenti itaq; uictoria
ad fuit plebi questu nāq; eā cū hono
ris ipius fine estimabāt sed patefactꝰ
ad consulatū ac triūphos locis nouis
hoībꝫ uidebatur pres cōtra nō, pcom
unicatis sed, pamissis honoribꝫ treme
negare si ea ita sit liberos tollēdos ee
q̄ pulsi maiozꝫ loco cernēteſq; alios i
possone dignitatis siue alij flamineſq;
nusquā alio quā adsacficādū. pplo
sine iperus apotātibꝫ relinquantur.
Inritatis utriusq; ptis animis cum
q̄spl plebs supplisset q tres ad pplāre cām
celeberrimi noīs hēret duces. prēs omīa
q̄storiis comiciis. ū utrimq; plebi licet
similia fore cernētes tendere ad cōsu
lū comiciaq; nō dū, pmiscua eent icalij
ō tribunos militū creandos dicent.
q tandē aliqñ ipaciendos plebi honores.
sed nulla erat cōsularis atio quā in
prediendo id q; petebāt exp̄mentur. Cū
iira oportunitate uulseos q̄equos p̄
datū ex̄ fines exisse iagrū latinū her
niciq; adfertur ad qd bellū ū exsē. cōs.
dilectū hre accipiunt obstare tūc eni
xe tribuni ꝫ plebiq; eā fortunā oblatā
memorātes tres erant q omīs acerrimi
uirj gñosiq; iā ut it plebeios duos sin
gli singlos ꝫ cos obsuādos ꝫ assidua
opa desumūt uni cōtioibꝫ data. Nūc
detinenda nō cōtienda plebs. nec dilec
tū cōs. nc comicia q̄ petebant tribunj
expediebāt. Inclinante deiñ se fortu
na ad cām plebis nūcij uciunt arcē
caruētanā dilapsis adp̄dā militibus
q̄ ipresidio erāt equos int̄fectis pau
cis custodibꝫ arcis iuasisse. Alios re
currētes iarcē. alios palantes iagris
cesos. Ea aduersa ciuitas res uires
tribunicie actioni adiecat. Ne q̄equā
ē tēptati ut cū deniq; desistēt ipediē
do bello. Postquā nō cessere nec pp. tē
pestati nec sue iudie puincāt ut. sc.
fiat de tribunis militū creādis certo
tū pacto ne cui ratio hrētur. q eo āno
tū. pl'. eet neue quis reficētur iannū
tū. pl'. haud dubie icaliços tenotante
senatuj quos mercedem seditiosi tri
bunatus petē cōsulatū insimulabant.
Tū dilectus hi bellūq; omīuz ordinū
cōsensu apparari. Ceptū cōsulatū amb
, pfecti siit ad arcē caruentanā an alē
ad comitia habenda substituerit i cer
tū diūsi auctores facuīt illa, pcerto
hūda iqbꝫ nō disentiunt abarce. car

uentana cū diu nec q̄quā oppugnata cēt
recessiz uetrugine uolscis cōtē exactu
receptā ꝓlationesq; ap̄das cū uolsco ag.
et inequis ingentes factas rome. sicut
plebis uictoria fuit. inco ut que mallēt
comitia hr̄ent. Ita euentu comitioz p̄ce
uice. Nāq; tribuni militū cōsulari potāte
cōtra spē omiū tres p̄cii creati sūt. c. u
lius tullī. p̄. cornelius cossus. c. sulpiu
alcola arcē adhibitā fert̄ apricus cui co
nalu titi quoz ilimulabāt q; turbā indig
rū candidatoz it̄miscendo dignis tedio
sordiū inq̄busdā insignū pp̄. aplebeis
aūtulsent. uolscos deīn q; equos seu cur
uētana ars retēti ispē seu uetrugine a
missiz p̄sidiū adirā cū impulisset fama ad
fertur. sūma ui adbellū cohortes caput ire
rū anciates cē cozlegatos utriusq; gen
tis pplos arcā misse castigantesq; ignaui
am q; abditi intra muros pplabūdos iag
ros uagare romanos p̄ore āno q; oppm
uetrugines p̄sidiū passi cēnt. iā nō creat
modo armatos sed colonias q̄ā in suos
fines mitti. nec ipos modo romanos sua
diuisa hr̄e. sed ferentinū q̄ā dese captū
hernicis donasse. Adh̄ tū iflāmarentur
aī ut ad quosq; uētū erat numius numioz
cōscribebatur ita omiuz pplox in uētu
antiū cōtracta i castris positis hostē opie
bantur. Quē ū tumltu maiore q̄ā quā
ces erat nūciantur romā senatus extīplo
q̄ trepidis ultimū consiliū erat dic
tatorē dicē iussit quā rē egre passos uli
ū cornelīūq; ferūt magnoq; certamīe
animoz rē actā. Cū p̄mores p̄riz neq;
quā cōquesti nō cē in auctē senatus tri
bunos militū. Postremo q̄ā tī. pl'. ap
pellarent cōsules quoz alter potāte uiz
sup tali re ihibitam referrēt tī. pl'. leti
discordia p̄riz nichil cē inhis auxilius
dicerēt quibz nō auxiū nō denicq; homi
nū nūo cēnt. si qñ promissaq; honores
comunicata tres p̄cēt. Cū se aīaduer
suros neq; superbia magrātuū irrita. sē. cēnt
iterī p̄cij soluti legū magrātūq; uetezū
dia pse quoq; tribunicīā potātē agent. Illec
cōtentio minime idoneo tpe cū tm̄ belli i
manibz cēt occupauāt cogitationes ho
minū. donec i diu altēnis nil cornelīq;
cū ad id bellū ipi satis idonei ducez cēnt.
nō cē equū mandatū is app̄. eripi honorē
diseruerē. Tū ab ala sulp̄. tī. militū
tacuisse se tā diu ait. nō q̄ icertus sīne
fuerit. q̄ē bonū cuē se cernē sua app̄as
cōsilia. sed q̄ maluerit collega sua sponte
cedē auctot. senat̄ quā tribunicīā potātē
adūsus se iplorari patentur. Tū quoz si tēs
sinēt libēt se datuz tēp̄ his fuisse adrect
ptū nimis ptinacis sīne. sed cū belli neces
sitates nō expectēt humana cōsilia potio
rē is collegaz q̄. tē. p̄. fore q̄si maneat i
sīa senat̄ dictatorē noctē proīa dictuz
ac sīqs iterdat sē. auctoritē. se fore cōtētū.
Quo fm̄ haut imeritā laudē grāmq; apd
oēs tulisset dictator. p̄. cornelio dēo. ipē
ab eo magr̄ eq̄tū creatus ē. cēt fuit collegis
eūq; ituētibus quā q̄ atq; honos oportuni
ora it̄dū nō cupientibz cēnt bellū haut
memorabile fuit. bno atq; eo facili p̄lio
cēsi adan tuū hostes uictor erat d̄pl̄at uol
scā agrū castellū adlacā fuitq; uiexpugna
tū atq; ui eo tria milia hominū capta. Ce
tez uolscis intra menia cōpulsis. nec defen
dētibz agros dictator bello ita gesto ut mi
nō defuisse fortune uidēt felicitate quā
glā maior iurbē redit magrātuq; se ab
dicauit. Tribuni militū mētione nulla
comitioz cōsulariū habita credo obstaz
dictatoris creati tī. militū comitia edi
xerūt. Tū ū grauior cura pribz icessit. Q̄p
re aī ꝑdi. cām absūs cernient. Itaq; sicut
p̄ore āno p̄digniss̄imos explebis cādi
datos omiuz q̄ā dignoz tediū fecerant.
Sic tū p̄moribz p̄riz splendore q̄q; adpe
tēdū ꝑparatis sine loca obtinuere. ne aū
plebio aditus cēt quatuor creati sūt omēs

iã functi honore. l. furi medullin. c. uale
ri potit. caj. fabius uibulanus. c. fulius
albula h refectus cõtinuato honore cũ ob
alias uirtutes. tũ ob recẽtẽ fauorẽ unica
moderatione. Parcũ eo ãno q añ tẽp in
duciaz. cũ ueienti pp. erierat plegatos
fecialesq res repti cepte. Quib ueienti
bus adfinẽ legatio ueiencũ obuiã fuit.
petere ne pulsquã ipi senatũ romanũ ad
issent ueios uretur absenatu ipetratũ. q.
discordia itestina laboraret ueientes ne
res abhis repterentur. Tamtũ affuit ut
ex incomodo alieno sua occasio pretetur q
i uolscis accepta dares amisso uerrugĩe
psidio u tm intẽ fuit momti. ut ci pcĩ
tib opẽ militib q i uolscis obsidebãtũ
succurri si maturatũ cet potuisset. ad id
uenerit ecatus subsidio missus ut ab
recẽti cede palati ad pdandũ hostes opm
rentur. Tarditatis cũ isenatũ mag fuit
quã tribunis q q. cã. siima ui restare nũ
cabãtur pax cogitauerũt nulla uirtute
superi humanaz uirtũ modũ fortissimi
milites nõ tm ne cuj post mortẽ multi fi
ere. Insequẽti ãno p. q caj. cornelio cossus
caj. fabio ambbusto. l. ualerio potito tũ. mil
cõsulari potãte ueiens bellũ motũ obsu
pbũ responsuz ueientis q legatis senatus
repetentib res ui faceserẽt ppere urbe fi
nibusq daturos. quos. l. arstolomi dedis
set respondeti uolsit. Jo pres egre passi de
creuere ut tria milia debello idicenda ue
ientib. Primo quoq die ad mm pp. ferrẽt.
Q u pmo promulgatũ est fremere uuicẽ
nõdũ debellatũ cũ uolscis ee modo. duo
psidia occidione occisa cũ piculo retineri
nullũ animi ee quo nõ atie dimicetur q
tãquã peniteat laboris nouũ bellũ cum
finitimo pplo q potẽtissimo parari qui
omẽq etruriã sit cõtaturi. Jb sua spõte
agitata isup. tũ. pl. accẽdũt maximuz
bellũ tũ patrib cũ plebe ee dictitant ea d
idustria uexãdã milicã trucidãdãq; ho

stib obica cũ pail urbe haberi atq ablegari
ne comi potiũ memor libertatis colonia
riũq aut agi pp. aut suffragii libere ferẽdi
cõsilia agitet pnsanteq uetranos stipẽ
dia cuiq q uulnera ac cicatrices numera
bũt. Qd iã integri cẽ in cõpte loca ad noua
uulnera accipienda q sup sanguĩs q dari
pre p. posset rogitãtes. Jhec cũ ipsimonib
contionibusq itẽdũ agitãtes audissent ple
bem ab sui sapiẽdo bello proferturi tẽpus
ferende legis quã si subiectã in uidie cẽt.
antiquaria apparebat itim tria milia iuuł
sci agrũ ducere eratũ placuit. caj. cornelio
unus rome relictus tres tribuni postquã
nullo loco castra uolscoz cẽ. nec cõmissu
ros se plio apparuit triptito ad deuastãdos
fines discessere. Valerius antiũ petit cor
nelius q giras quacuq icessere late pplati
sunt. tecta agrosq ut detinent uolscos
fabi q marcie patebatur ad anxur oppug
nãdũ sin ulla pplatioe. accessit. Anxur fuit
q nũc tarracine se. urbs, pna i palude ab
ea pte fabius oppugnatõnẽ oñdit carcũ
misse. quatuor cohortes cũ. c. fulio abala
tũ in minẽtẽ urbi collẽ cepissent. Ex loco
altiore qua nullũ erat psidiũ ingẽti da
more ac tumultu menia iuasere. Jd quẽ
tumultũ obstupefacti q adusus fabiũ ur
lẽ infimã tuebantur. locũ cedere scalas
admouẽdi plenaq hostiũ cũcta erant. Et
i mitis diu cedes parit fugiencũ ac resi
stenciũ armatoz atq ibermuũ fuit. Cogge
bantur itaq uicti q credentibus spei. n. erat
pugnã imire. Cũ renũciatũ repente. ne q
pẽ armatus uiolaretur reliq omẽm mlti
tudiẽz uoluntariã. exuit armis. Quoz ad
duo mil q quingenti uiuj capiũtur acta
pda fabius militẽ abstinuit dom collegi
ueirent abill quoq exatibus captũ antiu
dictitãs cẽ q actos uolscos apsidio ei loca
auitassent. q u uenerũt oppidũ uetẽ for
tuna opulẽtũ tres exatus diripuere. Eaq
pmũ ixemgnitas ipatoz. plebem patribus

6p

cōcluauit addita deū oīuz maxīe tēpestiue
p̄napiū iml'titudīe mun'e ut añ mētioēz
ullā plebis tribunoz ut decer'nēt q̄ senat⁹
ut stipēdiū milet̄ de pp̄. accipet. Cū añ id
tēpus de suo quisq; faceꝛ eo mun'e cēt ñ
acceptū ūquā aplebe tāto gaudio tradit⁹
cōcursum. Itaq; adaurīā cē p̄sentalq; exe
ūcaū man⁹q; p̄res uere appellatos effectū
cē fatentiby. ut nemo p̄rtā munificā pa
triā don⁹ quicquā uiriū sup cēt corpoꝛi
aut sanguini suo parcēt cū comodatis
uuuaret rē familiarē. saltē adquiescere
eo tp̄e quo corp⁹ additū atq; opatū rei
p̄ esset. Tū q; ultro ꝺ oblatū cēt nō a tū.
pl'. nūquā agitatū nō suis ꝙmonib⁹ ad
flagitatū id efficiebat multiplex gau
diū tumulatorēq; grāz rei tū. pl'. cōis
ordinū letīcie cōcordieq; soli exptes ne
gare tā id letū p̄ib⁹ uniuersis nec p̄spe
rū fore quā ip̄i credent cōsiliū sp̄ez p̄ma
meli⁹ fuisse quā usu apparituꝝ. bñ ē cā
precauaz cōficī posse ñ tributo idictio ex
alieno ḡ alios largitos. Illeq; q̄ā si cēt
ferant passuros eos q̄b⁹ iā emerita sti
pendia cēnt meliore cōditiōe alios mi
litare quā ip̄i militassent q; eosdē īsua
stipendia impensas fecisse q; alioz facē
his uocib⁹ mouerūt p̄tē plebis. postre
mo indicto iā tributo edixerūt q; tribu
ni auxilio se facturos siq̄s in militare
stipēdiū tributū nō cōtulisset p̄tes bñ
cepta rē pseueranē tueꝛ. Conferre ip̄i
p̄mi q; q̄ nō dū argentū signatū erat
es graue plaustris quidda aderanū cō
uehentes spetiosam q; iā collationē faci
ebant. Cum senatus sūma fide exercitu
cōtulisse p̄mores plebis nobiliū amici
excōpsito cōferre incapunt. Quos ci
q; apatrib⁹ collaudari q; amiliari etate
tāquā bonos ciues cōspicꝛ uulgus homi
nū uidit repente spreto tribunicio a
uxilio certamī cōferēdi ē ortū. Et lege
plata de indicēdo uuentib⁹ bello. exatū
magⁿ exptē uoluntariū noui tribuni mi
litū cōsulari potāte uicios duxē. Fuere
aūt tribuni tē. q. capitolin⁹. quintus
quinc⁹ cincinnat⁹. c. uulc⁹ tullus iteꝛ a
manli⁹. l. furius medullinus terciꝰ. c.
emili⁹ mamercus abus p̄mū circūsessi
uei sē sub cui⁹ inicū obsidionis cū q
ruscoꝝ. cōsiliū adpuū uoltū ne frequē
ter habitū cēt paru cōstituti bello ne
pp̄. gētis uniuerse tuendi uicientes cēnt.
Ea oppugnatio segnior. Insequēti āno
fuit p̄te tribunoꝝ etatus que aduol
sci aduocatū bellū tribunos militū cō
sulari potāte hūs ānis habuit. c. ua
leriū potitū. tertio manliū sp̄gū fidena
tē. p̄. corneliū cossum maluginēsem
. c. corneliū cossum. c. fabiū ambustū
sp̄. nautiū rutiliū iteꝝ cū uulscis sē
ferentinū atq; ecetaz signis cōlatis di
micatū romanis sēda fortuna pugna
fuit arctena in uulscoꝝ oppidū atribu
nis obsidetq; cepta. In int̄ eruptionē tēp
tatā cōpulso iurbē hoste occasio data ē
romanis irūpendi p̄tē quā arcē cetā
capta i arcē munitā natura globus
armatoꝝ cōcessit ifra arcē cesi captiq;
multi mortales. ars deū obsidebāt ur
nec aut icapi potāt q; prospatio loci sa
tis p̄sidij habebat aut spē dabat deditio
nis omī pp̄. frumēto. p̄usquā urbs cape
tur iarcez cōuecto tedioq; recessū in forz.
Nisuus arcē romanis p̄didisset. Ab
eo milites plocī arduū acceptī cepere
aq̄b⁹ cū custodes trucidarēt̄. certā ml'
titudo repentino pauore oppssa īdedi
tionē uenit. Diruta arce q; urbe ar
tena reducte legiones exuulscas oīsq;
iuſ romana uicios cōuersa ē. Proditoꝝ
pp̄ libertatē duaz familiaz una i pre
miū data sui⁹ romani uocatiuus fuit.
q; artenā uicinaū nō uulscoꝝ fuisse
credunt. Preter terroꝛē q; eidē noīs urbs
it̄ careat q; uicios fuit. sed eā reges tōn

releuere. Cereti q̄ nō ueientaū fuerat
altāret. H nomine eodē in uolsco agro
fiut aul exadium ē dictū. Titiliuū
nichomachis text. Vnc emendaui aburle
cōdita. Victorianꝰ hūc emendabam
dnīis sȳmachis. Explicat liber. iiij. In-
cipit liber quintus. feliciter.

Acc alibi para
ta romani uici
q̄ iarmis erāt:
tāta ira odioq̄
ut uictis finē
adēe appareret.
Comitia utriq̄
pp. longe diu
sa ratione frā sunt. Romani au
xere tribunoꝝ militū cōsulari
potāte. numerū octo q̄ nūq̄ an
tea creati. aō. emiliꝰ mamercus.
Itē luciꝰ ualerius potitus. ter
cū appi claudius crassus. aō.
quintiliꝰ uarus. aō. uluus pu
blius. aō. postumiꝰ. aō. furius
camillus. aō. postumiꝰ albinus
ueientes. ō. tedio ānue ābitioīs q̄ intēdū
discordiaꝝ causse erat regē creaucre.
Offendit ea res ppm etrurie aīos. non
maiore odio regni quā ipiꝰ regis grauis
iā his antea genti fuerat. opib⁹ supbia
q̄ q̄ sollēpnia ludoꝝ quos itēmitti. ne
fas ē uolent dirimisset cī obirā repul
se q̄ suffragio duodecī pploꝝ aliꝰ sacer
dos ei platus ēet. artifices quoꝝ magī
ps ipiꝰ sui erant ex medio ludicro re
pente adduxit. Gens itaq̄ aī oīs alias
eo magī tradita religioīb⁹ q̄ excelleret.
arce colendi eas. auxiliū ueientib⁹ ne
gādū donec sub rege ēent decreuit. Cuiꝰ
decreti sub pīsta fama ē ueis, pp metū re
gis. q̄ quo tale q̄d dañ referretur, pse
ditioīs eū pncipe nouanis auctorē ha
bebat romani. q̄ siqui eteres exetruria
nū cīabantur tī qua oīb⁹ cōcilus ea rē
agitari ad ferebat. Ita munichant utan
apicia munimēta ēent. alia iurbē q̄ē.
oppidanoꝝ eruptōes usa alius frons i
etruriā spectās aurilus si qua forte iñ
ueirent obstruebātur cī spes maior i
patrib⁹ romanis i obsidione quā ioppu
gnatione ēet hibernacula q̄ā res noua
militi romano edificari cepta cōsiliūq̄
erat. hiemādo cōtinuare bellū. Q̄ postq̄
tī. pl. iā diu nullā nouādi res cāz inue
nientib⁹ romā ē adlacī in contionē, p
siliunt sollicitāt plebis aīos hoc illō ēē
dictitātes q̄ era militib⁹ sint cōstituta
nec se fefellisse id donū inimicoꝝ ueneno
ī litū fore ueīsse libertatē plebis remo
tā in perpetuū q̄ allegatā aburle q̄ abre. p. uuuētutē. Iam ne hiemi quidē. aut
tēpori āni cedere ac domos. ac res in
uisere suas. quā putarent cōtinuare
militiae cāz. ēe nullā profecto aliam ī
uēturos ne quid pfrequēcā uuuenū
coꝝ īquib⁹ uires omis plebis ēent agi
tecomodis eoꝝ possz uexari ptēa q̄ su
bia mlto acrius quā ueientes quippe
illos hiemē sub tectis suis agere egre
gis muris situq̄ naturali urbē tutātes
militē romanū iopē ac labore niuib⁹
pruinisq̄ obrutū sub pellib⁹ durare
ne hiemis q̄dē spatio q̄ omiuz bellorꝝ
terra mariq̄ sit quies arma trpnētez.
Hoc neq̄ reges neq̄ añ tribunicīā po
testatē creatā supbos illos cōs. neq̄
triste dictatoris ipium. neq̄ ipetuos
decē uiros i iuncxisse suis tutius ut plem
nē milicā facerent q̄ tribuni militū
iplete romana regnū exēnt. Q̄d nā il
li cōs. dictatores ue facturi ēent q̄
pcōsularē imagiez tā seuā ac trucē fe
cerint. sed id accidere haud imerito
nō fuisse ne i octo quidē tribunis mi
litū locī ulli plebeio antea trina loca
cū cōtētionē sūma priaos explere fo
tos. Nūc iam octo iuges adiperia

optinẽda ire. ⁊ ne inturba q̃dẽ hr̃e plebeiũ
quẽquã q̃ si nich̃ aliud admoneat colle
gas liberos ⁊ auces cor nõ suos milita
re quos hieme saltẽ indomos ac tecta
reduci oporteat ⁊ aliquo tp̃e anni patẽ
tes. liberosq; ac cõiuges inuisere ⁊ usur
pare libertatẽ ⁊ creare magr̃at̃. Nec ta
liaq; uociferantes aduersariũ aut im
parẽ nacti st̃ a pp̃. dauduũ relictũ a colle
gis ad tribunicias seditiones cõp̃mẽdas.
uirũ ibutũ iã ũ iuẽta certaminib; ple
beis. quẽ auctorẽ aliqđ ãnis añ fuisse
memoratũ ẽ p collegarũ i t̃cessionẽ tri
bunicie potãtis dissoluende eis tũ iam
nõ p̃mptus ingenio tm̃. sed usu ⁊ iã ẽt
ate tatus. talẽ orõnẽ habuit. ⁊ iumquã
dubitatũ ẽ. q̃rites utrũ tribuni plebis
uiã an sua cã seditionũ semp auctores
fuerint. Ad ego hoc ãno tedisse dubita
ri certũ habeo. Et ai lector tandẽ longi
erroris uobis finẽ fm̃ ẽ. Tum q̃ sedis
potissimũ is uiris rebꝫ hic error ẽ subla
tus ⁊ uobis q̃p̃ uos re. p̃. gratulor an
ẽ q̃sq; q̃ dubitet null' i iurus uiris siq̃
forte aliquando fuerũt ũquã eque. q̃
munẽ patrũ impletem. Cũ era militi
bꝫ cõstituta sunt tribunos plebis of
fensos ac cõcitatos ẽe. Q; illos aliud
aũt timuisse creditis aut hodie turbare
uelle in cõcordia ordinũ. quã dissolue
te maximi ⁊ tribunicie potãtis tentat ẽe.
Hic sic hercule tãquã artifices, pbãdi
iprobi op⁹ querũt. q̃ ⁊ sup eg̃ aliquid eẽ.
i re. p̃. uolunt ut sit ad cui⁹ curationẽ
a uobis adhibeantur utrũ ẽ defenditis
an ipugnatis plebem utrũ militãcũ
aduersarij estis. a. cãz. agitis in forte
hoc dicatis q̃q̃d p̃es facũt. Displicet
siue illis, p plebe. siue cõtra plebem ẽ ⁊
quẽ admodũ cũ suis suus uetant dñũ
quicquã rei cũ alienis hominib; ee pa
riterq; i is bñficio ac maleficio abstine
ri equũ ẽet. sic uos ĩdictis p̃ibꝫ cõmẽ
tio plebis ne nos comitate ac munificẽ
tia nr̃a, puocet⁹ plebẽ nec plebs nobis
dicto audiẽs atq; obediens sit quãto
tãdẽ si q̃quã i uobis nõ dico cauil'. sed
humani ẽet fauere uos magis ⁊ quãtum
i uobis ẽet idulgere poꝫ comitati priꝫ.
atq; obsequio plebis oportuit. Quesiꝫ
pertia cõcordia sit. quis nõ sponde⁹ auxit
maximũ hoc ipiũ int̃ finitimos breuiꝫ
futuroꝫ ẽe. atq; ego q̃ hoc cõsilio collegi
rũ meoꝫ quo abducẽ ifestare aucis ẽt
atũ noluerũt. nõ utile solũ sed ⁊ iã neces
sariũ fuit postea differ̃. Nũc tripa cõdi
tione dicẽ. militãcaũ libet quã otionem
nõ apd uos solũ sed ⁊ iã in castris si ha
beatur ipõ ẽtatu disceptante aquã ar
bitror uideri posse. Inqua si m̃ ipe n q̃
dicerẽ. imẽtẽ ueire posset aduisatioꝫ cer
te otionib; cõtentus eem. Negabãt nup
dãda ee era militib; q̃ nũquã data cent.
Q̃m m̃ ig̃ nũc idignari possint. quib;
aliquid nouj adiectũ cõmodi sit eis la
borẽ ⁊ iã nouũ proportionẽ i iungi nul
quã nec opaꝫ. sine emolumẽto nec emo
lumẽtum ferme sine ipensa opa ẽ. Labor
uoluptasq; dissimillima natura socie
tate q̃dã int̃ se naturali⁹ sunt⁹ uincta
molestie antea ferebat miles se suo sup
tu opam rei. p̃. p̃bere gaudebat. id ẽ ptẽ
ãni se agrũ suũ colere quererẽ uñ domi
miliaeq; se ac suos tueri posset. gaudet
nũc fructu is rẽ. p̃. cẽ. ⁊ letus stipendiũ
accipit. Equo igitũ aio paciat⁹ se ab do
mo ab re. familiari cui grauis impensa
nõ ẽ paulo diuciꝰ ab eẽ an si ad calca
los eũ res p̃p̃. uocet nõ m̃to dicat an
nua era habes ãnuã opã ne deantu equ
um cẽses militia semestri soliduũ te sti
pẽdiũ accipe i uic⁹ orõnis q̃rites motor.
ne ẽ agẽ debẽt q̃ mercenario militi utũ
ut nos tãquã cũ aulitib; agere uolum⁹
agiq; tãquã cũ priuatis nobiscũ equũ cẽsem.
aut nõ finã pi bellũ oportuit aut geri p

dignitate · p̄. ū. ⁊ pfici quā p̄mū oportet.
Pficietur aūt si urgem̄ obsessos si nō
añ absedim̄ quā spei nr̄ē finē captis ueis
ipsuerim̄. si ecuile nulla alia cā. ipā i
dignitas perseuerancāā imponere debuit
tecē quōdā ānos urbe oppugnata ē ob
unā mulierē abuniūsā greaa qua, pail
adomo q̄t t̄ras quot maria distans no
bis inē iuceslimū lapidē incōspectu, pp
urbis nr̄e ānuā oppugnationē pferre
piget ⁊ silicet q̄ leuis cā belli ē necsā
tis quisquā iusti doloris ē q̄ nos adpse
uerādū stimulet septies rebellarūt: i
pace nūquā fide fuerūt agros nr̄os mi
les depp̄lati st̄ fidenates deficere anobis
cogerūt. colonos nr̄os i interfecerunt.
Actores fuere ō̄ nos cedis ipie legatoz
nr̄oz etruriā om̄ez adūsū nos cōcitare
noluerūt hodie q̄ id moliūtur res re
petēs legatos nr̄os aut procul a fiunt
quin uolarent cā his moliter ⁊ pdila
tiōes bellū geri oportet si nos tā iustū
odiū n̄ mouet ne illa q̄dē ceo uos mo
uent opib⁹ igentibus septa urbs ē q̄b⁹
intra muros cohercetur hostis agrū nō
colūt ⁊ ailta euastata st̄ bello si re dua
m̄ exactū quis ē dubitet illos nō acupi
dicare solū ulaſendi sed ⁊ iā necessita
te ipōita exalieno p̄dandi cā sua amise
rint agrū nr̄ūz iuasturos nō differim̄.
Igitur bellū isto cōsilio sed intra fines
nr̄os accipim̄. Quid illud q̄ ppe ad milites
ptinet. quib⁹ toni tribuni plebis. cā sti
pendiū extorquere uoluerut. nō cōsul
tū repēte uolūt. quale ē uallū fossāq; i
gētis utrūq; rē opis ptātū spaciū dux
erūt castella p̄mo pauca. Postea exacto
aucto exterrima fecerūt munitiōes n̄
urbē m̄ sed in etruria ⁊ iā expectātes
siqua iñ auxilia ueiant oppsuere q̄d
turres q̄d uineas testudines q̄ ⁊ taluū
oppugnādaz urbiū apparatū loquar cā
tātū laboris exhaustū sit ⁊ ad finē iam
opis tādē pūctum reliquenda ne h̄ cēlestis
ut adestatē rursus noiā de integro his re
stituēdis exsludetur labor quāto ē min⁹
opa tueri. facta ⁊ istare ⁊ pseuerare de
fungiq; cura Hercules ē, pfecto tes ē si uno
tp̄e pagitur nec ipi p̄ē missiones has i
terualla que lectorē sp̄e nr̄az facimus.
Loquor de opis ⁊ de tp̄is iactura quid pcai
li. q̄d differendo bello adim̄ nūc obliuisa
nos h̄ tā crebra etrurie cōalia dimicātē
dis ueios auxilus paciūtur ut nō res
se h̄t. Irati st̄ oderūt negāt missuros
q̄tū imill' ē capte ueios licet quis ē qui
sp̄ōdeat eūdem si differtur bellū animi
postea fore cā si laxamētū dederis maior
frequētiorq; legatio iura sit. Cui id q̄d
nūc offendit ⁊ rutulos rex acatus ueis
mutari spatio itposito possit ul' cōsensu
ciuitatis ut eo recōalient etrurie aīos
ul' ip̄i⁹ uolūtate regis q̄ obstare regnū
suū saluti cauū nolit. Videre q' res quā
iutiles sequātur illā uiā cōsiliu iactura
opū tāto labore. factoz uastatio imineſ
finiū nr̄oz ⁊ rutulū bellū, pucicēre cōcita
tū. b' st̄ tribuni cōsilia ura. Nō hercule dis
similia ac siquis egro q̄ aitari se fortit̄
passus extīplo cōualescē possit tibi grā
p̄tis. aut potionis longinquū ⁊ forsi
tan insanabilē morbū efficiat si medius
fidius adhoc bellū nidū ptineret ad disci
plinā certe miliciae plimū itērat ifuescē
militē nr̄ūz nō solū parta uictoria fruj
sed si ⁊ iā res lentior sit pati tediū ⁊ quā
uiscere spei exitū expectare. ⁊ si nō sit esti
te pfectū bellū hiemē expectare ne sicut
estiuas aues statī autūno tecta ac recess
sum araī spicē obscere uos uenādi studi
ū ac uoluptas hoīes p̄ruinas
imōtes siluasq; rapit pelli necessitatib⁹
cā pacienciā nō adhibebim̄ quā ul' usus
ac uoluptas elicē solet adeo ne effemina
ta corpora militū nr̄oz cē putam̄. Ad eo
molles aīos ut hiemē unā durare i castris

abeē abdomo nō possint. ut tāquā nauale
bellū tēpestatib⁹ captādis ⁊ obsuādo tēp
āni gerant. nō estus nō frigora. pati
possit ut erubescāt profecto siquis eis
ꝯ obiciat cōtendant q ⁊ aīs ⁊ corpori
b⁹ suis uirilē pacenciā ieē ⁊ se iusta
hieme atq; estate bella gerere posse
nec se patrociniū mollicie inerciaeq;
mandasse tribunis ⁊ meminisse hāc
ipaq; potātē nō inūbra nec ītectis ma
iores suos creasse. Ꝯ uirtute militū
urō⁹ ꝯ romano noīe sunt digna nō
ueios tātū nc hoc bellū intueri q in
stat sed famā ⁊ alia bella ⁊ ad ceteros
pplos īposteq; querere an medio ce
dis crimen opinionis secaturq; exhac
re putatis utrū tādē finitimi pp. rom
anū eē putent. Cui siq urbs pmū illō
breuissimi tpis sustinuerit impetuz
nichil de iñ timeat an ꝯ sit terror noīs
nr̄i ut exercitū romanū. nō tediū lōgin
que oppugnatioīs nō uis hiemis ab
urbe arcaisessa semel āmouere possit.
Nec finē ullū aliū belli quā uictoriā no
uerit nec īpetu pocius bella quā pse
uerācia gerat q īomī q dē gñe miliae
maxīe tñ īobsidendis urbibus necessa
riā ē quaq; pleraq; munitionib⁹ ac
naturali situ īexpugnabile fame sitiq;
tēpus ipm uincat atq; expugnat. sicut
ueios expugnabit. n auxilio hostib⁹ tri
buni plebis fuerīt ⁊ rome iuenerīt p
sidia uocentes q ne q quā ietruriā q rūt.
An ē quicquā q ucientib⁹ optatū ad q
cōtingere possit. quā ut seditioīb⁹. pmū
urbs romana deinde uelut excōtagioē
castra īpleant adhercaile apd hostis tā
ta modestia ē. ut nō obsidionis tedio.
nō denicq; regni quicquā apd eos no
minatū sit. nō negata auxilia ab etru
scis īritauerīt aīos morietur ē ex tēplo
quicq; erit seditionis auctor ne aliquā
dicere ea licebit q apd uos īpune dñt

fustuariū meretur q signa reliquit aut
p̄sidio decedit auctores signa relinquē
di ⁊ deserendi castra nō uni aut alteri
militi sed uniuersis exercitib⁹ palā īcō
tione audiātur adeo quicqd tribun⁹
plebi loquitur ⁊ si pdend patē dissoluē
deq; rei pp. ē adsuetus qui audire ⁊
dulcedine potātus ei⁹ captiq; iubet sub
ea scelere late sinitis reliquū ē ut que
ꝯ uociferantur cadē incastris ⁊ apd mi
lites agāt ⁊ exercitus corrūpāt duab⁹
q pare nō paciantur qm̄ ea demū ro
me libertas ē nō senatū. nō magīt⁹
nō leges nō mores maiorū nō insti
tuta priz. nō disciplinā uēteri miliae.

Appius daudi⁹ adopsidētes ueios subi
Iriam ⁊ iā inō to pergit :~
tionib⁹ erat appi⁹ tribunus
plebis cui subito uñ minime
quis credēt accepta calamitas apd
ueios ⁊ superiorē appiū inclā ⁊ con
cordiā ordinū maioz adorēq; ad
obsidendos ptinacius ueios fecat.
Nam cū ager ꝓmotus adurbem uine
eq; tm̄ nō iam iunctē membr eēnt.
dū opa mēt diu fiunt intēcius quam
nocte custodiūtur patefacta repētē
porta īgens mltitudo facib⁹ maxime
armata īgrens cōiecat horeq; momēto
simꝰ aggerē ac uineas tā longi tpis
op⁹ incendiū hausit multiq; i morta
les nec quicquā opē ferētes ferro ig⁹q;
absūpti sūt. Quod ubi romā ē nūciatū
mestica oīb⁹ senatuj curā metūq; in
iecit. Nec cū uero sustineri nec ī urbe
seditione icastris posset. q tū. pl. uelut
ab se uicte re. p. insultarēt. Cū repente
q⁹ cessus equester erat eq pp. nō erāt
adsignati cōcilio ꝓpus inē se se habito
senatū adeunt. fēq; dicendi potāte
equisse suis stipendia facturos promi
ctāt. q⁹ cui āplissimis uerbis grē ab
senatu acte ēent fama que ea foz atq;

urbem pſiſiſſent. ſubito adcurrā cōcī
ſus fit plebis pedeſtris ordis ſe aiunt.
nūc eē opā q rei p̄. ex̄ ordiez pollicerī.
ſeu ueios. ſeu quo alio ducē uelint ſi
ueios ducti ſint negāt ſe in p̄q̄ capt
ta urbe hoſtiū redituros eē. Tum ue
ro iam ſup fundenti ſe letiae nix tēpa
tū ē. Nō ē ſicut eq̄tes datū magrātib⁹
negotio laudari iuſſi. neq; aut iauriam
uocati q̄b⁹ reſponſum daretur. aut limi
ne curie cōtinebatū. ſenatus ſed, ple q̄ſ
que exupiori loco admultitudiez i comi
tio ſtantē uocē maibuſq; ſignificare
pp̄. letiaā bratā urbē romanā q̄ iuictā
q̄ etnā illa cōcordia dicē laudare eq̄teſ.
laudare plebē die ipm laudib⁹ ferre uic
tā eē fateri comitatē breignitatēq; ſena
tus certati pribus plebiq; manare gaudō
lacrima con reuocatis iauriā patrib⁹
ſē. ftm ē ut tū. militares cōtione ad
uocata peditib⁹ equitibuſq; grās agē
nt memorē pietatis eoz erga patriā
dicēt ſenatū fore placē aūt omīb⁹ iſ
uolūtariā ex̄ ordinē profeſſis militiaā
era procedere q̄ equiti certus nūs eriſ
ē adſignatus. Tū p̄mū equos meterē
equites ceperūt. uolūtarī ductus ex̄
cī ueios nō amiſſa modo reſtituit
opa ſed noua q̄ iam iſtituit ab urbe cō
meatus itentōre quā antea ſubuehi
cura. Ne q̄d tī bū mīto exercituj aduſū
te eēt. Inſequens ānus tribunos mili
tū cōſulari potāte hūit. c. ſuliū abalā
teraū. q. ſuliū. pl̄. uergiliū. q. ſulpicia
ū. a. manliū. Itez. aō. ſgiū ſulpiciū.
itez hus tribunis. dū cura omiuz in
ueiens bellū itenta ē neglectū anxȳri
p̄ſidiū uacatoib⁹ militū q̄ uolſcos mer
catores uulgo receptādo, pditis repen
te portaz cuſtodib⁹ oppſſiuz ē minus
militū perit q̄ pt̄ egros lixaz i modū
oms pagos uicanaſq; urbes negoti
abantur nec uehis melius geſta res
q̄ tū caput omīū curaz publicaz erat
nā q̄ duces romani pl⁹ it̄ ſe irarū quā
aduerſus hoſtes animi habuerūt. Et
auctū ē bellū aduētu repentino cape
naū atq; faliſcoz. Hōj duo etrurie pp̄.
q̄ proxī regione erāt. deuictis ueis bel
lo quoz romanos eproxīos fore credētēſ
faliſca, pp̄a q̄ iā cā infeſti q̄ fidenati bel
lo ſe iam antea imiſcuerāt plegatos
ultro citroq; miſſos iure uiolādo it̄ ſe
obligati cū exercitib⁹ nec opinato aduehoſ
acceſſere. forte ea regione. q̄. aō. ſgius
tī. mil̄. p̄erat caſtra adorti sē ingētē q̄
terroē intulere q̄ etruriā omēz exercitū
ſedib⁹ magna mole adeē romani credi
derūt. eadē opinio ueientes i urbe con
citauit ita anapiti plio caſtra romana
oppugnabantur cōcurrentesq; cūhuc
atq; illuc ſigna trasferrent. nec ueiētē
ſatis coibere intra munitiones nec
ſuis munimētis arcere uī ac tueri
ſe ab exteriore poterāt hoſte. una ſpes erat
ſi ex maioribus caſtris ſubueniretur ut
duūſe legiones alie aduſus capenatē
ac faliſcū alie ō. eruptionē oppidanoz
pugnarēt ſed caſtris p̄erat uergiuius
p̄uatī ſgio iuuſius ifeſtuſq; is cū ple
raq; caſtella oppugnata ſupatas mu
nitiōes trūq; inuehi hoſtē nūciaretū
iarmis milites tenuit. ſi op⁹ foret au
xilio collegā dictatās adſe miſſuz huiō
adrogancā ptinatia altō eq̄bat q̄ neq̄
opē ab inimico uidētur petiſſe uīci ab
hoſte quā uicere pauē malunt. Diu i
medio cēſi milites poſtremo deſtis mu
nitionib⁹ ppauci imaiora caſtra. ps
maxīa atq; ipē ſgī romā ptēderūt. ū
cī omēz culpā icollegā idinaret acciri
uerginiū ex caſtris. Intēa. p̄. eē legatoſ
placuit acta treiū iſenatu res ē. certa
tūq; int collegas maledicti pauca rei
. p̄. huic atq; illic ut quoſq; ſtudiū p
uatim aut grā occupauerūt. adſunt

72

ꝑmores patrũ sine culpa siue ifelicita
te iꝑatoꝝ tã ignominiosa clades accep
ta cẽt cõsuerit nõ expectãdũ iussũ tẽp⁹
comitioꝝ sed extẽplo nouos tribunos mi
litũ creãdos cẽ. qui kl'. octobris magrã
tũ acciꝑent. Inquã sñaz cũ prohibꝝ irẽtũ
exti tribuni militũ mich cõtradicẽ. Ac ẽ
uero sꝯius uerginiꝰ q; ꝑ quos penitẽ
magrãtũ ei' ãni senatũ apparebat. ꝑmo
tẽpꝯari ignominiã de iñ itẽrẽ sẽ. negã
te se añ idus decembr' sollẽpnẽ i eũdis
magrãtibꝯ diẽ honore habituros cẽ. it'
ꝯ tribuni plebis cũ in cõcordia hominũ
secũdisq; rebus ciuitatis iuuti silencium te
nuissent feroces repẽte minari tribunos
militũ n̄ iauctoritẽ senatꝰ cẽnt se iuĩda
cos duci iussuros cẽ cũ. c. sulpicius abala
tribuni mil'. Quod aduos attinet tñ.
pl'. minas q̃ uãs ne ego libent' experiter
quã nõ plus ius uris quã mi uobis añ
cẽt. sed nephas ẽ tendere aduersus auc
toritatẽ senatus, piñ q; uos desinite it'
nrã certamina locũ i urbe querere q; col
lege aut facient qd̃ censet senatus. aut
si pinaciꝰ tẽdent dictatorẽ extẽplo
dicã qui eos abire magrãtu cogat. cũ
omniuꝫ adsensu cõprobata oro cẽt. gaudẽ
ntq; prẽs sine tribunicie potãtis terri
cul' iuẽtã cẽ. aliã uim maiorẽ adcoher
cendos magrãtus uicti cõsensu omniuꝫ
comicia tribunoꝝ militũ habuere. q̃ kl'.
octobꝝ magrãtũ acciperẽt se q̃ añ ea di
em magrãtu abdicauere. l. ualerio pota
to quartũ. añ. furio camillo. Iterꝫ marco
emilio mamercio tertiũ. cñ. cornelio cos
so itẽm. c. fabio ambusto. l. iulio tullio
tñ. mil'. cõsulari potãte mlta domi mi
liciaq; gesta nã celebrũ multiplex fuit.
eodẽ tẽpore aduersus q; ad capenã. q; ad
falerios q; iuulscos ut anxur ab hostibꝯ re
cuperaretur q; rome siml' dilectus simul
tributo cõferendo labor atũ est q; de tribu
nis plebi creandis cõtentio fuit q; au

ꝑuũ motũ duo iudicia coꝝ q; paulo añ
cõsulari potãte fuerãt exercere omiũm
ꝑmũ tribunis militũ fuit. dilectũ hñi
nc iuuenciores n̄ cõscripti sed seniores
etiã cõscripti nosã dare ut urbis custo
diã agerẽt. Quã tñ aũt augebatur mi
litũ nũs. tãto maiore preamia instituẽ
diũ opꝰ erat ea q̃ tributo cõferebatur
in uiros cõferẽtibꝯ qui domi remanebãt
q; tuentibꝯ urbe opa quoq; militari la
borãdũ seruiendiq; rei p̄. erat. Nec p
se grauia idignioraq; ut uidẽntur tñ.
pl'. seditiosis cõtionibꝯ faciebant. Ad eo
era militibꝯ cõstituta cẽ augendo ut ple
bis ptẽ milicia ptẽ tributo cõficerent
unũ bellũ. Annũ iã tertiũ trahi q; con
sulto male geri ut ducũ gerant ĩquatiõ.
Deinde bella uno dilectu exercitus scrip
tos q; pueros quoq; ac senes extractos
iã nõ estatis aut hiemis diẽmẽ cẽ.
nc ulla quies ũquã misẽ plebis sit q̃n
ne q; iã uectigal' adulti mũ fcã sit ut aĩ
cõfecta labore uulneribꝯ postremo etate
corpora retulerint. ĩcaltiq; oĩã diutino
dñoꝝ desiderio domi iuenerint tribu
tũ exadfecta re familiari pẽdant eraq;
militaria uelut fenore accepta multi
plicia re. p̄. reddant. Inẽ dilectũ tribu
tiq; occupatos aĩos maioꝝ rerũ curis
comiciis tribunoꝝ plebis nũs expleti.
Ne quid pugnatũ iñ inloca uacua ut
patricij cooptarẽtur. Postquã obtinerj
nõ potãnt tamẽ labe fectãte legis tribu
nicie cã effectũ ẽ ut cooptarentur. tñ.
pl'. c. lucerius. q; añ. acilius aut dubie
patriciorꝝ opibꝯ forsitã tulit ut eo ãno
tñ. pl'. añ. crebroni' cẽnt q̃ noĩa a familie
debitũ ꝑstare uidẽtur crebronie legis
patronis ũ is quod prestissent pces q̃dã
ꝑmo icepto repulsi tñ tribunos mili
tũ expugnassent uocaferunt legẽ cre
bronĩã sublatã q; cooptatos. tñ. pl'. nõ
suffragiis ꝑ. sed ipio priorꝝ reuolu

remut

rem ut aut priuj aut patrũor aduersañ
hñdi tñ. pl'. sint erepti sacratos legis ex
torqri tribunicã potñtẽ ob fraudẽ priuã
ou scelere ac proditione collegaꝝ sñm
arguere. Cũ ardẽrẽt iudicia nõ prẽs m
sed qñ tñ. pl'. coptati pariẽ q̃q̃ coptaue
rãt. Tũ ex collegio tres pub'. carnã. aũ. me
nliñ. aũ. minuã trepidi rep' suaꝝ isgiũ
uerginiũq'. poris ãni tribunos militares
iaurrũt icos'. ab se irã plebis iudiãq' die
dicta auitãt q̃bꝫ dilectus. q̃bꝫ tributi q̃bꝫ
diutina milicia longiquitas q' belli sit gra
uis q̃ dade accepta aduersos doleant qui
ãmissis literis fratribꝫ ꝓpinq̃s adfinibꝫ
lugubres domos habeant. Ios pp̃. p̃uatiq'
dolori exeq̃ndi uis potãtẽq' erduobꝫ noxiis
capitibꝫ datã ab se memorant. omniuꝫ nãq'
malorꝫ isgio uerginioq'. eis ee n'ã id actu
satore magis arguere quã fateri reos qui
noxij ãlꝫ. alẽ i altum. cãm. cõferãt fugã
sgi. Verginiã sgi, pditõnẽ icrepãs. uergi q'
adeo incredibilẽ amẽtiaꝫ fuisse ut ml'to ueri
similiꝰ sit cõspecto eã rẽ q̃ci fraude priuatã
actã abhis q̃p̃us datũ. locã uicentibꝫ ad
intendenda opa belli trahendi cã q̃ nũc pdi
tũ exercitũ tradita falisas romana castra
ofa fieri ut cõsenescat aduersos uuentus
n' ea agris nec dealus comodis plebis ferre
ad pp̃. tribuni frequncia q̃ urbana celebrare
actõnes q̃ resistere cõspirationi priorũ
possit p̃iudicatũ iã decreris q̃ absentatu q̃ ab pp̃.
romano q̃ ab ipꝰ collegis sñm ee. Nã q̃ se
natus cõsulto eos abire p̃. remotos ee q̃
recusantes abdicare se magrãtu dictato
ris metu ab collegis coercitos ee q̃ pñ. tri
bunos cessasse q̃ nõ idibꝫ decẽbribꝫ die sol
lẽpni sed extẽplo kl'. octubribꝫ magrãtũ
acciperent q̃ stare diuinis reos p̃. his ma
nẽtibꝫ i magrãtu nõ posset q̃ tñ eos tot
iudiciis cõfessos pdã natosq' uelle ad
pp̃. iudiciũ q̃ exinde mare detrectos se ee ta
lesq' patrias deuisse q̃buꝫ mẽtibꝫ dcus
p̃uati si sint necq' intellegere nocẽdi q̃ ci

uicius ei potãtẽ erepta ee nõ pnã inrogati
q̃pz et collegis abrogatũ impiũ q̃ cerne
rich deliquissent illos repetere a iis qui
ritres quos recẽti clade acceptã habuissẽt
cñ fugã trepidiũ plenũ uulnez ac pauore
iacentẽ pr̃us exuti uiderint nõ for
tuna aut quicquã deoꝝ sed hos duces ac
ausantẽ, certo se hr̃e neminẽ icõtione
stare qui illo die nõ caput domũ fortunas
q̃. l. uerginij ac. aũ. sgi sit execratus. De
testatusq' minime conuenit q̃bꝫ iratos
q̃sq' deos p̃cat sit iis sua potãtẽ. cũ liceat
comperiat. nõ uti nũquã deos ipos amo
uere nocẽtibꝫ min' satis ee. si occasione
ulciscẽdi lesos armẽt. Hijs orõtoibꝫ icita
ta plebs denis milibꝫ eris grauis reos cõ
dẽpnat ne q̃quã sgio martẽ communez
belli fortunãq' accusante uerginio dep̃
cãtẽ ne infelicior domi quã militiae cẽt ihos
usa ira pp̃. coptationes tribunoꝝ frau
dis q̃ õ legẽ treboniã fr̃e. memoriã obscurã
fecit. uictores tribuni ut p̃ñtẽ mercedẽ in
digi plebs hr̃et legẽ agrariã, promulgãt e
butiq' cõferri, phibẽt cñ tot cladibꝫ stipẽ
dio op' eẽt resq' militia ita, pse gererẽtur
ut nullo bello uacaretur ad exitiũ rei. Nãq'
uicis castra q̃ amissa erãt recuperata castell'
p̃sidiisq' firmãtur p̃erãt. tñ. mil'. aũ. emi
li' q. q̃. fabi'. aũ. furio i falisas q cñ. cornc
lio i captenate agro hostis nulli extra me
nia iuẽti pdẽ acte itendiisq' uillaꝝ ac fru
gũ uastati fines oppida oppugnata n' ob
sessa sẽ. At i uulsis depplato agro anxijr
ne q̃quã oppugnatũ locꝰ alto sicũ q̃ post
quã uacuus irrita erat uallo fossaq' obsideri
cepti ualerio potito uolsca, puinae uene
rat. Hoc statu militariũ rerũ seditio in
testina maiore mole coorta quã bella trac
tabãtur q̃ cñ tributi cõferri p'bunos
nõ posse. nec stipendiũ i pp̃. pp̃. mittẽ
Extraq' militaria flagitarent miles aut, p
cul erat quin castra quoq' urbane seditio
nis cõtagione turbarẽt inẽ has iras ple

bis inpũs cũ tribunis plebi mĩe illõ tẽ
pus eẽ dicẽt stabilicẽde libertatis ꝙ abs
gnis uerginiisq; ad plebeios uiros sorte
ac strenuos trãsferẽdi sumi honoris nõ
tamẽ ultra ꝓcessum ẽ quã ut unꝰ explebe
usurpãdi uiris. cã. p̃. licinĩ caluus tribu
nꝰ militũ cõsulari potãte crearetur. ceti
pricq; creati. p̃. manilĩ ꝙ p̃. catinũ. p̃. me
lius. l. furiꝰ medullinus. l. popilĩ uol
scos ipã plebis mirabatur se tãtã rem
obtinuisse nõ is modo q̃ creatꝰ erat uir
null' añ honoribꝫ usus uetus tãtũ sena
tor. ꝙ etate iã grauis nec satis cõstat
cur p̃mꝰ ac potissimꝰ ad nouũ delibãdũ
honorẽ sit habitus. alij. ẽ. cornelĩ fris
q̃ tũ. mil'. ꝓre ano fuerat triplexq; stipẽ
duũ eq̃tibꝫ tulerat grã exẽctũ adtãctũ ho
norẽ credũt. Alij orõnẽ ipm tẽpestiuã
deõ cordia ordinũ patribꝫ plebiq; gratã
hũisse hac uictoria comitioꝝ exultãtes
tribuni plebis q; maxie rẽ p̃. i prediebat
detributore miserũt. Ac collatũ oredieẽ
missuꝫ ad exactũ ẽ anxỹr iuolsis breuꝫ
receptũ ẽ. neglectis die festo custodiis
urbis insignis ãnus hieme gelida ac
nuosa fuit. ad eo ut uie dausẽ taleris
inauigablis fuit ãnona eraũ cõuecta
copia nihil mutauit ꝙ p̃. licinĩ ut ce
perat aut tumultuo se maiore gaudio
plebis q̃ ĩdignatione prũꝫ ita ciã ges
sis dulcedo inuasis, prĩs comiciis tri
bunoꝝ mil'. plebeios creandi unꝰ añ. ue
turiꝰ ex prĩcipalis candidatis locũ tenuit.
Plebeius alios tribunos militũ cõsula
ri potãte omĩs fere cẽturie duxere. añ.
popiniũ. cã. diuliũ ualeronẽ publiciũ
cã. genuciũ. l. aculeũ triste hiemẽ. siue
exin tẽpie celi raptũ mutatione icontra
riũ fẽã siue alia qua de causa graues pes
tinẽsq; omibꝫ aialibꝫ estas excepit. aut
i sanablẽ pniciẽ. qũ nec cã nec finis iuciẽ
batur libri sibillini exsoc̃. additi sũt.
Duũ uiri sacẽs faciẽdis lectisternio cũ
ꝓmũ iurbe romana fẽ ꝓdies octo apolli
nẽ laconãq; ediana herculẽ. mauriũ atq;
neptunũ tribꝫ quã ãplissime cũ apparari
potãt stratis lectis placiẽ ꝓuati quoꝝ id
sacrũ celebratũ ẽ. tota urbe patẽtibꝫ ianuis
,promiscq; usu rẽ. omniuꝫ ĩppado ꝓcito no
tos inotosq; passim aduenos ihospitaũ
ductos fuerũt ꝙ inimicae quoꝝ tẽ
gnie ac comitẽ ymoẽs habitos uirgis
ac litibꝫ tẽpatũ uictus quoꝝ dẽpta ieos
dies uida religione. Deiñ fuisse q̃bꝫ cũ
opẽ tulissent uinari ĩtim aduersos ter
ror multiplex fuit tribꝫ i unũ bell' col
latis. Nãq; eodẽ quo añia m̃ circa muni
mẽta cũ repẽte capenates falisciq; sub
sidio ueissent aduersus tres exitus ã
cpti ꝓlio pugnatũ ẽ añ oĩã aduũ me
moria. Dãp natioĩs sgũ ac uerginij ita
q; maioribꝫ castris uñ ãtea cessatũ fue
rat breui spatio circũductẽ copie capẽ
nates iuallũ romanũ uersos abtergo
adgrediũtur. Inde pugna cepta ꝙ fali
scis i tulit terrorẽ trepidãtesq; erup
tio ex castris oportune fẽã aũtit repulsos
deiñ isecuti uictores ĩgẽtẽ ediderũt cẽdẽ.
nec ita mlto ꝓ iã palãtes ueluti forte ob
lati ꝓplatores capenatis agri reliq̃as
pugne absũpsere ꝙ uegenciũ refugiẽ
tes iurbẽ mlti añ portas cesi. Duũ ꝑme
tu ne simĺ romanꝰ irũpat obiectis fo
ribꝫ extremos suoꝝ excluseré. Hec eo
ãno acta ciã comicia tribunoꝝ militũ
aderãt quoꝝ ꝑpe maior prĩbꝫ quã bellu
cita erat q̃ppe nõ comunicatũ modo cũ
plebe sed ꝑpe amissũ cernẽtibꝫ sumũ ipe
ũ. Itaq; darissimis uiris exoptãto ꝑpa
ratis adpetẽdũ quos ptẽtundi uecãdiã
credẽt fore nichominꝰ ipi prĩũ ac si
omĩs cãdidati eẽt cũcta expientes nõ
hoĩes modo sed deos ciã exapiebãt in
religionẽ uertẽtes comicia hiẽmo hita
ꝓre ano itollerãdũ hiemẽ ,pdiguisq; di
uinis similẽ cohorte ,prĩo nõ ,pdigia. sed

iã euẽtus pestilẽciã agris urbiq; ĩlatũ.
Haud dubia ira deũ quos pestis ei⁹ arcẽ
de cã placãdos eẽ ĩlibris fatalibꝫ iuẽtꝰ
sit comitiis auspicato q̃ fierẽt ĩdigniꝰ
duũ uirũ honores uulgari dissẽmiã q;
gẽciũ cõfundi pẽ quã maiestate petẽ-
ciũ. religione q; iã attoniti hoĩes priꝰ
omĩs ptẽ magnã honoratissimũ q̃q; tũ.
mil. cõsulari potãte creauẽ. l. ualeriũ
potitiq;. ualeriũ maximũ. m. furiũ ca-
millũ itẽm. l. furiũ medullinũ terciuꝫ
. Q. fuuiũ fidenatẽ. itẽm quinciũ sulpi-
ciũ camerinũ itẽm is tribunis aduersꝰ
nichꝫ admodũ memorablẽ actũ ẽ. Tota
ius ĩpplationibꝫ fuit duo sũmi ipato-
res potiꝰ afaleris camillus acapena
pdas ĩgẽtes egẽ nulla icolumi relicta
rẽ cui ferro aut igni noceri posset. pdi-
gia imtim ml'ta nũciaẽt quoꝝ pleraq;
q; singli auctores erant prĩum cre-
dita sp̃taq; q; hostibꝫ q; rusticis pquoꝰ
ea procuratẽt. haruspices nõ erãt in
unũ omĩuꝫ aure uersi sunt. Prodigiũ apparuit ilacꝰ albano.

Nodlacus ĩalbano nemore
sine ull' celestibꝫ aquis cũ. ue
qua alia que rẽ miracõ exi
meret ĩaltitudinẽ ĩsolitã acuit q̃d
nã eo dũ portẽdẽt pdigio missi scisci-
tatũ oratores addelficã oraculũ sed
ppior ĩtpres fatis oblatus senior q̃dẽ
uciens qui ĩt cauillantes ĩstatiõibꝫ ac
custodiis milites romanos q; ruscosq;
uaticinãtes ĩmodũ canit pusquã ex
lacu albano aq̃ missa foret. Tũ quã po-
tituꝫ ucis romanũ q; pmo uelut temẽ
iactũ sperni agitari. De iñ smoibꝫ cep
tũ est donec unꝰ exstatioẽ romana pãc
tatus, primũ oppidanoꝝ iã ylongi q̃ta
tẽ belli cõmtio smonũ fco quis nã is
ẽet q; pãbages delacu albano iacẽt. post
quã audiuit aurusp icẽ eẽ uir haudĩ
tacti religione animi causã. deputati
portẽtu, pairatioẽ si ope illi cẽt cõsulere uel
le adcõloquiũ uatẽ eliciunt. Cuiq; pgressi
amlo asiuis lõgius ẽent ihermes sine ul
lo metu pualẽs uuecis romanꝰ senẽ i
firmũ iĩ cõspectu omĩuꝫ raptũ ne q̃q; tu
multuãtibꝫ q; ruscis adsuos trãstulit q;
cũ pductus adipatorẽ iñ romã adsena
tũ missus eẽt suscitãtibꝫ q; d nã id eẽt qd
delacu albano dicebat respondit, pfecto
iratos deos uetenti pp illo fuisse die q; s
eã mẽtẽ obtecassent ut exitiũ prĩe fata
le, portet. Itaq; q̃i canerit diuinospũ
istinct⁹ ea sene cui indicta sint reuocare
posse q; tacẽdo forsitã q̃ dũ ĩmortales uul
gari uelint. Haud min⁹ quã celanda ef
fando nephas cõtrahi. His igitur libris
fatalibꝫ. sic disciplina q; rusca traditũ eẽ
ut q̃n aqua albana habũdasset. cũ si eã
romanꝰ rite emisisset uictoriã teneren-
tibꝫ dari añ quã id fiat deos menia uicẽ
cũ debitos eẽ exequebantur. Inde que
sollẽpnis deriuatio eẽt. sed auctorẽ leuẽ
nc satis fidũ sup tãta re prẽs rati decre
uere legatos sorteq; oraculi pithici ex
pectãdas pusq̃ adelphis oratores red
direẽt albanini, pdigiis piacula iueniret.
Nouũ. tũ. mil. cõsulari potãte. l. iuliꝰ tullꝰ
. p. furiꝰ medullinꝰ q̃ntũ. l. sgius fidenas
a. postumiꝰ religiensis p. corneliꝰ ma
luginẽsis. a. manliꝰ magistratũ ĩierũt.
Eo ãno tarq̃nienses noui hostes exorti
q; simil' mltis bell' uulsciq; adanxur ĩ u
sidiũ obsidebatur eoq; adlaucos q; ro
manã ĩ coloniã oppugnabant adhoc ue
ientiq; q; falisco q; capenati bello occupa
tos uidebãt romanos nc ĩtra muros
q̃etiora negotia cẽ certaminibꝫ prĩum
ac plebis ĩt ꝑ locã ĩuriẽ rati cẽ pdatũ
iagrũ romanũ colortes expeditas mit
tit. Haud t passuros ĩultã eã iniuriã
romanos nc nouo bello se honestarẽt
aut exiguo eoq; pauo ualido exercitu pscai
turos romaĩs indignitas maior quã

aura pplatoīs tāq̄ mediū fuit cōn mag
cōnatu suscepta. n̄ filōḡ dilata exo ē au
relī postumi. c. l. iuli nō iusto dilecta: q̄
ab tribunis plebis iprecabāt̄ sed q̄re uo
lūtariorū quos adhortādo ipetrauāt cō
acta manu pagrī exercē obliquis tra mi
tib⁹ egressi redeūtes applationib⁹ grauēs
q̄ pda tarq̄niēses opp̄sere milites morta
les obtrūcant. omīs exuit ipedimētis
exceptis agrōq̄ suoq̄ spoliis romā rei
tāt̄ biduū adcognoscēdas res datā
onis ētio icognita erāt aūt ea plerāq̄
hostiū ipōq̄ subasta uenere. Ad q̄ in re
dactū militib⁹ ē diuisū cetā bella maxīeq̄
uciens icerti exitus erāt. Iāq̄ tōm des
pata opē humana fata. exeos spectabāt
cū legati abdelphis uenerūt sortē oracli
adferētes cōgruētē responso captiuātis.
Romane aquā albanā cauo lacu cōti
neri cauē i mare manare suo flumine
sinas emissam pagros rigatis dissipati
q̄ riuis extīguies. Tū tu insiste cū dux
hostiū muris memor quā ptot ānos ob
sidēs urbē exercitibusq̄ nō pāditur fa
cās uictoriā datā bello pfecto domū am
plū uictor admea tēpla portato sacraq̄
priā quoq̄ āmissa cura ē. instaurati ut
adsolet facato. Ingens in hīs captiū nate
ceptus cūq̄ adhibet̄. tū. mil. cornelī po
stumiq̄ adprodigij albani procuratiōnē
ac deos ritē placidas exp̄ iuētuq̄ tādē
ē ū neglectas cerimonias ītermissū ne
sollēpne dij arguierēt. mich profecto ali
ud ē quā magīatus uitio creatos lati
nas sacriq̄ i albano mōte nō ritē cōce
pisse unā expiatiōēq̄ cop ē ut tribuni
milit abdicarēt se magīatu auspicia ab
integro repetiēntur. cūt regnū iueniret. Et
ita frā st exsoc. ītē regēs tres deinceps fuē
l. ualeri. q. puli fetenas. ō. furi camil
lus. Nūquā desitū itim turbari comitia
ītpellantib⁹ tribunis plebis. Dom̄ conue
nisset p̄us ut maior pe tribunoq̄ milit

explete creārentur. Quedā agūtur cōcilia e
truric ad fanū nulcī nebita postulantib⁹
q̄ capenatib⁹ ul' falisc. ut uelos cōsī nō
cōfilioq̄ omīs etrurie p̄h. ex obsidione an
pent responsum ē antea se ab ueientib⁹
negasse q̄ uīs cōsiliū nō petissent super
tanta re auxiliū petē nō debēnt. Nec
iā ipse fortunā suā ill' negare marīe i
ea pte etrurie gētē iusitatā. nouos ac
las gallos cē ai q̄b⁹ nec pax satis fida
nec bellū, pcerto sit. sanguiq̄ trī noīq̄ et
pūtib⁹ pcīis cōsanguineoq̄ id dari ut
siq̄ uiuēt⁹ sue uolūtate ad id bellū eāt
nō iprediāt. Cū magnū aduersse hostiū nu
meq̄ fama rome erat coq̄ mitesce discor
die ītestine metu cōī ut fit cepte. aut in
uitis prīb⁹. p. licinīū calūū, progtiua tri
bunū militū nō pretē creāt modatioīs
exp̄te ipore magīatu uirū ceriq̄ iā aim
exacte etatis omīsq̄ deinceps ex collegio
eidē āni refici apparebat. l. ticinīū. p. me
nū cōs. genutiū. l. atiliū q̄ pulsquā re
nū carentur iure uocatis tribubus p
missū it regis. l. licini caluus ita uba
tur. Omīe cōcordie que rei maxīe ilue
tēpus ut illi memoria nī magīatus
uos his comiciis pretē i insequētē ānū
uideo si collegas eosdem reficiatis. etiam
usu meliores fōs me iā nō eidē sed u
brā nomeq̄. p. licinij relictū uidetis
uires corporis affecte sensus oculoq̄ atq̄
auriū būtos memoria labat uigor aī
obtusus. Em uobis iquid iuuenē filiū te
nēs efficiē atq̄ imaginē eiq̄ uos aīa
tribunū militū explere p̄mū fecistis huc
ergo ilitatini disciplina mea uicariū, p
me rei. pp. Dodicoq̄ uosq̄ q̄so quirites
delatū ih ultro honorē huic petenti mei
q̄, pro adiectis p̄tib⁹ mātis datū ipe
tenti pri filioq̄ et. publius licini tribu
nus militū cōsulari potāte cū his quoq̄
sup̄ scīplinā declaratus tarquinius genu
eusq̄ tribun militū p̄ceps aduersus

falisc̃os capenatesq; duos tullii maiore aĩo
gerit qua cõsilio ꝑapitiuꝫ sc̃i insidias.
Genuci mortẽ honesta temeritatẽ luẽs
añ signa it̃ ꝑmores cecidit. tranq; inedi
tã tumultũ ex multa trepidatiõe militib⁹
collectis actẽ restituit nr̃s sc̃is equo loco
hosti cõmisit pl⁹ ignominie erat quã da
dis acceptis q̃ꝑe i clade ingẽtẽ utit. Tãta
in̄ terroris non rome modo quo multip
lex fama puenerat. sed i castris quoque
fuit aducios egre i miles retẽtus afuga
re. Cũ pualuisset castra rumor ducib⁹ cre
tusq; celso uictorẽ capenatẽ. ac falisci etru
riecq; omnes iuuẽtutẽ. haud,paul in̄ abcẽ.
His tumultuosiora rome in̄ castra aduc
ios oppugnari in̄ ptẽ hostiũ tẽdẽ adurbẽ
agmine i festo arbitrat. Cõcursuq; in
muros ẽ matronaꝝ quas ex domo con
ciuerat publicus pauor obsecratiões in
tẽplis fẽ ꝑabusq; abdis petitu ut ciuitũ ab
urbis tectis tẽplisq; ac meib⁹ romanis
arcẽnt. Ueiosq; eũ audiẽt terrorẽ sisiacra
renouata ritẽ si procurata, ꝑdigia cẽnt
in̄ ludi latinecq; instaurata erant in̄ exlacu
albano aque pace missa i agros uciosq;
fata precẽbãt. Igitũ fatal' dux ad exitiũ
illius urbis suãdeq; prĩcipiũ. fuit camil
lus dictator dictus magistrũ eq̃tũ. p̃.
cornelio scipionẽ dixẽ omĩa repẽte mu
tauãt i patore mutatus alia facies alius
animꝰ hoĩnũ. fortuna quoq; alia urbis
uideri omniũ ꝑmũ i eos. q̃ aucis i illo pa
uore fugerãt more militari aĩadũtat
efficaq; ne hostis marte timẽdꝰ militi ẽnt.
De in̄ dicto delectu indicẽ certã ũpẽ itũm
uicios adcõfirmãdos militũ aĩos it̃aĩnt.
Inde romã adscribendũ nouũ exitũ redit.
Nullo detractãte militiã pegna q̃ in̄ ũ
uẽtus latini hernicaq; opã suã pollicẽtes
ad id bellũ uenie q̃bꝰ ei grãs i senatu egi
sset dictator satis in̄ omnib⁹ ad id bellũ
patris ludos magnos exhi. uicit uicis cap-
tis se factuꝫ edixq; matutie mãs refecti

dedicatiuꝫ in̄ añ abrege seruio tullio dedicatũ.
Profectus ei exitu aburbe expectatiõe homi
nũ maiore q̃ spẽ i agro ꝑmũ. ne pelino ei
falisc̃is q; capenatib⁹ signa cõferre ois ibi
simã tõne cõsilioq; acta fortuna q; iam
ut sit securã ẽ nõ ꝓlio tũ fudit hostes sed
castris quoꝫ erant ingentiq; ꝑda ẽ potit̃.
cui⁹ ps maxĩa adquestorẽ redacta ẽ haud
ita multũ militi datũ. In aducios erat⁹
duct⁹ celeriaq; castella fẽ q; aprocurlatio
nib⁹ q̃ mitte temẽ int̃ murꝫ ac uallũ fie
bant edicto ne q̃s in̄ uallũ pugnarẽt ad
op⁹ milites traducti opiũ fuit omiũ lõgt
maximũ ac laboriosissimũ cum cuius in
arcẽ hostiũ agi cepꝰ qđ ne it̃ mittẽtur op⁹.
neu sub tra cõtinuus labor cosdẽ cõficẽt
iptes sex munitorꝫ nũꝫ diuisit seniore
i oriem operiat tributi st̃ noctẽ ac die
nũquã an̄ emissũ quã in̄ arte uiã facẽnt.
Dictator ei in̄ manibus uidẽt uictoriã
ẽ urbẽ opulentissimã capi tãtiq; ꝑdẽdore
quãtũ nõ oĩb⁹ i unũ uni cõlatis an̄ bell'
fuisset. nequã in̄ aut militũ ira ex ma
lignitate ꝑdẽ parcẽte aut i uidiã apd̃ pa
tres expdiga largitione capẽt lictas ad
senatũ misit deũ inmortaliũ beignitate
suus cõsilius pacẽcia militũ uicios iam
fore i potãte ꝑ. ñ. q̃d dẽpda faciendum
censerẽt duc senatꝰ sustinebant sñic
sentis. p̃. licinij. q̃. ꝓnũ dixisse a filio in
trogatꝰ fuerũt editi palã placuiẽ ꝓpl'o
ut q̃ princeps cẽ ꝑdẽ uellet i castra uicios
iret alta appi claudii q̃ largitionẽ nouã
prodigã i equalẽ incõsultã arguẽs si se
mel nephas ducẽt captã ex hostib⁹ ĩeri
nio exhausto bell' preuiaꝫ cẽ. auctor erat
stipendij exea preamia militi numerãdi
ut eo minꝰ tributi plebes cõficerẽt eius
ẽ doni societatẽ sensuras equalir omiũ
domos nõ nudas idireptiões manus
octisoꝝ urbanoꝝ ꝑrupturas fortiũ bel
latoꝝ ꝓmia cẽ. ei ita ferme cueniat ut
segnior sit ꝑdator ut q̃sq; laboris pridiq;

papiā pētē ptē solet uicinꝰ cōtra suspectū
q̄ iuuēm semp cā pecuniā fore agebat cūs
q̄ ēminū ad plebē seditionū iū ac legū no
uarꝝ p̄bitūram. Gacius igitur cē reddituꝝ
eo dono plebis aīos exhaustis atq; exina
nitis tributo tot ānoꝝ sucurri q̄ sentire
p̄de futuꝝ ex eo bello i quo ꝑpe cōsenue
rūt gracꝰ id fore leuiꝰq; qđ quisq; sua ma
nu ex hoste captū domū retulerit quā
simꝫ triplex altiꝰ arbitrio accipiat ipm
dictatorē fugere iudiā ex eo ēminaq; eo
delegasse ad senatū quoq; delere reiectā
rē ad se ꝓmittē plebi ac pati hīē qđ cuiq;
sors belli dederit. Hec tuitor uisa sīa
ē. quē ꝓpārē senatū facēt edittū. ita
q̄ ē ad p̄dam uicinē q̄bꝰ uidētur inca
stra ad dictatorē, p̄fiscēntur igens
p̄fecta mꝫtitudo replēuit castra. Tum
dictator auspicato egressus cū edixisset
ut arma milites caperent. Tuo ductu i
quit pithice apollo tuoq; numīe īstinctꝰ.
ego ad delendā urbē uicinā. triq; hinc
deamā ptē p̄de noueo te simili i uno
regina que nūc uicinos colis ꝓcor ut nos
uictores i nrām tuāq; mox futurā ur
bem sequare. ut te dignū amplitudīe
tua tēplū accipiat. Dubitū nēpe una il
la sedis ē erqua eos nich ūquā ptequā
urbs capta mouit. flamini diali ultra
trinoctiū unā manē ex urbē nefas est.
hos uicientes promaīs stūri estis sacē
dotes q̄uos tales tuc te desent uestia
q̄ famē pegre habitādo i singlas noctes
tritū sibi. pp. rē. placli cōtrahet. Qđ alia
q̄ auspicato agimꝰ oīa fē i tra pomeriū
cui obliuioni aut cui negligentie damꝰ
comitia curiata q̄bꝰ cōs. q̄ rē milita
rē cōtinet comitia cēturiata tī. mili
tares creatis ut auspicato in u adsolēt
fieri possint uicinos nc̄h trāsferamꝰ an
comitioꝝ cā pl̄s tāto i commodo in testā.
hāc aduis hīsq; urbē cōuicīet. sed tes
pā cogit uastā in cēdios ruinis q; reli=

q̄re urbē q̄ adintegra oīa uicinos migrare
nc̄h edificādo inopē plebem uexare hab
at aūt iactari magꝭ cām q̄ uerā cē ut
ego nō dicā appare uobis quur puto.
q̄h p̄cauꝰ supāte mꝫtitudie abomīb⁹ lo
cis urbē adgreditur quo minor ab
unicis īgruētis pricis sensus cēt ne
ientes ignari. se iam alius uatibꝰ iā ab
exterīs oraculꝫ pditos iā imptē p̄de sue
uocatos deos alios uicinis exurbe sua
euocatos hostiū tēpla nouasq; sedes de
strectare seq; ultimū illū diē agē. Nich
minꝰ timētes quā subrutis cuniculos
meīb⁹ arcē iā plenā hostiū eē i muros
pse quisq; armati discurūt mirātes.
qđ nā id cēt. quod cū ptot dies nemo
se abstationib⁹ romanis mouisset. Tū
uelut repētino ictu furore ꝑpuli cur
rerēt ad muros. Inseritur huic loco fa
bula īmolante rege uicinā uocē au
ruspicas dicētis qui ei odio erta pscan
sset ei uictoria dari exaudita i cunicō
mouisse romanos milites ut adapto
cuniculo erta ruperent q̄ ad dictatorez
ferrēt. sed i rebꝰ tā antiquis siqua si
milia ueri sint, Puerīs accipiātur
satis habeā hīs adsentatiōez scene gau
dētis miracīs aptiora quā adfidē. neq;
adfirmare. neq; refellere ē ope p̄cū.
Cunicīs delectis militib⁹. eo tē plenꝰ
iere i nonis q̄ iuicentana arce erat
armatos repente edidit q̄ps i muris
iuadūt hostes. ps adūsus dextri por
portay reuellunt ps cā extectis tra
tegulisq; amulieribꝰ ac ſuicis iacentū
iferē. Ignes clamor oīa uarius tēcaū
ac pauēcaū uocibꝰ mixto mulierꝭ ac pu
erorꝫ ploratu cōplet monito tpīs delec
tis ex muro ūdiq; armatis patefactisq;
portis cā alij agmine i ruerent alij
testos scandēt muros urbs hostib⁹
ipletur oīb⁹ locis pugnatur. Deinde
mꝫta iā edita cede senescat pugna q

Urbs roma a
malis capitur

dictator ꝑcones edict iubet ut abier
mi abstineat his finis sanguis fiut. de
di in ieiunes cepti ad ꝑdã milites p
missu dictatoris discurrit. q̃ cũ ante
oculos ei aliquãtũ spe atq; opinione
maior maiorisq; pauitor ferretur. dñ
man⁹ ad celũ tollens ꝑcatus ee. ut si e
deoꝝ hominũq; nimia sua fortuna pq̃r.
uideretur ut eã inuidiã. leniret quã mi
nimo suo ꝓuato icomodo pp̃. pir. licet
cõuertẽtẽ se ie hãc ueneratione tra
ditur memorie, plapsiz ceadisse id q̃
omẽ ptimuisse. Postea euẽtu rẽ cõiec
tãtibꝫ uisiz addãpnationẽ ip̃i⁹ camil
li. Capte dei ñ urbis romane q̃ p̃ pau
cos accidit ãnos. cladẽ atq; ille dies
cede hostiũ addirectioẽz urbis opulẽ
tissime ẽ cõsup⁹. Posto die libã corpora
dictator subcorona uẽdidit ea sola pe
cunia ipp̃⁹ redigitur. aut sine ira ple
bis q̃ rei tulerẽt secũ ꝑde nc̃ duci qui
ad senatũ maligitates auctores q̃rẽ
de rẽ arbitriu suu reiecasset nc̃ senatuz
sed licaie familie exq̃ fili⁹ ad senatũ
retulisset pir. tã ꝓlaris sne auctor
fuisset acceptũ referebant. Cũ iã buã
ne opes aportate egeste aueis eẽt a
moliri tũ deũ dona ipsiq; deos sed colẽ
dũ magisquã sapiendũ m̃ cepe. Nãq;
delecti exoi etatu uuenes puẽ lauas
cõpibꝫ cãdida ueste q̃bꝫ deportãda ro
mã regina iuno adsignata erat uene
rabũdi tẽplũ iniere ꝓmo religiose ad
mouẽtes man⁹ q̃ id signũ more q̃ru
sco ñ certa egentis sacerdos adtrectare
nõ eet solitus. Dei ñ aiq̃ã seu spũ di
uino tact⁹. seu iuuenali ioco uis ne ro
mã ire iuno dixisset ãnuisse cetiq̃ eã
cõclamauerũt. Ji fabule adiectũ ẽ uo
cẽ quoz dñus uelle auditã motã cepte
se tesua parui molimẽti adminidis se
quẽtis m̃ acceptim leuẽ ac facilẽ trãsla
tu fuisse integramq; iauẽtinũ etnã sedẽ
siuã quo uoca romani dictatori uocauant
platã i tẽplũ ei postea id ẽ q̃ nouet camil
lus dedicauit. Hic ueioz octauus fiut ur
bis opulentissime q̃ruse nois magtu
diez suã ul' ultia dare indicãtis q̃ decẽ
estates hiemesq; cõtinuas circũsessa ci
plus aliquãto dadiu ituluisset quã acce
pisset postremo iã fẽ cũq; urgẽdi opib⁹
tũ nõ ui expugnati ẽ romã ut nũciatũ
ẽ ueios captos. quãquã q̃ prodigia pau
rata fuerãt. Et uatũ responsa q̃ pithice
sortes notte q̃ quãtũ humanis aduinari
cõsiliis potuerat res ducẽ. nõ. fiuũ ma
ximũ ipatoꝝ omniuz. legerãt tũ q̃ tot
ãnis uarie i bellatũ erat mlt̃q; dadeꝫ
acepte uelut exispato imẽsiz gnudiũ
fiut. q̃p⁹q̃ senatus decernet plena oĩa
tẽpla tonoꝝ mriuz grates diis agẽdũ
erãt. senat⁹ iquatriduũ quot dieꝝ nllo
añ bello supplicatioẽs decreuit. Jduẽt⁹
quoq; dictatoris oĩbꝫ ordĩbꝫ obuiã effu
sis celebratior quã illi⁹ ũquã. antea fiut.
tr̃ũphusq; omẽ cõsuetũ honorãdi diẽ illi⁹
modũ aliquãtũ excessit maxie cõspect⁹
uẽ ẽ curu equus albis uĩcto urbẽ iuẽ
tus parũq; id nõ aulẽ m̃ sed humanũ
q̃ usum iouis solisq; equis: eq̃ pati
dictatorẽ i religionẽ q̃ trahebãt. Tri
ũphusq; ob eã unã maxie rẽ dar⁹ q̃
gratior fiut. Tũ unoni regine tẽplũ ma
uẽtino locauit dedicauit q̃ matute ma
tris atq; his diuinis humanisq; rebꝫ ge
stis dictaturã se abdicauit. Agi dei ñ de
apollinis domo ceptã. cui se dea mã mo
uisse ꝑdẽ ptẽ ai dicẽt camillus pontifex
soluẽdũ religione. ipm̃. cẽserẽt aut fa
le iubatur rõ iubẽdi referre ꝑdã ipm̃. ut
ex ea ps debita i sacrũ se cernetetur.
Tandẽ eo q̃ leniissimũ uidebatur dea ur
sum ẽ. ut q̃ se domũ. que religione ex
soluere uellet. ai ẽ met ipẽ ꝑdã ex tua
sset suã dea me pcũ ptas i ipm̃. deferret
ut ex eo donũ aureũ dignũ amplitudie

tẽpli ac numine dei ordinante pp. ii. fiert
ea quoq; cõlatio plebis aios acamillo alie
nauit. Inter pontificũ legata annulsas reqq
uenerũt ipetrataq; pax magis ut festa tã
diutino bello adqescãt animis quã q; dig
prẽnucios captos extribunis militũ cõ
sulari potãt ifequẽs ãnus hũit duos
pp. cornelios cossum escipionẽ. m. uale
riũ maximũ. itm cesonẽ fabiũ ambustũ
itm. l. furiũ medullinũ. quintũ fuluiũ
tercũ cornelius falisciũ bellũ ualerio ac
fuluio capenas sorte eucĩt. Abhuc non
urbe suis aut opibꝫ tẽptatte sed agrr ẽ de
pplatus pdeq; rem agrestiũ acte. Nulla
felix arbor nisi frugiferũ iagro relictũ
ea dares capenatẽ pplm subegit. Pax pr
tẽtibꝫ data ifaliscas bellũ restabat rome
itim mlitaplex seditio erat aiõlenicẽde cã
colomã iuolscos quo tria milia ciuũ ro
manoꝝ scribẽte deducẽdã cẽsuerãt. triũ
uiri q ad id creati terna iugera septicꝫ
uiri idiuisant. ea largitio spẽ erecta. q
spei maioris auitende solatiũ obiectũ cẽ
sebant. Cur ẽ legari plebẽ iuolscos aiz
pulcherrima urbs uei agerq; uicentiũ
icõspectu si ulterior ampliorq; romano
agro urbẽ quoq; urbi rome ul' situ ul'
magficẽtia publicoꝝ priuatoꝝq; tectoꝝ
ac locoꝝ pponebãt an illa quoz attio mo
uebatur q p captã utiq; romã agall' cele
bratior fuit. Trãsmigrãdi uicios ergo
tẽ plebi pte senatus destinabãt habitãdos
uicos duasq; urbes communes rei p. in
colu. a p.ñ. posse aduersus q ei optina
tes ita cẽsent. ut moriturosse eiã dicẽ
nt icõspectu pp. ñ. quã q quã eaz rez
rogaretur. qppe nũc ũna urbe tñ dissẽ
sionũ ee qd idua by fore uictã neue q
uicta prie pferret finerectꝫ maiorẽ for
tunã captas ee uicis. q incolumibꝫ fuit.
Postremo se relinq aauibꝫ ipria posse
ui reliquãt priaz attq; auce nllã uim
quã subactura q tritũ sianũ is ẽ ertbunj.
pl. rogationis ei lator erat cõditorẽ uicios
sequãtur. Relicto deoꝝ romulo dei filio
parẽte q auctore urbis rome. Hi ai sedis
certaminibꝫ agẽtur nã pte tribunoꝝ
plebi pces ifuã sniam traxerãt nilã res
alia manibꝫ tẽpare plebẽ cogebat quã q
ul rixe cõmittẽde cã damor ortus cet. pn
apes senatus p mi turbe offerẽtes se pcu
ferriq; atq; occidi uolebãt abhorũ etatib
dignitatibꝫq; honoribꝫ uiolandis dũ ab
stinebatur q adreliquos similes conat
uecãdia ire obstabat camillus idẽtidem
oibꝫ locis cõtionabatur aut mirũ id q dẽ
ee furere ciuitatẽ qdã nata uoca omiuz
rerũ potiorẽ curi quã religione se exsol
uẽdi habeat nisi decollatione dicẽ supis
ueri quã dreame qñ ea se q sq p uatis obli
gauerit libertat sit. pplis. e uero illd se
tacẽ fuã cõsciẽnaã nõ pati q creatiõ pda
que rez mor ẽtiũ sit dreame designetur
urbis atq; agri capti q ei pã uotꝫ cõtine
atur mẽtionẽ nllaz fieri. Cũ ea disceptatio
anceps senatui uisa delegata ad pontifices
ẽt. adhibito camillo uisũ collegio q ei
aiõ cõceptũ uocã uicẽciũ fuisset q p uocã
ipotiatẽ pp. ñ. ueisset ei pte dreamã apol
lini sacriũ ee ita iestimationẽ urbs agerq;
uciit preuia execratio, pmpta q tribunis
militũ cõsularibꝫ. ut auz erga cemẽt
negociũ datũ cui cã copia nõ ẽent matro
ne etibꝫ adeã tẽ cõsultãdã habitus q ei d
ecto pollicite. tũ. militũ auz q oĩa orna
mẽta sua iaruũ detulerũt grata ea res
ut q maxie senatui ũquã fuit honorẽq;
ob eã munificẽciã ferũt matronis habi
tũ ut pilento adsiceri iudos q carpẽtis
festo, p urbẽ uterentur. Pondꝰ ab singlis
auri acepto estimatoq; ut preuie soluẽ
tur ceteraã aurei fieri placuit q donũ
apollini delphos portaretur. si ml' abre
ligione aiõs remisissent integrãt se deditio
nẽ tñ. pl. iactatur ml'tudo iomis p na
ues an alios icamillũ eũ pdã uicẽtanã

publicā to sacrādoq; ad nichīl redegisse ab
sentes frocie larpāt pfencaū ai seultro
iratis offerent uicaīdiā hūt simle extralu
rē ereo āno uidetūr tū. pl. lationes legis
iannū costē refiauīt aprēs h idē ceiteas
soribs legis ad nita tribuni plebis ma
gna erpte id ē refecta comicus tū. mil.
prēs sūma opa cuicetūt. bt. ō. furi camillus crearetur, pp bella simulabant
pari ducē sed largitiom tribunicie ad
usarig quetebatur aī camillo creati tū.
mil. cōsulari potāte. l. furi medullino
sertai. ē. emilius. l. ualerig publicola. sp.
postumi publig cornelig itm pnapio āmi
tū. pl. furig camillus falisios pproditio-
nē magrī pueroq; faliscoq; ciuitatē hūit.

Ichil mouerūt dns. ō. furi ca
millus īfalisios aui id bellū mā
dati erat, pficiscēt. differēdo deiū
clanguitres q camillo quē aduersariū ma
xīe metuebāt glā ifalisios ceruit. Nā aī
pmo menibs sē hostes tenēt tutissimū
id rati pplatione agroq; atq; īcendius ul
larū coegit eos egredi urbe sed timor
longiq; pgredi, phibuit mille fere passū
ab oppido castra locāt. nulla re alia fidē
tes ea satis tuta cē quā difficultate adē
aspis cōfragosisq; arcta aptū artis pti
ardius uide. Cetiq; camillus captiuū
idicā exagris secutus ducē castris mlti
noctē motis pma luce aliquāto supiori
bs locis se oñdit triplicā romani mu
nichāt alius cēatus plio itētus stabat
i. īpedire opus conatos hostes fundit
fugat tūq; iñ pauorē falisios īiectum
ē ut effusa fuga castra suāq; pōa crāt
plati urbem petēt mlti ceū uulnerati
q; pinquā pauētes portis iadēt cast
capta pda ad questores redacta aī ma
gna militai ira sedse uetustate īpedi
uicti candē uirtutē coderāt q miratā
tur obsidio iñ urbis q munitoēs q in
terdū occasionē īpetus oppugnatoriū
i romanas stationes pliaq; pua ficti q terri
tiq; neutro idinati spe aī fruītai copieq;
alie exañ cōsueto largius obsessis quā
obsidentibs subpetēt uidebaturq; eque
diuturnū futuē. Talvr ac ueis fuisset i
fortuna īperatore romano simle q cogīte
rebs bellicis uirtutis spe amē q matutā
uictoriā dedisset. Apos erat falisios codē
magrō liberoq; q comitte uti simlq; plēs
pueri q hodie quoq; īgreca manet unig
aure demā dabātur pnapū liberos sicut
free fit q scīa uitebatur pcellere erudiebat.
Is aī īpacē restituisset pueros añ urbē lu
xus crētendi q aī pduce nichī eo morē p
belli tēpg ītermissū diū m breuioribs mo
lōgioribs spaciis trahēdo eos aperta lusus
q moibusq; uariatis longi solito u rec de
dit, pgressus ītē stationes eos hostiū castēq;
iñ romana īpetoriū ad camillū pduxit.
i scelesto fanatis scelestiorē smonē addit.
faliscios se i manibs romanis tradidisse qñ
eos pueros. quoq; parētes capita i rerūt
sint ipotāte dederit. Quē u camillus au
diuit nō adsimilē iquid tui nc pp. nc ipa
torē scelestus ipe aī scelesto munē uicīsti
nobis aī falisios q pacto fit huāno socie
tis nō ē. Quā igenerauit ñā utsq; ē erit
q;. st bellī sic pacis iura iustiq; ei nō mi
nō quā fortē didicimg gerere arma habe
mō nō adūsus aī ciuitē aui ciā captis urbi
bs. paratus sed adūsus armatos aipōs
q nc lesi nc lacessiti a nobis casē romana
aduersios oppugnauīt eos tu qīntū īte fuit
nouo scelere uicisti. Ego romanis artib
uirtute opa armis sic uicios uincā. Denu
datū te iñ manibs post tgū īligatis reduce
dū falerios prius tradidit uirgisq; eis
agbs, pditorē agēt iurlē ulterāt dedit.
Id quod spectaculū cōuersu pp. pmū fco.
Deiñ amagis. dere noua uocato senatu
tāta mutatō aīs ē iniecta ut q m effrenati
odio utraq; uicinaū ciuitū prne quā capt
uaīū pacē mallent apud eos pacē uni

77

úsa poscēt ciuitas fides romana iustitia
ipatoris i foro curia celebrantur cōsen
sugz omiuz legati ad camillū i castra atqz
in ꝓmissu camilli romā ad senatū q̄ dede
rāt falerios ꝓficiscāt̄ introducti adsena
tū ita locuti tradūtur. pē. uictoria aiam
dē nr̄ lō q̄squā iuideat uicti a uobis q̄ ipa
tore urb̄. Dedim⁹ nos uobis rati q̄ nich
uictori pulcr⁹ ē melius nos sub ipio urb̄
quā legib⁹ urīs uicturos cuctis hȳ belli
duo salutaria exēpla ꝓdita huāno gñi
sē uos fidē ibello quā pūtez uictoriā ma
luistis nos fide ꝓuocati uictoriā ultro
detulim⁹ subdictiōē urā sum⁹ mittite
q̄ arma q̄ obsides q̄ urbē patētib⁹ portis
accipiāt ne uos fidei nr̄e. nr̄ nos ipij urī
penitebit. Camillo q̄ ab hostib⁹ q̄ a ciuib⁹
grē actre falisas istipēdiū militū ei āni
ut. p̄. r. tributo uacaret præda ꝓpēta.
Pace data exātus romā reduct̄. camillꝰ
meliore mlto laude quā cū triūphātez
albi purbē uexant q̄ q̄ isigs iustitia fi
dezq hostib⁹ uictis ei i urbē rediisset ta
cite ei uecordiā nō tulit senatus q̄n si
ne mora uoti liberarētur. Legati rōno
rū ad delfos missi a cursaribus liparē-
sibus capiuntur.

Raterāq aureā domū apol
lini delphos legati q̄ ferrent
.l. ualeri⁹ .l. sp̄i⁹ a manli⁹ mi
ssi una lōga naue. haud ꝓcul freto siculo
apiratis liparētiū excepti deuehūtur
liparas mos erat ciuitatis uelut pp̄. la
trocinio partā ꝓdā diuidere forte eo āno
isūmo magrātu erat tamasi dic⁹ q̄dā to
maso uir similior quā suus. Qui legatoz
nomē donūq; q̄ donū cui mictēt̄. q̄ do
ni cām. ueritus ipe mlt̄a tudiez quoq
q̄ semp ferme reiēta ē simil religiois iu
ste ipleuit. Ad ductos q̄ i pp̄. hospicaq
legatos cū ꝓsidio q̄ nauiū delphos ꝓse
cutus romā in sospites restituit hospi
cū cū eo. soc. ē fctā dona q̄. pp̄. data. Eod
ānō ieq̄s uarie bellatū. Adeo ut in incto
fuit q̄ apd ipos exāt̄ q̄ rome uicissent
uicti nec cent ipatores rōni fuē ex ti.
mil. ē. emili⁹ spuri⁹ postumi⁹ ꝑmo rē
cōtē gesserūt fusis in acie hostib⁹ emi
lui ꝓsidio uerruginē obtinere. placuit
postumiū fines uastare i eū i cōpto
agimīe neglegēa⁹ a breuū gesta eius dē
adorti eq̄ trore iecto i ꝓrios cōpulere
tumulos pauorq; in ūruginē q̄ ad p̄
sidiū altūz ē plat̄. postumi⁹ suos itanti
receptis cū cōtione aduocata trorē in
creparet ac fugā fusos ee ab ignauissi
mo ac fugatissimo hoste cōclamat. Omi
usus exātus mīto se ea audire q̄ fati
admissu flagitiū sed eosdē cōrecturos
ee neq; diuturnū id gaudiū hostib⁹. fore
poscētes ut cōfesti in. ad cast̄ hostiū du
cēt q̄ icōspectu erāt posita i plano nich⁹ pe
ne recusabāt. iea aīi noctē expugnassēt.
cōlaudatos corpa curare patosq; ee quā
ta uigilia uinct q̄ hostes nocturnā fu
gā excumulo rōnoq; ut altera uia que
ferebat ūrugiez excludēt fuie obuij
pluūq; aīi lucē sed luna ꝓnox erat cō
missū ē. Et haud i ēq̄ diuturno pluū
fuit sed clamor ūrugiez plat̄ ei castra
romana credēt oppugnari tūn iecit
pauoris. ut ne q̄quā retinēte atqz ob
secrāte emilio tuscilū palati fugēt
in fama rōm placta ē. Postumiū exātūq;
ocisū quib⁹ ꝓma lux metū insidiaq; effu
se seqntib⁹ sustulit. Cū pe⁹q̄ tassēt actē
ꝓmissa repetēs tūn iecit ardoris ut
nō ultro sustinuerint i petū eq̄ cedes
in fugiencaū qual⁹ ū ira magē quā uir
tute res geritur adpniciē hostiū fcā ē.
Tristēq; ab tuscilo nūtiū ne q̄quā exē
rita ciuitate licta apostumio laureata
secāt̄ victoriā. p̄. u. ee equoz exātū
delectū tribunoz plebis actiōes q; nō
dū i uenerāt finē q̄ plebs cōtinuare re
la toribz legis tribunatū q̄ prēs refice

it'cessio res legis admissi st' sed plus suꝰ comicijs plebs ualuit quē dolorē ulta pa-
tres st' sē. fōd ut cōs. iuissus lucreciꝰ fa-
uus ſgiꝰ plebi magrātus crearēt' ānū p'
ānti dcamū creati cōs. lucreciꝰ flauꝰ.
ſgiꝰ sulpiciꝰ camerinꝰ pncipio h' āni fero-
cit' q' nemo ex collegio it'cessuꝰ erat color-
tis adpferēdā legē tī. pl'. nec segniꝰ ob id
ipm cōsulibꝫ resistentibꝫ omiq; ciuitate
iunā eī curī cōusa uitelliā colomā tōnā
isuo agro eq; expugnauant colonoꝝ ps
maxiā icolumis q' noctē, pditioē oppi-
dū captū libertā padusa urbis fugā de-
derat. romā pfugerūt. l. lucretio cōsuli
ea, puicae ueit is cū exercitu, pfectꝰ atq; hо-
stes uicat uictorq; romā admaius ali-
qn certami redit. Dies dcā erat tribu-
nꝰ plebi bieni supioris auginio q'nto
pomponio quos defendi prūz cōsensu ad
fidem senatus ptinebat. neq; e eos aut
uitē ullo crimine alio aut gesti magrāt'
qsq; arguebat pt' quā q' cratificātes pa
tribꝫ rogationi tribunitie it'cessissent
uicat tī grāz senatus plebis ira q' pessi
mo ex'. i noxij tenis milibꝫ grauis ers
cōdēpnati st'. Id egre passi prēs camillus
palā sceleris plebē arguē quē iā isuos
usa nō intelleget se prauo iudicio de
tribunis it'cessionē sustulisse it'cessio-
ne sublata tribunicia potāt' eūtissent.
Nō q'lli sperarēt effrenatā licētiā eꝰ
magrāt' prēs laturos falli eos si tribu-
nicā uis tribunitio auxilio repelli ne-
qat. Aliud telū prēs iuēturos ē cōsu-
lesq; icrepabat q' fidē. pp'. ca. dcapi tribu-
nos eos taciti tulissent q' senatus auc-
secuti eēnt. Nec, ppalā cōtionabūdꝰ in
dies magᵉ augebat iras hoīnū senatū
uero iactare adusus legē haud desiste-
bat ne alē discēdent iforꝝ cū dies fēnd
legis ueisset quā ut q' meminissent s
paris focisq; q' deū tēplis ac solo iquo
nati eēnt dimicādū fore nā q' ad se p'-
uatī attineat si sue gle's it'dimicationē
prīe meminisse sit nefas & āplā quoq;
ee urbē adse captā frequntarq; cotidie se
frui monumto gle sue q' an octos hīe urbē
latā i triūpho suo isistere omes uestigijs
laudū suaz, sed nephas duce desertā ac
relictā a dijs imortalibꝫ icoli urbē cin
captiuo solo habitare pm. st'. uictricē prīaz
iuictā mutari. His adortationibꝫ pnci-
pes cōcitati prēs senesq; cū ferretur. lex
agmine fō i fora uenerūt. Dissipatiq;
ptribꝫ suos quisq; tribules prēsantes
orare cū lacrimis cepe ne eā prīaz, pqua
fortissime felicissimeq; ipi ac prēs eoꝝ
dimicassent desereret capitoliū ecce ueste
circa tēpli deoꝝ oītātes ne exulē extor-
rē. pm. st'. absolo prītio ac dijs penatibꝫ
ihostiū urbē agent eoq; rē adducent ut
melius fuit capi nō uicios ne roma de
seretur q' nō ui agebāt sed pabꝫ q'ī' p'
ces multa deoꝝ mētio erat religiosiz
parti maxīe fuit. Et legē unā ē plures
tribꝫ ātiquā uisserūt. Ad eoq; ea uicto-
ria leta uictoribꝫ prībꝫ fuit ut postero
die referentibꝫ. cōs. sē. fleret ut agri ue
ientani septena iugera plebi diuidentū
nc' pribꝫ familie tm̄ sed ut omiuz i domo
liberoꝝ capitū rō hērētur uellentq; ieā
spem liberos tollere comun'e deleniti
plebe nich' ētatū ē quo minꝰ cōsulatia
comicia hrentur. creati cōs. lucꝰ uale
rius potit'. ā. manliꝰ cui capitolino
postea fuit cognomē hi cōs. magnos
ludos fecē quos. ā. furiꝰ dictator mo
uerat uciēti bello. Eodē āno edes in no
nis regine ab eodē dictatore eodēq; bello
uota dedicatur celebratāq; dedicatio
nē ingēti matronaꝝ studio traduntꝫ
bellū ialgido cū eqs gestū ē fusis haut
memorabile ialgido cū equis efusis
hostibꝫ pius pene q' manꝰ cōsereret ua
lerio qđ pfenerātior cedendis ifuga
fuit triūphus. mallio ut ouans īgrederē

urbē dcaptā est. Eodē āno nouū bellū cū mul
si nēsibꝫ exortū q̄ ꝑ famē pestilēciāq; in
agro romano exercitatē cōteribꝫq; nimis
ortā ēdatus duc nequit. Obq; uulsiniē
ses salpinatibꝫ aduīctis superbia elati ultro
agros romanos icursauē bellū in duobꝫ
ꝑs. īdictū. c. iulius censor dcessit ici
loci. ā. cornelio suffectusq; res postea
religioni fuit q; eo lustro roma ē capta.
Nec deīn ūquā in mortui locū cēsor suffi
citur cōsulibꝫq; morbo iplicitis placuit
pinē regnū renouari auspicia. Itaq; cū
exsē. cōnē. magīatu se abdicassent it̄ rex
creatur. ā. furiꝰ camillus q̄ p. cornelū
scipionē is deīn. l. ualeriū potitū. it̄ regē
ꝑdidit abeo creati sex tribuni militū cō
sulari potāte ut q̄ siqua eor incomoda ua
litudo fuisset copia magīatuū rei pēet.
lx. quītiliꝰ mag accepe. l. lucrecī seruꝰ
sulpicī. ā. emiliꝰ. l. furiꝰ. medullin septi
mū agrippa furiꝰ. ē. emiliꝰ itēm exhis
liuio lucretio q. ē. emilio nulsinēsis, p
uincia cuenit. salpinates agrippe furio
q; sēt. sulpitio p̄ cū nulsinensibꝫ pugna
tū ē bellū nūo hostū igens certamine
haud sane haspū fuit fusa cōcursu p̄mo
acies ifugā milia octo armatorꝫ abeq;
tibꝫ it̄ dusa pōtis armis ītēditoēq; ue
nerūt ei bellī fame efficiat. Ille se pugne
cō mictēt salpinates menibꝫ armati
se tuebantur romani ꝑdas passim ex
salpinate agro ex uulsinēsi. nllo cā ui
arcē dtegerūt. dein uulsinēsibꝫ fessis
bello ea cōditioē. ut res p. r. redderent sti
pēduiq; ei ānī ēratuꝫ pstarēt. l. xx. ānos
idutie datē. Eodē āno. ā. cedio tr̄ple
bē nūciauit tribunis se inouā uiā in nūc
satellū ē sup̄ edē uestē noctē noctis silen
cio audisse clariorē huāna q̄ magīatibꝫ
dia iubēt gallos aduēctare id ut fit ꝑ
auctoris humilitatē spēi. eqs longiq;
eoq; i notior gēs erat. neq; deoꝝ modo
monita ingruentē fōrtē spēi. sed huāq; eqꝫ
opēq; una erat. ā. furiū abuelē amouere
q̄ die dcā ab. l. apuleio trī. pl'. ꝑ pdā uicī
tanā filio quoꝫ adulescente pidē tēp̄ or
batus cī actis domū tribubꝫ clientibꝫq;
magna ps plebis erat. pactatus aīos eoꝝ
tēsponsiꝫ tulisset se cōlaturos quāti dāp
natus eēt absoluī cū nō posse ierūū abnit
pcat̄ abdus ī mortalibꝫ. si i noxio ē ea in
uria fieret. Primo quoq; tp̄e desiderū siq
ciuitati ingrate facēt absens quidcā. mi
libꝫ grauis eris dāpnatur expulso auc
quo manēte si q̄qua huānoꝝ certi ē capi
roma nō potuerat. Adueniāte fatali ur
bi dare legati abdusi missi uenīt auxi
liū aduīsus gallos petētes cā gētē tradi
tur fama dulcedie frugī marīe q̄ uim
noua cī uoluptate capta alpes trāsisse
agnosq; abetrusis aū cultos possedisse
q̄ uenisse ingalliā uirū iliciendē gētis
cā. arūtem clusinū ira corrupte. broris
ablucalo ne cui tutor is fuerat ip̄e ꝑp
tēt uiuane q̄qua experti pene in ert̄
na uis q̄sita cēt neq̄rent huc transeū
tibꝫ alpes ducē auctorēq; dusiū oppu
gnādi fuisse eq̄dē. aut abnuerī dusiū
gallos abarrūte seu quo alio dusino
adductos sed eos q̄ oppugnauerīt dusiū
nō fuisse. q̄ ꝑmi alpes transierīt satis cō
stat ducētis q̄ppe ānis aū quā dusiuꝫ
oppugnarēt urbeq; romā capt̄nt itali
ā galli trāscendēt. Nec cī his ꝑmū q
tuscoꝝ sed mlto aū cī his q̄ int̄ alpēm
nū alpesq; icolebāt sepe exercituꝫ gallici
pugnauē tuscoꝝ aū romanū ī pium
late ēra mariq; opes patuē mari supp
ī ferroq; q̄bꝫ italia īsule modo tangitur
q̄n tū potuerīt nosa st̄ argumēto q altūꝫ
tusci cōi uocabulo gētis altm adriati
cī mare abatria tuscoꝝ colonia uoca
uere italice gentes greci eadē nesēt
atq; adriaticī mare uocāt i utrūque
mare ūgētes icoluere urbibꝫ duodēis
terris ꝑ eā tēpestatē nū adisseq; mare. Postea

trās appellatū dedē q̄ capta origīs
erāt colonijs missis q̄ trāspadū oīa loca
excepto uenetoꝝ angulo q̄ftinū circū o
lūt maris usq; adalpes tenuere. alpinis
quoꝝ ea gentiū haud dubie origo ē ma
xime ratus quos loca ipa efferarūt ne
quid exantiquo pē sonū lingue nr̄e cū i
corruptū retinēnt detrāsitu i italiā gal
loꝝ hacrepim⁹. pceo tarq̄nio rome regn-
ante celebratūq; ps gallie tertiā ē. penes
bituriges fūmā ipij fuit i regē cēcto da
bant. Ambigatus is fuit uirtute for
tunaq; tū sua ti pp̄l. ꝓpollens qđ i impio
eī⁹ galliā adeo frugū hominūq; fertil' fuit
ut abūdās ml'titudo uix regi idēt
posse. Hic magno natu ipē iā exhonerare
pgrauāte turba regnū cupiens bello ue
sus ac si grauesū sororis filios i pigros
iuuenes missuꝝ se cē iquas dij dedissēt
auguriis sedes oīndit q̄ntū ipa uellent
numeꝝ omnīuꝝ exirent ne qua gens
arcē aduenientes posset. Tū sigo uesо sor
tibꝫ dati hercynei saltus bello uesо haud
paulo letiorē i italiā uiā dij dabant isq;
ei⁹ er ꝓs. abūdabat bituriges aruēnos
senones eduos ābarros carnutes auler
cos exciuit ꝓfectus igētibꝫ peditū eq̄tū
q; copijs i in trisalpinos uenit alpes i
te oppīte erāt quas ignotas uisas.
aut eq̄tē mitor nulla dū uia q̄q̄dē cōtinꝫ
memoria sit n̄ deherculē fabul' credere
libet supatas i ei uelut septos mōtiū
altitudo tenēt gallos ēi spectare tēpꝫ q̄
nō piuncta celo iuga i aliū orbē terrarū
trāsirēt religio erā tenuit q̄ adlacrī ē
aduenas q̄rites agrū adsaluū gētē op
pugnari massilienses erāt i nauibꝫ aplis
ce ꝓfecti id galli fortune sue omne rati
adiuuere ut quē primū intrā egressi oc
upauāt locū patētibꝫ ilnuo cōmunirēt
ipi ptaurinos salassosq; ualle alpis tran
sendērūt fusisq; ante tuscos haud pro
ad ticinū flumē eū iquo agrū i subrū

appellati audissent cognomīe ilubribus
pago eduoꝝ i omīe. sequētes loca cōdidē
urbē mediolanū appellarūt. alia sub ui
manꝰ germanoꝝ a tit̄o duce uestigia
porū secuta. eodē fauēte saltu bello uiso
cū trāsendissēt alpes ū nūc brixia ac ue
rona urbes st̄ locos tenuē lubuj cōsidūt.
Post hos salluuij q̄ppe ātiquā gētē leuos
ligures icolētes arcta tianū amnē peni
nō deiū hoij lingonēsesq; transgressi. Cuꝝ
iā it̄ padū atq; alpes oīa tenēnt pado tri
bꝫ transecto nō etruscos m̄ sed a iā ūbros alpes m̄.
agro pulūt it̄ apeninū tū se se tenuere.
Tū senones recētissimi aduenaꝝ abūrbē
flumīe usq; adclim fines habuere hanc
gētē dulciū romāq; iū uenisse cōpio ip̄a
rū ētū ē solā ne an abomībꝫ eis alpinoꝝ
galloruq; ꝑps. aduitā dulcini nouo bello
extrita cū ml'titudiē cū formas hominū
inusitatas cernerēt et gen⁹ armoꝝ audi
rent que sept̄ abhis padū utrāq; legio
nes etruscoꝝ fusas quāquā adūsus ro
manos nullū eis uis societatis amicitie
ue erat. n̄ q̄ uete gentes cōsanguineos
aduersus ꝑplm romanū nō defendissēt
legatos romā q̄ auxiliū absenatu petēnt
misse deauxilio mēh ipetratū legati. q̄.
fabi abusti filij missi q̄ senat⁹ p̄ī. noīe
agent cū gall' ne aq̄bꝫ nullā iuriā ac
cepissent socios p̄ī. ut q̄ oppugnarēt
ōnis eos bello quoꝝ si res cogat tuēdos
cē seo melio⁹ uisū bellū ipm amouerī si
posset et gallos nouā gētē pace pci⁹ cogno
sci quā armis mitis legationi. p̄. feroces
legatos galliscq; magꝭ quā romanis simi
les habuisset q̄bꝫ p̄ quā mādata ediderūt
icōcilio galloꝝ datur responsū. asi nouū
nomīs audiant romanoꝝ. tū cedē uuos
fortes cē quoꝝ auxiliū adusi nis i re tr
pida sit iploratū. et qm̄ legationē adū
sus se maluerit quā armis tueri soios
tue se q̄dē pace quā illi adferāt aspnari
si gallis et ipsis agro quē lacus possidēt

quā cōlāt clusini ꝓtē finū cōcedant aliē
pacē ipetrari nō posse ⁊ rēsponsū ō rōmis
actiꝫ uelle ⁊ si negetur agere cōtrā hīsdē
romanis dimicaturos ut nūciarē domū
possent. ꝙntū gallī uirtute cēteros mor-
tales ꝓstarēt q̄nā id uis cēt agrū apposse
floribꝫ petē aut minarī arma romanis
querētibꝫ ⁊ quid ietruria rei gallī cēt
tū illi se iarmis ius ferre ⁊ oīa fortiū
uirorꝫ cē ferociā dicēnt accēsis utriq;
ais adarma discutritū ⁊ ꝓliū cōsert.
Ibi iā urgētibꝫ rōmis urtē satis legati
ō ius gēcū arma capiūt nᶜ id clam cē
potuit tū añ signa ⁊ ruscoꝫ tres nobi-
lissimi fortissimiq; romane iuuētutis
pugnarēt tūn eminebat pegrina uirtꝰ
quin ⁊ iā .q. fabius cuētos ēx acie quo
ducē gallorꝫ ferociē ipa signa ⁊ rusco-
rū icursantē platus trassixū hasta
occidit. spoliaq; eiꝰ lugētē galli agno
uere ꝓque tota acie romanū legatū
cē signū datū ē. Omissa ūn iclusinos
ira receptus canūt minātes rōmis erāt
q̄ exēplo romā ciuīū cēsurēt uicē seio
res ut legati ꝑius mictent ꝙstū iuriaꝰ
postulatūq; ut ꝑiuere gēcū uiolato fa
bij dederēt legati gallorꝫ ai ea sic erāt
mādata exposuissent senatui nᶜ ſtīn pla
cebat fabiorꝫ ꝗus postulare barbari ui
debāt se ne id q̄ placebat. decernēt itā
te nobilitatis iuris ābitio obstabat. Ita
q; ne penes ipos culpa cēt clandis forte
gallico bello accepte cognitionē. Deposti
latis gallorꝫ ad ꝑᵐ. reiciūt ūtrāte plus
grā atq; opes ualuere ut quoꝫ depena
agēbatur. trī. milᵉ. cōsulari potēte inse
quētē ānū creārētur. q̄ frō haud secꝰ quā
dignū erat ifensi gallī trellū ꝓpalā mina
tes adsuos redeūt trī. milᵉ. aī tribꝫ fabiis
creati q̄ntꝰ sulpiciꝰ lōgus. q̄nᵗᵘˢ ꝙuilius
q̄rto. ꝑ. ꝙuiliꝰ malugi nēsis aī trīta mo
les mali istaret adeo obcecat aīos for-
tuna ūt ui suā igruētē refringi nō uult

auitasq; adūsus fidenatē. ac uicētē hostē
aliosq; finitimos ꝓpꝫos ultā expiēs au
xilia dictatorē mīlis tēpestatibꝫ dixi
sset. Ea uic iusticato atq; iaudito hoste
ab occeano ētraq; ultimis horis bellū
cientē nichī ēx ordinarij ipij aut auxi
lij quesiuit. Tribuni quoꝫ temeritate
bellū cōtractū erat sume rerū pērāt. q̄
dilectuq; nichīlo actusatiōēq; quā ad me
dia bella hīj solitus erat extenuātes q
iā famā belli habebāt itūm galli postq̄
accepe ultro honorē hītuq; uiolatoribꝫ
iuris humani diuinq; legatiōēq; sua
cē flagrātes ira. Cuī ipotēs ē gēs cōfe
sti signis cōuulsis cātato agmine it̄ i
gredit. ad quoꝫ ꝓtēnūcū raptī tumlᵗ
tū ci exēritē urbes adarma cōcurre
rent. fugaq; agrestū fieret romā sate
magno clamore significabāt. Quādaiq;
ibant equis uirisq; longe ac late fuso
agmine i mēsū obtinētes loca. Gz añ
cēdente fama nūcuisq; diuinoꝫ deiceps
in aliorūq; ꝓpꝫoꝫ ꝑmū ētoris romā
celeritas hostū tulit. Quippe q̄bꝫ uelut
tumlᵗuario exātu raptī ducto egre
ad .xi. lapidē occursū ē. qua flumī allia
cursu minis mōtibꝫ ꝑalto defluēs
alueo aut mīlū ifra uiā tiberinā i mi
scēt. Iam oīa cōtra arcaq; hostū plena
erāt ⁊ nata i uarios tumlᵗ gēs truci
cātu clamoribꝫq; uarijs horrēdo aicta
cōpleuerāt sono. Ibi tribuni militū
nō loco castris añ capto nō ꝑmunito
uallo quo receptᵘ cēt nō deoꝫ salte si
nō hominū memores nec auspicato
nᶜ lucato instruūt aciem reductā in
cornua ne circūueirī hostū mīlibus
diē possent nᶜ tū equari frontes pote
rāt. Cū extenuādo ifirmā ⁊ uix cohe
rētē mediā acīē hērent palus erat ab
tergo ea. Qui locꝰ quē subsidiarijs re-
pleri placuit. Eaq; res ut licēū pauo
ris ac fuge siuna salus fugiētibꝫ fuit.

Nã brẽnus regulus gallor ipauca tate
lostiũ tamẽs maxĩe arcẽ raptus adid
captũ supiorẽ locũ uiabgall' cũ atie le-
gionũ recta fronte cõcurrissent sub-
sidia i ad úsos crãsũ sosq; ipetũ darẽt
ad subsidiarios signa cõuat si eos loco
depulisset haud dubiõ facilẽ iequo cãpi
tñ supãti ml'tudinj uictoriã fore. Ad
eo nõ fortuna m̃ sed rõ qiã cũ barbaris
stabat ialtam accẽ nil simile rõnis
nõ apd̃ ducẽs nõ apd̃ milites erat. pa-
uor fugaq; occupauat aios ctãta ho-
minũ oblíuio ut ml'to maior ps ueios
ilostiũ urbẽ cũ tiberis arcẽt. q; recto
itinere romã ad cõiuges ac liberos
cfugẽnt. parũp subsidiarios tutat'
ẽ locus i reliqua atie simil' ẽ clamor
prim' ablatẽ ultrõ ab ẽgo auditus igno
tũ hostẽ p' pene q; uidẽnt nõ m̃ nõ tẽp-
tato certamine sed ne clamore q;dem
reddito integri i tactiq; fugerẽt. Nec ul
la cedes pugnãcũ fuit. Tergã cesa
suo met ipõr certamine iturba ipedi
encũ fugã circa ripã tiberis q; armis
abiectis totũ sinistrũ cornu defugit.
Magna strages fcã ẽ ml'tosq; ipitos
nandi aut iualidos graues lorias
aliusq; tegminibr hausere gurgites
maxĩa tñ ps icolomis ueios profugit.
Vnde nõ modo pfidij q;cquã sed me
nũcij quid cladis romã ẽ missus. Ab
dextro cornu q; peul a flumĩe cmagẽ
silb mõte stetterat romã omis peciere
cnedaulis q;dẽ portis urbis iarcẽ cõ
fugerũt. Gallos quoq; uelut obstupe
factos miraclm uictorie tã repẽtine
tenuit cipi pauore defixi p'mũ stet'rũt
uelut ignari quid accidisset deiñ insidias
ueti postremo celor spolia legẽ armo-
riũq; cumulos ut mos eis ẽ cuacuua
re. Tũ demũ p' quã nihil usquã hostile
cernebatur uiã i gressi. haud ml'to añ
sol' octauũ aduꝛbẽ romã ꝓueniunt. Vbi
aĩ ꝓgressi equites. nõ portaꝝ clausas nõ
stationẽs, ꝑportis excubare nõ armatos
ẽẽ i muris retulissent aliud ꝑ ori simile
miraclm eos sustinuit noctẽq; uerita q;
ignote. si tñ urbis itꝰ romã atq; anienẽ
cõsedere. Exploratoribr missi circa meã
aliasq; portas q; nã hostib' ipdita re cõsi
lia cent. rõni aĩ ps maior erat ie ueios
petisset quã romã nemo supẽ quãquã
pꝰ eos q; romã refugerãt credẽt cõplo
rati omes pariꝰ uiui mortuiq; totũ ꝑ
urbẽ lamẽti ipleuerũt. Pua tos deinde
luctꝰ stupefecat publicas pauor postq;
hostes adeẽ nichãtũ ẽ. Maior ululatus tã
tusq; dissonos nagãtibr circa meã tur-
matĩ barbaris audiebãt omẽ iñ tẽpus
suspensos ita tenuit aios usq; adlucẽ
altaq; ut idẽtidẽ iã inurbẽ futurꝰ uidẽt'
ipetus p'mo aduẽtus q; accesserãt adur
bem mãsuros ẽ ad alliã fluisse n' hi cõsi
lij foret. Deinde sub octasiũ sol' q; aut
ml'tũ dici superat añ noctẽ rati se iua-
suros aĩ i noctẽ dilatũ cõsiliũ eẽ quo plꝰ
pauoris iferrẽt. Postremo lux adꝑpiq;s
craminare timoriq; ꝓpetuo ipm malũ
cõtinẽs fuit. Cũ signa ifesta portis sunt
ilata nequaquã tñ ea nocte neq; iseq;nti
die simil' illi q; adaliã tã pauide fugerat
ciuitas fuit. Nã aĩ defendi urbẽ posse tã
parua relicta manu stres nllã cẽt: pla
cuit cũ cõiugibr ac liberis uiuẽtiẽ mi
litarẽ senatusq; robur iarcẽ capitoliũq;
cõscẽdere armisq; cfr umito cõlata ex
loco iñ munito deos hosesq; cõnũ nom
defendẽ flamiñ sacerdotesq; uestales sacẽ
publica acẽde abincẽdius procul auser-
re. nec añ desertj cultũ eoꝝ quã nõ sup
ẽent q;colerẽt. Si arx capitoliũq; sedes
deoꝝ si se senatus caput ꝑ. cõsilij si
militaris iuuẽtus sup fuerit iminẽti
ruine urbis facilẽ iacturã ẽẽ semiꝝ
relictæ iurbe utiq; pituræ turbe. q; quo
id eq;orc aio deplere ml'tudo ferret.

senes triūphales cōsulares q̄ similr̄ ꝺcaī
ill' palam dicē obituros. Nec ill' corpib⁹
q̄b⁹ nō arma ferre nō tueri prīam possent
oneraturos iopiā armator⁹. Nec it̄ se
niores morti destinatos iactata solacia
ūse in̄ adortationes adagmē iuuenū
quos icapitoliū atq; iarcē ꝓsequebat̄
comēdātes uirtutī eor⁹ uuētiq; urbis
p. lx. ccc. ānos omīb⁹ bell' uictricisq; ei
q̄ relīq̄ cēt fortuna digrediētib⁹ q̄ ſpē
omēs atq; opē secū ferebant ab his qui
capte urbis nō supēē statuerāt exitio
ei ipā res strages q̄ miserabil' erat. Cum
muliebri⁹ fletus ꝺcōcurſano iēcta nūc hos
nūc illos sequēcū rogitātiq; uiros na
tosq; cui se fato ꝺaret. ñ. q̄buānis sup
cēt mal' reliquebāt. Magna ps tī carū
iarcē suos ꝓsecute sūt. Nec, phībēte ullo
nē uocāte. q̄ q̄ utile obsessis adminuē
dā illelē mīlitudīq; id pax humanū erat.
Alia marīe plebis turba quā capr̄e nec tā
exiguus coll' nē alere itāta iopia frumē
ti potuit exurbe effusa uelut agmine iū
no prāit ianuā. Ñ ps ꝓagros dilapsi
ps urbes petūt finiti mas sine ullo duct
aut cōsensu suā q̄q; spē sua cōsilia cōiby ꝺ
ploratis exequētes flam̄ ītim q̄rinal' ligi
neq; uestales omissā terū suaq; cuiq;
q̄ sacroq; secū ferēda. Quic q̄ uires ad
oīa ferēda ꝺerāt relinquēda cēnt cōsul
tātes q̄s uc ea locus fideli ꝺsuaturꝰ cu
stodiā cēt optimū ducūt cōdita idoloꝝ
satello, primo edib⁹ flaminis quirinatiꝰ
ū nūc despuꝫ religio ē ꝺfēdē cētā it̄ se ho
nere portuo feruntur uia q̄ sub uico pōte
ducat adianuā. Ibi eo diuo cas cū. l. al
binus deplete rōna hūc cōstrauissent pla
ustro cōiugē ac liberos his it̄ cētum tur
bā q̄ inutil' bello urbe excedebat saluo
q̄ ei disēmīe diuinarū humanarūq; rē.
ī religiosū rat⁹ sacēdotes ꝑpe. sacriq; p.
ī. prodib⁹ ire ferriq; se ac suos iuehiculi
cōspicā descēdē uxorē ac pueros iussit ur
ges sacriq; iplaustrū iposuit q̄ ire q̄t
sacerdotib⁹ erat puenit. Nome itām sati
ā oīb⁹ ut italī re aduiendā arcē cōpōiꝰ
turba senio⁹ domos regressa aduēctum
hosti ū obstinato admorte aio exp̄ctabat
q̄ coꝝ curules gessērant magātus ut i
fortune ꝑstine honoriq; aut ūtutis in
signib⁹ morerēt q̄ augustissima uestis
ē tēlis ducētib⁹ triūphātib⁹ uecta uestiti
medio cōiū eburnis sellis sedere. Sūt
q̄. ā. fabio pōtifice maxīo ꝑphēte car
mē ꝺcuouisse cos se, ꝑpatria quiritib⁹q;
rōmis tradant galli q̄ nocte a
cōtentiōe pugne remisērāt aīos. Et q̄
nē iam̄ ācipitis quā certauānt ꝑlio
nē cū iperū aut ui capiebātur urbē sine
ira sine ardore aīoꝝ ingressi. postero die
urbē patēte collina porta ifoꝝ pueniūt
ārcū frētes oculos ad tēpla deū arcēq; so
lam bell' pacē tenētē in̄ modico relicto
ꝑsidio ne q̄s idissipatos exarce aut ca
pitolio iperū fieret. dilapsi ad ꝑdā uaq;
occursu hominū uiis. Ps iproriā q̄z tec
toꝝ agmine ruūt. Ps ultrā uelut ca
mū i tacta q̄ referta ꝑda petūt. Ñ ruꝛs
ipi solitudīe absterriti ne qua fraus ho
stilis uagos exaperet i foꝝ ac ꝑpiqua fo
ro loca cōglobati redibāt ū eos plebis
edificiis obsessis patēt⁹ atrius p̄nci
pū maior ꝑpe cūctatio tenebat apta. quā
clausā i uadēdi ad eo aut secus quā ue
nerabūdi intuebāt̄ i edīū q̄ i uestibul'
sedētes uiros. p̄ ornatū habituq; huma
no augustior ē. maiestatē q̄ iā quā uul
tus grauitasq; oris p̄ se p̄ferebat simil
limos. Dūs adeos uelut simulacra uē
sī cā starēt. ā. papiriꝰ unꝰ ex his or gal
lo barbā suā ut cū oīb⁹ ꝑmissā erat per
mulcēti scipione eburneo i caput iausso
irā mouisse atq; abeo initiū cedis ortū
cētos i sedib⁹ suis truncatos p̄ p̄ncipū
cēdē nūlī deūm mortaliū para diripi tec
ta exhausti inicti ignes. Cetꝝ seu non

omīb⁹ delende urbē. lubido erat sequita pla
cierat p̄cipib⁹ gallor⁹ q̄ostētari q̄dā i
cēdia t̄roris. cū. si cōpelli ad deditionez
caritate sedui suaz obsessi possent. q̄ nō
oīa cōcremari tecta. vt q̄libz sup̄ erat ur
bis id pignus adflectendos hostiū aīos
habent nequaquā pīm atq; icapta urbe
p̄ma die aut passim. aut late uagatus
ē ignis. Romani exarte plenā hostiū ur
bē cernētes uagosq; puias omīs cursus
cū ailia atq; alia. p̄te noua aliqua clad⁹
oreretur nō mētib⁹ solū cōcpe sed ne au
ribz q̄dē atq; oculis satis cōstare potant.
Quocūq; clamor sonitus hostiū mulier⁹
puerorūq; plorat⁹ sonitus flāme. q̄ fra
gor ruēcū tector⁹ aūtisset pauētes ad
oīa aīos oraq; q̄ocos flectebant uelut
ad spectaculū afortuna p̄ūti occidētis
p̄rīe n⁹ ull⁹ rex suaz relicti p̄tquā cor
por⁹ uindices. tāto añ alios mīsandi ma
gis q̄ ūquā obsessi sē. Q̄ iēclusi aprīa
obsidebantur. q̄ oīa sua cernētes ihostiū
potāte. Nec trāquilliot nox die tā sede
actū excepit lux. de iū noctē iquietā ise
cuta ē. nec ullū erat tēpus q̄ anoue sēp
cladis alicui⁹ spectacūlo cessaret. Nidū
tā tot onerati atq; obruti mal' flexerūt
aīos q̄n q̄ si omīa flamis ac ruinis cōq̄
ta uidissent. Quāuis iopē puūq; quē
tenebāt collē libertate relictū uirtute
defendēt. q̄ iā cū cadē cotidie accidēt
uelut assueti mal' abalienauānt absen
sū rep̄ suaz aīos arma tm̄ ferrūq; iter
tris. uelut solas reliq̄as spei siue iuuēt⁹.
Galli quoq; paliquot dies itecta m̄ ur
bis. n⁹ q̄quā bello gesto cū mē icēdia
ac ruinas capte urbis nidū sup̄ cē pē
armatos hostes uidēt. nequaquam
tot cladib⁹ ēritos n⁹ flexuros addedi
tionē aīos nimis adhiberetur expiri
ultrā q̄ ip̄ti facē iarcē statuūt. Pri
ma luce signo dato mīrū tuidē omīs in
foro istruitur. Iū clamore sblato ac te

studie frā sibeūt. Adūsus quos rōni n.
temē n⁹ trepide ad omīs additus statuoib⁹
firmatis. q̄ signa ferri uidebāt ca robore
uiroz oppositu scandē hostē si nūt. Quo
facte sterit magis iarduū copelli posse
p̄ procliue facilius rati medio fere diuo
restitē. atq; iñ erloco supiore q̄ppe sua
spōte ihostem iferebat ip̄tu fēdē strage ac
ruina fundē gallos ut nūquā postea n⁹
ps n⁹ uniūsi tēptauint tale pugne genꝰ.
Omissa itaq; spe p̄ui atq; arma sublēdi
obsidionē parant. Cui⁹ ad id tēp⁹ inme
mores. q̄ q̄i urbe fuerat frumētū īcer
dius urbis absūpserāt. q̄ ex agris p̄ūōs
dies raptū omīe uctos erat. Igitur cēti
ti diuiso p̄tū p̄finitimos p̄plos p̄dari
placuit: p̄tū obsideri arcē ut obsidētib⁹
frumētū p̄platores agroz p̄lēnt. P̄fici
scentes gallos aburbe ad romanaz ex
spreiēdā fortuna uirtutē ipā arcē. ū
camillus exulabat duxit. Q̄ mestior
i fortuna p̄p⁹. quā sua cū diis hoīb⁹q;
accusandis senescēt i dignādo mirādoq;
ū illi uiri cēnt q̄ secū uctos ualeriosq;
cepissent: qua alia bella forē semp quā
felicius gessissent repēte auditū gallor⁹
cēcitū aduētare atq; te eo pauidos arde
ates cōsultare n⁹ fecius quā diuino spū
tactus ē ise i mediam cōtionē intulisset
abstinē sinetius añ talib⁹ cōcitus. Ardea
tes iquid uetes amitti noui q̄ aues mīq;
curiz ferneficiū ita tulit q̄ fortuna h̄ egit
mea. Nemo urīz cōditoīs mee oblitum
me huc, peraisse putet sed res ac pidīm
cōē. cogit q̄ q̄sq; possit i re trepida p̄sidiū
i mediū cōferre. Et q̄ ego uobis, p̄tātis
uris i me mītis grāz referā. si nūc cessa
uero aut ū usus erit mī uobis si i bello
nō foue ac arce i patā stetī. q̄ uictus bello
i pace abigratis ciuib⁹ pulsus sū. Vobis
aūt ardeates fortuna oblata ē. q̄ pro tā
tis p̄stimis, platis p̄m. ferneficiis q̄ntā
ip̄i meministis? Nec ē expbanda apd̄ me-

mores st gẽ referẽde ⁊ huic urbi deus
igens belli exhoste cõi. pariẽdi qui effu
so agmine aduẽtat gẽs ẽ cui nã corpa
aĩosq; magna magis quã firma dederit.
Eo icertamẽ omẽ plus ẽtoris quã ui
riũ ferũt argumẽto st clades romana
patẽtẽ cepe urbẽ eraere capitoliq; his
exigua resistitur manus iã obsidioĩs
tedio uicti abscedũt uagiq; p agros palãt
es uinoq; raptĩ austo repleti. ꝺ nox ap
petit ꝑpe riuos aq; sine munimẽto sine
stationib; ac custodiis passim ferarũ
rit⁹ si tẽritur. Nũc absedis rebs mag ⁊ iã
solito icauti siuobis iaĩo ẽ itueri menia
urã. nc pati ꝺ oĩa gallia fieri. ꝑma uigi
lia capite arma freqntes me seq̃mĩ ad
edẽ nõ adpugnã n uictos sõpno uelut
pecudes trucidãdos tradidero nõ recuso
eũdẽ ardee rex meax exitũ quẽ rome
huĩ. eq̃s iniq̃sq; ꝑsuasũ erat. Tm bello
uix neminẽ usquã ea tẽpestate eẽ cõtoẽ
dimissa corpa curãt itẽti. quã mox signũ
daretur. Quo dato ꝑmo silentio noctis
adportas cĩ camillo ꝑsto fuere. egressi
haud ꝑcul urbe sicut ꝑdictũ erat cast
gallor̃ ĩcuria neglectaq; aboĩ pte nati cĩ
igẽti damore ĩuadũt. Nusq; ꝑsui oĩb⁹
locis edes ẽ nuda corpa ⁊ soluta sõpno
trucidãtur. Extremos tm pauor cubilib⁹
suis excitosq; aut iñ ius eẽt ignaros
ifugã ⁊ quosdã ihoste ipm ĩpromptos
tulit. magna ps iagrũ ancadẽ delati ĩ
cursiod aboppidanis ĩpalatos fcã ẽcĩ
uenĩũtur. Simil. ĩagro ueiẽti tuscor̃
fcã strages ẽ q̃ urbis iã ꝑpe quadri gẽte
simũ ãnũ uica ne oppsse abhoste ĩuisita
tos iaudito adeo. Nichĩ iserit st ut ĩa
grũ cõnũ. Eo tpe ĩcursiones facẽt ple
niq; ꝑdeuos ⁊ iã ꝑsidiũ q; ⁊ spẽ ultiam
cõni noĩo ĩaĩo habueint oppugnare
uiderant eos milites cõni uagãtes p
agros. Et cõgregatos agmine ꝑdã ꝑse
agẽtes ⁊ cõtra cernebant. haud ꝑcul
uẽis poĩta iñ ꝑmũ mĩatio siu deñ idi
gẽtes atq; exea ira aĩos cepit. ⁊ rusĩas q
iã aquilo bellũ gallicũ ĩse aiti ssẽt. lu
dibrio ẽet clades suas uix cẽparauerẽt
aĩs q̃ ĩertiplo ipetũ facẽt. coppssiq; e
dicto cẽturione quẽ ꝺ metipi ꝑfecerãt
rẽ ĩ noctẽ sustinuere tãtũ par camillo
defuit auctor. cetã eodẽ ordie eodẽq; for
tune euẽtu gesti q̃n ⁊ iã ducib⁹ capti
uis q̃ cedi nocturne supfuerãt. ꝺ daliã
manũ tuscor̃ adsabinas, pfecti noctẽ
isequẽtẽ eripuiso maiorẽ cedẽ ediderẽ.
ꝑpq; uictoria ouãtes ueios redũit. ho
me itm plerũq; obsidio segnis ⁊ utrũ
q; silencũ eẽ. ad id tãtũ ĩtentis gals
ne q̃s hostiũ euaderẽ. it stationes posset
cũ repẽte uuueis rõn⁹ ad miratõne ise
ques hostesq; cõsulũt. Sacrificiũ erat statũ
iquirinali collegẽti fabie ad id faciẽdũ
·ẽ· fabi⁹ dorso gabino dict⁹ sacra mai⁹
gerẽs cũ decapitolio descendisset. ꝑme
dias hostiũ stationes egressus nich ad
uocẽ cuiquã terorẽ ue mot iq̃rinalẽ
collẽ pueit. iq; oĩb⁹ sollẽpniter pactis
eatẽ reũtes similr cõstãti uultu graduq;
satis sperans, ꝑ tuos cẽ deos quoq; cul
tũ ne mortis q̃dẽ metu, phibitur deser
uisset ĩcapitoliũ ad suos redũt seu at
toĩtis gall' miracõ audatie seu reli
gioẽ q̃ã motus cui haut quãquã ne
gligens ẽ gẽs. ueis itm nõ animi
tũ idies sed ⁊ iã uires accrebãt. Nec
rõnis solũ eo cõueientib⁹ exagris q̃ aĩ
ꝑlio adũso aut dade capte urbis pa
lati fuerãt. Si ⁊ exlatio uolũtarius
cõfluentib⁹ ut ipte ꝑde ẽent matuq;
iã uidebat' repti priaq; eripiq; exlosũ
ũ manib⁹ sed corpori ualitudĩario
caput de erat. locus ipe admonebat
camilli ⁊ magna ps militũ erat. Q⁹
ductu auspitio que ei⁹ res prospere
gesserant edicĩ⁹ negat' se cõmissuq;
cursib⁹ aut deoq; aut hominũ q̃squã

ipiū finiret pcē quā ipē memor ordis
sui poscēt ipatorē cōsensu omiuz placuit
ab ardea camillū accirj. Sz antea cōsul
to senatu q̄ rome cēt: adeo regebat oīa
pudor discrīnaqz rez ppe pditis rebz ſ
uabāt. Ingētī pidō transeūdū phostiū
custodias erat adeā rē pcē quo min⁹
ipiger uuecis opam pollicitus icubās
cortiū sedō tilerj adurbē defertur. In
qua proximū fuita ripa ꝑruptū eoq
neglectū hostiū custodie saxū icapitoliū
euadit et q admagrātus duc⁹ erat⁹ mā
dati edita acceptos decemuiris curiatis
reuocatis. de exilio iussu ꝑ. camillus
dictator extēplo dicētur militesqz ha
berēt ipatorē quē uellent. Eadē digre
ssus nūcius ucios cōtēdit missiqz ar
deaqz legati ad camillū ucios eū pdu
xere seu q mag⁹ credere. libet nō ꝑus
ꝑfectū abardea quā cōpit legē latam
q̄n⁹ iussu ꝑ mutari finibz posset. Hec
cū dictator dictus auspicaa i exercitu
hrē lex curiatia lata ē dictatorqz absēs
dictus. Dū h̄ uei agebāt ītām arce ro
me capitoliūqz īigētī pidō fuit. Nāqz
galli seu uestigio notato humano qua
nūq⁹ aueis puenerat: seu sua spōte aīad
uso ad carmīis saxos ascensu equo noc
te sublustricā ꝑmo ihermē q̄ tēptaret
uiā ꝑ missent tradētes iñ arma ū q̄d
inimq̄ cēnt alteri inixi subleuātesqz iui
cē. ꝑtrahentes alij alios pro ut postula
ret locus. tāto silentio isumū euasere
ut nō custodes solū fallerent. sed nec ca
nes q̄tē solicitū aīal. ad nocturnos
strepit⁹ excitarēt. Anseres nō fefellere
q̄bz sacs ú nonis ifūmā inopia abi
tū abstinebāt. que res saluti fuit nāqz
glagore eoz alarūqz trepidu exagitatus
marcus manli⁹ q̄ triēnio añ cōsul fue-
rat. uir bello egregi⁹ armis arreptis
simul adarma ceteros ciens uadit. Et dū
ceteri trepidāt gallū q̄ iā isūmo cōsti terat.
ultone ictū deturbat ē. caūq; plapsi aīp
ximos sternēt trepidātes alios armis
omissis saxa q̄bz adherebāt maībz ꝑplexos
trucidāt iāqz ꝯalue cōgregati thelis mus
silibz q̄ saxis, ꝑturbare hostes ruinaqz to
ta, plapsa acies ipēpe defertur. Sedato
de iñ tumult⁹ reliquū noctis q̄ntū ītur
batis mētibz potat aī ꝑtitū quoz pidm
sollicitaret quieti datū ē. Luce orta uo
catis dassico adcōsiliū militibz adtri
bunos cū q recte q ꝑpetrā sce pcaū dete
retur. manli⁹ ꝑmū obuirtutē. laudat⁹
donatusqz nō a tribunis solū militū.
sed cōsensu q iā militarj. Cuj uniusi ser.
libras farri. q quartarios uini ad eds
eī. q̄ in arce erāt cōtulerūt. Rem dictu
puā ceteꝝ iopia fecerat eā argumētū
īgēs caritatis. tū se quisqz uictu suo
fraudās detractū corporj atqz usibz ne
cessariis adhonorē uni⁹ uiri deferret.
Tū uigiles ei⁹ loci qua fefellerāt adscēdē
tes hostes citati q aī omīs more litari
se aīadūsurū publius sulpi⁹ tribu
n⁹ militū pronūciaet cōsencente clamo
re militū īunū uigilē comunieq; cau
culpā detrit⁹ acetis abstinuit. Rem
haud dubiū ei⁹ noxe adprobātibz caīctis
se saxo dei ecit. Iñ interiores utriqz custo
die ēe q apd gallos qz uulgatū erat ī
ter ucios romāqz nūcios cōmeare q
apd romanos nocturni pidi memo
ria sedāte oīa obsidiois belliqz mala
fames utriqz exercitui urgebat. Gallos
pestilencia q iā cū loco iacētes īt aimu
loq; castra hītes tū ab icēdiis torrido
q aporis pleno aere q nō puluem
m ferēte cū quidueta motū cēt quoz
itolerātissima gens humeriqz ac frigo
ri assecuta cū estu q angore uexata
uulgatis uelut ipetu amorbis more
tur. Iā pigritiaā singulos sepheudi
pmiste acceruatos cumulos hoīnū ure
bāt bustoz q iñ galli quoz noīe isignē

locũ fecerant. Audiuac deiñ cũ romanis
frẽ & colloq̃a pmissu ip̃atoꝛ habita iq̃b⁹
cũ idemtidẽ galli famẽ obicẽte eadẽq̃
necessitate addedit nonẽ uocarẽtq̃ dñ
auitẽde cũ opinionis. cũ. mlt⁹ locis pal⁹
de capitolio iactatus ẽ ibiq̃ stationes.
Sz iã neq̃ dissimulari neq̃ ferri ultra
fames pt̃at. Itaq̃ diñ dictator delectũ
pfẽ arcẽ habet magñm eq̃ti. ualentiũ
abucis abducere ereptũ iubet. parat i
struit q̃ q̃bꝰ haud ip̃ar adoriatur hostes. In
terñ capitolinus creatus stationib⁹ uigilus
fessus supatis tñ humanis oib⁹ mal'ũ fa
mẽ unã naturã uinci nõ sineret. diẽ de
die p̃spectãs. & q̃d auxiliũ adiectatore
appareret. postremo spe quoꝝ iã nõ solũ
alvo deficiente. cũ stationib⁹ p̃cẽdẽt. p̃re
obruẽtib⁹ infirmũ corp⁹ armis ul' dedi
ul' retemi se quacũq̃ stationẽ possẽt iuſ
sit iactantib⁹ nõ obscure. Gall' aut magñ
mercede se abduci posse ut obsidionẽ
relinquãt. Cũ senatus habitus tribuniq̃
militũ negociũ datũ ut pacisceñtur.
Interim. p̃. sulpiciũ tribunũ m̃ & brenn
nũ regulũ gallor⁹ colloq̃o trãsacta res ẽ.
Et mille pondo auri pactũ p̃p gẽtib⁹ mor
impatiẽs fœdi rei fœdissime pfẽ adiecta in
dignitas ẽ. ponderi ab gall' ablata im
qua & tribuno recusante additus ab im
solente gallo ponderi gladi⁹ auditaq̃ i
tolerãda rõnis uox ne uictis cẽ sedũ q̃
& hoc ẽs phibuere redẽptos uiuẽ romanos.
Nã forte quadã pulsquã ifanda mens pro
fecẽt palẽtinõem nõ diũ omi auro appẽso
dictator itẽ iussit auferriq̃ aurũ de medio
& gallos sumoueri iubet. Cũ illi recusãtes
pactos dicẽt se se negant eã pactionẽ
ratã cẽ q̃ postq̃ ipse dictator creatus cẽt
iussu suo ab iferioris uiris magñatu
sua cẽ denũciat q̃ gallis ut se adplum
& sperdiãt suos iacentes onerare sarci
nas & arma aptare ferroq̃ nõ auro re
cupare prius iubet. In cõspectu habẽtes
fana deũ & cõ ingres & libertos & soli priẽ
te forme belli mal' & oĩa que defendi rep
tiq̃ & ulcisci fas sit. istruit. Deiñ actiẽ
ul' loca nã patiebatur ifeminite solo ur
bis & nã iequali & oĩa que arte bellis sedã
sui selegi ꝑparari ue potãt. prudit. gal
li noua re trepidi arma capiũt utraq̃ ma
gis quã cõsilio iromanos incurrũt. Jam
uerterat fortuna iã deor⁹ opes humanaq̃
cõsilia rẽ romanã adiuuabãt. Igitur p̃
mo cõcursu haut maiore momẽto fusi
galli sũt. q̃. ad alliam uicerant ulterior
altero deiñ p̃lio adoctauũ lapidẽ gran
na uia quo se ex fuga cõtulerant cidẽ
ductu auspitioq̃ camilli uincũtur. Ibi
edes omĩa obtinuit castra capiũtur. Et
ne nũcius q̃dẽ cladis relictus dictator
recuperata ex hostib⁹ pria triũphãs iurbẽ
redit. Intẽq̃ locos militares quos icõdi
tos fecerãt romulus ac pater suus priẽ cõ
ditorq̃ alẽ urbis aut uatis laudib⁹ appel
labãtur. seruatã. Deiñ bello priaq̃ ituq̃ in
pace aut dubie fuauit. Cũ prohibuit mi
grari ueios & tribunis rẽ itẽtã agẽtib⁹
post incẽsam urbẽ & ipse iclinatã magis
plebe ad id cõsiliũ. Eaq̃ cã fuit nõ abdicã
de post triũphũ dictature senatũ obsecrãt
tenerẽ post iã certo relinqueret statu
omiuq̃ p̃mũ ut erat diligẽtissimus reli
gionũ cultor q̃ ad deos i mortales pti
nebant retulit & sinẽ. facẽ fana oĩa q̃ ea hos
tes possedissent restituerẽtur termina
rẽturq̃ expiarẽturq̃ expiatioq̃ eoq̃ ili
bris pduũ uiros q̃rerẽtur cumc cũ cẽtib⁹
hospitiũ ꝑp̃. fieret q̃ sacra. p̃. r̃. ac sacẽdo
tes recepissent. Beneficioq̃ el' ꝑp̃. nõ int̃
missus honor deũ i mortaliũ cẽt ludi ca
pitolini fierẽt. Quę uppiẽ diu. p̃. opt.
max. suã sedẽ atq̃ arcẽ. p̃. r̃. i re trepida
tutatus cẽt collegiũq̃ aderã rẽ. ꝰ. furi⁹ dic
tator cõstituerit exhis qui icapitolio atq̃
arce habitarẽt. expãde & iã uocis noctur
neq̃ nũcia cladis ani bellũ gallici. Cum

audita neglectaq; cēt mēto ilata iuſſitq;
q; tēplū iā nouo iloco fieri auq; q; gallis ꝙ
reptū erat qđq; eraluis tēplis ſē trepida
tiōē; i iouis ctellā cōlatū cū umq; referri
oportēt cōfuſa memoria cēt ſacrū om̄e
iudicatū q; ſub iouis ſella poni iuſſum
iā añ ico religio ciuitatis apparuerat.
Q; cū ipō auq; de cēt exquo ſui ma pacte
mcedis gall' cōficeret amatronis cōlatū
accepāt: ut ſacro auro abſtinēt matris
gratie acte honorq; additus ut caq; ſic
uiroq; poſt mortē ſollēpnis laudatio
cēt. His pactis q; ad deos pmanebāt q; p
ſenatū agi potant. Tū demū agitātib
tiūs. plēm. aſſiduis cōtionib ut relicta
ruinis i urbē patā uelos trāſmigrarēt
i contionē uniuſo ſenatu proſequēte cſ
ſendit atq; ita ūba fecat. Adeo m acerbe
ſt' q;rites cōtentiones cū tr. pl'. ū nc tri
ſtiſſimi exilij ſolaciū haluid habuerī q;
adardee uiſſi quā q; procul abbus cer
taminib erā. Et ob cadē h' nō ſimiles
pp; uiſſū reuocarētis redditur ūquā
fuerī nc nūc me ut rediē. Aca uolūtas
mutata ſed urā fortuna pulit. Quę
ut iſtia ſede manēt prīa id agebatur ñ
ut ego utiq; i patriā cēm q; nūc q;ſcerē
libēter ñ h' quoq; ppatria dimicatio cēt.
Cui de cē q; aduita ſuppetit alius turpe
camillo q; iā nephas ē quid ē reptim
q; ob ſeſſa; exhoſtiū manib eripuim
ſi recupatā ipi deſim. Et cū uictoribz
gallis capta tota urbe capitoliū mī atq;
arcē duq; ꝙ hoīes romani tenuerīt habi
tauerīt uictoribz romais recuperata
urbe ars quoq; q; capitoliū deſtruitur. Et
plus uaſtitatis huic urbi ſeda nrā for
tuna facet quā aduſa fec. Equidē ſi no
biſcī urbi ſimil' poſitę traditeq; pmani
religiones mille cēt. Tam cuidēs nu
mē ac tēpeſtate rebz adfuit romais ut
omēq; cōdita balcam nullus locus ica ñ
religionū deoq; negligencia diuum

aditus exēptā hōiby putē. Intuemini ē hoc
deinceps ānoq; ul' ſedas res. ul' ad uſus iuuī
cis oīa ꝑſpexe euenisſe ſequētibz deos ad
uersa ſpernētibz iā omiuq; pmū uciens hel
lū pquot ānos quāto labore geſtū nō añ
cepit finē quā monitu deoq; aqua exlacu
albano emiſſa ē. Qđ h' tādē urbis nrē cla
dis nō añ te exorta ē quā ſpta uox celo.
Emiſſa deducētu gallor quā genciū uis
ablegatis nrīs uiolatīs. quā anobiſcī uindi
cari delere at cadē negligencia deor pter
miſſū. Agitē uicti captiq; ac redēpti tātū pe
nay dis hoibzq; credim ut terrarq; orbi do
mento cēm. Adiſe triū res admonue
rūt religionū. Cōfugim i capitoliū ad de
os ad ſedē iouis opt. mag ſacra i ruinā
rez nrāq;. Alia terre celatum alia aduec
ta i finitimas ēras admoum abhoſtiū
oculis deor cultu teſta abdus hoībusq;
tū nō intemiſim redire. Agitē prīaq; huic
toriā cātiquū belli dcais amiſſū cīb
ſtes q; eca auaritia ipondē auri fedus
ac fidē fefellerē uterūt ērorē fugāq; q;
cedē. Ph' culti neglectiq; numinis tāta mo
numēta i rebz hūanis cernētes h' quid
ſentitis. Quātū uir dū e nauſtragus po
ris culpe cladiſq; cm gentes patrem neſci
urbē auſpicato iauguratoq; cōditā hīs.
nullus loc ica nō religionū deorūq; ē
plen ſacrificiis ſollēpnibz nō dies maleſti
ci quā loca ſt' i q;bz fiāt. Vos oēs deos
pp. puatoſq; q;rites deſtruri eſtis quā
puriz ſtāq; ē qđ iobſidione nup. iegre
gio adoleſcente cū fabio nō minore bo
ſtiū admiratione quā urā cōſtrectū ē. Cū
it gallica thela digreſſus exarce ſollēp
ne fabie gētis i colle q;rinali obiit. An
gētilicia ſacra ne illello q;dē inē mittā. pp.
ſacra q; romanos deos ipace deſeri placet
q; pontifices flamineſq; neglentiores pp.
religioi cē quā ꝓuatus i ſollēpni gētis
fuit forſitā aliquis dicat aut ueis ea nos
ſtiros aut huc iñ miſſuros ſacdotes uos

83

q̄ faciāt quoꝝ neutrū fieri ſaluis ce
rimoniis pōt ⁊ ne oīa gr̄ātim ſacra
omīsq; pcenſeā deos i iouis epulo
nūc alibi quā in capitolio piuiumar
ſuſcipi pōt. Qd de eternis ueſte ig̈bo
ſignoq; q̄ iperij pignꝰ cuſtodia ei⁹
tēpli tenetur loquar. Qd de ⁊ anapli
tib⁹ uris mars gradiue tuiq; q̄rine
pat̄ h̄ oīa ip̄ſano deſeri placet ſacra
equa alia urbi quedā uetuſtiora ori
gīe urbis ⁊ uidete quo it̄ nos ac ma
iores it̄ ſit illis ſacra quedā imōte
albano lauinioq; nobis facenda tra
diderūt. An erho ſtiū urbib⁹ romā ad
nos trāſferri ſacra religioſum fuit.
hinc ſine piaculo ihoſtiū urbē ueios
trāſferem⁹. Recordamini agite dum
coenę ſacra iſtaurētur. q̄ aliquid
de patrio ritu neglegēda cāu ue p̄mi
ſſum ē. eodo q̄ res p⁹ pdigiū albani
lacus n̄ iſtauratio ſacroꝝ auſpicioꝝ
q; renouatio adfecte ueienti bello rei
p̄ę. remedio fuit at ⁊ iā tāquā uetere
religionū memores ⁊ pegrinos deos
trāſtulim⁹ romā ⁊ iſtituim⁹ nouos iu
no regina trāſuecta aueis nup iauē
tino quā iſigni ob excellens matrona
rū ſtudiū celebriq; dedicata ē die ad
locutio tēpli p̄ę celeſtē uocē exaudi
tā inoua uia uſſim⁹ fieri capitoli
nos ludos ſollēpnib⁹ alijs addim⁹
collegiūq; adid nouū auctore ſena
tu cōdidimus. Qd hoꝝ op⁹ fuit ſuſci
pi ſi una cū gall' urbē romanā reli
cturi fuim⁹. ſi nō uolūtate mānſim⁹
i capitolio per tot mēſes obſidioīs
ſi ab hoſtib⁹ metu recēti ſum⁹ delacris
loquimur ⁊ de tēplis. Qd tād de ſacer
dotib⁹ nō ne imēte ueīt. q̄n tū pia
cula comitatur ueſtalib⁹. Nēpe una
illa ſedes ē ex qua. fas nich ūquā p̄ē
quā urbis capta mouit flamini di
ali noctē unā manere ex̄ urbē nefaſ
ē. Hos uciētes p̄ōnis fāuſtis eſtis. ſac
dotes ⁊ ueſtales tuę te deſerer̄t. Veſta
⁊ flam̄ p̄grę habitādo nō ſingl'as noc
tes quātuiſ ꝺ reiq; p̄ę. piaculo cōtrahet.
Qd alia q̄ auſpicato agim⁹ oīa fere i
tra pomeriū cui obliuioni aut cui ne
glegētię dam⁹ comitia curiataq; rē mi
litarē cōtinet comitia cēturiata. q̄b⁹
cōſules tribunoſq; militares creatis
n̄ auſpicato n̄ u adſolent fieri poſſūt.
Decios ne h̄ trafferem⁹ a comitijs. cā.
p̄plus tāto i comodo idēſtā hāc ab dis hō
minib⁹ urbē cōueīet. ſed res ipā cogit
uaſtā i cendijs ruinisq; relinquere ur
bē ⁊ ad integra oīa ueios migrare n̄ h̄
edificādo iopē plebē uexare hanc aūt
iactari magꝝ cāſ quā uerā eē. Vt ego nō
dicā apparere uobis quirites puto q̄ me
miniſtis. añ gallos aduētū ſaluis tec
tis publicis priuatisq; ſtantē i columi
urbe hāc eādē rē actas eē ut ueios trāſ
migrarem. Et uidete quātū int̄ meā ſen
tētiā utāmq; it̄ ſit t̄bumi uos ⁊ iā ſi tūc
faciēdū n̄ fuit nūc utiq; faciēdū putati⁹.
Ego cōtra n⁹ id mirati ſitis p̄ uſquā quale
ſit audiētis ⁊ iā ſi tū migrādū fuiſſet
i columi tota urbe nūc has ruinas re
linquēdas nō cēſerē q̄ppe tū tā nobis
i urbē captā migrādi uictoriā eēt gl'oſa
nobis ac poſteris nr̄is. Nūc h̄ migratio
nobis miſera ac turpis gall' gl'oſa ē.
Nō t reliq̄ſſe uictores ſed amiſiſſe uicti
p̄ias uidebimur hoc alia fugā. hoc cap
ta urbs h̄ circū ſeſſiuſ capitoliū neceſ
ſitatis i poſtiuſſe ut delei sererem⁹ pena
tes nr̄os exiliūq; ac fugā nobis exco
loco cōſciſterem⁹ quē tueri nō poſſem⁹
⁊ galli cūtere potuer̄t romā q̄ tōni re
ſtituere nō uidebūtur potuiſſe. Qd re
ſtat n̄ ut ſi iā nobis copijs ueiant.
Conſtat t̄ uix credibilē mīl'tudiē eē
⁊ habitare i capta abſe deſerta a nobis
hac urbe uelīt ſinatis. Qd ſi n̄ galli h̄

sed uctis hostes uri eq uulsa ue fiat ut
cōmigrēt roma uelitis ne illos rōnos uos
uelentes ee ac malitis hanc solliatudiē
urā qua urbē hostiū ee. Nō eqde uideo
quid magis nephas sit h scelera. q piget
te edificare. h dedecora pati pati estis si
tota urbe nullū melo āplo ue tectū fieri
possit qua casa illa cōditoris ē nri. Nō
i casis ritu pastoz agrestiū q habitare
ē sacs it sacra penā penatesq nros. Qua
exulatū pp. ure maiores nri cōuene pa
storesq ai his locis nich pt siluas palu
desq eet nouā urbē tā breue edificarūt
nos capitolio arce i columi stātib tēplo
troz edificare iensa piget. Et quod i
singli fiūi fiumo si edes nrē deflagra
sent hoc i pp. iendio uniūsi recusamo
face qd tādem si fraude si casu ueis ice
diū ortū sit uētoq ut fieri pōt. diffisa
flāma magnā ptē urbis adsumat si
denas iū. aut gabios aliā ue quā urbē
qsituri sumo quo trāsmigremo adeo nich
tenet solū prie no h tra quā matrē ap
pellamo sed i sup ficie ignis q caritas no
bis pate pdet qdē fatebor uobis asi
mino i uirie urē quā calamitatis mee
mino sed uuat. Cū ab eem quocūsaiq
patraz i mētez ueiret. h oia occurrebāt ol
les cāpiq tiberis q adiecta oclos regio
li celui sub quo nato educatusq eem q
uos qritres nūc moueāt poā caritate
sua ut maneatis isedē urā quā postea
ai reliquētes ea augēnt desideriū. Nō
sine cā. diu hominesq hīc urbi cōdenda
loai elegerūt sālubertimos colles flu
mē oportunū quo exmedi terrancis lo
cis fruges deueātur q maritimi cōmea
to accipiātur mare uicinū adcōmodita
tes. Nec expositū nimia, ppinq tate adpi
cla dasiū extraz regionū italie medi
ū adiacemētū urbis natū uni locum
argumētatione ipā magnitudo tā noue
urgis qto āno agall' roma uastata sit.

tricēteslimo sexagesimo quinto ānus urbis
qritres agitur. Iné tot uetertimos pplos
tā diu bella geritis ai inter ea ne singlas
loquar urbes. nō cōiuncti ai eqs uolsci
tot. tā ualida oppida nō uniūsa etruria
tū ēra mariq pollēs atq ī duo maria
latitudiez obtanēs italie bello uobis pr
ē. Quod ai ita sit q malū rō ē exptus la
tos alia experiri ai iā ut uirtus urā trā
sire alia possit fortuna certe loci illius
trāsferri nō possit h capitoliū ē u quōdā
acapite humano i uētu respōsū ē. Eo loco
caput rr sūmāq ipetij fore h ai augurato
literaret. Capitoliū uuētus ēminq ma
ximo gaudio prūz urōz moui se nō pas
si h uestre ignes h ancilia celo dimissa
h omēs ppiaj manētib uobis dus mo
uisset eos camillus ai alia orōne tū ea
q ad religiōes ptinebat maxie dē sed rē
dubiā decreuit uox oportuna emissa.
Quodcūq senato p paulo dehus rebo in
aria hostilia habētur cohortes expndus
reuitētes forte agmine foz trāsirent.
Centurio icomitio exclamauit signifer
statue signū h manebimo optimū eo
militi gratiorē pfectus. qua uoce au
dita q senato accipe se oēm exaurie gres
sus cōclamauit q plebs circūfusa adp
bauit ātiquata. De in lege, pmisse urbs
edificari cepta tegula pp. pbita ē. sarci
matieq cedende uī quisq uellet uul
gim prediis. acceptis eo āno edificia pfec
turos festinatio curā exemit uicos di
rigēdi. Dū omisso sui alieniq discrimi
ne i uacuo edificāt ea ē cā. ut uetes do
mate p̄mo per publicū ducte nūc puata
passim sulcant tecta formaq urbis sit
occupate magis magisquā diuise silis.

Titi liuii nicomachus dext. v. emen
dari ad exm parentis mei. Clementianā
ab urbe condita. victorianus emenda-
bā dominis symachis liber. v. explic.

Incipit liber sextus

De abscondita urbe roma ad captã cãdẽ urbem romani sub regib⁹ primũ cẽ sulib⁹ q̃ ui de dictatoribus decẽ uirisq; ac tribunis cõsularib⁹ gessere foris bella domi seditiones q̃nq; libris expsiui res cãi uetustate nimia obscuras. uelut q̃ magno exĩtu allo loci uix cernũtur. Cũ quod puĕ ĩtre pcẽ tẽpora licẽ fuĕ una custodia fidel memorie rez gestaz eqd ciã si que iommẽtarius põtifici alus q; pp. as puatisq; erãt monumẽtis ĩcensa urbe plereq; ĩ tricere dariora deperiẽs cercioraq; ob sedaz originẽ uelut absurdis letius feracausq; tenate urbis gesta domi mi litiaeq; exponẽtur ordinez. primo q; adminicullo erecta erat eodẽ ĩnira .v. furio pn cipe stetit. neq; cũ abdicare se dictatura. Nisi ãno circiacto passi sint comitia ĩ sequẽtem ãnũ tribunos habere quoz ĩ magrãtu capta urbe cẽt. nõ placuit re adti ter regnũ redit ci ciuitas ĩopere ac labore assiduo reficiende urbis terne retur. Interim quinto fabio simil primũ magrãtu abiit alterũ. martio tribuno pl. dicta dies ẽ. Quod legatus ĩ gallos ad quos missus erat orator ĩ ius gẽtiũ pugnasset. Cui iniquitio cũ mores adeo optima ut uoluntaria magna ps credẽs trãsit it regnũ i ut re. p. cornelio sapio it rex ap cũ .v. furio camillus. itim bis tribunos militũ cõsulari potẽte creatu ualeriũ pplam. itin .l. uerginiũ. p. corneliũ. a. manliũ. l. emiliũ. l. postumiliũ. Hu exĩt regno cui exẽplo magrãtuĩ: inissent nulla de re p quã de religioib⁹ senatũ cõsuluere i primis fedre ac leges erant aũt ere duodecim tabule. Et qdam regie leges oĩ q̃ que cõparẽt iusserũt alia eis edita q̃ in uulgus q; aut ad sacra pertinebãt apãtificib⁹ magis ut religiõe obstrictos habent mi⁹ studio aios suppsita ui de diebꝫ religiosis agitari cepiũ dieꝫ ad .xv. kl. sextiles duplicia dare ĩsigniem qd die ad arcenda fabiꝫ ceci qd deiũ adallia cãi exitio urbis fere pugnatũ. aprisce riore clade allicensem appellarũt. Insigne rei nullius. pp. puatiq; agenda fererũt. Qd ea ex p edie idus q̃ntil nõ litasset sulpicius. tũ. mil. neq; ĩuẽta pace deuz post diem terraũ obiectus hosti exercitus romanus cẽt. Eadem post tridie idus rebꝫ diuinis supsederi iussit. Inde ut post edie kl. quoz ac nonas cadẽ religio cẽt tradita putãt nec diu liceant q̃ cti sũt cõsilia erigẽde ertã grauis casu rei p. sedam agitare ipe cũ agẽ hunc uolsci uetes hostes adertingẽdũ nomen romanũ arma cperant. hic etrurie pnapũ ereb⁹ pp cõiuratione debello ad fanũ uulti ne feraz mercatores adferebant noui quoq; terror accesserat. defectione latinoruz hernicoruq; q̃ post pace adlaci regillũ fidem pãnos ppe cẽtũ. nũquã ambigua fide iamiciaã. p. r. fuerãt. Itaq; cũ tãtã uidiq; etrores circumstarẽt apparentesq; omnib⁹ nõ odio solũ apd hostes sed cõtẽptui ciã inter socios. nomen romanũ laborare placuit eidẽ auspiciis defendi rem p. qb⁹ recuperata cẽt dictatorẽq; die marcũ furiũ camillũ is dictator sullũ abalã magr equitũ dix. Iustioq; ĩdicto dilectu iuniores habuit aut ut seniores quoq; qb⁹ aliqd roboris supẽt ĩ uerba sua iurato cẽturiaret creatiq; cõscriptũ armatiq; triumphariã duxisse ptẽ unã inagrii uicentẽ etrurie optulit alter añ urbẽ q̃ locare iussit tr. mil. hic a manlio ille q̃ aduersus etruscos mictebãtur. l. emilius q̃stius terrã ptẽ ipe ad uulsco⁹ duxẽ. Nec paul alarum uic admodũ hoc

dictatur

dicatur castra oppugnare ē adhortus. Qb
ab cōtemptu q̄ppe omēz delectū agall' cōnā
iuuentutē credrēt adbellū. profectis m̄
camillus adit' ipator foris itulerat ut
uallo se ipi uallū cōgestus arboribz sepirēt
nequa itrare admunimēta hostis posset.
Qz ū aīadūtat camill' ignē ī obiectā sē
pe coicaturos sit. Et forte uis erat magā
uētu ūsa ihostē. Itaq; nō apuit solū icēdio
uiā sed flāmis icastra tēdentibz uapore
q̄ iā ac fumo trepitiq; uiridis maticta
grātis. Ita cōsēnauit hostes ut minor mo
les supātibz uallū ī castra uulsoz cōnū
fuit. Quā trāsēdentibz sepe ī incendio ab
stūptū fuerat fusis hostibz celisq; aī cast'
ī pctu cepisset dictator pdā militi dedit
quo min' spatā minime largitore duce
co militi grauiore pcautus fuit. Deiū
fugiētes aī omēz uolscaī agrū depplatuz
cēt ad deditioēz uolscos septuagesimo
demū āno subegit uictor eruolsca icēs
trāsiit q̄ ipōs bellū molientes excitū coz
adbolas oppressit. nc castra m̄ sed urbez
q̄ iā aggressus ī pctu pmo cepit. Cū mea
pte ī qua caput rei romane camillus
erat ea fortuna eēt aliā ipte terror in
gens ī gru erat etruria, pe omīs arma
ta suēum socios. pī. obsidēt quoz lega
ti opē rebz adfectis orantes. Cū senatū
adissent de artū tulere ut dictator pmo
quoz tēpe auxiliū suēnis ferret qbz spei
morā aī pati fortuna obsessoz nō pos
set cōfectaq; paucitas oppidanoz opere
uigiliis uulneribzq; semp costē urge
bant ppauacionē urbe hostibz tradita
ihermes aī singlis emissa uestimēta
miserabili agmine pnatos relinq̄ret.
eo forte tpe. camillus aī excitu rōno
ī urbē. Cui aī se mesta turba ad pedes
puolusset pcipuiq; orōnē necessitat'
ultia expīta det' mulieres ac puer op̄q;
exilij comites exclebantur exorpisset
patres lamtis suēnos uasit. q̄ uisas
se luctū lacrimasq; ferre sarcinas ī dep̄i
sus nosq; ī cōfidere modico psidio relicto
arma sicaī militē ferre iubet. Ita expedito
exercitu pfect' ad sutriū id q; q̄rebatū soluta
oīa rebz ut fit sedis ī ueīt. nllaz stationē
aī meia patētes portas lictorē uagū pdā
exhostiū tectis egerētē. Iam ig' codē die
sutrū capitur uictores q̄ rusci passim tru
cidātur ab nouo hoste. neq; se cōglobādi
coeūdiq; ī unū adarma capiū di datū spa
cū. Cū, pse q̄sq; tēderēt ad portas siq̄ for
te se iagros eicē possent clausas id ē pmū
dictator ipauat portas iueīunt ī aliuz
arma capr aliz quos forte armatos tuml'
tus occupauat cōuocare suos ut plium
irent. Qa acēsiz addesperationē hostiū
fuisset ni pones purlē dimissiq; poni ar
ma q̄ parci ibermi ussissent nc pē arma
tos quēquā uolari aī q̄ iā q̄b animi ispe
ultia obstinati addecertādū fuerāt. Post
quā data spes uitē ē iactari passim āma
ihermes q; q tuic' fortuna faēt se hosti of
fere magna ml'tudo i custodia diuisa
oppidū aī noctē redditur suēnis iuiolati
itegriq; ab oī clade belli q- nō ui captū
sed traditū pditionēs fuerat. Camillus
uero iurlē triūphās pmuī adnos uicien
tibz rediit triū si ml' bellozz uictor longe
plimos captiuos exetruscas aī curruī
duxē. Qbz subbasta uenūdatis tīa ītis
redactū ē ut e ptio, pauco matroīs, pfolu
to ereo q; superat tres patrice fē. Gūt
quas aī capitolū icensū ī nouis cella cōstat aī pcēs iuno
nis posita fuisse. Eo āno ī cuitatē accep
tiq; uicinaū captiuaūq; ac falisoz p
ea bella trāsfugerant ad rōnos. agreq;
bis nouis ciuibz adsignatis. Reuocati
q; ī urbē sūt auctis q̄ edificāre rome pi
gricia occupati s̄ uacuis tectis uicios
se cōtulerūt. q pmo fremitus fiunt asper
nāaī ipriū. Dies de ī pstituti capiti
bus q; ne remigrassent romani ex

ferocab⁹ unúsis singl⁹ metu suo tpeq̄
obediẽtes fecit q̄roma cĩ frequẽcia ce
scere. cĩ tota simul exurgẽ edificiis
q̄re. p. i pensas adiuuãte q̄edilib⁹ ucut
pp. exiẽtib⁹ op⁹ q̄ pĩs ꝑuatis admone
bat ẽ deliderriũ usus festinãtib⁹ adef
fectũ opis. btaq̄ ãnũ noua urbs ste
tit exitu ãni comitia tribunor⁹ militũ
cõsulari ꝑtãte habita. Creati tr⁹ q̄n
q⁹ cicinnatusq̄ p̃ulli⁹ fidenas. q̄ntus
tullus tulli⁹ luc⁹ aq̄lius cruus luc⁹
luccreꝯ. tripitinanus p̃ulius sulpicius
rufflus exãtũ ialtez i equos nõ adhel
lũ uictos nãq̄ se fatebãtur sed ab odio
ad puastãdos fines ne q̄d ad noua cõ
silia relinquerẽt uiriũ dure alãn ĩ
agrũ tarq̄niensem i oppida q̄rusco⁹
cortuosa q̄ tenebra ui capta diruitq̄
ad tortuosaz nich certaminis fuit. In
pulso adhuc ꝑmo clamore atq̄ ipetu
cepe direptũ oppidũ atq̄ icensũ est cõ
tenebre pauc⁹ dies oppugnationẽ
sustinuit. labor q̄ cõtinuus nõ die ñ
nocte remissus subegit eos cĩ sex ptes
diuisus exãtus roman⁹ senis oris ĩ
orbẽ succederet ꝑlio oppidanos eosdẽ
integro semp certamini pauitas sessos
obicẽt cessere tãdẽ locusq̄ iuadẽdi ur
bem romais dat⁹ ẽ publicari p̃dã tribu
nis placebat. sed ipiũ quã cõsiliũ segnis
fuit. dũ cãcta corpor⁹ militũ turba erat
nc̃ ñ p̃iudiã adimi pot̃at. Eodẽ ãno
nc̃ ꝑuatis tm̃ opib⁹ crescẽt urbs capi
toliũ quoq̄ saxo quadrato substructũ
ẽ op⁹ ul' ihac magnificẽcia urbis con
spiciẽdũ. iã q̄ tũ. pl'. ciuitate edificãdo
occupata cõtiones suas frequẽtare legi
b⁹ agrarius conabãtur. Ostentabãtur
isrem põptin⁹ ager tũ ꝑmũ postacti
sas camillo uulsco⁹ res possionis aut
ãbigue criminabãtur mlto eũ ifestiorẽ
agrũ ab nobilitate cẽ quã auolscas fue
rit. Ab ul' ẽ tm̃ q̄ aduires q̄rma habue
rũt i cursiones eo⁹ fcãs nobiles hoĩes
it̃ possionẽ agri pp. grassari nc̃ ñ añ quã
oĩa ꝑapitarẽt diuisus sit locũ i plebi
fore. aut magno ope plebẽ mouerãt
q̄ frequẽtẽ in foro, pp edificãdi curã
q̄odẽ exaustã ipensis eoq̄ agri imemo
rẽ adquẽ istruẽdũ uires nõ cẽnt. In
ciuitate plena religionũ tũc q̄ã abre
cẽti clade superstitiosis ꝓncipib⁹ ut reno
uarẽtur auspitia res adinterz regnũ
reddit. Inẽ reges deinceps. m. manli⁹
capitolin⁹ ser. sulpici⁹ camerin⁹. l. ualeri⁹
puatus b̃demũ tribunor⁹ militũ cõsulari
ꝑtãte comitia habuit. l. papiriũ. cĩ. ser
giũ. l. emiliũ. Itez lucaniũ menenũ. l.
ualeriũ ppl̃a. t̃cũ creati. hĩ exinẽ reg⁹
magrãtũ acceꝑere. Eo ãno edis martis
gallico bello. uota dedicata ẽ alito q̄nq⁹
duũ uir esacris faciendis. Trib⁹. uiz.
ex nouis ciuib⁹ addite stellatina tromẽ
na sabattina arniẽsis. aq̄ xxb. tribuũ
num expleuere. De agro, pmptino ab
licinis tr̃. pl'. actũ ad frequẽtiorẽ ram
pp. nobiliorẽq̄ adcupiditatẽ agri quã fue
rat q̄ delatino hernico quoq̄ bello mẽtio
facta isenatũ maioris pellicira q̄ tetru
tia iarmis erat dilata ẽ res ad camillũ
tr̃. mil'. cõsulari pot̃ate rediit. Collegæ
addit⁹ quinq⁹ p̃uius cornelius maluginẽ
sis. q̄nt⁹ p̃ulli⁹ fidenas. sex tũ lucius q̄nc⁹
cincinnatus. l. oracius pulullus. p̃. uale
ri⁹ ꝓncipio ãni ausse aire hominũ st̃ abhel
lo q̄rusco q̄ fugiẽcaũ exagro pmptino
agmẽ repente ilacũ. Inurbẽ attulit ãci
pes iarmis rẽ latinoq̄ pp̃los iuuẽ
tutẽ sũ mississe ad id bellũ eo abnuẽtes
pp. fuisse cõsiliũ. Q̄ nõ, phibitos tm̃ m
uolũtarios dicẽt militare ú uellẽt
desiderãt iã ulla cõtẽpni bella. Itaq̄ se
natus dus agẽ grãs q̄ camillus ĩma
grãtu cẽt dictatorẽ q̄ppe dñũ cẽ fuisse
si ꝑuatius cẽt q̄ collegæ fateri regimẽ
omiũ rez ú q̄d bellia ẽroris igruat ĩ

uiro uno cē ⁊ q̄ destinatū i aīo cē. camil
lo sumittē ipiū ne q̄quā de maiestate
sua detractū credē. Q maiestate ei⁹ uiri
cōcessissent cōlaudatis absenatu tū. q
ipē camillus cōfisus aīo grās egit īgēs
inde ait on⁹ a. p. o. R. ⁊ q̄ se dictatorē
iā quātū creasset magnū asenatu. Ta
liby de se iudicais ei⁹ ordīs maximū tā
honoratū collegaꝝ obsequio iungi.
Itaq; siquid id laboris uigiliarūq; adia
posset certātē secū ipm admisuꝝ ut tāto
de se cōsensu ciuitatis opinionē q̄ ma
xima sit ⁊ iā cōstātē efficiat. Quod ad
bellū atq; anciates attineat plus ibi
minaꝝ quā pcli cē. se tū ut nichī timē
di sic nichī cōtēnēdi auctorē cē ⁊ cāi
sidēdi urbē romanā ab iudia ⁊ odio
finitimoꝝ itaq; ⁊ duaby plibꝫ ⁊ exati
by administrādā rē. p. cē tēs. iquid. l.
ualeri sociū i pertij cōsiliq; legiones
mecū aduisus anciatē hostē ducē pla
cet teq; suli altero exato istructo
pactoq; i urbe castra hē itentū. sine
etruria se mtim ut nuper siue noua
ꝑ cura latini atq; hernici mouint p
certo altero ita rē gestuꝝ ut prē auoq;
ipō ac sex tribunatiby dignū ē. t cau⁹
exatus exām⁹ seniorib⁹. q̄ acto q̄n
tio scribatur q̄ urbi meiby ꝓsidio sit
. l. orati⁹ arma. thela frumtūq; q̄ bellica
tēpa possent, puideat te seruii corneli p
sidem hui⁹ pp. cōsiliū custodē religionū
omitioꝝ legū rez omiuꝝ urbanaꝝ col
lege faciamus. aīctis i partes mune
ris siue brīgne pollicētiby opam. valeri⁹
socius i pertij lectus adiecit. ñ. furiū ⁊
pdictatore seq; ei pmagrō eq̄tū futuꝝ.
pñ quā opinionē de unico ipatore eā
spē de bello hēnt. Si uero brī speraīt
prēs q̄ de bello q̄ de pace uniusq; re. p.
erecti gaudio fremūt nc dictatore ū
quā op⁹ fore r. p. si tales uiros i ma-
grātu habeat. tā cōcordiby uīctos aīs
parere atq; i perare iuꝝ patos laudēq; cō
ferētes pcī i medii quā excōi adsentatiōē
tes. Iusticio idicto dilectuq; habito furi⁹
ac ualeri⁹ adsitcāi, pspecti quo ñ uulsoꝝ
m̄ uuēctutē anciates ex noua sobole
lectā sed igentē latinoꝝ hernicoꝝq;
cōciuant ex integerrimis diutina pace
ꝓꝑs itaq; nouus hostis ueti aduūctus
cōmouit aīos militū rōniq;. Quod
ut actē gamin. istructi camillo cētu
riones renūciauint turbatis militū
mētes cē segnē arma capta citabūdos
q; ⁊ recedētes egressos castris cē. Q in
uocē quoꝝ auditas cāi cētenis hostiby
singl⁹ pugnaturos ⁊ egre iherm tā
tā mltitudīē ne dū armatā sustineri
posse i equū isiliit ⁊ añ signa obūsus
i atiē ordīs it eq̄tās. que tristicia mi
lites hreq; isolita cictatio ē. Hostē an
me. ā. uos ignoratis hostis ē quid alia
quā ꝓpria matia ututis gla eq̄ uē. hos
cōtra me ducte ut falerios ueiosq; cap-
tos ⁊ i capta pria gallor legiones cēsas
tacta. quodo trigemine uictorie tripli
cē triūphū exhus ipīs uolscis aequis ⁊
etrurie egistis an me qd nō dictatō
uobis. sed tribun⁹ signū dedi. Nō agno
scitis ducē. Neq; ego maria ipia i uos
desidero ⁊ uos i me nichī pt me ipm i
tueri decet. Neq; t dictatura m ūquā
aīos feat. ut ne exiliū q̄ dē ademit idē.
igitur omīs sum⁹. Et cāi cadē oīa ihc bel
lū affera⁹ q̄ impotā ad tulim⁹ eūdem
euētū belli expectem⁹ simil cōcurrētis
q; q̄sq; didicat. an cōsueuit facies uos
uincētis illi fugient. Dato de tū signo
ex equo desiluit ⁊ primū signifex manu
arreptū secū ihostē rapit īfert miles
damitās signū. Quo ū uitere ipm
camillū iā ad munera cōporis senecta
iualidū uadētē ihostes, pcurrūt pa
tē oīs clamore sublato sequere in
patorē pse q̄sq; damātes emissū eaā

signū camilli iussu hostiū atiē ferūt
id q; ut reperētur cōcitatos aūi signa nos.
Ibi p̄mū pulsum ancipitē terroremq; nō
ip̄m tm̄ atiē sed ē subsidiariū plātū
nec uis tm̄ militū mouebat cratata,
p̄sencia duas sed quod uulsco; ais ī
tribilius erat quā ipī camilli forte
oblatas spretes. Ita quocūq; se iniulisset
uictoriā secū. haud dubiā trahebat ma
xīe id euidens fuit cū ī leuū cornu
ipe iā pulsū arrepto repēte equo est
cauto predestri aduect cōspectu suo plūs
restituit ostentās uincēte. Cetām atiē.
Iā inclinata res erat sed turba hostiū
q fuga ip̄rediebatur. longa rede cōficiē
da ml'ta nudo tāta fesso militū erat aī
repēte īgētib; p̄cell' fulgus imber certā
magis uictoriā quā plūs diremit sig
te in̄ receptui dato mox īsecuta q̄etis
rōnis p̄fiat bellū. Latini nāq; hernica
relictis uolscis domos profecti st̄ mal'
cōsilius pares adepti cuētis uulsci ut
se dest̄os abeis uideret. quor fiducia
rebellauerant relictis castris meib; sa
tis se iclusūt quos quē admodū satis
capiatur a camillo. Primo camillus
uallo circūdare q agē atq; opib; oppu
gnare ē adortus. Quē postquā nulla
eruptione ip̄rediri uidet min⁹ cē aī tut⁹
īhostē quā ut ieo tā lente spei uictori
ā expectaret cohortatus milites ne
tāquā ucios oppugnātes īopē lōgiq⁹
se se terrerēt uictoriā i mānib; cē īgē
ti militū alacritate menia ūdiq; adgre
ssus. scal'oppidū cepit. Vulsci adiectis
armis se se addiderūt. ceteq; aīmus du
as rei maiori anxio īminebat. Id caput
uulsco; cā fuisse originē, p̄ī belli sed
q; n magno apparatu tormētis machi
nisq; tā ualida urbs capi nō potāt re
licto aderatū collega romā ē profect⁹
ut senatū adeiendū ancū ortaret⁹
it̄ f̄monē ei⁹ credo rē ancipitē diu tur
niorē menē duo; anxiā fuisse legati ab
repte ac subito auxiliū adūsus etruscos
pretēos uciunt breuē occasionē ee fe
rēdi auxilij memorātes eo ūi camilli
abantio fortuna cūtit. Nāq; ai ea loca
opposita etrurie q uelut clausta im̄ por
tegēnt. ill'occupādi ea ai q̄d noui mo
lirētur. rōnis recipādi tuēdiq; aura
erat. Igitur senatus ai camillo agi pla
cuit ut omisso antio bellū etruscū fusa
pet legiones urbane q̄b; q̄nq⁹ p̄fuerat
ei decernūtur. Quāquā exptā erātū
ad suetaiq; ipio q̄ iuolscis erat mallet
nichil recusauit. valerius tm̄ m̄ iperij soci
ū repposat q̄nq⁹ oratiq; successores ua
lerio iuulscis missi profecti aburbe sut
ū furi⁹ q̄ valeri⁹. ptē oppidi iā captā ab
etruscis iuuenē exptē altā. Intē septis iti
neribus egre oppidanos ui hostiū abse ar
cētes ai rōni auxilij aduētus ti camilli
nomē celeberrimū apd hostes socios q
ipresentiā rē inclinatā sustinuit. spa
tiū adoptē ferēdā dedit. Itaq; diuiso exā
tu camillus collegā cū iptē exercitū ductis
copus quā hostes tenebāt menia adgre
di iubet. nō tāta spe scal' capi urbē pot
se quā ut adūsis eo hostib; oppidanis
iā pugnādo fessis laxaret labor. ipē spa
tiū ītrādi sine certamine meia b̄ret.
Quod ai siml' utriq; fāū cēt anceps
error. etruscos ecūstaret. media sūma ui
oppugnari. intra meia cē hostē uidēt
portas eq̄ una fronte nō obsidebatur
trepido uno agmīe eicere. magna cedēs
fugientiū. inurbe. pagos ē fcā. plu
res afurianis ītra meia ceū ualeriani
expeditiores adsequēdos fuē nec aī
noctē q̄ cōspectū ademit. finē cedēdi fe
cere fuito receptu. Restituto; socius ne
pte exercitus ductus q; pdeditionē acep
tū iā totū etrusū habebāt uidebat⁹ plo
ica urbe recipēda laboris fore nī ī eo so
lū q; tota hostiū erat sed iā q; pte nepsī

nos ꝓtenre cautatē sua erat dedicio mitti
ri adp̄ncipes eos placuit ut se arceret
se ab eius fidēq; quā iploraſſent abro
mais ipi pstaret. vbi ei responsum allatū
ēet nichil sue potātis ē. cruscos meia au
stodiaq; portaꝝ tenere ꝓmo ipl̄ationib⁹
agri tror ē oppidanis admotus. Deinde
p̄quā dedicionis quā societatis fides sanc
tior erat falcib⁹ sarmētoꝝ ex agro cōlatis
duct⁹ admicia ex atus cōpletisq; fossis sca
le admote ⁊ clamore ꝓmo ipetuq; oppidū
capitur nepsinis. Inde editū ut arma
ponāt portisq; uasti ibernis ⁊ rusa pariē
armati atq; ibermes ꝛsi ne prsinoꝝ q̄
auctores dedicionis securi paſſi inocte
multa tuidi reddit res oppidūq; ei p̄sidio
relictis ita duab⁹ socias urbib⁹ exhoste re
ceptis victorē exercitū t̄buni ei mag̃ gl̄a
cōni reduxiunt. Eodē anno ablatinis ber
nicisq; res repetit q̄situsq; cur peos āos
milicē existituto nō dedissent respōsūq;
frequēta utrisq; gētis cōcilio ē. Nec ailpī
nos publici ne cōsiliū fuisse qd̄ suc iu
uētutis aliq̄ apd̄ uolscos militauiunt
eos ei ipos prauu cōsiliu ipi penā bre nr
quecquā ex his reducē cē. ceterus aūt
n̄ dati ei troris assidui auolsis fuisse.
qua pestē adberētē lacteri suo. tot super
alia alios bell' exauriri neq̄sse q̄ relata pa
t̄bus magis tēp⁹ qua cām nō uisa belli ha
bere. isequēta āno tribuni milites con
sulari manlio. p̄. cornelio. ei. a. l. q̄nct⁹
capitolin⁹. l. papirio cursore ij tribunis
cōsulari potāte graue bellū foris grauiō
domi seditio exorta bellū auolscis ad
uicta latinoꝝ atq; bernicoꝝ defectioē
seditio uñ minime timeri potuit apa
t̄ce gētis uiro ⁊ idcirce fame. cō. manlio
capitolino q̄ nimi⁹ ei ei alios ꝓnapes
sperneret uni iuideret crimis siml' bo
noribus atq; ut̄utib⁹. cō. furio egre fere
bat solui eū i magistrat⁹ solutū apd̄ eū
tus ēe tm̄ ia eminēt ut bisd̄ auspicais
creatos n̄ pcollegis sed ꝓministerius ha
beat. Cū itim sīgs uē extimare uelit. cō.
furio recuperati pria ex obsidione hostiū
nō potuit n̄ ase p⁹ capitoliū atq; arx sua
ri ēet. Et ille it̄ auꝝ accipiēd̄ ⁊ spē pacis
solutis ais gallos adgressius ē. Ipē ar
matos capiēteq; arcē depulerit illi⁹ gl̄e
ps uiril' apd̄ omēs milites sit. Qui siml'
uicerit siue uictorie neminē omittū mō
taliū socii ēē. His opinionib⁹ iflato aīo
ad h̄ ultio q̄ igrem uehemēs ⁊ īpotēs
p⁹ quā it̄ p̄ces n̄ quātuꝝ equū. cēsebat ex
cīere suas opes. aīadūtat ꝓmū omittū
ex p̄ib⁹ pl̄aris suis ei plebis magistrā
tib⁹ cōsilia comunicare criminādo p̄ces
adliciendo ad se plebem aurā nō cōsiliis
ferri fame magne malle quā bone ēē
⁊ nō cōtentus agrariis legib⁹ q̄ matia
semp t̄bunus plebi seditionū fuisset idē
moliri cepit ac⁹ores q̄ppe eris alieni sti
mulos ēē. Qui nō egestate modo atq; igno
minia mineūr sed nexu ac uinclis cor
p⁹ liberū territ̄et ⁊ erat eris alieni mag⁹
uis res dapnosissima. Et ia diuitib⁹ edi
ficādo cōtracta bellū itiq; uulsci grauic
pse lonerati latinoꝝ atq; bernicoꝝ de
fectionē isp̄z causse iactatū ut maior
potās terreret⁹ sed noua cōsilia manliꝰ
mag⁹ cōpulere senatū ad dictatorē ar
ādū creatus. a. cornel⁹ cossus magister
eq̄tū dix. ei tū q̄ntū capitolinū. dictatō
⁊ si maiorē dimicatioēz ꝓposita domi quā
foris cernebat. ei seu q̄ celeritate ad
bellū op⁹ erat seu uictoriā triūphoq; dic
tature ipi uir ēē additus. ratus dilec
tu habito i agrū, pmtinū q̄ auulsos ex
atū indictū audierat pgit. Nō dubito
p̄ sanctatē tot ia libris assidue bella
ei uolscos gesta legentib⁹. Illud quoq;
silentio p̄teriisse qd̄ m pcēsenti pores tpib⁹
hanc rem. auctores miraculo fuit. vñ
totiens uictus uolscus ⁊ eq̄s sufficerit
milites qd̄ ei abantiq̄s exercitū p̄ missiq;

sit cui tãdẽ ego rei ꝑtopi monẽ q̃ suo cui
q; cõiectãti cẽ põt. Auctor sim⁹ simle ue
ri ẽ. aut it'uall' bello⁹ siẽ nũc idilectiby
fit rõnis alia atq; alia solole iunio⁹
ad bella istaurãda tocies usos cẽ aũ nõ.
Exisdẽ semp ꝑplis exac⁹ scriptos quãquã
eadẽ sẽper gens bellũ itulerit. aut i
numerabilẽ multitudiẽ; liberoy cap
tiuũ ibis fuisse locas. Que nũc uix se
minario exiguo militi relicto sumto
rõna absolutudiẽ uindicãt igẽs certe
q' it' omis auctores cõueniat quãquã nup
camilli ductu atq; auspitio actise res
erãt uulscoy exactus fuit. Adh latini
hernicaq; accesserãt q; certa nẽtiũ q̃dã
q; coloni q; iã auelitris rõni dictator
castris eo die positis postero cui auspica
to ꝑdisset hostiaq; cesa pacẽ deũ orasset.
letus ad milites iã arma adꝯpitus pu
gne signũ siẽ eductũ erat luce ꝑma ca
pientes ꝓcessit nrã uictoria ẽ. Milites
iq̃d siq̃d du uatesq; eo⁹ i futuꝝ uident.
Itaq; ut decet certe spei plenos q; cui ipa
ribꝰ man⁹ cõsertos pdis aũ prdes p
situs gladius. tñ dextras armem⁹ ne
procurri quidẽ abatie uelim sed ob ni
tos uos stabili gradu ipetũ hostiũ ex
aꝑ ú illi uana iecerũt missilia q; effu
si stãtiby nobis se itulerint. Tũ micẽt
gladu ẽucĩat imẽtes uniquq; dros cẽ.
qui romanũ aduuent dros q̃ sedis aui
by ipsiũ miserĩt. ut q̃nti eq̃tẽ itent⁹
ad ꝑmũ iniciũ moti certamis teneas
h astucia pugnãtis ú erere iã atiẽ col
lato pede uideris. Tũ terroꝛẽ equestrẽ
occupatis alio labore ifert iuectusq;
ordies pugnanciũ dissipat sic eqs sic
prdes ut ꝑcepant pugnant. nc dux le
giones. nc fortuna fefellit ducẽ mul
titudo hostiũ nulli rei. pt' quã numo
freta q; oclis utrãq; metiens aciem
temere pluũ iuit. temere omisit clamo
re tãtũ missilibusq; tel' q; ꝑmo pug⁹ ipet⁹
ferox gladios q; collatũ pedẽ q; uultum
hostis ardorẽ aĩ micãtẽ ferre nõ potuit.
Inpulsa frons illata ꝑma q; trepidatio
subsidus q; suũ terroꝛẽ itulit eques
rupti iñ mlt'as locas ordies motaq; oĩa
q; fluctuãti silis acies erat. Deiũ post
quã cadentiby ꝑmis iã ad se q̃sq; puẽ
turã cẽdẽ cernebat terga uitãt stare
roman⁹ adon⁹ armati cõuertiq; abibãt
peditũ labor i ꝑsequẽdo fuit postquã
iactari arma passim fugaq; pagros
spargi atiẽ hostiũ aĩadúsiũ ẽ cui eq̃tũ tur
me emisse dato signo nẽ singlo⁹ mo
rãdo cede spaciũ adeuadendũ itim mlt'
tudi darent satis cẽ missilib⁹ ac troꝛe
ipedirĩ cursuz obequitãdeq; agmĩ terne
ri. dũ ad te seq̃ prdes q; iusta cede cõfice
hostẽ posset fuge sequẽdiq; ñ aĩ noctẽ
finis fuit. Capta quoq; ad direpta eodẽ
die castra uulscoy ꝑdaq; oĩs ꝑ' libera
corpora militi cõcessa ẽ ps maxĩa cap
tiuoy ex latinis atq; hernicis fuit. nc
hoĩnũ d' plebe ut credi posset mercedr
militasse sed ꝑncipes quidã nunẽtiꝰ
ĩuẽti maifesta fides ꝑp⁹. ope uulscos ho
stes aduitos cercaensiũ quoq; q̃dã co-
gniti q; colonia uelitris romãq; oĩs
missi pcictãtiby ꝑmoribꝰ prĩz eadẽq;
dictatori defectioẽz siu q̃sq; ꝑp aut p
plexẽ iditaue dictator ẽtatui istati
uis tenebat minime dubius bellũ
cũ his ꝑp⁹ prẽs uulsiuos cui maior do
mi exorta moles cogit acciri romã
eũ glisente idies seditione quã solito
magis metuẽdã auctor faciebat. Nõ
ẽ iã orõnes modo. a⁹. manli sed frã ꝑplã
ria ĩsẽz tumultuosa eadẽ qua mẽte
fierẽt ituẽda erãt. cẽturionẽ nobilẽ
militaribꝰ factis iudicatũ peciẽ cũ
duci uidisset medio foro cui catua sua
accurrit q; manũ iniecit uociferatusq;
de superbia priz ac crudelitate fenera
toy q; miserus plebis uirtutibꝰ eius

uiri fortunaq; tū uero. Ego iquid neq; ac dextra capitoliū arceq; ſuauiſſim. ſi cui ē cōmilitonēq; inceū tā quā. gallis uictoribꝫ captū iſſuitutē ac uincula duci uideā iñ rē ēdi palā pplō ſoluit libraq; ut ea re liberatū emittit deos atq; hoīes obteſtātē ut marco manlio liberatori ſuo parēti plebis. ñ. grāz referāt acceptus extēplo i tumultuoſam turbā ipſe tumltū augebat aciem ecce acceptas ueienti gallico aliiſq; dei cepo bellis oſtētas ſe militārē ſe reſtituentē eūſos penates. ꝺplicia iā fortē exſoluta mergētibꝫ ſemp ſortē uſuris obrutū fenore eē uidē lucē foꝝ cauiū ora. ā. manli opa oīa parētū bñficia abillo ſe hrē illi deuouere corpis uitaq; ac ſanguīs qđ ſup ſit qcūq; ꝫ cui pentela penatibꝫ publicis ac ꝓuatis uiris fuerit id cui uni hoīe eē ios uocabꝫ. iſtīcta plebs ē cui nā uni hoīs eēt addicta alia cōmotiorꝫ ad oīa turbāda cōſilij res fiduī iuicenti caput primonius ſbicat pmonine quē urīz iq̄d q̄rites. donc q̄qua i re mea ſuperit iudicatū addicturi uc duci paciar. Jo uero ita accēdit aīos ut pomīe fas ac nefas ſecaturi uidiē libertatis uidēntur: adhoc domi cōtionātis imodū ſermones pleni ēminū ipſes. Jnē quos ai omiſſo diſēmine uera an uana iacēt theſauros gallica auri occultaria pribꝫ icat nec iā poſſidendis. ꝑꝑ. agris cōtētos eē n̄ preſſaz quoq;. ꝑꝑ. auītāt. Ea res ſi palā fiat exſolui plebē ere alieno poſſet q̄ u abiecta ſpes ē. ē uero idignū fanus uideri ai fēndā adredimēdā aiuitatē agall' auꝝ fuit. Tributū cōſolatioēz fcām id' auꝝ exhoſtibꝫ captū i paucoꝝ ꝑdā ceſſiſſe quos ſi dictatoris regeſſus adcōp̄mēdas ſeditioēs ceſſiſſe. Itaq; exequebātur q̄rēdo u tātū rei furtū pocl'tatētur. Differētaq; q tē ſuo ſe iudicaturꝫ dicēti cētis omiſſis eo uſe erāt oīuꝫ cure apparebatq; nc ueri uidicii grāz mediā nc falſi offenſioēz fore ita ſiuſpēſis rebꝫ dictatoꝛ a cūtus abexercitu i urbē ueīt postero die ſenatu habito ai ſatis ꝓcūctat uolūtates hoīmiū diſcrēdē senatū abſe uctuiſſet ſtipatus ea ml'titudiē. Gella i comitio poſita uiatorē ad. ā. manliū miſit q̄ dictatoris iuſſu uocat ai ſignū ſuus dediſſet atē certam agmīe igēti ad tribunal ueīt. Hinc senat hīc plebs ſuū q̄ſq; iuētes ducē uelut iaiē cōſtiterāt. Tū dictatō ſilencio fcō. Vtinā iquit m pribꝫ q; tō maīs ita de cētis rebꝫ ai plebe cōueīat quē admodū q; ad te attinet eāq; quā rē de te ſuz q̄ſitur cōuēturꝫ. ſatis cōfido ſpē fcāz ate ciuitati uideo fide icolumi ex theſauris gallicis quos ꝑmortes prīz occl'tēt creditū ſolui poſſe. Cui ego rei tū ab ē ut iꝓdimito ſit ut ō te. ā. manli adhortor libēs fenore. Plebē tōnā. q; iſtos icubātes ꝑ. theſauris exꝑda dandē ſtina uoluas q; n facis ſiū q; q; ipſe ꝑte ſis. Siue q; uanū indicaū ē i uincla te duci uibello nc diuc paciar ate ml'tatu diēz fallaci ſpe cōtarij de iñ. ā. manli nc ſe fefelliſſe ait. Nō aduerſo uolſcos uaens hoſtes quociens pribꝫ exꝑdiat. nc aduſius latinos hernicoſq; qs falſcis ēminibꝫ iarma agāt ſed aduſius ſe ac plebē romanā dictatorē creatū ēē. Jam omiſſo bello q; ſimulatū ſit iſe i petū fieri iā dictatorē patrociniū fenerator aduſius plebē: iā ē exfauore ml'tatudis ēmī q; pniciē q̄ri. offendit iq̄d te ait cornel' q; pē. circūfuſa turba lateri meo q̄n eā reductis a me ſinglis uris bñficiis iterēdo eximēdo teneruo caues urōs phīlēdo iudicatoſ ad ductoſq; duci exeo q; affluit opibꝫ uris ſuſtinēdo neceſſitates aliorꝫ. Sꝫ

i. decarcere.

88

quid ego uos diuīo iꝑdatis hortor sor
te aliquā ferte ō capite ō ducite q̄ usum
ꝓmuneratū ē iā nichilo mea turba quā
ulli⁹ cōstrictior erit. At ē q̄d ita solus ego
cuui curā ago nichilo magꝭ q̄ respōdā
abeo quā si q̄ras q̄d ita solus capitoliū
arcēq; fuauceri ⁊ cā uniūsis quā potui
opē tuli ⁊ nūc singlis ferā. Nā q̄d ad the
sauros gallicos attinet rē sua ptē nā
facilē difficilē interrogatio fiat. Cur ē
q̄ritis q̄d satis? Cur q̄d i sinu urō ē ex
citi ulcīs. poc⁹ quā ponatis? Nisi aliq̄
fraus sub ē quo magꝭ argui ꝓstigias
ulcīs urās? eo plus ueor ne abstule
ritis obstrictis ⁊ iā oclis. Itaq; nō ego
uobis ut iudicē p̄das urās sed uos id
cogēdi estis ut i mediū proferatis. Cū
mittere ambages dictator iubet ⁊ aut
pagere uel⁹ indiciū cogēt? aut fatcri
facinus ut simulati falso crimīe senat⁹
oblatoq; uanū furti i iudie negitē ar
bitro inimicoꝝ se leuaturū i uicia duc
iussit arreptis auiatore. Iuppiē i q̄d op
time maxīe uimoneq; regina ac mine
ua ceteq; diq; deq; q̄ capitoliū arcēq; in
colitis siccine urbē; militē ac pfidē simi
tis uexari ab inimicis. Hercle qua gal
los fudi adclubris urbs iā i uinclis qca
theris erit nullī nc ocli nc aures idigtatez
ferebāt sed i uicta ⁊ q̄dā pacētissima iusti
ꝑrij ciuitas feerat nc adiūsus dictato
riā ui aut tū. pl. aut ipā plebs attollere
oc̄los aut hisce audebant cōiecto icar
cē m manlio satis cōstat magnā ptē ple
bis uestē mutasse mlt⁹ mortales capil
lū ac barbā ꝓmisisse obsuatiq; uestibu
lo carceris mesta tuba dictator deuulsis
triūphauit iudieq; magꝭ triūphus quā
gle fiunt q̄ꝑ domi nō militiē prīz eum
actiq; deaue nō deforme fremebāt. Vnū
defuisse tm superbie q; nō. m. manli⁹ an
curru sit ductus. itaq; hau ꝓcul seditiōe
reserat. aut leniende cā postulante nullo
largitor uolūtari⁹ repente senatus fruſ
satcā colonia duo milia ciuiū. R. deduc
tūsset bina iugera q̄ se misseꝭ agr⁹ adsi
gnati q; cā q; piuī q; pauas datā q; mer
dem cē, pdēdi. m. manli iꝑpretarētur
remedio iritatur seditio q̄ magꝭ iligꝭ
q̄ fortuby q; facile reoꝝ turbā aliena erat.
Amotusq; ꝓ triūphū abdicatione dicta
ture t̄ror q; līguā q; aīos itaq; liberauat
hominū audiebantur itaq; ꝓpalā uoces
exꝑbrancaū mlt⁹ tuidī qd defensores suos
sēp i precipitē locā fauore tollat deinde
iꝑs disēmine pcidī destituat. Sic spe eis
siui i agros plebē uocatē s⁹ spuriū mie
liū abore ciuiū famē suis i p̄sis, ꝓpulsā
tē oꝑssos s⁹. m. manliū mersaz q; obtu
tā fore ptē ciuitatis illibertatē ac lucrꝝ
extrabētē, pditā inimicis saginare ple
bem ꝓpāres suos ut iugulētur. Hoc me
patiendū fuisse ut si admutā dictatorꝭ
nō respōderit uir cōsularis. fingent mē
tuā añ atq; iō nō buisse q̄d tū respōdēt
au suo ūquā mēdatiꝭ pnā uincla fuisse:
nō obsuatā cē memoriā noctis illīq; que
pene ultīa atq; etna noī rōno fuit. nō
spēz agmīs gallorꝝ p tarpeiā rupē scan
dentis is nō ipī⁹. m. manli qualē eum
armatū plenū sudoris ac sanguīs ipē
pene uiue erepto exhostiū manib⁹ uidi
sent sed libris ne fanis grāz suatori pa
tē relatā q̄uē, ꝓpe celestē cognomīe certe
capitolino ioui parez fecerint cū pati
uctū icarcē itenebris obnoxiā carnifi
cis arbitro ducē aiāz. ad eo i uno omīb⁹
satis auxilij fuisse. nullā opē intā mlt⁹
uni cē iā ne nocte q̄dē turba creo loco
dilabebatur. refracturoq; carceꝝ mina
bātur. cā remisso id q̄ ereptum erant
exse. manli⁹ uinclis liberatur. Quo fcto
nō seditio finita sed dux seditionī datus
ē peosdē dies latinis ⁊ hernicis simlr co
lonis circiensibꝫ ⁊ auctiōs purgatibꝫ
se uolsci ēmine uelli. captiuosq; repetē=

tiby ut ſuus legiby ico adiudicet extra reſpſa
reddita triſtiora colonis. q caues rōni
prīc oppugnāde nefanda cōſilia miſſent.
ſō negatū itaq; cū deceptiuis ſco iquo
abſoluis cū cēpauant tenuiatū ſenat⁹
urbis faceſſerāt prope eruble aborcat
q; odio. p. r. ne nichil eos legatois uis
ext̄no nō auu cōpatū tegent retrudesce
te manliana ſeditione ſub exitu āni co
mitia habita creatique. tīb. mil. cōſulari
pōtāte ſgō cornelius maluginēſis. iij.
p. ualer⁹ potitus itēm marcus furi⁹ cami
lluſq; ſuu⁹ ſulpic⁹ cruſtus itēm. c. papiri⁹
craſſus. c. q. cāp. ij. c' ꝑnapio āni cpīt
by cplebi poportune ext̄na pax data ple
bi q' nō aduocata dilectu ſiēq; cepit. dū
tī potēte hēret ducē fenoris expugnādi
pribs ne quo ext̄no terrore auocarētur
ai abſanādis domeſticis mal'. Igitur ai
ps utraq; acior aliquāto colorta cēt i
ꝑpinquū certamī adtrat cmanli⁹ aduo
cata domū plebe cū ꝑnapiby nouē dieꝫ
rez ite diu noctuq; cōſilia agitat plenio
aliq̄to aīoꝫ irarūq; quā antea fuerat
irā accēderat ignominia recēs i aīo ad
cōtumeliā iecpto ſpē dabat. q' nec auſus
cēt idē inſe dictator q' iſpurio melio ā
ānat⁹ q'na⁹ fecaſſet cquindecim⁹ ſuoꝫ in
uidiā nō dictator modo abdicādo dicta
turā fugiſſet. ſed ne ſenatus quidē ſuſti
nē potuiſſet. his ſimil' iflat⁹ exacerbatq;
iā per ſe accēſos iatabat plebis aīos q⁹
uſq; tādē ignorabitis uires uīas quas
ne teluas quidē ignorare uoluit. Numā
te ſaltē quot ipi ſatis quot aduſarios ha
beatis ſi' ſingli ſingulos adgreſſuri eētis
tī ac⁹ credem uos prolibertate quā il
los ꝑdonatioē certaturos. Quod ē chēres
arca ſingulos habuiſtis patronos/tot nūc
aduſus unū hoſtē eritis. Ostēdite m⁹ bellū
pacē habebitis uidebit uos patre aduīm
ui ipi remittet audēdū est aliq̄d unūſis
aue omia ſinglis placeāt. Quo uiſo me
arā ſi ſpectabitis? Ego q̄dē nulli uīū decu
ne fortuna mea deſit. videre ipē uidear
ūr u' uſū inimicas ē nullus repēte fuj
q uidiſtis iuuindā duci unūſi eū q' ſingliſ
uobis uīcula depulerā. Quid ſpreē ſi plus
ime audeāt inimici an exitū caſſi medi
icq; exſpretē bīfacitis qd abominamini
dij phibebūt li. ſed nūq̄ ꝑp me deeclo de
ſcēdent uobis dent mītē oportet ut phi
leatis. ſiē m' cederūt armato togatoq;
ut nos abarbaris hoſtiby aſiuphis defen
dem cuiby tā puus animo' tāti ꝑp ē ut ſēp
uobis auxiliū aduſus inimicos ſatis
ſit. nec ullū n' quaten⁹ ipari uobis ſima
tis certamī aduerſus prēs noritis nc
hoc nīā iſitū uobis ē ſed uſu poſſidemī.
Cur ē aduſus ext̄nos tū aīoꝫ geritis
ut iperare ill' equū cēſeatis. Quia cōſue
uiſtis cū cis pimpio certare aduſus hoſ
tēptare magis quā tueri libertatē tū
qualeſcūq; ducē habuiſtis qualeſcūq;
ipi fiuſtis omīa adhuc quātacūq; pro
ſtis optinuiſtis ſeu ui ſeu fortuna uīa
uū tēpus ē q̄ maiora conati. Experimi
ni modo curaꝫ felicitatē cme ut ſpecto
feliciter exptū minore negotio q' ipet
pribs ipetietis quā q' reſiſterēt ipetrā
tibs ipoſuiſtis ſolo equāde ſt' dictature
cōſulatēq; ut caput attollē rōna plebs
poſſit pūn adeſte phile uos deprecamur
dica ego me patronū pfitor plebis q'm
cura mea cfidē nomē iduit. Vos ſiquo
iſig' magis ipetu honoris ue noīe urūq;
appellabitis ducē eo utermini potētiore
adoptinēda ea q' uultis. In tergno agē
di ortū iniquum dī ſed nc cū qbs nc quē
ad finē cōſilia puenīnt ſatis planū tra
ditur at ipte altā ſenat⁹ deſeceſſione
idomū ꝑuatā plebis forte cā in arce
poſitā cimmiēti mole libertatis agitat
magna pe uociferatur. ſiulio abala
opus ē q̄ nō inuinda dua ulcēdo init.
ꝑp? hoſti ſeo uni iactura cānis fiat. i

testinũ bellũ decurrit adlemoriẽ. ubis
sniaz. uĩ tñ eãdẽ hñtẽ ut uideãt magrãt.
ne q̃d expnitiosis cõsiliis. ã. manli res
p̃. dr̃menti capiat. Tũ t̃buni cõsulari
potãte t̃buniq; plebis. nã q̃q eũdẽ cẽsue
potãtis quẽ libertatis omiuz finẽ cernẽ
bant p̃uz auctoritatis ediderãt. Ihũ
tñ omis q̃d op̃ fr̃ sit cõsultãt ai p̃e uĩ
q̃dẽ nichĩ cuiquã occurreret eã aũt i
gẽtis dimicatiois fore apparereț. Tũ
ã. meneni⁹ q̃. publi⁹ tñ. pl̃. q̃d p̃uz
q̃ plebis certam facim⁹ qd̃ ciuitatis eẽ
adũsus unũ pestifez aiuẽ dz q̃d ai ple
be adgredimur cũ quẽ p ipãz plebem
tuc⁹ adgredi ẽ ut suis ipẽ oneratus
uiribz ruat. Diẽ dicẽ ul' nobis iaĩo
ẽ nichĩ min⁹ pplexe quã regnũ ẽ simĺ
mĺtitudo illa nõ secũ certari uderĩt
q̃ exaduocatis iudices fr̃i erũt q̃ actui
satores deplebe patrũ rez ituebũtũ
q̃ reg̃ ẽmẽ ut i mediũ nulli magr quã
libertati fauebũt seria probãtibz cãctis
diẽ manlio dicũt. Q̃ ú ẽ ftm̃ p̃mo cõ
mota plebs ẽ utiq; postq̃ sordidatũ
reũ uiderũt nc ẽ eo nõ m⁹ p̃uz quẽq̃
sed ne cognatos q̃dẽ aut adfines po
stremo ne frẽs quidẽ ausũ q̃ titũ ma
nlios q̃ adeũ diẽ nũquã usu ueisset
ut itanto diẽmiẽ nõ q̃pri uestẽ mu
tarẽt ap̃. claudio i iunctã ducto. ẽ. da
udiũ iimicũ claudiãq; omiez gẽtẽ sor
didatã fuisse. cõsensu opp̃mi postulare
uirũ q̃ p̃m⁹ apribz adplebẽ defecisset.
Cũ dies ueĩt q̃ p̃e cet⁹ mĺtatu diẽs sedi
tiosasq; uoces clargitionẽ q̃ fallax iu
diciũ pnẽcaa p̃e adreg̃ ẽmẽ abactu
satoribz obiecta sint reo apd neminẽ
auctorẽ i ueĩo nc dubito aut pua fuis
se secũ dãpnãdi mora plebi nõ i causa
sed iloco fuerit. Illud. no. uitetur ut
sciãt hoĩes q̃ q̃quãta decora freda cupi
ditas reg̃ nõ ingrata solũ sed iuisa q̃
iã rediderit hoĩes propẽ. cccc. pduxisse
dr̃ q̃bz sine fenore expẽsas precuãs tuli
sset quoz bona ueĩre quos dua addic
tos prohibuisset adh̃ decorã quoq; belli
nõ cõmemorasset tñ. sed protulisset q̃
iã cõspiciẽda spolia hostiũ cẽsoz ad. xxx.
dona ipatoz ad. xl. iq̃bz isignes duas
memorabiles coronas auitas. biij.
adh̃ suatos exhostibz aues pduxẽ it̃ q̃s
. c. fuliũ. magr eq̃tũ absentẽ noiatũ
q̃ aĩ ea quoq; bello gesta cẽnt. profusti
gio rerũ orõne q̃ iã magfica fẽa dictis
equãto memorasset nudasse pectus
isigne acat̃abz bello acceptis q̃ idẽtidẽ
capitolii spectãs iouẽ deosq; alios deuo
casse adauxiliũ furtunaz suaz p̃cantũ
q; ee. ut quẽ mitẽ s capitolinã arcem
p tegẽdi adsalutẽ p̃ũ. dedissent eã. pũ.
pr̃. isuo dis̃mine darẽt. q̃ orasse singlos
uniũsosq;. ut capitoliũ atq; arcẽ ituẽtes
ut ad deos imortales uersi de se iudi
carẽt icãpo martio aĩ cẽturiatum. pp. c
taretur. q̃ reus ad capitoliũ man⁹ tẽdẽs
ab hominibz ad deos p̃ces auitasset. aput
tribunis n̄ oculos quoq; hominũ libera
sent a tãta memoria decoris nũquã forte
ipoccupatis beneficio aĩs uero ẽminis
locũ ita pro dcã die ipetrauit. ex̃ por
tã frumentariã uñ cõspectus i capitoliũ
nõ cẽt cõsiliũ pp. i dictũ ẽ. i ẽm ualuit.
q̃ obstinatis aĩs triste iudiciũ iuisũ q;
ẽ iudicibz ftm̃ sẽ q̃ pduũ uiros pduel
lionẽ ã q̃rerẽt. creatos auctores sint
dãpnatũ tribuni de saxo tarpeio deiec
rent. locusq; idẽ i uno loĩe q̃ eximie gle
monumtũ q̃ pene ultĩe fuit abiecte
mortuo note sẽ publica una q̃ cũ dom⁹
ei fuisset ú nũc edes atq; officina mo
nete ẽ latii ad pp. ẽ ne quis patricius i
arce aut capitolio habitaret gentili
cia altera q̃ gentis manlie decreto tm̃
ẽ ne q̃s de inde. ã. manli⁹ uocaretur.
Hũc exitũ hũit ur n̄ i libera ciuitate
nat⁹ eẽt memorabil'. pp. breuj post quã

piclius alio nll'm erat ꝑse ipãs recordã-
tẽ uirtutes desideriũ ei⁹ tenuit. pestilẽtia
q̃ breui cõsecutã null' occurrẽtib⁹ tã
tis cladis causis ex manliano supplicio
magne ꝑti uideri orta uiolatã capitoli-
ũ eẽ sanguĩe suatoris nc dius cordi fuis
se pnã ei⁹ ablatã, ꝑpe odiis suus aquosa
tẽpla erepte manib⁹ hosti ũ eẽnt pestilẽ
tiã inopiã frugũ q̃ uulgatã uẽ⁹q; mali
famã ãno isequẽte ml'tipler bellũ ex
cepit. l. ualerio. iiij. aulo manlio. uj.
uj. suo sulpitio. uj. lucio lucretio. l. emi
lio. uj. ã. trebonio tã. ml'. cõsulari pte-
state hostes noui pt' uulsc⁹ uelut
forte quadã ꝑpe ieẽnũ exercẽdo rõno mi
liti dat⁹ cercios q̃ uelitras colonias
iã diu molientes defectiõe q̃ suspectũ la
tiũ lanuuini q̃ q̃ fidelissima urbs fuerat
subito exorti id prẽs rati cõtẽptu accẽ-
dẽ q; uelitẽnis cauib⁹ suis tã diu impunita
defectio eẽt decreuerũt ut ꝓmo quoq; tpe
ad pp. ferretur debello eis idicẽdo. ad quã
miliciã quo patior plebes eẽt. v. uiros
ꝓmptino agro diuidẽdo q̃ triũ uiros ne
pte colonie deducẽde creauerũt tã ut
bellũ iuuẽt lacũ ad pp. ẽ q̃ nequaquã
diffuadẽtib⁹ tã. pl'. omis trib⁹ bellũ iu
sserũt apparatũ eo ãno bellũ ẽ. exactus
ꝑpe pestilenciã nõ eductus eaq; cictatio
colonis spaciũ dederat dẽpcãdi senatũ
q̃ magna hominũ ps eo ut legatio sup-
lex romã mittent⁹ idinabat n̄ puato
ut fit. pido publicã supplicatiõ eẽt auc
toresq; defectois abromais metu ne
soli ẽmini subiecti piacula ire romanoq;
dederẽtur auertissent colonias acõsiliũ
pacis neq; isenatũ solũ per eos legatio
ipedita ẽ. sed magna ps plebis icatata ut
ꝑdatũ iagrũ romanũ exirent. Hec noua
iuria exturbauit omẽq; spez pacis dẽ
nestinorũ quoq; defectione eo ãno pmũ
fama exorta arguẽtib⁹q; eo tusculanis
q̃ gabinis q̃ labicanis quoq; ifines iur-
satũ erat ita placide absenatu n̄ẽ ut mi
nus credi dẽ minib⁹ q; nollẽt ea uera ẽẽ.
appareret isequẽti ãno spl' cl. papiri⁹ no
ui tiñ. pl'. mil'. cõsulari ptãte uelitras
legiones duxẽ. Quatuor collegis ser̃.
cornelio maluginẽsi. iiij. quoꝝ ser̃. c̃.
sulpitio. l. emilio. iiij. tã. ad ꝑsidũ ur
bis q̃ siq̃ exercitia noui motus nũcia
rẽtur omia ẽ. nũ suspecta erãt relictis
aduelitras aduersus maiora pene au
xilia ꝓnestinoꝝ quã ipãꝝ colonoꝝ mil'
tiũ diẽꝝ sẽdo ꝓlio pugnatũ ẽ. Ita utq;
propinquitas urbis hostis q̃ cã. matutinoris
fuge q̃ unũ ex fuga receptaculũ eẽt. op
pidi oppugnatione tribuni abstinuere.
qz q̃ anceps erat. nc ipniciẽ colonie
pugnãdũ censebãt lrẽ romã adsenatũ
cã uictorie nũcius acriores i ꝓnestinũ
quã iuuenẽtũ hostẽ missse. Itaq; exsẽ.
ꝑpq;. iussu bellũ ꝓnestinis idictũ q̃ q̃uic
ti uolscis ãno isequẽti atrici colonią.
ptã. ptinaciẽ sa colonis defensam ui
expugnarũt fedeq; icaptis exẽuẽ uic
toriã ea rẽ egre passi rõni. ã. furiũ
camillũ. uj. tã. ml'. additi collegę auli
q̃. l. postumi religiensis ac. l. furi⁹ cai
lucio lucretio q̃. ã. fabio ambusto uol
scã bellũ. ã. furio exẽ ordiẽq; decretũ. ad
uitos q̃ tribunis sorte furi⁹ datur non
tã ereptus quã ut collegę malia adomiẽq;
laudẽ eẽt. pp. q; rẽ temeritate ei⁹ pro
lapsũ restituit. q̃ puatã q; exercitu gratã;
poꝑ ei⁹ s quã suã glã; petit. Exacte iã
etatis camillus erat. comicialisq; uirare
pato iuerba excusande ualitudis solu-
te cõsensus. pp. restituerat sed uetetũ
igeniũ iuuẽtũ pretore uigebat uirebat
q; integris sensib⁹ q̃ auibus iã res haud
magnopẽ obeũtẽ bella exercitabat. iiij.
legionib⁹ quatẽnũ miliũ scriptis exa
tu idicto adportã esquilinã in posterũ
diẽ ad sacrã, pfecti i cã expugnatores
colonie haud quãquã ꝓpulsi fidentes

militū nūo ꝙ aliquātū ꝑstabāt opi ebāt.
ꝑꝙ appropīquare rōnos semserīt ex tēplo
iatīē ꝓcedūt. nichī dilaturꝰ ꝗn ꝓdūz sūme
rez facēnt. Ita paucitatē hostiū nichī
artes iperatoris unica ꝗbꝰ solꝫ cōfidēt ꝓ
futuras ee. Tdē ardor ⁊ romano etatu
erat ⁊ īaltero duce nr̄ ꝑnctis dimicatiōs
fortunā ulla res ꝑē quā umꝝ uiri cōsiliū
atꝙ iperiū morabatur ꝗ occasionē unē
daz rōnū uiriū trahēdo bello quereba eo
magis hostis īstare neci. en procastris tm
suis explicare actīē. sed ꝓcedē īmediū
cāpi ⁊ uallo ꝙre hostiū signa iferēdo supbā
fiducā uiriū ostentare id egre paciebatū
romanꝰ miles. multo egꝝus alē ertū. milī.
lucꝰ furiꝰ ferox. cui etate ⁊ igenio ai multa
tudis eximeritissimo sūmētis aīos sic in
flatus. hꝫ pse iā milites īcatos isup īsiste
bat eleuādo qua una potāt. etate auctori
tatē collegę uinctibꝫ bella data dictatīs
⁊ cui corporibꝫ uigē ⁊ deflorescē aīos aīc
tatorē exacerrimo bellatore fām. ꝗ aduc
niens castra urbesqꝫ ꝓmo ipetu rapē sit
solutus eū residē itra uallū tēpꝰ terere. ꝗd
accessiuꝝ. suis decessiuꝝ ne hostiū uiribꝫ
sperātē quā occasionē. ꝙ tēpꝰ quē īsidus
istruētē locī frigē ac torpē semis cōsiliū.
Sꝫ camillo cui ute satis cui glē ee. ꝗd at
tinē cui mortali corpore uno animatus
quā īmortalē ee decerat pati cōsenescē
uires. his ꝑmonibꝫ tota ise auerterat ca
stra ⁊ cui omibꝫ locis pretrectur pugna
sustinē iquid. nō. furi nō posslimꝰ. ipetū
militū ⁊ hostis eꝰ animus cictādo auxi
mꝰ. iā minime tolerāda supbia īsultat.
cede unꝰ omibꝫ ⁊ pacē te uinci cōsiliis ut
maturꝰ bello uicas adea camillus ꝗ bel
la suo umꝰ aspitio gesta adeā diē ēent
negare ieis neqꝫ se neqꝫ ꝑē. aut cōsi
lij sui aut fortune penituisse nō sate
se collegā hrē iure iplocꝫ patrē ingore
etatis ꝑstitē. Itaqꝫ se ⁊ ad exercitū attine
at regē cēsiuisse nō regi tollē ipū se nō
posse iredire duis hīs uiuātibꝫ agēte ⁊ de
ꝑ. ducē etatis sue scuciam ⁊ iā petē ne
ipma acie ⁊ qē seis munia illello se bis
se nō defuturꝫ id adus imortalibꝫ ꝓcari
neq; cassus sui cōsiliū laudabile efficiat
ne abhominibꝫ salutaris sūia nr̄ addus
tā pie ꝑces audire st. ꝑmā actīē auctor
pugē istruit subsidia camillus firmat.
ualidāqꝫ statiōs ꝓcastis oppnit. Tpē edi
co loco spectator itētus i euētu alieni cō
silij cōstitit. Simiꝫ ꝑmo cōcursu cōcrepu
ere arma hostis dolo nō metu prēē tetu
lit leuis ab ego clarus erat ite actīē ⁊ ca
stra ⁊ ꝙ mꝫ tutido suppditabat aliqđ ua
lidas cohortes īcastris armatas istruc
tasqꝫ relinqrant. Que ite cōmissū iam
certamī. ꝺ uallo appropīquassēt. hostis
erūpent. romanꝰ credentē hostē effuse sē
quēdo ilocū i iquū ptractus oportunus.
hunc eruptionī fuit. Versus itaqꝫ iuic
torē error. ⁊ nouo hoste ⁊ suppina ualle
romanā inclinauit acies. Instāt uul
si recētes ꝺ ecastris i ꝑtū fecerāt itegrāt
⁊ illi pugna ꝗ simulata cesserāt fuga iam
nō re capiebat se romanꝰ miles sed īmemō
recētis ferocie ueterisqꝫ decoris ēga pas
sim dabat atꝙ. effuso cursu castra repe
tebat. cui camillus subiectus acri cui stāti
bꝫ. icquī. ⁊ raptī subsidiis oppositis. hē
iqđ militē pugna quā accusare. Quis hō
qs dē. quē accusare possitis. uīa illa te
meritas uīa ignauia hē secuti aliū ducē
seqmī nūc camillū ⁊ quo ductu eo solet
uincere. Qđ uallū ⁊ castra spectatis. Ile
minē urbiz illa ñ uictorē urbiz receptura
sē. Pudor ꝑmo tenuit effusos iñ ut ecui
agi signa obūtiqꝫ acie uiderūt ihostē ⁊ dux
pēqꝫ qđ tot insignis triumphis ⁊ etate ue
nerabil inte ꝑma signa ut plim̄ labor pe
riculiqꝫ erat se offerebat increpare sīgu
lis cōsiliis ⁊ alios ⁊ adhortatio iuice tota;
alacē clamore quasse acie. Neqꝫ alē tribu
nus rei defuit. Ego missus a collega resti

tiente prdictū aciem adeq̃tes nō castagī
do atq̃ cē leuiorē auctorē eū cultr so
cietis fecerat sed abipio toē adpere usq̃
orare singlos uniuersosq; ut se reū fortu
ne ei dici cmine eximent. Abnuēte ac
phibente collega cemeritatis mie omiuz
poa socii quā uni prudētie dedi camil
lus iutraq; uā fortuna suā glāz uidet.
Ego ni restituitur pugna q̃ mis simil est
fortunā cū omiby ifamia solus sencta op
timū uisū ē ifluctuātez accē tradi equos
q̃ prdest pugna iuadere hostē. cūt isignis
armis animisq; qua pmu pte marīe prdi
tū copias uident nichi neq; apd ductū. neq;
apud milites remittitur asūmo certami
ne animi. Sensit ergo cuctis uirtutis
emire opē q̃ uolsca qua modo simulato me
tu cesserāt. ea inuerā fugā effusi magna
ps q̃ ipō certamine q̃ post ifugā cesi uel
icastris q̃ capta codē iprtu st plures tū
capti quā occisi. vbi irecēsendis captiuis
cū tusculani aliquot nos citarētur scar
ti abalijs ad tbunos adducūtur. pactū
tiby q̃ fas sit. pp. cōsilio se militasse ē tz
uicini belli metu camillus motus erti
plo se romā captiuos ductoz. ut ne prēs
ignari itusculanos absocietate desciisse ei
sts exercituq; itim si uidcatur pfit collega
tocimēto un dies fuerat ne sua cōsilia
melioribz pferret. Nec tū aut ipi aut i
exercitu cuiquā satis placito aio camillus
latur culpā ei uidebatur. Qua data itz
papitē casū respressēt q̃ cū mercatu. tū
rome constans omiuz fama erit tū uaria
fortuna ut uulscas gesta res cēt. adusē
pugne fugeq; i. l. furio culpā scaide dē
omē prnces. ō. furiū cē icroductis isena
tu captiuis tū bello psequēdos tusculanos
prēs cēsuissent. camilloq; id bellū mā
dassent adiutorē ē adeā rē unū petit.
pmissoq; ut excollegis obtineret quem
uellet cōtra sqz omiuz. l. furiū optā
uit. Qua moderatioē ai. ci collegē leua
uit ifamia tū ē glāz igētez pperit nec fiut
cur tusculanis bellū pacē cōstant ui rōnā
arguer. Cq̃ armis nō potant istrātiby fines
romanis nō demigratū exppiquis itineris
locis nō cultus agroz. it missus patētiby
portis urbis togati obuiā frequētes ipa
toribz, peresse comeatus exercitui ai inter
icastra exurbe ceragris deuehit. camillo
castris aī portas positis cadē ne forma
pacisq; iagris ostentaretur q̃ iā intra
meia cēt sere capiēs igressus urbē ut patē
tes ianuas tabernas aptas, pposita oia
imedio uidit itētosq; opifices suo cuiq;
opi q̃ ludos lictariū strepe discenciū uoca
by ac repletas semitas it uulgo aliud pu
eroz q̃ muliez huc atq; illuc cūcta q̃ q̃q;
suoz. usui cē ferrēt. nichi usquā non
pauidis modo sed ne mirātiby quidē simi
le ei spiacebat oia iquietēs odis ut nā bel
lū fuisset adeo nc amotē ei. quā nc ab
latē. ad tēpus uestigiū ullū ad tps erat.
sed ita oia cōstāti trāquilla pace ut eo
uix fama belli plata uideri posset. Victo
ig paciencia hostiū senatū coz uocare
uisit soli at huc iqd. Tusculani uera
arma uerasq; uires quiby abita rōnoz.
uā uterimi iuciistis ire romā ad sena
tū certamabūt prēs utrū plus aī pne
an nūc ueie meriti satis. Nō papiā grāz
publica būficij depcādi potātē ame abue
ritis paby cuctū uris senatus quē ui
debitur dabit. Postquā roma tusculani
uenerūt senatusq; paulo aī fidelū soci
oz met i uestibulo curie ē cōspectus
moti ex tēplo prēs uocari eos iā tū hospi
talit. magq̃ quā hostiliē uisse re dictatoz
tusculanus ita ūba fecit. q̃by bellū i duxi
stis itulistisq;. pē. sic nūc uidetis nos
istātes iuestibulo curie nre. ita armati
patiq; obuiā ipatoribz legionibz q̃ uris
pcessim. lr nri lr plebis nre habitus fuit
que semp n q̃ uobis q̃q; uobis arma
acte pim grās agim ducibz nris cetatiby

qoctis magꝰ quã auribꝫ credidere rũt ꝙ nichꝫ hostile erat. ne ipi q̃dẽ fecerũt pacẽ q̃ nos pstitimus eã auobis petim⁹ bellũ eo sicubi ẽ auertatis. Precamur inos q̃d arma polleãt urã⁹. sipacẽdo expiẽdũ ẽ ihermes expiemur. Hec mẽs urã ẽ dij imortales faciãt tã felix quã pia q ad ẽmina attinet. Qby mota bellũ idixi stis: ꝙsi reuicta reby ubis cõstitare nichꝫ attinet tñ. ꝙiã si uera sint ul' fatery no bis ea cũ tã euidẽt penituit tui tũ cẽsem⁹ pectetur iuos dũ digñ scatis quiby ita satis fiat tñ fere ubꝰ ab tusculinis stim pacẽ ipresencia. Nec ita multo p⁹ aui tatẽ ꝙiã ipetrauerũt ab tusculo legiões reducte camillus cõsilio ꝙ utute iuolsco bello felicitate itusculana expeditiõe utꝫ biq singlari adusus collegã pacẽcia q moderatiõe isignis magrãtu abut creatis tribunis militariby isequẽtꝛ ãnũ .l. ꝙp̃. ualerius lutio quintũ polli tio terciuꝫ agalo ſgio tercio licinio me nenio ij. p̃. papirio ſgio cõnelio malu ginẽse censoribꝫ quoq; egut ãnus ma xie ꝓp̃ i certã famã eris alieni agrauã tiby sũmã ꝙiã iudicie⁹ tribunus ple bis cũ abhus eleuaretur q̃by fide magꝰ quã fortuna delencũ labrare credi tũ uideri expediebat creati cẽsores. c. sulpicius camerinus. sp̃. postumi⁹ regil lensis ceptaq; iã res morte posituꝫ q collegã suffici censori religio itꝫpellata ẽ. Igitur cũ sulpicius abdicasset se ma grãtu cẽsores. alij utio creati nõ gesse rt magrãtũ tercios creati uelut dus nõ accipiẽtiby i eũ ãnũ. cẽsurã religio sũ fuit. eã uero ludificationẽ. plebis tribuni ferẽdã negabãt fugẽ senatũ. testes tabulas publicas cẽsus cuiq; q nolit cõspicasũmã. eris alieniq; idic tatura sit demersaz ptẽ apte cuitatis. Cũ intim oberatã plebẽ obiectari alus atq; alus hostiby passim iã sine ullo disẽ mine bella q̃ri abantio sabinũ. absatricꝰ uelutras. iñ tusculũ legiones ductas la tinis hernicis pnestinis iã itentari ar ma ciuiũ magꝰ quã hostiũ odio ut iarmis terãt plebẽ nc respirare iurbe aut pote ũ libertatis meminisse sinãt aut cõsi stẽ icõtione ú aliq̃n audiãt uocẽ tribu niciã releuãdo fenore ꝙ finẽ aliaz in uriaz agẽtẽ qd̃ si sit animꝰ plebi me mor patrũ libertatis se nc abditi quẽ quã cuẽ romanũ obcreditã preciaz passuros neq; dilectũ haberi donc ispec to ere alieno initaq; rõne minuẽdi ei⁹ sciat unꝰquisq; quid suj quid alienj sic supsit ꝺ liberũ corpꝰ. an id quoq; neruo debeatur merces seditiois, ppita cõfe stim sedicione excitauit. Nã addicebãtꝰ ml'a ꝙ adpnestini famã belli nouas le giones scribẽdas prẽs cẽsuerãt. q̃ utuq; siml' auxilio tribunitio. ꝙcõsensu ple bis ipedirt cepta. nã neq; duci addic tos tribuni sinebãt. neq; iuniores no mina dabãt ei pribꝫ minoꝝ pſens aura credita precie uiris exequẽdi quã dilec tus eẽt q̃pre iã apnestẽ pfectos hostes iagro sabino cõsedisse nũciabatur itim tũ. pl'. fama ipã iritauãt magꝰ adsusce ptũ certamẽ. q̃ destruetat neq; aliud ad sedicionẽ extinguẽdã iurbẽ q̃ pro pe ilatã menibꝫ ipis bellũ ualuit. Nã ei eẽt pnestinus nũciatũ nullũ exatũ cõscriptũ rome nullũ ducẽ. certũ cẽ prẽs ac plebẽ isemetipos uersos occasionẽ rati duces eoꝝ raptũ agmine fco puasta tis protinus agꝰ adportã collinã si gna itulẽ igẽs iurbe trepidatio fuit cõclamatũ adarma cõcurſuq; imuros atq; portas ẽ tandẽq; absedicione adlel lũ uersi dictatorẽ. c. quinciũ cincinna tũ creauere ig magrũꝫ equitũ auluꝫ sempronũ atratinũ dix̃. Qꝺ ul auditũ ẽ tantus ei⁹ magrãtus terror erat. simul hostes amenibꝫ recessere ꝙ uiniores

romani adhe dictū ſine retractatiōe ad
ueīre dū cōſcribitur rome exēt castra
ītūm hoſtiū haud procul allia flumīe po
ſita iñ agrū. late ꝓſlantes fatalē ſe ur
bi romane locū cepiſſe. ītē ſe iactabant
ſimilē pauorē iñ ac fugā fore ac bello
gallico fuerit. q̄ē ſi diē cōtractū religio
ne iſegnē q̄ noīe loci tenēāt romani
quāto magis allienſi die aliā ip̄ām mo
numītū tāte cladis reformidaturos ſp̄es
ꝓfecte. is ꝫ trucēs gallor̄ ſonūq; uocas
ī odīs atq; auribꝫ forte has īanū rep̄ ī
anes ip̄as uoluētes cogitatiōes fortu
ne loci delegauerāt ſp̄es ſuas rōni ꝯ ū
cūq; eēt latin⁹ hoſtis ſatis ſcire eū ēe q̄
ad regillū lacū deuictū cētū annor̄ pace
obnoxia tenuerāt locū iſignē memo
ria cladis īritatiuꝫ ſe ꝓc⁹ addelendaꝫ
memoriā dedecoris quā ut timorē faciat
ne qua terra ſit ne faſta uictoria ſua
quin ip̄i ꝫ galli ſi offerāt illo loco ſe
ita pugnaturos ut rome pugnauerīt
ī repetenda patria ut poſtero die adga
bios. Tūc cū effecerīt ne q̄s hoſtis qui
menia romana ītraſſet nūcū ſe adū
ſeq; fortune domū ꝓferret. his ut̄mq;
ais adallia uētū ē. Dictator rōn⁹ p̄q; ī
cōſpectu hoſtis erat iſtructi ītentiq;. vi
des ne tu iq̄d aſempni loci fortuna illos
fretos adallia cōſtitiſſe nc ī ill' dij īmō
tales certioris q̄quā fiducie maioriſue
q̄ſit auxilij tederīt. Ac tu fretus armis
aiſq; cōcitatis eq̄s īuade mediā acīē ego
cū legioīb⁹ iturbatos trepidātesq; ī ferā
ſigna adeste dij teſtes federis q̄ expedite
penas debitas ſimł uobis molatis no
biſq; p̄uriꝫ numī tectis nō eq̄tē nō
pedītē ſuſtinēte. prenestini p̄mo īpetu
ac clamore diſſipati ordīes ſt̄. Dein p̄q;
nullo loco cōſtabat acies terga ūtiunt
cōſternatiq; q̄ꝑt castra q̄ ia ſuo pauore
plati nō p̄us ſe abeſſuſo curſu ſiſtunt.
q̄; icōſpectu p̄neste ſunt ł ex fuga diſſipati

Phū cū pre-
neſtinis.

locū quē tumł tuario ope cōmunīrēt capiūt
ne ſi ītra menia ſe recepiſſent extēplo ure
retur ager. Depłatiſq; omib⁹ obſidio ur
bi īferret. ſed poſtq; direp̄tis adallia ca
ſtris uictor rōn⁹ adegrat. id quoꝫ monumītū
relictū. q̄ uix menia tuta rati oppido ſe p̄ne
ſte i dubt. Octo, ip̄ea oppida erāt ſub di
tione p̄neſtinoꝝ ad ea circūlatū bellū rei
cep̄s. haut magno certamīe captis uel
tras ex⁹ duct⁹ ee queq; expugnāde tū
ad caput belli p̄neſte uēnit. id nō ui ſed
p̄ditiōnē receptū ē. ē. q̄nc⁹ ſemel ac
uictor binis castris p̄datus nouē oppidis
ui captis p̄neſte ī deditionē accepto ro
mā reūnit triūphāſq; ſignū p̄neſte deuec
tū. iouis ītratoris ī capitoliū tulit. De
dicatū ē īt̄ cellā iouis ac minerue tabu
laq; ſub eo fixa monumītū rex geſtaꝫ his
ferme ī caſa littis fuit uppit̄ atq; diui ōs
h̄ dederūt ut. ē. q̄nc⁹ dictator oppida nouē
caper die uicesimo quā creatus erat dic
tatura ſe abdicauit comitia iñ habita t̄bu
noꝝ militū cōſulari potāte q̄b⁹ equatus
pricoꝝ plebeioriq; nūc. exp̄ib⁹ creati
p̄. q̄ c. manliū. m̄. iulio plebes. c. ſextiliū
malbiniū. l. antiſtiū tedit manlius q;
gñe plebeio grāꝫ iuliū añ ibāt uolſci pro
uincia ſine ſorte ſine cōpatiōe ex ordīeꝫ
data cui⁹ q; ip̄os poſtmodo q; p̄es q̄ dederīt
penituit ī explorato pabulatū cohortes
miſere. Q̄b⁹ uelut ē cā uentis cū id fal
ſo nūciatū eēt dū p̄ſidio ut eēnt citati fe
rūtur. ne auctorē q̄dē adſuato q̄ cos ho
ſtis latin⁹ p̄milite rōno fruſtratus erat
ip̄i inſidias p̄capitauere. Ibi dū īquo loco
ſola uirtute militū reſtantes redūtur ca
ſtra iterim romana iacēcia ī campo abal
tera p̄te hoſtis iuaſer̄ aduerſ⁹ utrobiq; p
dita temeritate atq; ſtulti cia res quicqd
ſiuſſiut fortune p̄r. id militū q; iā ſine
rectore ſtabil' uirtus tutata ē. Que ubi
romā ſt̄ relata p̄mū dictatorē dici placr
bat dein p̄q; qui eta res exuolſcis adfere

92

bantū ⁊ apparuit nescire eos uictoria q̄ꝫ
uti reuocati ⁊ eā exinde ex̄atus aducere
otiū q̄ in quātū auolsas fuisset id modo
extremo āno tu multuatū q̄ p̄cipuum con
ceptus latinorū ꝓlis rebellarūt. Eodē
āno ē ip̄a querēbat penuriā hominū. no
ui colonia adscripti rebusq; aut prosperis
bello domestica quies quā tribunoꝝ mi
litū explere grā maiestasq; it̄ suos obti
nuit solacia fuit. Insequēt⁹ āni p̄cipia
statī seditione igēti arsere. tū. mil'. cōsu
lari potēte. sp̄. furioq; fulvio. u. licinio
menenio. uī. p̄. doclio. i. oratio. ō. lucio
geganio. Erat aūt ⁊ matia ex ea seditiosis
es alienū ē noscēdi grā. sp̄. fulli ꝑsaepe
docri siculus cēsores fū ne rē agēnt bel
lo ipedita sē. Nā q̄ trepidi nūcij p̄mo fuga
de iū exagris legiones uulsciꝝ ingressas
fines ꝓlāri que passim romanū agruꝫ
attulē. Inquia trepidatioē tū affuit ut a
ulla certamina ēroꝝ exēn' cohiberet ut
cōtra eo uolēt⁹ potās tribunicia ipedi
re dilectu cēt dum' cōditiōes iposite plēb
ne quis quo adbellatū cēt tributū daret
aut ius depecūia credita dicēt eo laramīto
plebi sūpto mora dilectui nō ē fā legio
nib⁹ nouis scriptis placuit duos ex̄at⁹
ī agrū uolscū legionib⁹ diuisis duci. s. p.
furi⁹. ā. horatio trans tiberim maritimaꝫ
horā atq; ancū. q. fulvius ⁊ ā. gegan⁹
leua admōtes etruriā pgūt neutra p̄te
hostis obu⁹ fuit. Poplato itaq; nō illi ua
ge simil' quā uulscis latrocanū more dis
cordie hostiū fretus ⁊ ū tutē metuēs p
trepidatioē rapti fecerat. sed ab urbe
ex̄atu iusta ira fā spacio q; tpis gra
uior q̄ppe uulscis timētib⁹ ne ītim ex̄a
tus abroma exiret icursiōes ī extrema
finiū fē erāt romano cōtra ⁊ ī hostico
morādi cā erat. ut hostē adcertamē eli
cēt. Itaq; oīb⁹ passim tectis agroꝝ uicisq;
⁊ q̄b⁹dā exustis nō arbore frugifera ñ
satis īsignē frugū relictis omī q̄ ex̄ menia
sunt pcul duq; ꝑda abacta romā utrimq; ex̄
at⁹ reducti puo ī tuallo ad respirā dū de
bitoribꝫ dato. Postquā quiete res ab⁹
stib⁹ erant celebrati de integro iuris dic
tio tū ab ē sp̄s uetis feneris ut
tributo nouū fenus cōtraherētur ī mu
rū actē soribꝫ locatū. saxo quadrato fa
cēdū cū succūbē honeri. Coacta plebs
q; quē dilectū ip̄edirēt nō habebāt tū. pl'.
tribunos ⁊ iā militares patēcios omīs co
acta p̄cipū opib⁹ frēat. Lacū emiliū pu
blū ualeriū. uī. ē. ueturiū. ser sulpiciū
⁊ l. ⁊ ē. q̄ntios cīcā natos his tropib⁹ op
tinuē ut aduīsus latinos uulscosq; qui
cōiūctis legionib⁹ ad sātēcā castra habebāt
nullo ip̄edīte oīb⁹ uiuioribꝫ sacramīto
adactis tres ex̄atus scribēt unū adp
sidiū urbis altiuꝫ q̄ seq̄ alibi mot⁹ ex̄itus
set asubita belli micti possent. Tertiū lōge
ualidissimū. p̄. ualerius ⁊ l. emil' adsa
tricā durē ū cā actē īstructā hostiū loco
equo iuciss̄et. ex̄plo pugnatū ⁊ ut non
dū satis clarā uictoriā sic, ꝑsp̄ sp̄i pug
nam ille ī grētib⁹ pcelli fusius diremit.
Postero die iterata pugna ⁊ aliquādiu
equa uīture fortunaq; latine marīe le
giones lōga societate militiā rōnā e
docte restabant. Sequēs ille ī missus
ordīes turbauit turbatis signa preditū
ilata quaciq; rōna se iuerit acies. tū
hostes gradu remoti ⁊ ut semel' declina
uit pugna iā intollerabil' rōna ius erat.
fusi hostes tū sātēcū q. ui. mil'. iū abeunt.
nō castra petēnt abequitatu marīe celi
castra capta direptaq; absaticio noctē
q̄ ꝓlio, prīa fuit fugē similī agmīe petūt
ancū. Et ē rōn⁹ erat, ꝓpe uestigiis seqn̄
tur plus eos timoꝝ quā ira celeritatis
habūt. Prius itaq; menia ītrauē hostes
quā rōnus extrema agmīs carpere aut
morari posset. Inde aliquot dies uastā
to agro assūpti nō rōnus satis īstructis
apparatu bellico admenia aggrediēda

nᶜ ill' adsiluerũ pugne casũ. seditio tũ it' anciates latinosq; coborta. Cũ anciates uicti mal' subactiq; bello æquo q̃ nati erãt cõsenuerãt traditione expectarẽt latinus erdiutina pace noua defectio recẽtib; adhuc aĩs ferociores adpseue rãdũ ĩbello faceẽt finis certamĩs fiunt. postquã utrisq; apparuit nich̃ paltos stare quo minus ĩcepta pr̃seq̃rẽt. latini, pfecti absociatate pacis. ut rebãt' ĩ honeste cẽ uidicauiunt. Anciates ĩcomodis arbitris salutariũ cõsiliorũ remotis urbẽ agrosq; cõmunis dederũt ira & rabies latinorũ. q. nᶜ cõmunos bello ledere nᶜ uolsceos ĩarmis retinẽ potuerãt: eo erupit ut satcaĩ. urbẽ que receptaculũ pmũcis adũse pugne fuerat igni cõcremarẽt. Nec aliud tectũ ei' supfuit urbis cũ facesparitẽ sacẽs, pfanisq; iicẽnt. q̃ mris maiure tẽplũ uñ eos nᶜ sua religio nᶜ uecãdia dũ trũ arguisse dẽ sed uor orrẽda edita tẽplo cũ tristib; minis ni nefandos ignes paul delubris ãmouissent icẽsos ea rabie ĩpetus tusculũ tulit ob iraĩ. Q̃ debito cõi cõcilio latinorũ nõ ĩsociatẽ modo rõnã. sed & iã iamitatẽ se dedissent patẽtib; portis cũ ĩpulso iadissent pmo clamore oppidũ pẽ arcẽ captũ ẽ & iarcẽ oppidani refugẽ cũ cõiugib; ac liberis nũciosq; romã qui certiorẽ desino casu senatũ facẽnt misse haud segnius q̃ fidẽ pr̃. dignũ fuit. exercitus tusculũ ductus. l. q̃. ser. sulpicĩ tr̃. mil'. durẽ clausas portas tusculos latinosq; simil' obsidẽ cũ atq; obsessorũ aĩo hĩc menia tusculi tueri uident illĩc arcẽ oppugnare. Terrere una ac pauẽ aduẽtus rõnorũ mutauãt. utrisq; ptis aĩos tusculanis exingẽs metu ĩsũmã alacritatẽ latinis expte certa fiducia mor capiẽde artis qm̃ oppido potirẽt. ĩexiguã tr̃ipis spẽ ũertat. Tollitur exarce clamor a tusculanis excipitur aliquãto maior ab exercitu rõno utrimq; urgẽtur latini. nᶜ ĩpsi tusculanorũ tecturrẽ cũ exspiore loco sustinẽt. nᶜ rõnos subeũtes menia uiolẽtesq; obices portarũ arcẽ possũt. scal' ꝑus menia capta inde effracta claustra portarũ q cũ anceps hostis q a fronte q a tergo urgerẽt; nᶜ ad pugnã ulla uis. nᶜ ad fugã loca quicquã supẽrẽt ĩmedio cesi ad unũ omis trucidato ab hostib; tusculo exercitus romã ẽ reductus. Quãto magꝝ, plsp eo ãno bell' trãq̃lla oĩa foris erãt tãto ĩurbe uis prũ; ĩdies misericq; plebis accẽbant cũ eo ipõ q̃ ne cesse erat solui facultas soluẽdi ĩpeditur. Itaq; cũ iã ere nich̃ dari possũt fama & corpore iudicati adq; edicti creditoribus satisfaciebãt. Penaq; iuicẽ fidei cesserat ad eo ergo ob noxios sumiserãt aĩos: nõ ĩfimi solũ sed ꝑncipes & iã plebis ut nõm ad tribunatũ militũ ĩt' prĩcipes petẽdũ. q̃ tãta ui ut licẽt tetẽderãt. Sz ne ad plebeios quidẽ magistr' capescẽdos pertẽdosq; ulli uiro acri experiẽtiq; animꝰ cẽt & possessiõ q̃ honoris usurpati modo aplebe ꝑ pauos ãnos recuperasse ĩperium prẽs uidẽtur. Ne id nimis letũ parti alti cẽt pua ut plerũq; solet rẽ ĩgẽtes molicdi cã ĩt'ueĩt. aĩ. fabiũ ãbusti potẽtis uiri cũ ĩt' suu corpis hoĩes cũ & iã ad plebẽ q̃ aut q̃q̃ ĩt' id gen' cõtẽptor ei' ha bebatur filie due nupte. s. supplicio maior minor. ẽ. luanio scloni erat illustri q̃dẽ. uir tũ plebeio ea q̃ ipã ad finitas haud spẽta grãs fabio ad uulgũ q̃sierat forte ita ĩcidit ut ĩfimus sulpicĩ tr̃. mil'. domo sorores fabie q̃ ĩt' se ũ fit fmonib; tẽpo terrerẽt. lictor sulpicĩũ is de foro se domũ recepit. forẽ ut mos ẽ iuga patrẽt cũ ad id moris ei'. isueti erpauisse minor fabia risui sorori fuit. mirãti ignorare id sororẽ cetus is risus stimulos puis mobili reb; aĩo muliebri subdidit frequẽ cia quoq; plequẽtiũ rogãtiũq; nũq̃d uel let acrdo fortunatũ matrimoniũ. ei sorori

uisū sui q ipaz malo arbitro q, prīs qsq
minime añ uri uult penituisse cōsulaz
eā extrecēti morsu aī. aī pat forte uidis
set pcaīat? sat i salue auertētē cāz dolo
ris quippe. nc satis piā adiūius sororē
nc ad modū iuuz honorifica me licuit.
comut? sclatādo ut fatēt? eā ee cāz. dolo
ris q uincta ipari eet nupta īdomo
quā ne honos nc grā itrare posset. Cō
solās iñ filiā ābustus bonū animū. hrē
uisit. eosdē, ppe diē domi ursurā hono
res qs apd sororē uideat iñ cōsilia iure
cū genero cepit adhibito. l. sextio stre
nuo adulescēte q aui spei nich p̄t gen?
priciū de eet occasio uidebatur rex no
uādaz it i gētē uī eris alieni c leua
mī mali plebes n siuis isūmo īperio loca
tis nullus sperarz attigēdū. adeā cogna
tionē ee conādo agēdoq iā eo gradū fe
asse plebeios. dñ si porro admitāt. pue
nire ad sūmā q pribz equari tā honore
quā ūtuite possent īpresencia tū. pl'. si'
placuit q i magātu sibi metipi uiā ad
cetos honores apiret creatiq tribuni
. c. licini?. q l. sextius promlgauē leges
omīs aduīsus opes priciox q pcōmodis
plebis unā te ere alieno ut deducto eo
de capite q usuris pnumeratū eet id q
supeet triēnio eqs portionib? psoluētur
alteraz. de domo agrū neqs plus qui gēta
ugera agri possidet. Terciā ne tribuno
rū militū comitia fierent cōsului q utiq
alt explebe crearet? aicta igēcia q q sine
certamīe maxīo obtineri nō possēt. Omī
um igit? si ml' rex quaz i modica cupido
it mortales ē ag? pcaue honox disēmīe
ppōito cōtriti prēs ai trepidassent publi
cas puatisq cōsilius nllo remedio aliō p̄t
exptā ml'tis iā añ certamīb? it cessioez
i uēto collegas aduīsus tribunicias roga
tiōes cōpauunt. Q? ū trib? adsuffragiū
i eūdū citari alicuio sextioq uiderūt sti
pati prūz psidus nc recitari rogatiōes

(Nō. q nullus possidebat ultra. l. iugera :~

nc solēpne q quā aliud ad scisc̄edū plebi
fi' passi sē. Iamq frustra sepe cōcilio ad
uocato aī pantiquatis rogatiōes eent
bñ bit i q̄d sextius qñ q̄dē tm̄ it cessioez
pelle placet isto. Ipō telo tutabimur ple
bē agite dū comitia idicite prēs tū. mil'.
creādis cōsule iubz uox i uero qua nūc
cōtinētes collegas nrōs tā leti auditis
haud irite creadre mine comitia p̄t
ediliū tribunoz q plebi nulla st̄ habita
licini? sextiusq pū. pl'. refecti nullos cu
rules magātus creari passi st̄ eaq so
lituo magātū q plebe reficiēte duos
tribunos q ius comitia tū. mil'. tollētib?
p q̄nquēniū urbē tenuit alia bella opō
tunc q euē uelitni coloni gestiētes otio.
q nullus exercitus rōn? eet. q agrū rōnū.
aliquotiēs i cursauē q tusculū oppugnare
adorti st̄ ea q̄d re tusculanis uetib? socis
nouis ciuib? opē orātib? uecordia maxīe
nō prēs m? q eciā plebē mouit. Remic
tētib? tū. pl'. comitia p it regē st̄ habita
creati q tū. mil'. l. furi? aulus manlius.
seru? sulpicius. seru? cornelius. a. q̄.
ualeri. haud q̄q tā obediētē indilectu
q̄ i comicis plebē habuere igētiq cōtē
tiōe exercitu scripto pfecti nō ad tusculo
m? submouē hostē sed itra sua metipz
meia cōsule obsidebāturq haud paulo
ui maiore uelitre ei quā tusculū obsessuz
fuerat nc tū aliis aquib? obsideri cepte
erāt expugnari potuere añ noui creati
st̄ tū. mil'. q. fuli? c. anis. uellius aulus
q añ. cornel?. q q. q̄nc?. añ. fabius nich q
abhis q̄dē tū. aduelitras memorabile fm̄
i maiori disēmine domi res ūtebāt.
Nā p̄t sextū lucaniūq latores legū iā oc
tauū. tū. pl'. refectus fabius quoz tū. mil'.
stolonis socer quaz legū auctor fuerat
eaz sua sorē sed aut dubiū fēbat. q aim
octo excollegio tribunoz plebi p̄mo it cess
sores legū fuissent quinq soli erāt q
ut ferme solent q a suis desistūt capti

7 stupẽtes aĩ uocãi alicis id m̃ q̃ dom̃i
p̃ceptũ erat it̃cessioni siue p̃tendebãt
uelitres i exactu plebis magnã pt̃ abeẽ
i aduẽtu militũ comitiã differri deleret
ut uniuse plebes desiuis cõmodis suffra-
giũ ferret. Sextus licinius q̃ aĩ pte colle-
garũ ut uno ex tribunis militũ fabio
artifices iã tot ãnoz usu tractãdi aios
plebis p̃mores prũz, pduct̃ it̃rogãdo
de singul'que ferebatur ad pplm fatiga
bãt audẽt postulare ut cãi bina iugera
agri plebi diuidẽtur ipis plus quĩ gẽta
iugera hr̃e licẽt ut singli, ppe trecẽtoz
ciuiũ possidẽt agros plebeio lr̃ĩ ad tectũ
necessariũ aud locũ sepulture suus p̃r.
7 ager an placẽt fenore arcũ uẽtã ple-
bẽ ni pti quã sorte credita soluat corp̃
ĩneruũ ac supplicia dare 7 gregatim coti
die de fero adductos duci 7 repleri uĩctis
nobles domos 7 ucãiq̃ p̃cias habitet.
i carcẽm p̃uatũ ee. Hec idigna miserãda
q̃ auditu cãi apd timẽtes s metq̃s ma-
iore audiencũ idignatioẽ quã suã in
cepuissent atq̃ ui nc agros occupãdi
modũ. nc fenore trucidãdi plebẽ auri
luũ p̃rib̃ ũquã fore adfirmabãt u altũz
ex plebe cõsulẽ caistodẽ siue libertatis ple
bi fr̃asset cõtẽpni iã tribunos plebis
q̃ppe que potãs iã suã ipam uim frangat
it̃cedendo nõ posse equo iure agi u ĩpiũ
penes illos penes se auxiliũ tñ sit n ĩ
pio comunicato. Nũquã plebẽ ipte pari
rei pp̃. fore necesse q̃ qsquã satis putet
si plebeioz rõ corã ipis comiciis cõsula
rib̃ habeatur. n altũz cons. utriq; exple
be fieri necesse sit. Neminẽ fore anĩam
memoria exisse cãi tribunos militũ id
circo ppq̃ quã cõsules creari placuisset
ut ex plebis patẽt sũmus honos. uij. 7
.xl. ãnis neminẽ ex plebe tribunũ mili
tũ creatũ ee q̃ credẽt duob̃ ne ĩlocas sua
uolũtate ip̃turos plebi honorẽ q̃ octo-
na loca tũ. mil'. creãdis occupare solita
sit 7 ad cõsulatũ uiã fieri passuros q̃t
bunatũ septũ tã diu habuerit lege opti
nẽdũ ee q̃ comiciis p̃gratiz neqat. 7 sep
nẽdũ ex certam altiz cõsulatũ adquẽ
plebi sit aditus. Qm̃ i certamĩe relict̃
p̃miũ semp potẽtioris futur̃ sit nc iaz
posse dici id q̃ antea iactare solita sint
nõ ee i plebeis ydoneos uiros adiuru
les magistratus. Nũquid e secordius aut
segni⁹ rẽ. p̃. administrare põt publicam
calui tribunatu q̃ p̃m⁹ ex plebe creatus
sit quã p̃r eos ãnos gesta sit q̃b⁹ p̃t p̃ciaos
tũ. mil'. fuerit qui cõtra p̃cios aliquos
dãpnatos. p̃ tribunatũ neminẽ plebeiũ
questores quoq; siẽ tribunos militiz
paucis ãnis ex plebe ceptos accusar̃ nc
ullus eoz. p̃m. n. p̃r̃ituisse cõsulatũ
sup ee plebeis cãi ee artẽ libertatis ideo
lum̃ si eo puẽtũ sit cãi p̃m. n. uẽ exactos
exurbe reges 7 stabilẽ libertatẽ suã exi
stimatiz. q̃ppe exilla die ĩplebẽ uẽturi
omĩa q̃b⁹ patẽt excellant ipiũ atq; ho
norẽ gl̃az belli genus. Nobilitate magr̃
ipis fruẽda maiora libertis reliquẽda.
Hui gnis orõnes u accipi uidẽ nouã
rogationẽ p̃mulgant. Ut produũ uias
sacs fiaundis dcẽ uiri curentur ita
ut ps ex plebe ps ex p̃rib̃ fiat omĩũq;
eaz rogationũ comitia ĩaduẽtu ei⁹ ex
actus differũt q̃ uelitras obsidebãt p̃o
car̃ iactus ẽ ãnus quã auelitris redu
cẽtur legiones ita suspẽsa delegib⁹ res
ad nouos tũ. mil'. dilata nã plebs p̃ĩ.
cosẽ duos utiq; q̃ legũ latores erãt
plebes reficiebat tũ. mil'. creati. ẽ. q̃nq̃.
ser̃. cornel⁹ ser̃. sulpici⁹ s̃ulius. l. pa
pir⁹ lucius uetur⁹. primo prio statũ ãni
adulti mã dimicatioẽz delegib⁹ uẽtiz
q̃ãi trib⁹ uocarẽtur nc it̃cessio colle
garũ latoribus obstaret trepidi p̃res
adduo ultĩa auxilia sũmũ ipiũ sũmũ
q̃ adauẽ decurrũt dictatorẽ dici placz
dr̃. aõ. furius camillus q̃ magr̃ eq̃tũ

9h

.l. emillū cooptat. legū quoq; latores ad
ūſus tñ apparatū. ad uersarioq; q̄ pī
cās. plebis ingētibꝰ aīs armāt. cōſilioq;
plebis ī dictatoribꝰ adſuffragiū uocāt.
C ū dictator ſtipat' agmīe pricaorū. ple
nus ire minarūq; cōſediſſet atq; agēt'
res ſolito p̄mū certamīe it' ſe tribuno
p plebi ferēa uī legē it'cedenciūq; q̄ quā
to uire pōtētior it'ceſſio erat tñ uicēt'
fauore legū upāz lacozq; q̄ uti rogas p̄
me t'bꝰ dicēt tū camillus. Quādo q̄dē
īq̄d q̄ ritis iā uos tribunicia libido nō
potās regē q̄ it'ceſſiōēz ſecēſſione quōdā
legis plebis partū uobis cadē ui facitis
irriti qua peperiſtis nō rei pp̄. magis
unuiſe quā utā cā. dictator it'ceſſioī
adhereris cuſūq; urīz auriliū īpio tu
talor. Ateq; ſic laam' q. l. ſertius it'cef
ſioni collegarū cediīt nich' prīcaū ma
grātū iſerā cōcilio plebis ſi aduſus in
tercеſſiōēz tāquā capte ciuitati leges
īponere tendēt ui tribunicā. aſe ipā diſ
ſoluu nō paciar aduſus ea cā cōtenta trī.
pl'. rē nichilo ſegnioꝰ pagent tū p̄tius
ira camillus lictores q̄ tem cōio plebē
emouēt miſit q̄ addidit minas ſi pgēnt
ſā crāmto oēs minores adactuz ex̄atūq;
ex tēplo exurle eductuz t'rorē īgentez
īciſſerat plebi ducibꝰ plebis attēdit
magē certamīe aīos quā minuit. Sz re
ne ultro idignata magātu ſe abdicauit.
ſeu q̄ uitio creat' erat ut ſaripſere q̄dā
ſeu q̄ tribuni. pl'. tulerūt ad plebē id q̄
plebs ſciuit. ut ſi n̄. furi' p̄dictatore
q̄d egiſſet quīgētū miliū ei ml'ta cēt.
ſed auſpicais magē quā noui exēpli rogā
tiōe tētatū ut p̄cus credā cū ipi' uiri
fac̄ igeniū. Tū q̄ eis ſuffectus ē. ex tēplo
publius manli' dictator q̄ q̄d exarari at
tinebat ad id certamī quo. n̄. furi' uict'
cēt. q̄ q̄ cūdē marci furiū dictatorē iſe
quēs āns hūt aut ſine pudore certe
fractū p̄ore āno iſe ī p̄riū repetiturū
ſimꝰ q̄ eo tē quo p̄mꝰ gatū remulta ci'
traditur haud q̄ hunc rogatioī quaſi ī
ordiez ogi uidebat obſiſtē potuit. aut
ne illas quidē p̄ quas blata erat ī p̄di
re q̄ uſq; ad memoriā nrāz. tribunicis
cōſularibꝰq; certatū uiribꝰ ē. dictature
ſemp altius ſastigū fuit. Ante porē dicta
turā addicatā nouāq; amanlio initā ab
tribunis uelut p̄ regnū cōcilio plebis
habito apparuit q̄ expmulgatis plebiq;
latoribꝰ grā cēnt nā defenore atq; agro
rogatiōes uirebant de plebeio cōſ. anti
qua habebāt q̄ effecta utraq; res cēt t'buni
ſe ī omīa ſimꝰ cōſulere plebē diriſſent pu
blius manli' de iſ dictatorē ī cām plebis
ī clinauit. c. licinio. q̄ tū. militū fuerat ma
gr' eq̄tū de plebe dicto id egre pr̄es paſſos
accipio dictatorē p̄ q̄ cogitatioē licini
ſe apd̄ pr̄es excuſare ſolitū ſimꝰ negātē
magū eq̄tū mai' q̄ tribuni cōſulares ipi
ū cē. licinius ſextiuſq; ei tribunoz plebi
creādoz ī dicta comitia cēnt. ita ſe gerere
ut negādo iā ſe uelle cōtinuari honorē acē
rime accrēdent. Ad id q̄ diſſimulādo pete
bant plebē nouū ſe ānū iā uelut īaniē ad
ūſus obtinatos maxīo p̄uati periculo nllō
p̄p̄. emolumīto ſtare. Cōſenuiſſe iā ſeai q̄
rogatiōēs p̄mꝰgatas q̄ uim omēz t'buniae
potātis p̄mo it'cēſſione collegarū ī legēs
ſuas pugnatū cē. dein ablegatione iuuētu
tis aduersꝰ nū bellū poſtremo dictatoriū fil
mē inſe ītentatū iā nr' collegis nr' bellū nr'
dictatorē obſtare q̄p̄e q̄ oēz plebeio cō
ſilio magō eq̄tū ex plebe dicēdo dederit ſe
ipāz plebē q̄ commoda morari ſua lībertā ur
bē ac fōz acreditoribꝰ libertos agros abī
uſtis poſſeſſoribꝰ ex tēplo ſi uelit hōrē poſ
ſe q̄ munera qui tāde ſatis grato aīo eſti
maturos. ſi int' accipiendas deſiuis como
dis rogatiōes. ſpē honoris latoribꝰ eaz
iadāt nō cē modeſte. p̄ū. id poſtulare
ur ip̄ē fenore leuetur q̄ iagrū ī uria poſ
ſeſſum ap̄tētibꝰ idicatur per quos ea cō=

secutus sit senes tribunicios nō sine hono
re tñ ꝙ ꝯia sine sꝛ honoris relinquat. Pñ
ipi ꝑmū statuerēt apparitos ꝙd uellent de in
comitiis tribunicijs decernerēt uolūtatē
si cōiūcte ferre absē promulgatas rogati
ones uellēt cē q eosdē reficerent. tñ. pl'. pla
tuvos ē ꝙ promlgauerūt sin q̄ cuiq; ꝑuatī
op' sit id modo accipi uelint op' cē. nichī iu
diosā cōtinuatiōē honoris ne se tribuna
tū nē illos ea ꝙ promlgata sint habituros
adūsus tā obstinatā. otiōnē tribunoꝝ ē. ꝑ in
dignitate rei stupor. silēcijq; iñ certos prīz
defixisset appius claudius crassus nepos
decē uiri dē odio magis itaq; quā spe ad
dissuadēdū ꝓcessisse ꝯlocut' ibi fere sīnias
cē. ne nouū neq; iopinatū inibi sit ꝙritēs
si qd̄ unū familie nrē sp obiectū ē absēdi
tiosis tribunis. id nūc ego q audiā claudie
gētis iā iñ abinitio nichī ātiquus i re. p'.
prīz maiestate fuisse sēp plebis cōmodis
adūsatos cē quoꝝ alterꝝ neq; nego. neq;
ificiās eo nos exequo adsciti sum' simil'
icuitatē ꝙrēs emisse opꝝ dedisse: ut pe
nos aucta pot' q̄ iminuta maiestas eiꝝ
grēcū it' quas nos cē uoluistis dicere
posset. Illud altiꝝ ꝑme maioribusq; meis
cōtēdē ausim ꝙritēs n̄ q̄ puniūsa re. p'.
fiāt ea plebi. tāquā aliā icolētū urbē adūsꝰ
q̄s ꝑ nichī. nos neq; ꝑuatos. neq; i magā
tibus q̄ icomodū plebi cēt scīētes fecisse. nē
ullū fer' dēm ue nrīz. ō. utilitatē urām
q̄si q̄dā. ō. uolūtatē fuisse uē referri pos
sent ālue si claudie familie nō sim nē ex
prīcio sāgine ort'. sed un' ꝙritū q̄bus qui
m̄ me duob' ingenuis ortū q uiuē ī libera
ciuitate scīā retinē possim luciū illū sexti
ū q. ē. lucanū ꝑpetuos si dus placet tribu
nos tñ licēciae nouē ānis q̄bus regnāt sū
fisse. aut uobis negēt potātē libertā suffra
gii nō icomitiis nō ilegibus iulēdis se
ꝑmissuros cē. Subōdinoē iā nos refi
cietis deamū tribun' q̄d ē aliud dicē q ꝑtūt.
alij nos ad eo fastidim' ut sine mīnē mu
gia nō accipiam'. sed q̄tādē ī mitēs ē quā uoc
semp tribunos plebis aream'. ꝙ rogationēs
i q̄d nūs seu placēt. seu displicēt. seu utiles
seu iutiles sīt omīs cōuictū accipiatis obse
quor uos tarq̄nij tñ. pl'. putate me ex media
cōtioē unū cuē subclamare iona uelā
uēi liceat exhis rogationib' legē quas
salubres nobis cēsem' cē antiquare alias
nō i q̄d licebit tu de fenore atq; agris. q
ad uos oīs ꝑtinet uideas. q hoc pretēti
nō fiat iurē rōna ut. l. sextalū atq; hē
ginū lucanū cōīs. q indignaris q abho
minaris uideas. Aut oīa accipe aut
nichī fero ut siq̄s ei q̄ urgeat fames ue
nenū ponat ei alv. q aut abstinē eo qd̄
uitale sit uideat aut mortifer' uitali ad
misceat ergo ei cēt libera hāuitis nō ti
bi frequētes subclamātes. abi hinc cū tribu
natib' ac rogationib' tuis q̄d si tu nō ti
leris qd̄ cōmodū ē ꝑplō accipe nemo ēit
q̄ ferat illud siq̄s prīc' siq̄s qd̄ illi uolūt
iudiciue cē claudius dicēt aut oīa ac
cipite aut nichī fero q̄s urīz ꝙritēs fer
ret nūquā ne uos res ꝑcuas quā auc
tores exspectabitis. sed oīa semp q̄ ma
grāt' ille dicet sedis auribus q̄ ab nrīz
. ij. dicētur adūsis accipietis. Ac hercule
sīmo ē minime ciuil' q̄d rogatio qual'ē
quā auobis ātiqua tā idignātur sīmoī
quiritēs similima cōsules iq̄d rogo ne
uobis quos uelitis facē liceat an aliter
rogat q̄ utiq; altiꝝ explebe fi' cōsulē iubz.
Nec duos prīcios creādi potātē uobis p
mittit si hodie bella sint quale ꝙ rusci
fiunt ei prsēna ianiculū iscedit quale gal
licū modo ei ꝑ capitolū atq; arcē oīa
h hostū erāt ꝙ cōsulatū cū hoc marco furio
q̄uolebet alio exprib' lucius ille sexti'
petēt possetis ne ferre sertū aut ꝑdu
bio cōsulē cē camillū de re. p'. dimicare.
Hoc i cē icomune honores uocare ut du
os plebeios ferri cons. liceat duos prī
cios nō liceat. ꝙ altiꝝ explebe creariꝝ necesse

sit utrûq; exp̄ibꝫ p̄ſtare liceat. q̄ nā ĩ
ſocietas q̄ nā cōſortio ē. pax ē ſi aui ps
tua nulla adhuc ſiut ip̄tē ei⁹ ueis ñ p̄tē
p̄tēdo totū traxeris. Timeo iq̄d ne ſi duos
licebit creari p̄ſcios neminē creetis
plebeiū. Q⁹ ē dicē aliud q; īdignos utā
uolūtate creaturi nō estis neceſſitatē uo
bis creādi quos nō uultis iponā. Q⁹ ſe
q̄tur ñ beneficiaui q̄dē debeat pp̄ō ſi cui du
obꝫ pat⁹ cuis unus p̄ceperit plebei⁹ ⁊ lege
ſe nō ſuffragio creatū dicat. quomodo
extorq̄ant nō quom⁹ p̄etāt honores q̄rū
⁊ ita maria ſūt adepturi ut nich̄ ne pro
minimis q̄dē debeat ⁊ occaſionibꝫ poc⁹
quā utute p̄tē honores malūt. Eſt aliq̄s
qui ſe iſpia eſtimari fā dicat q̄ certos
ō uni honores ĩt dimicātes cōpetitores
equū cēſeat cē. q̄ ſe arbitꝫ uīō erimat
q̄ urā neceſſaria ſuffragia pro uolūtatiꝫ
⁊ ſua pluribꝫ faciat. Omitto licinniꝫ
ſextiūq; quoꝝ ānos ĩperpetua potāte
tāquā regū icapitolio numeratis. Q⁹
ē hodie i ciuitate tā humil' cui nō uia ad
cōſulatū facilior p̄ſti⁹ legis occaſionem
quā nobis ac liberis nr̄is fiat. Si q̄dē
nos ne cui uolueritis q̄dē creare ĩtēduꝫ
potūtis uſtos. ⁊ iā ſi nolueritis neceſſē
ſit. De integritate ſatis dictū eſt ⁊ dig⁹
tas adhoīes p̄tinet. Q⁹ de religionibꝫ
atq; auſpiciis q̄ p̄a deoꝝ īmortaliū cōtē
tio atq; iuria ē loquar. auſpiciis hanc
urbē cōdita ēē. auſpiciis bello ac pace do
mi miliciaq; oīa geri. Q⁹ ē q̄ ignoret
penes quos ig⁹ ſt auſpicia more maioꝝ
nēpe penes p̄res. Nā plebeius q̄dē ma
gūtus nullus auſpicato creatur nob'
adeo p̄a ſt auſpicia ut nō ſolū quos pp̄
ul⁹ creat p̄ncipes magūtus. nō aliē
quā auſpicato creet. ſed nos quoq; ip̄i
ſine ſuffragio p̄p. auſpicato ĩt regē p
dam⁹. ⁊ p̄uatī auſpicia habeam⁹. q̄ iſti
nc ĩ magūtibꝫ q̄dē habent. Q⁹ igitur
aliud quā tollit exaultate auſpicia q̄

plebeios cōſules creādo a p̄ribꝫ q̄ ſoli ea
hēe poſſūt auffert. eludāt nūc licet re
ligiones q̄d ē ē ſi pullꝰ nō paſcent. ſi exeā
nea tardius exierint. ſi ꝫ ceanerit auiſ
pua ſt. ꝫ ſed pua iſta nō cōtēpnēdo ma
iores uſi maxiaꝫ hanc rē fecerūt. nūc
nos tāquā iā nich̄ pace deoꝝ op⁹ ſic ōs
cerimonias polluim⁹. Vulgo q̄ p̄tifices
augures ſāc̄ figuli reges arentiī auſpi
cēē dialē. diū m⁹ hō ſit ip̄nam⁹ trada
m⁹ ancilia penetralia deos deoꝝq; aurā
q̄bꝫ nefas ē nō leges auſpicato ferātur
nō magūtus creentur. nc cēturiatis nc
curiatis comitiis p̄res auctores fiant.
Sextius ⁊ licinius tāquā romulus ac
tacius i urbis rōna reguerit. Q⁹ preuiaꝫ
alienas. q; agros dono dāt tāta dulcedo
ē eralieis fortunis p̄dādi. nc imēte ue
nit alta lege ſolliciatudines uaſtas iagꝰ
fieri pellendo finibꝫ dnos. Aliā fidē ab
rogari cui qua oīs humana ſocietas
tollitur. Omniū rez cā uobis ātiquā
das cēleo uſtas negatiōes q; facitis deos
uel ifortuna re. Oratio appij adid mod
ualuit ut tēpus rogationū uilendaꝫ
p̄ferretur refecti deamū idē tribuni ſex
tius ⁊ licini⁹ de x uiris ſacroꝝ exp̄te de
plebe creādis legē p̄tulere creati q̄nq;
plebis graduq; eo iā uia fta ad cōſulatū
uidebatur ac uictoria cōtēpta plebs cef
ſit p̄ibꝫ. ut ip̄reſencia cōſulū mētione
omiſſa tū. mil'. crearētur. ℔ creati aulus
⁊ a5. cornelius iterꝫ a5. gami⁹. p̄. manli⁹. l.
ueti⁹. p̄. ualeriuſ ſextiū ca p̄ uelutraꝫ
obſidioēꝫ tardi magꝰ rē exit⁹ q̄q; dubiꝫ
q̄ete ex tne res rōnis ēēnt. fama rep̄ſe
lli gallici allata p̄pulit ciuitatē ut. ō.
furiꝰ dictatorꝫ q̄ncaū dicerēt. his. t. q̄n
caū penū magꝰ eq̄tū dixit bellatū cū gall'
eo anno circa amenē flum̄ auctor ē da
udi⁹ i dictaq; ipontē pugnā q̄ titius man
lius gallū cū quo p̄uocatus manus cō
ſeruit i cōſpectu duoꝝ exercituū ceſū torq̄

ſpohauit. Tū pugnatū plīb⁹ auctorib⁹
magis adducꝛ ut credā dcē aut mi-
nus post ānos ea acta. Hoc aūt āno
i albano agro ai gall' dictatore. aī. fu-
rio signa cōlata nec dubia. nec difficilis
romanis quāquā igētē galli ēroꝛē memo
ria pstine cladis attulerāt uictoria fuit.
Multa milia barbaroꝝ i atie ml'ti cap-
tis castris cesa palati alij apulia maxīe
petētes cū fuga se longiqua tū q̄ passiz
eos siml' pauoꝛ ēroꝛq; distulerāt ab ho-
ste se se tutati st. dictatoꝛe cōsensu prīz
plebisq; triūph⁹ decretus. Vir dū pfūctū
cū bello atrociꝛ domi seditio excepit q̄
p ingēcia certamina dictatoꝛ senatūq;
uict⁹ ut rogatiōes tribunicie accipentur
q̄ comitia cōsulū adūsa nobilitate habita
q̄b⁹ luc⁹ sextius de plebe p̄m⁹ cōs. fcīs
q̄ ilis q̄dē finis certaminū fuit. q̄ prīa
se auctores futuros negabāt, ppe secessi-
onē plebis res tribules q̄ alias minas
aulicū certaminū ueīt. Cū tū pdictato
rē cōditoib⁹ sedate discordie st. cōcessū
q̄ ab nobilitate plebi de cōsule plebeio a
plebe nobilitati dēp̄toꝛe uno q̄ius iur
bis dicēt exp̄ib⁹ creādo ita abduiana
ira tū dē i cōcordiā redactis ordinib⁹ aī
dignā eā rē senatus censeret eē meritō
q̄ id si q̄n. ūquā alias deū i mortaliū
cā lubent' facturos fore ut ludi maxīe
fierēt q̄ dies un⁹ ad triduū. adicētur re-
cusantib⁹ id mun⁹ edilib⁹ plebis cōdama-
tū. aprīcis ē uuecib⁹ se id honoris deū
i mortaliū cā lubenter acturos ut ediles
fierēt. Quib⁹ cū abuniūsis grē acte ēent
fcīa. sc. ut duos uiros ediles exp̄ib⁹ dic
tatoꝛ pp̄. rogaret prēs auctores omīb⁹
el⁹ āni comiciis fierēt.

Titiliuij Nicīm faustianus. vē. uj.
prefecti urbes emendam ſ aburb cond.
victorianus ūd emendabam domi-
nis ſymachis. Liber sextus explicit.

Incipit liber septimus.

Manus h eit
isigꝭ nouilo
minis cōsula
tui isigꝭ nouꝰ
duob⁹ magi
stratib⁹ p̄tura
q̄ aurulie dila
te. Hos ē p̄ī
cū q̄ siuē hono-
res p̄cōcesso
plebi alto cōsulatu plebeo cōsulatū. l.
sergio sexto c̄ lege pt⁹ erat dedit pries
p̄turā. sp̄. furio marci. f. camillo edilī
tem gneo q̄ntio capitolino q. p̄. corne-
lio scipioni suaz gentiū uiris grā cāpe-
stri ceperūt. l. sextio collega exp̄ib⁹ da-
tus. l. emilio mamercus p̄ncipio āni
q̄ de gall' quos p̄mo platos papuliā cō-
gregari iā fama erat q̄ deberniozꝫ d
fectiōē agitata mētio cū de industria
cīa ne q̄d p plebeiū cōs. agēt̄ur p̄sēn-
tur silencū omīū rez ac ui ustacosi
mile ocū fuit n q̄ nō pacētib⁹ tacitū
t̄bunis q̄ p cōs. uno plebeio tres pa
tꝛcios magātus curulib⁹ sell' p̄textatos
tāquā cōsulē sedētes nobilitas ē sū psi
sset p̄torē q̄dē q̄ iā uirtā redētē q̄ collegā
cōsulib⁹ atq; istem auspicalis creatū uē
cā dia in̄ ipetita ē senatuj. exp̄ib⁹ uulē
di ediles curules creati p̄mo ut altēnis
ānis ex plebe fierēt cōuenerat. Postea
p̄miscū fiunt i ñ. l. genutio q. q. fuil'
cōs. q̄ ab seditiōē q̄ bello q̄etis reb⁹
ne q̄n ametu ac piclis uacarēt pestilē
cia i gēs orta cēsorē edilē curulē. uj.
trī. plebi mortuos ferūt, ppetuoē q̄ ex
multitudīe alia multa funera fuisse
maxīeq; eā pestilēcia i signē mors qua
nemo sc matura tū acerba. aī. furi fcē.
fuit ē uē uū unic⁹ i oī fortuna p̄nceps
pace belloq; p̄usq; exulatū iret clarioꝛ
i exilio ul' i desiderio ciuitatis q̄ capta
absentis iplorauit opē ul' felicitatez

qua restituit in patrã sedẽ ipãs patrã restituit. par de iñ. p. v. & xx. ãnos tot ẽ p sten uixit titulo tante glẽ fuit dignꝰq habitus quẽ sedm romulo cõditorẽ urbis romane ferrẽt. Et hoc q̃ sequẽti ãno. c. sulpitio ptato. c. licinio stolone coñs. pstilencia fuit eo nich dignũ memoria actũ ñ q̃ paucas deũ exposcẽde cã. Tertio tñ pꝰ cõditã urbẽ lectisternũ fuit. q̃ ãi uis morbi nec humanis cõsiliis nec ope diuina leuare tur uictis superstitione aĩs ludi q̃s scenici noua res bellicoso pp. Nã cũ mꝰ spectacũ fuerat ĩt alia celestis ire placamina ĩstituti dicãt. Cetim pua q̃ ut ferme pnã pia oĩa q̃a ipa pegrina res fuit si carmine ullo sine ĩmitãdoꝝ carminũ actu ludiones exceruria acciti ad tibicinis modos saltãtes aut ñ choros motꝰ more tusco dabãt ĩmitari deiñ coꝑ uuenũtus simlꝫ ĩ cõditis ĩt se iaculatia fidentes ũsibꝰ exp. nec absoni auoct motus erãt. Acceptꝫ itq̃ res sepiꝰq usurpãdo exercitata ũ nacul' artificis q̃ ister tuscꝰ ũb ludios uocaluꝫ nom̃ histrionibꝰ ĩdictũ q̃ nõ sic aĩ fesce nnino ũsu similẽ ĩ cõpositũ tẽmie ac rudẽ alẽnis faciebant sed ĩpletus moĩs saturas desẽpto iã adtibicinẽ cãtu motuq̃ cõgruẽta pagebãt. Lucꝰ pꝰ aliquot ãnis q̃ absaturis ausus ẽ pmꝰ argũmto fabulã serere. idẽ silicet id q̃ oĩs timuerãt suoꝝ carminũ actor dẽ aĩ sepiꝰ reuocatꝰ uocẽ obtudisset uelã prtexta puer adcanẽdũ aĩ tibicinẽ aĩ statuisset cãticũ egressẽ aliquãto magis ĩgẽtẽ motu q̃ nich uocis usus ĩ predicebat. Inde ad manũ cantari histrionibꝰ ceptũ deuerbia q̃ tñ ipsoꝝ uoci relicta postquã legr ac fabularuꝫ abrisu ac soluto ioco res auocabatꝰ. q̃ludus ĩ arcẽ paulatĩ ũterat uuenꝰ histrionibꝰ fabellaꝫ actu relicto ipãs ĩt se more antiquo redicula ĩtexta ũsibꝰ iactitare cepit q̃ exordia postea appellata cõsertaq̃ fabul' potissimũ atellani ĩt q̃ gen ludoꝝ abolẽs acceptũ tenuit uuenꝰ. Nec ab histrione nũbꝰ pollui passa ẽ eo ĩsti tutuꝫ manet ut auctores atellanaꝝ nec ẽbu mo ueãtur & stipẽdia tãquã exptos artis ludicre faciãt ĩt aliaꝝ pua pncipia tꝛꝝ ludoꝝ quoq; pma origo ponẽda usa ẽ ut appareret q̃ absano ĩitio res ihãc uix opulẽtis regnis tollerabilẽ insaniã uenerit nec tñ ludoꝝ pmũ ĩcaũ procuratis religionibꝰ datũ aut religiõe aĩos aut corpora morbis leuauit. Qñ q̃ aĩ me dios forte ludos arcus tuscꝰ supfuso ĩrigatus ĩpediss̃et id uero uelud auĩs iã dus aspernãtibusq̃ placamina ire deorũ ĩgẽtẽ fecit. Itaq̃. c. genutio. lucio emilio mamercꝺ ii. cõs. aĩ pia doꝝ magꝭ cõq̃situo aĩos quã corpora morbi adficẽt repertatũ. celeriꝝ memoria dẽ pstilencia quondã dauo abdictatore fixo sedacta ĩ caq; religione adducẽs senatꝰ dictatorẽ clauũ figẽdi cã dict uulsit. Dictus. l. manliꝰ ĩpiosꝰ. l. pinariũ magꝭ eq̃tũ dix. Lex uetusta est pscis luctis ubiq̃ septa ut q̃ prox maximꝰ sit idibus. Septẽbris clauũ pangat fixa fuit dextro lati edis iouis optimi maxĩ ea qua pte minerue tẽplũ ẽ eũ clauũ q̃ rare pca tpa littẽ erãt notã numeri ãnoꝝ fuisse ferũt eoq; minerue tẽplo dicata legẽ. q̃ numerꝰ minerue iucẽdꝰ sit. uolsiniꝭ quoꝝ clauos ĩdices numeri ãnoꝝ fixos ĩtẽplo nortie & rusee dee cõspexe diligẽs taliũ monumẽtoꝝ auctor cincius affirmat ad. oratiõ cons. exlege tẽplũ iouis. opt. maxime dedicauit ãno pꝰ reges exactos ac sulibꝰ postea addictatore q̃ maĩ ĩpiuꝫ sollẽpne dauu figẽdi trãslatũ ẽ ĩt missꝰ de iñ more digna q̃ ese uisa res, pp quaꝝ dictator crearetur. qua de cã creatus. l. manlius pꝰ iñ ac rei gẽnde ac nõ soluẽde religiosꝭ grã creatꝰ cẽt bellũ hernicũ ad fecetas dilectu acerruo uuenũtutẽ agitauit tideq̃ omibꝰ i cũ tũ. plꝰ cohortis seu uꝫ seu uecãdia uictus dictatura abut neq;

comminus

n

co minus ꝑapio ſequẽtis ãni. q. ſuulio abala. l. genuto cõſulib⁹ dies manlio dꝛ a. ñ. ꝓponio tñ. pl. acerbitas ſũlecti nõ dãpno modo cuiuſ ſed ꝯlaceratõe cõ poꝝlata patꝛũ uirgis cẽſis q̃ abnoꝛã nõ reſpondiſſet ptã iuncta diuitis iuſſerat q̃ añ oꝛã ſuiſũ ipm ingenuũ atroꝛ cognomẽ qꝫ ipioſi grauc luxꝛe cumulati abſtinẽtatio ne ſeuitie adſtatꝫ quã nõ magis ialicis quã iproꝛis ac ſanguine ipõ ſuo cẽcẽꝛt ẽ miniq; ei tribun⁹ it̃ cetera dabat q̃ filiũ iuuenẽ nulliꝰ ꝑbꝛi cõptũ extꝛoꝛẽ urbe domo ꝓnatꝝ foro luce cõgreſſu. equa luũ ꝓhibitũ iop⁹ ſeruule ꝓpe icarcẽm atq; iergaſtulũ dederit. vbi ſũmo malo ꝯna ẽ dictatoꝛ iuuenis cotidiana miſeria diſ ceret uẽ ipioſo patre ſenatũ ẽẽ adquã ob noxã qꝛ iſtacindioꝛ ſit q̃ lingua iꝓꝓ tius q̃ nẽ dãpnũ utrũ nutriẽdũ pati ſi qquã ico humani cẽt an caſtigandũ ac uexatõe ſ̃ ſignie ſtacẽdũ fuiſſe ne mutꝫ q̃dẽ bꝛeuias min⁹ alere ac fouere ſiq̃d ex ꝓgenie ſua pax proſperũ ſit at beraile .l. manliũ malũ malo augere filiũ q̃ tar ditatẽ ingeniũ iſup ꝓmere et ſiquid ico exiguũ nãl' uigoris ſit id extinguere ui tã agreſti q̃ ruſtico cultu itez preides ha bendo omniũ poenas his ẽminationibꝰ quã ipſi' iuuenis irritatus ẽ animus q̃n cõtra ſe quoq; pauẽti cãꝫ iuidie atq; ẽminũ ee eꝰ paſſus utꝛomis diꝰ hominesq; ſciret ſe pa renti opẽ latã quã inimicas ei malle capit cõſiliũ rudis q̃dẽ atq; agreſtis animi et quãquã nõ ciuil' exẽpli. tñ pietate lauda bile iſtacẽtibꝰ aictis cultro ſuccitus mane iuxtꝝ atq; porta domũ cõteſtim ad maꝛcã ꝓponũ tribunũ ꝓgit iã dum ianitoꝛ opꝰ ee ꝺ dño ei cõuẽto ex ait. nũciare tibi manliũ .l. f. ẽẽ mox. introduct⁹ ẽ ptinus ira iꝓꝛez ſpes erat aut ẽminis aliq̃d noui aut cõſilij adꝛẽ agẽdi deferre ſalu te accepta rediitq; ẽ ait q̃ ei eo agere arbitris remotis uelit ꝓpail ñ omiby abire

iuſſit ad tꝛũ ſtringit q̃ ſup lectũ ſtãs ferro ſtertẽtẽ ĩ q̃ iquo ipe cõcepiſſet ũba iuraret ſe ꝓpter ꝺ actuſandi cã cõaliũ plebis nũ quã habitur⁹ ſe cũ extiplo trãſfixur⁹ mi natur pauidus tribun⁹ q̃ipe q̃ ferrũ añ oꝺos micare ſe ſolũ i hermẽ illũ ꝓualidũ uuenẽ. q̃d aut min⁹ timẽdũ erat ſtoli de ferocẽ uiribꝰ ſuis cernẽt aduꝛat i q̃ abactꝰ ẽ ũba q̃ ꝑſe deiñ tulit ea ui ſubactũ ſe ictꝰ to deſtituſſe nc ꝓñ ut maluiſſet ple bes ꝺ ſuffragij ferẽdi. Decã crudeli q̃ ſuꝓbꝛo reo potãtẽ ire ita eg̃ huĩt filiũ id ꝓparẽtẽ auſũ eo q̃d id laudabili⁹ q̃d animũ ei' tri ci acerbitas pat̃a nil apietate auꝛiſſet. Ita q̃ nõ ꝓñ mõ remiſſa cauſe dictio ẽ ſed ipſi q̃ iã adoleſcẽti ea res honori fuit q̃ cã eo ãno ꝓmũ placuiſſet tribuũ mil' ad legiões ſuffragio fieri. Nã q̃ antea ſicut nũc quos rufulos uocãt ipꝛatoꝛes ipi faciebant ſcaidũ inſeꝛ locꝰ tenuit nul lus domi miliciaq; adeõ aliãdã gꝛãꝫ meri tis ut q̃ ruꝛe q̃ procul cetu hominũ iuuẽ tam egiſſet. Eodẽ ãno ſeu motu terre ſeu qua ui alia foꝝ mediũ ferme ſpeci uaſto ꝯlapſuꝫ i immẽſam altitudiẽꝫ dicitur. Neq; ei uoraginẽ ꝺiectu terre cã proſe quiſq; gẽret explere potuiſſe ꝓ ꝺiuſq; deũ monitũ queri exptũ q̃ plimũ. pꝛ. poſ ſet id ẽ illi loco dicendũ uates canebãt. ſi rẽ. p. romanã perpetuã ee uellẽt. Cũ marcã auratũ iuuenẽ bello egregiuꝫ caſtigaſſe ferũt dubitates. an ulluꝫ magis romanũ bonũ quã arma uir tuſq; eẽt. Silentio fõ tẽpla deoꝝ i mo taliũ que foro imineẽt capitoliũq; in tuẽtꝫ q̃ man⁹ nũc iouis nũc ipatẽtes terre hiatus deos manes porrigẽtꝫ ſe deuouiſſe. Equo deiñ quã poterat maxime exornato iſidẽtꝫ armatũ ſe i ſpecũ imiſiſſe bonaq; ac fruges ſup eũ amultitudie uiroꝝ ac mulieꝝ cõge ſtas lacuq; auratũ nõ abantiquo illo titi tãa militie auctio metio. ſed adhi appellatũ

97

aura nō decēt siqua aduersa uia iq̄rētē
ferret. nūc fame rep̄ stādū ē ut certa
derogat uetustas fidē q lacus nom̄ ab
hac recentiore isig̈ fabula ē. Post tācti
,pdigij ,p̄ratioēs eodē āno de hernias
cō sultus senatus cō feciales ad res re
petēdas ne q̄quā mississet p̄mo quos
die ferēdū ad p̄lm̄ de bello īdicēdo her
nicas cēsuit p̄lusq̄ id bellū frequēs
uisit. l. genucio cōs. ea p̄uincia cer
te euenit ī expectatiōe ciuitas erat q
p̄m̄ ille de pl̄ cōs. bellū suis auspiciis
gestur⁹ cēt. p ūm ut euenirent res ita co
municatos honores prohēt aut secus
cō multo habitū forte ita tulit casus ut
genucius ad hostes magno conatu p̄fec
tus ī insidias p̄cipitaretur legionib⁹ nec
opinato pauore fusis cōsul circūuēn⁹
ab insciis quē ī fecissent occideret q ut
ē romā nūciatū ne quaquā tm̄. p̄p. cala
mitate mesti prēs quātū feroces īfeli
a cōs. plebei. ductu fremūt omib⁹
locis irent creatū cōs. explere trāsse
rrēt auspicia q̄ nefas cēt potuisse prēs
plebe sato pelli honorib⁹ suis nū eadē
ī deos īmortales ī auspicatū legē ua
luisse uindicasse ipos suū num̄ sua
auspicia q̄ ut p̄mū cōtacta si ut abeo
a q̄ nec uis nec fas fuit deletū aī duce
exercitū tocaūto fuisse ne deīn turbato
gētiū iure comitia habēt. his uocib⁹
curia q fore p̄sonat appiū claudiū q. duis
suaserat lege maiore tū auctoritē euētū
rep̄hēsi abse cōsiliū iausante dictatorē
cōsensu priscoꝝ fuluius cōs dicat di
lect⁹q ciuiciū ī dictū p̄ quā dictator
legiones q̄ noue ī hernicos ueīrent
ductū. c. sulpicij legati res p occasiōes
gesta egregie ē ī hernicos morte cōsul
cōtēptū ad castra romana aū baud du
bia expugnādi spe succēdentes hortāte
a legato q pleīs ire atq̄ ī dignitatis
militū aīs eruptio ē ftā. mltū abspe
rati uallires hernicas affuit. adeo tū
batis ordīb⁹ īn absceſsere. Dictatoris
de inde aduētu nouo ueti exat⁹ iūgitur
q copie duplicātur q p̄cōtioē dictatoꝝ
laudib⁹ legati militūq̄ quoꝝ uirtute
castra defēsa erāt simł audientibus
laudes mūta sustulit aīos simł. cētos
ademulādas uirtutes acuit. Neq̄ segn⁹
ad hostes bellū aparatius q̄ q parti ante
decoris memores. neq̄ ignari auctaꝝ
uiriū hostis suas quoq̄ uires augēt.
Om̄e hernicū nom̄. omis militaris
etas exciuit quadringenarie octo color
tes lecta robora uiroꝝ scribūtur. Huic
eximiū florē iuuētutis eo ecā q ut
dupler acciperent stipēdiū decreuerāt
sīri animoꝝq̄ īpleuere īmunes quoꝝ
operū militariū erant: ut ī unū pu
gne labore resuati plus ꝑ qua prouirili
parte adnitēdū scīrēt ex ordīeꝝ q̄ā ī
ate locati quo cōspectior uirtus eēt.
Duū militū planicies castra rōna ab
hernicis dirimebat ī pari ferme ut q̄
spatio ī medio pugnatū ē. p̄mo stetit
ambigua spe pugna ne q̄quā sepe cona
tis equitib⁹ rōnis īpetu turbare hostiū
acies. Post quā eq̄stris pugna effectu
quā conatib⁹ uanior erat cōsulto p̄ dic
tatore eq̄tes p̄missu deīn ei relictis eq̄s
clamore īgenti prouolāt aī signa q no
uā integrāt pugnā neq̄ sustinere po
terāt ni ex ordīarie colortes pari cor
poꝝ aīoꝝq̄ robore se obiecissent. Tūc
it p̄mores duoꝝ p̄lorū res geritur q̄
quid hīc aut illinc communis mars
bello aufert mltiplex quā pronumero
dāpnū ē uulgo aliud armatoꝝ uelut
legata p̄moribus pugna euētū suū in
uirtute aliena p̄it mlti utrimq̄ cadit
plures uulnera accipiūt. tāde eq̄tes
alius aliū ī crepāntes q̄d de īn restaret
q̄rēdo sine q̄ exeq̄s repulissent. Hostē
neq̄ pditres q̄quā momēti facēt quā

ttraq̃ expectarẽt pugnã. Qd añ signa fe
roces prosiluissent ꝙ alieno pugnarẽt
loco. his it̃ se uocib⁹ cõcatat clamore re
nouato iferũt prẽ ap̃mũ gradũ moue
rũt hostẽ de iñ pepulerũt postremo iã
haud dubie aũtũt neq; tã uires pares
q̃ supauit res facile ductu ẽ ñ q; perpe
tua fortuna ut⁹q; pp ꝙ extollere ꝙ aios
ꝙ minuere potuit usq; ad castra fugiẽtes
hernicos roman⁹ sequitur castroꝝ opp
ugnatioẽ q; seru̇ erat diei abstinere diu
nõ pli tactũ tenuerat dictatorẽ. nc añ me
ridiẽ signũ dare posset. eo i noctẽ tractũ
erat certamẽ. Postero die deserta fuga
castra hernicoꝝ ꝙ sauci relicti q̃dã iuẽti
agmiq; fugiẽciũ absignis ai p̃ter meĩa
eoꝝ i frequẽcia. cõspecta signa ẽnt fusiq;
ac pagros trepida fuga palatũ ẽ. Nec
romanis iacruẽta uictoria fuit. uii. ps
militũ amissa ꝙ ũ haud min⁹ iacture
fuit aliquod eq̃tes. R. cecidere. Inseq̃n
ãno cai licin⁹ sulpicĩ ꝙ gaius licinius cal
uus coñs. ihernicos exercitũ duxissent.
neq; iuẽtis iagro hostib⁹ ferẽtanũ urbẽ
eoꝝ ui cepissent reũtẽtib⁹ iñ eis tabur
tes portas clausere. Ea ultima cã fuit
cũ multe antea q̃rimonie. ultro citroq;
iactate cẽnt cur pfeciales reb⁹ repetatis
bellũ taburti. pp. idicẽtur dictatorẽ. t.
q̃ncũ penũ eo ãno fuisse satis cõstat
ꝙ magr eq̃tũ fgiũ corneliũ maluginẽ
sem macer licin⁹ comitioꝝ hñdoꝝ cã
ꝙ ablicinio coñs. dictũ sc̃bit qua colle
ga comitia bello p̃ferre festinãte ut cõ
tinuaret coñs. obuiã cũdũ praue ca
pidita ti fuerit q̃sita ea propria familie
laus leuiorẽ. actorẽ licinũ facit. Cõ
mẽtionẽ ei⁹ rei iuetustioribꝰ ãnalibus
nullã iuciam magr ut belli gallici. cã.
dictatorẽ creatũ arbitrer. i clinat ani
m⁹. Eo certe ãno galli tercũ lapidẽ sa
laria uia trãspontẽ anienis castra ha
buere. dictator. cũ tumultus gallici
cã iusticiũ edixisset omĩs iumentis sa
cramẽto adegit igẽtq; exercitu aburbe
profect⁹ iateruiore ripa anienis castra
posiut. pos. imedio erat neutris crũ
pẽtib⁹ ne timoris idiciũ ee p̃lia tractu
pãdo pote crebra erãt. ne q̃ petrẽtiũ in
certis uiribꝰ satis discerni poterat. Tũ
eximia corporis magtudie iuuenũ pote.
gallus pcessit ꝙ quãtũ maxĩa uoce po
tuit quẽ nõ iq̃d roma uirũ fortissimũ
bt. procedat agẽdũ ad pugnã ut ũr duoꝝ
cuẽt⁹ oñdat utraq; gens bello sit melioꝝ
diu. it̃ p̃mores iuuenũ romanorũ silẽ
cio fuit. cũ ꝙ adnuere certamĩ uerẽt⁹ ap̃
capuã sortẽ piculi pcere nollent. Tũ. t.
manlius. l. f. q̃ prẽz auersatioẽ tribuni
ca uindicauerat crstatioẽ ad dictatorẽ
pgit. i iussu tuo iq̃d ipatoꝝ. ex ordiẽz nũ
quã pugnauerĩ. nõ si certã uictoriã uidaz
ꝙ si tu p̃mittis uolo ego illi belue oñdere
qñ ad eo feror p̃sultat hostiũ sig⁹ me cr
ea familia ortũ q̃ gallorꝝ agmẽ crrupe
tarpei dericat. Tũ dictator macte ũtute
iq̃d apiciate ĩ prẽz patamq; t. malli esto
pge ꝙ nomĩ rõnũ inuictũ iuuãtib⁹ dus
p̃sta. armãt iuuẽtutẽ iñ equales pedestre
scutũ capit. hispano cingitur gladio. ad
p̃orẽ alibi pugnã armatũ adornatũq;
aduersus gallũ stolide letũ. ꝙ qñ id q̃q;
memoria dignũ anteq̃ uisum ẽ. linguã
ꝙ iã abinrisu cẽcẽtiz, pducũt. recipiũt
iñ se adstatioẽz. ꝙ duo imedio armati spec
tacli mag̃ more quã leges belli destitui
ũtur. Nequaquã uisu ac specie. estimã
tib⁹ pares corp̃ alti magtudie eximiũ
ũsi colori uestẽ. pictisq; ꝙ auro celatis
refulgẽs armis media ialtero milita
ris. statura. modicaq; iarmis abilib⁹
mag̃ quã decoris. spẽs nõ tãtus nõ ex
ultatio armoriũq; agitatio uana. sed pc
tus aĩoꝝ neq; tacite plenũ omẽz ferociã
idiscẽmẽ ipm certamĩs distulerat. Vbi
cõstitere ĩ duas acies tot circa mõtaliũ

animis sic metuq; pdẽtibꝫ· gallus uelut
moles supne iminẽs·, pcecto leua scuto
iaducientis arma hostis uanũ essi cũ in
gẽti sonitu hemsem derecit. Romanꝰ muro
ne subiecto ẽ scuto scutũ unũ ptulisset to
toq; corpore· itioꝛ periculo uulneris frac
tus isinuasset se itꝰ corpꝰ armaq; uno alto
q; sub in̄ ictu· uẽtrẽ atq; iguina ausit q
ispaciũ igẽs ruentẽ porrexit hostẽ· iacẽsq
in̄ corpꝰ· aboi alia uexatioẽ ictectũ uno to
q; spoliauit· quẽ respersũ cruore collo ẽ
cũ credit suo· Defixerat pauoꝛ cũ admira
tioẽ gallos· rõni alacres· abstinẽtioẽ obuiã
militi suo pgressi gratulantes laudãtesq
ad dictatorẽ pducãt· itꝫ carminũ, ppe mo
dũ incõdita quedã militit̃ iaculatores tor
quati cognoiñ auditi celebratiq;· Deinde
posteris q; iã familie honori fuit· dictatoꝛ
coronã aureã addidit· domũ muriscq; p
cõtione eã pugnã laudibꝫ tulit· q; hercule
tanti ea aduersus bellũ cuctiñ momẽti di
micatio fuit· ut gallos exercitus proriã noc
te relictis trepidꝫ castris i tiburtẽ agrũ
atq; inde soluctate belli ferã cõmeatuq; hei
gne ac iburtibꝫ aductus mox icãpania trã
sierit· Ea fuit cã· cui, prio ãno· ẽ· pcliby bal
bus cons· cũ collega eiꝰ añ· Fabio ambusto
hernica, puĩcae uciisset adusius tiburtes ius
su pp· exercitũ ducẽt· adquoꝫ cõsulũ cũ gal
li exicãpania rediissent fere pplationis ilabi
cano tusculanoq; q; albano agro haud du
bie tiburtibꝫ ducibꝫ sẽ facere q; cũ aduersꝰ
tiburtẽ hostẽ duce cõs· cõtẽta re· p· ẽet gal
licus tumultus dictatorẽ creari coegit·
Creatus q̃ntus seruilius a lacertũ q̃ nauꝰ
magr equitũ dixẽ· q; ex auctoritate· prius si
, psit id bellũ cuciisset ludos magnos nouit
dictatoꝛ adcõtinẽdos, pro bello tiburtes
cõsulari exercitu iussꝰ manere oñs iumo
res nullo detractãte militiã sacramẽto
adegit pugnatũ haud procul porta col
lina ẽ tocius uiribꝫ urbis icõspectu pa
rẽtiz cõiugũq; ac liberoꝝ· Quo magna
eaq; absentibꝫ hortamẽta ai cũ subiecta odis
simi' uicãi dia mĩ cordiaq; militẽ accẽdebãt·
magna utrinq; edita cede auctitur tidẽ ac
ces gallos fugatur sicut arcẽ belli gallica
petiit palati acons· petilio· haud, paul tibu
re exacpti egressis adopẽ ferẽdã tiburtibꝫ
simi' cũ his itra portas cõpellũtur· Egregie
cũ abhac dictatore cũ ab cons· res gesta
ẽ cons· alt̃ Fabius plus pmũ puis postre
mũ una isigni pugna cũ hostes totis ador
ti copus cẽnt hernicos deuicit· Dictatoꝛ
cõsulibꝫ isenatu q; apd mm· magnifice cõlau
datis q; suaq; quoꝫ rep illi remisso honore
dictatura se abdicauit· Petiliꝰ de cali' tibũ
tibꝫq; geminũ triumphũ eg̃ fabio satis uisũ
ẽ ut ouãs urbẽ iniret irridere petili triu
phũ tiburtes· Ubi ẽ cũ sciã acie cõflixisse
spectatores paucos fuge trepidatioĩs gal
loꝝ ex portis egressos postquã ise quoꝫ
fieri ipetũ uiderit q; sine discrimine ob
uios cedi recepisse se itra urbẽ cã rẽ triu
phi dignã uisam romanis ne nimis mirũ
magnũq; crescẽt tumultũ excire i hostiũ
portis maiorẽ ipos trepidatioẽz añ meã
sua uisuros· Itaq; isequẽti ãno añ· popilio
lenate· cn̄· manlio cõs· p̃mo silentio noc
tis atiburc agmine ifesto profecti adur
bẽ romã uenerũt· terroreẽ repẽte exsom
no exactis subita res q; nocturnꝰ pauoꝛ
pbuit· Adhuc ml'torũ isiciã q̃ aut uñ hos
tes aduciissent cõclamatũ tm̄ celeriẽ ad
arma ẽ q; porta stationibꝫ muriq; pfidus
firmati· q; ũ p̃ma lux mediocrẽ multitu
diem añ meã neq; aliũ q̃ tiburtẽ hostẽ
oñdit duabꝫ portis egressi cons· utrinq;
actiẽ subeuciũ iã muros adgrediũtur·
Apparuitq; occasione magr quã ituite fre
tos uenisse· Adeo uir p̃mũ ipetũ rõnoꝝ
fusti nuere· Quin ẽ lyna fuisse rõnis ad
uẽtũ coꝝ orabat· Oriẽtesq; iã seditioẽz
ite pres q; plebẽ metu· cã· propiqui belli
co pressam alis aductus hostiũ fuit prorio
bello agris quã tribulior urbi pplabũdi

tarquiensos fines rōuos marle q̄ exptr ex
urid adiacēt pagauere robozq ne quic̄q̄
reperias nou oīs. ut ai. f. ac plauius
uillu p̄p. bellū iouxē fabioq; ea p̄uincia
plauio hernica euenere. gallica quoq; belli
fama iacepulcebat sed it̄ multos horres
solatio fuit. pax latinis petētib; data q̄ ma
gna uis militū abbis exīēre uetustoq;
multis it̄ misant ānis acepta quo p̄sidio
tū fulta res romana cēt. leuat̄ fuit q; gallo
rū mox p̄ncipe ueisse atq; in area padū
cōsedisse auditū ē dictatori ē dicā. ē. sulpi
cū placuit. cōs. ad id acerrimus. ē. plauc̄
dixit. magē eq̄tū dictatori additus ō.
ualeriꝰ hi robora militū ex duobz cōsula
ribz excitis erecta adūsus gallos duxe
rūt lenc̄ id aliquātō bellū quā pti utrūq;
placebat fuit cū p̄ma galli cān audi certa
mīs fuissent. Dein rōnē milex ruēdo iar
ma ac dimicatiōez aliquātū gallicā fero
cā uicēt dictatori ne utiq; placebat. Q.
uādo nulla cogēt res fortune se cōmittē
adūsus hostē quē tēpus detrioreē idies
q̄ locis aliemis facēt sine p̄pato cōmeatu.
sine firmo munimēto morātē. adhoc his
corporibz aīsq; quoz oīs i impetu uis cēt
pua cadē languescēt mora. His cōsiliis
dictator bellū trahebat grauēq; exercat
penā siqs i uultu hostē pugnasset milites
egre id pacientes p̄mo istationib; uigiliis
q; it̄ se dictatorē ȳmoīb; carpe. itēq; priꝰ
coitur. lacesare q; nō uulnerāte p̄sules
geri bellū. Electū cē exīmiū ipatorē uni
cū ducē q̄ nudi agēti ē dcelo deuolauisse
ifinū uictoriā cōfert. Eadē deinde h̄ itēdu
ppalā ac feroca his iactare se i uultu ipa
toris aut dimicaturos aut agmine cōm
ituros i miscerīq; militib; centuriones n̄
i arcau' nō sternere. seq; i p̄nāpes ac p̄
torio i unū ȳmones cōfundi atq; cōuoc̄
magtudie excē tuba euocāsse ex
omib; locis ut extīplo abdictatorē irat̄
ūba peccatu facēt. sex. tull' ut haute eō

dignū cēt septimū p̄mū pilū ia tullī ducebat.
Neq; erat iceptu q̄quā petrestria stipēdia
fecisset uir fōe nobilioris p̄cēs militū
agmē ad tribunal pgit. Contraq; sulpitio
nō turbā magē quā turbe p̄ncipē tullium
i petrus obtēdentissimū militē. Scilicet dic
tator iḡo cōtēpnatū se unius exercitus
ac tebilitū ducē iudicares cē. Qd ē aliud
cē cause credamus. cur uetteranus dux
fortissimus bello cōpbensus qd̄ aiunt
manib; sed eas ut caīq; ē se hēt res te tem
onstra utute dubitasse uideri quā nos
tetua uctri ē. sin aūt nō casu tuū istuc.
sed p̄p. ē cōsiliū q; cōsensus alicui priꝰ nō
gallicū bellū nos aburbe arcnatibz nīs
ablegatos tenet. qso ut ea q̄dicā nō a
militib; ipatori dēa cēscas sed aplete
pribzq; fit. ut uos utrā habeatis cōsilia
sic se fua habeātia. Qs tādē susceēscat
milites uos cē. nos suos urōs adbellū
nō iexiliū missos. siqs det signū i acie
educat ut uiris ac romanis dignū sit pu
gnaturos. si nihil armis op̄ sit otium
tome poi quā i castris acturos. Hec dic
ta sint pribz te ipator milites tui oraui
ut nobis pugnādi copiā facias. Cū uicē

aupim̃ tũ te duce uincẽ tibi laureã ĩsig
nẽ ꝺferre teq̃ t̃ũ phãtes urbẽ mire tuũ
ſequẽtes aurcũ .i. oẽ tẽplũ gratãtes ouã
teſq; adire. Oratioẽq; tulli exceperũt p̃
cres multitudĩs ⁊ undiq; ut ſignũ daret
ut capẽ arma uibret clamabãt. dicta
tor quãquã rẽ bonã ex̃ aut, phabili actã
cẽſeret cẽſebat tũ fatiq; milites uellẽt
ſe recepit tullũq; ſecreto q̃ nã ꝟ res ſit
aut q̃ acta mora pcũtãtur. Tullĩ mag̃
pere. a dictatore ꝑẽte ne ſe oblitũ diſci
pline militaris ne ſui neue ĩperie
maieſtatis crederet. mꝫti tudĩ cõcitate.
q̃ ferme auctoribꝫ ſimil' eẽt nõ ſuffraxi
ſſe ſe ducẽ. ne q̃s alius qual' mota crea
re multitudo ſoleret exiſteret. Nã ſeq̃
dẽ nihil nõ arbitꝛo ĩperatoris auctiuꝫ illi
quoq; tũ uidẽdũ magnopꝫ eẽ ut exercitum
ĩpotãte bẽt differri nõ poſſe. adeo cõa
tatos aĩos ipõs ẽ locũ ac tẽp̃ pugnãdi
ſũpturos ſi abĩperatore nõ detur. Dũ
ꝟ locãtur uimẽta forte paſcẽcia ex̃ ual
li gallo abigẽti duo milites rõni ad
hemerũt ĩeos ſaxa cõiecta agall' deñ
aromana ſtatioẽ clamor ortus ac paſ
ſiq; utriq; ẽ. Iãq; haud procul uſto p̃
lio res erãt. Ni celeritas direptũ certa
mẽ pcẽturiões eẽt adfirmata certe eo
caſu tulli apd̃ dictatorẽ fides ẽ. nc recꝛ
piente iã dilatioẽq; re ĩpoſteꝙ diẽ edi
citur atie pugnaturos dictator tũ ut
q̃ magis aĩs quã uiribꝫ fretus adcerta
mẽ deſcenderet oĩa circũſpicẽ atq; agi
tare cepit ut aliqua arce terrorẽ hoſti
bꝫ ĩcurreret ſolerti aĩo rẽ nouã excogi
tat. Qua de ĩñ mꝫti nũi atq; extrni ĩpa
tores nãa quoq; q̃dã etate uſi ſt. mulis
ſtrata detrahi uibret. bonisq; tũ cẽtulae
lis relictis agaſones ptĩ captiuus ptĩ
agroꝫ armis ornatos ĩponit. Ihis fẽ
mille effectis cẽtũ admiſcet eq̃tes ⁊ noc
te ſup caſtra ĩ mõtes euadere hac ſiluis
ſe occultare uibret. Neq; iñ aũ moueri
quã abſcederet ꝑẽt ſignũ. ipẽ ũ iluxit ira
diaby mõ tũ extẽdere acẽ cepit. ſedulo ut
ad uſtus mẽtes cõſiſteret hoſtis cõſtructo
uani terroris apparatu q̃ quidẽ error plꝰ
pene ueris uiribꝫ profuit. primo credẽ
duces gallorꝫ nõ deſcenſuros ĩ equũ rõnos
teñ ũ digreſſos repẽte uidẽ. ⁊ ipĩ audi
certaminis ĩpreſſũ ruũt. priuſq; pugñ
cepit quã ſignũ abduceby daretur atriuſ
ĩuaſere. Galli dextrũ cornu neq; ſuſtine
ri potuiſſet. Ni forte eo loco dictator fu
ſſet. ſertũ tullũ noĩe ĩcrepãs rogitãſq;.
ſi cine pugnaturos milites ſpopõdiſſet
ũ illi clamores ſint arma poſcẽcaũ ubi
mine ĩ uiſſu ipatoris p̃lũ inituros. En
ipĩm ipatorẽ clara uoce uocare ad p̃lũ
⁊ ire armatũ añ p̃ma ſigñ eq̃s ſeq̃retur
eoꝫ q̃ m̃ ductum fuerit ĩcaſtris feroces
ĩatie pauidi ue audiebant. Itaq; tãtos
pudor ſtimulos admouit ut ruerẽt in
hoſtiũ tela alienatis amemoria pericli
aĩs. Ih p̃mo ĩpetus ꝑe uecors turbauit
hoſtes eq̃s deiũ emiſſus turbatos auãt.
ipẽ dictator p̃q̃ labentẽ una ꝑte uidit
actẽ ſigna ĩleuũ cornu cõfert. Quo tũ
ba hoſtiũ cõgregari cernebat ⁊ his q̃ĩ
mõte erãt ſignũ q cõuenerat dedit. Ih
iñ quoꝫ nouus clamor ortus ⁊ tẽdere
obliquo mõte adcaſtra gallorꝫ uiſi ſunt
cũ metu ne excluderẽtiu. Omiſſa pugna
ẽ. curſuq; effuſo adcaſtra eferebãtur. Ih
cũ occurriſſet eis. ã. naleriꝰ mag̃ eq̃tũ q̃
ꝑfligato dextro cornu obeq̃tabat hoſtiũ
munimẽtis. Ad mõtes ſiluaſq; ũtũt fugã
plurimiq; ĩ afallaci eq̃tũ ſpẽ agaſonib;
q̃ exceptã ſt̃ ⁊ eoꝫ quos pauor ptulerat
ĩ ſiluas atroꝫ cedes p̃. ſedatũ p̃lũ fuit.
nc alĩꝰ p̃. aũ. furiũ quã .c. ſulpiciꝰ. iuſti
orẽ de gall' egit triũphũ auri quoq; ex
gallicis ſpoliis ſatis magnũ pondus ſa
xo quadrato ſertũ ĩ capitolio ſacraũ. Eo
dem ãno ⁊ acõñs. uario euẽtu bellatuꝫ
nã hernici a. .c. plautio. deuicti ſubactiq;

sūt fabius collega ei⁹ ī cautē atq; ī cōsultē
adūsus tarquiniēses pugnauit. Nec in
atīe tūm ī cladis acceptū quā qđ. ccc. vii.
milites cōnos captos tarq̄niēses ī mo
larūt qua fēditate sulpicii aliquātō igno
minia. p̄. ñ. isignioz fuit. accessit adā
cladē ⁊ uastatio romani agri q̄ p̄uernātes.
ueliterni. de inde icursione repentina fe
cerūt. Eodē anno duę tribus pontina ⁊
publilia addītę ludi uotiui quos. aō. fu
rius dictator mouerat fēi ⁊ debītu ab. c̄.
petilio. tr̄ī. pl̄. auctoribꝫ pribꝫ. cui p̄muz
ad p̄p̄. latū ē. Eaq; rogatiōe nouoz marīe
hominū ambitiōez q̄ nūdinas ⁊ cōciabu
la obīre soliti erāt cōpressaz credebāt. Ita
ud eā leta pribꝫ. isequēti āno. c̄. marcio
. ot̄ī. manlio cōn̄s. de ūciario fenore. a.
aō. diuiuo. l. menenio tr̄ī. pl̄. rogatio ē
plata ⁊ plebes aliquātō ea cupidius sciū
accepitq; ad bella noua p̄ore āno testina
ta falisci quoz hostes exorti duplicā crimi
ne. Qđ cui tarquiniēsibꝫ iuuētus eorum
militauerat. ⁊ eos q̄ falerios p̄fugerāt
cui male pugnatū ē repetētibꝫ fecialibꝫ rō
nis nō rediderāt ea, puīcia. ot̄ī. manilio
obuecīt. marcō exercitū iagrū p̄uēnatē ī
tegrū pate lōgiqua īduxē militēq; p̄da
ī pleuit. Ad copiā rex addidit magni
ficēciā q; nichī ī p̄p̄. cum se cernēdo augēdo rē
p̄uatā militi fiunt p̄uernātes cui aīi me
nia sua a castris p̄munitis cōfecissent
uocatis ad cōtiōez militibꝫ. Castrā nūc ī
qđ uobis hostiū urbēq; p̄dę do si m. polli
cemini. uos fortiter ī atiē opaz daturos
nec p̄da magis quā pugne patos cē. Si
gnū posciī quigēti damore celsiq; ⁊ sic
haud dubia ferocęs ipsi ū uadūt ī ante
signa sex. tullio qđ aīi dciz ē exclamat.
Aspice ipator īqđ quē admodū exercitus
tuus tibi, p̄missā p̄stet piloq; posito stric
to gladio ihostē ipetū facat secūtur tullū
aīi signaui omēs p̄moq; ipetu aūtē hostē
fusū. Inde adoppidū p̄secuti cui iā scalas
meibꝫ admouēnt ī deditionē urbē acce
perūt triūphus d̄ p̄nātibꝫ actꝰ a balto
cōn̄s. n. memorabile gestū. n q; legez
nouo ex ad siuarū ī castris tributū deui
cesima coꝑ q manu micterent tulit.
prēces q; ea lege haud puū uectigal. ī opi
ferio ad dictū ēet. auctores fuerūt.
Cetūz tr̄ī. pl̄. nō tā lege quā ex moti ne
q̄s p̄a p̄p̄. se uocaret capite sanxerūt.
nich ē nō p̄milites uiratos ī cōsul' úba
quā uis p̄nitiosū p̄p̄. si id licēt ferri. posse.
Eodē āno. c̄. licinio stolo. a. aō. pōpilio le
natę sua lege decē milibꝫ eris ē dāpna
tus. Qui mille iugez ag̃ aī filio possidēt.
emācipādoq; filiū fraudē legi fecissēt. Ho
ui cōn̄s. iñ aō. fabius ambustus. iij. ⁊ aō.
popiliꝰ lenas. ii duo bella habuere fa
le altīn aī tiburtibꝫ q; lenas gessit. Qui
hostē iurbē cōpulsō agros uastauit fa
lisci. tarq̄niēsesq; alterā cōn̄s. p̄a pugꝫ
fudērūt. ide terroz maximꝰ fuit q; sacer
dotes coꝑ fiscis ardentibꝫ anguibꝫq;
plenis ī cessū furiali militē cōmū ī suetu
turbauerūt spē ⁊ aī qđ uelut lymphati
⁊ attoniti munimētis suis trepido ag
mine ī aderūt. De iñ ū cōn̄s. legatiq;
ac tribuni puerorꝫ ritu uaria mirantiā
pauētes ī ridebāt ī crepabātq;. Vertit a
nimos repēte pudor ⁊ ī ea ipa q̄ fugerāt
uelut cęci ruebāt. Diffusō itaq; uario
apparatu hostiū aī ī ipōs armatos se ī
tulissent aūterūt. totā acē castrisq; q̄
eo die potia p̄da īgēti parta uictores
reūterūt militaribꝫ locis aī apparatū
hostiū tū suū ī crepātes pauorē cōcita
tur. d̄ iñ oē n ⁊ rusci ⁊ tarq̄niēsibus
falisciisq; ducibꝫ ad salinas pueīunt.
Ad úsius eū terrorē dictator. c̄. marcius
utilī p̄mus deplere dictus māc. cōtū.
itē deplere. c̄. plauciū dix̄. Id uero pa
tribꝫ ī dignū uideri cui dictaturā iā imp
misco cē oīq; opē ī prediebāt ne q̄d dic
tator ad id bellū decernēt pararetau ue

100

eo prōd' cīcta ferēte dictatore ꝑ. uſſit. ꝓfectus aburbe utrinq; pte tuberis ratibꝰ ereatu quocūq; fama hoſtiū ducebat tra iectis mlt'os pplatores agroꝝ uagos pi lantes oppſſit. Caſtra quoq; nc opinato aggreſſus cepit ⁊ buiꝰ. mlt' hoſtiū captis cctis aut cēſis. aut exiguo r. fuga fugā tes ſine auctoritate prūz ꝑ. uſſu triūpha uit qz nc pdictatorē plebiū nc patres o mnia cōſularia hīi uolebant. ⁊ alē cōſ. fauiꝰ lrllo retinebatur ree ad iē regnū re dit. Inē reges deceps q̄ntus ſuliꝰ abala ā. fauiꝰ cāj. manliꝰ. c. fabiꝰ. c. ſulpicius. l. emiliꝰ. Q. ſuliꝰ. ā. fauiꝰ ambuſtus iſo ā buſto iē regꝭ orta cōtētio ē q; duo prīcaj cōſ. creabāt. Inēcedentibꝰq; tribunis iē rem fabiꝰ agebat i ru. tabul' legē ee. ut q̄cūq; poſtremū ꝑ. uſſiſſet i tribꝰ eet uſſus ꝑ. ⁊ ſuffragia ee ei inēcedendo tribuni nichil aliud quā ut differēt comitia ua luiſſent. Duo prīcaj cōſ creati ſt. c. ſul pic' petitus. iij. ā. ualeriꝰ publicola eo dēq; die. māc. iecerūt quadrigēteſimo āno q̄ urbs rōna cōdita erat. Quinto ēc ſimo qua agall' recupat ablato p decemū ānū aplem cōſulatu prīcaj cōſ. c. ālo ex iē regno māg. iecerūt. c. ſulpiciꝰ petitus iij. ā. ualeriꝰ publicola c epulū eo āno ex tiburtibꝰ haud memorādo certamine captū ſine duoꝝ cōſ. auſpitio lrllū ibi geſtū e ut ſcripſere q̄dā ſeu pide tps tarq; nieſiū q; ſt nati agri a ſulpitio cōſul' q; ualeriꝰ adiuſus tiburtes legiones duē. Domi magē certamē. cōſ. ei plem ac tri bunis erat fidei iā ſue nō ſolū utilis di ebāt ee ut accepiſſent duo prīcaj cōſula tui ita ālibꝰ prīcis mādare. Qui a' toto edēdū eet ſi plebei iā magiſtratus cōſu latus fiat aut totū poſſidēdū quā poſſeſſi onē integrā apribꝰ accepiſſent plebs ō fremit quid ſe uiuic q̄d ipse animū eē ſeri ſi qd duoꝝ hominū utilitate. l. ſexti ac q. latiū pti ſit id optinuere uniuſi ñ poſſit. l. regno al'q; uitos. al'ſi q; ē ſtius ſit i pricꝭ ñ pacēdū ee pd quā ambos prīcios. cōſ. ui dāt. nc iuice parratu aliq; ipetu. ſed pe al tera. ie terno ipetio locari plebi nullaq; alio natā. quā ad ſeruiēdū putet nō deſſit. Omni auctores turbaꝝ. ſed ie cōtatos ꝑſe ſi omīs uix ducēs eminēt aliq̄ēs fruſtra in cāpū deſcenſū ai eet mlt'iq; pſēditiēs acti omiciales dies poſtrema uicta perſeueracia cōſulū plebis eo dolore erupit ut tribunos actū ee delulertate uocaſſerantes relinquēdū q; nō cāpū iā ſolū. ſed q̄ā urbe captā atq; oppſſaꝝ regno oppatacioꝝ meſti plebs ſeq retur. cōſ. relicti apte ꝑ. pi frequeciā co mitia nicho ſegniꝰ pficiūt. Creati cōſ. ālo prīcaj. ā. fabiꝰ ābuſtus iij. c. q. iq̄bdā ānalibꝰ p. e. q̄ntio ā. popiliū cōſ. iuciō. Duo lrlla eo āno, pſperr geſta ai tiburtibꝰ q; addeditioēꝝ pugnatū. ſaſſula exhis ur bs capta ceteraq; oppida cāde fortunā ha buiſſent i unitā gens poītis armis ifi de cōſ. uciſſet triūphatū de tiburtibꝰ. alioq̄n mitis uictoria fiut i tarq̄nieſibꝰ acerbe ſeuitū. multis mortalibꝰ i atie cēſis. exigēti captiuoꝝ nūo. ccc. l. uij. dilecti nobiliſſimꝰ q̄ſq; q̄ rōm mictent' uulgꝰ aliud ad truciadatū nc ꝑ. i eos q̄ miſſi romā erāt mitioꝝ fiut. medio i foro omīs ūgis exſi ac ſcari paſſi id, pī molatis i foro tarq̄nieſiū romanis pene hoſtibꝰ reditū. Res lrllo bene geſte ut ſannites quoꝝ amicaciā pe tent effecerī. legatis eoꝝ cōitio abſena tu reſponſū federe iſocietatē acceptū. Nō edē domi quia militia fortuna erat ple bi romane nā. ⁊ ſi unciario fenore ſēp le uata uſura erat. ſorte ipa obruebāt i opes nexūſiiq; ibāt. eo nc prīcos ālo cōſ. neq; comitioꝝ curā ꝑ. ne ſtudia, ꝑpuatis i cōmodis plebe adanimū admittebat. Cō ſulatus utiq; apd prīcos manet. cōſ. ere ati. c. ſulpicius petitus quartū. ā. uale riꝰ publicola item ibellū ⁊ rurſū interā ci uitatē q; certē ꝑ. mīa cōſāguinitatis

tarq̃ nūcūbi adulcdi fama ferebat legati latini aduolscos cōiūr nūciātes exercitū cō cepti ac marūq; iā suos finibi imine inde plābidus agrū romanū uēturos cē. Cemu it igitur senatus neutrā neglegēdā cē utroq; legiones scīn cōsulq; sortiri, puicas iussit. Inclinauit deiū pe maior cura ie trusci belli. p̄ quā luctio dīpiq; cōis. ait tarq̃nij prouīcia uenerat cognitū ē. arpha tū agrū circa rōnos salinas pdeq; ptē ita tū. fines auecti. chaudoubiā iuuēturē el pp it pdatores fuisse. Itaq; ualeriū cōis. uolscis. oppositū castraq; ad finē tuscalan uz hñtē reuocatū. iū senatus dictatorē di cē iussit. c. manliū te. dixē is cū ē mag eq ē cornelū cōsulē dixisset. cōsulari exercitu cōtētos exauctori re priuz ac pli. iussu certi tibi bellū idixē. Tū p̄mū ceritos tāquā iāb hostiū uis maior ad bellū significādū quā ipsius frīs q̄ p plātioēz. rōnos lacessērāt. cū uerē belli ētor. i uasit. Et quā nō suaz ui riū ea dimicatio cēt cernebāt prītebatq; plātioīs. tarq̃niēses execrabātur defec tioīs auctores. nē arma aut bellū q̄squā apparare. sed pse q̄sq; legatos mitti iubē bat ad petēdā erroris ueiaz. legati sena tū cū audissent absenatu reiecti ad pplm deos regauerunt. quoz sacra bella gallico accepta rite, pauissent ut rōnos florētes. ea sui mīa caperet. Que se rebi adfectis quō dā pp. ii. cepisset. cōuisq; addelubrā uestē hospitaū flaminū uestq; aluūq; abse caste ac religiose ail tū inuocabāt. ea ne mītos ce dere q̄sq; hostes repēte sine cā. frōs. aut si q̄d hostilit fecissent. cōsilio id magē quā furore lapsos fecisse ut sua uectera bñfi cia locata pp̄tī apd tā gratos nouos cīr uiget maleficiis florētiq; p. cō. ii. ac feli cissimū bello ō tolumēue hostē. Cui ad dicti amicicia cepissent ne appellarēt cō silui q uis ac necessitas appellāda cēt. Trāsceūtis agmine iferio pagrū suū. ar q̄uētes ci pē uā uidi pessent trasisse

quos quodā agrestiū pplātioīs ciq; ē emīe dtur. comitos eos seu dedi placat dedē se paratos ē. seu supplicio adfici daturos. pe nas exe. sacraciū p. ū. diuisoz sacerdotū ab receptaculū rōnoz sacroz itātū inuio latiq; cremīe belli hospitio uestaluū cultusq; diuo carēt mouit pm. nō tā cā. pīs quam uctus mītū ut maleficij quā benificij pcā memores ēt. Itaq; pax p̄. certis data i ducaasq; icentū ānos datas sē. referri pla cuit. Insalutas cedē norios ēmīe uis belli cōiūsa ē. sed hostes nusquā iuēti cū pplāti one pagrati fines cēnt ab oppugnatioē urbiū tēpatū legionibq; rōm reductis reliquū ānu muris turribq; refectis cōsūptū aedis apollinis dedicata ē. eerte mo āno comitia cōsularia certam prūz ac plebis diremit tribunis negātibi pas suros comitia bri ni sim lianiā legē ba lentū dictatore obstinato tollere pcā totū ere. p. cōsulatū q̄ promissū pribi ac plebi facē. Placidis igitur comicis cū dictator magrātū abisset. res adit regm. redūt iuestū in pribi plebē it regio cū acte pissent ad ūdeamū it regē seditioib; cer tatū ē legis licinie prianiū tbuni iacta bant. poz dolor plebi fenoris igraues cē tis erat aureq; puate icertaminib; pp. as. eruīpebāt. Quax tedio pīs. l. corneliū. sapionē it regē cōcordie. cū obsuare le gē licaniā comicis cōsularibi iussere. p. ualerio publicole datio explere collegi ē. marcq; rutili idinatis semi i cōcordiā ais noui cōis. fenebrē quoq; rē q̄ destina re unanimes uidebat leuare ad grecī so lutioēz alienigenis i pp. cura ut ereūt. v. uiris creatis. quos mīsarios ab dispēsa tioēz pecūie appellarūt mīti eq̄tate aura q; sē nisi sē ut poniuz ānalū munumēta celebres noib; cēt fuere aū. c. duell. p. decius mus marcius papiri. q̄ntius pu blio q. c. emili. q̄ rē difficillimā tractatu q; pleriq; parci utq; semp certe alti grauē

101

aī alia moderatiōē aī ip̄dio magᵒ ꝑp̄. quā iactura sustinuerūt. Tarda ē noīa q̄ī pditiora inercia debitoꝝ quā facultatiby aut erariū mēsis aī ere īforo pītᵒ dissoluit. ut ꝑplō pᵒ. caueretur aut estimatio eq̄s rerū p̄cuis liberauit. ut nō mᵒ sine īiuria. sed ꝯiā sine q̄rimoīus ptis utilisq; exhausta uis. īgēs beris aliēis ita terroꝝ iñ uanᵒ bello etrusci aī cōiurasse. xij. ꝑp̄. fama cēt dictatorē dicī coegit. Dictᵒ ī castris eo ē ad cōs. missū sc̄. ē. ē. iuliᵒ aij magᵒ eq̄tū adiectᵒ luc̄ emiliᵒ cet̄m foris trāq̄lla oīa fuere tēp tatū. domi p̄dictatorē ut ālo p̄ricij cōs. crearētur rē adiē regnū p̄durit. Duo iē reges. ē. sulpiciᵒ q; aī. fabius iē positi obtinuere qđ dictator frustra tetēderat mitiore iā plebe ob trecēs mītū leuati ēis alieni ut ambo p̄ricij cōs creārētur ceratī ip̄e. ē. sulpiciᵒ p̄fectus q̄ p̄or iē regno habūt q; l. q̄nctᵒ pen̄ q̄dā. cēsonē. aluoḡ mē. q̄ntio adiauīt. Ad bellū ambo, p̄fecti falisci q̄ncā sulpiciᵒ tarq̄niēse. nusquā atie cōgressō hoste aī agris magis q̄ aī lubi urēdo p̄plandoq; gesserūt bella auᵒ lente uelut tabis senio uicti utiusq; p tinatia ꝑp̄. ē. ut p̄mā acō sulibꝫ de ip̄missu eoꝝ ab senatu īduciās petēt i quadraginta ānos īpetrauerūt. Ita p̄cta duorū belloꝝ q̄ i minebāt cura dū aliqua ab armis quies cēt q; solutio eris alieni ml'tarū rez. mutauerat dnōs cēsuꝝ agi placuit. cet̄m aī cēsoribꝫ creādis. īdicta comitia cēnt, p̄fessus cēsurā se petere c. maraᵒ rutiliᵒ q; p̄mus dictator de plebe fuerat cōcordia ordinū turbauit q; uidebatᵒ qđē tē alieno fraūde q; ālo aī forte p̄ricij cōs. erāt q; rōnē eiᵒ se habituros negabāt. Sz q; ip̄e cōstantia īceptū obtinuit. q; buni omī ui recupā do iuſ cōsularibꝫ comicijs amissū aduenerūt. aī ip̄iᵒ uiri maiestas nulliᵒ honoris fastigiū nō equabat. Tū p̄cūdez q; addictaturā apperuisset uiā cēsurā q; ip̄e uocari plebes uolebat nᶜ uariatī comicijs ē q; aī mallio nemo cēsoꝝ maraᵒ crearetur. Dictatorē quoꝝ hānᵒ huīt. cᵒ. fabiū nullo terrore belli. sed ne licinia lex comitijs cōsularibꝫ obſuaretur. magᵒ eq̄tū dictatori. additus ſuliᵒ nᶜ tū dictatura. potētiorē eū cōsensu prīuꝝ cōsularibꝫ comicijs fec̄ q̄ censoris fuerat. Marchus popilius lectus aplebe cōs. aprībꝫ. l. cornelius scipio datᵒ fortuna sed īlustriorē plebeiū cōs. fec̄. Ita aī ingēte gallorū exercitū īagro latino castra posuisse nūciatū eēt. scipionē graui morbo implicato. Gallicū bellū ꝑpilio ex ordiez datū. is ip̄igre exercitū scripto. aī oīs ex p̄tā capenā admartis edē cōueīre armatos iuniores iussisset. sigīp eodē q̄stores exercitio deferre. iii. expletis legioīby q; supfuit militū p̄. ualerio publicole p̄tori tradidit. auctoꝝ pribꝫ scīrendi alteriᵒ exercitus qđ adiectos belli euentus subsidiū rei. p̄. eēt. Ip̄e iā satis oīb̄ īstructis cōparatisq; ad hostē pgit. Cuī ut p̄us noscerent uires quā perido ultimo tēptaret i tumulo quē, primū castris gallorū capē potuit. uallū ducē cepit. Gēs ferox q; īgenij audi ad pugnā aī, pail uisis rōnoꝝ signis. ut exēplo pluū imitura explicuisset actiē pᵒ quā neq; iequū dimicti agm̄ uidit q; aī loca altitudiez cū uallo q; iā tegi rōnos pauls pauore rata siml' oportuniores q; itēti tū maxīe opi cēnt truci clamore adgreditur ab cōnis nᶜ opᵒ iē missiuꝝ triarij erāt q; muniebāt q; abhastis p̄ncipibusq; . q; promunitoribꝫ ītēti armatiq; steterūt pluū i itū. p̄ē utiutē locis quoꝝ supioꝝ adiuuit. ut pila oīa hastaq; nō tā quā exequo missa uana. q; plerūq; fit caderent sed oīa lubrata pōderibꝫ figēnt. Onerataq; thel'galli q̄bꝫ haud corpora trāsfixa. haud p̄grauata īherētibꝫ gerebant scuta aī cursu pene iadū sui subissent. Primo īcerti restitē. & iñ

L. Cornel. Sci

ei ipa victoria & his animos minuisset & hausisset hosti ipulsi retro ruere alii sup alios stragemq; it sese cede ipa fedioré dare ad eo pcipiti turba obstricti plures q ferro necati nc dii certa romais victoria erat. Alia icapii digressis sup erat moles naq; ml'titudo gallor sensii omez. tal' dapni ex upertas uelut noua rursus exoriéte acie integrii militi ad uersus uictoré hostē ciebat. Stetitq; suppliio ipetu roman & q; itim fessis sub cuda dimicatio erat. & qd cons. dii it' pmores incautius agitat. leuo humero mactari ppe traiecto cesse rat parup eratie. Jamq; omissa cictado uictoria erat cii cons. uulné alligato re uectus ad pma signa. Qd stas miles iqd? nó cii latino sabinoq; hoste res é q iuctis armis socii exhoste. facias ilreluas strixim? ferrii. Jarien dus haud dadus é sanguis ppulistis acastris supina ualle pcipites egistis stratis corporib hostii sup stratis. Complete eadé strage cipos. q mótes repletis. Nolite spectare dii states uos fugiat. Inferéda st signa & uadédii ihoste. Jis adhortatioib itim cohorti prl lunt. loco pmos manipulos gallor cis. deiñ inmediii agmñ prupit. Jñ bar bari dissipati qb; nec certa ipia nc ducis eent utiit ipetii isuos fusiq; pcipos. & pt castra & ia sua fuga plati q ediciissimii it equales tumulos currebat odis artē. al bana petiit. Consul nó ultra castra isecu tus. qz & uuln? degrauabat & subicé exa tii tumul' ab hoste occupatis nolebat pda oi castror militi data uictoré. exatii opu létiq; gallicas spolus toma reduxit. ao ra tuplo uuln?. cons. attulit. cadeq; ci dictatoris desideriii senatui fecat ut eent. qz egris cosulib comitia bret dictator .l. furi? camillus dictus addito mag eq tii. p. cornelio scipione reddidit patb; possessionē pstina cosulatus. ipe ob id meritii. igenti priz studio creatus cons. collegā appiii clauduii crassii dic. pusquā iiret. noui cnis. magratii triuphus apo pilio degall'actus magno fauore ple bis mussantesq; it sese rogitabant nó q ple bi cosul' peniteret simul dictatoré incre pabat q legis lianie sprete mercedé co sulatii puatā cupiditate q pp. iuria fe dioré cepisset ut se ipe cons. dictator ce aret. Annus ml'tis uariisq; mortib fuit isignis. Galli exalbanis mótib; qbicis uim pati nequerat pcipos maritimaq; loca uagi pplabatur mare ifestii classib. Grecoz erat oraq; licoris aciatis laurē q; tractus & talet is hostia ut pdones ma ritimi cii ereset b; cogressi ancipiti seml' plio decertaret. Dubiuq; discesserit ica stra galli. Greci retro ad naues uictos se an uictores putaret it' hos lóge maxim? extitit. eroz cocalia pplorii latinorii ad luti ferétine abita respsiiq; haud ábi guii ipamtib; milites romais datii absisteret ipare his quoz auxilio ege rét latinos pro sua libertate poc? quip alieno iperio laturos arma. Inté duo si ml' bella ext'na defectioe & ia socioz se natus anxi? cii cern'et metu tenédos quos fides nó tenuisset. extédé omis i perii. uires. omis dilectu hñdo iussit ci uili q ppe stadii exatii ee qñ social' cet? discereret ūdiq; nó urbana tiñ sed & ia agresti uuuétuite. decé legiodes sépte di citu quat'nii miliii & ducétorii peditii equitiq;. cce. q nüc nouii exatii siqua ex t'na uis igrauat he iures. p. ñ. quas uix t'raz capd orbis cotracte. iunii ba ud facile efficiant. adeo iq lalvram? sola ceuim? diuicias luxuriaq;. Inté ce tera tristicia ci? ani cons. alé a pp. da udius i ipo belli apparatu moritur re dieratq; res ad camillii cuj unico cons. ul' ob alia dignatioez haud subiciédii dictature ul' ob omé faustii ad galli cii tii ml'tii cognomis dictatoré ad u

gari · haud satis dcoz uirtutem ẽ prĩb⁹ cõs· duab⁹ legionib⁹ urbi ꝓuisis octo aũ · l · pi
nario ꝓtore duuisse memoz patrone iuu
tis gallicai ꝺ bellũ cẽ · sortẽ sumit ꝓto
rẽ maritimã otã tutari grecosq arcẽ bit
toriby uasit · Et aũ iagm ꝓmptinũ ꝺcesẽ
disset · qz neq; icãpis cõgredi nulla cogẽ
te re uolebat q; philipꝺ ꝓlatoib⁹ quos
raptos uiuẽt necessitas cogẽt · satis dom
ari arẽdebat hostẽ locũ idoneũ statuus ꝺ
legit · Ꝺ aũ statoiby q̃cq tẽpus terercẽt gal
lus processit magnitudiẽ atq; armis ĩ
signis quaciensq; scutũ hasti aũ silena
ũ frasset puocat ꝑiterꝑtq; unũ · exiũ
nis q̃ scuti ferro dcernit · ꝺ · erat uale
ri⁹ · tĩ · mil' · adulescens q̃ haud ĩdignio
rẽ co dcorre se q̃ · ẽ · manliũ ratus ꝑ⁹
salsatatus cõsul' uolũ tatẽ ĩ mediũ arma
tus processit minus ĩsigne · certamĩ hu
manũ noiẽ ĩtꝑito dcoz frẽm nãq; cõse
rẽta iã manũ rõno coruus reꝑrte in
galea cõsedit ihostẽ ũsusq; ꝑmo ut au
guriũ celo missuz letus accpit · Tribun⁹
ꝑcatus dc iñ si diuus si diua cẽt q̃ ꝺ ꝓpte
misisset uolens propica ad cẽt dictu mi
rabile tenuit nõ solũ ales captã seml' se
dẽ sed quocẽs aiq; certamĩ initii ẽ · leuãs
se ales os ocloisq; hostis rostro q; unguby
adpetat dn⁹ ẽritũ ꝓdu tal' usu ocliscq;
siml' ac mĩte turbatũ ualeri⁹ ob trũcat ·
Coruus cõspectu elatus oriẽtẽ petit hucq
tenus q̃cte ut̃mq; stationes fuic ꝑq̃ spoli
are corꝑ⁹ cesi hostis tribun⁹ cepit · ne gal
li se statioe tenuer̃ · q; rõnoz aursus ad
uictorẽ q; iã octior fuit · Ibi arca iacẽtis
gali corꝑ⁹ · cõtracto certamĩe pugn⁹ atqz
cõcitatur · iã nõ maiꝑlis ꝓniaz · sed sti
tionũ legioĩb⁹ utrinq; effusis res geri
tur · Camillus letatũ militẽ uictoria ut
buni letũ ti ꝓnũtiby · ac sedis dus ire i
ꝑlũ uubz oñtasq; i signe spolus tribu
nũ huic imitare miles aiebat · q; arca
iacẽtẽ ducẽ sterne gallozz captuas · dij

Ꝯ prodigiũ cornĩ i fauo
rẽ romani · ꝺ · gallum ·

hominesq; illi ad suere pugne · depugnatiq;
aũ q̃ q̃ certamĩe ambiguo ai gall⁹ ẽ adeo
duaz militũ cuẽtũ ẽquos pugnatũ erat
utraq; acies ads ꝓpsps ꝓperat ẽ ꝓmos
quoq; cõaursus alios cruentat atrox pluũ
fuit · Alia multitudo ꝑ⁹ ad cõiecti celi uicit
tergi uitat · ꝑ · paulũ tos salerniq; agrũ dis
sipati sẽ ĩ apuliã ac mare i ferũ peruenit
omĩs · cõtione aduocata laudatu tribunũ
dcẽ buby aurea q; corona donat · ĩpẽ usus
sue absentatu bellũ maritimũ curare ai
ꝓtore unũ castra i q; res trahi segnitie g⁹
coz · nõ cõmictẽdũ se inacie uidebantur.
Dictatorẽ comitioz cã · ẽ · manliũ tor
quatũ · exauctori⁹ te senat⁹ dixẽ · dictatoz
mag⁹ c̃ q̃ tã a cornelio cosso dicto comitia
cõsularia hũit · Emuluq; dcoris sui absẽtẽ
ꝺ · ualeriũ coruũ id ẽ belli dcũ cognomiis
fuit sũmo fauore ꝑ · uj · c̃xx · natũ ãnos
omĩs · renũciauit · Collega coruo dcplete
ꝺ · papilius lenas · uj · anis · fuit⁹ dat⁹
ẽ ai grecis acmillo nulla memorablis
gesta res nec illi ẽra nec rõmus mari bella
tor ẽ · Postremo cũ latoribus arcẽtur aq̃
q; iã ꝑẽ cta necessaria usuj dcfaciẽte ita
liã relinquere cuius ꝑ · ea cui usq; gẽtis
classis fuit nich certi ẽ maxĩe sicilie fuisset
ty rãnos credidcrĩ · nã ultior grecia ea tẽ
pestate i tuto no fessa bello iã macedonũ
opes uorrebat · Exercitiby dimissis ai q; fo
ris pax q; domi cõcordia ordinũ octiũ cẽt
ne nimis lete res cẽnt pestilẽcia cuncta
tẽ aborta cogit senatũ ĩperare · x · uiros
ut libros sibillinos ĩspicẽnt eozq; mo
nitu lectisterniũ fuit · Eodẽ ãno sa ẽtai
abanciatiby colonia deducta restituitq;
urbs quã latini diruerat q; ai carthagi
nẽsiby legatis rome fedus ictũ cũ amu
cicia ac societatẽ petẽtes ueissent · idẽ
otiũ domi forisq; mansit · ẽ · manlio tõ
quato ij · ẽ · plautio cõs · fenuciariũ tũ
cruciario fen⁹ ratã q; ĩpensiones eqõ tri
cennij ita ut quarta pris eẽ soluto ers

alienis dispensati ē. Et sic quoq; ptr plebis
ad sacta fides tñ publica ptatis difficil
tatib; potior. adcurā senatus fuit. leua
te maxīe res q; tributo acdilectus sup
sessuz. Tertio āno post Gallicā istructā ac
uolscas. aī. ualeriō corū. u. cōs. ē. ē. pre
lio scīs cī exultatio nūciatū cēt. legatos
abantio arcāure pplos latinoz. adcātā
dū bellū p̄q; plus hostiū fieret uolscas ar
ma iferre. uisius adsatcī exercitu i festo
pgit. Quo cī anciatos aliq; uolsci ppara
tis iā aīi siq̄d abroma mouēt cop̄is oc
curritūrent. Nulla mora it̄ i fessos diutino
odio dimicādi fcā ē uolsca ferocior. ad re
bellādū magī quā adbellādū grēs certamīe
uicti fuga effusa patria menenia petīt.
Et ne i muris q̄dē satis firma spe cī corō
na militū cincta. iā scal' capt̄ē urbs. ad.
uq; militū p̄t̄ multitudīez ibellē se edi
dē oppidū diruti atq; icēsuz abedē tñ ma
tris maturē abstinuē ignē p̄da oīs muli
data ēt̄ p̄dā. uq; milia creditor hīta cos
uictos cōīs. aī curruū triūphans egit uē
ditis. deiñ magnā preuiaz ierariū redeg.
Sūt q̄ hāc mlitudīez captiuā suoz fui
sse scribāt idq; magī ueris simile ē quā
creditos ueīsse. hos cōs. secuti st̄ aī. fabī
dorsuo. sēī sulpicius camerinus auz cī
in bellū abrepētina pplatioē ceptū metu
q; ne id fām pplī uni' cōsiliū oīs noīs lati
cēnt. Dictator uelut aduisū armatū iā la
cū. l. furi' curatus magī' eq̄tū. cq;. manli
ū capitolinū dic. Et ai q; p magnos tumul'
tus fieri soliti erat iusticio i dicto dilect'
sine uacatioib; hītus cēt legiōes quā tā
maturari potuit i aurūcos ducit i p̄donū
magī quā hostiū aī inūcti p̄mo itaq; atq; de
bellatū ē. Dictator tñ q; & ultro bellū itule
rāt & sine detractioē se certamī offerebāt.
Deoz quoz opes adhibendas rat' it̄ ipāz
dimicatioēz edē iunoni monete uouit. ai
iusdā natus uoti. Cū uictor rōm rei tūs
set dictatura se abdicauit senat' duū uiro'

adeā ecē p̄ā plitudīe. p. ii. faciēdā curari uis
sit locus iarce destinatus q̄ arcea eodē in
manli capitolini fuerat cōīs. dictatoris
exatu adtrectū uolscī. usiq; orā exhostib;
incautos adorti exterūt. Anno p̄q; uota
erat dies edis monete dedicatur. ē. mar
tio rutilo. aī. ē. manlio torquato. u. cōs.
pdigiū extīplo dedicatioēz secutū simile
uetusto mōtis albani prodigio. Nāq; &
lapidib; pluit & nox it̄ diu uisa icēdi li
brisq; i specīs cī plena religioē ciuitas
cēt senatui placuit dictatorē ferias cōsti
tuēdarū cā dici. dcās. p̄. ualeriī publicola
magnatu eq̄tū ei q̄nt' fabius ambustus
datus ē nō tribu tñ supplicatū ire placuit.
sed finitimos. ecīā pplos. ordoq; usq; q̄sq;
die supplicarēt statutus iudicia coāno pp.
estīcia i feneratores fcā. q̄b; abedilib;
dicte dies cēnt traditur. Et res haud
ulla i signi ad memoriā cī adit̄ regnū
redit crimē regno ut id actū uideri posset.
Amb; prīcī cōīs. creati st̄ aī. ualeriī cor
uus. ui. a cornelius cossus. Adnota ra
hīc bella & uiribus hostiū & ppi q̄tate l'regi
onū ul' tp̄m spatio q̄b; bellatū ē dicetur.
Nāq; eo āno ad ūsq; sānites gētē opib;
armisq; ualidā mota arma sānitū bel
lū ā capta marte gestū p̄ter hostis pter'
pene secuta quāta rep̄ molem quocīs i
extrema pīcloz uētū. Vt ībac magtudīez
q̄ uix sustinetur erigi i peiū posset. Bel
li aūt cī cū sannitib; rōmis cū soctate
amicicaq; uīcti cēnt extīsceus ucīt nūc
orta it̄ ipōs ē. Sānites sidicinis iusta
arma q; uiribus plus poterāt cū ītulis
sent coacti iopes adopulentioz auriliū
cōfugere cāpanis se se ouūgūt cāpani
magis nomī adp̄sidiū socioz quā uires
cū adtulissent fluctes luxu abduratis
usu armorū isidiano pulsi agro ifēd'
in molē omīz belli ūtertūt. Nāq; sanni
tes omissis sidicinis ipāz arcē finitimo
z cāpanoz adorti. ūde eq̄ fecīt' uictoria

arma regis pir
ri & penoz iun
guūtur sānitib;
& romanos.

ꝑdæ atq; gl'e plus eẽt tafacta îminẽtis·ca
pue coll' ai ꝑsidio firmo occupassent·D
scẽdũt ũ quadratũ agmine îplanicẽ
q capuã tifactãq; it'iacet·i rursus atic
dimicatũ·ãduersoq; ꝑlio cãpani i tra
menia cõpulsi ai robore uuentutis
sue accaso nulla,ꝓpinqua spes eẽt·Coac
ti siit abromanis petere auxiliũ lega
ti i troducti isenatu maxie ilhãc sñiaz
locuti st'·ꝓp'os nos cãpanus legatos ad
uos·pẽ·misit amicitiã ꝑpetuũ au
xiliũ ꝓñs auobis petitum·Quã si sedis
reb; nr̃is petissemus sic̃ cepta celeri?
ita ifirmiore uinclo cõtracta eẽt·Tuc
e ut q̃ ex quo nos ueisse iamicitiã me
minissem⁹ amici forsitã parit' ab nũc
subiecti attq; obnoxij min⁹ eem⁹ nũc
mĩa urã cõaliati auxilioq; idubijs reb
defensi·Beneficiũ quoq; acceptũ colam⁹?
Oportet ne igrã attq; oi opẽ diuina hu
manaq; idigni uideamur neq; heraile
q; sannites priores amici sociq; uobis
fẽi st'·Ad id ualere arbitror ne nos iami
citiã accipiamur·sed ut uetustate q̃g̃
du honoris nos ꝑstent·Neq; e fed'e san
niciũ neq; noua opẽ uigẽtis federa ca
utũ ẽ·fit q̃dẽ apd uos semp satis uix·ca
amicitie uelle eũ uobis e amicũ ee q̃
uos appet'et·Cãpani ↄsi fortuna ꝓñs
magnificẽ loq̃,phibẽt·Nõ urbis ãplitu
dĩe nõ agr̃ ubertate ulli ꝓp·pt'equã uo
bis cedẽtes·haud pua ut arbitror accel
sio bois reb; urĩs iamicitiã ueiremus
urãz eq̃s uolscisq; alẽnis hostib; hui⁹ur
bis q̃ñcaiq; se mouint abego erim⁹ ↄq;
uos,ꝓsalute urã ꝓpores fecerit̃is id nos
,ꝓimperio urõ ↄglã semp facẽmus sub
actis his gẽtib; q̃ inẽ nos uolq; st'·q;ꝓpe
diẽ futuriũ spondet ↄ útus ↄ fortuna
urã cõtinẽs iperiũ usq; ad nos habeis
acerui ac miserũ e qõ fateri nos fortu
na ntã coegit·Eo uẽtũ ẽ·pẽ·ut aut ai
coz·aut inimicoz cãpani sim⁹ si deẽ
ditis uri̇·s·deditis sanniciũ erim⁹·Capuã
g⁹ ↄ cãpaniã omiez uris an sanniciũ uirib;
accedere malitis deliberate omĩb; q̃dẽ rõni
uriz miaz uriuzq; auxiliũ equũ ẽ patẽ·Iuis
tñ maxie q̃ eã inplorãtib; aliis auxiliũ dũ
sup̃ uires suas ꝓstãt os ipi ihãc necessita
tẽ uenerit·Quãq̃ pugnauim⁹ ulo ꝓsidia
nis re,ꝓnobis cũ uideremꝰ finitimũ ꝓp·ne
fario latrocinio sanniciũ peti·ↄ ũ cõflagra
ssent sedicni ad nos traiectuz illõ i cẽdi
ũ eẽt·Nec e nũc·q; dolent i uiriã acceptũ
sannites·sed q; gaudẽt oblatã q̃ ee cãz op
pugnatũ nos ueiũt·An si ultio ire h̃ q̃nõ
occasio cupiditatis explẽde eẽt paz fiut·
q; semp' isidiano agr̃·itm̃ i cãpania ipã le
giões nrãs ceadẽ·Que e ista tã infesta ira
quã ꝓduas acies fusius sangs explere
nõ potuerit·Adde huc ꝓpatroẽz agroz p̃
das hominũ attq; ꝓcaudũ actas icendia
uillaz ac ruinas·Omĩa ferro igniq; ua
stata hisane ira expleri nõ potuit sed ca
piditas explenda e ea adoppugnãdã ci
puã rapit·Aut delere urbẽ pulcherrimã
aut ipi possidere uolt sed uos pcaus
rõni beneficio urõ occupate cã quã illos
hr̃e pmaleficiũ sinatis nõ loquor apd
recusantẽ uix ꝓp·bella sed tñ si oñderitis
auxilia urã·ne bello q̃dẽ arbitror uobis
op⁹ fore usq; ad nos cõtẽptus sanniciũ
pueit sup̃ nõ ascẽdit itaq; ũbra urĩ au
xilij romã tegi possium⁹·Quicq̃d deinde
habuerim⁹·quicq̃d id ipi fuerim⁹ urũz
id omẽ existimaturi uobis arbitror
ager cãpan⁹ uobis capua urbs frequẽ
tabitur conditoz parẽciũ deoz imor
taliũ nũõ nobis eritis·Nulla coloma
urã erit q̃ nos obseq̃o erga uos fideq;
superet admute·pẽ·nutũ numiq; urũz
iuictũ cãpais ↄ ulcere supare icolumẽ
capuã futurã·Qua frequẽcia hoĩnuz
generũ mlitiudĩs ꝓsequẽte credit̃is
nos illinc profectos quã oĩã uotoz la
crimariũq; plena reliquisse iqua·nũc

expectatiõe ſenatũ ꝑ̄ꝙ cãpanũ cõiuges
liberosq; uros ee ſtare omes multa diu
ad portas uiã hic ferẽtẽ ꝓſpectantes cer-
tũ habeo ꝙd ill' nos pẽ. ſalicatis ac prendẽ
tibꝰ ais renũciare uibratis altm reſpõ
ſum ſalutẽ uictoriã lucẽ ac libertatẽ al
terũ. Minari horreo q̃ ferat ꝓ ſiñ ut aut
de urbis futuris ſocijs atq; amicis aut
nuſquã ull' futuris nobis cõſulite. Sub
motis de iñ legatis cã cõſultus ſenatꝰ
eet. Et ſi magne pti urbs maxiã opulẽ
tiſſimaq; italie uberrimꝰ ager mariq;
ꝓpinquus aduarietates hannone horre
um. p̄. ũ. fore uidebatur tã tãta utilita
te fides antiquor fuit reſponditq; ita
exauctoritate ſenatꝰ cõſ. auxilio uos
cãpani dignos ceſet ſenatus ſed ita no
biſcũ amicitia iſtiu par ẽ nequa uetu
ſtior amicitia ac ſocietas uioletur. San
nites nobis cũ federe iũcti ſũt itaq; ar
ma deos ꝓ uiſquã hoſtes uiolatura adũſꝰ
ſannites uobis negꝝ. legatos ſicut
fas uiſq; ẽ ad ſocios atq; amicos ꝓcatũ
mictemus. Nequa uobis uis fiat ad ea
ꝓnceps legatio is ſic ẽ domo mãdatũ at
tulerãt. Q. ñ q̃dẽ iq̃d nrã tueri adũſus
uim atq; iuriã uiſta ui nõ uultis urã
certe defendetis. Itaq; ꝑ̄ capanũ ur
bem q; capuã agros delubra deũ. Diui
na humanaq; oĩa iuſta p̄. ũ. popẽ u. de
ditionẽ dedim. Q. ꝙd de iñ paciemur d
dicai uri paſſuri ſub hec dcã oñs mano
ad cõſ. tẽdentes pleni lacrimarũ iueſti
bulo curie ꝓcubuerũt. Cõmoti prẽs
uite fortunaq; humanaq;. ſi ille ꝑ̄potẽs
opibꝰ. ꝑ̄. luxuria ſupbiaq; clarus aquo
paulo añ auxiliũ finitimi petiſſent. ad
eo ifractos gereret aĩos ut ſe ipẽ ſuaq;
oĩa potestatis aliene faceret. Tu iã fides
agi uiſa deditos nõ ꝓdi nec fẽũq; eq̃ ſan
nitiũ ꝑ̄. cenſebant. ſi agrũ urbẽq; de
ditioẽq; feãq;. p̄. ñ. oppugnarẽt legatos ita
q; extẽplo mitti ad ſannites placuit. Data
mãdata ut ꝓces cãpanoꝝ. reſpẽſum ſena
amicitie ſannitiũ memor dedition ẽ ꝑ̄ſtre
mo feãq; ſannitibꝰ exꝑ̄mẽt petent, ꝓſo
cietate amicitiaq; ut de tricarijs ſuis pe
tent neq; i eũ agrũ q̃. p̄ñ. ferũs eet hꝰ
ſtilia arma iferret. ſi leniẽ agẽdo paꝝ
proficient. Denũciaret ſannitibꝰ. p̄. ñ.
ſenatꝰq; ũbis ut capua urbe cãpanoq;
agro abſtinent. Hec legatis agẽtibꝰ i
concilio ſannitiũ adeo ẽ q̃ feroci reſpõ
ſum ut nõ ſolũ geſturos ſe cẽ dicẽt. Io
bellũ ſed magiſtratus eoꝝ e curia egreſſi
ſtãtibꝰ legatis ꝓfectos colortiũ uoca
rent eiſq; data uocẽ iparet ut ꝓdatũ
in agrum cãpanũ exercitũ ꝓficiſcẽntur. Hac
legatione roma relata pũis omiũ aliaꝝ
rerꝝ curis prẽs fecialibꝰ ad res repetẽdas
miſſis bellocq;. q̃ nõ redẽtur ſollẽpni
more idicto decreuerũt ut ꝓmo quoq;
tẽpore de ea re ad ꝑ̄. referretur uiſſuq; ꝑ̄.
cõſ. Alꝰ cũ duobꝰ aburbe condit̃ pfec
ti. ualeriꝰ icãpaniã cornelꝰ i ſannitiũ.
ille ad mõtẽ. auxꝰ ad ſacriculã caſtꝝ ꝑ̄uẽ.
Priori ualerio ſannitiũ legiones co nãq;
omes belli molẽ idinaturã ã censebãt
occurrũt ſimꝰ i cãpanos ſtimulabat
ira tã, ꝓmptos nũc ad ferẽda. nũc ada
cersenda aduſus ſe auxilia. vt uero
caſtra rõna uiderẽt ferocit, ꝓſe q̃ſq; ſig̃
duces poſſe ad firmare. eatq; fortuna ro
manũ. i cãpano latus opẽ q̃. cãpanus
ſidicano tulerit ualeriꝰ leuibꝰ certamini
bꝰ tẽptãdi hoſtis cã. haud ita mꝰtos mo
ratus dies ſignũ pugne, ꝑ̄poſuit paucaſ
ſuos adhortatos ne nouũ bellũ eos no
uuſq; hoſtis terret. q̃d aburbe longiꝰ
proferrẽt arma magꝝ magiſq; i belles
gẽtes eos produxe ne ſidicanoꝝ cãpano
rũq; dadibꝰ ſannitiũ eſtimarẽt ũtutẽ.
Qualeſcũq; it̃ ſe certauerit neceſſe fu
iſſe altãm ꝓtẽ uinca. cãpanos q̃d haud
dubie magꝝ nimio fluxu fluẽtibꝰ rebꝰ
mollitiaq; ſua quã i hoſtiũ uictos cẽ. q̃d

lxiii

aūt ē duo, pſpera i tot ſecul' bella fannia
ū adūſus tot deoꝝ. p̄r. q̄ triūphos pene
plures quā ānos aburbe cōdita numēt
q̄ omīa circa ſe ſabinos etruriā. latinos.
hernicos. eq̄s. u uulſcos aruncos domita
armis hēant. q̄ gallos tot plus cæſos p̄
tremo i mare ac naues fuga cōpulerit
ai gl̄a belli ac ututr ſua q̄ fretos ire ia
tē celebre. tū ꝯ i tuerī aud̄uctu auſpitio
oq̄ ieūda pugna ſit. utrū q̄ audiēdus
dū tarat magnificus adhortatō ſit uetꝰ
tū ferox opꝝ militariū expers an q̄ ꝯ
ipē tela tractare procedē añ ſigna uſari
media i mole pugne ſcaat ſcā mea non
dicta uos milites iquio ſeq̄ uolo nᶜ diſ
cplinā mꝰ ſed exēplū eciā ame petē non
factionib⁹ mꝰ nᶜ p cōtiōes uſitatas nobi
lib⁹ ſed hac dextra mꝰ tres cōſulatus ſū
māq̄ laudē peperi ſunt. ai hoc dici potāt
prīcaꝰ ē eras ꝯ alit̄ eratoribꝰ pricꝰ ort⁹ ꝯ
eodē āno familia i cōſulatū quo urbs h̄
cōſulē habuit. Nūc iā nobis p̄ib⁹ uobiſq̄
plebis, pmiſcuus cōſulatus patet nᶜ gētis
ut añ ſed ututis ē pmiū. Proide ſū mū
q̄ q̄ expectare milites debeāt. Nō ſi mꝰ no
uū h̄ eorum cognōi duo auctoribꝰ ho
mines dediſtis publicolaꝝ uetuſtaī fami
lie ntē cognōn memoria exceſſit. ſēper
ego plebē romanā militie domiq̄ pinatis
i magiſtrātib⁹ puis magis q̄ eq̄ tribunus
ac cōſ. eodē tenore dei ceps cōſulatus
colo atq̄ colui. Nūc q̄ iſtat duo bene iu
uātib⁹ nouū atq̄ integrū de ſamnitib⁹ tri
ūphū metui petite. Nō alias militi fami
lior dux fuit. Omīa ite ifimos militū ha
ud grauate munia obeūdo iludo ptēa mi
litari. tū uelocitatis uiriliq̄ ite ſe equalꝰ
certamīa ineūt. comitē facil uincē ac ui
a uultu eodē nᶜ quēquā aſpnari pauē. Qui
ſe offerret fris benignus p̄bis haud mi
nus libertatis aliene quā ſue dignitatis
memor. q̄ quo nich̄ ꝓſtari⁹ ē q̄b⁹ artib⁹ pe
cerat magiſtātus hūſte gerebat. Itaq̄ uni

Jam publicā ē q̄ dū corbinis cognomen dederunt.

ūſus ſecū iracundiā alacritate adhortatiōis
p̄ſcaū ducis caſtris egrediturꝰ plus ut q̄ ma
ſtē unusquiſq̄ pari ſpe utriq̄ equis uiribꝰ ai
fiducia ſui ſine cōſpectu hoſtiū cōmiſtū ē ſa
nitib⁹ ferociā augebāt. nouē ires geſte q̄
pauios añ dies geminata uictoria cōſu
cōtra. xl. ānos dedora q̄ cōdite urbis eq̄ſ.
uictoria utriq̄ tū nouus hoſtis auiā addē
bat. pugna i dubio fuit quos geſſerit aſos.
nāq̄ ita cōflixerūt ut aliquādiu i neutrā
ptē iclinarēt acies. Tū conſul trepidatiōis
iacendā rat̄ q̄n ui pelli nō poſſent eq̄tib⁹
i miſſis turbare p̄ma ſigna hoſtiū conatur.
quos ubi neq̄quā tumultuantes i ſpatio
exiguo uoluē turmas uidit. nᶜ poſſe apiri
i hoſtes uiā. reuocatis ad añ ſigna nos legio
nū cū deſiluiſſet et equo nrīs iēd̄ pedituī mi
litē illō ē op̄. Agite dū ut me uideritis q̄
aī i ceſſere iatē hoſtiū ferro uiā faciētē. ꝯ
pſe q̄ſq̄ obuios ſterniteꝰ. illa omīa qua nūc
erecte micāt haſte. pauefacta ſtrage uaſta
ternetis. Ib̄ dicā dederat aī eq̄tes. cōſ. uiſſu
diſcurrūt i cornua legioīb⁹ i mediā. arcē
apiunt uiā. p̄mus omiū cōſ. iuadit ho
ſtē q̄ aī quo forte cōtulit gradū obtruncat.
Hoc expectādo acēſi dextra leuaq̄ añ ſe
q̄ſq̄ memorādū plū tiet. ſtāt obnixi fāmi
tes quāquā plura acepiūt quā iferūt uul
nera aliquādiu iā pugnatū erat. Atrox ce
des circa ſigna ſamnitiū fuga ab nulla dū
ptē erat. adeo morte ſola uinci deſtinauāt
ais. Itaq̄ cōni aī q̄ fluere iā laſſitudiē ui
res ſentirēt. q̄ dies haud mltū ſup eē acē
ſi ira. cōcitat ſe i hoſtē. Tū p̄mū referri pe
dē atq̄ iclinari rē i fugā apparuit. Tū cæpi
octidi ſamnis nᶜ ſuppliſſent mltā ni uox
uictoriā mag̃ quā plui diremiſſet q̄ cōni
fatebātur nūquā aī p̄tinatiore hoſte con
flictū q̄ſamnites tū q̄reret q̄ nā p̄ma aī
ti hoſtium natos mouiſſet i fugā oculos q cō
nos auerte uiſos arcebāt uetanoſq̄ uultꝰ
q̄ furēcia ora tū plusquā exalia ulla re
roris ei tū. q̄n terrē nō pugne ſtū cuctū.

sed nocturna, p fessione cōfessi sē. Postero die
uacuo hostiū castris romanus potitur quo se ois
cā panor ml'titudo gratulabūda effudit. Le
tꝛa ḃ gaudiū magna, ꝑꝛe clade illatorum fedā
tū ē. Nā ab statricula, p fect⁹ cornelio cōs. ex
catū i cauta i saltū cauta uelle puntū circūq;
isessū ab hoste i duce. Nec p̄ꝓ recipi tuto si
gna nō poterāt i minēte capiti hostē uidit.
Dū id mote sāmnitū ē quo ad totū iual
lē i firmā dimittēt agm̄. p̄. Deci. tū. mil'.
cōspicē unū editū i saltu collē i minēte ho
stiū castris aditu arduū ip̄edito agmini
expeditis haud difficilem. Itaq; cōsuli cer
rito animi. uides ne tu iquid aule cor
neli cacumū illō supi hostē. arx illa ē spei sa
lutisq; nr̄e si eā quā cetera relinq̄re sāmnites
ipigre capim⁹. Ne tu m̄ plusquā unī legi
onis p̄na pres hastatosq; dederis cū q̄bꝫ ubi
uasero i sūmū. pge hīc oī labꝫ metu teq;
exercitū sua neq; eīs mouerī hostis subie
ctus nobis adomis ictus sine sua pniae
poterit nos deinde aut fortuna. p̄. r. aut
nr̄a ūtus expediet. Collaudatus ab cōsule
accepto p̄sidio uadit occultus psaltū nec
p̄ ab hoste ē uisus q̄ loco quā petebat. appi
quauit. Ibi admiratioē paucis obstu
pi omiū; i se ūtisset oculos et spatiū cōsuli
dedit ad subducēdū agmē i equiorē loci
q; isūmo ip̄e cōstitit ūtute. Gam nites dū
huc illuc signa ūtūt ūtuisq; rei ā missā
occasione neq; iscā cōis. nisi p̄ cantes
uallē iqua paulo aīe subiectū cū telis
suis habuerāt possunt. nec erigē augm̄ i
captū sup se abrupto tumulū. sed aīa
ilos magis q̄ fortunā gēnde rei eripu
erāt. Tū p quinq̄tas loci atq; ipa pauca
tas i atat et nūc circūdare undiq; colles
armatis uolūt ut a cōis. deciū intēdūt.
nūc uiā patefacē ut degressos i uallez
adoriātur. Incertos quid agerēt nox op
pōsit. Deciū p̄mū sīre tenuit aī silentiū
by i aduersū collē ex superiore loco se pu
gnatuꝝ. de inde admiratio i cessit q; nec pu

gnā imerēt nec si alto cōsilio i iquitate lo
ci detinerētur opē se uallo q; circūdarēt.
Tūc centurionib⁹ ad se uocatis q̄ nā illa in
sacia belli ac pigricia ē. aut quo m⁹ isti ex
sidiānis cā panisq; uictoriā ꝓpterierūt
huc atq; illuc signa moueri ac modo i u
nū cōferri m⁹ educi uidetis. opus quidē
iapit. nemo aī iā circūdati uallo potuerī
mus cē. tū uero nos similes istoꝝ si mo
si diuca⁹ ḃ moremur quā cōmodū sit. Agi
te dū ite mecā ut dū lucas aliq̄d supē q̄by
locis p̄sidia ponāt qua patear ḃ exitus
exploremus. Hec oīa singulo gregali ami
ctus centurionib⁹. Itē manipulariꝫ militū
habitu ductis neducē circūire hostes noti
rent prohibuit. vigilus dein dispositis
certis omib⁹ deserā dari iubet. ḃ sedē uigi
lie bucina datū signū cēt. armati cū silē
tio ad se cōuocarent. Ib silentiū milites
iq̄d. omisso militari assensu i me audi
ēdo p̄ uadū ē. ū sīnaꝝ mecā uobis ꝓgere
cā q̄by cadē placebit i certū ptē tuti
trāsibitis q̄ pe maioꝝ erit eo re stabitur
cōsilio. nūc q̄ mēte agite. audite. nō fugi
delatos nec i cerca relictos ḃ uos circūuenit
hostis. uirtute ceptis locū. uirtute hīc
ꝙ euadatis. ueiendo huc exercitū egregiū
p̄. r. p̄uastis. cui pendo hīc uos metipsos
p̄uate digni estis q̄ pauca pluribꝫ oppri
meritis ipi nullo auxilio egueritis tū
eo hoste res ē q̄ hesterno die delendi omis
erat⁹ fortuna p̄ discordiā ulus nō sit. Huic
tā opportunū collē i minēte capiti suo nō
an uiderit quā captū a nobis nos tā pau
cos tot ipi militib⁹ hoīm nec ascēsu argu
erit nec tenētes loci aī dia tātū sup cēt
uallo circūdederit. Quē uidēte ac uigilā
te sic eluseritis sopitū ꝙ fallatis. imo
necesse ē i eo ē loco res sit ure ut uobis
ego magꝫ necessitatis ure uidear quā cō
silij auctoꝝ sim. neq; ē mancatis an ha
stilij auctoꝝ sim. neq; ē mancatis an ha
stis hinc deliberari pōt. ai p̄ arma et
ates hinc deliberari pōt. ai p̄ arma et
ātos armoꝝ memores nich uobis fortiꝰ

relinq̃ fecerit fameq; ꝙ siti moriẽdũ sit
si plusquã uiros ac ꝰnos decet ferrũ
timeam⁹. ergo una ẽ salus eruptꝫ hĩc at
q; abire. Ad aut it̃du ac nocte faciam⁹
oz. Ecce aũt aliud min⁹ dubiũ q̃ptꝫ si lux
exspectetur q̃ spes ẽ nõ uallo ꝑpetuo fo
ssaq; nos septuꝫ hostẽ q̃ nũc corporib⁹
suis subiectis undiq; ãxerit ut uide
tis collem. at q̃ si nox opportuna ẽ erup
tioi siccũ ẽ. ℔ profecto noctis actissima
hora ẽ. signo sedẽ uigilie cõuictis q̃ tẽ
p⁹ mortales sõpno altissimo ꝑmit. ꝙcõ
pora sopita uadetis ul' silẽtio icautos
pallentes ul' sentientib⁹ clamore subito
pauorẽ iiecturi me modo seq̃mini q̃
secuti estis. ego cãtẽ quã duxẽ huc seq̃r
fortunã q̃b⁹ ℔ salutaria uidẽtur. agite
dũ i dextrã ptẽ prediby trãsite ꝺs trãsie
rũt. uadẽtq; ꝑ it̃missa custodiis loca
dcaũ secuti st̃. Jã euaserant media ca
stra. cũ sup scandẽs uigilũ stricta sõpno
corpora miles offenso scuto ꝑbuit soi
tũ. quo excitatus uigil cũ proximũ mo
uisset erectiq; alios cõtaret. ignari
ciues an hostes ẽent ꝑsidiũ eruperet.
an cõs. castra cepisset. Dcaus q̃ non
fallerẽt clamoꝛ ẽ tollere uestis militi
by torpidos sõpno i sup pauore exani
mat. quo ꝓpediti nc arma ipigre capẽ
nc obsistere. nc iseq̃ potant it̃ trepida
tioẽz tumł'tiq; samnitiũ ꝑsidiũ rõnũ
obuios custodiby cẽsis ad castra cõis. ꝑ
uadit aliq̃ tũ superat noctis iãq; ituro
uidebantur ẽe. cũ dcaꝰ mactũ utute in
q̃d milites romani. ecce urbẽ it̃ ac redi
tũ oĩa scula laudiby ferẽt. sed ad ꝺspica
ẽdã tãtaz ututẽ lucẽ ac die op⁹ ẽ nc uos
dig̃ estis quos cũ tãta glã i castra reducꝭ
silẽcũ ac nox tegat. hĩc lucẽ q̃cti opta
mur. Dictis bbtẽpatũ atq; ꝑmũ iluxit.
ꝑmisso nũtio ad cõs. i castra igẽti ga
udio cõcitãtur q̃ tessera data i columes
recũti q̃ sua corpora ꝑsalute omĩuz haud
dubio periclo obiecassent prose q̃sq; obuiã
effusi laudant gratulantur singulos uni
uersosq; suatores suos uocãt. Dus laudꝭ
gratesq; agũt dcaũ incelũ ferũt. ℔ dcaꝭ
castrensis triumph⁹ fuit i cedentis ꝙmedia
castra cũ armato ꝑsidio cõiectis i eũ oĩuz
odis q̃ oĩ honore tribunũ cõsuli equãtuby
ut adꝑtoriũ uẽtũ ẽ. cõsul classico adcõtio
nẽ cõuocat. ꝛ suisq; meritas dcaꝭ laudꝭ
it̃fante ipõ dctio distulit cõtionẽ. Qui auc
toꝛ oĩa p⁹ hũdi dũ occasio i maiby eẽt. ꝑ
pulit cõsulẽ ut hostes q̃ nocturno pauo
re attonitos q̃ arca collẽ castellatim di
ssipatos agredẽtur. credẽ q̃ aliq̃s ad se
sequẽdũ emissos psaltũ uagari. uisse
legiones arma capẽ egressiq; castris
cũ exploratores notioꝛ iã saltus eẽt.
uia patẽtioẽ ad hostẽ ducitur. qm̃ icau
tũ ipulso adorte. cũ paulatũ passim
samniciũ milites plerisq; ihermes nc
cohte ĩunũ nc arma capẽ nc recipere i
tra uallũ se possent. pauẽtẽ ꝑmũ i tra
castra cõpellt. Dein castra ipa turbatis
stationiby capiũt. ꝑfertur arca collez
clamoꝛ fugaq; ex suis q̃q; ꝑsidus.
ita magna ps absenti hosti cessit. quos
itra uallũ egerat pauoꝛ. fuere aũt ad
xxx. omĩs q̃si castra direpta. Jta reby
gestis cõis. aduocata cõtioẽ. ꝑ. dcaꝭ.
ceptas solũ añ sed cumulatas noua utu
te laudes pagit q̃ꝑ militaria alia dona
aurea corona eũ q̃ cẽtũ hoby eximioq;
uno allo optimo auratis coronis donat.
milites q̃ ipsidio simul fuerant duplia
frumẽto i perpetuũ pnia singlis bo
bus binisq; tunicis donati ꝙm cõsul'
donatiõez legiões gramineã coronã
obsidionalẽ clamore cõũ approbãtes de
tio iponũt. Altã corona eidẽ honoris
uidet apsidio suo iposita ẽ. Jtus dcꝭ
ratus isignib⁹ houẽ eximiũ. marti i
molauit. Centũ boues militibꝰ dono
dedit q̃ secũ iexpeditioẽ fuerãt. Jtusd'

militib⁹ legiones libras farris ĩsertari os uini cõtulerũt oĩaq; ea igẽti alacri tate ꝑclamorẽ militarẽ ĩdicẽ omĩum adsensus gerebãtur. Tercia pugna ad suessulã cõmissã ẽ qua fugatus amarco ualerio samnitiũ exẽt⁹ oĩ damore cohor te iuuẽtutis domo accito certamĩe ultimo fortunã expiri statuit absuessulã nũ ai trepidi iñ equites atati aduleriũ cõsulẽq; opẽ oratiũ ueiiunt. Confestim signa mota relictisq; ipedimẽtis castro rũ ualido ꝓsidio captũ agitur augmẽ. Nec procũl ab hoste locũ ꝑexiguũ ut q̃by ꝑ̃ eq̃s ceteroq; iumẽtoq; colonũq; turba ab ẽẽ castris cepit samnitiũ exercitus uelud haud ulla mora pugne futura cẽt aciem instruit. De iñ p̃ quã nemo obuiũ⁹ ibat in festis signis ad castra hostiũ succedit i ut militẽ ĩuallo uidit missiq; abomi te exploratũ quãq; ĩexiguũ orlẽ cõtra cta castra cẽnt. pauciatẽ iñ hostiũ colli gẽtes retulerũt fremere omĩs acies cõplendas ee fossas scandẽdũq; uallũ q ĩcastra irũpendũ trãsactũq; ea temeri tate belli foret iducẽs cõtinuissent ipe tũ militũ certũq; mlt⁹tudo sua cõmeatib⁹ grauis q̃ pus sedendo ad suessulã q̃ cãi certamĩs mora haud ꝑcul ab re⁹ omĩũq; iopia cẽt. Placuit dũ iclusus pauẽt hostis frumẽta tũ ꝑagros militẽ duci. Inde q̃ cõno q̃ expeditus q̃n tũ humis it̃ arma geri posset frumẽta secũ attuli sset de futura oĩa. Cõsul palatos pagros cũ uidisset hostes stationes ifrequẽtes re lictas paucis milites adortatus ad castra oppugnãda duc̃. Quc cũ p̃mo clamore atq; ipetu cepisset pluribus hostiũ itẽto rũis suis quã ĩportis ualloq; celsis sig̃ captiua i unũ locũ cõferri iussit. relic tisq; duab⁹ legionib⁹ custodie q̃ ꝓsidũ cũ graui edicto monitis ut dones ipe re uertisset ꝑcta abstinẽt. ꝓfect⁹ agmĩe i structo cũ p̃missis eq̃s uelut ĩdagine dissipatos samnites agẽt cede ĩgentẽ fec̃. nã neq; quo signo coirẽt it̃ se neq; utrũ castra petẽt an longiorẽ itinerẽt fugã critis cõstare poterat. cũq; fuge ac formidĩs fuit ut ad. xl. milia scutoq; nequaquã tot esis q̃ signa militaria cãi hus q̃ ĩcastris capta erant ad cẽtũ. lxx. milia ad cõsulẽ referrẽtur. Tũ ĩcas hostiũ reditũ lq; oĩs p̃da militi data huic certamĩs fortuna q̃ falisc⁹ cũ ĩduces cẽnt fedus pte absenatu coegit q̃ latinos iã exercitib⁹ cõpatis ab rõno ĩpelinũ nesat bellũ. neq; ita rei geste fama italie se finib⁹ tenuit. sed carthaginẽses quoq; legatos gratulatũ rõm misere. cũ coroẽ aurea decẽ no que icapitolio i iouis cella ponẽtur fuit pxeb. cons. alb⁹ de samnitib⁹ triũ pharũt. sequẽte decio. isig̃ cũ laud donisq; cũ cõdito militari icto haud mi nus tribuni celebre nom̃ quã cõsulũ eet. Campanoq; deũ suessanoq; q̃ audite le gationes p̃cantibusq; datũ ut ꝓsidiũ eo i hiberna mictẽtur quo sanniteũ excu siones arcẽnt. Jã tũ minime salubris militari disciplina capua instrumẽto oiũq; uoluptatũ delenitos militũ aĩos aũtat amemoria prie imbãturq; cõsilia i hiber nis. Eo dẽ scelere adimẽde cãpaĩs capue p q̃d illi eã ãtiq̃s cultoribus ademissent. Neq; imerito suũ ipoq; exẽplũ ieos. uer surũ. Cur aũt pot⁹ cãpani agrũ ytalie ulterrimũ dig̃ agro urbẽ q̃ nec se nc̃ sua tutari possent quã uictor exercitus hẽret q̃ suo sudore ac sanguine iñ samnites depulisset an equũ ee deditioĩ suos illa fertilitate atq; ameĩnitate ꝑfrui. se mili tãdo fessos ipestilencia atq; arido circa urbẽ solo luctari aut iurbe isidẽ talez creseẽtis idies fenoris pati. Hagitata occultis cõiurationib⁹ nc dũ uulgata in os cõsilia iecit nou⁹ cons. cũ marcio rutilio cui cãpania sorte puncia euene rat. q̃nto fulvio collega adurbẽ relicto.

Hcarthaginẽses legatos ad romãs aureis ꝓphia adurbẽ miserunt ꝓ uictoriaq; quã romani h̃. falisc⁹ samnites q̃ sucssanos hucrũt de quib⁹. c. lxx. mil'. ad cõsulẽ captiuos ducuntur.

Itaq; cū oīa ea sic̄ gesta erāt, p tribulos cō-
perta hr̄et ętate cursu duct⁹ quippe q̄a
quart⁹ cons. cēt. dictatorq; ęcēsor fuit
optimū ratus differēdo spe; q̄cāq; uel
lēt cōsiliū erequēdi militarē i pr̄tū frustra
re rumorē dissipat. Inbūsō oppidis q̄no
post p̄sidia hibernatura diuisa ē erāt p
cāpanie urbes manauerātq; a capua con
silia i ęcātū omēz colaramto cogitatio
nib⁹ dato q̄ eut ipūcaa seditio cōsule duc
to i nestuo milite dū quętos samnites
habebat ęcātū purgare missio ib⁹ turbu
lentos uol̄ istituit. Alios emerita dicēdo
stipēdia ēc alios graues iā ętate aut ui
rib⁹ pa; ualidos quidā i cōmeat⁹ mitte
bātur. singli p̄mo deiū q̄olerites q̄dāq;
p̄d' ab domo ac reb⁹ suis hibernassent p
spęcē & militariū usuū cū alij alio mit
ęntur magē ps ablegati quā ml'titudiēz
cōis. alē tome p̄torq; alias ex alijs fin
gēdo moras retinebat. Et p̄mo q̄dē igīt
ludificatiōis minime iuita domos reuis
ebāt. Postquā neq; reūti adsigna p̄mos
nc̄ ferme aliū quā q̄ i cāpana hibernassēt
papuecq; ex his seditionis auctores mitti
uderūt. p̄mū admiratio deiū haut dubi
tanter incessit aīos cōsilia sua emanasse.
Iā q̄onēs iā indicia. iā occulta singlōz. su
pplicia. i p̄tēsq; & crudele cōsiliū ac prīz
ise regiū passuros. Ib⁹ q̄ i castr⁹ erāt occul
tas & monib⁹ seruīt neruos cōiurationis
ciectos arte cōsul' ar mētos colores una
cū haud procul aurȳr cēt ad lautulas sal
tu angusto it̄ mare ac mōtē cōsedit ader
apiendos quos cōsul alius atq; alius ut añ
dicti ē causis mittebat. Iam ualida ad
modū nūo man⁹ erat ne q̄quā aduersi
ęcāt⁹ formā p̄ē ducē decrat. Incōperta
utriq; p̄dātes i agrū albanū pucrunt &
subiugo alte longe castra uallo cāgit.
p̄fecto in ea re liquum esse dictatore su
mēdo sententiis decernūt nulli a p̄ntib⁹ sa
tis fidētes quē a' ab nō posse exari q̄ prīz

Desannitio adalbanū.
dalbano ad tusculū ad
modū i sanientis redi
it ęcātus romanus.

aut plebis cē q̄ aut se tāto periclo facturo offe-
rēs offerat aut cui exiuria i sanientis ęcāt⁹
cū recte comitatur. Postero die cū eadē deli
beratio teneret exp̄datoribus uagis q̄dā cōper
tū attulerūt. Titū quinctiū tusculano agrī
colere urbis honorūq; i memorē patrē
B uirgēnis erat. cui cū militie magna cu;
gla acte finē p̄s alē exuulnē daud⁹ fecisset
ruri agē uicī, paul ambitiōē ac foro cōstituit.
Hoc audito ex tumplo agnouē uirū q̄bn
utēt accīri uisserūt: sed parū spei erat uo
lūtate q̄quā fūc; um adhiberi ac metū
placuit. Itaq; silentio noctis cū tectū ille
q̄ ad id missi erāt i trassent sōpno graue
q̄ntiū oppressū nich⁹ medii aut i p̄teriū atq;
honorē ar ū restitueret mortē i ferēt
denūciantes. i castra p̄tulerūt. Imperat⁹
ex tūplo aduocīens appellat⁹ i signiq; honois
ex̄ēmio subitē miraclo detenūt q̄ duxit
duce uolēt suo magē in p̄tu quā cōsilio
ducis cōuulsis sig⁹ i festo agmīe ad lapi
dē octauū uie q̄ nūc appia ē pueiunt. ut
sentiq; cōfestī ad urbē n̄ ueiret. ō. ęcātū dic
tatorēq; aduisus se. mī. ualeriū corui dic
tū audissent & magē eq̄tū. l. emiliū ma
mercū. ab p̄mū i cōspectu uētū ē arma siḡ
q; agnouē ex tūplo omīb⁹ memoria prīc
inas p mulsit. Nunc erāt tā fortes ad sa
nguīez animē nc̄ p̄ē ex tina nouant bella ul
ti maq; rabies secessio ab suis habebatur.
Itaq; iā duces iā milites utrūq; cōgressus
q̄rere ad colloq̄a q̄ntiq; marmoz & p̄pati
facetas tenēt ne diū aduisus prīz corui
nꝰ omīs caritate ciues p papue milites &
añ alios suū ęcātū cōplex⁹ ad colle q̄ p-
essit cognito ei ex tūplo haud minor ab
aduersarius ut̄ caldia quā ab suis silentiuz
datū. Deos iq̄d immortales milites uōs
publicos meosq; aburte, p̄fectos adorta
ui ita. uelaz q; supplex p p̄sci ut in tuob⁹
cōcordie p̄te glaz nō ui uictoria detur fatis
fuit ex tuz uñ telli tuus patiatur. Huic
pax p̄tēda ē q̄ deos immortales it̄ mūcupā-

da uota exposcā · si me oportē uoti uos fac
pteritis si meminisse uultis nō uos ītāmo
nc ī uullis sed ī romano solo castra hēre · si
illos colles quos cernitis prīe uīe et ītuc
ētatū ci uiū urbē · si me cōsulē urū aut duc
tu auspitioq; pore āno bis legiones sānni
tiū fudistis bis castra ni cepistis · Ego sū · ū.
ualeri corū · milites cui uos nobilitatē bñ
fi cais erga uos nō ī uultis sensistis nullius
supbe ī uos legis nulli crudel · s · c · auctor
ioibz meis ipis ī me seuior quā ī uos · ac
si cui gen · si cui sua ūtus · si cui ē maiestis ·
si cui honores subdere spē potuerūt · is etī
nat · id spramē mei dederī ea etate cōsula
tū adeptus erā ut potuerī tres ⁊ xx · ānos
nat cōnē · pribz quoq; fetor ēe nō solū ple
biq; fem dictū ue cōsul' grauī quā tribuni
ādistis eodē tenore duo isequētes cōsulat
gessi · Eodē b' ipiosa dictatura gētur ut nz
ios meos ⁊ prīe mee milites mitior quā
i uos hostis dicē hostis · Ergo uos p' ī me
strinxitis ferrū quā ī uos ego istīc sig cauēt.
isthinc clamor p' icipiet atq; iprtus · si dimicā
dū ē · Jnduatt īanimūq; nō idurūnt pēs
auiq; urī nō ulli q' isacrū mōtē secessertūt
nō hui qui p' tea auētinū isederūt · Expecta
te dū uobis singlis ut olim coriolano ma
tres oiugesq; crinibz sparsis obuie ab ur
te ueniant · Tū uulsoz legiōēs q; romanū
habebāt ducē q' cuiunt · uos rōn' erat' ne
desisteritis ipio bello · ē · quinta quociēqi i
sthc loco seu uolēs seu iuit' cōstitisti si di
micādū cit · Tū tu i nouissimos te recipito.
fugeris ⁊ honest' · tergiq; cui dederis q'
pugnauis ō · priāz nūc adpacificādū bñ
atq; honeste īt' p'mos · stabis ⁊ colloqui
hui' salutaris it' pros fuctis · postulatte eq'
⁊ ferte qq' ul' i iquis stādū ē pcā quā ipus
īt' nos cōsuam' man' · t · q'nq' plen' lacri
maz ad suos iisus me quoz iquit milites
fiq; usus mei ē meliorē pacis quā belli
habetis ducē · Nō ē illa modo uulsus aut
samnis sed roman' fec' ur · cōs · iii · ipsō
milites cui' auspicia pro uobis expti nolue
adūsus uos uelle expiri q' pugnarēt uo
biscū festi' ⁊ alios duces senatus hūt q'
marīe uobis suus militib' parer cui pli
mū uos ipatori urō credetis cū elegit.
pacē ē q' uincē possūt uolūt q'd uos uel
le oportet q'n omissis ira ⁊ispe fallacib'
auctoribz nos ipōs māq; oīa cognite p
mittim' fidei approbātibz damore cūtis
· t · q'nq' añ signa progressus ipotāte dic
tatoris milites forte diē · Cū tranuit ut
cām miseroz cauū sūscaret susceptam
q; cadē fide qua rē · p · administrare solit'
cēt tuerētur ō se p'uatī nich' cauere nol
le alibi quā i nocētia spē brē militib' ci
uēdūq; aput prēs seml' plebi i tām legio
nib' cautū sit · ne fraudi secessio cēt · q'n
to collaudato · cīs bonū animū brē uis
sis · Dictator equo citato adurbē reuect.
auctoribz pribz tulit ad pp' · ihuc pretilim
ne cui militi fraudi secessio cēt · Dranit
⁊ bona ucīa q'ritēs neq; cā rē icto serio.
ne cuiquā exprobraret · Jer quos sacrā
militaris lata ē ne cui' militis scripti no
mē ī ipō uolente deleretur · additūq; le
gi neq; ū tī · militi fuisset postea ordi
nū ductor cēt id pp · p · saloniū postulatū
ē abcōiuratis q' alti' ppe ānis tī · mil' q
p'mus cēturio erat quē nūc p'mi pili
appellant · Hunc īfensi milites crātq; sēp
aduersatus nouis cōsulibz fuisset q; ne
participes eoz cēt q' ablautul' fugissent.
Jtaq; cā hoc unū · pp · saloniū absenatu
nō īpetraretur · Tū saloni' obtestatus
p · c · ne suū honorē plusq; cōcordiā ci
uitatis exti marēt ppulit ut id quoz fer
retur eap īpotēs postulatū fiat ut desti
pēdio eq'tū mēbāt aut tripler ea tēpesta
te era dem'turq; adiūcti ouratioī fui
sent · pret' ī iuctō aput quosdā · l · gemi
tii · tī · pl' · tulisse ad pp' · ne fenerare li
cēt · Jtē alios plebi scitis cautū ne quis
eidē magrātui itra decē ānos capet ne

107

duos magrâtus uno año gĕret. utraq; cĕt cõs. ãbos plebeios creari q̃si omia cõcessa sĕ plebi apparet haut quas uires defectioẽ huĩsse. alios ãnalibꝫ proditũ ẽ neq; dictatorẽ ualeriũ dictũ. sed per cõss. omẽz rẽ actã neq; añquã romã ueiretur. sed rome eã multitudiẽz qui ratoꝫ adarma cõsternatã cẽ. nec ĩtra q̃nq; uillã. sed medio. c. manlii noctẽ ĩpetũ fcm. eũq; acciuratis cõpbẽlũ ut dux fieret. uĩ adquartũ lapidẽ profectos loco munito cõsedisse. Nec abduciby mĩ sionẽ cõcordie ortã sed repente aĩ iacẽ armati exĕat̃ præcessissent salutationẽz fcam q; pmixtos dextras iũgere ac cõplexi ĭt̃ se lac̃ mãres milites cepisse coactos q; cõsules aĩ uidẽt adúsos adimicatõe militũ aĩos retulisse ad prẽs decõcordia recõciliãda adeo nichĭl p̃t̃q; seditionem fuisse. eãq; cõpĩcã. ĭt̃ antiquos rex auctores cõstat q; huĩ fama seditiõis q; suscepti aĩ samnitibꝫ graue bellũ aliquot pplos abromana societate aũrit. Et p̃t̃ latinoꝫ ifidũ iã diu ṗuernates q; nortẽ atq; q; finitimas colonias romanas icursioẽ subdita depopulati sunt. Explicit lib' septim⁹. Incipit lib' octauus.

Am cõsules erant. c. plutacius. sedulio emiliꝰ mam̃c. cõsetini norbanigq; cõm nũ aĩ defectiois p̃natiũ aiz querimonius acceptẽ dadis ueneruĩt. volscoꝫ itẽ exĕatũ duce ãcaati pplo cõsedisse ad sat̃ aĩ allatũ ẽ utrũq; bellũ plautio sorte uenit. pus ad p̃nũ profectus extiplo atie cõflux. haut magno certamine deuicti hostes oppidũ captũ reditũq; p̃nãtibꝫ p̃sidio ualido ĩposito agri ptes due adẽpte. nã uictor exĕatus satricũ cõtra ãcaates duce ẽ. i magna utriũq; cede atrox pliũ fuit q; aĩ tẽpestas cos neutro ĭdinata sĕ dimicãtes diremisset romani nichĭl eo certamine tã ambiguo fessi ĩpostez diez pliũ parant uolsĕis recessũtibꝫ quos uiros iatie ãmisissent. haut quãq; idẽ animꝰ aditerãdũ piculũ fuit. nocte proiectis antiũ agmine trepido sauciz ac pte ipedimẽtoꝫ relicta abierũt. armorũ magna uis aĩ intĕcepta hostiũ corpa tũ in castris iuẽta ẽ. Ea lue marti date se cõsul dixẽ. finesq; hostiũ usq; ad oram maritimã ẽ depplatus alti cõsulis emilio ingresso sabellũ agrũ nõ castra samnitiũ nõ legiões usquã oppositẽ ferro igĕ q; uastantẽ agros. legati samnitiũ pacẽ oratũtes adeũt aquo recepti ad senatuz potestatẽ fcã dicẽdi. petiis ferocibꝫ aĩs pacẽ ṡ abromanis bellisq; ṡ uis adúsus sidicinos petiẽt q; se eo iustiꝰ petẽte qđ q; amicitiã. p̃. r. sedis rebꝫ nõ adúsis ut cãpani uelissent q; adúsus sidicinos sumẽnt arma suos semp hostes. p̃. r. non amicos q̃ nĕ ut samnites ĩpace amicitiã. nĕ ut cãpani auxiliũ ĩbello petissent nĕ ĩfide p̃p. r. nĕ ĩditioẽ eẽnt aĩ depostulatis samnitiũ. t. emiliꝰ p̃. r. senatũ cõsuluisset. reddẽdũq; his fedus prẽs cen siuissent. p̃. r. samnitibꝫ respondit. nĕ comiꝰ perpetua aĩ eis amicitia eĕt p. p̃. r. stetisse nĕ cõtradicĭ q̃n qm̃ ipõs belli culpa sua cõtracti tediũ ceperit. amicitia dei tegro recõciliet̃ur. q; ad sidicinos attineat. nichĭl ĭtcidi quo miꝰ samnita pplo pacis belliq; libez arbitriũ sit federe icto tũ domũ reũtissent extiplo in exercitus romanꝰ deductus ãnuo stipendio q; trimẽsiũ frumẽto accepto q; pepigerat cõsul ut ĭducis tẽpꝰ daret quo ad legioni redissent. Samnites copiis hisdẽ q̃bꝫ usi ad úsus cõmunẽ bellũ fuerãt cõtra si

dicanos ꝓfecti haud ĩdubia ſpe erãt ma
ture urbis hoſtiũ potiũdæ. Cũ abſidicanis
deditio ꝓ romanos cepta ferri è. Deiñ
poſtq̃ prẽs ut ſerã eã ultimaq; tãdẽ nec
ſſitate exꝓſſam aſpernabãtur adlatinos
iã ſua ſponte i arma motos fcã ẽ. nec cãpa
ni q̃dẽ adeo i urie ſannitiũ q̃ bñficii ꝯ
noz memoria ꝑſentior erat. hũs ſe armis
abſtinuere exhũs tot ꝑ. unq; igẽs exãt
duce latino fines ſannitiũ igreſſus ꝓ
ꝓlatioib; quã plus dadiũ fecẽ. Et quaq̃
ſuperiores certaminib; latini erãt. haud
iuiti ne ſepĩ dimicãdũ foret agro hoſtiũ
exceſſere. id ſpatiũ ſamnitib; datũ ẽ. ro
mã legatos mictẽdi. Qi eã audiſſent se
natũ cõq̃ſti eadẽ ſe fœderatos pati q̃ hoſtes
ẽnt paſſi ꝑcib; ifimis petiere. ut ſatis
ducẽnt romani uictoriã quã ſamnitib;
excãpano ſidi ti noq; hoſte eripuiſſent.
ne uinca ẽ ſe abignauiſſimis ꝓplis ſinẽt.
latinos cãpanoſq; ſi ſubdicẽtioẽ. ꝑ. r. ẽnt
,ꝑpio arcẽnt ſamniti agro ſi ĩpſiũ abnu
erent armis cõbercẽnt. Adũſius h̃ reſ
põſii anceps datũ q; fateri pigebat ĩpo
teſtate ſua latinos iã nõ ẽè. timebantq;
ne arguẽdo abalienarẽt cãpanoz aliaz
cõditiõez ẽè. q̃ nõ fœdẽ ſed ꝓditionẽ ĩfid
ueiſſent. Itaq; cãpanos ſeu uoluit ſeu no
lint q̃ecturos i fedære latino nichĩ ẽè q̃ bel
lare cũ q̃b; ipſe uelint prohibẽbatur q̃ re
ſpõſii ſicut dubios ſannites q̃d nã factu
rũ romanũ cẽſerẽt diuiſit. Ita cãpanos
metu abalienauit. latinos uelut nichĩ
iã nõ cõcedentib; romanis ferociores fẽc.
Itaq; ꝑſẽz adũſius ſannites bẽlli pandi
crebra cõcilia ĩdicẽtes. Omnib; cõſulta
toib; ĩtẽſe ꝓncipes occulte romanũ cõqbãt
bellũ. Hinc q; aduerſus ſeruatores ſuos
bello cãpanꝰ aderat. ſed quãq̃ oĩa deindu
ſtria celabãtur. ꝑ q̃ mouẽntur romani
tolli atergo ſamnitẽ hoſtẽ uolebãt. cũ ꝑ
quoſdã ꝓuatis hoſpicis neceſſitudini
bq; ꝙuictos ĩdicia ꝙiuratioĩs eiꝰ romã
emanarũt. Juſſiſq; añ tẽpꝰ cõſulib; ab
dicare ſe magiſtatu quo maturi noui
cõſules adũſius tãtã molẽ bẽlli creatẽt.
Religio iceſſit abeis quoz i minutũ
ipiũ eẽt quitia brũ. Itaq; iẽ regnũ ini
tũ duo iẽ reges fuere. m. ualeriꝰ ac m.
fauiꝰ creauit conſſ. ritũ mãlũ torq̃tũ
tercũ. p. decũ murẽ. Eo ãno alexandrũ
epiti regẽ mitalia daſſem apuliſſe cõ
ſtat q̃rellũ ſi ꝓma fãtis proſpera fuiſ
ſent haud dubie adromanos pueniſſet.
Eadẽ ætas rex magni alexãdri è q̃z ſo
rore huiꝰ ortũ ĩalio tractu orbis iuuc
tũ bell' iuuenẽ fortunã morbo exãxit
cetũ rõni q; ſi defectio ſociorũ noiſq; la
tini haud dubia erat tũ tãq̃ deſamni
tib; nõ deſecturã agẽnt. decẽ ꝓncipes
latinoz rõm euocauerunt q̃b; ipareẽt q̃
uellent. ꝓtores tũ duos latiũ habebat
l. annũ ſeanũ. q. l. numiſiũ certeiẽ
ſem ãlo excolonis rõmis ꝙquos pẽ
ſigna uelitraſq; q; ipãs colonias rõnas
uolſci q; exati adarma erant eos no
minatim euocari placuit. haud tãq̃
dubiũ erat ſupqua re accitẽtur. Itaq;
cõcilio ꝓꝰ habito ꝓtores quã rõm pro
ficiſcerẽtur euocatos ſe abſenatu docẽt
romano q̃ actũ iri ſeã credãt. Qid
nã adea reſponderi placeat referunt
cũ aliud alii cẽſerent. tũ annꝰ q̃q; ipſe
ego retuli q̃d reſponderi placẽt tm ma
gꝝ adſũmã rez nrãz ptinẽ arbitror q̃d
agẽdũ nobis quã q̃d loquẽdũ ſit. facile
erit explicatis cõſilius accomodare reb;
ũba. nã ſi q; nũc ſubũbra fœderis eq̃
ſeruitutẽ pati poſſimꝰ. Qid abẽ q̃ ꝙ
ditis ſidicinis nõ rõnoz ſolũ ſed ſan
nitiũ quoz dicto parcamꝰ. reſpondeamꝰ
q; romanis uos ũ inuerit poſituros
arma. ſin aũt tãdẽ libertatis deſide
riũ remordet aĩos ſifedus ẽ ſi ſocietaſ
equatio iuris ẽ. ſi cõſanguineos nos
rõnoz ẽè q̃olim pudebat. Nunc glãri

108

licet si socialis ill'ecta[m] is[tu]m quo adiuncto
duplicet uires suas quis sceru[m] ne absq; om̃
simili bell'i pis p̃nd̃is sum̃dis q; nolunt
Cur nõ omia equãtur: aur nõ ale abla
tmis om̃is. datur i ps uriu[m] i q; ps
e. e q[uo]d nob' hoc pse haud nimis ãplum
q[uo]d cõcedẽtib' rõm caput latio ee. sed
ut ãpli uideri posset diuturna pacis ea
facim[us]. atq; si q[ui]s um q; cõlocandi ipi u
surpãde libertatis tẽp[us] obtastis. en h tẽp[us]
ad e. q; iniuste utã edñi beignitate nob'
data tẽptastis pacienciã negado militẽ
ds dubitat exarsisse eos ãi plus ducẽtõ
ãnoy more solueremus. ptulerũt tñ huic
dolore bellu[m] nrõ noie ãi pligis gessim[us]
q; ne nrõy q[uo]d finiu[m] nob' p nos tuẽdy usq;
ana dabat. nichi itercesserũt. si dicanos. ifi
dẽ receptos. ãi panos absẽ ad nos desisse.
ecatus nos pace adiutus sam̃nites fe
deratos suos audierũt. nec mouerũt sc ab
urbe. un̄ h ill'e tãta modestia n acõsãa ui
riu[m] q; nrãq; ctuay. Ioncos auctores heo
q[uo]d tentib' de nobis sannitib' ita respondi
ab senatu rõno ee ut facile appareret ne
ipos q[uo]d iã postulare ut laciu[m] sub rõno i
prosit. usiurpate m[us] postulando. eo q; illi
uobis tacti cõcedũt siquẽ hoc metuis di
ee phibet. Ego ipe audiente ñ p. r. m[us] se
natuq; sed ioue ipo q; capitoliu[m] i colit
pfector me dictuy ut si nos ifedere ac
sociare ee uelint. cõs. altiz ab nobis
senatusq; pẽ accipiant. h ferociter nõ
suadẽti solui sed pllicẽti clamore q; asse
su omes pmiserũt ut ageꝛ dicẽtq; q; eis
p. nois latini fidesq; sua uidẽntur. h e
romã uẽti i capitolio ei senatus dat[us]
e. u ai. t. mallius cõsul egisset ai eis
exauctoritate prũz ne sannitib' federa
tis bellu[m] iferret. anni tãq; uicto[rum] armis
capitoliu[m] cepisset. nõ legitius iure gẽ
tiu[m] tutus loq̃retur. tẽp[us] erat i q[uo]d tace ma
nli nosq; pe. tãde ai nob' sai pipio nichi
agere ai florentissimu[m] deu[m] beignitate

nũc latiu[m] armis utrisq; sam̃nitib' bello
uictis sibi amis cipanisq; sociis nũc q̃
uallis aduictis uicinis colonias quoq;
uias latinu[m] cõno ptulisse ipiu[m] sed qm̃
uos rogo ipetri sine utipetitis nos i
ducatis ianimu[m] nos q̃q armis posse m[us]
asserere latinu[m] libertate cõsanguinita
ti tribue dabimus ut cõditõe pacis ferã
m[us] equas utrisq; qm̃ uires q; equari dus
imortalib' placuit cõsule altm roma altm
ex latio arcari oz senat[us] pte equa erutrisq;
gente ee. unu[m] pplm una re. p. fieri q; ut
ipeiu[m] cade sedes sit. Idq; oib' nom̃ qm̃ ab
alterutra pte cõcedi necte e q[uo]d utrisq; bñ
utat. sit h sine pacta potior. q; õni omie uo
actmus. forte ita acadit. ut pte ferocie
hui q; õni cons. t. maliu[m] brent q; adeo
nõ tenuit ira ut si tãta demencia. p. e.
apisset ut ab sceno hoie legis actiones
gladio cẽtu[m] isenatu uetuz. sce pulam
dicẽt q; qm̃ ai q; i aula latinu[m] uidisset sua
manu itẽmptuz q; cõsulis adisimulacru[m]
iouis audi uppiter h sceleta iq[uo]d audiuit us
q; hospes q; peregrinos cons. q; peregrinu[m] senatu[m]
i tuo i quid uppiter augurato templo cap
tus atq; ipe oppidus uisur ee. Hactenus fe
dera tullus roman[us] rex ai albanis pri
uris latini h. l. tarq; nio nobisai pristina
feat. nõ ueit i mẽte pugna ap. regillu[m]
lacu[m]. adeo q; cladu[m] uetus uinc; q; uirtus be
nefactoru[m]. Sed ea uos oblii estis ai cons.
uocẽ subsecuta prũz idignatio cẽt pro
ditur memorie aduersus arbrã i plorati
onẽ dni quos testes federu[m] sepi[us] inuoca
bãt cons. uocẽ anni spnẽtis numina
iouis romani auditi. Certe ai cõmotus
ira se auctibulo tẽpli atuo gradu, pri
pitet lapsus pgradus capite grauiter
offenso ipactus uno ita e saro ut sopi
retur examinati auctores qui nõ os
se. in quoz incerto relicti sit. sic inter
sedes ruptor testatione igenia fragore
celi, procella effusa nam q; uera ee q; apta ad

explicit liber

ntẽ sentandã uẽ deũ ficta possunt. Tor-
quus missus absenatu addimi adoe le-
gatos ai ia cetr a mid audisset exclamas
sia ut plo pdigy audiẽ uox parit ñ.
bene hẽt dij pñ mode bellũ cẽlestes nu
mẽ eos iuppiter haud frustra te pcy deũ
hostiuy hac fide sacrauimꝰ qd orlatõ q-
ntos nosqy prẽs cõscripta arma capue
teis duabꝰ sꝯ straꝫ legiones latinoꝝ
bello q admodũ legati iacentẽ uidentes af
fensũ qꝫ exacta uox cõsulũ tñ ardores
ales fecit ut legatos prosilire in
magnũ magꝫ q tumultũ omne. prohq
bãtur q uis gentiũ abeũ iperiũ hostiuy
tegẽt cõsensit senatus bellũ. cõsulibꝰ
q duobꝰ scriptis exercitibꝰ pmãlos pdi
gnosqy proficisci. adiuuãdã famã tñ cẽtã
tu ad capuã quo iã latini socijq cõuen
erãt castra locãt. i hãc utcy omis. cade
dicatur ursa spreuisse uti maiores q pre
humatio habitu agitatoris. dicẽtis er
una atie ipatorẽ exercitꝰ exercitꝰ teis
maiꝰ matꝰq delecti. utriusq exercitꝰ ipa
tor legiones hostiũ supq eas se deuoui
sse cõpꝫ pdigy victoriã fore. hos i
nocturnos uisus ite se cõsules cõsulere
placuit auertiq dei ire uictimas
cedi simil ut si extis cadẽ q somnio ursa
fuerãt. procedereture altiꝰ cõsiliũ si in
placet dij responsa auruspicũ ifidẽti nam
aliꝰ tacite religioni ogruerit. cui adhi
bitis legatis tribunisq q ipius dei ppiti
expositis ne mors uoluntaria cõsiliũ ce
citꝰ fatale terreret cõpant ite se ut ab
ira pte exercitꝰ romanꝰ exercitus cepisset.
Inde se cõis. denouit pp u. q rubroq a
gitatꝰ q cõsilio e ut liqñ diqua seu ca
sulli ipio bellũ administrati cẽt. tale
uti disciplina militares adpisos reuo
cẽtur mores curã agebat qꝺ adsis
latinos bellandi exercitꝰ ligna moribꝰ
armoꝝ genꝰ ita tutio ani ola milita-
ribꝰ cõgruẽtes militos militibꝰ. cẽtu-
rionibꝰ cõturiõ. tribuni tribunis cõpa
res. i. collegæ quibꝰ sꝯ pmouis exercitꝰ
tum manipul' primi hastati pñe quo
exercitꝰ multos cognatos habebat cõsi-
ne hoc ẽt die hostẽ pugnaret fortei
tu exercitꝰ tormaꝫ pfectos q exploratũ
iomis ptes transmiserunt. t. manliꝰ cõsul'
filius sup castra hostiũ cui sus tur malibꝰ
euasit. ita ut uix edi ictu abstatione
pria abẽt. i tusculani erãt cõtros pmit
geminꝰ metuꝰ uir tũ gñe it' suos. tum
filiꝰ clarus. is ii cõnos eqtes ifignẽq
it' cos precẽtẽ cõsul' filiũ. nã omis it'
se utriq illustres uiri non erãt cognoui.
una ne aut turma romana cũ latinis so
ciisq bellũ gesturi esset. qd itca cõsules.
qd duo exercitꝰ cõsulares agent. adeuit
i tẽ manliꝰ iqd ei cũ ill' esset iuppit' iꝫ
fedꝰ uobis uiolatoꝝ testis. q plus pot
polletq si adregillũ lacũ ad sacratẽ uiã
pugnauim' ꝺ quoꝝ efficacem' ne eqs profec
to nimis acrice uob' q collata signa uo
biscũ cordi sint. adea geminus paulo
ante equo prouectus. uis ne igitur dũ
dies ista ueit qua magno cognatꝰ exercitꝰ
moneatis. Intra tu ipe cõgredi metũ ut
nrõꝝ duoꝝ iã hic cuctu cernatur quãtũ
eqs latinꝰ rõno pdest mouet feruẽtẽ aim
uuucis seu ira seu detractãdi certamis
pudor seu iecrupabil' uus fati. Oblitus
itaq ipij cõsulũq edicti pceps ad id cer
tamẽ agitur quo uicẽt an uincetur haud
m'tũ it'ẽt. eqtibꝰ cetis uelut ad spectã
culũ subm motus. spatioq uacui ite iacebat
cãpi ad usꝰ cõcitant equos. q cũ infe
stis auspicibꝰ cõcurrissent. manlij auspi
cio sup galeã hostis metu transcurrit
cẽ eq clapsa ẽ. arcuactis tenũ equis. ci
por aduersarioꝝ ictu manliꝰ cõsurrexis-
set spiculũ it' aures eq sibi. ad cui nul
neris sensũ cũ equus pꝰ ibꝰ pedibꝰ ere-
ctis. magna ui capue q teret. exani-
mis eqtẽ que arripit parmaq; inijcit

lop

atollentē se ab grauu casu manlius ab
iugulo ita ut percostas ferrū eminēt
terre affixit. spolus lectis ad suos reu
ectis cū ouante gaudio turma i castra
atq; in ad pt̄oriū ad prēz tendit ignar⁹
fati futuri q̄ laus an pena meriti eēt
ut me oīs iquit pr̄ tuo sanguine or
tū referrēt. puocatus eqs tria ꝟ spo
lia capta ex hoste cēlo prono qđ ū audi
uit cons. ex timplo filiū aduersatus
gtionē classico aduocati iussit q̄ ū fre
quēs queīt. Q. ñq; iquid tu. t. māli ne
q; ipiū cōsulatē neq; maiestatē pr̄le
ueritus aduīsus edictū nr̄m ex ordie;
ihoste pugnasti q̄ quātū ite fuit disci
plinā militarē qua stetit adhāc die
rōna res soluisti. meq; i cā necessita
tē adduxisti ut haud rei. p. m aut mī
meoz obliuiscendū scit. nos pt⁹ nr̄o
delicto plectemur quā res. p. tāto suo
dāpno nrā pectata luat triste exēplū
sed ipostez salubre uuē tuū erimus
me quidē cū ingenita caritas liberi
tū spes amē istud uirtutis deceptū ua
na ymagine decoris ite mouet. sed
cū aut morte tua sancienda sint. Cō
sulū ipia aut ipunitate ipetuū ab
rogāda nec te quidē si quid inte nri
sanguinis ē recusare cēseā q̄n disci
plinā militarē culpa tua plapsam pe
na restituas. ij. lictoz deligā adpalū.
examinati oīs tā atroci ipio. nec alit̄
quā inse q̄sq; districti cernēte⁹ securē.
metu magis quā modestia q̄uit. Itaq;
uelut emerso abad mutatioē aio cū
silencio defixi stetissent. repēte posq;
cruce cesa filius ē ruoz. tū libero
cōquestu colorte uoces sr. ut neq;
lamētis neq; execrationib⁹ parcētur
spoliisq; cōtectū iuuenis corp⁹ quātū
militaribus studiis funo ullū cōcele
brari pōt extructo ex̄ uallū rogo ce
marcetur. manliana q; ipia nō ipūni

am̄ horrēda sed exēplis q̄ tristiby i posteri
ēent. fec̄ tñ atrocitas pene obedientiorē
duci militē q̄ pt̄ quā q̄ custodie uigilie
q; ordo stationū ītētioris uq; erāt aure.
i ultimo q; certamie cū descensū iatiē
ē ea seueritas pfuit. Fuit aūt ic iuuli ma
xīe bello similī pugna. adeo nich apd
latinos dissonū ab rōna re. p. pt̄ aīos
erat cupeis antea rōnis usu; st̄. Deiñ
posteq; stipendiarij fū st̄ stuta procul peis
fecē q; antea phalāges similes macedo
nicas. hoc postea manipulatū structa
acies crēp ēē. postremo iplures ordies
istruebāt ordo sexagenos milites.
duos cēturiones uexillariū unū habebat.
pma acies astati erāt manipuli distā
tes it̄ se modicū spatiū. manipulus.
leuis uicenos milites aliā turbā sau
toz habebat. leues aūt q̄ hastā tñ ce
saq; gererēt uocabāt. Ih pma foris
iatiē florē uuenū pubescentiū admi
litiā habebat robustior iñ etas totidē
manipuloz q̄bz pncipibz ē nomī obse
quebantur sagittari oīs isignibz maxīe
armis. Ih trigīta manipuloz aginē
antepilanos appellabāt q; sub signis
iā alij. xb. ordies locabātur. Exquib⁹
ordo un⁹ quisq; tres ptes hēbat eaz u
nā quāq; pmū pilū uocabāt. Tribz ex
uexill' o stabat uexillū. clxxxvi. hies
erāt. pmū uexillū triarios ducebat.
uetanū militē expectate uirtutis.
sedm roratios min⁹ robois etate fālsq;
teraū accēsos minime fiducie manu.
eo q; ī postremā actiē rei iacebātur ubi
hus ordibz erat⁹ istructus eēt. Hasta
ti omīuz pmi pugnā ibāt si hastati
profligare hostē nō possent. pede pso
eos retrocedētes i int'ualla hostiū pn
cipes recipiebāt. Tū pncipū pugna
erat hastati sequebātur triarij subu
exill' cōsidebāt sinistro cubite pōrecto
scuta i nixa humis. hastas suberecta

Romani pmo
inuenerunt
dipa adpugni
dum.

auſpice i tra ſiras haud ſecus quã ual-
lo ſepta ilorreret atice tenẽtes ſi ap-
ud ꝓncipes quoz haud ſatis ꝓſpere cẽt
pugnatũ. A ꝑma atie ad triarios ſen-
ſũ referebãtur. vbi rẽ ad triarios redi-
ſſe cãi laborabat ꝓbio ĩcepit. Tria
rij cõſurgẽtes ubi ĩtualla ordinũ ſuo
rũ ꝓncipes. ⁊ hastatos recepiſſent. ex
timplo cõpſſis ordinib uelut claude
bant uias. unoq cõtinẽti agmĩe iam
nulla ſpe poſt relicta ilostẽ iacebãt.
Id erat formi doluſſimũ hosti cãi uelut
uictos iſecuti nouã repẽte actẽ exur
gentẽ auctã numero cernebat aũt
quatuor fere legiones quinis milib
peditũ. ⁊ tib ſingulas legiones ter
cenis. altm tm ex latino dilectu adici
ebatur ꝙ ea tẽpeſtate hostes erant rõnis.
Eodẽq ordĩe iſtruxerãt acẽ nec uexi
lla cãi uexill' tm. uniuſi hastati cãi ha
ſtatis. ꝓncipes cãi ꝓncipib. ſed centu
rio quoz cãi centurione ſed ordines tũ
bati nõ eẽnt cõcurrẽdũ ſ cẽ ſaciebãt.
duo ꝓximi pili ex utraq atie ĩt triarios
erãt. romanꝰ corpore haud quãquã
ſatis ualidus. cetiz ſtrenuus uir peri
tuſq militie latinus uiribz igens. tel
latorq ꝓmꝰ. uotiſſimi ĩt ſe. q pares
ſemp ordĩes duxĩnt. rõno haud ſatis
fidẽti uiribz iã rome ꝓmiſſũ erat abcõ
ſulib ut ſubcẽturionẽ q ſ uellet le-
gẽt ꝙ tutaretur eũ abuno deſtinato
hoſte. Isq iuuenis ĩatie oblatus ex cẽ
turione latino uictoriã tulit pugnãi
q haud procul radicib neſiuuꝫ mõtis
q̃ ma adueſerim febat rõni cõſules
ꝓuiſq educẽt ĩatiem ĩmolauũt. De
cio caputio cincris afamiliari ꝑte ce
tio caputio cincris afamiliari ꝑte ce
ſũ aruſpex dicatur oñdiſſe alio q acie
ptã diis hostiã cẽ manliũ egregie lita
ſſe. Atq bñ iquid hĩt deꝰ ſi ab collega
litatẽ ĩ inſtructis ſiẽ añ dictũ ẽ ordi
nib ꝓcesſerit ĩ atiẽ. manliꝰ dextro. deꝰ
leuo cornu ꝑerat. ꝓmo utrinq eqs ui
rib eodẽ ardore aiõz gẽbatur res. deiñ
ab leuo cornu hastati rõni nõ ſẽntes
ĩpreſſionẽ latinoz ſe ad ꝓncipes recẽ
pe ĩhac trepidatiõe. deꝰ cõſul. nõ. uale
riũ magna uoce ĩclamat. Deoz ĩq
opt ualeri opẽ agẽdũ publicus pontifex
pop. rõni. p. rei uba quib me plegio
nib deuouea. pontifex ẽ toga ꝓtexta
ſumẽ iuſſit. ⁊ uelato capite manu ſb
tem togã ad mẽtũ exerta ſup teliũ ſub
lectũ pedib ſtantẽ ſ dicẽ. Iane iuppi
ter mars pater ĩquid. q̃rine bellona.
lares. diui nouenſiles. dij idigẽtes
diui quoz ẽ potãs uiroz hoſtiũ. duq
manes uos ꝓtor ueneroz. ueiaz preto
ferroq uti pop. rõno q̃ritiũ uim uictoꝛ
riãq ꝓſpetis. hostesq pũ. q̃ritũ terro-
re formidĩe mortq afficiatis. ſicut
ubis nũc cupaui ita p r p. q̃ritaũ exci
tã legionib auxiliis. pũ. q̃rica ũ legio
nes auxiliaq hoſtiũ mctũ deis maiꝰ
telluriq deuouet. Ih ita pcatis. lictoꝛ
res ire adẽ malluũ iubet maturecq.
college. ſe deuotũ ꝓcatu nũciare ipſe
i cinctus cinctu gabino armatus ie
quũ iſiluit. acſe i medios hostes ĩmi
ſit cõſ. pectus abutq atie aliquãto
auguſtioꝛ humano uiſu ſiẽ acelo miſ
ſus placatũ oĩs deoz ire ꝙ pestẽ ab ſuis
auſaz ĩ hostes ferret. ita oĩs deoꝛ pa
uorq cãi illo latius. ſigna ꝓmo latino
rũ turbauit deiñ ĩtotã peditus aciẽ
puaſit. Euidẽtiſſimũ id fuit pauorẽ
ac fuga hoſtiũ ſecãi dẽcius circãi ferens
cadit morq cõſternatio ⁊ cõſulio erat
latini. Quid quacãq equo ĩuectus ẽ ĩ
haud ſecus quã peſtifero ſidere icti pa
uebãt. Ih uero corruit obrutus tel' iñ
iã haud dubie cõſternate colortes lati
noz fugã ac uaſtitatẽ late fecerũt. ſi
ml' q rõni exſolutis religione cãis uelut.
Tũ ꝓmũ ſigno datũ cohorti pugnã in

tegri ediderũt. Nã q̃ roranꝫ parrebãt
iter. añ pilanos addidrãtq; uires ha
statis ac p̃cipibꝫ q̃ triarij genui dextro
i mixti uultũ cõs. adcõsurgendũ exper
tabant procedentẽ deiñ certamiẽ cũ
alijs ptibꝫ multitudo superaret latinoꝝ
manlius cõs. audito cuẽtu collegæ a
muc⁹ farq; erat lacrimis nõ min⁹ quã
laudibus debitis, plecatus tã memo
rabilẽ mortẽ cẽt. paulusp addubitauit
an cõsurgẽdi iã triariis tp̃s cẽt. Deiñ
meli⁹ rat⁹ i tegros eos adultimũ diser
men. fuari acẽ̃los ad nouissima ate
añ signa procedẽ uidz. Qꝫ ũ subiecte ex
templo latini tãquã idẽ aduersarij fecis
sent triarios suos excitauerũt. q̃n.
aliq̃n diu. pugna atroci cũ q̃semetipꝫ
fatigassent q̃ hastis aut p̃fregissent
aut habitassent pellerẽt ui tũ hostes
deiecta tũ iã rati pt̃ẽ tũq; adcrescemã
actẽ cũ cõs. triariis. Cõsurgite nũc
iquid integri aduersus fessos memores
prĩe parẽtũq; cõiugũ ac liberoꝝ me
mores cõs. pugã uictoria morte oc
cãlentes. Ꝫ triarij cõsurrexerunt integ⁹
refulgentibꝫ armis. noua exin prouiso
exorta acies receptis itualia ordinũ
it̃ p̃filamis. Clamore sublato p̃cipua
latinoꝝ pturbant. hastisq; ora ferientes
p̃mo robore uiroꝝ celso palios manipu
los uelut ĩhermes, pre icati euasere.
Tantaq; cede pruꝑre tũ ucos ut uix
quarta pt̃ relinquerent hostiũ san
nites quoꝝ sub radicibꝫ mõtis, paul i
structi p̃bucre troꝝ latinis cetin it̃
omis aues socios q̃ papia laus ei. fel
li pnes cõsuli fuit. Quoꝝ alt̃ omẽs mi
nas pcalaq; ab deis supis iferisq; i
se unũ uirtute. Alt̃ ea uirtute eoq; cõsilio
ipsio fuit ut facile cõuenerit it̃ rõnos
latinosq; q̃ eo pugne memoriã posteris
tradiderũt. Vtrumq; p̃ter. t̃ manlio
dux fuisse ea futurã haud dubie fuisse
uictoriã. Latini ex fuga sem̃ ĩna cõtulerũt.
castra eodem p̃lui capta multiq; mortales i
uiuii oppidi marie cãpani. Decai corp⁹ ne eo
die iudicetur nor q̃rentes oppidi. Postero
die iudicii it̃ maxiaz hostiũ stragẽ operi
tum telis finiq; q̃ par morti celebrate col
legæ fẽm ẽ. Illꝰ adiciendũ uidetur hanc
cõsi dictatoriq; q̃ptori cũ legiões hostiũ
deuocaret. nõ utiq; se sed quã uelit ecle
gioẽ rõna sẽpta auc deuouẽ si his hõs q̃
deuotꝰ ẽ moritur, ppe fãm uideri ui mori
tur cũ signũ septẽ pedes altũ. aut maio
rẽ terrã defodiet piculũ hostia cedi ũ illud
signũ. Defixum erit eo magrãtũ rõnũ
escendẽ fas nõ cẽ sine auct se deuouẽ
uolet sicuti dec⁹ deuouit. Si moritur nr
suũ nr ꝓ. duumuũ pure factet. Qꝫ sese
deuouit uulcano armo suũ cui alij diuo
uouẽ uolet. hꝰ ẽ celo sup q̃ stans cõs.
Precatis ẽ hostẽ p̃teri fas nõ ẽ. si pcaut
martis uouet. auribꝫ placim fieri hꝰ q
si omis diuini humaniq; moris memo
ria abolcuit. Noua pgnaq; oia p̃sas
ac patis p̃fẽdo. haud abreduri ubis
q; ipis ut tradita nũcupataq; se referr
re rõnis. Post plui demũ frã samites
uciisse subsidio. Expectato cuẽtu pug⁹
apd quosdã auctores iuemo. latinis
quoꝝ ablauimo auxiliũ. Dũ deliberã
do tẽ tp̃s uictis demũ ferri aptũ. q̃ai
ptis p̃ma signa q̃ps agmis cẽt egressa
nũtio adlato dedade latinoꝝ cũ cõsulis
signis retro i urbẽ rediretur. p̃torẽ eoꝝ
noĩe milionũ dixisse ferũt, ppaulu
lauia magnã mẽdẽ cẽ rõnis soluẽdã.
q̃ latinoꝝ pugne supfuerãt militis in
nerib⁹ dissipati cũ se i unũ cõglobasset.
uesti urbs ei receptaculũ fuit. Iiconi
cilius numisius iperator eoꝝ adfirmãdo
cõe uẽ mare bellũ utrũq; acie pari ced
p̃stauisse victoriaq; nom̃ tñ penes
rõnos ee certam, puncta fortuna illoꝝ
glore finem duo cõsuli p̃toria. altũ

parricidio filij · altū cōſ. Deuotiq; ex
trucidati ꝛ cæſi omēs a fossa hastauelij
p̄ruapes stragē ꝛ ad signa ꝛ post signa
fēm triarios. Postremo rē restituisse
latinoz ꝛ si pacē ad eā copie sint tū sup
plemēto ul' laciū p̄us ēe ul' nullos q̄
rōm. Itaq; si uidetur eis se ꝛ latinis ꝛ
ex uolscis. ipſos. iuuētutēq; ꝑ re ex arare.
reditur. i festo ꝛ arij capuā cē rōnoq;
nil aī minus. q̄ p̄lū exp̄ctatis n̄ opi
nato aduētu paulisp̄ fallacib; lictis ꝛ
laciū nouiq; uolscū missis. Qua q̄ nō it̄
fuerāt pugne ad credendū tēmē facilio
res erant. Tumultuari undiq; ex arius
rapti conscriptus cōuocat. huic agmini
torq̄tus cōſ. ad triariū it̄ sinu ecſam
mēturnasq; is locus ē occurrit p̄usquā
castris locus capitur. saranis utriq; iacē
uis cōiectis pugnatū delectatiq; ē. adeo
ē acriſe res ſt̄ ut cōſ. uictorē ex arium
ad deplōrandos ag̃os coꝛ ducēta dederint
se omēs latini deditionēq; eā cāpani sēq
rēdiderūt laciū capuaq; agro multati lati
n̄ agri p̄uernati. addito agro ꝛ faler
nus. q̄ ip̄. cāpani fuerāt uosq; aduul
turnū flumē plebi rōne. Diuiditur bina
i latino iugera. ita ut quadrātē. exp̄u
nati cōplerēt. data terna i falerno. qua
drātibꝫ ꝛ iā plongi nquitate adiectis
ex ira p̄nā fuē latinoz laurētes. cāpa
noq; eq̄tes q̄ nō defecerāt. Cū laurē
tib; renouari fedus iussiuz renouatur
q; ex eo q̄nis p̄ die dcamū latinaz ꝛ
quitib; cāpanis. ciuitas nō data mon
umēto ut eēt eneā tabulā i ede castoris
rome finxerūt. Vectigal quoz eis cāpa
nus p̄plēs iussus pondē i singlis q̄nis
fuere aūt mille ꝛ sexcēta denarios. nū
mos quadrigenos. q̄nquagenos ita
bello gesto p̄mus p̄na q; pro tanusq;
mīto p̄rsolutis. Gallius romā redit
cui uenienti seniores tūi obuiā ex i
sse cōstat iuuētute ꝛ tuic ꝛomī uita. d

uite abiſatī cū exectatiq;. Anciates in
agrū ostiēſz ardētē soloniū i cursiōes
fecerūt. malli oīs. q̄ ip̄e pualitudiem
id bellū exeq; neq̄erat. dictatorē. l. papi
riū crassū q̄ cū forte erat. p̄tor dic̄. alto
magꝫ eq̄tū lucī papirī cursor dict. n. me
morabile aduīsus anciates abdictatore
gestū ē. cū aliquot mīses statua i agro
āciati hūſſet. āno isig̃ uictorie de tot ac
potētib;. ipſos. adh cōſulū altī nobli mōte.
altī sic̄ truci. Ita claro admemoriā ip̄io
fuerīſſe cōſ. tici emili manlitiī publiī
philoneq; ſimilē matiā rex ꝛ ip̄i aut suar
rex. aut parciū i rē. p̄. magꝫ q̄ pace me
mores latinos obira agro amissi rebelli
tes i cāpis fr̄enectinis fuderūt castrisq;
eruerūt. i publilio cui ductu auspitioq; res
geste erāt i dedictioēz acceptos. latinos
ipſos. qs i uiuēt cesa erat. emili ad pedū.
exatū duē. pedinos tuebatur tiburs p̄ne
stinꝰ uelitrīq; ipſis uenerāt. Et ablauinio
antioq; auxilia ū cū plus q̄dē supioꝝ rōn
ēet adurbē ip̄is pedū castrisq; sociꝝ ipſo
rūq; ubi aduūcta erāt i tergo labor resta
ret bello i fecto repēte omisso cōſ. q̄.
collegę decreti triūphū audiuit ip̄e q;
triūphi añ uictoria. flagitatoꝝ romaz
redit qua cupiditate offensis p̄ribꝫ ne
gātibꝫq; n̄ p̄da capta. haud dedito triū
phū. hīc alienat̄ absentatu emiliꝰ seditiōs
tribunatib; similē de iñ cōſulatū gessit
nā nz quo ac fiunt cōſul crimināri apd̄ ipſz
p̄cēs destitit collega haud quaquā adū
sātē. Q̄ ꝛ ip̄e d̄plebe erat matiā aūt p̄
tebat ēminib; agere i latino falernoq;
agro maligne plebi diuisus. Post q̄ se
natus finire ipiū cōſulib; cupiēs dicta
torē. Dic̄ abeo magr̄ eq̄tū iuniꝰ brutus
dēs dictatura p̄plāris ꝛ oronib; i p̄cēs
ēminosius fuit ꝛ q̄ ꝛ eas legēs fr̄eā diffi
mas plebi scita oīs q̄ritēs tenerent.
alterā ut legiī q̄ comicius cēturiatis fer
rētur añ ii tū suffragiū p̄cēs auctores

fierẽt · t̃nã ut alt̃ utiq; explere ai eo uẽ
tui sit · ut utrũq; plebeiũ fieri liceret cẽsor
crearet̃ · pl⁹ eo ãno demi acceptũ dadis
ab coñs · ac dictatore · Quã eruictoria
eor; belliciscq; rebꝰ foris auctũ ĩpiũ pẽr
ceredebat · ãno isequẽti lucio furio cami
llo · c̃ · menio cõs · q̃ isigne⁹ omissã rec
a emilio supioris anni coñs · expbra
retur · pduc armis utiscq; comiũ; er
pugnãdũ ac defendũ senat⁹ fremit co
actiq; noui coñs · oĩbꝰ eã rẽ p̃ũti, pfica
scãtur · Jã latio is stat⁹ erat rex · ut nc
bellũ neq; pacẽ pati possent adbellũ opes
derãt · pacẽ abagri adempti dolorẽ asp
nabãtur; medius consulus stãdũ uidebã
tur oppidis se tenẽnt · ne lacessitus rõ
nus cãz belli hẽret · Et si qui⁹ oppidi ob
sidio nũciati eẽt · ũdiq; exoĩbꝰ p̃s ·
auxiliũ obsessis ferretur · neq; tũ n̄ ad
modũ adpaucas p̃s · p̃dã adiũcti st̃ ·
tiburtes p̃nestenq; · Quor; ager por
erat pdũ p̃uenẽ · Jrica nos lauinoq;
q; uelitnos · anciatibꝰ uolscis secũ iũ
gẽtes adsaturẽ silumn menio ĩpuiso
adort⁹ fudit · Camillus adpdũ ad tib
urtibꝰ maxĩe ualido exercitu maiore mo
le q̃q̃ · eq; p̃spero cuẽtu pugnat tum l'
tũ maxĩe repentina it̃ p̃lũ eruptio op
pidanor; frẽ ĩquos pte erat cõũsa ca
millus nõ cõpulit solũ eos ĩtra mea.
sed eodẽ q; iã die cũ ipõs auxiliaq; eor;
ptulisset oppidũ scal' cepit · placuit nũ
iã maiore conatu aĩoq; abuni⁹ expu
gnatiõẽ urbis adpdomãdũ laciũ uic
torẽ circaiducẽ exercitũ · nc quieuẽ añq̃
expugnãdo aut idẽditiõẽ accipiẽdo
singlas urbes laciũ omẽ subegẽ p̃si
dius iñ disposit⁹ precepti oppida cõm
ad destinatũ omniũ cõsensu triũphũ
decessere additus triũpho honos ut sta
tue eq̃stres eis rata illa etate res an
foro ponẽntur p̃q̃ comicis ĩinsequẽ
tẽ ãnũ coñs · rogarẽt · Camillus de
latinis pp̃s · adsenatũ retulit atq; ita
diff̃uit · pẽ · q; bello armisq; ĩlatio agẽ
dũ fiunt id iã deũ benignitate ac uirtu
te militũ adfinẽ ueĩt cesi adpdũ satu
req; st̃ exercit⁹ hostiũ oppida latina q̃ãcũ
exuolscis aut ui capta aut recepti ĩde
ditiõẽ; p̃sidius tenẽtur · urbis reliq̃ con
sultatiõẽ · Qm̃ rebellando sepi⁹ nos solli
citãt q; nã m⁹ ppetua pace q̃etos obtine
am⁹ di imortales · ita nos potẽtes h⁹
cõsiliꝰ fecerũt ut sit laciũ deũ an nõs
ura manu possiderit · Itaq; pacẽ uobis
q; adlatinos adtinet parate ĩperpetuũ
ul' seuiẽdo ul' ignoscendo potestis · uul
tis crudel' cõsulere ĩcreditos uictos
q; licet delere omẽ · laciũ uastas inde
solliciatu dies facẽ uñ socialẽ egregio
exercitu · p multa bella magnaq; sepe
usi estis uultis ex⁹ · maior; augẽ rem
romanã uictos ĩciuitatẽ accipiendo
matia ceelestendi · p suũmã gl̃az subpedi
tat certe id firmosissimũ longe ĩpiũ
ẽ q; obtemperantes gaudẽt · sed maturato
op⁹ ẽ qui cq̃d statuere placet tot · p̃p̃s ·
it̃ sperm metuiq; suspensos aĩ hẽtis q
urãm itaq; tereis curã quã p̃mũ ab
solui q; illor; aĩos dũ expectatiõẽ stu
pẽt · seu pena seu beneficio p̃occupari or; ·
Nostrũ fuit efficẽ ut omniũ rex · ad cõs ·
dũ potãs eẽt · Verũ ẽ decernere qd̃ op
timũ nob' reiq; p̃sit p̃ncipes senatus
relatione cõsul' desuma rem laudare ·
sed aĩ alior; cã alia eẽt · Ita exprediri pos
se cõsiliũ dicẽ ut promitto cuiq; statue
tur · si desinglis notãti referrẽt pplis ·
Relatã igitur desingul' decretiq; lanu
uinis ciuitas data · sacraq; sua redita
ãi eo · ut edes lucosq; sospite uinonis
comunis · Ianuuinis municipamus
ãi · p̃p̃ · r̃ · eẽt ariciani nomentaniq; q
predani eodẽ iure quo lanuuini iciuita
tẽ accepti tusculanis seruata ciuitas
q̃ haberbant · cmẽq; rebellioñs a p̃p̃ · fraud

ipa uoce auctores ulsii in uclitnos ue
tes ciues romanos. Q3 ciues rebella
sset grauiter seuitu3 muri deiecti.
7 senatus inde adduct9 ussitq3 transti
trī habitare ut ei9 q3 tastiberī dephēs
cet usq3 ad. ā. passiu3 claricatio cet.
Nec p9q3 ere psoluto his q3 cepisset cr
uncla captū hret iagrū senatoz colo
ni missi. quib3 adscriptis spem antiq3
frequētie uelitre receperūt 7 ancaiu3
noua colonia missa cū eo ut ancaatib3
mitterētur. si q3 ipi adscribi coloni uellēt.
naues iñ longe abacte i dictūq3 ma
ri ancaati pp ē 7 ciuitas data taburtes
pnestinisq3 agro mlctati. Neq3 ob recēs
tm rebellionis coī cū alus latinis ēmī.
sed qd tedio ipius n̄. cū gall' gente effe
rata arma quodā cōsociassent cet'is
latinis pp'. connubia cōmitiaq3 7 cōsilia
iter se ademiunt cā pais eq3 tib3 lois cā
q3 cū latinis rebellari noluissent. fun
danisq3 7 fōr'nis q3 pfines coz cuita pa
catiq3 semp fuisset uia ciuitas sine
suffragio data ciuanos sulsulanosq3
ei9dem uicis cōditionisq3. c. capuā cē
placuit. Naues anciatū ptī i nauali o
reme subducte. ptī icense rostrisq3
eaz subiectū i foro extructū adorna
ri placuit rostraq3 io tēplū appellatū.
c. sulpitio longo. p. actio preto cōs. cū
oīa nō opes magis rōne q3 beneficiis
parta grā bona pace obtinerēt. it sidi
cinos aux cosq3 bellū ortū. arū q3 tu
manlio cōs. ī deditiōez acceptī. n. deiñ
mouerāt. eo petēdi auxiliu3 ab rōnis
cū. uisti9 fuit. sed p9q3 cōs. ab urbe
uisserat ē senatus defendēdi aurūcos
exercitū educent. fama adfertur aurū
cos. metu oppidū defuisset. p fugosq3
cū cōiugib3 ac liberis suessam cōmu
nisse q3 nūc aurūca appellata meia ātī
qua eoz urbēq3 absidicinis deletā ob
ea īcensus cōsulib3 senat9 quoz cōcti
tione p9dita loci cet dictatorē dici uisit.
dict9. c. claudī ir egillēsis mag' eq'tū. c. da
udiū ortatorē dic religio iniecta dic
tatore 7 ei augures uitio creatū uideri
dixissent dictator magrīq3 eq'tū. se ma
gratū abdicauit. Eo āno minutia uestal'
suspecta p'mo pp' mūdi orē. uisto cultū
isimulata. Deiñ ap9 pōtifices abudicr
suo ci decreto coz. uissa cet sacris absti
nere familiaq3 ipotāte hrē fco uidito
uiua subterratur. ad porta collinā dextra
uiā stata defossā sceleratoq3 cāp creo ab
icesto id ei loco monī factū. Eodēq3 āno
publ9 philosophus rōn9 p'mū deplete ad
uisante sulpitio cōs. q3 negabāt rōem
ei9 se hītuq3 ē fc̄s adsenatū. cū isūmis
ipius id nō obtinuisset min9 i pretexta
tendente iseqns ānus. l. papirio crasso.
cesone diulio cōs. ausonū mag'. nouo
quā magno bello fuit i signis ea gens
cales urbē incolebat sidicinis finitimis
arma cōsūrāt unoq3 pelio ut sane memo
rabili duoz ppleq3. exat9 furius. ppiq3
te urbiū 7 ad fugā p'nioz. q3 fuga ipa
tutioz fuit ne tū omissa ei9 belli aura.
pribus q3 tocēs iā sidicini aut ipi move
rāt bellū aut mouētib3 auxiliū tulerāt.
aut cā armoz fuerāt. Itaq3 oī opa ad u
sē. ut maximū ea tēpestate ipatoreq3
ā. ualeriū corui cōs. quartū fiebant
collegā addit9 coruo. ā. acili9 regulus
7 ne forte casu crearet'. petitū ab cōs.
ut exē sortē corui capuicia eēt. exitu
uictore asupioribus cōs. adepto ad tales
uñ bellū ortū erat pfect9 cū hostes absu
pioris q3 iā certaminis memoria paui
do clamore atq3 impetu p'mo fudisset meiā
ipa oppugnare ē agressus 7 militū q3d
is erat ardor ut iam iñ cū scal' succedē
admuros uellēt cuasurosq3 cōtendent
coruus q3 id arduū. fcū erat labore mi
litū pcu9q3 pido. pagē icptū uoluit.
Itaq3 agēs 7 uineas egī turresq3 muro

admouit quay usum forte oblata opp
timitas pcuit nãq; aĩ. fabius romanũ
ai pneglegẽtiã custodũ festo die uindis
ruptis per murũ iné opta rõnoy reli
gata adpinã muri reste suspẽsus malby
sedimissiset ppulit ipatorẽ ut uino epu
lisq; sopitos hostes adgrederetur nc maio
re certamĩe capti ai urbe ausones sũt
quã aac fuisĩ erãt. pda capta igens é. p
sidioq; ipposito calli reducere romã legi
ones cons. ertũ phauit. q neacalius ex
pers glé eet. uissi ãlo cons. aduisus sidi
anos ducé eratũ dictatorẽ añ ersenatu
cõsulto comitioy hũdoy cã dicunt. l.
emiliũ mamerciniũ. is magrũ eq̃tuq;
publiũ philonẽ dié dictatore comitia
hũte cons. creati st. T. uetl. s. p. postumi
q si belli ps aĩ sidianis restabat. Tamẽ
ut beneficio pueirent desideriũ plebis
de colonia deducẽda cales retulerũt frãq
se. u. q̃ugẽtũ hoĩes coscribẽtur. uy. ui cos
colonie deducẽde agroq; diuidẽdo ara
uunt cesonẽ diulliũ. T. q̃ncliũ. aĩ. fabi
ũ nouũ dciũ cons. auctiby eratu actp
to igressi hostiũ fines pl'ando usq; ad
meiã actp urbẽ puenerũt. Ibi q̃ igẽti
eratu cõpato sidiani q ipã pertremo
fre dimicatori enixi uidebantur q sã
nũ fama erat cõcuri ad bellũ dictatoz
ab cons. erauc tr senat dict. p. cornely
rufin mag eq̃tũ. aĩ. attoni religio de
iñ icessit uitio eos creatos magrãtuq;
se abdicauerũt. q q̃ pestilentia i secuti
é uelut omiby q uitio cõtactis auspiciis
res ad it regnũ redit abit regno iito
p q̃ntũ demũ it rege. aĩ. ualeriũ cor
uũ eratũ cons. a. cornely itiu q cõ.
domia trãq;ll reby fama gallica belli
p tumultu ualuit ut dictatorẽ dici pla
ceret. dictus. aĩ. papiry crassus. q mag
eq̃tũ publi ualeri publicola. a q̃bus ai
dilectos itẽa quã ad illius finitima bel
la ualerentur exploratores missi. attule
rũt q̃cta cia apd gallos ee. sãnũ q̃p
iã altin ãnũ turbari nouis cõsilius
siuspectũ erat eo exagro sidiano eratq
rõno nõ reductq cetey sannites bellũ
alexandri epirẽsis ilucanos egit.
q duos pp ad ũsus regẽ esent sibe apesto
facientẽ sigis collatis pugnauerũt. eo
certamine superior alexander i certuz.
Qua fide ailtur. si pñ cta processisset.
pacẽ ai rõnis erat. eodẽ ano cẽlius act
nouiq; auces censi tby peos addite matia
q scripta cẽsores addiderũtq; p. philo.
sp. postumi rõni sñi ac terrani lege ab. l.
papirio. p. é. lz. lata qua ciuitas sine su
ffragio data. Ineo ano domi militiaeq;
gesta fedus isequẽs ãnus seu itẽporie
tebi. seu humana fraude fiuit. aĩ. dadio
marcello. é. ualerio cons. factũ pnatũ
q uarie iannalibz cognom cons. q̃d
uerũ sit illd puclim. Nec oms auctores
st proditũ falso ee uenenis ablũptos
quoy mors isamẽ. ãnũ pestilencia erat
sie proditur tã res. nc cui auctoy fidẽ
abrogauĩt erpnẽdã é. Cũ pmores
ciuitatis similibz moribz eodẽq; ferme
oms cuctu morerẽtur. acalla q̃dã atq;
fabiũ maximũ edilem curulẽ i dictatu
rã se cãm publice pestis professa é. si ab
eo fides ꝺ data eet haud futurũ nocte
i dictũ fabi cõfestim rẽ ad cons. cons. ad
senatũ referũt cõsensuq; ordis fides i
dicta data. Cũ patefactũ mulierbri fraud
ciuitatẽ pmi matronasq; ea uenena co
qre q si seq̃ exẽplo uelint manifesto ꝺ
phendi posse secuti idiee q quoquẽtis q̃s
dã medicamẽta q rendita. Alia iuuene
rũt q̃bz isoy dclatis q xx. matrois apd
quas deprehensa erãt puiatorẽ accitis duc
exeis cornelia q sergia pricie utraq; gẽ
tis aĩ ea medicamẽta salubria ee con
cẽdẽt ab cõfutãte ibice bibere iusse
ut se falsis armẽtaria arguerẽt. spatio
ad sibi quẽdã dato aĩ fũ moto ppo. i

i iucio. cetin
ico pui refert

conspectū omniū rē. adeatq; reuulsi
sent. haud abnuētibꝫ q̄ll bibere epoto
medicamēto suā q̄q; fraude oīa ifē
runt. Cōprehēse ex. eis cōmētio magⁿ
nūz matronaꝝ idicauūt exēplo ad. c.
lxx. dāpnate neq; delectus aīi ex
die rome q̄siti ē. Prodigiū ea res loco
bita captiq; magⁿ mētibꝫ quā cōfelecta
tos simil' uasa. itaq; memoria exānali
bꝫ repetita. i. secessionibꝫ quōdā plebis.
clauū abdictatore fixū alienatiq; de
sordia mētes hoīnū eo placulo cōpotes
sui fecisse dictatorē. clauū figendi cā ē
aīi placuit. creat' cōs. q̄ntillius magⁿ
eq̄tū. l. ualeriū dix. q̄ fixo clauo magi
stratu se abdicauūt. creati cōs. papi
riꝰ crassus itēm. l. plauci uenox aui pn
cipio āni legati eruolscas scrabatemi
q̄ lucani romā uenerūt orātes ut i fidē
recipentur. si a samnicāū armis defen
di ēent se sub ipio. p. r. fidelit' atq; o
bedienter futuros missi cui absenatui
legati denūciatiq; samnitibꝫ ut eorū
pplōꝝ finibꝫ uī abstinēnt ualuitq; ea
legatio nō eī. q. pacē uolebāt. sanni
tes quā q. nō dū pati erāt adbellū. Eo
dē āno puernas initiū cui socij funda
riꝫ dux q̄ā fuit. fundan⁹ ututibus. hac
aūs uir nō romi solū sed romē dar⁹ eds
fuere ipalatio ei⁹. q uacui prata distrup
to edificio publicatoq; solo appellati
adiūsus huic acuastātē effuse setinū
norbanūq; q̄ocanū agrū. l. papiriꝰ p
fect⁹ haud paul cast⁹ ei⁹ cōfecit uitubrio
nē ut uallo se tenēt adiūsus ualidiorē
hostē fama ostare mēs. Nec ut longi⁹
a castris dimicaret animꝰ subpetē iur
tota ēē prti castroꝝ explicata ate si
gnā magis certo quā spēi haud hostiꝫ
exspectate militē sine cōsilio sine au
datia depugnat. sutleui momēto. Nec
ābigue ē uicē ita breuitate ipā loca
facilioꝫ exceptu i cā ppiusq; castra haud

agere militē. amissa acie ē tutatus nē sere
q̄squā sup certamine pauci i turba fuge
extreme cū i castra reiterūt cesi. p mistꝫ
tenebris puerni iñ pretiū agmīe arcpi
to ut muriꝭ pcl quā uallo se tutarēt ur.
a puerno plauci alt' cōs. puastatis pa
ssim agris pdaq; abacta iagrū fidani
exercitū iduat ingrediēta fines senatus
fundanoꝝ occurrit negāt se pius trabio
secutāq; ei⁹ secutis pcatū uelisse sed pro fi
dano pplō quē ex culpā. belli cē ipm ui
tribui iudicasse. cui receptaculū fugē p
uernui habuit nō priꝰ fidanos puerni.
igit' hostē. pp. r. q̄rēdos persequēdosq;
cē q̄ simul a fundanis ac romanis utriq;
prie immemores defecerint fidis pacē cē
q̄os rōnes q̄ gratā memoriā acceptē
ciuitatis orare se. cōs. ut bellū abi no
xio pplō abstineat agros urbē corpa ipoꝝ
cōiugū q̄ ac liberoꝝ suoꝝ ipotāte. p. r.
cē fiturū obq; collaudatis fidanis cōs.
sit terisq; rōm missis iofficio fidanos
cē ad p̄inū flex itū. Pri agmē adiūsii
i eos qui capitū cōiurationis fuerāt a
cōsul' scribit daudi⁹ ad. cccl. excōiuratos
uictos rōm missos eāq; deditionē absē
natu nō acceptā qd egēnū atq; humi
liū pena defūgi uelle fundanū pplm cē
fuerint p̄inū duobꝫ cōsularibꝫ creatis
qui obsidē tur. alt' cōs. comitioq; eā rōm
reuocatus certe res eo āno i arcto p̄mū
statuit nō dū p̄functos cura p̄unatis
belli tumult⁹ gallica fama atroxi uasit.
Haud ferme uīq; neglecta prīb⁹ certē
plo ig⁹ cōs. noui. l. emili⁹ mamercin⁹
q plaui⁹ eo ipō die. kal'. q̄ntilibꝫ quo
magātū inierāt cōpare it' se prouincia⁹
iuffi mamercin⁹ qui gallici bellū cue
nerat scelē exercitū sine ulla uacatiōis
uelā q̄n opifici quoꝝ uulgus q stellu
larū minime militē ptereā genus
exercitū dicitur uelocīq; igne exercitus
contract' ut in obuiā gall' isetur lōgi⁹

discedi. ne alio itinere hostis falleret ad
urbē intentōs nō placuit paucos. dein
post dies satis explorata tpis ei qette a
gall' puernū omīs cōuersantis dupr
in fama ē. Alij icaptā urbē intrubiūq
uiuū ipotāte uecisse. alij pq ultima
adhiberet' uis ipm se īdeditionē cōss.
ta decreū pferētis pmissis se auctores
st' itriumūq ab suis traditū senat' de
ītrubio puernatibusq cōsultus cōns.
ē. plauca dirutis pūi muris psidi
oq ualido ipposito ad triūphū arcessit
uitruuiū icarcēm adseruari iussit q
ac cōs. redisset ei ulteratū necari
ede siuisq ēent ipalatio diruēdas s
moni sano cēsuerūt cōsecranda. Qd
q cris exeis redactū ē exco enci orbs
fei poīti isacello sanus adusus edē q
rini. de senatu pūnatē ira decretū ut
q senator puerni p defectiōez abrōns
trastiberi legē eadē qua uelitni habi
tarētis ita decretis usq ad triūphū
plauq silencū tepuernatibus fiut. post
triūphū cōs. necato uitruuio socios
q ei noxe apd sociatos iā supplicis
nascēcaū tutā mētiōez depuernatibus
rat'. Qm auctores defectionis iqd me
ritas penas ab dis imortalibus a
uobis hūt. pē. Qd placet de inoxia
mlitudīe fieri eqdē. et si mee ptes i
qrēde magis smīe quā dande st'. tū ei
uidēā pūnates uicinos sanniticis ēē.
unū nūc nobis incertissima par ē. quaz
minimū iraz it' nos illosq relinq ne
lim ei ipa pse res anceps ēet. put eq
igeniū erat atrocē micē ue suadētibus
tū inimica oīa uenū expūnatibus legā
tis fec. magis cōditionis iqua natus
ēet quā pūtis necessitatis memor q
interrogatus aquō tristioris smīe auctō
re quā penā meritos puernates cēsēt.
Eā iqd q mēnt q se libertate digos cēsēt
e ei ferocī respōso ifestiores suos uidēt
cōs. eos q ante pūnaciū. cāz ipugnabāt.
Vt ipe insignia interrogationē. mica elicēt re
sponsū. Qd si penā iquid re micatimus
uob' qualē nos pacē uobiscū habituros
speremus si uonā dederitis iqd q fidā q ppe
tuā si malā haud diuturnā. Tū uero mi
rari ne id ambigue pūnatē qdā q ill'
uocab' ad retellandū icitari. pacatos
pplos ps melior senatus ad meliora
responsa trahere q dicē uiri q liberi uocē
auditā. an credi posse ullū ppm. haud
hominē deniq ica cōditiōe cui ei pī
trat diuica quā necesse sit māsuz ibi
pacē ee fidā u uolūtarie pacata sint
neq eo loco u seruitutē ee uelint fi
dē spandā ee. Inhāc sniaz marīe cōs.
ipe inclinatiōes idētidē ad pncipes
sniaz cōsulares uti exaudiri possēt a
pluribus. dicēdo eos demū q nichil pt
quā deliberātē cogitēt dignos ee. q
romani fiant itaq q isenatu cāz ob
tinuere q exauctoritate priuz lacū ad
ppm ē. ut puernatibus auitas daret.
Eodē āno auxar trecēti i colona missi
st' bina iugera ag' acceperūt secut
ē ann' nulla re belli dīne isigs. p. pla
utio ptulo. p. cornelio capula cōs.
pēq qd fregellas. segni nox is ager
deinde uulsco fuerat colonia deduc
ta q pplo uiscerario data a. cc. flauo
ifunere mats. Erāt q pstaē honorī
de parētis meriti mercedē pp. solutī
ipretarētur. Qd eū die dicta abedi
libus crimīe stupte mris familie absol
uisset data uiscerario ipretiū iudiciq
grām honoris q ei cā fuit tribunatu
q plebi prīs comiciis absens petētibus.
Prefertur pale pol' fuit. haud procul
ide ut nūc neapol' sita ē. Duabus urbib
pplis idē hītat animus erāt oriūdi auma
ni calcide eubuicī orige trahīt classe
qua aduecti addomo fuerāt ml'tāl. In
ora maris ei. q actolūt potiē pmo in

stula senatu q pcessas egressi. Deiñ
icõtinẽtẽ ausi sedes trãsferre. Ꝟ tic-
tas cãsuis uribꝫ cãsanicãũ ifide ad
iũsus rõnos societati freta siue pesti
lencie. Que romanã urbẽ adorta nũ
ciabatũ fides mlta hostilia. Adiũsus
rõnos agrũ cãpanũ falernũq icole
tos fre. gẽ. l. cornelio lentuloq publi
lio philone itm cõs. fecialibꝫ palepo
lim adres repetẽdas missis cũ relatũ
eet agrecis gente lige magꝫ strenua q
factis ferox respõsũ exauctoritate prũ
ppli palepolitanꝰ bellũ fieri iussit ite
cõs. puicis cõpatis belli grecã perse
quẽdi publio cucirent. Cornelioꝰ al
tero exercitu sannitibꝫ siqua se mouent
oppsitꝰ fama aũt erat. Defectioi ci
poꝫ i minẽtes admoturos castra i
optumũ uisuꝫ cornelio statiua hẽe
ab utroq cõs. exiguã spẽ pacis auꝫ
sannitibꝫ ee. cercioꝝ fit senatus. pu-
blius duo milia nolanoꝝ militũ q ui.
sannicato magꝰ nolanis cogẽtibꝫ quã
uolũtate greciꝫ recepta palepolinis
erat rome cõptũ cornelioꝰ dilectũ. Indic
tũ amagẽtibꝫ uniuersiq sannitũ exer
tũ. ac uicinos ppłos puernãtẽ fidã
nũq cformianũ. haud ambigue sol
licitari obꝫ cũ legatos mitti placuisse.
pꝰ adsannites quã bellũ fieret respõsũ
reditur absannitibꝫ ferox. ultro iac-
sabant iniurias romanoꝝ. neq eo ne-
glegẽcꝰ ea q ipis obicẽtur purgabãt
ut ullo ppꝰ. cõsilio auxilio ue uinuari
grecos. Nec fundanũ formianũ ue a
se sollicitatos q ppꝛe minime petẽt. se
uicinũ suaꝝ sibellũ placerat. Ceteꝝ nõ
posse dissimulare egre pati ciuitatẽ
sannicaũ q stregellas ex uulscis cap-
tas. diruta sq abse restituerit rõno
ppꝰ. coloniãq i sannicaũ agro ipposuerit
quã colonierũ stregellas appellent cũ
se cõtumeliã iniuriãq ñ hi abhis q se

cerint demanatur ipꝰ omĩ in pulsuros ee.
Cũ romanꝰ legatꝰ addisceptandũ eos ad
cões socios atq amicos uocaret. Qd
y plexe agimꝰ iqdꝫ nostra certamina
romani nõ ũba legatoꝝ. nec hominuꝫ
quisq disceptatoꝛ. sed capꝰ campanus
iquo cõcurrẽdũ e q arma. q cõis mars
belli diceꝛ. pñ inte capuã sue ssulãq
castra. castris cõferamꝰ. q sannis rõnꝰ
ne ipio italiã regat dcernamꝰ. legati
romanoꝝ cũ se. cũ quo hostis uocasset.
sed quo ipatores sui dixissent itu-
ros ee. respondissent iã publiliꝰ ite
palepolim ncapolimq loco oportune
capto diremerat. hostibꝫ societatẽ au
xilij mutui qui aut quisq locus p
meretur ite se usi fuerãt. Itaq cũ q
comitioꝝ dies istaret q publiliũ imi
nẽtẽ hostiũ muris auocari absq ca
pietẽ idies urbis haud re. p. eet ac
tũ. cũ tribunis e adpp. ferrẽt ut auꝫ
publiꝰ philo cõsulatu abisset. p cõs.
rẽ gereret que adebellatũ cũ grecis
eet. l. cornelij. q. nec eũ q̃tẽ insannitũ
iã ingressum reuocari abipetu belli.
Placebat litte misse ut dictatorẽ co
mitioꝝ cã. diceꝛ. dicẽ. m. claudium
marcellũ ab eo magrꝰ eq̃tũ dictus
spuriꝰ postumiꝰ nec tũ ab dictatore co
mitia sunt habita. q uitio ne creatꝰ
eet i dissaultionẽ ueit cõsulti. augu
res uitiosiuꝫ uideri dictatorẽ pronũ
ciabũt ea rẽ tribuni sustrectã infamẽ
q criminãdo fecerũt. Nã neq facile
fuisse id nunciũ uolsci cũ cõs. oriẽte
noctis silentio diceꝛ dictatorẽ. Neq
ab cõis. cuiq̃ ppꝛ. puatũ ue de ea re sẽp
tũ eẽ nec quẽquã mortaliũ extare. q
se audisse. aut audisse q dicat. Qd
auspiciũ dirimeret. neq augures
diuina re rome sedentes potuisse q
castris cõis. uisꝫ obuenisset. cui
nõ apparere qd plebi dictatoꝛ sit.

id uicau augurib⁹ uisu. Hec alacy ab
tribunis ne q̃quã iactata. Tamẽ ad
itũ regnũ res redit dilatis q alia at
q alia de causa comicis. quartus dec
mꝰ demum it̃ rex. l. mil⁹ cons. erat
c. petilii. c. papirii mugilanũ cur⁹
rem ialus annalib⁹. Eodem ano alex
andriã icgipto ptũ ẽditi alexandrũ
q epiri regẽ ab exule lucano it̃fectus
sortes dodonis ioui⁹ euẽtu affirmasse
acito ab tarẽtinis. Initalia data dito
erat cauẽt acerruliam aqm padosiaq
urbẽ i facas ci. ẽmunũ dari eoq occ⁹a
nsmisit. i italiaz ut quã marie paul ab
ẽt urbe pandosia icpiro adherento
annui quã amalos fl defluentẽ stagna
iferna accipit. Hys protan⁹ tinus ut
ctim ferme fugiendo i media fata ru
tu ci sepe brucas lucanasq legiones
fundisset. Heraclea dmunoy colonia.
colenaã exlucanis sepntaq bruttioy
acrimi alias iñ masse poy aclucanoy
cepisset urbs q trecẽtas familias illu
stres icpirũ quas oblidũ mũo hẽt. mi
sisset. haud procul pandosia urbe imi
nente lucanis abrucis finib⁹ tris tu
mulos aliquãtũ it̃ se distantes isedit.
Eqb⁹ i aurlionẽ i omes ptes agri hosti
lis facit. q ducẽtos ferme lucanoy ex
ules circa se. p fidis habebat ut pleru
q ci grãis igenia sunt. Cũ fortuna mu
tabilẽ gẽtes fidẽ imbres cõtinui capi
omib⁹ i undãtes ci nẽ dubitarent tri
ria ẽ datũ. q mutuo it̃ se auxilio duo
p fidia q sine rege erãt i prouisio hostiũ
aduentu cppiuitu. Delectiq ex ip⁹ ob
liuionẽ cris ciuili in abluca
exulib⁹ ad suos nũiq. ciuili it̃ pacto q
reditu. p missũ ẽ rege autumũ aut
mortuũ i potestatẽ daturos. cũ ci
dilectio it̃ egregiũ facinus autus p
medios erupit hostes. q duci lucano
cominus. congressũ ob truncat extra-

benlq suos. exlinga palatos puenit ad
annũ uinis rearib⁹ pntis q̃ris aq
abstulerat iuriãtẽ it̃ q. i cœto ua
do transire ad agnũ. festiue metu ac la
bore nules incepane nom̃ al⁹ominẽ
dũ flumnis. Jnde acheros uocam⁹
idq. q̃ ad auernes accidit regio abic
at exẽplo. Animui facis fuis substi
tuiq duibus an transiret. Tũ soam⁹
minus ẽ exregus pcuis ẽditato di
sanimẽ picli cum lucan. Jntrogãs
loicaslucanos ubius q̃rere locã.
q ũ uelit rex. procul grege fũ. uc
nẽtes stringũt gladiũ. et pmediũ
amnem trãsmisit equũ. Jamq tra
dũ expeditis ammus uerruto lucan⁹
exulcis figit lapsũ in ai thetẽ ado
cop⁹ exanime tetulit armis ibrtiũ
pfidia ubi fida lacerato corpore fac
ta nãq pfido medio pẽ ai senaã mi
se ps ipis vetẽta adludibriũ. cuue
ai iacul⁹ familiq pail i cassetur mul
e una ultra humanas uiaq. fidẽ se
uicti turbe i rupia ut pacius sustine
nt pacata fiens ait urũ s luctosq
captos apd hostes ẽ spare corpte
regio ut aiq multato fl⁹os uelp
turã is finis lacrimari fuit. sepul
uiq amicitie. q mebroy reliquũ
fuit aua mulieris. unl⁹ossa q mitta
pontũ ad hostes remittã. in epirum
reuecta ad cleopatrã uxoẽ sororẽq
dipiadẽ. quay mat̃ magn alexadri
alta sorore alta fuit. b⁹ alexandri
epirotis uicti exitu q̃q. romano bello
fortuna ci abstinuit ei q. italia bella
posset pauca dyuthẽ facq sit. Eucano
fecisse rũ. rome q̃to ẽ tã urbe hus
ẽ q⁹ ei placuit hitu ei debis. noui
ueri cois. uisu p. ai missilẽte q in
dicẽt. famulabo bellũ ipi. maiore o
nato qui adhuc gręcos alta pabat
ualia noua. Iuli ci alo tale agitabo

ac[illegible]unt aurelia lucani atq; apuli ꝺ̄b
gētibꝰ ī adeā uic ā tōno ꝑ̄. fundi
tē uenerīt arma uirosq; ad bellū pōli
citus sōle q̄ ī amicā accepti. sodē
ꝑ̄ q̄ā īfamnio res ꝑ̄ gesta tria op
pida i potestatē uenerāt. alisq; calliſ.
cullū aliudq; agēte primo aduētu cōſ.
longe latēq; ī quastatus hostē tam
ꝑ̄ omissō alti quoq; bello quo bella
obsidebātur. Jam finis aderat nā ꝑ̄
q̄q; it̄ captas munimtis hostiū pōpti
ablata erat fēnora aliquātō ita mu
nos hīs q̄by hostis terrebat placebā
tur. uelut capti ciuis metꝰ ꝑfidiæ
dignā ī libertꝰ quos ad iugū q̄by aq̄
captas urbiū extrema t̄ placebāt.
Itaq; ei ex amicis q̄ samnitibꝰ fama
ēet. noua auxilia ex tra samnitiū pl̄
q; uellent ītra mēia effebantur. ex
tēq; ut uictrīcē greci grecos haud mi
nꝰ q̄quos samnitis lacrimq; q̄ ut romanis
hostibꝰ resistentes. expectabant. postre
mo lanuīnū malorꝰ obitio adromā
nos ung a chori laus q̄ ninphi ꝓncipis
ciuitatis cōmunicato ī sē cōsilio pl̄
adrē agendā diuisere. ut alt̄ adīpa
tōrē romanorꝰ transigēt. alt̄ subsistē
ret adꝑ̄hendā opportunā cōsilio urbꝰ
Charilaus fuit q̄ ad publiliū philonē
ueīt. q̄ bonū fautū felix paleopolitas
ꝑ̄ q̄ ī. ēet tradē se ait mēnia statuisse.
Eo sēō uirū ablē prodita an fuata pa
da uidebatur ī hāc romana pītii ēē ꝑ̄
puati nē pacīsci q̄q; nē pte quā pacīsci
magis ut si succēsisset ī cepti cogita
rēt. p. u. poā ei q̄to studio piculoq; re
bus. p. u. poā ei q̄to studio piculoq; re
bꝰ ī amicā cā suā ēet quāq; stulti
tiū ī amicā cā suā ēet quāq; stulti
dā q̄ temeritatē hostitio exercitu oblau
datus ab ipatore. uj. militi adoccupā
dā ei pte urbis quā samites ītrabant
acepit. filio ei. l. quintius. tēp. mi
litū ꝓfectus. sodē tpr q̄ nyphius pio
tē samnicū acie agrestis perpulerat.

ꝑ̄ pretere

ut q̄ omīs tōnus exactis aut palep
tum aut īfamnio ēet sineret se dasse ar
ī uchi adromanū agrū. Non oram mo
do maris. sed ipi urbi. ꝑ̄ piqua loqua de
populatꝰ sed ut falleret nocte profi
ciscentiū ēē. Exteplogꝰ naues deducē
das. Quod q̄ maturiꝰ fieret oīs inuēt
samnicū pte necessariū urbis ꝓsidiū
adiutus missā. Vbi dū nimphius ītene
bris q̄ multitudīe semetipaꝝ ipediēt
sedulo sacra ipia turbas territ tps. Cha
rilaus ex cōpsito absocios iurte reap
tus. Cūsūma urbis romano militē ī
plesset. Toli clamorē insit adq̄ greci
signo acepto ap̄ncipibꝰ q̄ euere. Nola
ni pauīsā pte urb' uiā nolā ferēte effi
giū. Samnitibꝰ exclusis aburbe ut
expdicoꝝ ī pūcta fuga ita fedior ꝑ̄
pidō euaserūt. Visa quippe q̄ it̄ ermes
nulla rep suarū. nō relicta it̄ hostes lu
dibriū nō exēmis modo sed cia ꝓlari
bꝰ spoliati atq; egētes dnos redirēt.
Aut ignarꝰ opinionis alti quā h̄ pdio
ab samnitibꝰ fēā traditur cā auctoribꝰ
h̄ dedi q̄by dignus credi ē. Tu fedus
neapolitanū. Eo ē de in sūma rei gr
ca uēīt. SimiIiꝰ uero fac ipōs iami
citiā rediisse. Publioli triūphus decretꝰ
q̄ status credebatur obsidiē domitus
hostis ī fidē uicisset. Duo singularia b
si uiro ꝑ̄mū cōtigē, progatio ipetrij.
nō an in nullo fēā exacto honore triū
phus. Aliud subin bellū cā alti?. orc
greas exortū. Nāq; tarentini cā rem
paleopolitanā uana spe auxilii aliquā
diu sustinuissent. Postq̄ romanoꝝ ur
te ꝓnatos acepe uelut destinati ac nō
q̄ ipi destituissent ī cepere paleopolita
nos ira atq; īuidia ī romanos fiere.
Eo ēā q̄ lucanos q̄ apulos. nā utēq; co
no foederas cepta ē. in fidē ꝑ̄. r. uenisse
ablatū ē q̄ppe, pe modū puēti ad se
ēē iāq; i eo rem fore ut rōnī aut hostiꝝ.

115

aut dm̃ hñdi sint discrimẽ, pfecto ir̃. sarũ. Inbello sannicaũ cuẽtũq; ei⁹ uti eã solã gentẽ restare nc eã ip̃az satis ualudã. Qñ lucan⁹ defecerit quẽ uocari adhuc ipelliq; ad alolendã socie tatẽ rõnã posse. siqua ars ferẽdis di scordis adhibeatur. Ih̃ cõsilia aĩ apd̃ cupidos rer̃ nouãdar̃ ualuissent ex uuuẽtute quidã lucanor̃ pcio adsci ti dari magis itẽ pplãres quã honesti itẽ se multati ipi uirgis aĩ corpa nu da itulissent icauũ cetũ uocaferati sẽ. se q; castra rõna igredi ausi cent a cõis. uirgis cesos. aq;pe securi pas sos ee. De formis suapte natura res ai spẽz i iurie magis quã doli pse fer ret cõcitati hoĩes cogunt. clamore suo magrãtus senatũ uocare. q; alii ar cistantes cõ alui bellũ i romanos pos cãt. Alii adcõcitandũ iarma ialtatu dĩem agrestiũ discurrũt. tumultuq; q; sanos cõsternãte aĩos decernitur ut societas ai sannitibr renouaretũ legatiq; adeã rẽ remittitur. Repenti na res q; q; cã nullaz cãm. ne fidẽ q; dẽ habebat. Coacti a sannitibr q; obsides dare q; psidia iloca munita accipere cea fraude q; ira nichil recusar̃. Dilu cẽ de iñ breuis fraus cep̃. Postq; ẽmi nii falsor̃ auctores tarẽtiũ cõmigra uere. sed amissa oĩa desse potãte nich ultra q; ut peniteret frustra restabat. Eo ano plebi romane uelut aliud initiũ libertatis ftm̃ ẽ. q; ligari nec desierũt mutatũ aũt ius ob uni⁹ fe neratoris simul libidiez simul cru delitatẽ isignẽ. papiri⁹ is fuit cui ai se. ẽ. publius obitres alienũ paternũ nexũ dedisset q; etas forma q; mia dicẽ potat adlibidinẽ q; cõtumelia animũ accẽderũt. bt florẽ etatis ei fructũ aduenticiũ creditũ iratus. p̃mo plicere adolescentẽ sp̃mone ite stẽ conat⁹. De iñ p̃p̃ adsternebatur fla gicaĩ aures minis territare atq; idẽti dem admone fortune. Postremo cũ in genuitatis magẽ q; pñtis cõditõis memorẽ uidẽt nudari uirgis uerberaq; adferri q; lacerationis uineis cũ se in ap̃z. p̃ripuisset. libidiez crudelitatẽq; cõ q;rens feneratoris igenus uis hominũ aĩ etatis missatiõe atq; idignitate in iurie actensa aĩ sue cõditiois libertũq; suor̃ respectu iforũ. atq; in agmẽ fac to ad curiã cõcurrit q; aĩ cons. tu mltu repẽtino coacti senatũ uocarẽt. Interue nũtibr i curiã pribr lacerati uineis tegũ pallentes ad singulor̃ pedes ostenta bant. victũ eo die ob ipotẽtẽ iniuriaz uni⁹ igens uinculũ fidei iussiq; q; cõs. ferre ad p̃p̃. Ne q; s n̄ q; noxã meruisset dom̃ pnã lueret i cõpedibr. aut iner uo tenẽtur pcise credite bona debi toris nõ cõp⁹ ob noxiũ eet. ita soluti ne xi cautiq; iposterũ ne nectarẽtur. Eo dẽ anno aĩ satis pse ipam antiũ bellũ q; defectio repens lucanor̃ auctor esq; defectiois tarẽtini sollicitos habent pres accessit ut q; uestinus pplus san nitibr se se cõiungẽt. q; res sicut eo ano symonibr magis passim hominũ iactata quã i p̃p̃. ullo cornelio ẽ ita i sequentis ani cõs. l. furio camillo itm̃ uni ob nico scelere nulla por poti orq; uisa ẽ. Dequa ad senatũ referrẽt q; quãquã noua resat. Tam̃ tanta ira pres i cessit ut pariter cã suscepta ne glectaq; timẽnt. Ne aut ipunitas cor lasciuia stupbiaq; aut bello pene expti te metu, p̃ quo atq; ira cõcitet finiti mos pop̃los q; erat genus omne ab iñ bello sannitibr par marsi peligni q; q; marrucini quos si uestinus at tingẽtiũ omes hñdos hostes uicit ti ps q; i pñcia uiceri potuit maioris aĩ quã cõsiliũ. sed cuẽtus dcunt cõte

fortunā iuuare. Bellū ex aūt prīzpo
pulus adūſus ueſtinos iuſſit. Puin
cia brutō ſannū camillo forte euit.
Exercitus utroq; ducti cura tuēdorū
finiū hoſtes phibito cōiungē armac
terū altīn cōs. l. fuit iū cui maior mo
les rerū ipoſita erat morbo graui i
fortuna bello ſubtraxit iuſſuſq; dic
tatorē dicē rei gēnde. cām. longe da
riſſimū bello ea tepeſtate dixē. l. papi
riū curſorē aquoz fabi maximus ru
tilian magr eq̄tū ē dictus p nobile
reby i eo magrātu geſtis diſcordia
tī qua ipe adultamū dimicatois uē
tī ē. Noblius abaltero cons. iueſti
nis multiplex bellū nc uſquā uario
euētu geſtū ē. Nā q̄ uaſtauit agros
q̄ plando atq; urēdo tecta hoſtiū ſa
taq; iatie iuitos extraxit q̄ ita plio
uno accidit ueſtinorū res haud q̄
q̄ tī i cruēto milite ſuo ut nō i ca
ſtra ſolū refugēnt hoſtes ſed iā ne
uallo q̄dē ac foſſis ſtreti dilabēntur
i oppida ſi tā urbiū menibyq; ſe defen
ſuri. Poſtremo oppida quoz i expu
gnare adortus primo catenā in
gēti ardore militū aut uulneriū ita
q̄ haud fere q̄ſquā integer plio ex
ceſſerat ſcal' cepit deiñ tingiliā ut
uſq; urbis pdā militibz q̄ eos neq;
porte nec muri hoſtiū arguerāt cō
ceſſit. Ānſanniū i certis itū auſpi
cijs ē cui rei uicinū nō imbelli euētū
q̄ ipſe geſtū eēt. ſed i rabiē atq; iras
ipatoz uertit. Nāq; papirio dictatō
apullario monitus cī ad hoſpiciuz
reptē diū romā profiſcereture ma
grō eq̄tū denūciauit ut ſeſe loco te
neret. Neu abſente ſecū hoſte manu
conſereret. fabio cui p profectionē dic
tatoris p exploratores cōpiſſet p iñ
omia ſoluta apd hoſtes eē. ſeu feror
adoleſcens idignitate acrēſtus. Qd
omīa i dictatore uidentur repta eē
ſeu occaſionē bene gēnde rei iductus
exercitu inſtructo pato. Ita uocāt loci ac
cie cū ſannitibz cōflixē. Ea fortune pu
gne fuit ut nichil relictū ſit. Quo ſi ad
fuiſſet dictatoz res melius geri potuit.
Nō dux milita. nō miles duca deſint
eques q̄ iam auctore. l. cominio tū.
militū qui aliquociens ipetu capto
prūpe nō potāt hoſtiū agmē detraxit
frenos equis atq; ita cōcitatos calca
ribz p miſit. ut ſuſtinē eos nulla uis
poſſet parma puluis late stragē dedē
ſecutus pedes ipetū equitū turbatis
hoſtibz i tulit ſigno. xx. milia hoſtiū
cēſa. Eo die traduntur auctores hīt
bis cū hoſte ſigna cōlata dictatore
ab ſente bis rem egregie geſtā apd
antiquiſſimos ſcriptores una p pug
iuenitū iqbz dā ānalibz tota res pē
miſſa ē magr eq̄tū ut extāta cēdē mul
tis paucis ſpolijs cōgeſta i ingētē acer
uū hoſtilia arma ſubdito igne cōbu
rauit ſeu uotā id deoz cui pīā fiunt.
ſeu credere libet fabio auctori. Eo ſcīm
ne ſue ſue glē fructū dictatoz caperet.
Nomiq; i ſcribēt. aut ſpolia i triūpho fer
ret. Licēt quoz credē pſpere geſta adſe
natū nō ad dictatorē miſſe argumētū
fuere minime cī eo cōmunicātis lau
dibz ita certe dictatoz id ſcīm accepit
ut letis alijs uictoria parta p ſe ferret
irā triſticiāq;. Ad iſſo itaq; repēte ſena
tu ſe excutia proripuit. Cū uero in
ſannicū magis legiones q̄ magēs.
Si illi ipune ſp tū impiū fuiſſet. Ita
q; plenus minarū ira eq; profectus
i ceſtra cī maximis itineribz iſſet.
Nō tī pueīre famā aduētus ſuj potuit
p currerāt ē aburle q̄ nūciarēt. Dic
tatorē auidū pene ueīre alēnis pene
ubis q; malij ſcīm. laudantē fabi cōſio
nibis q; malij ſcīm. laudantē fabi cōſio
ne extēplo aduocata obcecatus mi

¶ Fabius magr eq̄tū cōtra mādata dic
tatoris ſigna cū ſa
nitibz cōflixit q; xx.
milia ie fecit p q̄
ūra dictatoris i ſanit.

¶ Aburle denūciante
magrō eq̄tū aduē
tuq; dictatoris tur
bari ſp q; magr eq̄
tū aloq̄tur militibz
ad cultōnē ſui cōē
dictatorem.

¶ papirius dicta
tor. i ſannū cī mili
bz romanis uci
tus romā p fiaſcēs
i loco ſuo dimiſit
fabiū maximū ma
gūz equitū man
dans eidz cī hoſti
bus nō cōſereret ſi
gna eo abſente.

lites ẽ ut qua uirtute rẽ p̃. abi festissimꝰ hostiby defendissent. Eadẽ se ẽ. ductu a uspitio q; uicissent abiꝑtẽti crudelita te dictatoris tutarentur. Venire amẽ tem iuidiã uirtutẽ aliene felici tatiq; furere qđ se absente res p̃. egre gie gesta cẽt malle si mutare fortunã possit apđ samnites q̃ romanos uicto riã cẽ impiũ dictatui ꝑtẽ tãquã nõ cadẽ mẽte pugnarꝫ uetuerit qua pug̃ tũ doleat a tãc iuidia ꝑdere uirtutẽ alienã uoluisse cupidissimisq; arma ablaturũ fuisse militiby ne se absente moueri possent. Et nũc id furere id eg̃ pati q; sine lictio papirio nõ inermes nõ maritꝫ milites fierit q; se fabius magr̃ eq̃tũ duxit ac nõ acrẽlius dictato ris quid illũ ftũrũ fuisse si q; belli casꝰ fer̃ marsq; cõis aduse pugne ueisset. q; sibi deuictis hostiby rei p̃. bene gesta ita ut nõ abillo unico duce melius gerꝰ potuit supplicio magrõ eq̃tũ. Vincẽ neq; illũ magrõ equitũ infestiorẽ q̃ tribunis militũ q̃ centurionib⁹ quã militiby cẽ. si possint i omis se uictuꝫ fuisse q; id nequeat iunũ docere. Et iã iuidiã iussu dictatoris papiriq; fa bius ꝑconẽ citatur. q; ad tribunal ad sistens. respondẽ i uerba itrogantis u letur tãquã igne sũmã petẽ quin ca put cõsiliu iducẽ i currere si se simꝰ ad glã rei geste extimuisset tũc uinctoꝝ rũ uelut icepta eratu dnãtẽ. Quicqđ luuerit imagis eq̃tũ i militiby ausiuꝫ. pin adẽt ista. cã. omiuꝫ libertatis cõsentiũ erat eũtẽ q̃ inplio fuerit iuẽ da uictoria uideat. q; salutẽ unꝰ oĩb⁹ ci ue cẽ idignatiuꝫ ad demerendonẽ suã animũ. Postremo seruitã fortunaq; suꝰ illoꝝ fieri uirtutiq; ꝓmittẽ. clamor. to ta cõtẽptione ortus uti bonũ animũ habet. Neminẽ illi ui ablaturũ salus legionib⁹ rõnis haud multo pꝰ dictato aduocat. Classico q; extemplo adstationẽ aduocauit. Tũ silentio facto ꝑco fabiũ ma gr̃ eq̃tũ iussit. q; simꝰ grauiorꝫ loco ad tribunal accessit. Tum dictator. qđ iquid dece q̃rite fabi cũ suimũ ipiũ dic tatoris sit pareãtq; ei cõis. regia potis ꝑtores istem auspicis quib⁹ quos ce ati equũ ascensas nec ne magrũꝫ eq̃tũ dicto audiẽtẽ cẽ. Itẽq; illđ ĩterrogo cũ me ĩcertis auspiciis profectũ adhos stare utrũ m turbatis legionib⁹. Res p̃. i diserim cõmittẽda fuerit an auspia reptenda. neq; dubius dus agẽm simꝰ illud q̃ dictatori religio ipedimẽto adrem gerẽdã fuit. Nũ ea magr̃ eq̃tuꝫ solutus ac liber potuerit cẽ. Sed quid ego h̃ ĩterrogo. cũ si ego tractus abissem. tũ tibi aduolũtatis ĩterꝑtationẽ mee dirigẽda tua fuit. quin tu respon des nocuerã. Ne te quicquã rei me ab sente agr̃ uetuerã. Ne signa cũ hostib⁹ cõserre quo tu ipio mõ ꝑtio ĩcertis aus picis turbatis legionib⁹ adiuuis morẽ militarẽ disciplinaq; maiorꝫ omniũ cõ mouisses cũ hoste cõflige. Adhuc q; ĩterrogatus ẽ. Respondeat extra ea cauꝫ uoce mittatur accede lictor. Adiuuis si ngulos q; ei respõdẽ haud facile cẽt. Et nũc q̃rẽtur eidem accusatorẽ capitis sui. ac iudicẽ cẽ modo uita ẽ eripi sitꝫ usquã quã gliaꝫ rerũ gestarũ posse uo ciferaretur purgaretq; se iuuicẽ atq; ultro accusaret. Tũc papirius redintꝫ grata ira spoliari magr̃ eq̃tũ ac uirgas ac securis expediri iussit. fabiꝰ fidẽ militũ ignominia lacerãtib⁹ uestem lictoribꝰ ad tractos tumultũ id ĩcontione miscẽtꝰ se se recepit. Inde clamor ĩtota cõtionẽ ẽ platus. alibi ꝑces. alibi mine audie bantur. q; proxi forte tribunali stetrãt. q; subiecti. oculus ignotis notitiã potãt. Orabant ut pẽt magrõ eq̃tẽ ne cui eo eratu dãpnatũ. Extrema cõtio

Oratio papirij dictatoris q̃ fabiũ magrm equitũ dgnẽ quiritail ata tũ ꝑ pconem.

Responsio fabij magrĩ militũ equitũ roma norum.

Fabius magister eq̃tũ fuit Fabie familie.

Fabius magr eq̃tũ dictatꝛ ꝛ exercitꝰ rom ꝙ ad pr̃es ꝙ ad senatũ pfugit ad tribunos plebis apl'auit ꝙ ad plm̃ puocauit.

q̃ aiem fabiũ globꝰ iurgabãt idemeꝫ dictatorẽ ne paul seditione aberãt. Ne tribunal q̃dẽ tũc q̃tũ erat legati. Circũstãtes scillã orabãt ut rẽ iportũ die differret q ire siue spaciũ q̃ scillio tẽpꝰ daret fatis castigati adolescentiã fabii cẽ fatis deformati uictoriã. Ne ad extremũ finẽ supplicij tẽderẽt. Ne unico iuueni neu pr̃i carissimo uitio. ne fabie gẽti eã iungerẽt ignominiã ai pap̃ pab̃ pap̃ cã. proficent ituerit seuerit cõtroez uulgabãt. Ita irritatus militi ais subdẽ ignẽ ac materiaz seditioni nõ cẽ etatis nõ prudencie ei9. Neminẽ id q̃. fabio pr̃ã dep̃cati sua uitio uſuriũ. sed dictatori si occeptatus ira iſestã multitudiez ise prauo certamĩe mouisset. Postremo nc id se gr̃e dare. q̃. fabii credẽt seu uſuratiis dare patꝰ cẽ nõ uideri. etc. p̃. ifabiũ. Eo tp̃r aiã aditi his uocib̃ ai inse magꝝ i animũ dictatorẽ q̃ magꝝ eq̃tũ placarẽt. Iussi de tribunalib̃ descendẽ legati q silentio ne q̃q̃ pp̃conẽ tẽptato p̃strepitu timi tu nec ipi9 dictatoris. Nec apparitoriũ ei9 uoz audiretur. Nox uelut ipio certamĩ finẽ fecit magr eq̃tũ iussus postero die ad cẽ ai oĩs adsistere. Iuuenis papiriũ erat sibi agitatũ cõuentioẽ q̃ exacerbatiq̃ dam exercitus romã p̃fugit q p̃cẽ auctore. ó. fabio quit. iã cõs. dictatorẽq̃ fuerat uocato ex tẽplo senatu. ai mariẽ oq̃rerẽtur apd̃ p̃res uim atq̃ iniuriã latoz. simouẽtiũ auditur. q ipe infestius adorat. postq̃ copit p̃cẽtũ exercitus ai expedito eq̃tatu scaturi. Inẽ erat de iã cõtentio q p̃ndi fabiũ patriũ iussit. ai dep̃catiz p̃moribz patriũ. atq̃ uniuſo senatu p̃staret. Initio tu mitis animꝰ. Tũ p̃. ó. fabi. q̃ re q̃dẽ mꝛd apd̃te. Nec auctoritas senat. nec etas mla. ai orbitatẽ parẽs nc ũtus nobilitasq̃ magr eq̃tũ ate ipo nomiaꝫ ualet. Nec pas q̃ fere hostẽ mitigauerit

q̃ deorũ iras placãt. Tribunos plebis appello. q̃ puoco ad p̃p. cũq̃ tibi fugiẽdi exercitus. cui fugiẽti senatus iudiciũ iudicẽ ferro q̃ certe uinꝰ plusq̃ tua dictatura potest pollet q̃ uidero censure nep uocationi sies. cui rex cõsus. Tullus hostilius cessit. Exercitus i contionẽ itur. q̃ ai paucas dictatꝛ. ai oi agmĩe p̃n capiũ magr equitũ ascendisset deduca eũ de rostris papiriꝰ ipe i sententiã iuſ sit secutus pat. Bene agis i q̃d ai eo nos deduci iussisti. uñ q̃ p̃uati uocẽ mittẽ possem. Ibi p̃. nõ tã pretiue oriones q̃ ale catio exaudiebantur. uiat de iñ sumpti uoz q̃ i dignatio fabij senis iacẽtis superbiã crudelitatẽq̃ papiri. sequor dictatorẽ rome. fuisti. Nec ase q̃q̃ nc plebis q̃dẽ uolem nõ centurionẽ non militẽ uiolatũ. papiriũ tiq̃ exhostiũ ducabo. sic ex romano imperatore uictoria triumphũ pr̃e q̃ tũ int̃ cet it̃ modestionẽ antiquoz q nouã superbiã crudelitatẽq̃. Dictatorẽ q̃ nau cãnatũ. i. l. minucium cons. ex obsidione ase ereptũ nõ ultra sensisset q̃ ut legatũ eũ adeẽ tũ. p̃cipis. relinquẽt. ó. furiũ camillum i q̃. l. furio q̃ contẽpta sua senectute q auctte fidissimo ai cuentu pugnasti. Nõ solũ imp̃cia moderatũ ire cẽ. Ne q̃d de collega secies. p̃p. aut senatui sẽ leret. Sed ai reuertisset potissimũ eq̃ tribunis cõsularib̃ habuisse q̃ excollegis oblione ab senatu data socii si i perii delegẽt. Nã p̃p. quidẽ penes quez potãs omiuz rez cẽt. Ne tra quidẽ uq̃ autoritatẽ fuisse ieos q̃ de meritate atq̃ iſticia eq̃tatus amisissent q̃ ut praeia eos multaret. Capite an q̃sitũ ob rem bello male gestã de ipa uoce nullũ adeo dẽ cẽ mi ducẽ. p̃. ũ. Nec uictas q̃dẽ bello eas fecerit uirtutes uictoribz q̃ iustissimos meritis triumphos i tentari. Nec ẽ tãdem patitur fuisse filiũ

siuũ si exercitũ amisisset si fusus fugat⁹ castris exsecuit⁹ fuisset q̃ ut uerberaret. Necaretq; q̃ cõuiciens cẽ ꝓp̃. q̃. fabiũ ciuitatẽ ĩletica uictoria supplicatioĩ bꝫ. ac gratulatioĩbꝫ cẽ cũ ꝓp̃ quẽ dñ celubra patrãt aere sacrificiis sumẽt honore donis cumulentur nudatiz uirgis lacerari ĩcõspectu. p̃. ũ. ĩtuẽtr capitoliũ atq; arcẽ deosq; abse duob⁹ plus aut frustra aduocatos. q̃d aũ exercitũ. q̃ eꝰ ductu auspiciisq; uicisset laturũ quẽ luctũ ĩ castris rõnis quã letitiã ĩt hostes fore. ꝫ simꝫ uirgans q̃rẽtes deũ hominũq; fidẽ obtestãs q̃ cõplerus filiꝰ plimis cũ lacrimis aie bat. Stabat cũ eo senatus maiestas fauor ꝓp̃. tribunitiũ auxiliũ. memoria absentis exercitus. exptẽ altera ĩ periũ ĩuictũ. p̃. ũ. q̃ disciplina rei militaris q̃ dictatoris edictũ ꝓnumĩe semp obꝫuatũ q̃ mãliana ĩpia q̃ post hĩta filij caritas ꝓp̃. utilitati iactabi tur. ꝫ q̃ iã. l. brutũ cõditorẽ romane libertatis ãna i duob⁹ libris feci sse. Nũc prẽs comes q̃ senes facales de alieis ĩpio spũ tãquã reipue di scipline militaris eũse uuẽtuti grãz facẽ se tũ pstaturũ ĩ incepto nc ei q̃ adiũsus dñm suũ turbatis religioĩbꝫ ac dubus auspiciis pugnasset. q̃q̃ exusta pena remissiuz maiestas ĩpũ ꝓpetua. Nec eẽt nõ cẽ ĩsua potãte. l. papiriũ nil eꝰ diminutiuz optare ne potãs tribunicia ĩuiolata ipa uiolet. Intercessione sua romanũ neu ꝓpl̃s ise potissimũ. dictatorẽ q̃ius dictatiure extinguãt q̃ si fecisset. nõ. l. papiriũ sed tribunos. ꝫ prauũ. ꝓp̃. iudiciũ ne q̃q̃ posteros actusaturos cũ pollu ta semel militari disciplina. Nõ miles centurioĩs. nõ centurio tribuni. Nõ tribunus legati. nõ legatus cõs. ñ magr̃ eq̃tũ dictatoris pareat ĩperio

nemo hominũ. nemo deoz uecordiã hi beat. Nõne dicta ipiatoriũ. Nõ auspicia obseruentur sine cõmeatu uagi mili tes ĩpacato ĩhosti coerrarẽt. An memo res sacramẽti licentias sola uase ubi uelut exauctorẽt ĩfrequẽcia desant. signa neq; cõueniatur adedictũ nec discernatur inẽ diu noctẽ eq̃ iniquo loco ĩussu ipatoris pugnẽt q̃ nõ sig nõ ordies soluent latrocinij modo cecidit q̃ fortuita q̃ prosollempni q̃ sacrata militia sit horũ criminũ nos reos ĩ eĩa secula offert q̃ tribuni plebi⁹ uẽn obnoxia capita proiicencia. pq̃. fabij obici abentes tribunos q̃ suã ĩã uicẽ magr̃ ãnios quã eiꝰ cuj auxiliũ abse pretebatur liberauit onere cẽsus p̃. ũ. adpces q̃ obtestationẽ uersus ut ꝑ penã magr̃ eq̃tũ dictator remiserit. Tribuni quoq; idignatã rẽ ĩpreces subsecuti orare dictatorẽ ĩsistunt ut ueĩaz errori humano ueĩaz adu lescencie. q̃. fabij daret satis cũ pena rũ dedisse. Iam ipe adulescens iam pr̃. ñ. fabiꝰ cõtentioĩs oblitꝰ procũ bere ad genua q̃ irã depcari dictato ris. Tũ dictator silentio frõ. bene ha be ĩq̃d q̃ritis uicat disciplina milita ris. uicat ĩperij maiestas. q̃ in disc mine fierũt an ulla ꝓ hanc diẽ eẽt. Nõ nocte eximitur fabi⁹ q̃ q̃. edictũ ĩ patoris pugnauit. sed nocte dãpnat⁹ donatur. p̃. ũ. Donatur tribunicie po testati pcariũ. Nõ iussũ auxiliũ frẽte uiue quinte fabij felicioz hoc cõsen su ciuitatis adtuendũ te quãq̃ paulo añ exisultabaſ uictoria. biues id fa cinus ausus cꝰ. tibi ne parẽs. q̃d si eodẽ loco fuisset. q̃ fuit. l. papirius ueĩaz dedisset. Nec ciũ ut uoles reuite ris igrãm. p̃. ũ. Cuj uita debes nil maiꝰ pstiteris q̃ si ꝑ diem statis docu mẽti dederit ut bello ac pace pari legi

¶ p̃. h. fabio parẽ magr̃i eq̃tũ stabat senatus ma gestatus. fauor ꝓp̃. tribuni cũ auxiliũ memoria ab sentis exercitus existẽtes. ĩ castrensium.

¶ Tribuni idignati rogatur. l. papiri ũ dictatorẽ ut pareat errori. q. fabii magr̃i eq̃ti.

Dictator precat. Q. fabio magistro eqtū magna alacritas in cessit senatus. lector q; plis circū fusi at gratulātes magistro eqtiq; dictori.

tima ipia possis. Cū se nil moratī magistro equitū pronūciasset. Digressū est tēplo. letus senatus lector; pp̄ ac cū fusi ac gratulantes. hinc magro eqtū. hinc dictatori prosecuti sē firmatiq; ī peritū militare aū min⁹ periculoq; fabij quā supplicio mirabili adulescētis mālij uidebatur frōte ita eo āno cucīt ut quocūscūq; dictator ab exercitu recessit hostes i samnio moueretur. Cetery i ocul' ex̄m. erat q. fabio ⁊ valerio legato q castris p̄erat. Nā q; uim hostiū magis q; crucē dictatoris ira timēt. Itaq; frumētatores ci circū uēti exisi duis celsi loco ī quo ēent creditū uulgo ē subuenirq; eis ab legato potuisse ni tristicia edita exlō nuisset. Ea quoq; ira aliena uita dictatore militū aīos iā aū infensos q; placabil' questio fuisset q; quis p̄ fabij negasset ei⁹. p. ū. uciaq; dedisset. Postq; dictator; ꝓposito i urbe. l. papirio cursore magro equitū q. fabio uento q; magrātu agē i castra redit. Neq; a uilis satis letus aduentus ei⁹ fuit. nec hostibus q; tulit terroris. Nā postero die seu ignari ueisset. Dictatorē seu abēet an abēet pui facrētes istūcta accīē ad castra accesserūt. Cetery tū mo mēti i uno uiro. l. papirio fuit ut si ducis cōsilia pauor subsecutus multi tui foret delellari. Eo die cū samnitibus potuisse; phaud dubio habitū ira instruxit ob trectare tur laudibus ducis i pdicta uictoria ē. plures samnicū cecidē plures rōni uulnerati sē sensit pet⁹ dux q; res uictoria obtaret cōpandū. ingenii suū cē. ⁊ se ueritatē misce dā comitatu. Itaq; adhibitis legatis ipe arcā sauios milites iserens ī tētoria ap̄ singlos ut sese brēt rogitans curam cor; noiatī legatis tribunisq; ⁊ p̄fect⁹ demādabat rē pse pl'arē ita dext̄ egit. ut medēdis corporibus animi multo p̄ius foret delellari. Militū ī peratoris recōdari arentur. ne quicquā ad salubritatē efficacius fuerit q; grato aīo ea acura accepta ē. p̄fco exercitu cū hoste cōgressus haud dubia spe sua militūq; ita fudit fugauitq; samnites ut ille ultim⁹ eis dies cōterendi signa cū dictatore fuerit i sessit. De iū q; omēs edixerat militibus nec ira magis pp̄. q; p̄uatū cōpendiū inhostē acuebat. His cladibus subactis samnites pacē a dictatore aiquo pacti ut singla uestimenta militibus ānū stipendiū darent cū ire ad senatū iussi ēent. seq; turos se dictatorē respondērūt uni⁹ ei⁹ fidei uirtutiq; cāz sua cōmēdantes. Ita reductus ex samnitibus exercit⁹ dictator triūphans urbē ē ingressus. Et cū se dictatura abdicare uellet iussu prīcipusq; abdicaret cons. cessauit ē sulpicū longū itm. q. emilū terrectanū samnites i fecta pace. q; de conditionibus agebatur i duas annuas aburbe retulerūt. Nec eas pāx sēa fides fuit a deo p̄q; papiriū abisse magrātu. Nā cīatū ē p̄rrecti ad delellandū aī sē. c. sulpitio q. emilio aulū. q; dā ānales hūt cons. ad defectionē samnicū apulū nouū bellū accessit utroq; exercit⁹ missi sulpitio samnites apulia emilio forte euenerūt. Sūt q; nō ipis apul' bellū inlatū. sed socios ei⁹ gentis pp̄. ab samnicū uix ase ipis. eo tpe p̄pulsan cū bellū, pp̄⁹ ut sit uero facit nō apul' ab samnitibus arma ilata sed cū itaq; simul gēte bellū rōnis fuisse. nec tū res ulla memorablis acta ager apul' rōni ūq; euastatū. hostes nec hic. nec illic ī uēti rome nocturnus terror ita ex nō tredigā repente ciuitatē excīuit ut capitoliū atq; ara meniaq; ⁊ porte plena armatorū fuerint ⁊ cū o curia tū damatiq; ad arma omībus locis

Cū samnites hēnt uictoriā sup rōnis p̄miserūt dictatori q; militib; uestimēta dare. q; cū ea stipēdia ut pacē hēent. q; bre apopullo nō potuerūt.

Eodē anno tuscilani diu terāt abamore iōnoriz ers sōlio ueletrēsiū qp pt̄ hoc Tuscilani cī q̄ugiby aliberis uestaby mutatis romā orā pribz ad petēdā miserīcordiā ve nerūt.

cēt. ꝑma luce nc auctor nc cā terroris oꝑuit. Eodē anno de tuscilanis flauia rogatione ꝑp fuit iudicū ō. fabi⁹ tu. pl. tulit ad pplm ut tuscilanos aīa ab uertēt tu. Quoz oꝛe ac cōsilio uelitni. p̄ uernatesq. ꝑ. n. bellū fecissent. populus tuscilanus cī cōiugiby ac liberis romā uenit. ea ml'titudo uestē mutata q; sq̄ reoz tribz circuit sedentiby omīū aduolues plus itaq; miā adpne uenīā ipetrādā. quā cā adēm purgādū ualuit. Tribz omīs pt̄ pollia antiquay. legē pollic finīa fiut pulcs uerberatos necari o ingres liberosq; sub corona. legē bellū uenire memoriāq; ei. ire tuscilanis ipne cā atrocis auctores mā fisse adpriz ciuitē cōstat. Nec quēq; ferme expollia tribu cādidatī ferme datī. papiriā ferre solitī. Insequēti

Insequēti āno mutate sunt dignitates. fabi⁹ q. l. fuluī sī cōsules aulus cōnelī⁹ aruina dictator. ō. fabi⁹ ambusī magr̄ eq̄tū / sī creati cīatū cī oī copia armīa duxerunt. ubi dictator miro modo triū phauit.

āno fabio. l. fuluio cōis. Staulus cornelī⁹ aruina dictator q; ō. fabi⁹ ambustus magr̄ eq̄tū metu grauioris i famo belli cōducta ē ꝑtio a finitimis inuēti bus dicebatur ī tentiore dilectu bito egregiū cīatū ad ipsius sannites durerūt castra ī hostico i curiose ita pōta tāq; procul ab cēt hostis cī subito ad uenere sanniciū legiones tanta fero cia ut bellū usq; ad stationē romanā ī ferrent. Nox iā adpetebat id prohibu it monumīta adoriri. Nec dissimula bāt orta luce postero die facturos. Dictator ut ꝑ orē sr̄ē dimicationē uidit ne militū uirtuti dāpno lotius cēt ig by crebris relictis q; cōstrictū hostium frustrarētur. Silentio legiones eduat. Nec tū fallere ꝓpꝓpiquitatē castroꝝ potuit eqs. exēplo iscitus ira īstinat. agmī ut dū luceret ꝑlio abstinerent. Ne prestitere q̄dem copie aī luce castis egressē. eques luce demū. ausus iaculare ī hostē carpendo nouissimos q; p̄ mēdoq; ī iquis ad transitū locis agmī

dere nuit. Iam pes eq̄tē adsecutus q totis iā copiis annis urgebat. Cū dictator ꝑq; sine magno incommodo progredi nō ꝓsunt ea nisiq; ī quo cōstiterat loco castris dimicari uisum ē. Duo ergo ciuīs fisos undiq; equitatu ut uallū petēt ui. op̄ q; iacēt si nō ꝓcul. Itaq; ī necq; ea di necq; manēdi copia cē uisa. Erupt agmen ipedimētis exanie remotis instruūt cōtra hostes aīs q; uiribz pa res auxerat id maxīe aīos q; ignari lo co siquo nō hostis cessū uelut fugiētes ac territos terribiles ipi secuti fuerāt. Id aliquā diu equauit pugnā iā p̄ē de fecto sannite clamore romani diei tp̄ exercit̄ pati q; hercule illo abortu dtei ter ra adoctauā ita anceps dī certamen stetisse ut neq; clamor ut p̄mo semel cōcursiz ē. Sublatus iteratus sit ne q; signa promoti loco retro uē cepta. Neq; recursiz ad ulla sit ꝑte ī suo q̄sq; gradu ob noxiā urgētes sedentes sine respiratiōe ac respectu pugnabant. fremit̄ equal' tenorq; idē pugne in fatigationē ultimā. aut nocte sꝑrati bat iam uiris uires iā ferro sua uis iā consilia ducby deerant. Cū subito sanniciū eq̄tes aī turma una longius prouecta accepissent. ī pedimēta rōno rū, paul abarmatis sine p̄sidio sine munimīto stare auditate p̄de ī pretū facīūt. Qr̄ ū dictatori trepidus nūcī⁹ adtulit sine mora iq̄d ee p̄dā ꝓdiāt. Alu de iū sup alios diripi passim feri q; fortuna sq; militū uoca fera bātur. Cū magrō eq̄tū acrito uides aī q̄d ō. fabiū ab hostiū eq̄te omissam pug lrent inpediti ipedimētis nris adg redē q; it p̄dabiz omī multitudī cae nit dissipatos rapos eqs insidentes q; uos quib⁹ ferrū i manu sit iuicies eq̄s q; oīū p̄da onerat. cede horrides ar enteq; pugna aruce. pens te eqstus

sit deus. Eq̃tū acies qual'q; ēt istricti
ssima. p. iuncta idissipatos ipsos hostes
arte oia repleta ītrarunas o
missas repente obiacentes pedib; fugi
en caū cōsternatorūq; equarū neq;
pugne neq; fuge satis potentes ardū
tur. Tū tales pcul
ō. fabius arcuductis paululū alis
abtergo pedestres aciem adhortatur
clamor inde nouus acies q̃ anni
cāū terruit alios q̃dictatoꝛ ut respe
tantes hostiū ari signa nos turbata
q; signa q̃ fluctuātē aciem uidit. Tū
appellare tū adhortari milites tribu
nos p̄nc̄ q̃ ordinū noīatū ad ite
randā secū pugnā uocare. Nouato
clamore signa īferūtur q̃ uocāq;p
dicebantur magis magisq; turba
tos hostes cernebant. Eques ip̄e iā
p̄mus erat īconspectu. q̃ cornelius
respiciens ad manipulos militū q;
manu q; uoce potāt monstrabat ut
crilla se suoꝛ parmasq; cernere eq̃tū
q; ū auditū simul' uisūq; ē adeo repē
te laboris q; p̄die pene totū tulerāt.
uulnerūq; obliti sē ut haud secus
quā si eā integrā e castris signū pu
gne accepissent. Conclamauīt se īho
stē ne ultra sannū tolerare t̄rorem
eq̃tū peditūq; uī potuit p̄ti in medio
cesi. p̄ fugā dissipati sē pedestres
restantes ac arcā uētos cecidit abe
q̃te fugiencaū strages ē ferā it̄ equos
q; ip̄e i patoꝛ cecidit. Ꝑ demū p̄liū san
guiū res ita īfregit ut omīb; cōsilū
fieret minime id q̃dē mirū cē.
si impio bello q̃ cōtra fedus susceptō
īfestoribꝰ mīto deis quā hoīb; nil p
sper agēt expiādū id bellū magna me
rede luēdū q̃ ēt. id referre tm̄ utrū
supplicia nocio paucoꝝ ā omīū ī ns-
cio plebis sanguīe. Audebāt q̃dā q̃dā
noīare auctores. armoꝝ unū marē

nom̄ p̄sentiūq; clamāāū brutuli. papi.
exaudiebatur. Vir nobil' potēsq; erat ba
ud dubie, priōꝛ īduciaꝝ. ruptoꝛ. deco
coacti referre p̄tores decretū fecerūt ut
brutilus papi' rōnis dederetur. q̃ cū eo p̄
da eis rōna captiuiq; ut romā mitterēt
q̃ttres ꝑfiales cr fedē repetite ēent
ꝑm ussāq; restituerētur. fetiales romā
ut cēsuerūt missi. q̃ corp̄ blutuli exanīe
ip̄e marte uolūtaria ignominie se ac
supplicio subtraī placuit. cū corpore bo
na quoq; cū dedi. Sicḥ tm̄ eaꝝ rex p̄ter
captiuos ac sīq̃ cognita exp̄da st̄ accep
tasse. Cedāꝝ rex irrita fuit deditio dic
tatoꝛ triūphauit. Ꝟ bellū aduersꝰ. bellatū
q̃dā auctores st̄. cosq; de sannitibus
triūphasse fabiū. q̃ hic in apulia proce
sisse atq; in magnis p̄das egisse nec dissi
pat quin dictatoꝛ eo anno adꝰ. cornelius
fuit. Ambigitur belli ne gerēdi cā ce
atus sit. an ut ēet q̃ ludis romanisq; l.
plauci p̄toꝛ grauī morbo forte i pliatꝰ
erat signū mittēdis quadrigis daret
fictusq; cohaud sane memorādi ip̄ius
ministerio se dictatura abdicaret. Nec
facile ē aut rē rei. aut auctorē auctoꝛ
p̄ferre uicatā memoriā funeribꝰ lau
dibꝰ eoꝝ falsisq; imaginū titul' duī fa
milia ad se quecq; famā rerū gestaꝝ ho
norūq; fallente mēdatio trahūt inde
certe q̃ singlorū gesta q̃ pp̄. monumēta
rerū cōfusa. Nec quisq̃ equal' tp̄ibꝰ illis
scriptoꝛ extat quo satis certo auctore stet.

Titi liuij aburbe cōdita uictoriarū huīc
emendabā diuis fymachis liber. viij.
explicit. Incipit liber nonus :

Equitur huīc ānū
nobil' clade rōne.
caudina par tito
uectito caluino sp̄.
postumio cōss. sā
nites eo ānō ipa
tore. c. poncium

119

nites h̄ p̄dēium
lū malecetū q̄-
ra fedus suscep
cōsuerūt auctō
s belli. prodelicto
ari ī quos bru
lū papi ai reby
is. q̃ res quas a
nis habebant q̃
ptiuos rōnis re
it. q̃ ad urbē mi
erūt. dequibꝰ mi
ō ēt captiuos re
perunt.

herēpnim .f. habuerunt prē longe pru
dētissimo natū p̄mū ipīz bellatorē du
cemqz is ū legati qui addendas res
missi erāt. pace ifecta redierūt. Ne mi
di actū iquit hac legatione cēseatis. Ex
piatū ē quicqd exfedere rupto iterū
inos celestiū fiut satis sīo quibycaiqz
diis cordi fuit subigi nos adnecessita
tē dendi res q̄ anobis exfedē repeti
te fuerāt ys nō fuisse cordi tā supbe ab
romanis federis expiationē sp̄ tā. q̄d
ē ultra si ad placandos deos mitigandq
sqz hoīes potuit: quā q nos fecimus res
hostiū impīa captaqz belli iure nēe ui
debātur remissim⁹. Auctores belli qua
uiuos nō potuim⁹ p̄functos iā fato de
dim⁹ bona eoz ne quid exēōtagione
nore remanēt penes nos rōm pōtaui
mus. Qd ultra t̄ rōne q̄d federi. q̄d
diis arbitris federis debeo. quē tibi tu
arū iraz quē mōz supplicioz uidicē
feram. neminē. Neqz ppl'm neqz p̄matū
fugio. q̄d si nich ai potīore uiris hūa
ni reliquitur i opiat ē additus uindi
ces itollerande supbie q frigiā q̄ pca
toz: ut iras suas uertāt in eos quib
nō sue reddite res. Nō aliene acumulā
te satis sint q̄z seuiciā nō mors noxio
y. nō deditio eramīatoz cōpoz nō dona
sequēcia dnī deditioēz exsacient: placa
ri neqant. Nisi auriendū sanguīez la
niādaqz uisceta nrā p̄bucerimus. Iustū
ē bellū sannites q̄b necessariū q pia
arma q̄b nulla nisi iarmis relīquit
spes. p in cui rex huāna maxīe mo
mētuz sit. tam ppicius rē quā aduersis
agant dus. pcerto habere p̄ora bella
adūsus deos magis quā hoīes gessisse.
Hq instat ducib ipīs dūs gesturos.
Hec nō leta magis quā uera uaticina
tus ex atu educto arca dauduī castra
q̄ pōt occultissime locat ducat. In ad
enlacā ū iā consl. rōnos castraqz ēē

Legati samnitū aīmis pace ifecta recedunt.

audiebat milites. x. pastoz hīnu mittit:
precoraqz diūsos aliū alibi haud procul
rōnis palēe uidet. p̄sidus ū inderūt
ipredatores ut idē omīb⁹ fmo cōstet
legiōes samnitū iapuliā ēē luceriaz
omīb⁹ copus circaisedere nec procul
ab ēē quin ui capiant. Iam is rumor
aū de industria uulgatus uenerat ad
rōnes. sed fidē aurere captiui eo ma
xīe q̄d fmo it omīs cōgruebat. haud
erat dubiū qui lucernis opē romanō
ferret hoīs ac fidelib⁹ socis simul. ne
apulia hoīs ad p̄tē terroreē deficēt. Ea
modo q ire cōsultatio fiut. Duc ad
luceriā ferebant uie altera p̄t oram
supi maris patens aptaqz. sed quāto
tutior. Tanto fere longioz altā p fur
culas caudinas breuioz sed ita nat
locis ē. Saltus duo alti anguisti siluo
siqz st mōtib⁹ montes arcta perpetuis
it se uincti iacet it eos. satis patens
clausiusqz i medio cāpus herbidus a
quosuisqz: pquē mediū it ē. Sz añq
ueīas adrum. in fine p̄me angustie
st. Haut eadē qua te isi nuaueris ret
ua repetēda. aut sī re porro pgas
paluī saltū altioē impeditioreqz cur
sendū. In eū campū uia alia pceuā
rupē romani remissō agmīe ē adalias
angustias protinus pgēnt septa:
triectu arboz. saxoz q̄z igēcaū obia
cētē molē iuenere cui fraus hostil' ap
paruisset. P̄sidū t̄ īsimo saltu cō
spiciatur. Citati iñ retro quā uenerāt
pgit repetē uiam. Eam quoz dausaz sua
obiecte armisq; iuciunt: sistit iñ gra
dū sine ulli ipio stuporeq; oīuz aīos
ac uelut torpoz q̄dā isolitus mēbra
tenet. In tuentesq; alij alios cui altiz
q̄sq cōprē magis mētis ac cōsilij du
cerent. Diu i mobiles silent. dein ū
p̄toria cōs. erigi inde ac expedire quo
dā utilia opi quāquā ludibrio fore

Romani cōsultāt p̄ passū claudinū legiones iapuliā atq; nuceriam mittere ū alannitib⁹ magnū dāpnum atq; uecaidiā receperunt.

Samnites insidias rōnis ponūt et iapuliā cui legionib⁹ finguntse iuisse.

munitēs perditas reb; ac spē oī adēpta
ereptū ebāt. Tamē neculpā mal' adderēt
ipse q̄sq; nec hortante ullo nec ipante ad
munitēdū uersi castra, pp aquā uallo
circūdāt sua ipi opa labores q̄ irritū pt
quā qđ hostes supl' intrepabant. Cū
miserabili cōfessione eludētes adcōs.
mestos ne aduocātes quidē in cōsiliū
quā donec cōsilio nec auxilio locis cēt
sua sponte legati ac tribuni cōueniūt
militesq; adportoriū uersi oīm quā
uix dii īmortales ferre poterant abdu
cāb; exposcunt querentes magis quā
cōsultantes nox oppressit. Cū prorupt
nio quisq; fremerent alius pobiectis
uiaq; alius paduersam montiū psil
uas qua ferri arma potūt. Eamus
modo ad hostē puenire liceat quem
pannos iā prope .xxx. uicamus omīa
equa & plana erūt rōno ipsiduū sanni
tem pugnanti. Alius quo aut qua e
amus nō montes moliri sedesiua pa
m. diū hī imminebūt iuga qua tu ad
hostē uenies armati ihermes fortē
ignaui pariter omīs capti atq; uicti
simus. Ne ferrū quidē ad hanc mo
riendū oblatur ē hostis sedens hel
lū cōfiaet. His iuuē sermonib; q̄
abi qua quietis i mea morte nox tra
ducta ē. Ne sannitib; quidē consiliū
i tam letis suppetebant reb;. Itaq;
unius si herēniū pontiū prēz ipato
ris plutteras cōsulendū censent iā
is grauis ānis. nō militarib; solū.
sed auulib; quoq; abscesserat mune
rib;. i corpore tū adfecto uigebat
uis animi cōsiliiq;. Is ubi acceperat
ad furcalas caudinas it duos saltus
clausū ee exercitū romanū cōsulturus
abnūtio filij censuit omīs iū quā p
mū iuiolatos dimictēdos. Quic ubi spta
sūia ē. Iterūq; eodē remeare nūcio
cōsulebatur. censuit adunū omīs it

Sānites d rōnis
passu claudino
clusis cōsulūt he
reniū pōtiū osul
ut q̄os ictos
dimittāt. quo cō
silio noluerūt a
quiescere sed'm q
siliū d'dit q̄os ul
q̄ adunū itēficēt

fiaendos q̄ ubi tā discordia it se uelut ex
ancipiti oraculo responsa data st. qua
q̄ filio ipse ipmis iā animū quoz prīs
cōsenuisse iadfecto corpore rebatur.
Tam cōsensu omiuz uictus ē ut ipiuz
icōcaluū acciret. Nec grauatus senex.
plaustro i castra ducitur aduectus. Lo
catusq; icōsiliū ita fermelocutus ē.
Ut nich sententie sue mutaret: cās.
Tantū adicēt. porte se cōsilio qđ optimū
ducēt cū potentissimo pp. pingēs bñ
ficiū perpetuā firmare pacē amicitiāq;
altero cōsilio i multas etates q̄b; ami
ssis ereptab; duob; haud facile recep
tura uires rōna resbellū differre tūc
nullū cōsiliū ē. Cū filio aluq; pncipes
percūctando exq̄rerēt q̄d si media ua
cōsiliū capretur ut q̄ dimictēntur i
columes q̄ legēs hus iure belli uictis
ipnerētur. Ista q̄dē sūia iquit ea ē
q̄ nec amicos pat nec ī micos tollit
seruare modo quos ignominia irri
taueritis. Ea ē rōna gens q̄ uicta q̄e
scere nesciat uiuet semp iprectorib
illoz; quicq̄d istud pūs necessitas in
uisserit. Neq; eos añ multiplices pen
as expetitas auobis q̄escē sinet. Ne
utra sentēcia acceptā herēnius domū
et castris ē auectus. Et i castris rōnis
cā frustra multi conatus aderūpendū
capti eēnt ecia omīū rex iopia cēt.
uicti necessitate legatos mictūt. Q̄
pmū pacē equā peterent si pacē nō
impetrarēt. uti prouocarēt adpugnā.
Tū pa dctellatū ee respondit. & qm
ne uicti q̄dē ac capti fortunā fateri
scirēt ihermes cā singlis uestimētis
sub iugū missiz. Alias cōditiōes pacis
equas uictis auctoribz fore si agro
sannitiū decederetur colonie abducē
ntur suus. Deiñ legib; rōnū ac sānni
tē equo fedē uictuz. hus cōditiōib;
patū se ee fedus cū cōsulib; ferire: siq̄d

Herenio ierātū sanitū
uocat' sua osilia nō mu
tauit sed reddidit cās
osiliorū suorū q̄ dixit
terāū cōsiliū nō posse
sanū dare q̄ nec in
micos tolleret nec a
micos pararet.

Tū rōni nō possent
d passu claudino eua
dere legatos adsānī
tes miserūt. ut eqm
pacē peterent. l' ad
pugnā eos prouoca
rent. q̄ responderūt
cū singul' uestimētis
recederent. & sub iugo
coz certis pactis se
subicēnt. alioqm eos
nō requirerent.

corripiunt. legatos uerbere adsecutus
it. Hæc legatio renuntiata grauiter omnes
subito exortus est. Tantaque mestitia inces
sit ut nō grauiē accepturi uideantur. Si nul
la alia res omnibus eo loco mortē obpetēdā
cē. Cui diu silentiū fuisset nisi cōsules ac
pfectē tam turpi aut certa fedus ictum nec
essarii hostes esse possent. Tū L. Lentulus
cui princeps legatorū iurgii ac tumultus
tribuebat. Prēs mecū inquit cōsul. sepe audi
ui memorantē se capitolio unū non
fuisse actorē senatui redimēdē auro a
gall' ciuitatis qui nisi fossa uallocq; abigna
uissimo adoptā hostē si nō muniendū ac
clausi cēnt. cerniq; sine magno piculo
tanī sine certa pnitie possent. Qui si illis
uti decurrere ex capitolio armatis in
hostē licuit quo sepe modo obsessi hos
tientes eruperunt. ita nobis equo aut
ī quo loco dimicandi. Tantū modo cī
hostē copia cēt nō m̄ paterni animi i
dolcs i cōsilio dando deēt. Eqdē morti
pātā pclarā ēe fatebor. me ul' deuouē
p pīe. legionibusq; ul' i medios me īmit
tere hostes patius sil. Si hī priꝰ uideo
rī qđ eqđ romanæ legioni ē q̄ ā pro
se ipsis admortē ruere uolunt. Quibus
qđ morte sua fluerent. Tecta urbe ī
cat aliquis. mecū tecā turbā aqua uch
icolitur īmo herculē pdūcitur. ea omīa
deloco hī ēcātu. nō fluitur. Quis ē ea tu
bitur ībellis uadicat atq; ibermis
multitudo cā herculē quā agallos ī pr
tis defendit. an aucis ēcatū cumiliusq;
duce īplorabit. Hōmis fides oppq; ī.
quas seruādo patriam fuam. dedendo
ad mortē priꝰ desimus ac prodimus
ac feda atq; ignominiosa deditio ē. Si
ea carnifex pcē. Vtra ignominie eā
qua morte nrā. Quopus sit fuemus
Pulcratur ergo ista quacunq; ē indi
gnitas. quacunq; necessitate. qua ne
du qđē supetant. Ite cōsul redimite ar

Consules. mil
tes rōni iclusi
passi claudino
miserabilē ai ci
mitiby fedus fac
unt ut caeca im
strumēta militare
relinquāt. ai ni
na ueste recedāt

mis auitaq; qua auro maiores uri redi
merēt cōsul pfecti ad pretū i colloqui
ū sedere uictor agitaret. Negarit
i iussū pl̄. fedus fieri pōsse nisi sine fcia
libr arrimoniaq; alia sollēpni. Itaq; nō
ut uulgo credit. Claudiq; scribit fe
dere pacē audina. pōnionē fcā ē. Qđ
ē aut spōsoribus opus ēt. aut
obsidibus. ni trepidatiōe res trāsigatur
q̄ p̄. fiat dominus legibus dictis stetur ut
cui ita iurpiē ferīat. Quēadmodū actā
libus portus ferīatur. Spoponderūt cōsl.
legati quesitores tū. mil'. Noctiq; omīus
q̄ spoponderūt erant. Si ex fedē acta
res ēēt. pēquā duos fenatui nō erant.
Et pp̄ necessariā fedēris dilatiōē: obsidēs
q̄ ac cētes īpati q̄ capite lucrent si pac
to nō staretur. Tēpus īstitutū trade
dis obsidibus ēcatuq; ibermi mictēdo.
Redintegrauit luctū incassus. cōsul. ad
uēctus ut uir abbis abstinēnt manus
quos ignauia temeritate ī cū locā de
ducti cēnt fedus q̄ uenissent habitu
ri. Ill' nō ducē locoꝝ nō exploratorē fu
isse belluacos. m̄ ceros ī fiducā missos. Illi
ados īuerī. cōtēplari arma mor tra
dendi. ibermos futuras tpestas obno
xiaq; corpora hosti. p̄ponēs ē metipī an
ocalos urgil hostile. cruoꝛa uictorū
crudelius supplos exarmatos ibermū
ter. Inde sibi agminis misabile uiꝝ
prouocat ubes redūt inpatriā ac pa
rētes quos sepe ipi maiores ouāt triūphā
tes uemisse. se solos sine uulnere sine
ferro sine arte uictos. nō stringē lucā
isse gladios. Nō manū cū hoste cōferre
ne aq̄ alios datos. Hī frementibus ibris
fatal' ignominiā auxit cū tristiora. Ex
pedō sin quiq; pcepit ais. Iam pri
mū cū singlis uestīmētis ibermos ēē
nullū arme uisi ēpti redūt obsidēs
atq; custodia abducēt. Tū a. cōsl. abire
ibēnes iussit. paludamētaq; ē ueste.

tantus

tiam it ipōs q paulo añ cos execrātes
deōs lacerādosq; cōfluerāt: miſtā
one fec. vt ſue q̄q; cōditois oblitus
abilla deformatione tante maieſtatis
uehit ab necdū ſpectaculo auīet odos.
pmi coſſ. prope ſemi nudi ſub iugum
miſſi. Tū ut q̄q; gradu primus erat
ita ignominie obiectus. Tū deinceps ſin
gle legiōes. circūſtabant armati hoſtes
exprobātes eludentesq;. Gladii q̄ ple
riſq; irritati q̄ uulnerati q̄dā necatiq; ſi
multis cor indignitate rerū aīoz uicto
rē offendiſſet. Ita traducti ſub iugū q̄
q̄ prīe graui erat plostrū oculos. Cū cīal
tu euaſiſſent q̄ uelut abiectis exuuiis.
Tū p̄mū lucē aſpicē uiſi ſt. Tam ipā lux
ita deforme ituēntibus agmē oī mortē eſti
os fuit. Itaq; cū añ noctē capuā pueīre
poſſent incerti de fide ſociorū q̄ pudor p̄
dicebat circa uiā. haut p̄cul capua oī
ū egena corpora humi p̄ſtrauerūt q̄ ú
ē capuā nūciatū euicat miſatio uiſta
ſociorū ſuppliū igenitū cīpanis. cōſeſſū
iſignia ſua. cōſulibus falces. lictores. arma.
equos. ueſtimēta. cōmeatus militibus be
nigne mittit q̄ uicentibus capuā totius
ſenatus p̄ q̄ obuiā. Egreſſus urbis
omibus hoſpitalib; p̄uatiſq; q̄ p̄. fungit
officiis. neq; ill' ſociorū comitas. uultū
ūmig. q̄ adloq̄a. nō modo ſmonē elicē
ſed ne ut oculos q̄dē adtollerent. aut cō
ſolantes amicos cōtra intuerētur effice
potāt adeo ſup memorē pudor q̄dam
figere collo q̄ certus hominū cogebat.
poſtero die cīū uuenes nobiles miſſi
a capua ut p̄ficiſcentes ad finē cīpanū
p̄ſequērētur reuiſiſſent. vocatiq; i curiam
p̄ceptātibusq; maioribus natu ml'tos i me
ſtiores q̄ abiectiores animi uiſos refer
rent. Adeo ſilens ac p̄ne mutū agmē in
ceſſiſſe tacē idolem illā rōnā ablatoſq;
cū armis animos nō redere ſalutē. Nō
ſalutātibus dare reſponſū nō hoſpē quāq;
p̄metu potuiſſe. Tanq; ferentibus adhuc ar
uicaby iugū ſub quod emiſſi cēnt bīe cā
nitus uictoriā. Nō p̄datā ſolū ſed q̄ā per
petuā capiſſe e eos nō romā ſicut añ gal
los ſed q̄ multo bellicoſius fuerit rōni
utuē ferociāq;. Cū b' dicentiū audirē
turq; deploratū pene rōnū nomē i con
cilio ſotioq; fidelū eēt. Dictatur o filius
calauī ouīſil' dar' gnē frīsq; tū e etate
uendus. longe alit ſebrē rē diriſſe ſilē
cū illō obſtinatū fixoſq; itrā oculos q̄
ſurdas adoīa ſolatia aures q̄ pudore in
tuēte lucis igentē mole minarū. exul
to aīo cīentis ūditia eē. aut romana ſe
ignorare. igenia aut ſilencū illō ſanni
tibus flebiles breui clamores gemitusq;
exaratiuq;. caudineq; pacis aliquanto ſi
nitib; quā romanis. Triſtiorē memorū
fore q̄pe ſuos quemq; coīaīos hīturq; ūcī
q̄ cōgreſſuri ſint ſaltus caudinos. non
ūq; ſannitibus fore. Iam rome q̄ ſua ifāis
dades erat obſeſſos p̄mū audiere triſtior
de ū ignominioſe pacis magis quā pi
culi nūcī fiunt. Ad famā obſidionis dilec
tus hēri cēptus erat dimiſſus. De ū au
xiliōz apparatus p̄q̄ deditione tī fēde
rām acceperūt. Exemploq; ſine ulla p̄.
auctoritate cōſensū. i omēz formā luct
ē. Taberne circa foz dauſe. ueſtimēta q̄ i foro
ſua ſponte cepti. p̄uſq; indictū. lati clauj
anuli auri poſiti prene meſtioz erāt ui p̄
cuitas eē. Nec ducibus ſolū atq; auctoribus
ſponſoribusq; pacis iraſci. ſed i noxios q̄ mi
lites odiſſe q̄ negare urbe tectis nec accipi
endos quā cōtaminēz aīoz fregit aduē
tus. Exercitus q̄ iratis miſablis. Nō e tī
quā ipatriā reuiſētes erīſperato i colu
mes ſed captoz habitu uultuq; īgreſſi ſero
ī urbē ita ſe ilius q̄ſq; tectis abdiderūt.
vt poſtremo atq; ſequētibus diebus nemo
coz foz aut p̄. aſpectū uellet coſſ. Inp
uato abdita nichil magistratu egē n q̄ er
gā ſtatuti e. ut dictatorē dicēnt comi

Hōnī euaſerūt
d paſſu claudino
triſtiores q̄ ſi ad
ſupplicū uēt cū
uenīſſēt capuaz
p̄ nimio doloīe
nec uultu
nec odis
ī tuebā
tur ami
cos.

Cū rome auditū
eēt de tī fēda pac
tantas ī uaſit hō
nos doloz q̄ omēs
dederūt ſe adluctū
q̄ ſine mandato iu
ſtitia depīta e q̄
nulī aurei ōdigi
tis militū q̄ mu
lier pīecti q̄ ſtatu
ones dauſe.

tiorū cī·q· fabiū ambustū dixīnt ·p·
a emiliū pretū magr eq̄tū quib⁹ ultio
creatis suffecti ā·emili⁹ papus dicta
tor·l·ualeri⁹ flactus magr equitū·nec
pcos comitia hīta q̄q tedebat pplm oī
ū magrātū ei⁹ anni res adiit regū re
dūt. Inīt regesq; fabius maximus ·ā·
ualeri⁹ coruus·is cōsules creauit. pu
bliliū philonē q·l·papiriū cursorē·itq;
haud dubio cōsensu ciuitatis q nulli ea
tēpestate duces clariores cēnt·quo crea
ti st die eo sic ē placuerat pribus magrā
tū inierūt sollēpnibusq; scīs pfectis de
pace caudina retulerūt q publius pen
es quē fasces erant. Dic. sp̄. postumi
iquid·q ū surrexit. Eodē illo uultu q
subiugū missus erat. haud sū ignarus
iq̄d cōs. ignominie nō honoris cā me pmū
exercitū iussiq; dicē nō tāq̄ senatorē sed
tāq̄ reū cā infelicis belli quā ignomi
niose pacis·Ego tū qū nr̄e te nora nrā
neq; de pena retulistis omissa defentiōe
q nō difficillima ēet aput haud huma
nos ignaros fortunarū·humanaq; ne
cessitatūq; sniaz deeo die dequo retuli
stis paucas pagī. Que sntia testis erit
m·ne alegionibus uris prpcerim·Cum
me seu turpi seu necessaria sponsione
obstrinxi qua tū qū i ussu pp̄. fcā ē nō
tenetur·p̄ūs·ne q̄q̄ exea p̄q̄ corpo
ra urā detētur. Sānitibus dedamur pfe
ciales nudi uictiq; exsoluamus religi
one pm̄. si qua obligauim⁹ ne q̄d diuinū
humanine obstet·Quo minus iustū
ppiūq; dr integro incatur bellū. Intēa cō
sules exercitū scelere armare educē pla
cet nr̄e pius integri hosti ū fines quā oīa
ista idditionē nr̄ā pfecta erūt. Vos dii
īmortales pcor q̄so q̄ si uobis nō fiut
cordi·sp̄·postumiū·t·ueturiū cōs.
cū sannitibus prosp̄e bellū gerere ad uos
satis haberatis īdisse nos sub iugū mi
ssos ui disse sponsione i fami obligatos

Cp̄dolore ista uerūt q res redirēt ad re ges.

Cegati militū q̄ fece rūt pacē caudinaz uocari a p̄ribus a ma gistratu ut modū pacis caudine refe rent publ⁹ penes q̄ erat dnīū mādauit spurio postumo ut referret cui orō h̄ fiut.

uicē nudos uictosq; hostib⁹ dditos omēz
ira hostiū uris capitib⁹ excipiētes nouos
cōsul·legionesq; romanas ita cō sannite
gerī bellū uelitis ut oīa añ nos cōsules
bella gesta st. Que ū dixē tanta simul ad
miratio missatioq; uiri i cessit hoīes ū
mo uix credēt illū cuīdē ēē·sp̄·postumi
ū q̄ auctor tā fede pacis fuisset modo
missarentur·Q uir tal' q̄ p̄apuū apd
hostes supplicū passurus eēt ob urā di
repte pacis·cū oīs laudib⁹ modo, pse
quētes uirū isniaz ei⁹ pedib⁹ irēt. Cēp
tata paulisp ifr̄essio ē ab·l·luuio q̄·q·
melio·tū·pl'. q neq; exsoluu religiōe
pm̄·aiebant dditione sua. Nisi oīa sāni
tib⁹ qualia apd caudiū fuissent·resti
tuerētur nr̄ se proco q̄ spondēdo pacē
suassent ex̄atum·pū·penā ullā meri
tos ēē neq; adextremū cī sacro scī ēēnt
dedi hostib⁹ uiolari ne possent·Tū postu
mi⁹ Intēa dedite iquid, pfanos nos q̄
salua religione p̄testis dedetis·Deiū
q istos sacro scōs cī p̄mū magrātu abie
rint·sed si me audiatis p̄ulsq̄ dedāt ur
bi comitio uirgis cesos hāc iā ut it ex
late pene usurā bēant·Nā q dditiōe
urā negant·exsolui religione pm̄·id
istos magis ne dedantur quā q̄ ita se
res habeat dicere q̄s adeo uris fetali
ū expers ē q̄ ignoret nr̄ ego ifecaisse
opē. Tam sponsores quā federa scā ēē
apd eos hoīes ap̄ quos uix̄ diuinaq;
religiones fides humana colitur sed
i ussu p̄. nego q̄q̄ sancari posse q pm̄
teneat·An si eadē superbia quā sponsio
nē istā exp̄ssunt nobis sānites coe
gissent nos iuba legitia dedenciū ur
bes nūcupare dditū p̄s ū. uos tribu
ni dicētis·q hāc urbē tēpla delubra
fines aquas sannicaū ēē. Om mitto d̄
ditionē qm̄ de sponsione agitur q̄d tā
dē si spondisemus urbē hanc relic
turā p̄m·ū. si ili cēsiure si magrātus.

Cposteq̄ spurius postumus pontifex tāta admiratio i cessit ut nō credēt ul lū spurū postumū ēē q tam fe dā pacē fecerat q̄ iri colege ei contra dixīnt.

Csecāda orō spurii postumi ifelici tu, p̄onētis q̄ē suit se q omīs le gatos q̄ sānitibus p̄missionē fecerāt ut urbs addi ctis, pmittoribus lueret q legatus qui se opposuisset, p̄ uluras uirgis cedi q stearibus p̄cuti.

si senat⁹ si leges nō habituꝝ si subregi
bus fuituꝝ. dū meliora iqs at q nō i
dignitas rex sponsionis uinculū le
uat siqd ē iquo obligari ꝑls possit
ioīa. ꝑ. ⁊ ne illd quidē quod quosdā
forsitan mouear refert. cōsul a dic
tor an ꝑtor spopondeꝝ ⁊ ip̄i ⁊ iā
sannites iudicauerūt qb⁹ nō fiunt
satis cōis. spondē sed legatos q̄store⁹
tū. mil'. spondē ꝙegerūt. Ille ame nūc
q̄sq̄ quesierit qd ita spopōderit cui
id nec cōsulis uis eet nec ill' spondē
pactēq; mei nō erat arbitriꝝ. Nec piu
uobis q nil mandauerat⁹ possem nil
ad caudiū. pc̄. humanis cōsiliis gestū
ē duꝝ imortales ⁊ nris ⁊ hostiū ipato
ribus mētē ademerūt nc nos ibello sa
tis cauim⁹ ⁊ illi male partā uictoriā
male pditerūt. Dū uxr locas qb⁹ uice
rant credunt dequacūq; cōditione
arma uiris iarma natis auferre fe
stinant an si sana mēs fuisset diffici
le ill' fuit dū senes abdomo ad cōsul
tādū arcessерūt mittē. Romā legato⁹
cui senatui cui ꝑp. d. ꝑpace ac fedē agē t
duī it̄ expeditus erat. Intēa i induciꝝ
res fuisset donec abroma legati aut
uictoriā ill' certā aut pacē auferrēt
ca demū. sponsio eet quā ꝑp. iussu spo
pōdissemus sed neq; uos tulissetis. nc
uos spopōdissemus nec fas fuit aliū re
rū. eritū eē quā ut illi uelut somnio
letiorē quā q mētes eoꝝ capere possent.
Ne quicq̄ eludēntur ⁊ nrūꝝ exercitū ea
dē que ꝑdiderat. fortuna exprimeret
uanā uictoriā uanioꝝ irritā facēt pax
sponsio inꝑponeretur. q̄ neminē p̄t
sponsorē obligarat. Qd ē uobis cui. pc̄.
quod ē. pm. ī. actū ē quis uos appellar
pt̄. qs se auobis dicē decepti hostis
an ciuis hosti nil spopondistis quē ne
minē spondere prouobis uissistis. Ni
il g uobis nec nobis cui ē quib⁹ nihil
mandastis sannitib⁹ sponsores nos stim
ne cui sannitib⁹ cui q̄b⁹ nichi egistis rei sa
tis locupletes i id qd nrūꝝ ē id q ꝑstare
possum⁹ corpora nrā ⁊ ciuos ibi seruātibi
ferrū ibi ignes aciant. Quod ad t̄bunos ¶ Senat⁹ magistratus
attinet cōsulite utrū pris deditio eorū tribuni plebis fierī
fieri possit an idiē differatur. Nos itaq; uerūt feciales ut
te uēturi uosq; ceti ulla ⁊ capita luctr dauduū ⁊ spurciꝝ
spōsionis feram⁹ ⁊ nrō supplicio libem⁹ postumū ⁊ ceteros alios
rōna arma moui. ꝑ. c. cui catum auctor. ꝓmisdre ꝑdē pacē dau
Nec ceteros solū sed tribunos ⁊ plebē ut dine sannitibus
se isenat⁹ dicent fore potiate magistratui in tradere.
se extiplo abdicauerūt. traditiq; fecialib⁹ cui ceteis cauduū ducēdi ibi. sē. fēdo iuxq̄
dā ad fuluisse ciuitati uisa ē. Postumi⁹ i
ore erat. cui laudib⁹ adcelū febant deuo
tioni p̄. deciꝝ cōsul'. alue. claris facino
rib⁹ equabāt. Emersisse ciuitatē exob
noxia pace illi⁹ cōsilio ⁊ opa ipīm se ciu
datib⁹ ⁊ hostiū ire offerre piaculaq; ꝑp.
ū. dar. arma cīcti spectant. ⁊ bellū ci
uiq̄ fuituꝝ ut cōgredi armatis cui cōmi
te liceat iciuitate ira odioq; ardente
dilectus, ꝑpe omiuꝝ uolū tarioꝝ fiunt. Re
scripte exeodē milite noue legiones du
ctuiq; ad cauduū exercitus. ꝓgressi faca
les ubi ad portā uenē. uestez detrahi
pacis sponsoribus iubent manus p̄tegū ¶ Ih fecīales tradūt
uincari. cui apparitor uecui diā maiesta legatos ꝓmisdres
tis postumiꝝ laxe uincet. Quin tu iqd pacis sānitibus.
ad duces loꝝ ut iusta fiat deditio. Tū
ii icetū sānitū ⁊ ad tribunal uētuꝝ
pōq; ē. a. corneli⁹ arruina fecial' ita uba
fec̄. Quādoq; hisce hoīes i iussu. ꝑ. nī.
q̄ritis fedus ictu iri spopōderūt atq;
obcā rē noxā nouerūt obcā rē quos
pris. scelere ipio sit solutus hostē hoīs
uob' dedo. Ih dicēti fecīali postumi⁹ genu
femur quāta maxime potāt ui ptulit
⁊ clara uoce ait se sannitē cauē. ño. cē
illū legatū fecialē a se cōtra ius gētiū
uiolatū. eo iustius bellū gesturos. Tū
pōq; nc ego istā deditionē accipiā iqd.

Ponc̄ i pat̄ samaū nō accepīt legatos a fecialib⁹ reqre ꝙ pēt legatos ꝙ cōes milites restituī i claudino pa su. sic̄ tp̄i pacis fuerūt.

llec samnites rata habebunt q̄ncq; spu rii postumi si deos cē cēses aū oīa irrita fatis aut pacto stat samniti p̄p. omēs q̄ ipotāte būt. Haud⁹ phis par debetur si quid ego te appello qui te captū uictori ai qua potes fide restituis p̄n. appello quē si sponsionis ad furculas caudinas facte penitet restituet legiones intra sal tū quo sacpte fuerūt. Nemo q̄q̄ decepit oīa. p̄fecto sint recipiant arma q̄ pac tionē tradiderūt redeant i castra sua. q̄c quid p̄die habuerūt q̄ i conloq̄o ē uētū habeāt. Tū lelli ⁊ fortia cōsilia placeant. Tuc spōsio ⁊ pax repudietur ea fortuna his locis aū pacis mētionē habuim⁹ gra m⁹ lelli nec. p̄n. cōss. sponsionē nec nos fidē. p̄n. actus emus nūq; ne cū deficaet cur uicti pacto nō stetis obsides p rsēne tradistis furti eos subduxistis. auro ciuitatē agall' redemistis it̄ accepi ēdū aurū ersi st. Pacē nobiscū pegi stis ut legiones uobis captas restituc remus. Eā pacē irritā facitis ⁊ semp aliquā fraudi spē; uris ipōnitis. Non ,pbat p̄n. ignominiosā pace legiones fuatis pacē ⁊ habeāt legiones captas uictori restituat. Ī fide hoc federib⁹ Ī fecialib⁹ cerimonijs dignū erat. Vt q̄dē tu q̄ prius p pactiōē habetis. Tot aues i columes ego pacē q̄ hesti tibi remittēdo pactus fui nō habeā Ī tu a cornelij Ī uos facies uris gētib⁹ dicatis. Ego uero istos quos dedi simulatis. Nec accipio nec dedi arbitror nec moror cominus iciuitate obluctā spōsionē cōmissā trans omīb⁹ dus quor eluditur. Num ceteā gerit lellū qñ sp̄. postumius modo le gatū fecialē genu p̄tulit. Qua die a cēat samnitē auē postumiū nō auē romanū cē samnite legatū. Xm. uiolatū eo uobis uirtutū i nos fm̄ cē lellū. Ludibriale gionū nō pudē iluce proferre. Et uix pueris dignas ambages. senes ac con sulares fallēde fidei erḡrere lector. de me uincla cōnis moratus sit. Nemo quo minus ū uisū fuit abeant. Et illi q̄dē forsitā ⁊ publica sua certe liberata fide ab claudio i castra romana inuolati redi erūt. samnitib⁹ p̄fligyba pace i festissi mū cernētib⁹ renati bellū oīa que de uī uenerūt. Nō inanimis solū sed p̄ iocis cē. Et sero ac ne q̄q̄ laudare sem p̄ tū utraq; cōsilia it̄ que media lapsos uictorie possessionē pace incerta mutasse ⁊ beneficij. ⁊ maleficij occasione āmissa. pugnaturos cū eis quos potuerūt i p̄p tuū ul' inimicos tollē ul' amicos facere adeoq; illo dū certamie i clinatis uir by. post caudinā pacē animi mutauāt. vt clamorē it̄ romanos deditos p̄stū muū q̄ p̄cū i cruēta uictoria it̄ sam nites. siml' rebellasse ⁊ nociture credēt romanū. Inēb̄ sat cū ad samnites de fec rūt ⁊ fregellē colonia. Necopinato ad uentu samnicū fuisse. Et latricanos ci hus satis cōstat nocte occupata ē. Timō in mutuus utrosq; usq; ad lucē quieto tenuit lux pugne incū fuit. quā alicq̄ diu equā ⁊ q; paris ac suos dimicabatur ⁊ q; extractis ad uulnabat illellis multitu do tū. fragellani sustinuerūt fraus dim rē i clinauit q̄ uocē audiri p̄conis passi st i columī hostiū q̄ arma posuisset ea spe remisit acertamine aios ⁊ passim arma iactari cepta p̄ti natio⁹ ps armata ad usam p̄rti erupit. Tunc⁹ eis audā tia fuit qua i cautē ad credendū certis pa uor quos circūdatos igni ne q̄q̄ deos fidemq; i uocātes samnites cōtemauē rūt. cōs. it̄ se partū, puncias papirī iapulia adlucerīa pgit. Ī equites cōnu obsides abeaudiū data autorieba tur. publius i samnio substitit. ab illis cau dinas legiones. Defendit ea res samni cū animos. q̄ nec adlucerīa ire nec ab ēgo istaret hostis. Nec manē ne lucē

Samites Ī sero laudāt cōsilia senis p̄tū p̄ie, i patrocis q̄ mu quā medius cō saluū dare uolu it q̄ nec i imicos tolleret nē amicos pararet.

facāt ⁊ gesti posse bellū, p uictoria cer tabīt sāni tes.

Inēb̄ latricani ⁊ fregellani ad uocatione sāni cū recesserūt.

Hoc eod⁹ tp̄e offi les dimiserūt, puncias papirī missus iapulia p git ad lucerīa q obsides cōsulū erāt tradit. eeda udi na pace pub lius i samnium cū legionib⁹ q̄ fu erant i clusē in saltu caudino, iuit pugnatur cū samnitib⁹ cū q̄b⁹ optime triumph auit.

ĩtam amittẽtur. facto audebant optim
ũ nullũ ẽ cõmittẽ te fortunę arrẽtire
ẽ publio certamẽ. Itaq; iactis copias
educit. Huius quos publius cõcur
sũ ẽ. Ita pdamore pterritos fugã nul
la adhortatio ipatoris audita ẽ. Quĩ
cuiq; animus memor ignominie adhũ
tator aduersat. habuit igitur ipse ũ mgẽ
tes signiferos. Et ne mora ĩcõcursu
pilã emittẽdis stringẽdisq; in gladios
cẽt. pila uelut dato ad id signo abiecit
strictisq; gladios cursu ilicet ferituri.
Nil illi ipatorie artis ordinibus aut sĩ
dibus locandis fuit. ois ira militaris
ppe uesano ipetu egit. Itaq; nõ fusi mo
lestos sẽ. sed ne castrio quidẽ suos fugã
i pdire ausi apuliã dissipati petierẽ.
Ituatriã tñ coacto rursus in unũ agmi
ne ẽ puctũ. Romanos ira cadẽq; pme
diã actẽ hostiũ uiderat. qĩ castra ptulit
ũ pluriq; iactę sanguis ac cedis fam.
pterq; ps maior in corrupta epulis
alẽ ai papirio cõis. locas maritimas
puenerat arpos poĩa pacata sannitũ
magis iniurius. odio q; lenectas ullo
pii. Nã sannites ea tẽpestate i mõtibꝫ
uicatĩ habitantes cãpestriã. maritu
ma loca cõceptu cultoꝝ molliore atq;
ut euenit. fere loca simili generis ipi
mõtani atq; agrestes deplãbantur q
regio si fidã sannitibꝫ fuisset aũ puci
re arpos epatus romanus neq;isset. aũ
it icepta it romã. arpos penuria rez
omniũ; exclusos acõmeatibꝫ absũpsi
sset. Tũ quoq; pfectos in adiuertriã uĩ
obsidẽtes obsessosq; copia uexauit.
Omĩa abarpis romanis suppeditabãt.
Cetrũ abeo exigue ut milia occupato
rationibꝫ uigiliisq; atq; equos sal
tibus castra abarpis frumẽti ue
hens. Inedũ cursu hostiũ cogitur.
Abiecto exequo statuto pugnare ẽ
obsessis puchi alẽ cõis. uictore exatu

aduertit. Et commeatus ex mõtibꝫ sãni
tibꝫ iuehẽtes cautela itromissa.
Ita uicta omia aduectus publiꝫ fecat.
q obsidione relegatis iaurã colegiũ
aius pagos tuta. infesta cõmeatibꝫ ho
stiũ fecerat. Itaq; nõ spes nulla cẽt di
uaus obsessos copiã laturos coacti sã
nites q aduertriã castra habebãt. Undi
q; cõtractis uiribꝫ signatã papirio cõ
ferre pdictẽpus pantibꝫ utrisq; se adp
liũ legati tarentini iueniũt. Demiã
antes sannitibꝫ cõnisq; ut bellũ cõmi
ttẽnt pueros sterneret quominꝰ discr
detur armis aduersus eos se paltis
pugnaturos. Ea legatione papirio au
dita pii ac motus dictis eoꝝ ai cõlegã
se comunicatuꝝ. respondit ac atq;
eo ai tẽpus omẽ iapparatu pugne cõ
sisteret cõlocutus de rebus dubiã si
gnũ pugne pposuit. Agentibꝫ diuina
humanaq; q adsolent ai acie dimi
candũ ẽ. cõsulibꝫ tarẽtini legati oc
cursare responsũ exptantes. qbꝰ pa
pirius. Aut hospitia sup cẽ tarẽtinis pulla
rus mutat litatũ ptea ẽ egregie auc
toribꝫ dus ut uictis ad rẽ gerendã pfi
cisceretur. Signa in ferre iussit. copias
eduxit. uanissimã iacrepans gẽtẽ q suã
rũ ipotẽs rex. promissis seditioibꝫ
discordiisq; alius modũ pacis actelli
facẽ equũ censeret. Sannites exptẽ
altã ai omẽq; curã belli remisissent. ai
pacẽ uere cupiebat. aũ exprobabat si
mulare ut tarẽtinos ẽ cõciliarẽt. Cũ
instructos tẽpẽre adpugnã rõnos con
spexissent uocatos ad se in auctoritate
tarẽtinoꝝ manere. Nec defendẽ iatiẽ
ne ẽ uallũ arma ferre deceptos poss.
Quodcũq; casu ferat pasturos quã
ut spumãt. pacis auctores tarẽtinos
uidentur accipere se omẽq; cõis. ad
eũt ecã pcari mẽtem hostibꝫ ut ne nul
li quidem defendant. Ipi int se pugnis

Samites q̃ castr̃ hẽbãt
aduertriaz coacti ai
papirio cõsule rõno
pugnare legati ta
rẽtinoz supuene
runt mãdantes q̃
neutra ptiũ delẽt
pugnare q̃ siq̃ cõfli
geret cõtra eos pu
gnaret rõni tarenti
nos spernẽtes isãni
tes iruerũt q̃ uictri
tes triumpharũt.

onis. ẽ. dimicatur
ẽ pus alloquẽdos
milites ratus otio
nẽ aduocari iussit,
ortũ sic ingẽti alac
tate ad pretorium.

opus succedunt hostiu munimẽtis
q̃simul undiq; adorti cũ ps fossas ex
plerent. ps uellerent uallu atq; in
fossas proruerent. Nec uirtus modo
ĩsita sed ira eaq̃ exulceratos ignomi
nia stimularent. aĩos. castra inuase
re q̃prosequisq; nõ h̃ furcalas uc cau
diu nec saltus inuios cẽ. ú errorẽ fra
us supler uicissẽt. Qz rõnã uirtutẽ q̃
nec uallu nec fossẽ arcerent memorã
tes cedũt pariẽ resistentes fusosq; in
hermes atq; armatos seruos liberos
pulueres ipulueres hoies umẽtaq; nec
ullu supfuisset aĩal. ni cõsules receptu
signu dedissent auidosq; cedis militẽ
acastris hostiu ipio agminis expulis
sent. Itaq; apd ĩfensos obiẽpellataq;
dulcedinẽ ire cõfestim orõ hita ẽ ut
vocẽtur miles. q̃ nimẽ cuiq̃ militi
cõss. odio ihostes cessisse aut cessuros.
Quin duces sciat belli ita isaciabilis
supplicij futuros fuisse ĩrespectus eq̃ti
sexcẽtoq; q̃ lucẽt obsides teneẽtur ꝓpe
dissent animos. Nec desperata uenia
hostes cecos isupplicia coq; agẽt pdẽt
pq̃ pire optãtes. laudare ea milites
letariq; obuiã itu ire fuge cẽ ac fateri
omia paciendaq; pcius q̃ pdẽtur. salus
tot p̃cipũ romane iuuẽtutis. dimi
ssa cõtione cõsiliu hĩtiq; omiby ne copus
luceriã premerẽt. In altero exercitu
q̃ duce apuliq; circa gens dubie adid
uoluntatis tẽptarentur. publius
cõss. ad pagendã, pfectus apuliã ali
quot expditione una ꝓps. aut ui
subegẽ aut cõditoiby isocietatẽ acce
pit. papirio quoq; q̃ obsessoꝛ luceriẽ
resisterat breui adstrem euẽtus res
põdit. Nã ifessis omiby uiis pquas
cõmeatus. ex sannio subuchebantũ
fame domiti sannites q̃ luceriẽ ipsi
dio erant legatos miserẽ adcõnes.
rõnũ ut receptis eq̃tiby q̃ cã belli cẽnt

absisteret obsidione. Hus papirius
ita respondit debuisse eos ponciu he
renni filiu quo auctore rõnos subiu
gũ mississent cõsulere. quid uictis pa
cendũ censeret. Ceterũ qm̃ abhostib
ise equa statui q̃ inse ipi ferre maluc
rint. Nũciare luceriã iussit arma sar
cinas. iumenta multitudiẽz omẽz itel
lem ĩtra menia relinquerẽt militeq;
se cũ singul' uestimẽtis subiugũ mi
ssurũ ulciscẽtez ilatã nõ nouã inferẽ
tẽ ignominiã. Nihil recusatũ. vij. mi
lia militu subiugũ missa pdaq; igẽs
luceriẽ capta. Receptis omiby signis
armisq; q̃ ad caudiu amissant. Et q̃
omia supabat gaudia eq̃tiby recipe
ratis quos pignora pacis custodiẽ
dos luceriã sannites dederant. Ha
ud ferme alia mutatione subita re
ru clariꝛ uictoria. p̃ñ. ẽ siquidẽ q̃
ĩã q̃ q̃bydã inãnalib; iuenio ponc̃
herenni filius. Sanniciu ipatoꝛ ut
expiaret cõss. ignominiã subiugu
ci cetis ẽ missus. Cetin id min̄ miroꝛ
obscuru ẽẽ dehostiu cede omissoq; id
magis mirabile ẽ ambigi. l. necor
nelius dictatoꝛ cũ. l. papirio cursoꝛ
re magꝛ eq̃tũ eas res adcaudiu atq;
in luceriã gessit ultrõq; unicus ro
mane ignominie. Haud sciã an uusti
ssimo triũphoꝛ adeã etatẽ. sedm furiu
camillũ triũphauit. An cõsiliũ papiriq;
q̃ p̃capuũ id deuis sit. Seq̃tur hũc er
rorẽ alius erroꝛ cursoꝛ ne papiriꝰ pꝛo
rimis comiciis cũq; aulo ẽretano itm
ob rẽ bñ gestã luceriã continuato ma
gr̃atu cõsul terciu creatus sit. añ. l.
papiriꝰ magilanus q̃ icognomine er
ratũ sit. Conuciit iã indes pconsules
reliqua belli pfecta. aulius cũ ferẽta
nis uno secõ p̃lio debellauit. vrbẽq;
ipã quo se fisa cõtulerat acies ob
sidiby ipatis idditione accepit. Pari

ecrant romane restituerũt. q̃ singul' uestimẽtis subiugo cõ nox. recẽserũt.

Sequũtur mille errores sedm diuersas opiones scriptorum.

Publius uult i apuliã q̃ multos popl̃os ꝺ sb̃iecit.

Papiriꝰ obsedit luceriã ũ obsides rõnoꝝ dati i passu daudino ceꝛt q̃ viij. xx. militũ sannitoꝝ qui fame opp̃ si nuteriã q̃ obsides arma iumẽta q̃ q̃cq̃d habebãt q̃ acta que i passu daudino lucẽta

papirius. q; am
isset ẽcatũ ame
ro satrice qui re
rãt ad fide; sam
o legati samicaũ
o petendã pacẽ aũ
bo uenerũt ad
q. qui respõdit n
amicaũ ĩtẽficeret.
caret nõ redirẽt
rum q; os. de noc
cepit samniũ q
tricanũ. q; alpa
les, pditioĩs uic
ẽs cessit q; secuti
us peraussit.

fortuna cõis. altẽ aĩ satricanis q; aues
rõni post caudinã cladẽ adsannites de
fecerant. ꝑsidiũq; coy iurlẽ accepit
rem gessit. Nã cũ admenia satrice ad
motus cẽt ecatus legatisq; missis ad
pacẽ aũ ꝑaby petendam. triste respon
sũ ab cõsule reddit aũ cẽt. Nisi ꝑsidio
samnicaũ ĩtẽfecto aut tradito ne ad se
remearent. Plus ca uoce q; armis ila
tis. Terroris colonis iiectũ itaq; sub
iũ exequẽt querẽdo a cõs. legati quo
nã se pacto paucos q; firmos credẽt
ꝑsidio tã ualido q; armato. uĩ ablatu
ros abhisdẽ cõsiliũ petẽ uissi. quib;
auctorib; ꝑsidiũ iurlẽ accepissent.
discedunt egreq; ĩpetrato ut de ea re
cõsuli senatũ responsaq; adferre fer
ri sineret. et ad suos redeũt. Duob;
factiões senatũ destinabãt una cui;
ꝓncipes erant defectionis a pũ. auctо
res. Alta fideliũ cauũ. certatũ ab utẽ
q; tñ ẽ ut ad reco caliandã pacẽ cõsuli
opa nouaretur. Ps altã ẽ ꝑsidiũ san
nicaũ q; nich; satis ꝓparati erãt obsidi
onẽ tollerandã exaussurũ. Proxima
nocte nũciare cõs. satis hũit qua
noctis ora q; portã q; quã iuuã egres
surus hostis foret. Alta quib; iuuis
desatũ ad sannites erat. Eadẽ nocte
portã ecã cõsulib; aperuerũt arma
tosq; dam nocte iurlẽ accepерunt. Ita
duplicã pditione q; ꝑsidiũ sannicaũ in
sessis circa uiã siluestribus locis nec o
pinato oppssũ ẽ. q; aburbe plena hostiũ
clamor sublatus momẽtoq; uni; ore
cesus samis sat; canus, captus q; oĩa in
potestate cõsul' erãt. q; questione hĩta
quor opa defectio cẽt. Eã quos sontes
cõpit urgis cesos. securi; paussit. ꝑsi
dioq; ualido ĩposito arma sat; canis ad
emit. Inde ad triumphũ decessisse rõm
papiriũ cursorẽ scribunt. q; eo duce lu
caniã cepti samnitesq; sub iugũ missos

auctores sẽt. q; fuit ut haud dubie digñ
omĩ bellica laude. nõ aĩ solũ uigore ſ; ẽ
corporis uiribus excellens. papiria pdus
pernicitas inerat que cognomẽ q; dedit
uictori; q; cursu omĩũ etatis siue fuisse
ferũt q; se u uiriũ ui. seu ecitatione
ml'ta abi uinci; eundẽ capacissimũ. Ne
aĩ illo aspiorẽ q; ipse iuuenti adlaborẽ cor
poris cẽt. fuisse miliciã peditũ pariter
eq̃tũq; equites q; alĩ ausos abeo petere
ũ s; pre bene gesta. laxare aliquid la
boris quib; ille ne nihil remissiũ dicи
tis. remitto ĩquid ne utiq; dorsũ deml'
catis. Cui exequis descendetis. q; uis er
at ieo uiro ĩperij ĩgens pariẽt ĩsocios
auesq;. Prenestinus. p. r. ptimorez
segnius ex subsidus suos durãt ĩpma
acie q̃ cũ inambulans añ tabernacu
lũ uocari iussisset. litorẽ exprodire se
curẽ iussit. Ad q̃ uocẽ examinis tãte
prenestino agẽdũ litor; erade radicem
hanc. ĩquid ĩcõmodã ambulantib; p
fusũq; uultũ supplicij metu multa dic
ta dimisit. Haud dubie illa etate qua
nulla uirtutũ ferociор fuit. nemo un
erat uir quo magis i nitra res rõna sta
ret. Q; n eũ parẽ destinãt aĩs. magno
alexandro ducẽ si arma. asia pdomita
ĩeuropã ũtissẽt. Nich; minus q; situũ ap
napio hui; opis uideri; põt quã ut plus
iusto ab rerũ ordiẽ declinarẽ uarieta
tib;q; distingẽdo opa elegentib; uel dedi
uerticula amena q; requiẽ aĩo meo q̃
rerẽ. Tam tãti regis ac ducis mẽtio q̃b;
sepe tacitis cogitatioĩb; uolutauit ani
mũ eas euocat ĩmediũ ut q̃rere libeat.
q; nã cuẽtis rõnis reb; si tũ alexãdro
foret bellatũ futur; fuit. plimũ intello
pollere uidentur militũ copia q; utis
ingenia ipator; fortuna huãna poĩa ma
xie ĩres bellicas potẽs ea q; singuli in
tuẽti q; unũsa sicut ab aliis regibus
gentib;q; ita abhoc quoz facile pstant

Papiriũ cursorẽ pcẽ in
luceriã q; isaniũ exa
tricanũ triumphauit aĩ
oĩ laude romã redit
q; pellentini pugrij ĩ
acie ibant papirius
feat eos scutis; tru
cidarij.

Titulum cõpat
papiriũ cursorẽ
admagnũ alexãd
rũ q; diẽ q; i illa eta
te nullus ferocior
fuit papirio q; si
domita asia uenis
ĩeuropã alexãdri
pilla pugna ressu
abatur papirio.

124

¶ Fit cōpatio magni pompeÿ cōsulis dictatorii ⁊ magnorū romanorū ducū ad alexādrū ut dicatur ⁊ quilibz erat aī ingenuq; pax alexandro ⁊ trādiderūt romanis disciplinā militarem.

iuictū cōnū ipius. Aū pmū ut ordiar ab ducibz cōpadis haut eqdē abuno eoꝝ giū ducem fuisse alexandrinū si clariorē tamē cui faē q unus fuit qado lescens i incremēto rey. Nō dū altām fortunā expt⁹ decessit. ut alios reges claros duces q omittā. magna exēpla casuū humanoꝝ. ⁊ rū quē maxīe ꝑ ⁊ laudibz celebrāt. qd nō longa uita. sic magnū mⁿ pompeiū utēti pbuit fortune. Recēsea duces rōnos nᶜ omes oīuz etatū. sed ipōs eos aī qbz cōsulibus aut dictatoribz alexādro fuit bellandū. ⁊. ualeriū coruū. ⁊. marcū rutiliū. ⁊. sulpiciū. ⁊. manliū torq̄tū quintū publiū philonē. luciū papiriū cursorē. q. fabiū maximū duos deos. l. uoluminiū. ⁊. aurriū. deinceps iḡē tes sciāt uiri. si punicū romano pūi tasset bellū senioꝝ i italiā traiecasset hoz iquolibet aī indoles cadēq; i alexandro erat aī ingenuq;. Tū disciplina militaris iā in abitis urbis tradita ymanus iarcis perpetuis ꝑceptis ordinate modū uenerat. Ita reges gesserant bella ita deiī eractores regū uniꝝ ualeriiq;. Ita deincepꝫ fabiꝫ quintiꝫ cornelij. ita furⁱ camillus q̄ iuuenes. ii. quibz aī alexandro dimicandū erat senē uiderāt militaria opera pugnādo obrunti alexandro. Nā ea quoꝫ haud minꝰ clarū eī faciunt cessisse uidet iatie oblatus p. manlⁱ torq̄tus aut ualeriⁱ coruus insignes aī milites quā duces cessissent deiꝫ deuotis corporibz i hostē mētes cessisset papiriⁿ cursor illo corpis robore. illo animi uictus cēt cōsulus iuuenis uniⁿ ne singlos noīe senatⁿ ille q̄ ter regibz cōsulte dicē. unⁿ uerā ipsem romani senatus cep̄. Id uero erat periculū ne solerauis qua q̄libz unⁿ ex his quos nominaui castris locā caper cōmeatus.

¶ Hū. xbi. p̄ncipes romanorū cōpabātur quilibz magno regi alexandro q̄ i x testū i fra sēpti sunt

expediret abinsidiis ꝑcaueret tēpus pugne diligēt. acie instrueret subsidiis firmaret. Nō aī dario rē cē diciss̄et q̄ muliery. ac spadonū agm trahentē i ter purpurā atq; auro ⁊ gemmis ornati fortune apparatibz sue ꝑdā uerⁱ q̄ hostē nihil aliud quam bene ausus uana cōtemnere ⁊ cruentus deuicat. longe alī italie quā indie pq̄ temulēto agmie cōmeabūdus i cessit uisus illi hītus cēt. Saltus apulie ac mōtes lucanos cernēti uestigia recentia domestice dabis ⁊ nuncijs ei nup epiri rex alexander abstūptus erat. Et loquimur de alexandro nō dū mersō sedis rebz quas nemo intollerantioꝝ fuit. Qⁱ si ex habitu noue fortune nouiq; ut itadicant ingenij q̄s uictor i duerat spectatu dario mag̃ simil' q̄ alexandro i italiā uenisset. Et ea tā macedonie oblitā degenerantēq; iā inplax mores abduxisset. Referre i tanto rege piget superbā mutationē uestis ⁊ desideratis humi iacentiū adulationes ⁊ uictus macedonibz graues uictoribz ⁊ feda supplicia ⁊ ī ē unū ⁊ epulas ⁊ des amicorū ⁊ uanitatē emētiende stirpis. Qd si uiniꝫ amor i dies fieret acriorꝫ q̄d si tur ac p̄feruida ira. Hec quicquid dubiū ī ē scriptores refero nulla ne h̄ dāpnatores uirtutibz ducamus. Id uero pidm erat q̄ leuissimi exgrecis q̄ pardoꝝ quoq; cōtra nomi rōnū glē faucē dictitare solent. Ne maiestatē noīs alexandri. q̄ ne fama quidē ill' notuꝫ arbitror fuisse sistti nere potuerit pī. ⁊ adūsus quē athenis. i ciuitate fracta macedonū armis cernētes aī marie ꝑ fumātes thebas ruinas cōtionari libē aut ī bies id q̄ ermo nimtis. Dirū uī adūsus eū nemo exuit procerib rōnis uocē liberā mittiⁿ fuit. Quāta libertas magnitudo hominis cōa

¶ Si alexander ... nisset ad pug... aī aliquo pōtorū. in nullo credebant ... hrē posse pici... ñ aliquis pōtū nimis aud... iret ad pugnā... nᶜ aī debili dare credidisset ... pugnare.

¶ Alexāder spurcus ... tollerabil' rex fuit ... dicatur ⁊ si respōd... noue siue fortune ... nisse ī italiā ⁊ cre... ueit magis fuit ... úli dario quā ... sd alexādro q̄ i mul... tōnibz uestiū ... tibz epulariū ... onū amplexibz ... feruoribz ⁊ ebrie... nibz se occupabat.

¶ Fama alexādri ... ex atus potuit ... nē poetā tōnoriū ... fuerūt athenis ... gerūt arma mace... nū ꝓsuerūt ... ī ruinis thebarū ... mo tāe fuisse ... mittē uocē i tōno ... ⁊ alexander q̄ ... plus. x. l'. cui ... hūit felicitatē ... tpē pluta sceler... gitur cōmisse ... tōnꝫ q̄ octingēto ... bella aī ꝓpis ... ⁊ meliores alexādro ... fuerūt q̄ i q̄ dictato... re ul' cōsulatus ... bunatus q̄ nō ... annū durabāt ... tora alexādro ...

piatur aũo uni ti ea magnitudo bois ẽt. Collecta paulo plus decẽ ãnoꝝ felicitate q̃ qui coꝛtolluꝫ q· pũ. ⁊ si nullo bello multas tñ plus uictus sit. alexandro nulli⁹ pugne nõ secũda fortuna fuerit. Nõ intellegũt se bois res gestas ⁊ eius uicis cũ pp. tã octingẽtesimũ bellanꝰ ãnũ reby cõferre. ad iuremũ si aĩ erbae pte scelera plura numerẽtur. quã erilla ãni plus itã longo spatio q̃ i etate. xuj. annoꝝ fortuna uariauit. Qt ti bois cũ homine ⁊ ducꝫ cũ duce fortunã. cũ fortũ cõferes. Qt rõnos ducꝫ noiez ⁊ qby nũq̃ aduſa fortune pugne fuit. Paginas ĩ ãnaliby magnãtuũ factaq; paurrere hec. cõns. dictatoꝝq; quoꝝ nec uirtutis nec fortune ullo die pp. vũ. premitur. Et quo sint mirabiliores q̃ alexand aut quisq̃. rex denos uictosq; dies quadi dictaturã. Nemo plusq̃ ãnũ cõsulatũ gessit. aũ. tñ. pl. Dilectus ĩperata fiũt. p tps ad bella icrũt añ tps comitioꝝ cã reuocati st. Anip̃ conatu rerũ arai egit scãnus collegꝫ minꝰ temeritas. nũc pũitas ĩperatoꝛ aut dãpno fuit. Vale gestis rebꝰ altiꝰ successũ ẽ. Tirone aut mala disciplina istitutũ exercitũ acceperũt. At hercules reges nõ liberi solũ ĩperatos omiby. sed dñũ res tpm q; trahunt cõsilius aĩecta nõ scitur. In uictus g alexander aĩ ĩuictus ducaby bella gessisꝫ. Et eadẽ fortune pignora ĩ disẽmiũ detulisset. Animo ⁊ eo plꝰ pdidit subisset. q; macedones unũ alexãdrũ habuissent. multas easiby. Nõ solũ obnoxiũ sed ⁊ offerentẽ st. rõni. Vulti fuisset alexandro ul' glã ul' rex magtudie pares. q̃ suo q̃q; fato sine. pp. disẽmie uiuẽt moreꝛẽtur q·. restat ut copie cõpius cõparẽtur ul' numero l' multitudie auxiliorꝝ. Censebantur eꝰ etatis lustris. ducẽti q̃nquagena milia capitũ. Itaq; ioi defectione sociorꝝ

latini nomiꝫ urbane, pre dilectu. decẽ celebrantur legiones quaterni quinq·. exactꝰ sepe p eos ãnos. Inetruria i umbria gall' hostib⁹ adiunctis. Insannio i lucanis gẽbãt bellũ latiũ deniq; omẽ cũ sabinis ⁊ uolscis ⁊ equis ⁊ oi capania ⁊ pte umbrie ⁊ etruria q; ⁊ prudentiby ⁊ marsis. ⁊ peligꝭ q; ac uestinis. atq; apul'. adiuncta bois ora grecoꝝ iferi maris aduris neapoli ⁊ ai mas ⁊ iantio atq; hostius terꝰ. samnites. aut socios ualidos romanis. aut fractos bello iuciſſet hostis ipe traiecisꝫ mare cũ uetanis macedonib⁹ nõ plꝰ xxx. milib⁹ hoĩ nũ ⁊ iiij. milib⁹ eq̃tũ. marie thessaloꝝ. Hẽc roboris erat psas i dos alios q· si aduersisset gẽtes ĩpedimẽtũ mai q̃ auxiliũ traheret. Adde q rõnis admanũ domi supplemẽtũ eet. alexãdro q postea annibali accidit alieno iagro bellanti erat cõsumsset. Arma dupe sanseq; ill' id ẽ haste tõno scutũ maiꝰ corpoꝛi tegumẽtũ ⁊ pilũ haud paulo quã hasta uehemẽcꝰ ictũ mittiq; telũ statuti uẽq; miles ordines seruans sed illa phalangoꝛ i mobil' ⁊ unigñis romana acies distinctioꝛ explib⁹ ptib⁹ cõstãs facil' paratu quacũq; opꝰ eet facil' iungẽti. Iam iopr quis pr̃tõno miles. quis adtollerãdũ labore melioꝛ. uno plio uictꝰ alexãd bello uictus eet. rõnũ q̃ caudine q̃ cãne. nõ fregerũt. que fregisset acies. nec ille sepe ⁊ iã si pma pserre cuncta essent pas ⁊ ides ⁊ i bellẽ asiã q̃ sisꝫ. Et aĩ feminis s bellũ fuisse diuisset qđ epiri regẽ alexandrũ mortifero uulnere ictũ diuisse ferũt. Sortẽ bellorũ iaria gestoꝝ ab hoc ipũ iuuene cũ sua cõferẽtem equidẽ cũ pannos quatuoꝛ et uiginti pmo punico bello classib⁹ certatũ cũ pcis recordor uix etatẽ alexãdri sufficturã fuisse reor adunũ bellũ. Et forsitan aĩ ⁊ federib⁹ uestinos uincta ros punica rõne eet ⁊ timoꝛ par. adusus cõmunẽ hostẽ duas potentissimas armis

⁊ alexander rex in uictus rõnꝭ ueisꝫ. rõnos duces i uictos ueisꝫ ⁊ i maioꝛi disẽ sue fratũ positꝫ rõni. qr rõni multi duces erant. ⁊ ipe so ⁊ quibꝫ ducũ fu scriptoꝛ i textu. ei uirtute ⁊ disci plina militarꝭ erat.

uirisq; urbes armaret. Et si mlt' pumi
co romanoq; obrutus bello. Nõ qdẽ
alexandro duce nõ integris macedo
nũ rebꝫ. ſz expti tñ ſt' rõni macedonẽ
hoſtẽ. q; aduersus antiochũ phm pſen
nõ m' aĩ dade ulla ſed ne aĩ pricilo
quidẽ ſuo. absit iuuidia uero q; caulia
bella ſileant. Nũq; ab eq̃te hoſte nũq;
apredite. nũq; apta acie. nũq; eq̃s uti
q;. nũquã nrĩs locis laboraumus.
Eq̃dẽ sagittas ſaltus ipreditos auia
cõmeatibꝫ loca grauis armis. miles
timere poteſt. miles acies grauio
res quã macedonũ atq; alexandri
uertit. Auertitq; m' ſit perpetuus
h' quã uiuimus pacis amor q; caul'
cura cõcordie aiũ. Follius flacina iñ
q. l. plaucius ue mor cõſules fœ co
ãno afrequentibꝫ sannicũ pp̃s. de fe
dere renouãdo legati cũ senatu humi
strati mouiſſent reiecti ad pp̃m. haud
quaq; tã efficaces habebant pces. Ita
q; de federe negatũ inducie biennij c̃.
paliquot dies fatigaſſent ſingulos
p' eabꝫ ipetratꝫ. Et ex apulia trahẽtes
ſes canuſimq; pplãtioibꝫ feſſi obſidi
bꝫ. l. plautio cõs. Datis itẽ editionẽ ue
nerunt. Eodẽ ãno p'mũ p' fecti capuã
creari cepti legibꝫ ab. l. furio. p'ũ. da
tis aĩ utrũq; ipã prouemedio egris
rebꝫ discordia ĩtestina petiſſent q; due
rõne addite tribꝫ ſentina ad falernã.
Inclinatis semel ĩapulia rebꝫ treates
quoq; apuli ad nonos. cõſ. centũ. c̃.
uumũ bubulcaiq; emiliũ barbulã fe
dus petitũ uenerũt pacis pomẽq; apu
liã p̃stante p'ũ. auctores id aucdaẽt
spondẽdo ipetrauere ut fedus daret'.
Neq; ut equo. tñ fedẽ ſed ut iudicẽt
p'ũ. cẽt apulia promitta. nã torrẽto
quoq; ualido oppido uni' potius erat
ilucanos precti. Iñ repentino aduẽ
tu emiliꝫ cõſ. Nerulũ ui captũ q; p̃q̃

Legati sannicũ rogãtes
rõnos de fedẽ renouãdo ne
gatũ ẽ eisq; humi strati
ad pedes cõſulũ q; prũm
trienales ĩdutias hũerũt
ãno apulia directa
ĩditionẽ rõnoꝝ capue q;
ãcaanbꝫ leges dare et
tã arma q; iura rõna
pollebãt.

res capue ſtabilitas. rõna diſciplina fir
ma plocios uulgauit. Ancatibꝫ quoq;
q; ſẽ ſine legibꝫ certis ſine magrãtibꝫ
agere querebantur dati absenatu ad
iura ſtatuẽda ipi' colonie patroni. Ñec
arma m' q; iura q; rõna late pollebãt
. ẽ. tumi' bubulcus q; q. emilius barbu
la cõſs. exitu. Anni nõ cõſulibꝫ abſe
ntis. ſp̃. nautio. q; ẽ. popilio cetiq;
dictatori. l. emilio legiones tradide
rant. Is cũ. l. fuluio magrõ equitũ
ſatricilã oppugnare adortus rebellã
di. cãm ſannitibꝫ dedit. Dupler iñ ter
roꝝ ĩlatus rõnis. Hinc ſannis magi'
eẽ atu coacto aderim ẽdos obſidioẽ
ſocios haud paul castris rõnoꝝ caſtr̃
poſuit. hinc ſat'cani magno cũ tumlt'u
patefactis repente portis ĩstationes
hoſtiũ ĩcurrer̃. Iñ ps utraq; ſp̃ alieni
magr̃ auxilij quã uiribꝫ freta ſuis uirtꝫ
mor p̃lio. Initio rõnos urgent q; q;
anceps dimicatio erat. Tamẽ utrũq;
tutã acie dictatoꝝ huit q; q; locũ ha
ut facilẽ adcrãi ueniẽdũ cepit q; diuſa
ſtatuit signa. Infeſtioꝝ tñ ĩ eũp̃tes
ĩcessit nec magno certamine ĩtra me
nia cõpulit. Cũ totã acie ĩ sannites
obuertit ẽ plus certaminis fuit uic
toria siẽ ſera. ita nec dubia. nec uaria
fuit fuſi i castra sannites extinctis noc
te ignibꝫ citato agmine abeunt q; ſp̃
abiecta ſatricule tuẽde p' iã ipi' ſocio
rõnoꝝ ut parẽ dolorẽ hoſti rederent.
circũſidũt. Anno circũacto bellũ dei
ceps ab dictatore. q. fabio gestũ ẽ. cõſ.
noui siẽ ſupiores rome manſerũt fa
bius ad accipiendũ ab emilio exercitũ
ad ſat'caulã cũ ſupplemẽto uenit. Neq; ẽ
sannites ad plistiã manſerant. ſed ac
citis ab domo nouis militibꝫ multitu
dĩe freti castra. Eodẽ quo ãno loco p
fuerũt lacessentesq; p̃lio rõnos auer
tere ab obſidione conabantur. Eo itẽq;

l. fuluiꝰ magr̃ eq̃tũ ſatricilaꝝ
oppugnãs sannitibꝫ rebellandi cãm
redit sannites ca
ſtra ſua uulta cõſ
rõnoꝝ ponẽtes ſa
tricani portis pa
tẽs ĩ rõnos ruerũt
rõni acies in
sannites ĩ ſio san
nites p̃lio fugant
rũt q; pximo dũ ſa
tricilaꝝ obſedebãt.

Anno finito. q.
fabi dictatoꝝ eq̃
tũ q; erat sup̃ sat'
caulã accepit san
nites d̃ plistica rece
dentes ex̃annio ad
sat'caulã nouũ ex
ercitũ pauerũt. q.
aulius terẽtanius
magr̃ eq̃tũ ĩ cõſul
to dictatore. omis
sopias militũ uer
sus ĩ sannites ruit
peratorẽ sannitũ
ĩ fecit. ſz turba
ſannitũ cõiectis
telis ĩ dauz aulũ
magrũz eq̃tũ int'
fecerũt cũ dẽ. ſz
rõni nichominꝰ
tribũ phauerũt p'
paucos dies rõni
sat'caulã uolũtate
habuerũt sannites
plistiẽ per uim.

dictator imenia hostiū ipius id bellū
tanti dicē q urbē oppugnabat. Secu
rior absanitibꝫ agēt stationibꝫ mo
oppitis. Nec̄ i castra uis fieret. Eo fe
roci adeq̄tarē sannites uallo neq oc
cupati q ai iā pre iportis castroꝝ cēt
hostis. Nihil cōsulto dictatore magr
eq̄tū q. aulio terretan magno tumlt
tu ai omibꝫ turmis eq̄tū euectis sb
mouit hostē. Cū i minime ptinaci ge
nere pugne sic fortuna ex̄cauit opes
ut isignis utrimq dades q clara ipoz
ducū ederet funera. Prior sanniciū
ipator egre patiēs qđ tā ferociē ade
quitasset iñ se fundi fugariq orādo.
Hortādoq eq̄tes pluī integrauit i
quē isignē it̄ suos aientē pugnā. Ma
gr eq̄tum rōn ifelta auspicē ita pmi
sit equū ut uno ictu exanimē equo
papitaret. Nec ut fit ad ducas casū
pailsa magisq̄ irritata ē multitudo
ois q arcā erant. In auliū temē iuec
tā phostiū turmas tela cōiecerūt fri
papuū deus ulti sanniciū ipatoris
atq ira trucidauit. Nec ml'tū affuit
quin corpore q iā qr it̄ hostiles cade
rat turmas sannites potirentur q
repentina acies arca corpora ducū
p̄destre pluī inuit quo aut die supat
rōn recupatiq auli corpus mixta
ai dolore letitiā uictores i castra refe
rūt. Sannites duce amissō q pene
eq̄stre certamē temtatis uiribꝫ omis
sa satricula quā ne q̄q̄ defendi rebā
tur ad plistre obsidionē redeunt. In
traq paucos dies satricula rōn predi
tionem plistica puim sānis potitur.
Mutata iñ belli sedes ē adsorā ex sāp
nio apuliaq traducte legiones sora
ad sānites. defecerat in fectis coloīs
rōnoz quo ai poz rōnis exatus adul
ascendā auuī necē recuperamdāq co
loniā magnis itineribꝫ puenisset

sparsi puias sreculatores seq legiones
sanniciū hosti atq ad lautulas anapta
plio dimicatū ē. Nō cedes nō fuga alt
ptis. sed nox i certos uicti uictores.
Ne ēent dirimit i uecto apd quosdā
adulam eā pugnā rōnis fuisse atq
ica ceadisse. q. ad auliū. mac. eq̄tū
suffectus ilocī auli. c. fabiū mac. eq
tū ai exatu nouo abroma aduenit
q ppmissos nūcios cōsulto dictatore
n subsisteret quo ne tp̄z q q̄ exp te
hostē adgredēt. subsitit occultus
ad oīa satis exploratis cōsilius dictatoz
ai pliqđ dies p pugnā cōtinuisset suos
itra uallū obsessi magisq̄ obsidentis
modo signū repente pugne ppsuit.
q efficacius ratus adactendendos u
roz forciū aios. nullā alibi q̄ iseme
tipo auq̄ relictā spez de magrō equi
tū nouoq exatu militē celaut et
taq̄ nulla n icruptione spes cēt loc
iquid angustis milites deph̄ensi i
quā uictoria pate fecerimus uiā. Ne
ullā habemus statiua nrā monimto
satis tuta st̄ sed iopia cadē i festa nā q
arca oīa defecerūt. uñ subuehi com
meatus potant q sionis uuiare ue
lint. iniqua loq̄ st̄. Itaq nō frustra
toz ego uos castra hinc relinq̄n do
i que i fecta uictoria sic pstino die
uos recipiatis armis munimīta. nō
munimtis arma tuta ee debēt. cast̄
habeant repentaturq qbꝫ ope ē tra
here bellū. Nos oīuz rerū respectū
pt̄ q̄ uictorie nobis absūdamus.
ferte signa i hostē i ex̄ uallū agm ex
cesserit cast̄ quibꝫ ipatū ē incedāt
dāpna ura milites oīuz arca q dfe
rūt pplor pda sarcientur. Et orone
dictatoris q necessitatis ultime u
dex erat milites accēsi. vadūt i hostē
q respectus ipe ardenciū castroz q̄q̄
primis tantū ita ē iusserat dictatoz

Legiones sanniciū
sorā uenerūt q le
giones rōnorū ex
stēte tapuliā uene
rūt sorā rōni strau
latores sparsi pagrū
pliati tuz sannitibꝫ
pūerūt dāpnū q
supueīt. q. fabius
dictator arruens i
sannites cū fauore
magrī equitū ueien
tis aburbe. isanites
uicit̄ triūphauit.

ignis ẽ subditus. haut puũ sunt irritamẽ
tũ. itaq; uelut uecordes ilati signa p̃mo
ipetu hostiũ turbãt. Et itq; p̃q; ardenaa
procul uidit castra magḗ equitũ id cõ
uenerat signũ hostiũ ẽga iuadit. Ita
ara uentũ sãnites qua p̃t quisq;
fugã pdiuisa petũt igens multitudo
iunũ metu cõglobata ac semetipam
turbã inprdices imedio ctis. Castra
hostiũ capta direptaq; quoz̃ pda omni
tui militẽ irõna castra dictatoz redu
at haud quãq; tã uictoria letũ quã
qđ p̃t erigua deformata icendio ptẽ
cetera cõtra stem salua iuenit. Adsoci
iñ reditũ nouisq; cõsules. a. petellius
ẽ. sulpicẽ creatũ abdictatore fabio ac
cipiũt. magna pte uetum militũ dimi
ssa nouisq; colortibus isupplemẽtũ ad
ductis. Cetiz ai p̃ difficilẽ urbis situ
nec oppugnãdi satis certa rõ iniret.
Et haut tp̃z longiqua aut p̃ceps pido
uictoria cẽt. soran⁹ trãsfuga iã cropi
do profectus ai adiugiles rõnos prne
trasset duca se extiplo adcõs. iubet de
ducẽq; tradituz urbẽ promictit uis
sus iñ ai quo nã modo id p̃staturus
cẽt pai ctãtes docẽt haud uana ferre:
ppulit, ppe adiuncta menibus rõna castra
ut. vi. mil' aboppido remouentur. fo
re ut minus itente icustodiã urbis
diurne stationes ac nocturne uigi
lie cẽnt. Ipe isequẽti nocte suboppi
do siluestribus locis colortibus isedere
uissis. decẽ milites lectos secũ pardua
ac ppe iuua. Inarẽ dicat plibus. quã, p
miõ uiroz̃ missilibus tel'. eo collatis ad
hoc sãci erant. et temẽ licentia ut fit
iasptis. dein industria. ina quo locis
tuioz̃ cẽt aboppidanis cõgesta. ubi
ai cõstituissi rõnos semitaq; angustã
arduã erectã exoppido iarcẽ oñdi
sset. h quidẽ ascensu iquid ul' tres ar
mati quãlibz̃ mil'tudinẽ arruerint

uos. et dtrẽ miõ. qđ plus ẽ rõni rõno
riũq; fortissimi uiri estis. et locis pro
uobis. et nos erit q̃ oia exercitu maio
ra territis ostentat. Ego iam terroꝛe
oia iplebo uos arce intẽtu tenere de
cernit. Inde quãto marie poterat ci
tissl'tu adarma. et pura fide aues da
mitans ars abhostibus capta ẽ defendi
te. Acte h̃ icedens p̃cipiũ foribus h̃ obuiꝰ
h̃ exaurrẽtibus ipp̃. paudis icepat. Ac
cepto abuno pauorẽ plures puerz̃
ferũt. trepidi magr̃atus missis adar
cem exploratoribus ai tela et armatos
tenẽ arcẽ multiplicato miõ audirent.
Iubet aios aspe recuperande arcis fu
ga aicta cõplentur. portaq; absemis
ois ac maxia pte ifermis refringit.
Quarũ punũ p̃sidiũ rõnũ clamoreꝫ
exaudit. et ipa sora capta erat ai
cõsulibus p̃ma luce aduenere et quos
reliquos fortuna et nocturna cede ac
fuga fecerat. Indeditionẽ accipiunt
ex hus. cc. xxb. q̃ omiũ cõsensu desti
nabantur ifande colonoꝝ cedis et
defectionis auctores uinctos romã
deducũt. Cetaz̃ multitudiẽz̃ icolumẽ p̃
sidio ipposito sore reliquũt omis q̃ rõm
deducti erant. uirgis iforo cesi ac se
uri parrisiimo gaudio plebis cuius
maxime iterat. Tutã itq; q̃ passim
icolonias mittentur multitudinẽ cẽ cõsl.
absora profecti iagros atq; urbes au
sonũ lrẽsũ intulerũt. Motaq; naq; oia
aduentu sannitaũ ai apd̃ lautulas di
micatũ est fuerãt. cõiurationesq; arcẽ
campanã passim fẽ ne capua ipa ẽ
mine caruit quin rõm quoz̃ et ad p̃na
pũ quosdã inquirendos uẽtũ est. Ce
terũ ausonũ gẽs, pditione urbiũ. si
ait sora ipotestatẽ uenit. Ausonia et
miturne et uesina urbes erant ex
qbus p̃cipes iuuentutis duodecim nũo

¶ Post pliũ. q. fabij dictatoris et. l. fabii magri equitũ ai sannitibus cõsules rõni uicerũt supra sorã. soranus quidã trãsfuga ad uigiles rõnos accessit. et pcait ad cõsules adducẽdos urbẽ sorã tradituruꝫ et arcẽ si ei tradidit et sora capta fuit.

¶ Postq̃ sora capta ẽ qui denocte fugerãt pauore. cõsules in ditionẽ accipiũt eorũ q̃ fuerant ipe ditionẽ fẽ faciendi colonos rõnos. cc. xxb. romã mittit qui uirgis iforo cesi securibus percussi fuerũt ai magno gaudio plebis quo rũ interierat.

¶ Et p̃q; adlautulas dimicatũ ẽ milites cõiurationes arcem capuã fẽe se. q̃ rõnos nec capua ẽ si ne crimine.

¶ Mirabiles gẽtes nec cole ẽ, pcẽtes, ppe ultates. xij. iuuentutes deabsoma et miturna atq; uesina uenerũt ad cõsules et prodiderũt suas ciuitates et tradiderũt suas ciuitates cõsulibus rõnis. q̃ ait magis cede fuit.

iprodítione urbiũ finar· cõiurati ad cõſ. uenit docẽt ſuos ·Jam ꝑdẽ exoptatos ſannicaũ aduentũ. ſimꝰ adlauitulas pugnatũ audierũt ,ꝓuictꝰ rõnos hũiſſe uuẽtute armis ſannitẽ uuiſſe fugatos ·Jnde ſannitiby icerta pace agẽ nec claudẽtis portis rõnis nꝯ ãcatꝰſant bellũ ꝯobſtinatos claudẽ ſi ẽcatus admouerit. Jnca fluctuatione aiorꝫ op ꝑmi icautos poſſe hus auctoribꝫ mota ,ꝓius caſtra miſſiq; ·Eodem tpẽ arcatria oppida milites partĩ armati quiocta ,ꝓiq; meniby iſidẽt loca partĩ ocgnati rectis ueſte gladius qui ſubluce ꝑtis portis urbes igredrentur abhoſimlꝫ cuſtodes truncadari cepti ſimlꝫ datũ ſignũ armatis ut crinſidus cõcurrerẽt ita porte occupatt. triaq; oppida eadem hora. Eodẽq; conſilio capta ſi; qꝫ abſentiby ducibus iprtis ẽ frãis. Nullus modus ẽdiby fiunt delectiq; auſonũ gens ut certo defectionis crimẽ pñ ac ſi iterne duo bello certaſſent. Eodẽ anno ,pdito lustrby rõno ꝓſidio· luctria ſannicaũ fcã: nec diu proditoribus ipunita res fiut. haud ꝑcul iñ ẽtis rõnꝰ erat. Cui ꝑmo ipetu urbs ſita iplano capitur· luctrini ac ſannites ad it̃actionẽ ẽcti· Eoq; ira proceſſit ut rome quoq; ai decolonis mittẽdis luctriã cõſulerentur ſenatus ml'tꝫ dedendã urbẽ cenſerant. ꝓt odiũ q; execrabile urbis captos cẽt. longiquitas qꝫ abhorrere a relegãdis. Tam procul abdomo animby it̃ tam ifeſtas gẽtes cogebat. Vicat tñ ſnã ut mittẽtur coloni duo milq; ãgenti miſſi. Eodẽ ãno cũ omĩa infida rõnis cẽnt capue quoꝫ oculte ꝑncapũ cõiurationes pacte. dequby aiz adſenatũ relatũ cẽt. Haud ꝙq; neglecta res cõnes dta ett dictatorẽq; cõnibus exercendis dia placuit. ẽ. menius dictus iſ. ñ. foliũ .xc. eqtũ die ingẽs erat magrãtus ei. Terror itaq; ſiue timor ſeu cõſcie uis calabios obuiũ nouiũque ea capita. ẽ. iurationis fuerant ꝑuſq; nominarẽtur apd dictatorẽ mors hãud dubie abipis cõſcita uidit̃o ſubtraxit. Deiñ ut cõni cãpanie matia decreſſit. Verſa rõm ĩtpretãdq; res nõ notãti q; capue ſi; inuniuerſũ q; uſquã cõſſent cõiuraſſent ue adiſtus r. ꝑ. Queri senatũ uiſſe cõditiones honoꝫ adipiſcendorũ cũ frãis adiũctus ꝛ. ꝑ. cẽ latiõq; re ꝙ ꝑs cõ fieri haud abnuẽte dictatore ſine fine ulla cõnis ſiue uis cẽ poſtulabantur ergo nobiles hoĩes appellãtiby tribunos· nemo erat auxilio quin noĩa recipiantur: iñ nobilitas nec hui ĩquos crimẽ intẽdebatur· ſed uniuſi ſimlꝫ. negant nobiliũ id crimẽ cẽ qby: ſi nulla obſtet tui. fraude pateat uia adhonorẽ ſed hominũ nouoꝝ ipõs adeo dictatorẽ magriũq; eqtũ reos magis quã queſtores. idoneos ei' criminis cẽ. intellectuꝝ ita id cẽ ſimlꝫ ma grãtu abiſſent. Tum ẽ meni iũo iã fame magꝝ quã impij memor progreſſus ĩ contione ita uerba fecit. Et omĩs antecette uiite uos conſcios habeo quirites q; ipſi hnos delatus adme teſtis ẽ innocẽtie mee. Neq; ẽ q; ſepe alꝫ: qui ita tẽpora poſtulabãt. ꝛ. ẽ ꝑ. qbello dariſſimus cẽt: ſed q; maxie, ꝑcul abhis cõitionib⁹ uitã egiſſet· Dictator diligendus ẽcẽdis cõnibꝫ fiut· ſed qñ quidã nobiles hoĩes· qua de cauſa uos exiſtimare quã me ꝑmagrãtu q; ĩcoptũ dicere melioꝫ ẽ ꝑmũ ipãs expugnare cõnes omĩ ope adniſi ſt̃· Deiñ ꝑq; adiparũ potẽtes erant neccãm dicẽt ĩ ꝑſidia adiſarioꝝ appellationẽ q; tribunicaũ auxiliũ pricipũ cõfugerũt· poſtremo repulſi inde acto oĩa tuciora quã ĩnocentiã ſuã purgarẽt uiſa ĩ nos incruerũt q; ꝑuatis dictatorẽ poſcẽ reũ

Eodẽ anno ·C. menius dictator q; ay· fabiꝰ magr eq; tũ adiquirẽdũ de cõiuratione miſſi ſt̃ capuã q; uenerũt q· C. cõiuratoꝝ it̃ fecerunt ſe añq; ꝓcederent adiudicũ dictatoris· q; cum dictator ĩquireret· nobiles capuani ad tribunos apl'abant· q; tribuni eos admittebãt q; ꝑ fuit diſcordia· it̃ dictatorẽ q; tribunos·

Oratio menij dictatoris q; remouit a ſe dictaturã q· ay· fabi magr eq; tum renũtiauit dignitq; uoluerũt q· cõſules tũ incos quã incapuanos ĩquirerẽt de iuratiõe.

anno lucerani dẽtes rõnos ad exe ſannitiby· nc ꝑcul ẽcatus rõnus erat ſes iluceriã q; ſãni exiſtẽtes rõni it̃i os ſãnites· lucera it̃ecẽtiby ꝓſãni rõni utroſq; it̃fe ũt ſenatꝰ duo mi q; ãgẽtos colonos miſerunt·

uicaindie nō fuit ut omīs dū hostesq; scāt
ab ill' ⁊ iā que nō possūt tēptari. Ne tōm
uite reddant me obuiā ire ēmini ⁊of
ferre me inimicas reū. Dictaturā me
abdico. uos q̄so cōs. si uobis datū ab
senatu negociū fuit ime p̄mū ⁊huic
.xy. foliū cōnes exceatis ut appareat
inocēcia ura nos imaiestate honoris
tutos acēminatioīby istis cēnt. Abdicat
iñ se dictatura ⁊p̄ eū cōfestim solius
magr eq̄tū p̄miq; apd cōsul'hs ē a senā
tu mādata res est rei facti adūsus no
biliū testimonia egregie obsoluūtur.
publius ⁊iā filo multiplicatus siimis
honoribus p̄ res tot domi bellocq; gestas
cētum iuūsius noblitati cām dix ob
solutusq; ē. Nec diuq̄ ut fit q̄ dū rec̄
serat qō p̄clara noīa reop uiguit. Iñ
labi cepit aduūsiora capita. donec cō
tionibus factionibusq; adūsus quas con
parata erat oppssa ē. Earū fama rep
magis tū spe campane defectionis i
quā cōiuratū erat. Samnites iapuliā
uersos rursus adcauduū reuocaut
ut iñ exppinquo sicq motus occasiōe
aperiret. Capuā rōnis eriperent eo
cōs. cui ualido exercitu uenerūt ⁊p̄mo
arcā saltus cui utriq; adhostē iq̄ una
eēt cīctati st. Deiñ samnites papta
loca breui circuitu iloca plana campa
nos cāpos agmē dimicturit iq; p̄mū cast̄
īcōspectu hostiby data deiñ leuiby plus
eq̄tui sepi q̄ peditū utriq; periculum
fim. Nec aut cuctus rex rōmū aut
more qua trahebant bellū pmittebat.
Samniciū ō ducby ⁊capi puis cotidie
dāpnis ⁊senescē dilatione uires bel
li suas uidebātur. Itaq; iatie procedūt
equitiby i cornua ursis q̄by p̄ceptū erat.
Intentiores ad respectū castroy neq̄
eos uis fieret ci ad pluū starent acie
p̄diti uitā fore. Consulū sulpicī in
dextro petellius ileuo cornu cōsistit
dextra pe q̄ ⁊samnites raris ordinibus
aut ad circuī eūdo hostes aut ne ipi ar
cūirentur cōsternerat laciis patefacta
strerat sinistris p̄ equā q; cōfestiores ste
terant repentino cōsilio petelli cōsul'
addite uires q̄ subsidiarias cohortes
q̄ integre ad longiores pugne casus re
seruabantur. In p̄mā aciem ertiplo e
misit uniuersisq; hostē p̄mo impetu ui
ribus impulit. Commota prestri acie samni
cūi eques ipugnā succedit. Inhuc trās
uerso agmie it duas acies se iferētī
rōnus equitatus. cōcitato equo signa
q; ordines peditū atq; eq̄tū cōfundit.
donec unuūsam aciem
Ineo cornu nō petellius solus sed sulpi
cius ⁊iam hortator ad fuerat aduect
absius nō duī cōferētiby manus adda
morē asinistra pte pius exhortū. Vñ
haud dubiā uictoriā cernes ci adsuū
cornu tenderet. Cū mille ducentis
uiris dissimilē i fortunā iuenit rōnos
loco pulsos uictorē hostē signa ipul
sos iferētē. Cetum oia mutauit rep̄
te cōsul' aduētus. Nā in cōspectu duc̄
refectus militū ē animus ⁊mai q̄
p̄siio auxiliū aduenerat q̄ fortes ui
ri ⁊partis alti uictoria audita mor
uisa ⁊iā preliū restituit. Tota deiñ
iā uince atie rōnus ⁊omisso certaī
ne cēdi capiq; samnites. Nisi q̄ male
uētū cui nūc urbi bene uētū nomē
ē p̄fugerūt ad .xxx. mil' cesa aut
capta sanniciū p̄ditū memoria ē. cōs.
egregia uictoria parta, p̄tinus ide
adbuuianū oppugnā duī legiones du
cunt. ibiq; ihyema egerē donec ab nouis
cōs. lucio papirio cursore. ē. iunio
bubulco iterū nominatus dictator
. ē. petellius cui .xy. folio magist eq̄tū
exercitū accepit is cui audisset arcem
fregellanā ab samnitiby captā omisso.
buuiano ad fregellas ygit. Vñ noctūna

Samnites ut capuā rapēt
ursus apuliā uocē iferūt
q̄ daudinū pasii obsedūt
q̄ castra sua p̄ arta loca
ducūt q̄ iurta castra rō
norū castra locāt grauis
pugna ītē eos cōmissa ē.
q̄ xxx. milia samnitū
cesa aut capta.

Nomē sanctum
mutatū ē. q̄ sēp
male ē eis uētus
i pugna cui rōnus
q̄ ipi mutauē
rūt nomē i romā
riū q̄ uoluerūt
quocaretur ue
uentum.

Rōni hīta p̄da uicto
ria q̄ samnites. duas
legiones ad oppugnā
dū buuianū. Lucio pa
pirio cursore. ē. iunio
bubulcus dictator.
petelli q̄ cui .xy. folio
magrō eq̄tū accepit
exercitū qui rōni

postq̄ audiuerūt q̄ samnites acceperūt
arcē fregellanā pgūt. q̄ samnites q̄ sine
p̄lio de nocte fugierūt ⁊uenerūt nola
q̄ eā occupant.

sannicaũ fuga sine certamĩe receptis fix
gell' ꝑsidioq; ualido i posito icãpania re
ditaũ maxĩe adnolã armis repetẽdã. eo
se itra menia slib aduẽtaũ dictatoris q
sannicaũ ois ml'tatudo q nolã agrestes
cõtulerant. Dictatoꝛ urbis situ araq;
specto quo aptioꝛ aditus admenia eẽt
oĩa edificia q frequenteꝛ ibi habitatur
araq; iecta muris ĩtendit. Nec ita ml'
to ꝑ siue apetellio dictatore siue ab
ẽ. unio coñs. Nã utrũq; traditur no
la ẽ capta. Qꝛ capta deuis nole ad con
sul' trahunt aiciunt acriã q calaciam
abeodẽ captas. petelliũ aũt pestilencia
orta clauũ figendi cã. dictatorẽ dictũ
siuessã q ꝓca. eodẽ ãno colonie deduc
te sũt. siuessã aurũtoꝛũ fuerat. uolsa.
poncias ĩsulã sitã ĩcõspectu litoris
sui ĩcoluerant q itertiã casinũ ut de
ducẽtur colonia sic factũ ẽ. sed trium
uiros creauĩe ac misere colonaꝛũ qua
toꝛ milia. ĩsequẽtes coñs. ualeꝛius ꝑ.
cetio coñs. profligato fere sannitum
bello ꝑsusq; ea cura decederet pribꝫ cõnis
q rusca belli fama exorta ẽ. Nec erat ea
tẽpestate gens alia ẽ. ſm gallicos tu
multus arma ẽribiliora eẽnt. cũ ꝑ
q tate agri cã ml'tudie hoĩnũ. ĩta
q altero coñs. ĩsannio reliq̃as belli p
sequẽti publ̃ deuis q grauiter age
rome restiterat auctore senatu dicta
torẽ. ẽ. unuũ bubulcã dixẽ is, put ꝛ
magnitudo postulabat omĩs iuuio
res sacramẽto adigit. Arma q; alia
rel̃ possit suma ĩdustria parat. Nec
tantis apparatibꝫ elatus deinfeꝛẽdo
bello agitat q etur. haud dubie ũ ul
tra arma q rusca ĩferrẽt. Eadẽ in cõ
pando cohibendoq; bello cõsilia q apd
ruscos fuere neutri finibꝫ egressi q
cẽsura data eo ãno appi claudij q ẽ.
plautij fiunt. Memorie tĩ felicioris ad
posteros nom̃ appi q uiã muniuit q
aquã inurbẽ dixẽ. Eaq; uiã ꝑfectaq; ob ifa
mã atq; iudiosam senatus legationẽ
uereciãdia. uicꝺ collega magrãtui se ab
dicauãt. appꝰ iã ĩsi antiquitus ĩsitam
ptinaciã familie gerendo solus cẽsuraꝫ
obtinuit. Eodẽ appio auctore ꝓtati gẽs
ciꝰ ad aram maxĩam hercul' familia
re sacerdociũ fuerat seruos ꝑ. mini
sterij delegãdi cã sollẽpnia eiꝰ sacri do
cuerat tradituri edictũ mirabile di mo
uẽdis statu suo sacris religionẽ adfer
re facẽ posset. ai duodecĩ familie ea tẽ
pestate ꝓtati cẽnt pubẽs. ad xxx. omĩs
ĩtra ãnũ ai stirpe extinctos. Nec nom̃
tantũ putioꝝ ĩtiꝑ. sed cẽsoꝛẽ q iam
appiũ memoria dñi ura ꝑ aliquot ãnoꝝ
luminibꝫ captũ. Itaq; coñs. q eũ annũ
secuti sũt. ẽ. uniꝰ bubulcus terciũ q. q.
emilius barbula. iterũ initio ãni q̃stu
ap̃. ꝑ. reformatũ ordinẽ. Praua lec
tione senatus q. ꝓtiores aliquot lec
tis ꝑtũ cẽnt. negauerũt eã dilectio
nẽ sequi sine recti prauiq; discrimĩe
ad grãm ac libidinẽ fcã cẽt obsuatu
ros. q senatũ exẽplo citauerũt. Eo
ordine q añ censores app̃ dauditũ q. ẽ.
plaucũ fuerat q duo ĩpia. Eo ãno dari
cepta ꝑ ꝑ. utraq; pertinẽcia adrem
militarẽ unũ ut tũ. mil'. senidenũ
quatuoꝛ legiones appꝰ creatẽtur. Que
antea pq̃ pacis paucis suffragio ꝑ.
relictis socij dictatoꝝ q cõsulũ ferme
fuerãt bñficia tulere eã rogationem
tribuni plebei. l. actilius. ẽ. marcius.
Alterũ ut dũ uiros nauales classis
ornãdeq; reficiẽde cã. idẽ ꝓpius uolet
latoꝛ huiꝰ plebis scita fiunt. ay. deamus
tũ. pl'. eodẽ anni rẽ ductu puã p̃tores.
Ni ad religionẽ uisa cẽt ptinẽ tibicine q
q prohibiti aproximis cẽsoribꝫ erãt
ĩ ede iouis uesci q traditũ antiq̃tus
erat egre passi. Tibur uno agmine
abierunt. Ad eo ut nemo ĩurbe cẽt.

Tubicines phibiti acẽsoribꝫ comedẽ ĩ ede iouis. i. ĩ capitolio. ipi egre pacẽtes fugierũt tiburꝫ q aum nõ cẽnt q ĩ sacrificio tuba cẽt: cẽsoꝛes legatos tiburmisserũt. ut tubatoꝛes remitterẽt q eã obtinere nõ posset ĩebriauerũt eos q eis dormiẽtibꝫ posuerũt eos ligatos ĩcurru q miserũt eos aduꝛbẽ. q ptiduũ sic uecti p urbem. restituti sunt ad comedendum ĩ ede iouis.

Gallos miserũt quatuoꝛ milia colonoꝝ ad tolẽ dum siuessã q ponatiã ĩsulã.

Causa rusci belli exor tã ꝑ. q̃. sãnitica belli Unde discedẽt apũ ribꝫ Romanus nã illo tẽpore illa gens erat ẽribi liꝫ armis gẽte rusco gallicis exceptis Ingens apparatus noꝝ fit omĩs uiue q qui arma posset ꝛe sẽ sacramẽto astric Magnus apparatus ꝛe rõnoꝝ q ruscoꝝ nichil actum.

Quibus claudi q. l. pla ci fuerũt dati cẽsoꝛes claudi posteris dese dit qui uiã apiã fecit q aq̃ ĩ urbẽ indu xit. l. plauci magrãtu se abdicauit. apiꝰ continuata ptinacia ma gistratũ retinuit q ꝑ. Ingens crudelitates fecit. dñs cũ ceꝛa cẽsoꝛes. cõsules q alij de creato ordine senaꝰ dos neglectis q malꝰ electis ĩ electione da tis. ad popl'm cõfir mandum ordinauerũt ea q ordinata erãt ĩ senatu.

q̄ sacrificiis p̄aneret. ci rei religio tenuit.
senatū legatosq; tiburi miserūt ut darēt
opam ut bulvomīes rōmis restituerētū
tiburtini benigne polliciti. Primū acci
tos eos i curiā ortati sūt. ut u. reuerēter
tur rōm. postq̄ p̄fecti neq̄bant. Consilio
haud absurdē abingenuis hominū eos
adgrediūtur. Die festo alii alios p̄sēm
celebrandis cantu epulis cā iuuant.
Et uino cui auidū ferme genus è onera
tos sopuūt atq; ita i plaustra uinctos cō
ciuūt ac rōm deportant. Nec p̄us sensere
q̄ plaustris i foro relictis plenos crapule
eos lux oppressit. Tunc cōcursus p̄fectis
ipatoq; ut manēt datū ut triduū qđ
annis ornati ei cantu atq; hac q̄ nūc sol
lemnis è licentia p̄bē uagentur re
stituiq; i ędē uestendi uis his q̄ sacris
p̄sunt. Ibi ē duoz i gentiū bellorum
cora gēbantur cōs. ī ē se, p̄uincias p̄tu
iunio samnites emilio nouū bellum
etruria sorte obuenit. Insamnio dimi
ani p̄sidiū rōnū. qz nequāt ui capi ob
sessum. fame i deditionē accepant sāni
tes. uerberibusq; fedū immodū lacera
tos occiderant deditos. Huic ī fessus
crudelitati uni⁹ nihil antiq̄us oppugna
tione ciuana ratus quo die adgressus
ē menia ui cepit atq; omis pulteres ī ēre
cat. Inde uictor exercatus bouanū duce
cap̄ b̄ erat p̄ritoz samnitū longe di
tissimū atq; opulentissimū armis ui
risq; i qz haud tūi uiraz erat sp̄ p̄de mi
lites accensi oppidos pecūtur. Animo
itaq; semitaū in hostes ē p̄de plus pre
quā ex omi samnio umq̄ egestāi remi
gioq; omis militi concessā. q postq̄ p̄p
tentē armis rōnū nec acies subsistere
uelle nec castra nec urbes p̄terant oi
ū p̄napū i samnio eo cure sunt itente
ut insidus quererentur locis siqua licē
ea p̄lando effusius exercitus excapi ac car
nificinā uenirj possit. Transfugae agrestes q̄ cap

tiui. q̄dā p̄s forte p̄s cōsilio oblati cōgruē
ea ad cōsiliē adferentes q̄ q̄uera erant
pecoris uim igētē. Insaltū auiui compul
sam eē p̄pulerūt ut p̄datū eo expedite
ducēntur legiones i igenes hostiū exal
tinera ocultius. i sedāt. Et postq̄ intrasse
rōnes uidit saltū repētē exortus ei da
more ac tumultu icautos i uadit. Et
p̄mo noua res trepidationē fecē. dum
arma capiūt sarcinas cogerūt i mediū.
Deiñ p̄gūt ut q̄sq; litera uāt se lenē ap
tauerat q; armis adsigna undiq; coibāt
q̄ notis ordinibz i uetēm disciplinā mi
litiae. iā sine p̄cepto ulli⁹ sua sponte stru
ebatur acies. Consul adanapitē marie
pugnā aduectus desilit equo q̄ iouē
martēq; adq; alios testatur deos se nul
lā suā gl̄az inde sed p̄dam militi q̄rētē.
Ineū locū deuenisse neq; ipse aliud qui
mimū dicti di existe militis curā re
p̄hendi posse alio se deterrore. Nullam
rē aliā quā uirtute militū dictaturi
comitēntur. modo uno aio omis inuadē
dosē uictū a ce castris exutū nudatū
urbibz ultimā spē. furto insidiarū tēp
tamtē q̄ loco nō armis fretū. sed quē
ēē iā uirtuti rōne inexpugnabilem lo
cū fragellana arx soranaq; q̄ cuiq; e
iquo fuerāt loco memorabat.
His accensus miles omiuz i memor
difficultatū uadit aduersus imineāti
hostiū acie i paulū laboris fuit. Du
iaduersū diuuū erigitū agmē. Cetiz
p̄q; p̄a signa planicē sūmā expleūt
sentiq; acies quo se ā instituisse loco
uersus ex tuplo ē terroz i insidiatores
castrumq; latebras q̄bus se paulo ante
texerant palati atq; ihermes fugare
patebāt. sed loca difficilia ab hoste que
sita ipōs. Tū sua fraude i pediebant.
Itaq; ergo p̄paucas effugiū patuit ex
sa ad. xx. mil' hominū uictorq; rōm
ad oblatā ultro ab hoste p̄dā p̄corum

Anno cōsules diuisere
prouincias iunio sorte
euenit ad debellandū pro
uincia samniū emilio
nouū si euēit bellū etrurie
i. tuscie samnites diuū fa
me q̄ oppugnatione capiūt
q̄ omēs pulsos i fugant.

desciuit.

ī p̄dcā gerū tur ī sam
nio · p̄p etrurie · i · tusce
arretinos ad oppugn
ū sutriū uenerūt emi
s cōsul adlibertādū
erū uult cū legioīby
nis · ⁊ tri⁹ bellū icep
ē ĩt rōnos ⁊ etrurie
os · sed tam rōni sup
ores fuerūt · quāquā
ctoriā cruēta fuerit.

dissarrit. Dū hꝫ geritur ī samnio iā omis
etrurie p̄p · p̄t arretinos adarma ierant.
Ab oppugnādo sutrio q̄ urbs socia rōmis.
uelut daustra etrurie erat ĩgens ⁊ si
bellū · Eo alt̄ cōsulū emili⁹ cū exercitu ad
liberādos obsidione socios uenit. Adue
nientiby rōnis sutrini cōmeatus benigne
i castra cū urbē posita aduexere ⁊ rursi
die p̄mū cōsultādo maturarent. Trahe
rent ne bellū traduxerūt. Postero die
ū celeriora q̄ tuciora cōsilia magis placu
ere ducib⁹ sole orto signū pugne p̄positū
ē. armatiq; i aciē procedūt. Q̄ p̄q̄ cōsuli
nūciatū est exercēplo terrerī dari iubet ū
prandeat miles firmatisq; alacriores
arma capiat. Dicto parebat. Ubi cōs ubi ar
matos patresq; uidit signa exire uallū, p
ferri iussit. Et haut procul hostem istru
xit aciem. Aliquādiu intēti utrimq;
steterūt exspectantes ut abadūsarius
clamor et pugna icipet ⁊ p̄ sol meridie
se inclinauit q̄ telū hic aut illinc emis
sū est. Inde ne ifecti re abirent clamō
abeuntiū oritur cōcanūtq; tube signa
iferūtur nec segni⁹ arōnus pugna initur.
Cōcurrūt ifensis aīs numero hostis ur
bis rōnī superat. Anceps p̄lū mlt̄os
utrimq; ⁊ fortissimū q̄q; absumit. Nec
p̄ius ordinata res est · q̄ sedā acies rōna
dp̄ma signa integri fessi successerūt e
troscā q̄ null' retentib⁹ subsidiis furta
patria acies fuit aī signa arcaq; omīs
ceciderūt. Nullo ūq̄ p̄lio fuga minus
nec plus cedis fuisset. Ni obstinatos
morituros cōmis · nox · terruisset. Ita ut
victores p̄usq̄ victi pugnā di finē fa
cerent. Post occasū sol signū receptui
datū ē · nocte abutroq; icastra reditū.
Nec dum quicq̄. Sequēno rei memoriam
digne apud scriptores gestū ē · q: ⁊ exhostiū
exercitu p̄ma tota acies delecta. Duo p̄lia
fuerat subsidiarius modo relictis uix
q̄ satis cēt ad castrorū · ad p̄sidiū ⁊ apd

romanos tantū uulnerū fuit ut plures
post p̄lū fauci⁹ desciscerent quā ceciderāt
iatic · Fabi⁹ isequētis anni cōmis bellū ad
sutriū excepit · Collega fabio · c. marcius
rutili⁹ datus ē · actiz ⁊ fabio supplemētū
ab roma abduxē · ⁊ nouus exercitus domo
acitus etruscos uenit · p multi annos iam
erant · Cū int̄ priscos magis tribunosq;
nulla certamina fuerant aī exercitā fami
lia que uelut fatal' aī tribunis ac plebe
erat certamī oritur ⁊ a p̄p · claudi⁹ cēsor
arcuī actis x · ⁊ viii · mensib⁹ q̄ emilia le
ge finitū cēsure spaciū tp̄is erat ai · c.
plauci⁹ collegā ei⁹ · magistratu se abdicasset. Nul
la ui cōpelli ut abdicare potuit · p · sem
proni⁹ erat · nī · pl' · q̄ finiēde cēsure · Int̄
legitimū tēpus actionē susceperat · Nō
p̄clārē magis quā iustā nec iuuidus quā
optimo cuiq; gratiorē is aī identidem
legē emiliā reatauet auctorēq; ei⁹ maīmū
emiliū dictatorē laudib⁹ ferret · q̄ quin
quēnalē aī cēsurā ⁊ longi ntatē potātē
dnāntē intra ser mēsiū cāni coegisset
spaciū. Dic age dū inq̄t appi claudi q̄d
nā feturus fueris si co tp̄e quo ē · furi⁹ ⁊ ab.
gegani⁹ censores fuerūt censor fuisses.
Negare appi⁹ irrogatiōē tribuni magno
pere ad cām pertinē suā. Nā ⁊ si tenuerit
lex emilia eos cēsores quoz i magistātu
lata ē q̄ p̄ illos censores creatos ea lege
p̄. iussisset q̄dq; postremū iussissz id ui
ratiq; cēt. Nō tī aut se aut eoz q̄q̄ q̄ p̄ea
legē latī creati cēsores cēt tenere ea lege
potuisse. Hꝫ sīn ulli⁹ adsensu cauillante
appio. Est ĩq̄t q̄ritis illi⁹ appij progeies
qui · x · uir ī annū creat⁹. altō āno se ipe
creauit. Tercio nec abse nec abullo creat⁹
p̄uat⁹ fasces ⁊ ī p̄riū optinuit. Nec ante
cōtinuando abstitit magistātu quē obru
erēt cū male pta male gesta · male re
tenta ĩpia. Hīc eadē familia q̄ritis ui
atq; ī iuriis cōpulsi extorres p̄ria sa
crū mōtē cepistis hꝫ adūsus q̄ tribunicīū

¶ Insequēti anno fabi⁹
· c. mutil⁹ rutilanus
collega ei⁹ cōsules bel
lū adsutriū · cōtra etru
sce p̄plōs acceperunt.

¶ Oritur discordia ī tre
tribunos ⁊ p̄ricios ⁊ p̄p.
p̄p cēsurā daudij appij
q̄ retinuit ea ultra · xviij ·
mēses ꝺ legē emiliam.
⁊ q̄ · c · plauti⁹ collega
ei⁹ abdicauerat se a cā
cēsura ⁊ nulla rōne p
terat ī dua q̄ ea cēsurā
tenuerat ⁊ · p · semp mi⁹
tribun⁹ p̄p egit ꝺ eum.
ut ea cēnsurā reuiceret.

¶ Oratio · p · sēproniꝰ tuditani
p̄p ⁊ uehemēs redargu
tio ex processus ei⁹ de q̄
appiū claudiū cēsorem.
mādans literib⁹ ut ea
rent eū q̄ ad tribunos
appellauit · sīi magis iudia
omniū ordinū sollicitus ē
furā gessit.

¶ Nullū p̄lū fuit mino
ris fugę nec fuisset ma
joris cedis · nī fuissi mo
s emiliꝰ cōsul' q̄ ea
die i ⁊ nox q̄ i tuerīt
utraq; ps post occasū
ne sol' reuersa ē ī ca
stra ⁊ exceptę rōnorū
ut fuerūt uulnerati
p plures mortuꝰ fue
rīt post p̄lū q̄ ī p̄lio
ceciderint.

auxiliū nobis cōpastis. Hppē q̄ duo ex
atius auctinū i sedistis. Hec q̄ fi nebrie
leges. Hq̄ agrarias sēp ipugnauit. Hco
nubia prūm ⁊ plebis it̄rupit ꝟ plebi
ad curules magr̄atus it̄ obsessit. Hoc
ē nom̄ mlto q̄ tarquinioꝝ i festi⁹ ufe
libertati. Ita ne tandē appi claudy cī
centesimus iā ann⁹ ab mamerco emi
lio dictatore tot censores fuint nobli
simiq; fortissimi uiri. Nemo eoꝝ duo
decī tabulas legit. Nemo id uississe q̄
postremo ppl̄s uississet siut imo ꝰ omīs
sauerūt. ⁊ ideo emilie poa⁹ legi paruer
rūt quā illi âtiq̄ qua p̄mū censores
creati erāt. Quia hāc postremā uisserat
ppl̄s ⁊ q̄ i due cōtrarie leges sī semp an
tique abrogat noua. An hoc dicas appi
non teneri emilia legr ꝑ. an ꝑ teneri
te unū ex lege eē tenunt emilia. Ier uio
lentos illos censores ā. furiū ⁊ ā. ge
ganiū q̄d̄ē magr̄atus ire. p. male
facere possi idicarūt. Cui ira finite potā
tis mam̄ci emiliū p̄ncipē etatis siue
belli domiq; eraruī fecerūt. Tenuit de
inceps omīs censores itra certū annoꝝ
spaciū tenet. ē. plauciū collegā tuum
et dem auspicais. Eodē iure creatī an
hōc nō ut q̄ optimo iure censor creat⁹
eēt ppl̄s creauit un⁹ ex iuuissēs iq̄li
p̄apiuī ac singlare ualeat. Quē tu re
gē sacrificaorū crees âplerus reg̃ no
men ut q̄ optimo iure rex rome crea
tus sit. Creatū se dicet q̄ semestri dic
taturā quē it̄ regno q̄nq; dierū cō tem
tū fore putes q̄ clauū figendi aut ludo
rū cā dictatorē auçdact crees quā isti
stolidos ac socordes uideri creditis eoꝝ
qui itra uicesimū die. igentibꝫ rebꝫ
gestis dictatur a se abdicauerūt aut
qui uicio creati abier̄ magr̄atu. Quid
ego antiqua re petā? Nup itra decē
annos. cōs. meneni⁹ dictatoꝝ. q
cui q̄ones seueri⁹ q̄ q̄bꝫ dā petentibꝫ
tui tū erat. exēt cōtagio ei⁹ quo q̄rebat ip̄a
crimīs obiectata abimmicis ē ut p̄uat⁹
obuiā iret ēmini dictatura se abdicauit.
Nolo ego istā inte modestiā ne degene
raueris a familia īperiosissima ⁊ superbissi
ma nō die nō lyra cati⁹ quā necesse est.
magr̄atu abieris modo ne excedas fi
nitā tp̄s satis ē aut die aut mēsē cēsu
re adiceret. triēniū inq̄d ex lex mēsis
ultra quā licet emiliā legē censurā ge
rā ⁊ solus gerā. Hoc q̄dē iā regno simi
le ē an collegā subrogābis q̄ ne inde
mortuy q̄dē locī subrogari fas ē. Pei
ret ē q̄ antiquissimū sollēpne ⁊ solum
abip̄o cui fit institutū deo ab nobilissimi
antestitꝫ ei⁹ sacri ad suoꝝ ministāum
religiosius censoꝝ deduxisti. Gens anti
quioꝝ originibꝫ urbis hoīm hospitio deoꝝ
īmortaliū scā p̄ce ac tuā cēsurā it̄ auū
astirpe extincta ē n̄ uniuersā rē. p. eo
nefario obstrinxeris. Q̄d dnāri ⁊ iā
reformidat animus urbs eo lustro
capta ē quo demortuo collega. ē. iulio
censore. l. papiri⁹ cursoꝝ ne abiret ma
gr̄atu. ā. cornelīū maluginēsem col
legā subrogauit. ⁊ quāto modestioꝝ il
li⁹ cupiditas fuit quā tu appi. Nec solus
ne ultra finitū lege tēp⁹. l. papiri⁹ cēsu
rā gessit. Tam neminē iuenit q̄ se po
stea auctorē sequeretur. Omīs deinde
cēsores p̄ mortē censoris collegę se
magr̄atu abdicarūt ne nec q̄ dies erit
censure ne q̄ collega magr̄atu abut.
Nec lex nec pudoꝝ cohercet uirtutē i
superbiā īaudatia i cōtemptu deoꝝ hoī
minūq; ponis. Ego te appi claudi q̄
istius magr̄at⁹ maiestate ac uecā dia
q̄ gessisti. Nō modo manu uiolatū sed
neuerbo quidē īclementoria ame ap
pellatū uellē. Sz ⁊ hī que adhuc egi p
tīnatia tua ⁊ superbia coegit me loqui
⁊ n̄ emilie legi paruerīs iuincula dua
uulsero. Nec cui ita cōpatū amaioribꝫ

sit ut comicijs cēsorijs n̄ duo cō fice
rint legitima suffragio nō repū catio.
altō comitia differāt̄ ego te q̄ solus
censor creari nō possis solū cēsurā ge
rere nō paciar. Hec talia q̄ ei dixisset
p̄hendi cēsorē ei uincla duci iussit ad
phantibus sex tribunis actionē collega
tres appellanti apio auxilio fuerūt.
sui maq; iudicia omiū ordinū solus cē
surā gessit. Dū ea tome geruntur. ia
suctriū altercis obsidebatur: cōsuliq; fa
bio ihus mōtibus ducēti ad ferendā opem
sociis tēptandasq; munitiones siqua
possit acies hostiū istructa occurrit. Quo
rū ingentē multitudinē ei ostendēt.
subiecta late planicies cōsul ut loco pa
ucitatē suoꝝ adiuuaret: flectit paulu
lū i dextros agmē aspreta erant strata sa
xis. iū signa ihostē obuertit. etrusci oiuz
p̄tēq; mlt̄itudis siue. qua sola fireti erāt
ime mortes pluū ineunt. adeo rapti ꝛ
auide ut abiectis missilibus quo celeri⁹
manū cōsererēt stringent gladios uadē
tes ihostē. rōnos contra nūc tela nūc
saxa quibus eos ad fatū locus ipē arma
bat igerere. Igitur scuta galeeq; icta
ei ꝛ iā quos nō uulnerauerāt turba
rent. Neq; subire erat facile adp̄orē
pugnā. Neq; missilia habebant. quib⁹
eminus rē gererēt stantes ꝛ expositos
adictus ei iā satis nihil tegēt. quos dā
ꝛ iā pede referētes fluctuātēq; ꝛ instabi
lē actiē redintegrato clamore strictis
gladijs hastati ꝛ p̄cipes iuadunt. eū
ipetū nō tulerūt etrusci. uersiq; signis
fuga effusa castra repetūt. Qz equites
rōni p̄uecti publiq; cāpi ei se fugiēti
bus obtulissent. omisso ad castra itinē
mōtes petūt. Iñ ihermi pene agmīe
ac uexato uulneribus isiluā aminā
penetrāt. rōn⁹ mlt̄is militib⁹ etruscoꝝ
cesis duo de xl. signis militaribus captis
castris ꝛ iā hostiū ei p̄da igenti potitū.

Tū deprsequēdo hoste agitari cepti. Silua
erat aminā magis ei iuga atq; urrēda q̄
nup fuerr germanici saltus. Nulli ad eā
diem ne mercatoꝝ q̄dē addita ea itrare
haud fere q̄q̄ p̄ducē ipm. Audebat a
lus omibus dādes caudine nō dū memo
ria aboleuerat. Tū exhis qui adherant
cōs. frēm. ꝯ. fabiū cēsonē alu. c. daudi
ū quidā matre. Eadē q̄ consulē genitū
tradet speculatū se iturū professus bre
uiq; oia adlaturū. Cere educatus apd
hospites etruscis iñ licteris eruditus
erat. linguāq; etruscā prote nouat. Ab
eo auctores uulgo ei rōnos pueros
sic nūc grecis ita etruscis licteris erudi
ti solitos. sed ꝑ q̄ uero p̄apiū aliq̄d fin
sse i eo. q̄ se tā audaci simulatione hostib⁹
imiscuerit. suus ei dicitur comes un⁹
fuisse nutritus una eoq; haud ignarus
lingue eide. Nec quicq̄ aliud p̄fiscentes
q̄ sū matū regiones q̄ intrāda erat. Na
turā ac noīa p̄cipū i p̄p̄s. accipe nequa
it colloquia isigni nota hesitantes depn
di possent. icere pastorali habitu agrestib⁹
tel. falcib⁹ cēsisq; binis armati. sed neq;
cōmercij lingue nec uestis armorū uc
hitus sic eo texit q̄q̄ q̄ abhorrebat ab fide
quēq̄ ex tnū ei minios saltus ioraturos
usq; ad camertes ūbras penetrasse dñt.
i q̄ eēt fateri rōnū ausū introductiq; i
senatū cōsul uerbis egisse de societate
amicitiaq; atq; inde comi hospitio accep
tū nūciare rōnis iussū cōmeatū ex atu
dierū. xxx. p̄sto fore. si ea loca itrasset u
uētutēq; cameraū ūbroꝝ i armis pati
ipio futurā. Hāc relata cōs. cēnt in pe
dimētis p̄ma uigilia p̄missis legionib⁹
p̄ i prdimēta ire iussis ipē subsistit. ei
equitatu ꝛ luce orta. postero die obeq̄ta
uit stationib⁹ hostiū q̄ extra saltū disp
site erant. Et cū satis diu tenuisset hostē
i castra sese recepit. portaq; alta egressus
añ noctē agmē id sequitur postero die

Cū daudi ffē ay. fabij
cōsul' exptē matris nu
tritus cere lingua ꝛ ritus
ruscoꝝ peritus. q̄ diu si
erant acrnis lictis ꝛ lingua
professus ē ei uno suo
se speculatuꝝ hostes. ꝛ
uuit ei uno suo pastori
li hītu pamina siluaz.
usq; ad camertē umbrā.
ꝛ i erogat' quis eēt.
respondit q̄ rōnus. de
ductus i senatū camer
tī. fuit ei mādatū. q̄ si
hinc ad. xxx. dies tran
sirent rōni siluā aminā
pati erāt camerti ūbroꝝ
adīpiū rōnoꝝ uenire.

Cū predicta cēnt rella
ta cōsuli. ay. fabio. ipē
misit ad p̄dictū ei exa
tū hostiū ꝛ post i predicto
nē misit legiones ꝛ ipē
stetit. postero die eēta
uit ad stationes hostiū
ꝛ tenuit fortiter ias a
minie silue cohortes
ruscoꝝ cōcitate ō rōnos
ut se uendicarēt rōni
occurrūt. cesis fugatis
q; hūs ruscis ꝛ etruscis
late depopullato agro
eoꝝ. rōni uictores op
pulentiq; reꝝ oīūm
i castra redeunt.

c. xl.
Ad p̄dcā discordia. p.
ympnij ꝛ appij dauditij
cetur suctriū altercu
is obsidebatur. fabij
sul occurrit ei. c. c.
ilitibus ad iuuādū su
nos ꝛ i cōspectu ho
ī erupit. ruscī ut
erō ad manus uen
nt pieerūt lance
ꝛ strictis gladijs
ruerūt i rōnos rō
nē tella. nē saxa
uentes quos nō
ulnerabāt turbabāt
q̄dūq; strictis i ru
os irruūt q̄z i petū
ā sustinere non
ruerunt.

Etruscī ꝛ etruscī uexati
ulneribus mō cē petūt
ermes i siluā aminā
ugūt rōni mlt̄os mi
tes etruscoꝝ ꝛ ruscō
ī cēsere. duo de. xl.
gnis ꝛ castē hostiū ꝛ p̄
a capta siluā amina
uia erat uñ tamen bā
ēi ostes seq̄. remini
stes d passu daudino.

luce ꝑma iuga ciminia mõtis tenebat.
ñ cõtemplatus opulenta etrurie arua
milite mittit igenti iã abacta ipã ꝑda mꝫ
tuarie agrestiũ etruscoꝝ cohortes repẽ
te aꝑnaphy regiois eꝝ cõcitate rõnis
occurrũt. Itaq; icomposite ut uindices
ꝑdaꝫ ꝓpe ipã ꝑte fuerit cesis fugatisq;
hus late deꝑplato agro uictor rõnus opu
lentusq; rez omiũ copia icastra redit.
Eo forte quinq; legati cũ duoby. tb. pl.
uenerãt denũciatũ fabio senatus ũbis
ne saltũ ciminũ transiret. letati seriꝫ
se q̃ ut iꝑedire bellũ possent. uenisse nũ
ci uictorie rõm reũtuntur. hꝫ ſpeditioẽ
cõsul' motũ lacꝰ eratq; profligatũ bellũ.
uastationẽ nãq; subciminij mõtis ra
diaby iacẽs ora sensat cõtinueratq; i
dignatione nõ etrurie modo ꝓpl'os sed
ũbrie finitima. Itaq; quantus nõ ũq;
antea etatus adsumptũ uerit ne esiluꝫ
tñ mꝰ ꝓmota castra sed q̃ iã auditate
dimicandi quã ꝓmũ icãpos delata ac
es. Deiñ istructa ꝓmo suo stare loco
relicto hostiũ adistruẽdũ cõtra spatio.
Deiñ ꝑq; detrectare hostẽ sensere adpu
gnã aduallũ subeunt. ũ postq; stationes
quoq; receptas itra munimẽta sense
re clamor repẽte circa duces ortus ut
cos i ecastris abraria eꝝ dia deferri
uberent. mãsuros se subarmis q̃ aut
nocte. aut certe luce ꝓma castra hostiũ
uastaturos. Nihilo quietior rõnꝰ exat
ipio ducas cõtinctu. Dec ma erat ferꝫ
diei hora cũ abũ capr cõs. milites uby
q; ꝑcapit ut iarmis sint. quaciq; diei
noctis ue hora signũ dederit. paucas mi
lites adloquitur. sannicũ bella extol
lit eleuat q; ruscos. nc hostẽ hosti. nc mꝫ
titudiẽ; mꝫtitudini cõpandã ait eẽ
ptea. telũ aliud ocultũ saturus itq;
intea tiectri opus eẽ. his ambagiby ꝑ
di simulabat hostes quo animus mi
litũ mutatudie fritis restitueretur

q; sine mumito cõsiderãt ueri similꝫ
erat q; simulabatur. Curati alo corpa q̃
eti dant q; quarta fere uigilia sñ tumꝫ
tu excitati arma capiũt. Delabra calo
nibꝫ diuidũtur aduallũ proruẽdã fos
sasq; iplendas itra munimẽta istruitur
acies. Delecte cohortes adportam exitꝰ
collocantur. Dato deiñ signo paulo añ
luce q̃ estiuis noctibꝫ sopite maxiẽ q̃e
tis tẽpus eẽ. Pruptoq; uallo erupit acies
estratos passim iuadit hostes alios in
mobiles alios semi sõpnos icubilibꝫ
suis maxiaq; ptẽ adarma trepidãtes
cedes oppssit paucis armãdi sedatuz
spacii eẽ eos ipos nõ signũ certũ nõ
ducẽ sequẽtes fundit rõnus fugatis
eques proseq̃tur adcastra adsiluas
diuisi tẽdebant siluc tucius dedẽ refu
giũ. Nã castra icampis sita. Eodẽ die ca
puntur aurũ argẽtũq; uassũ referri
ad cons. Cetꝝ ꝑda militis fuit cesa aut
capta. Eo die hostiũ milia adseragita
eã tã daram pugnã transciminiã siluã
adperusiã pugnatã. quidã auctores
sunt metuq; imagno ciuitatẽ fuisse ne
it̃ diutius exatus tam infesto saltu cohor
tis undiq; tutas ũbrisq; oppmentur.
sed ũ aiq; pugnatũ ẽ res rõna supior
fuit. Itaq; apusia q; cotrone carretio
q; ferme capita etrurie ꝓplox. ea tẽpr
state erant legati pacẽ fẽdusq; ab rõnis
petẽtes iduas i xxx. ãnos ipetrauerũt.

Dũ hec in etruria geruntur. cons alt. ẽ. mar
cius rutilus. allitas de sannitibꝫ ui ce
pit multa alia castella uiciq; aut dele
ta hostilit. aut integra iptãtẽ uenerat.
Eidem tẽpo q; classis rõna. a p. cornelio
q̃ senatus maritime ore pfectus erat i cã
pania acta cũ adpulsa pprios cẽt soci
it̃ nauales adexplandũ agrũ. Hue
rinũ profecti proxis raptis uastatis uñ
reditis tutis ad naues cẽt dulcedie
ut fit ꝑde longius progressi exciuere

Cũ hec in etruria ge
rũtur. ẽ. marcius
cõsul alia tam asanꝫ
tibꝫ ui cepit q; alia
castella q; uicos aut
hostilit deleuit aut
idictõnẽ accepit
eodẽ tpe dabus rõ
ne comisse p. cor
nelio fuerũt q; p.
cornelio q; campani
atq; maritimi so
ci naual' dabus cõ
nop: deplantes
agrũ nuerinum
auditate ꝑde lõ
gius profecti re
dũtes ad naues
dapnũ habuerũt.

Quinq; legati a duo tribunis
pl' uenerũt a senatu ur
bis adimitẽdũ fabio quod
saltũ ciminũ nõ transiuer
q; nõ pugnaret p uictoriã
fabij cõsul' legati reuisi sñ
cã leticia aduẽrẽ.

A romanis optẽpta ꝑdã
uictoria etrurie q; ũbrie
ppli i maiori quãti tate q̃
ũq; antea uenerãt adop
pugnãdũ fuerũ accele
rũt. q; fabi cõsul pp tẽ
tã mꝫtitudiẽ; nũq; diffidẽ
luce ꝓma diei q̃ apta sõp
no ẽ signo dato. hostiũ
castra iuasit. hostes grau
atos sõpno q; alio omẽs it̃
fecit ul' fugauit siluia ci
minia fuit eis tuta refu
giũ. a perusinis ac tro
nensibꝫ carretanis q̃ fere
re capita etrurie ꝓplox
erãt. legatos ad roma
nos ꝓpace seu federe mi
tũt. q; idutias. xxx. ãnoꝝ ipetrauerunt.

hostes palatis per agros nemo obuius fuit cui occasione occidi possent redeuntes agmine cauto haud procul nauibus adsecuti agrestes exuerunt pde ptem & occiderunt q sup fuit cedi trepida multitudo ad naues compulsa e. Profecto quinto fabio trans caminia silua quinta fama insanniu adhostes tulerat i deuios romanu. exercitu obsideri cladisq imagines furculas caudinas memorabant. Eade temptate audacia ultro sepe gentem in saltus iniquos deductam septam no hostium magis armis quam locorum iniquitatibus ce ia gaudiu inuidia quada miscebatur q belli roni decus. ab sanniti by fortuna adtritos auertisset. Itaq; armis uirisq; adobtinendu. e. marcium consul' con currit, ptin in etruria p marsos ac sabinos petitur si marcius dimicandi potia te no faceret obuius. his consulibus fuit dimicatio filio utriusq; atroci atq; acerto cuctu e quia anceps cedes fuisset adusq; tri rei fama in ronos utrit ob amissos q sedi eq stris ordis tribunos q; militu atq; unius legatu quod insigne marie fuit consul' ipius uulnus. Obq; ea aucta fama ut solet ingens terror pces inuasit. Dictatore q; dia placebat. Ne q; n cursor papiri di cetur in q tanta rei magnitudine ponebatur dubiu. an q; erat sed ne in sanniu nuncius p fecti oibus infestis tuto posse nec uiue marcium consule satis fidebant. Ille consul fabius infestus puati papirio erat q ne ira obstaret bono pp. legatos ex consulatu triu nuo mictendos ad eu senatus ce sunt q sua quoq; eius ni pp. solitu auctoritate mouet ut memoria similitudinis pricis temptet ut memoria similitudinis pricis temptet profecti legati ad fabiu cui. s. e. tradidissent ad ea assentiq; orone consule mandatis. cons. dimissis itra odis tacitus abiectis quid na actum esset legatis recessit. Nocte demu silentio ut mos est fabius consul dictatore dixit. Cui ea obnuntiata sunt. l. papiriu dictatore dixe. Cui ea obnuntiata sunt

mu egregie in ciuitatu legatu gratias agent. Obstinatu silentiu obtinuit ac sine responsu ac metuente ciuitatu legatos dimisit ut apparet et signe dolore igenti compti aio. papiriu iuniu bubulcu magi equitu dixit. atq; ei legi curiata de imperio fenti tristi omen dixe dedit q; ide facaat. curia fuit pncipiu duaby insignis dadiby captis urbis q; caudine pacis q; utroq; ano ei de curie fuerat pncipiu. macer licinus teste & dates q; ad cremera acceptae alominada ea curia fac. Dictator postero die auspicato repetitis ptulit lege & profectus ea legionibus ad etrore traductis siluam caminia et ciuitas nuper septas adlongula puenit acceptisq; a martio cons. uetibus militibus iatie copias seduxe ne hostes detractare nisi pugna instructos. Deinde armatos q; ea ab neutris pluit iupiter mox oppressit quieti aliquadiu. Nec sine desidentes uiribus ne hoste spnentes statiua ippi quo habuere. Nam & ea umbroru etiam ante expugnatione fuisse tu magis quam ceteri hostes q; accepta aeter. No tolerarut pugna itra res etruria gestas. & aduadimonis lacu etrusca lege sacrata coacto exercitu ea uir uiri legisset. q; tis nuq; alias antea simul copus simul ais dimicarit tatoq; imperii certamine gesta res e ut ab neutra pte emissa sint tela. gladius pugna cepit & acerrime commissa ipo certamine qualiquadiu anceps fuit accensa e. ut no ea etrusca tacens uictis. sed ea aliq; noua gente uictur dimicatio ce. nil abulla pte mouetur fuge caduit ani signa. & ne uidentur ippugnatoribus signa. fit erga pma acies. abultimis. Deinde subsidius actum miles. adeoq; adultimu labores ac pericula uetu e ut equites roni omissis equis ad pximos ordines prediti parma p corpa euaserint. Ea ul' de noua ite fessos exortta acies turbauit signa etruscoru. Secuta deinde imperii cox ut cuiq; ad fecta

Tome fuit magnus terror exercitu q; quinto fabio consule fuit siluam caminam magna alacritate ciuitatis sannitibus hostium romanoru. dicentibus nos sic in passu dabimus fuerit sic insilia caminia ce iduso subsidiu quinta fabio mittit. C. marcium dictatura & p marcium sabinia & ea fama fuit q; male pliatus erat q; i plio romani habuerat dapnum. ppter magnu terrore ualit patres.

de huiusmodi terore se rores dicebat dicta ce facere & nullus erat facens ni cursor papi quo nulla rei felicitate mebatur dubietas. q; fabio consul puati rtius erat papirio. ei inuidia obstaret no publico. legati co ulares uiri ex senatu sullo ad fabiu missi ra dictatore creado ubis ueti entibus i tectis. fixis odis ad tra. gatos sine responsione rmisit de nocte silentio fabianu data respo papiriu dictatore di cit.

Papiriue ira facis e dictator & iuniu bubulcu magru equitu dixe. legem curiata in imperio dduxe. ai hostibus urbis & rusticis pugnatur. iusta hostes castra locauit & urbe exercitu oppugnauit. & maior fuit fugi q; cedes. ptea pugna in etruria gesta ad lacu uadimonis. rusci elegerut, ptio res uiros sacrata lege. nec exprte ronoru nec exprte altera fierut missa tela si stricto gladius ne nerut ad pugna & neut ptiu trahebat pede. si u e i cepta pugna. iam fugi cadebat. sed eq tes roni ob missis eqs. parma & corpa mortuoru deseda ac trasilibant ad pma. & sic uelut noua acies i fessos. turbauit fugauit atq; rupit. ruscoru & aliorum aciem.

131

erat cetera mlt'tudo tãdẽ pruipit ordies hostiu. Tuic uicꝝ ptinacia cepta. ꝛ aũti manipli q̃dã ꝛ ut seml' dedere tergꝛ. ꝛ iã certiorẽ capescere fugã. ille ꝑmũ dies fortuna uetẽ abũdantes etruscorũ fregit opes. cesũ iacie ꝙ roboris fuit. castra eo iprtu capta direptaq;. Parti sub uũ pcio gleq; euentu belli i sannitibꝫ erat. q̃ ꝑ cetos belli apparatus ut acie sua fulgẽt nouis armoꝝ isigꝫ hẽrũt. Duo eꝝ atus erãt. scuta altꝛ auro. altꝛ argẽto celauerũt. forma erat scuti sũmũ lacꝛ q̃ pectus atq; humeri tegũtur. fastidio equali adumbꝛ cũctatur nobilitatis cã spongia pectoꝛi: tegumẽtũ ꝛ sinistrũ crus ocrea tectũ. galee cristꝛ. ꝙ que spẽ magnitudinẽ corpum adderent. Tunice auratis militibꝫ usi colores argentatis. Intecandide. his dextrũ cornu datũ. illi sinistro cõsistũt. Notis iã rõnis apparatus isigniũ armoꝝ fuerat. doctiq; aducibꝫ erant. horridũ militẽ cẽ delẽ. nõ celatũ auro ꝛ argento. sꝫ ferro. ꝛ animis fretũ. quippe illa ꝑda ueri q̃ arma cẽ nitẽtia. aũ q̃ deformia ire. sanguĩe. ꝛ uulnera ũtutẽ cẽ militis decus. ꝛ ola illa uictoria seq;. ꝛ dite hostẽ q̃ uis pauꝑis uictoris ꝑmiũ cẽ. His auctoꝛ uocibꝫ istinctos milites i prelũ ducat. dextro iꝑ cornu cõsistit. sinistro ꝑfecit magꝛ eq̃tũ. simil'ẽ cõ auxiliũ. igens fuit cũ hoste certamen. nõ segnis it dictatorẽ ꝛ magꝛ eq̃tũ. abutraq; pte uictoria icepit. ꝓꝛ forte iuuenis cõmouit hostẽ leuo. dextrũ cornu sacratos more sannitũ milites. coq; candida ueste. ꝛ pribꝫ cãdore armis ilygꝛes. cos seoꝛsũ acta re uni dictatõis cũ i tulissent signa turbant ordies. ꝛ aud dubie iplebit aciem. q̃ ũ sensit dictatoꝛ. Ableuo ne cornu dictatoris acies alienã pugnã seq̃t. nõ ꝑtẽ maxiã uictoria trahet. Concitat milites. nec peditũ uirtuti eq̃tes aut legatoꝝ studia duabꝫ cedit. m. ualeriꝰ adextro. ꝑ. decius ableuo cornu. Albo cõsulares adeq̃tes i cornibꝫ positos uehunt. adhortatiq; eos ut ptẽ secũ capescant decoris i trãsuisa latera hostiu. iam rũt his nouus additus terroꝛ. cui exꝑte utraq; circũuasisset acie. ꝛ adꝛ rorẽ hostiũ legiones romane reintegrato clamore ĩtulissent gradũ. Tũ fuga ab sannitibꝫ cepta iã strage hominũ armoꝝũq; isigniũ cãpi repleri. ac ꝑmo pauidos sannites castra sua acceꝑe. Deinde ne ea q̃dẽ retẽpta captiq; aũ noctem iiectus ignis. Dictatoꝛ ex soc. triũpha uit. cui triũpho longe mariã spẽ captiua arma ꝑbuere. tũ magnificentie ui sũ in his. ut aurata scuta dnis argẽtariorũ adfoꝛ ornãdũ diuidẽtur. In natũ iniciũ dicitur. fori ornãdi abedilibꝫ cũ censẽ ducẽtur. ꝛ rõni q̃dem ad honorẽ dni isignibꝫ armis hostiu usi sũt. cãpani adsuꝑbiã ꝛ odio sannitiũ. gladiatores q̃ spectaculũ i epulas erãt. eo ornatu armarũt. sannitiq; noie cõpellarũt. Eodẽ anno cũ reliq̃ssẽt etruscoꝝ adperusiã. que ꝛ ipã iducias fidẽ ruperat. fabi cõs. nec dubia nec difficili uictoria dimicat ipm oppidũ. nã ad menia uictoꝛ accessit. Cepissetq; tu legati dedentes urbẽ exissent. ꝑsidio perusie ipposito. legationibꝫ etrurie amicitiã petẽtibꝫ. prosẽ rõm adsenatũ missis. cõs. ꝑstantiore ꝛ iã q̃ dictatoꝛ uictoria triũphans urbẽ ẽ inuectus. Qui ꝛ iã deuictoꝝ sannitiũ duꝫ magꝰ exꝑte allegatos. ꝑ. decii ꝛ. m. ualeriũ ẽ uersũ quos ꝓpius proxis comitiis igenti consensu. cõs. altꝛ ꝑtorẽ declarauit. fabio ob egregie ꝓdomitã etruriã cõtinuatur cõsulatus. decio collega datur ualeriꝰ ꝑtoꝛ quartũ creatꝰ

M. valeriꝰ. P. decius.

Eodẽ anno perusini ꝛ etrusci fregerũt fedus rõnis. fabi cõsul obsedit mẽa perusij. ꝛ ceperat cauitatẽ. in ultimi perusini prodito res. dilisi suã cauitatẽ defendẽ. legatos ad tradẽdũ perusiũ cõsuli miserũt. ꝛ ipaz cauitatẽ tradiderunt. ꝛ hostes etruriã. pacẽ obtinẽdã legatos miserũt. consul fabi triũphans rõm redut. cõsules duo seruerũt prouiam. decio cecidit etruria. fabio sannii. fabius profectus ad uiã ꝛ ad fratrẽ pacẽ petit. ꝛ ipi negauerũt dare ei pacẽ. tãdem pugnãdo cõsubiecit. ai sannitibꝫ pugnauit nõ magno certamine. cos uicit. i marsis ꝛ pelignis eandẽ fortunã hũit.

Sanites uarietates armoꝝũ isigniũ inuenerũt ut terrerent rõnos hostes. silicꝫ aurea scuta argẽteaq;. Candidas togas galeas. spongiã ĩpectore nobilitatis cã. sinistrũ crus ocreatũ. rõni inde sũpserũt audaciã. ꝛ dixerũt. ea uerꝛ cẽ ꝑda q̃ arma. papiriꝰ cursoꝛ dictatoꝛ. ꝛ uniꝰ bubulcus magẽ eq̃tũ. albũ i dextro cornu. albũ i sinistro. i sannites hostes irruerũt. ꝛ uirilit. triũfarũt. ꝛ ornata scuta supꝛ desepta adornãdũ foꝛ dducta. abilꝰ exꝰ ediles sũpserũt iniciũ ornãdi foꝛrum.

Junius.

cōs. partit, puincias etruria decio.
samnicaū fabio euenit. pfectus adnu
cerā ad fa ternā ai pace petentes q'
uti ea ai daretur noluissent: aspnat⁹
ē oppugnādo addeditionē subegit. cū
sannitibꝫ acie dimicatū ⁊ aūdo magno
certamiē hostes uicti. neq; ei pugne
memoria tradita foret. sli marsi eo
p̄mū plio ai cōnio bellassent. secuti mar
sorū defectionē peligneandē fortunā
hūerūt. Decio quoq; altū consuli sedā bel
li fortuna erat. tarquiniēsem metu sub
egerat firmū tū cēatui pterre. atq; idu
cias ī xl ānos petē. uulsinienssiū castel
la aliquot ui cepit. q̄dā erbes diruit ne
receptacula hostibꝫ cēnt. circa ferēdoq;
passim bello tm̄ t'rorē sui fecit. ut nomī
oē etruscai fedus a cōsule petēt. ac de
eo quidē nihil ipetratū i duciae ānue da
te. stipendiū cēatui cōno ab hoste inceū
annū pensum. ⁊ bine tunicae ī militē er
acte. ea merces iduciarū fuit. Trāq̄lli
tas res iā etruscas turbauit repentina
defectio umbroꝝ gentis ī tegre ac lau
dibꝫ bellī ⁊ q transitū cēatus agere se
nserat. ⁊ concitata oī uimētute sua⁊
magna pte etruscoꝝ ad rebellionē con
pulsa. tm̄ tū cēatui fecerāt. ut relicto
post se ī etruria decio adoppugnādā ī
cōm ituros magnifice de se ac cōceptū
cerōnis loquentes iactarent. Qꝝ ī cep
tū eoꝝ ī ad decii cōnis. placuit. adurbē
etruria magnis itineribꝫ pgit. ⁊ ia
gro pupiniēsī ad famā ī tentus hostiū
cōsedit. nec rome spnebatur ūbroꝝ
⁊ ipē mine metū fecerūt. exptegallica
clade q̄ ītutā urbē incolerent. ⁊ itaq; le
gati ad fabiū cōnis. missi st. ut sicḋ la
rameti a bello sannicaū cēt ī umbriā
p̄ptre cēatui ducēt. dicto paruit cōnis.
magisq; itineribꝫ admenentiā. ū ai co
pie umbroꝝ erant. p̄cepit. regens ad
uētus consul' quē procul ūbria ī sānio

bello allio occupatū arediderant ita certū
ūbros. ut aliꝫ recedendū adurbes munitas.
quidā omittendū bellū cēserent. plagā u
na matīnā ipī appellanti. nō continuit m⁹
cetetos ī armis. sed cōflī adcertamī egit.
Castra uallante fabiū adorti sunt. quos
ū effusos ruere ī munimēta cōnis. uidit.
reuocatos milites abo⁹ put loca natu
ra tēp⁹q; placebatur. ita ī strurit colorta
tusq; p̄dicatione uera. qua ī castris tuis as
q̄ ī sannio pastorū decoꝝ exiguā appen
dicē etrusci belli cōficē uibꝫ quocas ī pie
penas expetere. q̄ se urbē cōnā oppugna
turos minati st. Hec tanta st alacritate
militū audita. ut clamor sua sponte oī
loquētē intpellauīt ducē an ī pū. de
in cōuentu tubarū ac cornuū cursu
effuso ī hostē feriūtur. Nō tāq̄ inermos aut
armatos ī curruū. mirabilia dictu. sig̃
p̄mo eripi cepta signiferos. deinde ipī si
gnifer⁹ trahi adcōnis. armatiq; milites
exactae iactē transferri. ⁊ sic ū ē certamī
seuius magis q̄ gladius geritur res.
ūbonibꝫ icussaq; alia sternūtur hostes.
plus capitur hominū q̄ cēditur. atq;
una uox pnē arma ūbencaū p totam
fertur aciē. Itaq; it ipm certamī fēa de
ditio ē a p̄mis auctoribꝫ belli. posteros
ī sequētibꝫq; diebꝫ ⁊ cēti ūbroꝝ pp. de
ditur. O tricalani sponsione ī amicitiā
acceptī. fabi⁹ aliene fortis uictor belli ī
siā puincā exercitū reduxē. Itaq; ei obres
tā felicē gestas sic p̄ore āno p̄ls cōtin
uauerat cōsulatū. ita senatus ī insequē
te āno. quo appi⁹ claudi. l. uolumni⁹ cōnis.
fuerūt. progauit maxīe appio ad ūsan
te ipū. Appii censorē petisse cōsula
tū comiciaq; ei ab. l. furio. tū. pl'. ī terpel
lata. donec se censura abdicauit. īquib⁹
dā annalibꝫ iucio creat⁹ cōnis. Cū colle
ge nouū bellū salentini hostes decerne
rent. rome mansit. ut urbanis artib⁹
opes augeret. q̄n belli decus penes alios

⁊ Propē p̄dēz dubitatō
nē romani miserunt
legatos suos ad fabiū
q̄ residebat ī sannio q'
relinq̄ret samnū ⁊ cōtra
umbros ducēt suū exer
cū. iḗ mādato paruit
⁊ cōmunitis magnis
itineribꝫ ⁊ dictis ubi
ūbroꝝ gens erat pue
rit. ⁊ ita terruit ūbros
ut aliq̄ diffisi defendere
castra. alii dimittere
bellū cōsulebant. fa
bi⁹ consul aloquitur
militibꝫ audite degēte
superba q̄ urbē cōnā op
pugnare minati sūt
tāta alacritate milites
arma ceperūt. q' ducē
loquētē intpellauerūt.
de in cōuentu tubarū
cursu ī hostes signa bo
stibꝫ eripuerunt sig̃
feros q̄ traxerūt adcō
sulē. pugnā petētes in
acē uaduīt magē sauis
q̄ gladius pugnauerūt.
territi hostes plures ca
piūtur q̄ occidūtur. o
tricalani ī amicitiā st
recepti.

⁊ Fabi⁹ p̄cipi honorifice ī um
bros triūphauit. ī samnū
prouincā ⁊ decreti exci
tū deduxit. ⁊ q̄ res bñ
gesserat p̄ls ī sequēte
annū ei cōtinuauit cō
sulatū. ī sequēta anno
quo api⁹ claudi⁹. l. uolu
mni⁹ fuerūt cōsules.
api⁹ claudi⁹ erat cēsor ⁊
prauit cōfirmare ī cōsu
lē. l. furi⁹. tribun⁹ pl'i
ī tpellauit ei cōsulatū
donec se cēsura abdi
cauit. l. uolumni⁹ cō
sul colega ei exercitū ī
salētinos duxē. ⁊ ml'
tas urbes uicepit. ⁊
multa p̄spera bella ge
sſit.

132

¶ Fabi cõsul adlitaſcam ſanniciũ hoſtes obſedit. qui eis cõflixit. q̃ uicit eos. q̃ fugierũt ĩ caſtrũ aliũ ſcam. q̃n dies defecaſſet. cepiſſet eos. ⁊ ne de nocte laberentur cuſtodiuit eos. poſtero die accepit eos ad mãdata. eo pacto ut q̃ deſanio cẽt recedẽt aĩ ſinglis ueſtimẽtis q̃ bỹ. milia ſoci quos habebant uenerunt ſub iugo cõſul' ⁊ hernici fuerũt poĩti ſeorſũ abalus ⁊ omĩs fuerũt miſſi rõm ⁊ omĩs hernica noĩs. au rũ ꝓlỹ ſuorũ iuocant. egre patientes dicẽtes q̃ romani ſeuiẽt ĩ corpora hernico rũ ꝓp̃ h rõnis bellũ ĩduxerũt aĩ. p̃. cornelĩ. ⁊ marcios nouos hoſtes eẽt miſſus hernicis adherentes marcianis. hernica pactũ aĩ. p̃. cornelio fecerũt. ut ĩducias. xxx. dies eis daret ut legatos adurbẽ mitterent. q̃ bineſtre ſtipendiũ frumẽtumq̃ ⁊ ſinglis militibỹ tunicas darent.

cẽt. Voluptuũ. puncta haud penituit mil'ta ſa ꝓlia fec̃. Aliquot urbes hoſtiũ ui cepit. p̃dę erat largitor. ⁊ benignitate ꝑſe gratiã comitate adiuuabat. militẽq̃ bis ar'tibỹ fecerat. ⁊ pici ⁊ labꝛis auidũque fabius ꝓmis. aduerſ̃ aliũ ſanniciũ exercitu ſignis conlatis cõflixit. minime ambi guia res fuit. fusi hoſtes atq̃ ĩ caſtra forent recepta ui cruentũ ſup fugientiũ diei aĩ noctẽ mĩ ſuit. arcaĩ feſſa ⁊ nocte cuſtodita/neq̃s elabi poſſet. poſtero die uix dũ luce certa dedi tio fieri cepta. ⁊ pacti q̃ ſanniciũ forent ũ aĩ ſinglis ueſtimẽtis emittẽtur/hu omĩs ſubiugi miſſi ſociis ſanniciũ nihil cauti ad. v. milia ſubcorona ueire. q̃ ſecutus hernicũ direxit ſeorſus ĩ caſtro dia habitus. eos omĩs fabi rõm adſena tũ miſit. Et aĩ quesitũ eẽt dilectu an uo lũtarij ꝓſanitibỹ adũctis rõnos bellaſſent/ platinos ꝓpos cuſtodiendi dãtur. iuſſiq̃ eã integrã rẽ. noui cõſ. p̃. cornelĩ. arui na. marci tremulus. hiẽ iã creati erãt adſenatũ referre id egre paſſi hernici cõ ciuũ ꝓpos omiũ bñtibỹ anagninos ĩ arce q̃ ita maritimũ uocãt. p̃t alernatẽ ⁊ que rulanũ. Quis hernica noĩs p̃. rõno bellũ ĩduxerũt. ĩ ſannio quoq; q̃ diſſeſſerat iñ fabi nouũ motus exorti calacia ⁊ ſora p̃ſidia q̃ inbis rõna erant expugnata ⁊ captiuoꝝ corpa militi fide ſeuitũ. Ita q̃ co. p̃. cornelĩ aĩ creatu miſſus martio nouũ hoſtes iã ẽ anagninos hernicos q̃ alios. iuſſum bellũ erat decernũtur. p̃mo ita oĩa oportuna loca hoſtes it' cõſulũ caſtra ĩtercepere ut ꝓuidẽ expeditus nũcꝰ nõ poſſet. Et paliquot dies ĩcerti rerũ omniũ ſuſtẽſiq̃ deſtatu. alt' utr cõſs. ageret cõmq̃ is metus mãdaret. adeo ut omĩes uiui mortes ſacramẽto adi gerentur. atq̃ adſubita rerũ duo ui ſti ſcriberẽtur exercitus. Cetiz hernicaĩ bellũ nequaq̃ proſperaſſent id terro re acuetuſtate geños gl'e facit. nihil

uiſq̃ dictu dignũ auſi trinis caſtris ĩtra pauços dies exuti. xxx. diez ĩducias ita ut ſenatui romã legatos mitterẽtur pacti ſunt bimeſtri ſtipendiorũ frumẽto rũq̃ ⁊ ſinglis militibỹ tunicas. Adſena tui marcii reiecti au ſcẽ. p̃miſſuq̃ deber nicas erat. iſq̃ eã gentẽ in deditionẽ ac cepit. ⁊ iſannio alter cõſ. ſuperiorũ uiribỹ locis ĩpeditior erat. oĩa itinera obſeſſerãt hoſtes. ſaltuſq̃ p̃uios ceperãt. neq̃ua ſub uehi cõmeatus poſſent. neq̃ eos aĩ oti die ſignа ĩaciẽ cõs. p̃ferret/elicere ad certamen potãt. ſatisq̃ apparebat/neq̃ ſanniticũ certamẽ p̃ns. Hec rõnũ dilatio nẽ belli laturũ. aduẽtus marci q̃ hernicis ſubactis maturauit collegę uenire auxio/morã certamis hoſti eremit. Nam ut q̃ ne alti quidẽ ẽ creatui ſe ad certamẽ credidiſſent. pares cõiugi utiq̃ paſſi duos cõſulares ẽ creatus nil credẽt ſuperẽ ſſe. Aduenientẽ incõpoſito agmine marcianũ ad greduntur rapti collatę ſaranei medii. ⁊ put tẽp̃ patiebatur ĩſtructa ac ces clamor p̃mũ inſtatiua platus de ĩ cõſpectus procul pulus/tui mil'tũ ap̃ alt'ũ cõſ. ĩ caſtris erat. hiſq̃ cõfeſtim arma capere iuſſis/raptiq̃ eductis ĩacẽ mili tibỹ trãſuerſam hoſtiũ actiẽ atq̃ alio cer tamiñe occupatã iuadit. Clamitãs ſuũ flagitiũ fore ſi alterũ ẽ creatũ utriq̃ opẽ ſinerẽt fieri. Nec adſe ſui belli uindica rent deos. q̃ ĩpetu dederat/prũpit/acti eq̃ permedia ĩ caſtra hoſtiũ tendit. ⁊ uacua defenſoribỹ capit. atq̃ ĩtendit: q̃ ũ flagri tia marciani miles cõſpexit. ⁊ hoſtes con ſpexere. Tũ paſſim fuga cepta ſanniciũ fieri. ſed oĩa optinet cedes nec i ullam partẽ tutiũ pfugiũ ẽ. Jam xxx. mil' hoſti um celſis ſignũ receptuq̃ cõs. dederant. colligebantq̃ ĩ unũ copias iuuicẽ it' ſe gratites/aĩ repente uiſe procul hoſtiũ noue cohortes q̃ ĩſuppleñtui ſẽptẽ fue rãt ĩtegrauere cedẽ/iquas nec uiſſu cõ

¶ Alẽ cõſul fabi ĩpdicẽ erat ĩſanio quãq̃ ſuperior uiri bỹ ĩſanites q̃ omĩs uie arte ĩpdicẽ er ant capte p̃ſanni tes. ne alẽ conſul marci aĩ coptis poſſ̃ pueniret ad eũ ſi marci ĩcom poſito agmine agreditur fabiũ q̃ hũ cõfeſti arma capiũt. ⁊ hoſtes a greduũtur. tum ſparſi fuga ſan nites. xxx. mill'. ſaniciorũ ĩ'fecerũt rõni q̃ remiſerũt pacẽ aĩ oi humiliate poſtu lantes. frumẽtai ptes mẽſes q̃a nuũ ſtipẽdiũ mili tibỹ ac ſinglis mi litibỹ unã tunicã adſenatũ pacis o ratores miſſi. cor neli ĩ ſãnio relict marci triũphaꝝ ĩhernicos romã rediit. ⁊ ĩ honorẽ ſuũ ſtatua eq̃ſtꝛis ĩ foro aĩ templũ cuſtoris fecit.

siluĩ nec signo accepto uictores uadũt. malo tirocinio i thuẽdũ samnitẽ clamitãtes. idulgẽt cons. legionẽ auderii q̃ pro te sarent nouũ militẽ hostiũ it' pauisos fugi uetteranos nec tẽptãdo quidẽ satis certamini fore. nec eos opinio fefellit. cons samniciũ copie uetes nouecq̃ mõtes proximos fuga capiũt. eo q̃ rõna erigitur acies. Ne quicq̃ satis tuti loci uictis ẽ. q̃ deuigis q̃ ceperant fundũtur. iãq̃ una uoce omẽs pacẽ petebant. Cũ triũ mẽsiũ frumẽto ĩperato q̃ annuo stipẽdio ac singul' militẽ. ad nicas adsenatũ pacis oratores missi. Cõ nelĩ. isannio relictis marcõ deberuicas triũphans ĩurbẽ redit. Statuaq; eq̃ stris ĩ foro dicata ẽ quẽ añ tẽplũ castoris ꝓpositi ẽ. hernicoq; tribꝰ pplis alectis uectiliano ferentinatiq; maluerũt q̃ ciuitatẽ siue leges redire connubiaq; ĩt ipos q̃ aliquãdiu soli hernicoq; habuerũt permissiũ. Anagninis quoq; arma rõnis ĩtulerant ciuitas sine suffragii latione data cõcilia connubiaq; adepta q̃ magrãtibꝰ ꝓp q̃ sacroq; ciuitatione ĩ dictatiõ. Eodẽ anno salutis ac. limio bubulco censore locata ẽ q̃ cons. bello samniciũ uouerat. Ab eodẽ collega q̃ ei. m. ualerio marcõ uicꝰ pagos pp. ĩ pẽsifrẽ. q̃ ai carthaginiẽsibꝰ. Eodem anno fedus tertio renouatũ legatiq; eoꝝ qui ad id uenerãt comitũ munera missa. Dictatorẽ idẽ ãnus hũt. p. cornelĩ scipionẽ ai magr eq̃tũ. p. decio mure abbis, pp q̃ creati erant comitia cõsularia habita q̃ neuẽ cõsiliũ potuerant bello abẽ. creati cons. l. postumiꝰ minuciꝰ hos cõs. piso q̃ fabio. q̃ p. decio suggerit biẽnio exẽpto quo diu uoluntiq; q̃ cornelii ai martio cons. fcõs tradidim memorie ne fugerit. In annalibꝰ digerendis ã cõsulto binos cons. falsos ractus trãscenderit ĩ certi

ẽ. Eodẽ anno ĩ cãpũ stellantẽ agr cãpanis samniciũ incursiones ftẽ. Itaq; ãlio cons. in samniũ missi. ai diuersas regiones tifernũ postumiꝰ louianũ mumacꝰ petisset postumiꝰ pꝰ ductu ad tifernũ pugnatũ. Alij aii dubie samnites uictos a c. xx. milʾ hominũ capta tradt. Alij marte equo di stessii. q̃ postumiũ metu simulantẽ nocturno itinere clam ĩ mõtes copias addu xisse. hostes secutos duo milʾ ĩ locis munitis q̃ ipos cõsedisse. Consuli ũ statua tuta copiosaq; q̃ ita erant petisse uidentꝰ. posti q̃ munimitis castra firmauit q̃ ꝯa ꝓparatu reru utiliũ instruxit. Relicto firmo ꝓsidio deinde tercia qua duci procie p expeditas legiones ad collegã q̃ ipm aduẽsus alios sedentẽ ducẽ ĩ auctore postumio minuciũ ai hostibꝰ sigꝰ cõfert. Et ai anceps ꝓliũ in multã diei processisset. Tũ postumiꝰ integris legionibꝰ defessam uã acie. hostiũ improuiso ĩuadit. Itaq; ai lassitudo ac uulnera fugã quoq; ꝓdissent. Occidione occisi hostes signa unũ q̃ xx. capta. atq; iñ ad castra postumij precũ. ĩ duo uictores exercitus pauisiq; iã fame hostẽ adorti fundũt fugãtq; signa militaria ser q̃ xx. capta. q̃ ipatore samnicũ stacio tellio multiq; alij mortales. q̃ castra utraq; capta. q̃ louianũ ũ postero die capta oppugnari breui. capitur. magnaq; glã rerũ gestarũ cons. triũphauit: minuciũ cons. ai uulnere graui relatũ in castra mortuũ q̃dã auctores sũt. q̃ m. fuluiũ in locũ ei cons suffecti. q̃ ab eo tũ adcitũ minuciũ missus cẽpit louianũ capti. Eodẽ ãno sora arpinũ cẽsennia recepta ab samnitibꝰ herculis magnũ simulacrũ ĩ capitolio positum dedicatiq; p. sulpitio aurione. p. sẽpronio sophꝰ cons. Samnites seu finẽ seu dilationẽ belli querẽtes legatos de pace rõm misẽ. q̃bꝰ supplicãtes agentibus responsum ẽ nisi sepe bellũ parentes pacẽ

Tifernus.

Louianus.

Hernicis ãtonis fuit cõcessũ q̃ hẽ rẽt leges q̃ possẽt cõtrahere connubia q̃ magrãtus hrẽ ananini q̃ itulerũt arma q̃ rõnos nullũ suffragiũ habuerũt maxĩe ab latinis uetulais q̃ ferentinatibꝰ ꝓp siuũ pdãz delicti ananinis fuerũt adempta cõcilia connubiaq; q̃ magrãtibꝰ suis ĩt dãz ne arca sacra auferet.

Eodẽ anno ai carthaginiẽsibꝰ tertio fedꝰ renouatũ ẽ q̃ p. cornelĩ scipionis ẽ dictatõ q̃ p. decio mure magr eq̃tũ fuis q̃ neuter cõsiliũ potuit bello abẽ. creati fuerũt l. postumiꝰ q̃ minuciꝰ cõsules. q̃ eodem anno ĩ campo stellãte cãpanoꝝ samnites ĩpetũ fecerũt amlu cõsules isanniũ missi sẽ q̃ quamq̃ diuerse opiniones sint ĩ textu tñ cõsules ai samnitibꝰ uiriliter triũphauit q̃ capta fuerũt xxbi. signa samiciũ q̃ stacio telliꝰ ĩperator samniciũ ai alius capti q̃ louianũ capti magna glã habita ẽ fr tñ minuciꝰ cõsul ai graui uulnere redies ĩ castra mortuus ẽ. q̃ m. fuluiꝰ ĩ locũ eiꝰ substitutus ẽ.

Eodẽ anno sora arpinũ cẽsennia recesserũt a samnitibꝰ q̃ adhesertũ rõnis q̃ tã magnũ simulacrũ hercul' fuit dedicatũ q̃ sacratuz ĩ capitolio legata samiciũ ꝓpace ul' dilationibꝰ optinẽdis rõm uenerũt sine eis responsuz q̃ n̄ tm̄ae patrasse nt bellũ q̃ romanos petẽdo pacẽ eoꝝ oro posset admicti sꝫ eoꝝ uba uana erãt uñ senatus misit. p. sempronium cõsulẽ ĩ samniũ q̃ sorã adindagandũ ne ipi falsi aio ĩ dinẽt ad pacẽ ul' ad guerã q̃ q̃d ĩ ueniret senatui referret ipꝰ cõsule recedẽte de rõ nio legati samniũm seaitur eũ pace data samnitibꝰ exeat rõnoꝰ de samnio recessit.

petissent. Samnites orone ultro cito abi
ta de pace trasigi potuisse. Nuc qñ uba ua
na ad id locoz fuerit reby standū ee. p.
sempronii cons ai exactu breui isamo
sorent eū ad bellū pacē ne idinent ai
falsi nō posse cōpta. omī senatuj relatoz.
Decedente ersannio cos. legati seqrētū.
Eo āno ai pacatū sannii erat & regne
pbite cōmeatu pagrassi fedus anticum
sannitiby reditū. Adequos iñ uetes ho
stes cetm pmltos ānos subsidiae ifidt.
pacis quietos uisa arma rona q̄ i colu
mi hernico noie missi statuerāt simil
cū his samniti auxilia. post hernicos
subactos uniuersa ppe gens sine dis
simulatione cōsiliu pp. ad hostes disci
uerat. Et p̄q̄ icto rome ai sannitiby fe
dere fecales uenerāt res repetitū tēp
tationē aiebāt eē ut terrore i cōcussō
belli rōnos se fieri patentur. Q. q̄to opē
obtādū foret hernicos do causse. Cui q
bylicuit suas legis rōne ciuitati pop
tauint. Qby legendi qd mallent copia
nō fuit ppena necessariā ciuitatē fore.
Obsi uulgo i cōsilius iacta ta. p. R. bellū
fieri equis iussit. consq; ambo ad nouū
profecti bellū uiz. mil' ac ex stris hostiuz
cōsedrūt equoz exercitus. ut q̄ sino noīe
p multos annos ibelles egissent. tum il'
turiā simil' sine ducibz certis sine i
perio trepidare alius exercitū dū iacem
alū castra tuēda censerēt mouet ple
roscq uastatio futura agroz. Hac deice
ps cū leuibz psidiis urbiū relictaz ex
cidia. Itaq; postq̄ ite multas sniās una
q̄ ois secuationū ad respectū suaz q̄q;
rez utisset. audita ut p̄ma uigilia di
usi ecastris ad deportāda oia. tuēdasq;
menibz i urbes abirent. Cuicti cā sniaz
igenti ad sensu accepe palatis hostiby
pagros p̄ma luce rōni signis platis
iacie cōsistūt. Et u ucio obuio ibat ple
no gradu a castra hostiū tendt. Cetm

Gens equorū uetes hostes romanorū. ai hernicas q auxilia sanicū adrōnos hostes deaurrūt. q p̄q̄ au diuerūt fedꝰ rōnorū q sa nitiū. do auerūt hernicos se una ai eis leges rōnas magno opē optare optatū nō huerūt nā duo cōsules rōni adnouū proferre bellū. uxta castra eqz p. iiij. miliaria locāt ca stra. q p̄ma ora lucas rō ni iacē uadūt. et. ij. ix. dies oppida pugnādo ca piūt aliq̄ diruūt q aliq̄ i cendūt q nom equoz fuit qi deletū q cōsules cōtra equos uiriliť triū phart. q p̄ huīmoi ero rē tal' da dis p̄dē fiut opti mū exēplū mariti mani marsi peligni q fe rētini miserūt tōm orato res, ppace hñ da q habuerunt.

postq̄ i neq; stationes, portus nec quāq̄
iuallo nec fremitu consuetū castroz
aīadūterūt isolito silentio moti me
tu isidiarū subsistunt. Transgressi de
iū uallū. ai desta oīa inuenissent. pgūt
hostē uestigius seq; sed uestigia i omīs
eq̄ ferencia. ptes ut iñ lapsis passim
p̄mo errorē faciebant. post exploratto
res compertis hostiū cōsiliis adsingu
las urbes circūferendē bello unū q rl.
oppida i tra dies. lx. oīa oppugnādo
ceperūt quoz pleraq; diruta adq; i
censē nomīq; equoz, ppe ad ītionē
deletū. De equis triūphatū ex q̄ oīm
dadres fiunt ut marrutini marsi peli
gni feretrā mictent rōm orōnes pa
cis petēde amiciaq; his p̄ps fedus pe
tentiby datū. Eodē āno eq̄ flauiꝰ signū
filiꝰ scība patre libertino humili for tu
na ortus cetm callidus uir. Et faciꝰ
ae dōy. c. uir. fuit. Inucio iq̄by dā an
nalib⁹ cū appareret edilibz fieri q̄sop
tribu edilem uidet. Neq; accipi. nom
q scriptū facet tabulā posiusse q iurat
se se scriptū nō fuiz q̄ alia quāto añ
desisse scriptū facē arguit. Anacta lu
niꝰ tribunato añ gesto triū uiratiby
q; nocturno altero. altero colonie de
ducēde. Cetm id q̄ haud discrepat cō
tumatia adūsus cōtēpnētes humili
tatē suā nobiles certauit. Caleus
repositū ipenetrabilibz pōtificū cuul
gauit fastoq; area forū in allo ppositi
ut qñ legi agri posset sciretur. Eodem
cōcordie i area uulcanis sūma iiudia
nobiliū dedicauit. Coactusq; cōsensu
pp. corneliꝰ barbatus pont. maxim
uerba pire e more maiorū negaret
n cos añ. ipatorē posse tēplū dedica
re itaq; exauctoritate senatus latū ad
pm. ē. neq; tēplū arī ue i ursu senatꝰ
aū tribunoriū plebei pat̄s maioris
dedicaret haut memorabilē rē prisi

dcaim̃ tū sic adūsus supbū nobilū ple
bere libertatis referam · Adcollegā agrū
uisēdi · cā · flauiō ē uelle cōsensuq; no
bilū adulescentiū q; adsidebant ad
surrectū ei nō cēt auralē adferri sellā
eo uulsit ac sede honoris siu anxios in
uidia inimico spectauit · Cetim flauiū du
xerat edilem forēsis factio · app̃ claudij
cēsura · uires nacta q; senatū p̃mis li
bertinorū filus lectis iquinauerat
q; postea q; cā lectōnē memoratā huīt
nec iauria adept̄ erat q; precerat opes
urbanas humilib; pom̃s trib; diuis
fox q; cāpū cōrupit · Tātūq; flauij co
micia idignitatis hūerūt ut pleriq; no
bilū anulos aureos q; phaleras dep
nerent app̃ · dauditū cēsorē libertinox
filias senatorū ordiēz polluisse nec tā
ratā electionē ei fuisse · Ereo tpr idqa
ptes discessit ciuitas · Alio iregei pp̃ ·
factoz q; altoz lx nox aliud forensis
factio tenebat dom̃s · q · fabio q; p̃ · deci
cēsores fū q; fabio simul cōcordie cā · si
mile ne umilli mox imanu comitia cēnt ·
Omiez forēsem turbā exacerbatā iquatu
oz trib; cōiecat urbanasq; eas appella
uit · Adeoq; tā rē acceptā gratis ais
serūt ut maxī cognom̃ q; tot uictori
is nō potāt hac ordinū tēperationū
paretet · Abeodē istitutū dicat̄ a eq̄
tes idib; q̄nt̄ilib; transuerentur ·
Explic̄ liber · ix · Titi liuij āburbe cōdita
victoriani cōs · emidabā dnīs sym̃achis
lib' ix · explicat · Incipit liber decimus ·

Genutio sex̄ · cor
nelio cōs · abexē
nis ferme bell'oci
ū fuit sorā atq; al
bam colonie deduc
te albā iequos · iij ·
colonorū sēptaso
ra · agri uolsi fue
rat · sed possederāt
samnites · iuy · mil'hominū missā · eodē
āno arpinatiby trebulanisq; ciuitas data
fruisinates · tercia pte agri dāpnati q;
hernicos abeis solliciatatos cōptū · capi
taq; cōiuratioīs ei q̄one ab cōne · ex cēs
habita uirgis cesi ac securi paulsi tm̄ ne
p̃s ibellē agerent annū · pua expedi
tio iumbria frā ē · q; nū cabatur expell
ica quadā exaursiones armatorum ·
iagros fieri · ieā sp̃ellūcā penetratū cā
signis ē · exeo loco obscuro mlta uul
nera accepta maxieq; lapidū ictu · do
nec altero sire ei ore · Nā puus erat i
uēto utreq; fauces cōgestis lignis ac
cense · Ita ituis fumo ac uapore adduo
mil' armatoz ruēcia nouissime ipās
flāmas dū euadē tēdūt absūpta · aī ·
emilio denuo cer · emilio cōs redinte
gratū eq̄tū bellū colonia egra pacētes
uelut artē suis finib; ipsitā sūma ui
expugnare adorti abipīs colonis mlū
tur · Cetim tm̄ rome error fecē q; uix
credibile erat · Tam adfectis reb; solos
perse equos adbellū colortos iu tum̄l'
ei cā dictatoz dicēt̄ · ē · iuni bubulc
tū · aī · titinio mag' eq̄tū profectus p̃mo
cōgressu equos subegit · Ae die octa
uo triūphans iurbē cū rediit · Edes
salutis quā cōs · uouerat censoz lo
cauerat · dictatoz dedicauit · Eodem
āno classis grecoz · deonimo duce la
cedemonio aditalie litora adpulsa tu
rio urbē isalentinis cepit · Adusus
hīc hostē cōs · emili missus p̃lio uno
fugatū cōpulit · In naues turie reddi
te ueti cultori sālētinoq; agro par
pta iuniū bubulcā dictōrē missum
isalentinos iquib; dā annālib; iuenio
q; deonimū p̃quā cōfugēdū ee cū cō
nis italia decessisse · Circūuentus i
brūdisij promūturiū medioq; sinu
hadriatico uētis lat̄ cū leua i por tu
osa ytalie litora dextra illiricalibur

nigi ⁊ histri gẽtes fere ⁊ magna expte la
trociniis maritimis ĩfames ẽrerent
p̃nit̃ adlitora uenetorũ pueĩt. Ibi ex
positi paucas q̃ loca explorarẽt. Cũ audi
ssent tenue p̃tentũ litus ẽt q̃ transgre
ssis stagna ab ẽgo sint irigua uestibus
maritimis agros haud pail proxios
cãpestris cernit ultiora coll̃ uideri cẽ.
Ostiũ fluminis p̃alta quo caraĩ agi na
ues ĩstationẽ tutã uidisse mediatus
ãnus erat. Eo iuctã classem subire flu
mĩe adulo uisit. grauissimas nauũ
nõ ptulit. Alueus fluminis ĩleuiora na
uigia trãsgressa ml'titudo armatorũ.
ad frequẽtes agros triby maritimis pa
ta umox uicis colentiby. Eã orã pueĩt.
Ibi egressi p̃sidio leui nauiby relicto ui
cos expugnant ĩflamãt tecta hominũ.
preditiq; p̃das agũt ⁊ dulcedine p̃dãdi
legiones usq; a nauiby procediũt. Iã ũ
petauui st̃ nũciata semp auũt eos ĩarmis
actole galli habebant ĩduas ptes uuẽ
tutẽ diuidt. Altam ĩregione q̃. effusa
pl'ato nũciabatur. Altã ne cui p̃donũ
obiua fieret. Alto itinere adstationẽ
nauũ mil'auũt. xuij. ab oppido abeunt
ducta ĩnaues puis custodiby ĩtẽpe
tis ĩpetus factus tritiq; naute cogũt
naues ĩ alterã ripã amnis traiecere
⁊ ĩtra prosperũ eq; ĩpalatos p̃datores
pluũ fuerat. refugientibyq; adstatiõs
greas uenedi obsistũt. ita ĩmedio ar
cãuẽti hostes cesiq; ps capti classem ĩ
dicant regẽq; cleonimũ. uij. mil'. abeẽ
ũ captiuos proxio uico ĩ custodiã da
tos. ps fluuij attiles naues adsupan
da uada stagnor aptę planis alueis
fabricatas ps captiua naugia arma
tis cõplent. ꝓfectiq; adclasses ĩ mobiles
naues ⁊ loca ignota pluisq; hostẽ timẽ
tes circa uadũt. fugientesq; ĩ altũ acri
q̃ repugnãtes usq; ad hostiũ amnis
pstaũ captis q̃bydã incensisq; nauby
hostiũ quas trepidato ĩnada ĩtulerat uicto
res reũtiũtu. Cleonimo uix q̃nta pte nauiũ
icolumi nulla regione maris hadriatici, pstr
adicta discessit rostra nauiũ spoliaq; grecor
iede unonis uetã fixa multa supstant q̃ ut
runt pacaui monimẽtũ naual' pugne. Eo die
quo pugnatũ ẽ quot annis solẽne certami
ne nauiũ flumĩe iopidi medio exercetur. Eo
dẽ anno rome cũ uestinis pretentiby ami
citiã ictũ ẽ fedus multiplex. Deiñ exortus
troi etruriã rebellare abarretinorũ sedit
sionibus motu ortu nunciabatur. ũ aut ũ
cui nũ gentũ ꝓpotes diuciarũ ĩuidia pelli ar
mis ceptũ si ml'marso agrũ ĩtueri iquez
colonia traseoli deducta erat. uii. militiby
hominũ septis. Itaq; ꝓp eos tumultẽ dict'
.a. ualerius maximus dictator magr eq̃
tũ s legit. a. emiliũ paulũ id magr credo
quia q̃. fabiũ ea etate. atq; eis humoribus va
lerio subiectũ. Cetiz ex marti cõsule. cognomĩe
ortũ errorẽ haud abnuerim. Pfectus dicta
tor ci exercitu pelio uno marsos fundit. Eo
pulsis deiñ ĩurbes munitas milioniã ple
stina firesiliam ĩtra dies paucos cepit. q
parte ag multatis marsis fedus restituit
cũ ĩetruscos ũsium bellũ q̃ cũ dictator au
spiciorũ repetendor ca, ꝓfectus romã ẽet.
magr eq̃tũ papulatũ egressus crisidius
arcãi uocitur signisq; aliquot amissa feda
militi cede ac fuga ĩ castra ẽ compulsus
qui troi nõ eo tũ a fabio abhorreret. Qđ
siqua alia arte cognomĩ suũ equauit. Cũ
marte bellicis laudiby. sed ⁊ q̃ memor
papiriane seueritie nũquã ut dictatoris ĩ
ussu dimicaret ad duci potuisset. Nũcia
ta ea clades romã maiorẽ quã res erat t
rorẽ excitauit. Nam ut exercitu delecto ita ũrbi
cũi indictũ custodie ĩportis uigilie uicis
tim exacte arma tela ĩ muros cõgesta.
Omniby uunioriby sacramẽto adactis dic
tator. adexercitũ missus oĩa sic tranq̃llio
ra ⁊ cõposita magr eq̃tũ cura castra ĩtutio
rẽ locũ redacta cohortes q̃ signa amiserãt.

ertea uallū sine cētorūs desultatas iue
nit erati audū pugne quo maturi ig
minia abolere. Itaq; cōsulti castra inde
agrū rullanū promouit. Eo hostes
scauti q̄q; erbū gesta re sūmā q; iapto ce
tamine utriu spē habebāt. Tam infidus
quoq; quas feliciter erpti erant hostem
cēptant. Tecta semiruta uici puastatio
nē agroru deinde haud procul castroꝝ nō
noꝝ alterant. Ibi abditis armatis praes
i ospectu pſidij rōni qui erat cōs filuio
legatus ꝓpulsū adq; ilecebrā ai mouet.
nemo abromana statione pastoru un
progressus sub ipās minutiones i damat
alios cunctantes abruunis uica petus, p
pellentes q; cessarent. Cū p media castra
rōna tuto agi posset. Ib ai legato ceri
tes q; dā intēptarentur. q; pomās manipl os
militū indignatio i gens cēt. nec tū inuis
su motic audirent. Aulet peritos lingue
adtendē animū pastoꝝ simo agresti an
urbano, ꝓpior cēt. ai referrent sonū lin
guc q; corpoꝝ habitū q; nitorē cultiora
quā pastoralia cē. Ate igitur dicatē iq;
detegant nec q; q; condītas isidias. Oīa
scire rōnū nec magis. iā capi dolo quā ar
mis unica posse. Hec ubi audita st q; ad eos
qui cōsederāt i insidiis plata. Cōsurrec
tū repente ex latebris ē q; i patētē ad con
spectū undiq; campū plata signa tuba
legata maior acies q̄q; ab suo pſidio
subsidi nē posset. Itaq;, ut ad dictatorē au
xilia acritū mictit. Interea ipe ipetus ho
stiū sustinet ꝑ celeriora, ut oīa nūtio al
lato dictator signa ferri ac sequi iubet ar
matis ipio erant. Rapta extēplo signa
armaq; q; uir abipetu q; ursu tenebant.
Cū ita abacepta mutue clade stimulabāt.
Cū cōcitator accidens clamor abincertē
te certamīe urgent itaq; alij alios hortā
turq; signiferos ut ocius eāt quo magis
festinantes uidet dictator. Eo ipensius
retētat agmē ac sensim i cedē iubet. Et ru
sus cōtra ꝑncipio erati pugne omib copus
adcrāt q; sup alios alij micant. Dictatori
omis legiones q; truscorū capessisse pugnā
nec iā absuis q; resisti posse q; ipe cernit ex
superiore loco i quanto discrimine pſidii
cēt. certiz satis fretus cē q; etiā nūc tollerā
do certamini legatū. Nec se procul abcē
pisci undicē q̄ marīe uult fatigari
hostem ut integris adoriat uiribus fessos.
Quā q̄ lente, pcedit. Iam tū adimpetū capi
endū eq̄ti utiq; modicū erat spatiū. Prima
i cedebant signa legionū nec q̄d occultum
aut repenti nū hostis timeret. sed relinq;
ret i t ualla it ordines pditū quā satis
lasso spatio equiti permitti possent. Pariter
sustulit clamorē acies q; i missus eques li
beros cursus i hostē iuehitur i cōpositisq;
ad usus eq̄strē, pcellā subitū pauorē effū
dit. Itaq; ut, pstrex auriliū iā pene areā
uēt. ita unusa reqes data ē. Integer
accepit pugnā nec ipa longa aut anceps
fuit. fusi hostes castra repetūt iferētibusq;
iā signa rōnis. Cedūt q; ultimā castroꝝ
ptē. cōglobantur hērent. fugientes ian
gustius portaꝝ ps magna aggerē uallēq;
cōsedit. si aut ex superiore loco tueri sē
aut supare aliqua q; euadere posset. forte
quodā loco male densatus ager. ponder
supstantiū i fossam, paibuit atq; ea ai
deos pandere uiā fuge cōclamassent.
plures ihermes quā armati euadunt.
Ib pūio fracte i tim etruscoꝝ uires q; pac
to annuo stipēdiū q; duū mensiū frumē
to pmissum ab dictatore de pace legatos
mittēt romā par negata i duce bien
nij date. Dictator triūphans i urbem re
dūt ab eo auctores sine ullo memora
bili pūio pacatā ab dictatore etruriam
cē sedicionib tātū aretinoru cōpositis
q; licanio gñe ai plebe i grātā reducto. cō
sul ex dictatura fais ō. ualeri nō pretē
tē atq; adeo q; iā absentē creati creditē
q̄dā q; pit regē ea comitia ad unū nō

ambigitur cōsulatū cū apuleio pensa ge
sisse. m. ualerio q. q. apuleio cōs sati
pacate foris res fuere q rusci aduſa
belli res q ducē. q̄tū tenebant. san
nitē multoꝝ ānoꝝ dadibꝰ domitū ba
ud dū federis nouū penitebat. Rome
quoꝫ plebem q̄tā q exhoneratā deduc
ta i colonias multitudo p̄stabat. Tamē
ne ūdiq tranquille res eēnt certam
ifectū it̄ p̄mores ciuitatis patricios
plebeioſq ab tū. pl̄. q. cū. oguntis q ū
diq criminādoꝝ prīuz apd̄ plebē occa
sionibꝰ q̄sitis postq alia frustra tēpta
ta erant eā actionē suſceperit q. nō
ifimā plebē accederēt. sed ipā capita
plebis cōsulans triūphalesq plebeios
quoꝝ hōnoribꝰ. n. p̄t̄ sacerdotia quē
nō dū promiciuerant deēnt. Rogati
onē g promulgarunt. ut cū. uiȷ. au
gures. uiȷ. pontifices. ea tepestate eēt
placetq augeri sacerdotū nūm. uiȷ. pō
tifices augures deplebe omīs adlegā
rentur. Quē admodū ad uiȷ. auguꝝ
nūm n mortedoꝝ. id redigi collegi
ū potuerit nō inuenio cū inter augures
constet. iparē nūm delē eē ut tres āq
tribꝰ rānes ticienses lucēs suū q hā
gurē hāt. Aut si plibꝰ sit opus pari
it̄se numero sacerdotes mltiplicēt sic
multiplicati sē. cū ad uiȷ. quinq adiec
ti nouē nūm ut terni isinglās eēnt ex
pleuerūt. Cetūm q deplebe adlegebāt
uxē eā rē egre passi prēs q̄ sedm cōsula
tū uulgari uiderent simulabāt adeos
tūc magis quā ad se pertinere ipōs ui
suros ne sacra sua polluantur id se op
tare. Tantū neq̄ i re p̄p. cadtes uciat mi
nus aūt tetēdere adsueti. Jā talis gnē
certaminū unā q cernebāt aduſarios
nō id q̄ oli uix supauerit adfectantes
magnos hōnores sed oīa iā inquoꝝ
spē dubiā erat certatū tī adeptos ml̄
tiplices cōsulatus cēsuraſq q triūplos
certatū tī suadenda dissuadendaq lege
it̄ app̄. claudiū maxīe ferūt q it̄. p̄. deciū
murē qui cū eadē ferme de iure prīum
ac plebis que prolege licinia quondam
contraq eā dicta erant. Cū plebeius con
sulatus rogabatur dissēruisset retuli
sse dicitur. sedecius parentis sui stēm
qualē eū multi qui i contentione erāt
uiderant. i cantū gabino cultu stupe
telū stantē quo se habitu p̄ploꝫ ac legionib
rōnis deuouisse. Tū. p̄. deciū cōs purū
puūq tehis mortalibꝰ uisum. hoq ac si
t̄. manlio collega ei deuoueretur eūdē
p̄. deciū q sacra pp̄a. p̄r. facēt legi ritē
nō potuisse id eē piculū ne suas p̄ces
min audirent diȷ quā appiȷ claudiȷ ca
stū cū sacra puata facē q religiosius
deos colere quā seq penitere uotoriȷ
que respondit nunc aperit tot cōsu
les plebei tot dictatores aut adeo ratus
eūtes. aut it̄ ipa bella numerarētur
duces coꝝ. annoꝝ q̄bꝰ plebeioriū duc
tu q auspiciores geri cepte sē numē
rarentur triūphi iā ne nobilitatis q̄dē
suc. plebeios penitere pro certo hēē si
q repens bellū oriatur. nō plus spei fo
re senatui pploq r. i patriciis quam
iplebeis ducibꝰ. Q cū ita se habeat. aiȷ
deoꝝ hominū ue idignū uideri pot̄. i
q̄d eos uiros quos uos sellis curulibꝰ
toga p̄texta tunica palmata. et toga
picta q corona triūphali laureaq hono
raueritis quoꝝ domos spolus hostium
adfixis isignes it̄ alias fecēritis ponti
ficalia atq auguralia isignia dicere
qui iouis optimi maximi ornato de
coratus curru aurato uectus i capi
toliū ascenderit is conspiciatur cū ca
pite uelato uictimā cedet augurium
ue erarce capiet. Cui ymaginis titulo
cōsulo cōsulatus censuraq q triūphus
equo aio legetur si auguratū aut pōti
ficatū adeteriās nō sustinebūt legē

aiũ odi. Equidẽ pace dixim dm cos nos
tam pñ. beneficio ẽe spero que sacer
dotii nõ minꝰ reddamꝰ dignatione uñ
honores quã acceperimus ⁊ de eorũ
magꝭ quam nrã cã. exectamus ut
quos priuatꝰ talꝰ modo ꝓpꝰ colamus.
Qd aũt ego sic adhuc egitãquã ite
gra sit cã pricoꝝ de sacerdociis ⁊nõ
iã in possessione uniꝰ amplissimi uniꝰ
sacerdociis decẽ uiros sacris faciundis
carminũ sybille ac fatoꝝ ꝓp. huiꝰ itp̃
tes antistites cosdẽ appollinaris sac
erimoniarũq; aliaꝝ plebeios unde
mꝰ. nec aut ai patꝝ ais ulla iuria fei
ẽ ai duo. uij. uiris sacris faciundis
adiectis ẽ, ꝓp plebeios nũs ⁊ nũc t
bunꝰ uir fortis ac strenuus. v. augu
rũ loca. iiij. pontifici adiecat. Inquo
plebi nominẽtur nõ ut uos appij
urõ loco pellant. sed ut adiuuent uos
hominis plebi diuinis quoq; reb; p
curandis siẽ in cẽtis huãnis, ꝓparte
uirili adiuuant. Noli eruberscere ap
pi collegi i sacerdotio hrẽ q̃ incensu
ra. quẽ incõsulatu collegam hrẽ p
tuisti. Cuiꝰ tam dictatoris mag. eq̃tũ
quã magꝭ equitũ dictatoꝝ eẽ põt sabi
nũ aduenã ꝓnapẽ nobilitati urẽ seu
app. tii clausiꝰ. seu clauditi ma uultꝰ
illi antiq̃ pricy isiui nũm accepẽrũt.
Ne fastidieris nos i sacerdotiũ nũd ac
cipere multa nobis cã decora affere
mus imo oiã eadẽ quos supplos fece
runt. l. sequaca ꝑmꝰ deplebe cons. fa
ctus. ẽ. licaniꝰ stolo ꝑmꝰ magꝭ eq̃tũ. ẽ.
marcaꝰ rutiliꝰ ꝑmꝰ ⁊ dictatoꝝ ⁊ cẽsoꝝ.
q. publilius philo ꝑmꝰ ꝑtoꝝ. Cemp a
audita st. Eadẽ penes uos auspitia
ẽe uos solos gentẽ. hrẽ uos solos iu
stũ i periũ ⁊ auspiciũ domi miliaeq;
eq̃ adhuc, pisperũ plebeiũ. Et patri
cii fuit ꝑorq; erit emũquã fando au
distis pricios ꝑmo eẽ scõs. Nõ decelo
dimissos sed q̃ prẽz facere possent idẽ. n.
ultra quã igenuos cons. iã prẽz facere
possii. auiiq; iã potꝰ filiꝰ meus. nichil
ẽ aliud ire quiritꝭ. n ut oiã negata
adipiscamur. Certamĩ tm pricy petiꝰ
nec curant quẽ euentũ certaminuz
hãnt. Ego hanc legẽ q̃lonii faustũ
felixq; sit uobis ac rẽ p. uti rogas su
treũ dã censeo. Lucare tribꝰ extiplo ppl
uibebat apparebatq; accipi legẽ. ille
tii dies itercessione ẽ sublatus. po
stero die deterritis tribunis igẽti cõ
sensu accepta ẽ. pontifices creantur
suasos legis. p. deci uniꝰ. p. sẽpmiꝰ sophꝰ
. ẽ. marcius rutiliꝰ. aõ. luiꝰ dicitur q̃n
q; augures itẽ deplebe. ẽ. genucius
pelꝰ petus. aõ. minuciꝰ festus. ẽ. mar
cius. ẽ. publiꝰ. ita octo pontifici nouũ
augurũ nũs fũs. Eodẽ anno. aõ. va
leriꝰ cõs deprouocatioẽ legẽ tulit dili
gẽciꝰ scãm. tertio ea tii post reges ex
actos lata ẽ semp a familia eadẽ cãm
renouande sepius. aut aliã fuisse reor
quã qd plus pauciq; optes q̃ libertas
plebis potat. portia tii lex sola protego
auiii lata uidetur q̃ grauꝭ pena. siq̃s
uiberasset necasset ue cauẽ. R. sancxit
ualeria lex cũ eiꝰ q̃ppuocasset uirgis
cedi securiq; necari uetuisset siquis
aduersus ea feasset. nichꝰ ultra quã
iple fẽm adiecat. Id q̃ cã pudor homi
nũ erat. uisiz credo uincaliũ satis ua
lidũ legis nũc uix suo ita minetur
quisq̃ bellũ alteodem cons. haud q̃q̃
memorabile aduersus rebellantes
equos cã pꝰ aios feroces n. erantiq̃
fortuna hrẽnt gestũ ẽ. Ille cons apu
leius iumbra nequinũ oppidũ arcti
sedit. locus erat arduus altus atq;
iparte una ꝑtelꝰ u nũc narnia sita ẽ.
nec ui imomento cãpi poterat. Itaq;
eã infectã rẽ. aõ. fuluius petus. ẽ. mã
liꝰ torquatus nouꝭ cons. acceperunt

ineū annū. aiq; fabiū cōis nō pretētem
omīs dicēt cēturiē ipm auctorē fuisse
macer licinius at tubero tradūt differē
di & cōsulat⁹ ibelli cōsiorē annū. Eoāno
maiorj seu sin rei pfurore urbano gr
sto magrātu. Jtan⁹ dissimulantē ād mal
let nc pretentē. Tam edilem curulē ai. l.
papirio cursore fām. Jd ne pcerto pone
rē uetustior annaliū auctor piso effēē.
ād eo āno ediles curules fuisse tradit. cl.
tomicaū. caj. filiū calūm. & sp. carulaū
. q. f. maximū id credo. cognom errore
ī edilib⁹ fcalse scauticq; fabulā mixtaz
ex edilicis & cōsularib⁹ comicis. Cōue
nientē errorj & lustrū eo āno cōditū. &
ap. sulpitio sopht. & p. sēpronio aurio
ne cēsorib⁹ tribusq; addite due anniēsis
ac tarētina h rome gesta. Cetin adneq
nū. oppidū ai segni obsidione tēpus
tererētur duo eroppidanis. Quoz erāt
edificia uicta muro sfraucō adstatio
nes rōnas itinere occulto pcunnunt.
Jij ad cōis deducti pfidiū armatī se
ītra menia & muros accepturos cōfir
mant ne aspnāda res uisa nc i cautē
credēda ai altero coz. nā alter obsēs re
tentus duo exploratores paulisp mi
sit p quos satis cōpta re trecēti arma
ti trāsfuga duce iurbē igressi nocte pō
tā q; propria erat cepe q; re fcā cōis. ex
atusq; rōn⁹ sine certamīe urbē i uasere.
Jta neq; nū indictionē pz. ucit colomā
co adūsus umbros missa aflumīe nar
nia appellata exercitus ai magna pda ro
mā reductus. Eodē anno abetrusc⁹ ad
uersus iduc⁹ paratī bellū. sed cos alia
molientis gallor igens exercitus finis i
gressus paulisp appropsito auertit pr
cipua de ī q; multū potant fieri soci
os exhostib⁹ facere gallos tonātiz ut eo
ad iuncto exercitu ai rōmis bellarent. Ex
societate haud annuit barbarj demer
cede agitur. Qua pacti acceptaq; cum
parata cetera adbellū cēnt sequiq; etru
scos uelleret ifectas eunt mercedē se belli
romanis iferendi pactos quicq; acce
perit acceptisset: ne agrū etruscū va
starent armisq; lacessērant cultores
militaturos cū se. si utiq; etrusci uelit.
Et nulla alia mercede quām ut ipē agri
accipiantur. Tande maz alīq; se decerta
cōsistunt. Multa de eo connubia pplor
etrurie hīti nec pfica quicq; potuit nō
tā q; īminui agrū quā q; accolas & q;
q; ad uigere ai effectatas gentes hoīes
verebat. Acta dimissi gralli preiniā in
gentē sine labore ac periculo patā retu
lerunt. Rome terrorē pbuit fama gal
lica tumultus adbellū etruscā adiecti.
Eo miō cunctātes fedus ictū ai pcēti
pplo ē. E. Malio cōis sorte uenit q; uix
dū ingressus hostiū fines ai exercitus
īt equites abrapido curlū arcā agendo
equo effusus extīplo, pre expirauit.
Terā abeo casu dies finis uite cōis. fu
it quo uelut hoīe bellī accepto deos pro
se comisisse bellū memorātes etrusci
sustulere aios. Rome ai desidetio uirj
ē i comoditate tpis tristis nūcius
fuit. Vt prēs ab uolendo dictatore
cōis. subrogādi comitia ex sīa pn
apū habita detruerint. aj. ualeriū
cōis omis sīe. Centuriecq; dixe q; sena
tus dictatorē dia uffuturus fuerat. Cū
exercitu ietruria adlegiones, pficisci
uffit. Aduenē ei cōpressit etruscos ad
eo ut nemo exē munimēta egdi au
deret. Timorecq; upz obsidionis simil'
cēt. Necq; illos nouus cōis. uastandis
agris urēdisq; tectis cōpassim. non
nulle solū sed frequētes quoz uica īcen
dius fumarent elicē ad certamī potuit.
Cū hac segni bellū opinione cēt alt⁹ bellī
quid mīas i uicē cladib⁹ haut imerito
terribile erat fama picentaū nouoz sotio
rū iudicio exorta ē samnites arma q;

relbellioēz

rebellionē ſpectarę ſeq; abhīs ſolliciatus cē pacētibꝫ grē acte ⁊ magnaps aure pribꝫ abeteruria iſannites uſa cē. Caritas ⁊ annone ſolliciatā ciuitatē hūit uētiq; adinopie ultimū foret ut ſcripſere quibꝫ edilē fuiſſe. Eo āno fabiū maximū placet uicē uiri aura qual' ilellicas uelꝫ mil'tis tepeſtatibꝫ fu erat. Tal' domi cā in annone diſpenſa tione ꝓparādo ac cōuehendo firmīto fui ſſent. Eo āno nō traditur cā. it' regnū initii it' regis fuere. app. claudī dem p̄. ſulpicī is comitia cōſularia huit ac auit l. cornelii ſcipionē. caj. fuluium cōſ. pncipio b'ām creatores lucano rū. ad nouos cōſ. uenerūt q̄ſtui q; conditionibꝫ pliere ſe nequiuerūt adhoc etatē armoꝝ ſannites ifeſto ēr atu igreſſus fines ſuos uaſtare bellocꝫ ad bellū, cogere lucano ꝓpoſatis ſup q; errati quōdā nūc ita obſtinatos aīos cē ut oia ferre ac pati tolerabili ducāt. Qui ut uiq; p̄ ea nomī cōnum molent orare prēs ut ⁊ lucanos ſi nē acciant ⁊ um atq; iuria abſe ſanniciī arceāt ſe quaquā bello ci ſā nitibꝫ ſuſcepto neceſſaria iā fēa adiu ſus cōnos fides ſit. Tamē obſides dare patos cē. Vbi eius cōſultatio ſenat' fuit adunii omīs iuuēdū fed' ci lucaīs ꝛ⁹ q; pretēdas ab ſannitibꝫ ēent. Benigne reſponſū lucanis ictiq; fedus feciale miſſi q̄ ſannitē deceāere agro ſotiorꝫ ac deduc' eratī finibꝫ lucanis iuſſe rent. Qibꝫ obuiā miſſi ab ſannitibꝫ denūciarēt ſi qd audiſſent iſannio cō ciuū. haud iuiolatos habituros. Hꝫ q̄ audita ſe rome bellū ſannitibꝫ q; patres cenſuerūt q; pl's unſit cōſ. it' ſe prouincias pati ſt' ſapioni etruria fuluio ſannites obuenerūt diuiſiq; adſuū quiſq; belli ꝓficiſcitur ſapioi ſigne belli ⁊ ſimile ꝓcris āni militie

expetāti hoſtes ad uola terris iſtructo agmine occurrēt. pugnati maiore pte dici. magna utriq; cede nor ictis quadrata uictoria cēt itruenit: lur iſequēs uictorē uictiq; oīdit nā ⁊ tu ſq; ſilentio noctis caſtra reliq̄uit: nō nus egreſſus iactē ū, pceſſione hoſti um cōtaſſā uictoriā uidet, pgreſſus ad caſtra uacua ci plima p̄da nā ⁊ ſti tuia ⁊ trepida deſ'ta fuerant potitur. Inde i falſas ci agrū copus reductis ci ip̄dimēta ſalerius. C ū modico p̄ ſidio reliquiſſet expedito agmīe adꝛ populādos hoſtiū fines icedit. Oīa ferro igniq; uaſtantur p̄de ūdiq; acte nec ſolū modo uaſtatā hoſti relictī. ſed ci ſtell' ⁊ iā uaſq; ilatus ignis urbibꝫ oppugnādis tēpatū inquas timoꝝ ⁊ tu ſcos compulerat. caj. fuluij cōſ. clara pugna iſannio adbouianū. haud q̄q̄ ābigue uictorie fuit. bouianū in ad greſſus nec ita ml'to p̄ aut fidenā ui cep̄. Eodē āno carſeulos colonia iagrum eq; coloꝝ deducta. ſuluio cōſ. cos de ſā nitibꝫ triuiphauit. C ū comitia cōſula ria iſtarent fama exorta ⁊ ruſcos ſāni teſq; igentes cōſcribere exatus palam omībꝫ cenſus uexari p̄ncipes ⁊ ruſco rū qd nō gallos q; aliq; cōditione traxint adbellū incepare magrātus ſannicī qd exatū lucanū hoſtē cōpatū obiecerit. rōnis. Itaq; ſuus ſociorūq; uiribꝫ cōſur gere hoſtes adbellū. Et haud q̄q̄ pari de fugendū ē certamīe. Hꝫ terror ci illuſtꝛ uiri cōſulatū p̄cēt omīs i q. fabium maximū p̄mo nō pretēꝫ. De in ut in dinata ſtudia ⁊ iā reaſcantē cōuertit. Qui ſe iā ſenē ac p̄liciī laboribꝫ labor q; p̄mus ſolliciaret. Nec corporis nec aī uigorē remanere eūdē ⁊ fortunā ip̄z uerari. nō. nec uideoꝝ nimia iā inſē ⁊ cōſtantioꝝ q̄ uelint humane res uideantur ⁊ de gle ſenioꝝ ſubcreuiſſe.

137

⁊ adsiuã glam cõsurgentes alios letũ aspicẽ ne honores magnos fortissimis uiris rome nec honoribꝫ tc ẽe fortes uiros. Hac ruebat ac moderatione aũ iusta studia q̃ reuẽnda legũ res trungenda rat⁹ legẽ recitari iussit. q̃ intra .x. ãnos eũdẽ cons. refica nõ licet. uix pstrepitũ audita. Iex ẽ tũ qꝫ pl' nichil id ipedimẽti futurũ aue bant. Sed ad ppl'm. laturos uti legiby soluerẽtur. Et ille quidẽ irecusando pstabat. Qid ergo attineret legis fori rogitãs quiby peosdẽ q̃ tulissent fraus fieret iã regi leges nõ regere pplos nichomin⁹ suffragia iubat ⁊ ut queꝫ itra uocata erat. Centuria cõss. haud dubie fabiũ dicebat. Tũ demũ cõsensu ciuitatis uictus dei approbẽt iqd qđ agitis acturiqꝫ estis q̃rites tc tex quoniã ime q uos uultis fãri estis icollega sit mee apd uos gr̃e locus. p̃. dcaũ exptũ m cõcordi colle gio uirũ dignũ uobis dignũ parẽte suo q̃so metũ cõs. facatis iusta suffragatio uisa omis q̃ superant centu rie. q̃. fabiũ p̃. dcaũ cons. dixẽ. Eo ãno pleriscꝫ dies dcã abedilibꝫ qꝫ pl⁹q̃ q̃ lege finitũ erat agri possiderent. Nec quisq̃ ferme ẽ pugnatus uincilũ q̃ igens imodice cupiditatis iiectũ est cons. nouuꝫ fabius maximus. uq. ⁊ p̃. dcaus mus. uq. aĩ int̃ se agitarẽt uti alt̃ sannites hostes alt̃ ⁊ rusc̃os deligeret quãteꝫ ihãc haud illã, pui cã copie satis ⁊ ut̃ aduersũ bellũ dux ỹ doneus. magis ẽet absitrio ⁊ nepte ⁊ falerius legati auctores cõcilij e trurie ppl'os repetẽda pacẽ haberi to tã belli molem isanniũ auterũt, p fecti cons. qua expeditores cõmeatus ẽent ⁊ icertior hostis qua uẽtuꝫ bel lii foret. fabi⁹ plorarũ dci⁹ persedia nũ agrũ isannui legiones ducit. vbi iwstiũ fines q̃etũ ẽ utꝫ pplabũdus effuso agmĩe icedit explorat tũ locis q̃ pplantur. Igitur nõ fefellere actiter uum hostes iocculta ualle istructi q̃ i gressos rõnos supiore erloco adoriri parant fabi⁹ ipedimẽtis iloci tutum remotis psidioqꝫ modico ipsito p̃mo nitis militibꝫ ad cẽ certam quadrato agmĩe ad p̃dictas hostiũ latebras suc cedit. sannites despatos iprouiso tu multu qñ inapertũ semi discrimi eua sura cẽt res ⁊ ipi actiẽ iusta maluerũt cõcurrere itaqꝫ ⁊ iequũ discedũt ac for tune se maiore aĩo q̃ spe cõmittũt. Se tex sine qꝫ exomiuꝫ sanniciũ pps q̃ aĩ qꝫ roboris fuerat cõtraxerãt. seu q̃ discrim siime rex agebat animos. A liquãtũ quoqꝫ apta pugna p̃buerũt terroris fabius ubi nulla exptc hostẽ loco mouerꝫ uidit maximũ siluiũ ⁊ aĩ. ualeriũ tũ. aĩ. cui qbꝫdã adp mã actiẽ pcurrerat ire ad eqtes iubet ⁊ adhortarꝫ ut si qñ ũquã eq stri ope aduitã rẽ p̃. meminerint. Illa die admitantur ut ordis ei glaz iuictã pstent. Peditũ certamĩe in mobilem hostẽ restare. Omĩeꝫ reliq̃ spẽ i impetu eẽ equitũ ⁊ ipos noiati uuenes parꝫ cõmictate utrũqꝫ nũc laudibꝫ. nũc promissis honerat. Se terũ qñ ne ea quoqꝫ temptata uis pficeret cõsilio crastinuꝫ si nich uires uuuarẽt ratus scipionẽ legati hastatos p̃me legionis subtrahe re exatie ⁊ admõtes, primos quã posset ocultissime ararum ducere. Iubet in ascensu abdito a cõspectu erigere imõtes agmĩ. Auersoqꝫ hosti abtergo repente se oñdere. Eqtes ducibꝫ tribunis haud mlto pl⁹ hosti bꝫ quã suus exinprouiso añ signa euecti pbuerũt. Tumltus adusus icitatas turmas stetit i mota sania

ũ acies. nec ꝓtę ulla pelli aut prũpi
potuit. Et ꝑq̃ iritũ inceptũ erãt rece
pti ꝑ signa prelio excesserũt. Creut
exco hostiũ animꝰ nec sustinere frõs
ꝓma. Tũ longũ certamẽ iarescẽtẽq; fi
ducia sui uir potuisset. Ili sedã acies
ussu cõs. In ꝓmũ suctessisq; integre
uires sistũt iuchentẽ se iã sannitẽ q̃ q̃
ipuisã ermontiby signa clamorq; su
blatus. Nõ uero tñ metu terruerĩ sã
nitũ aiꝰ. Nã q fabius decũ collegã
appropiquare erdamauit q ꝑsẽq; sq;
miles adeẽ altm cõsul' adeẽ legiones
gaudio alacres fremũt. Terrorq; u
tl' rõnis oblatus fuge formidis que
sannites ipleuit maxiẽq; ẽritos ne ab
altero exercitu integro itactoq; fessi opp
merẽtur. Et q passim ifugã dissipati
sẽ minoꝛ cedes q̃ protãta uictoria fuit
tria mil' q cccc. capti a ccc xxx. ferme
q xxx signa militaria capta tria q xx.
sãnitiby apuli se añ ꝑlũ cõuixissent.
Ili ꝑ. decius cons his admale uẽtum.
Tã castra obiecassent extractus. Deiñ
ad certamẽ fidisset i quoq; plus fuge
fiut q̃ cedis duo mil' apuloꝝ cesã sp̃to
q; eo hoste decius isanniꝰ legiones duxẽ.
Ibi duo cõsulare erãtus diuersis ua
grati ptiby. Diã spatio v. mensiũ eua
starunt q xl. q xb. loca isannio fuere
iqby decij castra fuerũt. Alteri cons
ser q lxxx. nc uallo tñ ac fossaꝝ uestiꝯ
gia relicta sed mil'to alius isigniora mo
numẽta uastitatis circa regionũq;
depplataꝝ fabi ẽ urbẽ gimetrã cepꝝ.
Ibi capti armatoꝝ duo mil' a cccc.
cesi pugnãtes ferme a cccc xxx. Iñ
comitioꝝ cã rõm pfectus maturauit
cã rẽ agere. Cũ ꝑmo uocatiq; fabiũ
cons. dicẽt omis cẽturie ap. claudiꝰ
cõsularis canditatꝰ uir acer q ãbitio
sus nõ sui magꝝ honoris cã quã ut pa
triq; recuperarent duo cõsularia loca
ai sius. Tũ tocꝰ nobilitatis uiriby iaiꝯ
uit se aiq; fabio cons dicẽt fabi ꝑmo
dese eadẽ ferecq; ꝑore ãno dicẽdo ãnuere
ci raistare sellã oĩs nobilitatis orare
ut externo plebeio cõsulatũ extraheret
maiestatẽq; ꝑstinã ai honoꝝ. Tu pri
cius gẽtiby retineret. fabius silentio fcõ
media orõne studia hominũ sedauit.
factuꝝ ẽ se fuisse dixit. ut duoꝝ prioꝝ
rũ noĩa reciret. si aliũ quã se cons fieri
uidẽt. Nuc se suã rõnẽ comicius ai õ
leges futuꝝ sit pessimo exẽ nõ habituꝝ.
Ita. l. uolumniꝰ deplebe ai ap. ꝑ. cladio
cons. ẽ frus ꝑore ei cõsulatu it se cõ
parãti nobilitas obiectare. fabio fugi
sse eũ ꝑ. claudiũ collegã eloquẽcia a
uliby q artiby. haud dubie ꝑstantem.
Comitiis pfectis uetes cõs iussi bellũ
isannia gerere prorogata ibi. menses
ipio. Itaq; iseq̃ti quoꝝ ãno. l. uolũmio
ap claudio cons. ꝑ. deciꝰ cons isannio
relictis a collega fuerat pro cons. Idẽ
ꝓlari nõ destitit agꝝ donec sannitiũ
exercitũ nusq̃ se ꝑlio cõmictẽtẽ postre
mo expulit finiby etruriã pulsi praeꝛ.
Et q legationiby ne q̃quã sepe tẽpta
uerant id se tanto agmine armatorũ
mixtis ẽrore ꝑaby acturus efficaciꝰ rati
postulauerũt ꝓncipũ etrurie cõaliũ
q; coacto ꝑ quod ãnos prolibertate di
micẽt ai rõnis exponũt. Qã exptos
ẽ si suis metipꝝ uiriby tollerare cau
tã molẽ belli possent tẽptasse. q iã ha
ud magni momẽti finitimaꝝ gẽciũ
auxilia petisse pacẽ. ap. ñ. Cũ bellũ tol
lerare nõ possent rebellasse q; pax fu
gientiby grauioꝛ q̃ liberis belli ẽet
unã sibi spem reliquã in etrucis re
stare scire gentes ẏ talie opulẽtissimã
armis uiris pecunia cẽ hẽ accolas gal
los iter ferruꝝ q armatos feroces
cũ suo igenio. Tũ adusus rõnum ꝓꝑ.
quẽ captũ ase auroq; redẽptũ. haud

uana iactantes memorent. n. abcē si
sit animus ꝛ truscas q̄ p̄ sinne quōdā
maioribꝫ q; coꝫ. fuerit. q̄n rōnos oīa
greas tiberim pulsos dimicāe prōā
lute sua. nō de mtolleraādo ytalie regno
cogant sannitē ill'eratu patū istructi
armis stipendio uenisset. confestim
secaturos ul'si adipam rōnā urbē op
pugnandā ducant. Ibeos inetruria ia
ctantes molientesq; bellū domi rōnū
urebat. nā p̄. decius ū cōperit perplo
ratores, pfectū sannicaū eratū aduo
cato consilio. Quid pagros iq̄duacam
uitatū araū ferentes bellū quin urbes
ꝛ menia agredimur. nullus iā erat
sannio p̄sidet cessere finiby ac sibi me
tipsi exiliū cōsuescere adprobātiby caicti
admurgancaā ualidā urbē oppugnā
dā ducit. Tantusq; ardor militi fuit
ex contate ducis. ꝛ spe maioris erag
restiby pplationiby p̄de ū uno die uiat
q; armis urbē capent. Ibi duo mil' sā
nicaū ꝛ cētū pugnātes araū uēti cap
tiq; ꝛ alia p̄da ingens capta ē. q̄ ne ipedi
mentis grauby agmē onerarz. cōuo
cari milites dcā iubz. Hac ane iquid
uictoria sola aūt hac p̄da cōtenti estis
futurꝫ multos uos, puirtute spes gñe
ois sannicaū urbes fortuneq; iurbiby
relicte uēe sē. q̄n legiones eoꝝ tot plus
fusas postremo finiby epulistis uēdite
ista ꝛ illi cate lucro mercatorē ut seq̄
tur agmē. ego sub iū sugerā q̄. uēdatis
adromulea pgunt. Ibi quoz sine opere
sine tormētis simil' admota sē signa
nulla ui deterrita amuris quo cuique
primū fuit scal' rapti admotis imeīa
uasere. captū oppidū ac directi ē ad
duo mil'. ccc. octisi ꝛ ser mil' hominū
capta ꝛ miles ingenti p̄da pocaus q̄ uē
dere sic̄ pore coactus. feretū in q̄q̄
nich̄ q̄tis dabatur cā sūma alacrita
te ductus. Ceteraū ī plus laboris ac pe
ricili fuit ꝛ defensa suma ui menia st,
ꝛ loci erat munimēto naturaq; tut
se deuocat oīa adflictus p̄de miles ad
uj. mil' hostiū circa muros cesa p̄da
militi fuit. Hui oppugnatuz urbiū
deoris ps maioz iquibꝫdā ānalibꝫ ad
maximū traditū. Murgancaā abde
tio afabio ferentino romulenq; oppu
gnatas tradūt. Sūt q̄ nouoz cōsulū
hanc glāz faciāt q̄dā nō. amboz sed al
tī. p̄. uoluminiq; ei sannitū prouincā
euenisse. Dū ea isannio aut caiq; duc
tu auspitioq; gererētur. Romanis i
etruria iē ibellū ingens multis ergē
tiby conatur. Cui auctor gellicas egna
tī ꝛ sānitiby erat tusca fere omis cō
sauant bellū. traxerat cōtagio pro
timos ūbrie pplos ꝛ gallia auxilia
mercede sollicitabātur. Dis ea multi
tudo ad castra sannicaū cōueniebat.
Qt tū mil'tus reprēs posq̄ rōm platius aī
iā. l. uolūnī cōis cū legione uetera
socioz̄q; milibꝫ xb; pfectus isānitū
cēt. app̄. claudiū p̄mo quoz tp̄r ī etru
ria ire placuit. Duc rōne legiones se
cute. l. ꝛ uij. socioz̄. xij. milia cast̄
haud procul ab hoste ponīta. Cetim ma
gis eo, pfectū ē q̄ matuire uētū erat.
vt quosdā spectātes iā arma etru
rie pplos metus rōni nois cōp̄mēt.
q̄ q̄ ductu cōis q̄q̄. i satis sate aut
fortunate gestū ē. Alta p̄lia locis ꝛ
temporiby iq̄s cōmissa sp̄esq; idies
grauiorē hostē faciebat ꝛ iāpp̄ erat.
ut nec duci militi ī militibꝫ dux sa
tis fideret. Litteras ad collegam arce
sendū. ex sannio missas ī trinis an
nalibꝫ īuenio. Piget trī in certū pone
aī ea ipa ire cōis. p̄. sē. iā itaq; eodē bono
re fungentis discrepatio fuit. appio
ānuente missas uoluminio ad firmā
te appi se litteris acitū. Iā uoluīnī
sannio tria castella cepisse ī q̄bꝫ ad

ui mil' hostiu cesa erat dimidiu fere ci
captu & lucanoru sebitones apleris
& egentib; diuab; ortis slime obtuma
cui uolutate pq; fabiu, pconis. missu.
Eo ai uete & catu cõpresserat. Dctio &
pplandos hostiu agros relinq; ipe ai
fines copus in etruria ad collegã pgit
Quã aduenicte leti omis accepe appi
ũ ex cõsciencia sua credo animu huisse
haud imerito iratũ si nil sep̃sat. Inli
terali & igrato, aõ si eguerit opr dissi
mulante. uix e salute mutua redita.
ai obuiã egressus cet. Gratij salue in
qd. l. uolũni ũ sese i samores hũt. Que
te cã. ut ipp̃una tu ertẽderes i duẽ.
uolũni i samnites, pstetis cẽ. aut lic
teris ei acciti ueisse q̃si falso fuerint
nec usus sin sit in etruria ertiplo cõ
sulis signis habituz. Tũ ũ abeas iqd
neq; te q̃sq̃ moratur & minime cõ
sentaneũ e. Cũ uello tuo forsitã uix ef
ficias is te adopẽ ferendã alus gtari
uenisse. Bene herculeis utet dicte uo
lũni malle frustra opam in sũ tãquã
q̃q̃ iadisse. Cur nõ satis cet etrurie
unus cõsularis erat. Digredientes
iã cõis legati tribunicq; exapiano er
atu arcã sistũt ps ipatorẽ sinũ orare
ne collegæ auxiliũ q̃ accipiẽdũ ultro
fiut sua sponte oblatũ. sp̃neret plu
res alcũtia uolũnio obsistere attq; ob
testari ne prauo ai collegi certamĩe
rẽ. p. prodant siqua clades iadisset
desttori magi quã dest̃o noxie fore co
rẽ adducta. ut oĩs regi bene ut sec
geste in etruria deais dederaisq; ad. l.
uolũniũ sit delegatũ neminẽ q̃situz
q; uerbi appi sed q̃ fortune exatus fu
erit. Dimitti appio cũ. sed ad rẽ. p. a
ab exatu retineri expiret mi uolũta
tẽ militũ. Ih monendo obtestandoq;
ne restantes cõis icõtionẽ ptrahe
rent. Abi orationes longiores hĩc ica

dem ferme sniã in quã añ paucos certati
ũbis fuerat. Et ai uolũni cã. supioz ne i
facilidus q̃dẽ aduersus eximiã elogiaz
collegæ utilius eet. Cauillansq; appi sacrp
tũ referre dicet delet q; ex muto atq; cli
gui facilitũ & iã cõis hrent. Porro cõsulta
tu p̃mis utiq; mẽsibus fuisse cũ. neq̃sse.
Nunc iã pplaris orõnes serere. Cum mal
lem iqd uolũni tua mestrenue face
quã ego absente scire loq; didicissem. postre
mo cõditionẽ ferre q̃ deacturi sit non
orator neq; e id deliterare rẽ. p. si ipa
tor ut sit melior etruriã & samnitiũ p
uincias cẽ utrã malit eligẽ suo exatu
se ul' in etruria ul' in samnitiũ rẽ gestuz.
Tũ militũ clamor ortus. ut simul' alus tel
lũ etrusci fusciperent quo aiã duersõ cõ
sensu uolũni. Quin i collegæ uolũtate
it p̃tẽdã in qd erraui nõ omittã ut q;
uos uelitis obscurũ sit manẽ an habi
re me uelitis. Clamore significante
tũ ũ tãt e clamor exortus ut hostes
castris exiret armis arreptis iacẽ de
stendit & uolũpni signa canere ac
uexilla efferri castris iussit appiũ
addubitasse ferũt cernẽte seu pugnã
te. seu q̃cto se fore collegæ uictoriã de
ñ uelit ne siue quoq; legiones uolũ
niũ seq̃rentur & ipin flagitantibus sins
signũ dediss̃e. Ab neutra pte satis como
de istructi fuerũt. Nã & isamnitiũ dux
gelli egnaci pabulatũ ai cohortibus pau
cis gerant. suoq; iptu magi milites q;
auq̃ ducti aut iptrio pugnã capesse
bant. Et rõni exatus. Hec parit ambo
ducti nec satis tpis ad istruẽdũ fuit p̃
cõcurrit uolũni q̃ appi ad hostẽ pueĩt.
Itaq; fonte iequali cõcursuz e & uelut for
te quã mutãte adsuetus it se hostes & tu
sca uolũnio samnites parũp amtati. q;
dux alterat appio occurreret. Dictatuz
appius i medio pugne dimine ita ut
iter p̃ma signa manib; adeũtiũ sublatis

cōspicere retur. Ita p̄catus cē bellona silv
die nobis uictoriā dederis ast ego t̄ tē
plū uoueo. Ih p̄catus uelut īstigāte dea
q; ipē collega exercatus uirtutē equa
uit ducis ipatoria opa exercītur. q; mi
lites ne abalta pte pius uictoria ia
piat adnitūtur. Ergo fiidūt fugātq;
hostes maiorē molem haud facile su
stinētes q̄ cū qua manū cōserere ad su
etī fuerant urguendo cedētes isequē
doq; effusos cōpulere ad castra. Ibi it̄
iuentu gellij colorcaiiq; fabellaz pa
ulisp retruduit pugna. His quoq;
mox fusis iā ausiatoribz castra opp
ugnabantur. q; cū uolūm ipē porte
signa iferret. Appi bello nā uictēq;
identidē. celebrans attenderant mi
litū aīos. p; uallū p fossas irupert
castra capta direptaq; p̄da igens par
ta q; militi concessa ē. viij. a ccc. hostiū
occisa duo mil' q; c. xx. capti. Dū ālo
cōis oīsq; rōna uis ietrusci belluz
magē inclinat isannio noui exercitus
exorti ad depplandos ipij rōnj fines
puestinos icāpaniā falernūq; agrū
trāsendūt igentesq; p̄das faciunt.
Wluīnii magnis itineribz isannii
redeūtem. iā e fabio detioq; pro co
gati ipery finis aderat. Fama desā
nicaii exercitu depplationibzq; cāpani
agri ad tuēdos socios cōuertit. vt
i calenū agrū uenit. q; ipē cernit re
centia clauis uestigia ticaleni nārāt
Tamtū iā p̄de hostis trahere ut uix
explicare agmē possit. Itaq; iā ppalā
duces loq; exēplo eūdē insannii cē
ut relicta i p̄da iexpeditionē redeāt.
Nec tā honerati agmī dimicationi
cōmittant. Ea q̄q; similia ueris erāt.
Tercius tū exploranda ratus dimi
tit equites. q; uagos p̄datores ia
gros palantes excipiāt erq; iq; rē
do cognoscat ad uulturnū flumī sedē
hostē in tercia uigilia moturū it̄ isā
niū cē. His satis exploratis profect
tāto it̄ uallo ab hostibz cōsedit ut nec
aduēt finis ppinquitate nimia nosci
posset. Et egredientē e castris hostez
oppmeret. aliq;to aū lucē ad ea cast
accessit ignarosq; ose lingue explo
ratū q̄d agitur mittit. Inē mixti hosti
bz q; facile erat i nocturna trepidatio
ne cognoscāt ifrequēcia armatis si
gna egressā p̄dā predaq; custodes ex
ire i mobile agmī q; sua quēq; moliē
tē. Nullo it̄ alios consensu nec satis
certo iperio. Temp ad grediendi ap
tissimū uisū ē q; iā lux appetebat. Ita
q; signa canē iussit agmīq; hostiū ad
greditur. Sannites p̄da ipediti ifre
quentes armati ps addere graduz
ac pse agere p̄dā ps stare icerti utrū
pgredi an regredi i castra tuicius forz.
Itez cūctatione oppmūtur. q; rōnj iā
trāscenderāt uallū cedesq; ac tumlt
erat i castris. Sānicaii agmī pt q; hosti
li tumlt̄u captiuorū q; repentina
fectione turbatū. erat q; parti ipi so
luti uinctos soluebant parti arma
sarcinis delegata rapiebant. Tumlt
tuiq; plio ipo tribiliore int mixti ag
mini p̄trebant. Memorādū deinde edi
dere facinus nā stauī minacii duce
adeūtez ordies hortā tēq; iuadūt.
Dissipatis inī equitibz q; ei eo aderāt
ipm circūsistūt ifidetēq; equo captū
ad cōis rōnū rapuīt. Reuocata eo
tumlt̄u p̄ma signa sānicaii p̄liiq; iā
p̄fugatū integratū est. nec diuq; sustine
re potuit. Cesa ad. vi. milia hominū
duo mil'. q; quīgenti capti ieis trī. mil'.
iiij. signa militaria. xxx. q; q̄d letiss
mū uictoribz fuit captiuoz recepta
vij. mil' q; cccc. p̄da igens sotiorum
accitiq; edicto dnī ad res suas nosce
das recipiēdasq; pstitit ut adie q̄z

rez nō exercitat ōīs militi cōcesse coactiq; uēdere p̄dā ne alibi quā in armis animū hr̄ent. Magnū ea pl̄atio cā pani agri tu ml'tū rome p̄buerat q peos forte dies ex etruria adlatū erat Post deductū in uolūnianū ex'citū etruriā concitā iarma q gelliū egnatiū sānitiū ducē q umbros adfecti onē uocarj q gallos p̄tio igenti solli citarj. His nunciis senatus con'tritus iustitiū iudicia. Dilectū oīs gn̄is hominū hr̄i iussit. Nec ingenuj mo' aū uniores sacramēto adactis sed seniozq iā colortes fē libertiniq; centuriati q defendende urbis consilia agitabantur. sūmeq; rez p̄tor. p. sē proni p̄ erat. Cetez pte aure exonerarūt senatū. l. uolumnius cōs litte quib; cesos fusosq; pl̄atores cāpanie cognitū ē. Itaq; q supplicationes ob rē bñ gestā. cōs noīe decernunt. iustitiū remittitur q fuerat dies xbuj. supplicatioq; pleta fuit. Tū de p̄sidio regionis de pl'ate absanniti by agitari cepti. Itaq; placuit ut due colonie arca uestinū q salernū agmī deducē ntur una ad hostiū liris fluuij que mentur ne appellata altera i saltu uestino salernū contingentē agrū. ū sinope dicatur greca urbs fuisse sin uessā de in ab colonis rōnis appellata. tū. pl'. negocū datū ē ut plebei scito iubet'tur. p. sempn̄i pū. triū uiros ica loco colonis deducendis crearet. Nec q noīa darent facile inueniebā' q istatione se p̄ p̄petuā infeste regionis nō magros micti rebā'tur aūtit abeis auris senatū etrurie igraue scens bellū q crebre licte' appij mouē tis. ne regionis ei' motū negligerēt uij. gentes cō ferre arma q ruscos sannites ūbros gallos iā caldra bisaria fcā cē. q un' locus capt tāti ml'tudiez nō possit. Obh q iā appetebat tē pus comitioz cā. l. uolūni9 cōs romā reuocatus q p'usq; ad suffragium cūrias uocaret i contione aduocato p̄. ml'ta de magnitudie belli q rusca discernit. Ita tū ei ipe i ei collega rē parē gessit fuisse tm̄ bellū fuisse ut nec duce uno n' exercitu geri potuit. Acces sisset. postea dica ūbros q igentē exercitū gallor aduersus. uu. p̄los duces cōs illo die diligi meminissent se n' cōsuderet eū cōsensū. p̄ ii. cōs declaratū ura q haud dubie tū p'm9 omiū ductu h̄t dictatorē fuisse exemplo dicturū nemini dubiū erat quin fabi' quintū oīuz cōsensu destinaret. Cuiq; q p̄rogatiue q p'mo uocate omis centurie cōs ei l. uolūnio dicebant fabij oīo fiunt q' biennio añ deiñ ut uidebatur cōsensu uersa postremo ad collegā p̄. decū poscendū id senectutis siue admicim fore cēsura duobq; cōsulatib; simil' gestis exercitū se nihil concordi collegio firmi' ad rē p̄. tuendā cēt. Nouo iperij sotio uix iā adsuesce senilē animū pse ei moribz notis facilius se coicaturq; cōsilia subsc̄psit oīoni ei' cōs ei meritis. p̄. decij laudib; tūq; ex cōcordia cōsulū bona q; ea discordia mala iaministratioē rez militariū euenirēt memorando q; p̄pe ultimū discrimī sius q collegę certaminib; nup uētū foret admonēdo. Decū fabiūq; ut uno aio una mēte uiuerent ee pretea uiros natos militie factis magnos adulor lingui q certamiā rudes exingenia cōsularia ee calidos solertes q iuris atq; eloquēcie cōsulatos qual'. a. p̄. claudius cēt urbi ac fori p̄sides hñdos p̄toresq; adredenda iura creandos ee. His agēdis dies ē cōsūptus post tridie ad p̄scriptū cōs q cōsularia q p̄toria comitia hita cōs. Creati quintus fabi'

q p̃. treãus app̃. dauõ pũ. ons abs
ntes q. l. uolũnio q sẽ. q sato plebis
progatũ i annũ impũ ẽ. eo anno p
digna mḿta fiert quor aũnciator.
ci supplicationes ibidũ senatus
decreuit pp̃. unũ actus plebi tuum
supplicatũ gere frequẽtes uiri semi
neq; Insignẽ supplicationẽ fec̃ certa
mẽ in circo pudicitie patricieq; in foro
boario ẽ ad edem rotũdã herculis
matronas ortũ ugĩnã aulũ p̃. priciã
plebeio nuptã. l. uolũnio consulẽ ma
trone quo de pribus enupsisset sacris
arguerant. Breuis altercatio in curia
cãdida mulierbri iconceptionẽ ammo
rũ exarsit. Cũ se uergĩnia q priciã q
pudicã in patricie pudicitie templũ
ingressũ ne uni nuptã adq; uirgo deduc
ta sit nec se uiri honor ne eo ac rer ge
starũ penitere ũ gl̃aretur. sed deinde
gregio magnifica ũba adaurit i uico
longo ubi hitabat exptre edifi q satis
cẽt loci modico sacello exclusit. Atq;
i posint q cõuocatis plebeis matḿo
nius cõquesta i curia pricianũ hanc
ergo arã inq; pudicitie plebeie dedi
to. Vosq; hortor ut q certatim uirtutis
uiros ihac ciuitate tenet h̃ pudici
tie it matronas sit dedisq; opaz ut h̃
ara q illa si q pot sanct̃a castioribus
coli dicatiu. Eode ferme ritu ch̃ara
q illa ãtiq̃or culta ẽ. nit nulla nisi sinc
tite pudicitie matrona q q uni uiro
nupta fuisset. uis sacrificãdi hẽc uul
gata dei religio apollinis. nec matro
nis solũ sed omis ordis femis postre
mo i oblitionẽ ueit. Eode anno. c. sẽ.
q. q. ogĩnij ediles curules aliquot
fenebatoribus die dixint. horũ lois
multatis exco q i pp̃. retractũ ẽ. enea
i capitolio limiã ctriũ mensarii argẽ
tea uasa i cella iouis ioue; talenie
ai quadritis. q adficai ruminalẽ simu
lacra i fan cit. ubi ulteribus
lupa posuerũt. semitaq; fagi quadra
to. acapena porta. romanis statuerũt
q ab illis plebeios. l. aelio peto. q c. fil
lio anno ermulta dicta. ubi pecunia q
exegerũt pecuniarius dapnatis ludi
facti patiq; auere accepcis poste q.
in fabi q p̃. treãus quartũ cõsulatũ in
euit tribs cõsulatibs censuraq; collegę
ne glã magr̃ reip̃ que ingens erat. Quã
cõcordiã it se dari q ne pretia ne cet
ordinũ magr̃ q ipis it se certatim it
ueniss reip̃ priciis tendentibs ut fabi
ietruriã extra ordiẽ prouincia bit ple
beis auctoribs tetio ut ad sortẽ reuo
caret. fiunt certe cõtetio in senatu p q i
fabi plus potent reuocata res ad pp̃.
ẽ i cõtentionẽ ut it militares uiros q
fas pcius quã dictis. fretos pauci
ũba bica facilq; arborẽ cõfuisset sub
ea legere alii fructi indignũ ẽ dicẽt
se aperuisse caminã siluã uiamq; p̃ de
uios saltus rõno bello fecisse. q d se id
etatis sollicitassent si alio duce gesturi
bellũ cent mirũ adisarii se nõ so
cii imperii legisse sui exprobat q sui
disse tribũ concordibs collegis tribs
postremo se tendere nil ultra q̃ ut si
dignũ prouincia ducent i eã mitte
ret in senatus arbitrio se fuisse ip
testate pp̃. fuisq; p̃. treãus senatus i
uriã querebatur quo ac potuerint
prẽs admisos ne plebis additus ad ma
gnos honores ẽnt. Postq; ipi uirtus
puicerit ne nullo genere hominũ ig
rata ẽt q̃ri q̃ ab modi ira sint nõ
suffragia modo pp̃. q arbitrij q̃ fortu
ne q ip̃a. quoq; potãtis ũtantur. Omis
ant se cons sortitos prouincias ẽ nuc
ẽ tũ tẽ fabio senatũ prouinciã dare
q honoris ẽ ea ita eũ desede. q. ũ. p.
mittũ ẽ. ũ fauerat q̃nti fabij gle q mo
nũ sua ostumelia implerat. Cũ aute

dubiū ēt ū unū bellū fit aspi[illegible]im ac
difficile aūd altū ēt fortē madetur.
Q uū altē cōsē ,plurpua caneo atq;
iuuali beatus glāri fabiū rebꝫ ietruria
gestis uelle ꝙ ꝑ. deaū glāri ꝙ fortitā
q̄ille obrutū ignē relinquerit. Ita
ut toces nouū ꝙ improuiso icendū
daret cū se extinctuꝝ. postremo se
collegę hōnores ꝑmiaq; cōcessiꝝ uē ai
dia etatis ei⁹ maiestatisq; ai piaculū di
micatio ꝓpolita sit. Neq; ędere sua spō
te neq; cessiꝝ ꝙ si nich̄ aliud eo ęrta
mine tulerit illd̄ ęrte latiꝝ ut q ꝑ
sit ꝓpl̄s uiuat pua⁹ quā prēs gratificē
tur. Iouē optimū maximū deosq; m
mortales sē ꝑcari ut ita sortē equā
s ai collegā dent. si eadē uirtutē felici
tatēq; illello administrādo daturi sint.
Certe ꝙ id natura equū. ꝙ exemplo
utile ēē. ꝙ ad famā ꝑ. ii. ptinē eos cōs.
ēē quoꝝ utrolibꝫ duce bellū ꝙ rusai
geri recte possit fabi⁹ nich̄ aliud ꝑ ca
tus prīm q̄ ut ꝑ uisq; ītro uocarētur
ad suffragiū tribꝫ. a ꝑ. claudij ptis. al
latus etruria literas audirē comi
tia buit. nc minore ꝑ. consensu quā
senatus prouincia ꝙ etruria ēē sortē
fabio decreta ē. Concursus iī ad cōs
fais omiū ferme uniꝝ ꝙ prosē q̄sq;
noīa dabant. Tanta cupido erat sub
co duce stipendia faciēdi quā aīai
fusus turba. uij. iquid peditū. ꝙ sēsē
tos equites dū taxat scribere ianimo
ē hodierno ꝙ crastino die q̄ noīa dede
rit⁹ mecū ducā maiori michi curę
ē. Vt oīs locupletes reducā quā ut
mlt⁹ rē gerā militibꝫ. Prefectus apto
ętatū ꝙ eo plus fiducię ac q̄ri gerēte
q̄ nō desideratā multitudo erat ad
oppidū abarnā uū haud ꝓcul hostes
erāt ad castra appij. pū. ꝓgit paucas
arcā milibꝫ lignatores ei ai presidio
occurrūt. Qui ut lictores ꝓgredi

uiderēt. fabiūq; ēē consulē. accepere
leti atq; alacres dūs ppl̄oq; rōno gra
tes agunt q ei s ipatorē mississent.
Circaīfusi deiī cai cōsulē salutarent
q̄rit fabius q ꝓgerēt respondentibꝫq
lignatū se ire. Deiī tandē inq̄d nū
castra uallata nō habetis. Adh̄ cāi sub
damatū ēēt dupplia quidē uallo ꝙ
fossā ꝙ tū iningēs metu ēē. Habetis
igit tuū iquid ad facā lignoꝝ redite
ꝙ uellite uallū. Redeūt īcastra ętrorē
qꝫ i uellētes uallū ꝙ hus q̄ icastris re
mansērant militibꝫ ꝙ ipī appio fecerūt.
Tū prosē quisq; alius alius dicere cōs
seq̄ fabiū facere iussū. postero iī die
castra mota ꝙ appi pū. romā dimissiꝫ.
Iū nusq̄ statiua rōnis fuere negabat
utile ēē uno loco sedere ex̄citū itineri
bus ac mutatione locoꝝ nobiliorē
ac salubriorē ēē. fiebāt aut itinera
q̄ fieri sinebat hiems aut dū exacta
rere ipmo relicta sa legione ad trasi
mū q eā marsolima appellabant. Propo
sitoq; castris. l. scipionē ꝑ pū. romā
upē ad cōsulta dū de bello redut siue
upē sponte sua q bellū ꝙ mai⁹ iconsiste
ret erat q̄ quātū ēē fame credierat.
siue sic. acitus nā imutriq; auctores
st abappio claudio. p. ii. retractū qui
dā uideri uolunt. Cū insenatu ꝙ ap
m
ꝓ id qđ plitteras assidue fecerat ter
rorē bello ꝙ rusā augeret. nō sufficiuꝝ
ducē unū nec ex̄citū unū adūsus. uij.
ppl̄os piculosū ēē siue uicti unū. pmant
siue id diuisi gerant bellū. ne ad
oīa simul obire unus nō possit duas
se ibi legiones romanas reliquisse.
ꝙ minus. v. peditū eq̄tū quę cai fabio
uenisset s placē. p. deaū cōs ꝓmo q
tyr ietruriā ad collegā proficisa. Lu
lunnio sannui prouinciā dari si cō
sul malit isuā prouinciā ire uolū
nū ietruriā ad cōs cai ex̄citu iusto

1h1

consolarj profiscisci ai magnã ptẽ mo
ueret orõ pñ. p. decẽ cẽsluisse. fer̃
ut oĩa integra ac libera q̃ fabio resu
rentur donec ul' ipe si p cõmodũ rei
p. possit romã ueiisset. l' aliquẽ exlega
tis misisset a quo discẽt senatus q̃ tũ
ietruria belli eẽnt quãtis q̃ admini
strãdũ copus q̃ p ducres eẽt. fabius
ut romã redut q̃ insenatu ẽ product
ad ꝑres. media orõnẽ hũit ut nec augẽ nec
minuere uidẽt belli famã magisq̃ i
altero assumẽdo duce alios i dulgere
timorj quã suo aut rei perpericulo
cõsulere. Cetm si ꝑs adiutorẽ belli soci
ũq ipsis darent quo nã mos se obliui
exptũ posse nei nẽsci. p. decij cõs. p tot collegia malle
orinuj se aĩ quig q̃ copiarũ satis i aĩ p. decio q̃ nũq̃ ni
miũ hostiũ fore sin collega quid aliud
mallit ac ꝑs. l. uolũiũ darent adiu
torẽ omiũ rex arbitriũ. q̃ a. ꝑlo. q̃ se
natu et ab ipo collega fabio ꝓmissũ ẽ
q̃ c. p. decio se isan niũ ul' in etruriã ꝓ
ficisci paratũ eẽ oñdisset. Tanta letitia
ac gratulatio fiut ut p̃ capetur uicto
ria animis triũphus q̃ nõ bellũ decre
tũ consulibꝫ uideretur. Inuenio apd
quosdã exẽplo. cõsulatu inito ꝓfect
ietruria fabiũ decũq̃ sine ulla mẽti
one sortis prouinciaꝝ certaminiq̃
it' collegas que exposij. Sũt quibꝫ
nec ĥ quidem certamina exponere sa
tis fuerit adiecerint q̃ appij cmina
tiones de fabio absente ad ꝑres. q̃ ptina
tiã aduersus pñtẽq̃ cõsulem pñ. cõ
tentionẽq̃ aliã int' collegas tẽdente
decio ut sue quisq̃ puicie sortẽ tuere
tur. Constrareres incipit exco tpe q
ꝓfecti ambo cõs ad bellũ st. Ceteꝝ an
quã cõs ietruriã puenirent seno
nes galli mil'tudie gentiũ adclusiũ
uenert. legionẽ rõnã castraq̃ oppu
gnatura. Sapio q̃ castris ꝑ erat loco
aduuadã pauca tatẽ suoꝝ militũ ra
tus. Incolle q̃ it' urbẽ q̃ castra erat atiẽ
erexit. sed ut ire subita paꝝ explora
to itinere ad uigũ prexit q̃ hostes ce
perant ptẽ alia adgressi ita cesa ab
ẽgo legio atq̃ imedio cũ hostis undi
q̃ urgeret circũuenta delatũ quoꝝ
ibi legionẽ ita ut nũcius nõ super
eẽt quidã auctores p̃ st. Nec añ ad
cõs. qui iã haud procul adclusio
alterat famã ei cladis plata q̃ i con
spectu fuere gallorꝝ eq̃tes pectoribꝫ
equorꝝ suspensa gestantes capita q̃
lanceis i fixa ouantesq̃ moris sui
carmine. Sũt qui umbros fuisse nõ
gallos tradant. nec tñ gradus accep
tũ. q̃ circũuentis patulatoribꝫ cũ. l.
manlio torq̃to legato scapione ꝓ pñ.
subsidiũ q̃ cast̃s tulisse uictoresq̃ ũ
bros redintegrato plio uictos eẽ cap
tiuosq̃ eis ac p̃dã ademptã. simili
uero ẽ a gallo hoste quã umbro cã
cladem acceptã q̃ cũ sepe alias. Tuꝝ
eo ãno gallica tumultus p̃ caput
roꝝ ciuitatẽ tenuit. Itaq̃ p̃ quã q̃
ambo cõsules profecti ad bellũ erãt
cũ uu. legionibꝫ q̃ magꝰ eq̃tatu rõno
cãpanisq̃ mille equitibꝫ. delectis ad
id bellũ misisq̃ sociorꝝ nois latini
maiore exercitu q̃ rõm alij duo exer
hã ad pcul urbe etrurie oppositi unꝰ
i falisco alt' iuaticano agro cũ. fuluꝰ
q̃ l. postumi megillus ꝑpe ãlo statua
i ei locas haberj iussit. Consules ad ho
stes trasgressi apẽnino i agrũ senti
natẽ puenert i. uu. mil' ferme it'
uallo castra posita it' hostes de iũ cõ
sultationes habita atq̃ ita cõuert
ut unis castris miscerẽtur omis ne
ue i ati ẽ descenderẽt. simil' sannitibꝫ
galli etruscis ũbri adiecti dies i di
gna pugne sanniti gall' qui delega
ta pugna it' ipin certamĩ etrusci ũbq̃
iussi castra romana oppugnare. h

consilia turbarunt trāsfugę dulsini tres dam nocte ad fabiū cōs trāsgressi q̄ editis hostiū cōsilijs dimissi tū cōs ut sub iū ut q̄ res noua decreta cēteri ploratā p̄ferrent cōs fuluio ut ex falisco postumio ut ex uaticano ex atū ad dulsiū admoueāt. Sūmaq; ui fines hostiū expopulentur scribunt hui pplatoīs fama ⁊ruscos exagro sentinate ad suos fines tuēdos mouit Instare iū cōs. ut absentib⁹ his pugnaretur p̄biduū lacessere p̄lio hostē. Biduo nichil dignū dictu actū pauci utriq; cecidere magisq; irritati sūt ad iustū certamē animi quā ad dis'men sūma rer⁹ addicta. Tertio desē sū in cāpū omīb⁹ copus ē. Cū instructe acies starent cerua fugiens lupū emōtib⁹ exacta p campos it' duas acies discurrit. Inde diuerse fere cerua ad gallos lup⁹ ad rōnos cursū deflexit lupo data it' ordies uia cerua gallū cōstiterē. Tū exante signa rōnus miles illas fuga iqd ⁊ cedes utit ū sacrā diane ferā iacentē uidetis. Hinc uictor marcā lup⁹ integra ⁊ intactus gētis nos marcae ⁊ conditoris nri admonuit. Dextro cornu gallu. sinistro sannites cōstiterūt adūs sannites q̄ fabi⁹ p̄mā ac tertiā legionē p dextro cornu adūrsus gallos p sinistro dec⁹ quintā ⁊ sextā istruxē. Sed ā ⁊ quarta cū. l. uolūnio p cōsule i sannio gerebat bellū. primo concursu ad eo eq̄s uirib⁹ gesta res ē ut si ad fuissent ⁊ rusca ⁊ ūbri. aut in acie aut in castris quocūq; se indimassent accipienda clades fuerit cētū q̄q̄ cōis adhuc mars belli erat. Nec dū discrimē fortuna fecerat qua datura uires cēt. ⁊ haud quā q̄ simil' pugno in dextro leuoq; cornu erat rōm ap⁹ fabiū arcebant magis quā inferebant pugnā certa hebanturq; in quā marīe sex dies certamen q̄ ita p̄suasum erat duci ⁊ sānites ⁊ gallos p̄mo impetu feroces ee quos sustinere satis sit longiore certamine sensim residere sannitiū aīos gallox quidē ⁊ iā corpora intollerātissima laboris atq; estus fluere p̄maq; cox cē plia plusq; uiroꝝ postrema minus q̄ feminaꝝ in id tēpus igitur quo uincī solebat hostis q̄ integer rimas uires militi suabat. ferociox decius. ⁊ atrox ⁊ uigore ai q̄ tū caiq; uiriū habuit. certamine p̄mo effudit. ⁊ q̄ lentior uirtus pedestris pugna eq̄tatū in pugnā cōcitat ⁊ ip̄e fortissime nunc nū turme i mixtus. orat procedes uiuentius ihostes ut secū impetū faciant duplicē illox glām fore. si ableuo cornu ⁊ ab equite uictoria incipiat bis auertere gallicā eq̄tatū. itēm longius euectos ⁊ iā inē mediā equitū agmini p̄liū agentes nouū pugne cō terruit genus cē discā risq; supercā stans armatus hostis igenti sonitu equox rotarūq; aduexit ⁊ insolitus ei⁹ tumult⁹ rōnox cōterruit equos ita uictorē equitatū uelut limpha ticus pauor dissipat sternit iū ruentes equos uirosq; iprouida fuga turbata. Hinc ⁊ iā signa legionū multiq; impetu equox ac uehiculox raptorū pagnū obtriciāte signā ⁊ insecuta simil' territos hostes uidit. gallica acies nullū spaciū respirandi recipiēdiq; sedebat. Vt aferare deus quo fugerent q̄ ue in fuga sp̄ hrent obsistere cedentib⁹ ac reuocare fursos. De iū ut nulla ui pedes sustinere potat p̄z p̄. decii uoce cōpellans. Quid ultra moror in quid familiare fatū datū h⁹ nr̄o gn̄i ē ut luedis pdis pp̄. placula simus. Iam ego metū

hostiũ legiones mactandas telluri
ac dis manibꝫ dabo. Hꝫ locutus ꝯ.
liuiũ pontificẽ q̃ descendẽs iatiẽ di
gredi uetiti erat absẽ pire uisit ibi
quibꝫ se legionesq; hostiũ pro exercitu
p̃. ũ. quiritiũ deuouẽt. Deuotus ica
dẽ p̃catione eodẽq; hitu quo pat̃ p̃.
dcõ adũsari ilicllo latino se uisserat
deuoueri ai sed'm sollẽpnes p̃catio
nes adiecisset p̃se agẽ sese. formidi
nẽ ac fugã eidemq; ac cruorẽ cele
stiũ inferorũ iras cõtracturũ fune
bribꝫ diris signa tela arma hostiuꝫ
locaiq; eũ dẽ siue pestis ac gallos ac sã
nniciũ fore. Hꝫ execratus ise hostesq;
q̃ confertissimã cernebat gallos ac
eem cõcitat equũ iferensq; se ipe in
festis tel'ẽ itẽfectus. Vir huãne iñ opi
uideri pugã potuit. Romã duce amis
so que res terrori alia eẽ solet sistere
fugã ac nouã de integro uelle istaura
re pugnã. Galli ꝯ maxĩe globꝫ circũ
stans cõsul'is corp'. uelut alienata mẽ
te uana icassum iactare tela torpe q̃dã
ꝯ nec pugne meminisse, nec fugę. Ne
cepte altera põte ferri tui lictores
deinus tradiderat iussiseratq; ppe eẽ.
uocaferari uicisse cõnos defiictos comi
sato gallos sannitesq; telluris mris
ac deos iaiuũ eẽ rapi ad se ac uocare
deũ deuotã secũ actiẽ furiarũq; ac
formidis plena oĩa ad hostes eẽ. Su
puenit deiñ his restituentibꝫ pugã
.l. cornelius scipio ꝯ marcus ei subsidius
ꝯ nota noua acie iussuq; fabi cõis
adpsidiũ collegę missi ubi auditur
p'. deiꝫ uẽtis igẽs hortaiñ adoĩa p
ũ. p'. audenda. Itaq; ai galli structis
añ se saltus cõfertis starẽt. nec facilis
prde cõlato uidereture. pugna iussu
legatoꝝ collecta humi pilaq; strata
it̃ duas acies iacebant atq; icestu
diẽ hostiũ cõiecti. Quibꝫ plerisq; isau
ta uertutisq; i corpora ipa firis sterni
tur cunctis ita ut magna pe integris cõ
poribꝫ attoniti cõsiderent. Hꝫ isinistro
cornu tõnoꝝ fortuna uariauerat fa
bius iuxtro primo utrãq; aciẽ cunecti
do extraxerat diẽ. Deiñ p̃ p̃ne clamõ
hostiũ nec ipetus nec tela missa eidem
uim brẽ uisa. p̃fectis equitũ iussis al
latis sannicũ circũduce alas ut sig
dato itrãsuersos q̃to mario possent
ipetu incurrerẽt sensim suos signa i
ferre iussi ꝯ cõmouẽ hostẽ. postq̃ nõ
cesisti uidit ꝯ haud dubiã lassitudiẽ
eẽ tũ cõlectis omibꝫ subsidiis. q̃ ad id
tẽpus resumauerat ꝯ legiones cõcita
uit ꝯ signũ adiuadendos hostes eq̃ti
bꝫ dedit. Nec sustinuerũt sannites
ipetũ p̃eq; acieẽ ipa gallos relictis i
dimicatione sociis ad castra effuso cur
su fẽbãtur. galli testudiẽ fcã cõferti
cõterriti stabant. Tũ fabi audita mõ
te collegę cãpanoꝝ alã quingẽtos
fere eq̃tes excedere acie uidet ꝯ ar
cũ uectos adego gallicã iuadẽ aciẽ
tergis deiñ legionis subseq̃ p̃ncipes
ꝯ q̃ turbatũ agmẽ hostiũ uidereẽt ipe
tu eq̃tũ instare ac feritos cedere ipe
edẽ ioui uictori spoliamq; hostiũ cu
uouisset ad castra sannicũ pterit.
Quo mirabundo oĩs cõsternatus agre
batur sub ipõ uallo qi tantã mirabi
dinẽ porte nõ recepe. Ceptata aberdu
sis turba suoꝝ pugna eẽ. Tibi galli egni
acẽ ipator sannicus cecidit. Compul
si deiñ intra uallũ sannites paruoq;
certamĩe capta castra ꝯ galli adego
circũuenti. Eodẽ die hostiũ xxb.
mil'. occe capta cepe. deinis exercitus ce
sa. viij. ex fabij mille. aut fabi dimissis
adq̃rẽdũ collegę corp'a spolia hostiuꝫ
cõiecta iacentiũ ioui uictori ẽ mauit.
Cõis corpus eo die q̃ obrutũ supstra
tis gallorũ tumul'. erat i ueiri non

pvtuit. Postero die in ꝯuectum relatiq; ē ai ml'tis milit̄ laet̄mis i t̄missa in omiū aliaꝝ rez aura. fabi⁹ collegę fi nus oi honore laudibꝫq; meritis cele brat q ictruria p̄ cōsū dies ab eī. fil uio p̄cōs. pīi. res er sñia gesta q pt̄ igent̄ ilatā pl̄ationib⁹ agroꝝ hosti dadę pugnatū q iā egregie ē p̄rusi norūq; q clusinorū cesā amplius mil' .iii. q sig⁹ militaria adxv. capta. Ca nicaū agm̄ ai p̄lignū agrū fugeret ai raiuentū ap̄lignis ē ex milib⁹ q̄nq; admille cesi magna ei⁹ diei quo isenti nati agro bellatū fama ē q iā ū stanti sset sup iacere quidā augendo fidem q ilhostiu ē atu peditū xl. ccc. xxx. cq tū ser q quadragīta mil' mille carp̄e toꝝ scripsere fuisse silicet ai ūbris tuscisq; quos q ipōs pugne ad fuisse q ut rōnoꝝ quoꝝ augent copias luca ū uolūniū, p cōs ducę consulib⁹ er atuq; ei legionib⁹ cōsulū adiaūt. In pluribꝫ ānalib⁹ duoꝝ ea cōsulū, pp̄a uictoria ē. Volūni⁹ insannio iteri res gerit sanniaūq; eratū i tafernū mō tē cōpulsū nō detritus ii q̄tate loca fūdit fugatq;. Q. fabianus datiano er atu relicto ictrurio suis legioīb⁹ reductis adurbē degall' q rusticaq; ac sannitib⁹ triūphauit militeq; tri ūphantē sc̄auit st celebrata i cōditis militarib⁹ nō magis uictoriāq; ui fa bꝰ quā mors p̄data p̄. dau ē erata ta memoria parētis equata cuētis pp. p̄uatoq; filij laudib⁹. Data erp̄ da militib⁹ eris octogenis bini fugaq; q tunicę p̄mia illa tempestate militie haud q̄q; spnēda. His itaq; reb⁹ gestis nc i sannitib⁹ adhuc nc i etruria pax erat. nā q petulātis auctoribꝫ post reductū ab cons er atū rebellatum fuerat q sannites p̄datū i agrū uesti nū formianūq; q pt̄ aliā inetrum uiq; uulturno adiacet flumī descēdere adūsus eos appi⁹ claudius p. ii. ai er a tu decano missus fabi⁹ inetruria rebel lante denuo uii. q quingentos petru sinoꝝ. occidit cepit admille septingen tos quadraginta q̄ recepti singli eris trecentis dec̄. p̄da alia oīs militib⁹ cōcessa. Sanniciū legiones cū pt̄ appi⁹ claudi⁹ p̄. pt̄. l. uolūni⁹ procōis se querentur i agrū stellatē cōuenert ibi q sānniciū omis considūt q appi⁹ uolū niq; castra cōiungunt. Pugnatū infe stissimis animis hinc ira stimulata adūsus rebellantes troiens illinc abul tima iā dimicantib⁹ spē cesa g⁹ sānnia ū xvi. trecenti capti duo milia sep tin genti. Felix annus bellicis reb⁹ pestilē cia grauis prodigiisq; sollicitus nā q terrā multipharia pluuisse q ier atu appij claudij plerosq; fulminib⁹ ictos nūciatū ē libriq; obl̄ addita. Eo āno q. fabi⁹ gurges cōs. fili⁹ aliquot ma tronas ad pl̄m stupri dāpnatas prodi dia multauit. ex quo multa tristia ciuitatis accidere. Supsit q iam nūc sānniciū bella q̄ continua p quartū iā uolumē annuūq; sertū q quadragesimū. a. d. ualerio cornelio consule q̄ primi sānnio arma intulerūt. Agmi⁹ q ne tot ānorū clades utriusq; gentes laboresq; actos nūc referā. quib⁹ nequiuerūt tū du riora pretoria uinci, primo āno sānites isentinati agro p̄lignis adscifernū stellatib⁹ cāpis suis ipī legionib⁹ murti alienis ab. uis. er atib⁹. uis. ducib⁹ rōnis cesi fuerāt ipatorē clarissū gē tis suę amiserāt socios belli etruscos ūbros gallos ieiūe fortuna uidebant quā ipī erant. nc suis nc er tinis utrib⁹ stare iā potant. Tam bello nō absti nebant adeo ne i felicit' q̄d ē defensę liber tatis tendebat q uinci quā nō tēptare

uictoriā mallebant. Q. nā sit ille q̄ nō pigeat longinquitates bellorū scribendo legēdoq; gerētes nō fati gauerūt q̄. fabiū p̄ tecitū .l. postu mi megillus & q̄ attili⁹ regulus cōs secuti st̄ samnitū ambobus de creta prouincia ē q̄ tres scriptos hostiū exercitus uno etruriā altō pplatione cāpanie repetit teraum tuendis pare finiby fama erat. po stumiū ualitudo adūsa rome & tenu it attili⁹ exēplo profectus ut īsānio hostis ita ē placuerat p̄ibz nō dum regressos opprimeret uelut excōpo sito i obuium habuere hostē ū & itra re uastare i samnitū agrū prohibe rētur & regredi in impacata socios q; p̄t. fines samnitē prohiberent. Cū castra castris cōlata ēent. Q. uir rōnus tocens uictor audere ausi samnites st̄. Tantū desperatio ultia temeritatis facit castra rōna oppu gnare. Et q̄ q̄ nō uenit ad finem tā audax i cepti tm̄ haud oīo uanum fuit. Nebula erat admultū diei den sa adeo ut lucas usū eriret. Nō pro specto m⁹ ex̄ uallū adepto sed ppin quo & iā cōgredientiū int̄ se cōspec tu ac uelut latebra īsidiarū freti sānites uix dū satis certa luce q̄ā ipāz p̄mēte galligie adstationē ro manā inporta segnit̄ agentē uigi lias pueniūt i prouiso oppressis ne animi satis adresistendū nec uiriū fuit ab ēgo castroriū decumana por ta ipetus fūis itaq; cepti questori ū questoriq; ibi .l. opimius pansa occisis. Cōclamatū in adarma cōs Tumlt̄u exāctu cohortes duas sotio riū lucanā fuessa namq; q̄ proxīe forte erant tueri p̄conū iubet ma nipulos legionū p̄ncipali uiā idu cit. uix dū satis aptatis armatis i ordines eunt. & damore magis quā ocul' hostē noscunt nec quātus nūs sit estimari p̄. Ceduntq; p̄mo incerti fortu ne siue & hostem itrorsū i media castra acceptunt. Jn̄ ci cōs uocī ferareturexpulsi ne ex uallū castra deiñ sua oppugnatū ēent. rogitans clamore sublato conexi p̄mo resistunt. Deiñ iferunt pedē urgentq; & ipulsos se mel terrore eodem agunt quo cepe runt. expellunt ex̄ portā uallūq; iñ pgere ac psequi q̄ turbida lux. me tū circa īsidiarū faciebat nō ausi li teratis castris cōtēpti receperūt se itra uallū. ccc. ferme hostiū occisis cō norū statiōis p̄me uigiliūq; & eorū q̄ circa q̄storiū oppsi perierē ad cc. xxx. aīos iñ samnitiby nō infelix au dacia auxit & nō m⁹ pferre iñ castra rōnor sed ne pabularj q̄dē pagros suos paciebantur. Retro ipacatū so ranū agrū pabulatores ibant q̄ rex fama tumultuosior & iā q̄ resāt plata rōm cogit .l. postumiū cōs. uir dū ualidū pficisci erurbe. p⁹ tm̄ q̄ exiret militiby edicto sorā uissit cōuenire ipe ecē uictorie q̄ edicl'i auru lis exml'tatica pecūia faciendā cu rauerat dedicauit ita ad exercitū pro fectu absora i sanniū ad castra colle ge prerit. iñ postq̄ samnites diffusi duoby exercitiby resisti posse recesserūt diuisi cōs aduastandos agros ur besq; oppugnandas discedūt. Postu mi⁹ milioniā oppugnare adnitus p̄mo atq; ipetu deiñ p̄q̄ cā parum p̄cedebant ope ac uineis demū iun ctis muro cepit. Jbi capta iā urbe ab hora .iiii.⁰¹ usq; ad .viij. fere orā oīby ptiby urbis diu i certo euētu pu gnatū ē. Postremo potitur oppido rōn⁹ sānitū cesi .iii. cc. capti .a cc. p̄t p̄dā aliam iñ feretrū ducte legio

nes uñ oppidani cũ omĩb⁹ reb⁹ suis q̃
ferri agiq; potuerũt nocte paduſam
partã ſilentio exceſſerunt. Igitur ſimꝰ
aduenit cons. ꝓmo itaq; cõpoſitus iſtru-
ctuſq; menib⁹ ſuccreſſit. Tãq; id ẽ q̃
ad milioniã fuerat. Certaminis fo
ret deinde ut ſilencũ uaſtũ murũ
nc arma nc uiros iturrib⁹ ac muris
uidit auidũ iuadendi deſ'ta meſa
militẽ detinet. Nequã occultã iſtrau-
dẽ icautus rueret. duas turmas ſo
aox latini noĩs circũ equitare menia
atq; explorare oĩa uidet. Eq̃tes portã
unã alteramq; eãdẽ regionẽ inpropĩ
quo patentes conſpiciunt itineribusq;
his ueſtigia nocturne hoſtiũ fuge ad
eq̃tant deiñ ſenſim portis urbemq;
extuto rectis itineribus puluã cõſpiciũt
q̃ cons referunt exceſſum urbe ſoli
tudie. haud dubiã id ꝓſpiciũ ẽẽ q̃
retentib⁹ ueſtigiis fuge ac ſtrage
rep̃ intrepidatioẽ nocturna relictuq; pa
ſſim. His auditis cons adeã ptẽ ur-
bis qua aderant eq̃tes circũduxit
agmẽ cõſtitutus haud procꝰ porta ſigꝰ
v. eq̃tes uidet intrare urbem q̃ modi
cũ ſpaciũ progreſſos tres manẽ eo
dẽ loco ſi tuta uideantur duos explo
rata ad ſe referre q̃ ũ redierũt re
tulerũtq; eos ſe progreſſos. Dñ in omĩs
ptes circũſpectus eẽt. longe lateq;
ſilenciũ ac ſolitudiẽ uidiſſe extim
plo cons cohortes expeditas iurbem
duxit. ceteras iterim caſtra comu
nire uiſſit. Ingreſſi milites refrac
tis foribus paucos graues etate aut
ualidos inueniũt relictaq; q̃ migtu
difficilia eẽnt. Ea direpta q̃ cognitũ
ex captiuis ẽ. coĩ cõſilio aliquot circa
urbes cõſiſſe fugã ſuos ꝑma uigilia
ꝓfectos gradere eandẽ inalias urbi
bus ſolitudiẽ inuẽturos. Dictis ca
ptiuoq; fides exſtitit deſ'tis oppidis
cons potitur. Alẽ cons ab attilio ne
quaq̃ tã facile bellũ fuit. Cũ adluce
riã ducẽt legiones quã oppugnari
abſannitib⁹ audierat. Ad finẽ luce
rinã ei hoſtis obuꝰ fuit. Ibi ira uires
equauit. Preliũ uariũ q̃ anceps fuit.
Triſtius tñ euẽtu cõnis q̃ q̃ ĩſueti
erant uinci q̃ digredientes magꝰ
q̃ i ipõ certamiẽ ſenſerẽ. Quãtũ in
ſua ptẽ plus uulnerũ accedis fui
ſſet. Itaq; his trox icaſtris ortus q̃
ſi pugnantes cepiſſet iſignis accep
ta clades foret. Tum quoq; ſollicita
mox fuit iã iuaſurũ caſtra ſanni
tẽ credentib⁹ aut ꝑma luce ci uic
toribus cõſectandas manꝰ minꝰ da
dis cẽtm nõ plus aĩox adhoſtes erãt
ũ ꝑmũ ĩluxẽ abire ſine certamiẽ ci
ꝓfuit ſed uia una q̃ ea ipa pẽ hoſtes
erat qua igreſſi pbuere ſpẽz recta
tendenciũ ad caſtra oppugnanda. Co
ſul arma capẽ milites iubet q̃ ſeq̃
ſe exẽ uallũ legatis tribunis ꝓfectis
ſociq; ipat q̃ apꝰ q̃q; fcõ opus ẽ. Dis
ad firmant ſe q̃ꝰ. Dia ſtuitos ſed mi
litũ iacẽ aĩos tota nocte iter uulne
ra q̃ gemitus mouẽciũ uigilatũ eẽ
ſi añ luce ad caſtra uentũ foret. Tã
tũ pauoris fuiſſe ut relicturi ſigna
fuerit. Nec pudore a fuga cõtineri
alioquin prouictis eẽ. Que ũ cons
accepit ſibi met ipi circũeuntes ad
loquẽdoſq; milites ratus ut ad quoſ
q; uenerat ciẽtes arma capẽ iace
pabant. Quid ceſſarent tergi uer
ſarẽturq; hoſtẽ i caſtra uẽturũ ñ illi
exẽ caſtra exiſſent. Et ꝓ tẽptorus ſuis
pugnaturos ſi prouallo nolient ar
matis ac dimicantib⁹ dubiã uicto
riã eẽt. Q̃ nudus atq; ĩhermis hoſtẽ
maneat ei aut mortẽ aũ ſuitutẽ
pacẽdã. Hũ iurganti i creparitq; re
ſpõdebant. Confectos ſe pugna her

terna cē nec uirū q̄q̄. Nec sanguīs
sup cē maiorē ml'tudīem hostiū app
arere quā p̄die fuit. Int̄ h̄ appropiqua
bat agmī & breuiore ituallo certiora
ituētes uallū scaī portare sanitatem
adfirmant. Nec dubiū cē q̄ incastra ar
cāi uallaturi sē. Tūc ē uō cōis idignū
facinus cē uocaferari tantā cōtume
liā ignominiāq; abignouissimo aca
pi hostē. Eaī ne caraimsedebum inq̄d
i castris ut fame poā pignominiā q̄
ferro si necesse ē puirtutē moriam
dybn̄ útēt facerētq; qsēdignū q̄sq;
ducēt. Cōis ad. attalū ul'solū si ne
mo alius sequatur ituq; adúsus hos
tes causarūq; ītē sig̃ sānicaū poā q̄ ar
cāi uallari castra rōna uideat. Dicta
cōis legati tribuniq; & omīs turme
eq̄tū & cēturiōē p̄mor ordinū ad pu
bauere. Cū pudore uictus miles segnē
arma capit segnīt & castris egreditū
longo agmīe. Nec continēti mesti ac
tpe uicti, perdūt adúsus hostē nc sp
nc aīo certiorē. Itaq; simil' cōspectas
rōna signa ertēplo ap̄mo sannicaū
agmīe ad nouissimū fremitus pfert
erire id q̄ timuerint adiprediendū
it̄ romanos nullā in̄ nec fugę q̄dā
patē uiā i illo loco aut cadendū cē
aut stratis hostiby pcorpa coz cuaden
dū in medio saranas comicaūt arma
tis suis quisq; ordiby istruūt acciem.
Iā eriguī it̄ duas acies erat spaciū
& stabant expectātes dū ab hostiby p̄o
iprius p̄o damor icipet neutris ani
mus ē ad pugnādū. Diuisiq; integri at
q; intacti abissent icedēti istaturū al
terū timuissent sua spōte it̄ inimicos tūi
uersantesq; sig̃s pugna clamore icer
to atq; ipari cepit nec uestigio quis
quā mouebatur. Tū cōis. M. ut rem
exitaret equitū paucas turmas ex
ordiez imisit. Quoz ai plerīq; delap
si exp̄ssis cēt. & alij turbati & sanicaū
atie adoppīmēdos cos q̄ accurrant &
ad suos tuendos abromanis procur
sum ē. Int̄ paulū irritata pugna ē sed
aliquātō & ip̄ig̃ magis & plures pro
currerant sannites & turbatos equos
sua ipse subsidia territis equis prouol
cauit. Hinc fuga cepta totā auertit
actiē romanā iāq; itergna fugiē cauīs
nites pugnabāt. Cū cōis equo pūcc
tus adportā castroz hac statione eq̄tū
i oppōsita edictaq; ut q̄aīq; aduallū
tēderet siue ille rōnus siue sannis
cē prolustē hēnt. Hec ip̄e minitans
obstitit profuse tendētiby suis i castra.
Quo pgris iquid miles & hic arma q̄
uiros iuenies nec uno cōis tuo in
uictoz castra itrabis, p̄ñ eligę tum
aue an hostē pugnare mal'. h dicētē
cōis eq̄tes i frēnis cupidiby caraīsiliuūt.
Hc pditē ipugnā redire uident. non
uirtus solū cōis sī sors & aduuuit. Q
nō instituīt sānites spaciū q̄ caraīagē
di signa uertēdiq; actiē a castris ihostē
fiunt. Tū alu alios ortari ut ne p̄tent
pugnā centuriones absignifēris rap
ta signa īferre & ondere suis pauco
& ordinibȳ icōpositis effuse uenire hos
tes. Int̄ h̄ cōis manū adcelū attollens
ugce dara ita ut exaudiretur tēplū
iouī stat̄ uoueret si cōstituisse a fugi
rōna acies redintegratoq; p̄lio cra
disset uicasseteq; legiones sannicaū. Os
ūdiq; adnisi ad restituendā pugnam
ductes militēs p̄diti eq̄tesq; uis nu
mī & croz respersisse nomī rōnū ursū
adeo facile idinatires repulsiq; aca
stris hostes mox & redacti actū loca
i quo cōmissa pugna erat. Ibi ob iacē
te saranarū tumulo quas cōiectēt
i mediū hostes ip̄diti trūi nediripen
tur res orbē armatoz saranis caraī
dant. Tū uero cos afronte urgere p

ditres abtergo cæsaï uecti cq̃tes ĩme
dio ocli captiq; captiuorũ nũs fiunt. vii.
accc. Qui omĩs nudi subiugũ missi cr
sos retulere ad uim octingentos ne ro
manis q̃dem leta uictoria fiunt recre
nte cons̃ biduo acceptã dadẽ amisso
rũ militũ numerus relatis. vii. ccc.
Dũ hĩ iapulia gẽbantur alto exercitu sã
nites iterrãã colonĩã romanã quecũa
latina ẽ occupare conati urbẽ nõ tenu
erũt agros trepl̃ati. Cũ pdã aliã inde
mittã hominũ atq; pecudũ colonosq;
captos agerent i uictoriẽ inciderunt.
Consulẽ abluceria redeũtẽ nec pdaz
solũ amittunt sed ipi longo atq; ipe
dimẽto agmĩe compositi atq; longo
ordine ducũtur. Consul intẽ amnã edicto dnis
adresuas noscendas recipiendasq;
reuocatis exercitu i uolsco comitioriũ
cãm romã ẽ profectus. Cui de triumpho
agẽti negatus honos q; ab amissa. Tot
milia militũ q; captiuos sine pactioẽ
subiugũ misisset. Cons alt postumiq;
isannitibꝫ matia belli decrat. Etruriã
traducto exercitu pmũ puastauerat Vol
siniensẽ agrũ dein cãi egressis adiuẽ
dos fines. haud procul menibꝫ ipozd
pugnat nũs ceson apd uulsinios. ij. accc.
Et ruscon ceti octos, ppi quitas urbis
tutata ẽ. Interamnatem agrũ exercitus
traducẽ ibi nõ agẽ tantũ uestiti sed op
pidũ ẽ expugnatũ capti ãplius. ij. mil
hominũ. minꝰ. ij. mil. Circa muros ex
sa. pax trĩ dariox maiorq; q̃ bellũ ĩetru
ria eo ãno fuerat parta ẽ tres nobilissi
me urbes. Etrurie capte uulsinii. peru
sia. arretiũ. pacẽ petiere q; estimẽtis
militũ frumẽtoq; pacti cãi cõsule ut
mitti rõm oratores liceret. Indutias
in. xl. ãnos ĩpetrauerẽ. mlta prĩs q̃n
genta militũ ciuitates ĩpleta. Obha
sce res gestas cons̃ cãi triũphũ abse
natũ moris magis cãq; sine ipetrabat

peruisset. Viderantq; alios qd tardi aburbe
exisset. Alios q; i uisu senatus exsannio
etruriã transisset partũ suos iimicos
ptã collegę amicos adsolariũ equate q;
repulsę s quoz negarj triũphũ. Nõ ita
iqd. p. ẽ. urẽ maiestatis memineram ut
me cons̃ ẽ obliuiscar. Eodẽ uirẽ ipũ qd
bella gessi bell' feliciter gestis sannio
atq; etruria subactis uictoria. q; pace
parta triũphabo. Ita senatui reliquit
uĩ int' tri. pl. Cõtento ortaps ĩterce
ssuros ne nouo ex triũpharet uidebat.
Par' auxilio se aduisus collegis triũ
phanti futuros iacta res ad pp̃m ẽ. Lu
catusq; eo cons̃ q; cũ. l. horatiũ ãi uale
riũ cons̃ grauiq; marmaricaũ rutilũ
nuper. prĕz ei q̃ tũc censor cẽt nõ ex
auctoritate senat' sed iussu ppli triũ
phasse dicẽt adiciebat se quoq; latiꝰ
fuisse ad pp̃m. nescirent mancipia mobli
ũ tri. pl. legẽ ipeditures uolũtatẽs
ac factiorẽ cõsenciẽtis pp̃. pomibꝫ u
ssis se ac futura. Posteroq; die auri
lio tri. pl. triũ aduisus ĩterfessioz. vii.
tribunoz q; cõsensu senat' celebrante
pp̃. die triũphauit. Et buĩ ãni pax cõ
stans memoria ẽ. Postumiũ auctorẽ.
Claudi' isannio captis aliquot urbibꝫ
iapuliã finiũ. fugatiq; sanciũ ẽ ipũ
ai paucis luceriã cõpulsũ abatilio ĩe
truria res gestas cuiq; triũphassi fabi'
ãlbus cons̃ ĩsannio q; adluceriã res ge
sisse scribit. Traductiq; ĩetruriã ex
citi sed abutro cons̃ nõ adiecit. Et ad
luceriã utriq; mil'tos occisius. Iniqua
pugna iouis statoris. Edẽ uotã ut
romulus ani uouerat sed fanũ tãtũ
ab ẽ locaꝰ tẽplo effat' sacratus fuerat.
Certa hĩ eidẽ uoti dãnata res. p. ĩ
religionẽ uenit. Sequitur huc ãnũ. q;
cons̃ isignis. l. papiri' cursor q̃. patna
gla qua sua q; bellũ. ingens uictoriaq;

1115

q̃nta de sanniti⁹ nemo adeã diẽ p̃t̃.l.
papiriꝰ prẽz cõis peperat ⁊ forte
eodem conatu apparatuq; oĩ opulẽ
ca isigniꝰ armoriꝰ bellꝰ adornaue
rãt opes ⁊ deoꝝ q̃ adhibuerant ritu
quodã sacramti uetusto uelut ica
tis militib⁹ dilectu pom̃e sannium
hito noua lege ut qui uniozꝝ non
cõueniss̃et adiperatoriã edictũ qui
q; iussu abiss̃et caput iouis sacratĩ
erat. Tũ exat̃ oĩs aquilonã ẽ induc
tus ad lx. mil'. militũ qđ robꝰris in
sannio erat cõuenerũt. Ibi medus
fere castris locus ẽ conseptus ẽ ceratti
bꝰ pluteisq; ⁊ lintеis cõtectus patẽs
ducẽtos marc̃ pedes i omĩs ptes ibi
ex libro uetẽ lintео lecto sacrificatĩ
sacerdote ouo pacio. Quodã hom̃e
magno natu q̃ se id sacrũ petẽ adfir
mabat ex uetusta sanniciũ religione
q̃ quondã usi maiores eoꝝ fuiss̃ent
cũ adimẽde ⁊ rursus capue clandesti
nũ cepiss̃ent cõsiliũ. Sacrificio p̃fec
to puiatorẽ ip̃atoꝝ accirꝫ uibrat no
bilissimũ q̃q; gn̄e fr̃isq; singuli itro
ducẽbantur. Erat cũ alius apparat⁹
sacrꝫ q̃ p̃fundẽ religione animũ poss̃
tĩ in loco circa oĩ cõtecto are i medio
uictimeq; circa cẽse ⁊ circaistantes
cẽturiones strictis gladus admoue
batur altaribꝰ magis ut uictima q̃
ut sacri particeps adicẽbaturq; iure
urando q̃ uisa auditaq; ieo loco coiss̃
sent. Nom̃ enũciaturũ dei iurare co
gebant diro quodã carmĩe i execrati
onẽ capitis familieq; ⁊ sturpis cõpito
n̄ isset i preiũ q̃ ip̃atores dixiss̃ent
⁊ si aut ip̃e exatie fuisset. aut si quẽ
fugiẽtem uidisset nõ extẽplo occidi
sset. Id p̃mo quidã abnuẽtes iuraturos se obtrũcati circa altaria siũt ia
centes dein int̃ stragẽ uictimarũ.
Do cui mẽto cẽtis fuere ue abnuerẽt.

p̃mꝰribꝰ sanniciũ ea detestatione ob
stricti. Decẽ noĩatis ab imperatore eis
dictũ ut uir uirũ legerẽt donec. x. bi.
miliũ nũm cõfeciss̃ent ea legio linte
ata abi tegumẽto cõsepti quo sacrata
nobilitas appellata ẽ his arma isigna
data ⁊ cristate galee ut ĩt̃ ceteros e
min̄ent paulo plus. xx. miliũ alioꝝ ex
citus fuit. nec corpoꝝ sp̃ẽ. nec gla belli
nec apparatu lintеate legioni dispar
h̃ hominũ nũs q; robꝰris erat aq̃loni
am consedit. Coniss̃. p̃fecti aburbe poꝝ
sp̃. caruiliꝰ cui uetẽs legiones quas
h̃. attiliꝰ superioris ãni coniss̃. In agro
it̃ amnati reliquerat decreta erant.
Cũ eis i sanniũ p̃fectus dũ hostes opa
ti superstitionibꝰ cõcilia secreta agunt.
Amit̃nũ oppidũ de sannitibꝰ ui cepit.
Cesa i mil'hominũ duo ferme atq; oc
tũgenti capta. uij. cc. lxx. papiriꝰ no
uo exatu ita ẽ decretũ erat scripto
duroniã urbẽ expugnauit minus
q̃ collegã hominũ cepit p̃ alii aliq̃to
occidit p̃da opulẽta ut rubiq; ẽ parta
ite puagati sanniũ cõs marc̃ deplã
to atinate agro caruiliꝰ adcõmini
ũ papiriꝰ adaq̃loniã ũ sũma rei sãni
um erat pueĩt. Ibi aliquamdiu ne
cessatũ abarmis ẽ neq; nauit pugna
tũ acessendo q̃ctos resistentibꝰ cedẽ
do cõminãdo magis quã iferẽdo pu
gnã dies assũmebatur. Qꝝ cũ icapetũ
remictẽturq; omniũ rexꝰ ⁊ paruaꝰ
cuẽtus proferebatur i dies altera cõ
na castraq; .xx. miliũ spatio alterant
⁊ absentis collegę cõsilia oibꝰ gerendis itererant rebꝰ iẽtiorq; caruiliꝰ
quo maiore disẽmĩe res uertebatur
ia aquilonia quã adcõmuniũ qđ ob
sidebat erat. l. papiriꝰ iã poĩa addi
micandũ satis paratus numitũ ad
collegã mittit & i animo cẽ. posto die
si pauspicia liceret confligere cũ hoste

g

opus cē ⁊ illū quāta maxīa ui posſ ꝯ
minuī oppugnare neq̄ d laxamēti sit
sannitib⁹ ad subsidia aquilonīā mit
tenda die ad pfica sc̄d̄ū nūci⁹ buīt. No
cte redit ad probare collegā cōsulta
referens. Papiri⁹ nūtio missō extem
plo cōtionē buīt multa de uni⁹ uso ge
nere multa de pñti hostiū apparatu ua
na magis sīe q̄ effica aduētum diss⁹uit.
Nō ē cristas uulnera facē ⁊ pricta at
q̄ aurata scuta trāsire rōnū pilū ⁊
cādore tunicaꝝ fulgēte acie ū res
ferro geratur ⁊ uētarj aureā olim
atq̄ argentēā sannitiū acie apparē
te. suo occidione occisā spoliaq̄ ea ꝑ
nestiora uictoria hosti q̄ ipis arma
fuisse datū ḥ forsan noī familieq̄ suc
ut ad usus maximos conar⁹ sannita
ū oppone⁊entur duces spoliaq̄ ea re
ferentq̄ i sig⁹ pp. ⁊ locis decorādis
cēnt. Deos imortales ad cē pp tocās
petita federa. tocās rupta. Tū siqua
cōiectura mētis diuine sit nulli ū
quā ex atui fuisse ifestiores q̄ q̄ ne
fando sacro mixta hominū praidū q̄
cede respsus a capita deū ire deuotus
hinc federū ai rōnis ictor. testes de
os hīc uris iurādi ad usus federa
suscepti execrationes horrēs iuitus
iurauit oderit sacramētū uno tpe de
os aues hostis metuat. ḥ cōpta pfu
gaꝝ i diciis ai apd ifensos iā sua spō
te milites diss⁹uisset simł di uine hu
manaq̄ spei pleni clamore cōsena
ēti pugnā poscaīt. penitet iposteꝝ
die dilatū certamī morā diei noctis
q̄ oderūt. Tercia uigilia noctis iā re
latis litteris a collega papiri⁹ silentio
surgit. ⁊ pullariū i auspiciū mittit.
Nullū erat gen⁹ hominū i castris ītac
tū cupiditate pugne sūmi ifimiq̄
eq̄ itēti erāt dux milītū miles duc⁹
ardorē expectabat is ardor omīuz⁊

ad eos q̄ auspitio ītererāt puenit. Nā
cī pupilli nō pascēntur pullari⁹ auspi
ciū mētiri ausus trepudiū solusti nū
cōsulī nūciauit. Cōs letus auspiciū
egregiū cē. ⁊ deis auctoribꝫ rē gestu
roe pnūciat. Signū q̄ pugne apponit
exercitī iā forte īatiē nūtiat pfugaꝝ
xx. colyrtes sannicaū quadrigena
rie ferme erāt cōmīnuī pfectas q̄
ne ignoraret collega ex tplo nūciū
mittit. Ipē s signa oci⁹ pferrj iubet
subsidiaq̄ suis quoq̄ locis q̄ pfectos
subsidiis adtribuerat dextro cornu
l. uolūniū sinistro. l. scipionē eq̄tiby
legatos alios c. cedīū ⁊ trebonīū p
fectis sp. nouciū mulos detractis
di tell⁹ cī colyrtiby alarius ītumulū
cōspectū pdere arcī ducē iubet. At
iñ it ipm dimicationē quāto maxīe
posſ motu puluere oīdere dubie
tē⁹ ī pator erat alē catio it pullarios
orta de auspicio ei⁹ diei exauditaq̄ ab
eq̄tiby rōnis q̄ rē haud spernēdā rati
sp. papirio fratris filio cons. ambi
gi de auspitio renūciauerūt uniceis
añ doctrinā deos spernēte nacti⁹ rē in
q̄sitā neq̄ d cōptū referret ad cōs de
tulit. Cuj ille. Tu q̄dē macte uirtute
diligentiaq̄ esto cētm q̄ auspitio adē.
siq̄d falsi nūciat ipse metipm religioꝝ
recapit. m quidē trepudiū nūciatū
pū. exitiuq̄ egregiū auspiciū ē. Cen
turionibꝫ de iñ ipauit ut ī pullarios
it pma signa cōstituerēt pmouēt ⁊
sannites sig⁹ ise q̄t⁹ acies ornata ar
mataq̄ ut hostiū quoꝝ magnificū spec
taculū eet. pri⁹ q̄ clamor tolleretur cō
currebaturq̄ emisso temere pilo ictus
pullari⁹ añ signa cecidit. Q tū cons. nū
ciatū ē di in pūio st iq̄d hīt pnā noxiū
caput añ cōsulē ḥ dicentē corruus uo
ce clara occanuit. Quo letus augurio
cōs. adfirmās nūq̄ humanis rebus

magis ꝓtes iterfiuisse deos signa canẽ
& clamorẽ tolli iussit. Pluũ cõmissii atq;
Cetim longe disparib; ais rõnos ira sp̃
ardore certamis auidos hostiũ sanguis
nus ipluũ rapit. Sanniciũ magnã ptẽ
necessitas ac religio iuictus magꝭ resi
stere q̃ iferre pugnã cogit. Nec sustin
uissent ꝑmũ clamorẽ atq; iprtũ rõno
rũ paliquot iã ãnos uĩcia adsuecti ipotẽ
tior alius metus isidens pectoribꝫ afu
ga retinet. Qd ꝑ iocul' erat. Oĩs ille
occulti patris sacri & armati sacerdotes
& promiscua hominũ preaduq; strages
& resperse nephandoq; sanguĩe arc & di
ra execratio ac furiale carmẽ detestãde
familie sturpiq; cõpositũ his uinclis fu
ge obstricti stabant. Cuncte magꝭ q̃ hostẽ
timẽtes istare rõnus acornu utroq;
ad media atie & cede deoꝝ hominũq; at
tonitos metu repugnaretur segnit' ut
ab his quos timor moraretur afuga
ri, ꝑ adsig' cedes pueniret. Cũ ex trãs
uerso puluis uelut igẽtis agmĩs ĩcer
sũ motus apparuit sp̃. Nauc' octauiũ
meaũ q̃dã eũ tradũt duxalarib; color
tib; erat puluis maiorẽ quã pro nũo
ereatabãt isidentes mul'calones fron
dosos ramos pterra trahebãt arma sig'
q; pturbidã lucẽ ip̃mo apparebant p'
altior delioreq; puluis eq̃tũ sp̃ecie cogẽ
ciũ agmĩ dabat. Refellit q; nõ sannites m'
sed & rõnos & comis adfirmant errorẽ
clamitãs it' ꝑma signa ita & uor & iã ad
hostes accideret captũ comunii uictorẽ
collegã adeẽ admittrẽtur uincẽ puls'
glã alteri' ereatus foret. Ĥ insidens eq'
iñ tribunis & centurionib; q; ipat. ut uias
eq̃tib; patefaciãt. Ip̃e trebonio & di dito
q; p̃ dixerat ut ũse cuspidẽ erectã qua
ẽtẽ uidissent quãta maria ui possent
& atterent eq̃tes ihostẽ. Admutã oĩa ut
erante ꝑato fiunt. Panditur int' or
dines uie p uolatq; eques atq; ifestis aus

pidib; imediũ agmĩ hostiũ ruit. Prũpit
& ordines quacaq; iprtũ dedit istant
uoluñ & sapio & pailsos sternit. Tũ
iã deoꝝ hominũq; uicta uis fiduciatur
luctate & uertes parit' iurati iuratis
q; fugiunt. Nec q̃q; p̃ hostes metuunt.
peditũ agmĩ q; supfiunt pugne ĩcastra
ad aq̃lonã cõpulsum & nobilitas eq̃tes
q; humanũ p fugerũt equos sequitur
pedite pedes diuersa cornua dextrũ
ad castra sanniciũ leuũ adurbẽ tẽdit
p̃or aliq̃to uolũni' castra cepit adurbẽ
scipioni maiore resistitur ui q; nõ pl'
animi uictis & sed medi' inuri & q; uallũ
armatos arcent. Inde lapidib; ꝑpul
sant hostẽ scipiois ip̃mo pauore p'q̃
colligerentur aĩ trãsacta res & lenti
orẽ. Fores munite armis oppugnati
onẽ ratus ĩtrogant milites satis eq̃
aĩo patẽtur. Ab alto cornu castra cap
ta & se uictores pelli aportis urbis. Ne
damantib; uniuersis p̃mus ip̃e scuto
sup caput elato pgit adportã scauri
alu. testitudie facta iurbẽ prũpunt.
Deturbatisq; sannitib; q; circa portã
erat muros occupauere penetrare ĩ
teriora urbis q; pauci admodũ erãt
nõ audẽt. Ĥ p̃mo ignorare cos & ci
tus recipiẽdo & ereatui & ee. Iã & p̃ceps in
occasũ sol erat & adpetes nox prido
sa & suspecta oĩa & uictoribꝫ faciebat
progressius longi' ab dextera capta ca
stra uidet ableua clamorẽ iurbẽ rixa
tĩ pugnãciũ ac puencialiũ fremitũ
& & tũ forte certamẽ adportã erat ad
uectus. De iũ equo p̃ius ut suos in
muris uidet. Nec iã integri q̃q; & &.
qm̃ temeritate pauoꝝ magie rei
parte occasio & acuri & recepit
copias signaq; iurbẽ iferri iussit. i
gressi p̃ria & pte. q; nox adp̃iqua
bat quieuere noctẽ oppidũ ab hostib;
tutũ &. Sesa illo die adaq̃lonã Sni

cũ mil' xxx. ccc. xl. capta iij. dccc. q
lxx. q signa militaria. xc. vij. Letm illũ
memorie traditu nõ ferme alui ducẽ
lectorẽ imatie usũ suopte ingenio seu
fiducia bñ geriõr rei. Abeõdẽ robore
aĩ neq; cõtrouerso auspicio reuocari
aplio potuit q ipõ discrimie quo tem
pla deis imortalibꝫ uouere mos erat.
uouerat iqui uictorij legiones fudis
set pcellũ multi pcũ te metũ bibere set
se scũp uuotũ discordiũ q auspiciũ ilꝫ
niũ uerterunt. Eadẽ fortuna abalto
nis adcõminiũ gesta res pma luce
admenia eõꝫ copias admotis cornua
cinxit urbi subsidiaq; firma neq; erup
tio fieret portis oppositis iã signũ dã
tẽ eũ nuc ac collega trepidus de rr.
colloquiũ aduẽtu q abiptu moratus sẽ
q ptẽ copias reuocare istructã itẽtaq;
adoppugnãdũ coegit. d. brutũ fortẽ
legatũ cũ legione prima. q x. colortiꝫ
alarius eq̃tatuq; ire aduersus subsidi
ũ hostiũ iussit. Quocuiq; loco fuissẽ ob
huĩ obsisteret ac moraretur manuq;
si forte ita res poposcẽt cõferret mod
ne adcõminiũ he copie admoueri p
ssent ipe scalas ferri admuros abomĩ
pte urbis iussit ac tm tuidie adportas
fuerssit simꝫ q refrigebãtur portq;
ius ũ diq; imuros fiebat sannitas sic
anq; i muris uiderit armatos satis
aĩ huerũt adphibẽdos urbis aditu
hostes. Ita pq; iã nõ erit uallo nec mi
litibꝫ sed cõmunꝫ geretur res q
q egre sucessant explano i muros
loco quẽ magis timuerant uicto fa
cile hostẽ impare cũq; pugnabant.
Relictis turribꝫ murisq; ipõ omes cõ
pulsi paulisp in cp̃m uerũt. Extremã
pugne fortunã tm abiectis armis
ad xv. milia hominũ q cccc. i hãc cõs
uenerũt cella. ad iiij. q ex lxxx. ille
adcõminiũ de adaqlonia gesta res
in medio it duas urbes spatio ut tercia
expectatã erat pugã hostes nõ i ucti. vij.
mil' passuũ ai abeõnt a cominio reuo
cati ab his neutri plio occurrerũt. p
mis ferme tenebris ai iconspectu am
castra iã aqlonia habuissent. clamor
eos utriq; pr accidens sustinuit. De
in regionẽ castroꝝ q icensa abiõnis er
at flãme late fulse certioris dadis i dito
progredi longi phibuit. ppe. eo ipo loco
temere sub armis strati passim i q̃etu
omẽ tẽp noctis expectãdo tmdoq; lu
cẽ egere. p ma luce certi quã ipte intẽ
derẽt ire repte i fugã cõsternũtur cõspe
cti abeq̃tibꝫ. Qi egressos nocte aboppi
do sannites pcepti uiderant. a ultimo
dinẽ nõ uallo nõ stationibꝫ firmatã
cõspecta q extremis aquilonie ea mlti
tudo erat iãq; q legionarie colortes se
qbantur. Cetꝝ ne pedes fugientes pse
qui potuit q abeq̃te nouissimi agmis
ce. ferme octoginta interfecti arma mlta
ta pauidi ac signa militaria duo de rr.
reliquere alio agmĩ colomi ut certa
trepidatioẽ humani puẽtũ ẽ. leticiã
utriq; erat ronis auẽ. q abalta pte fe
licit gesta res utq; eraltis animis cõs.
captũ oppidũ diripiẽdũ militi dedit
exaustis deiñ tectis igne iici at. eodẽ
q die aqlonia q cominiũ deflagrauẽ
q cõs. Congratulatioẽ mltia legio
niũ suaq; castra cõiungere. Inconspectu
duoꝝ eratuũ q caruleis suos ptin mũto
laudauit donauitq; q papirius apd q̃ mlt
hyler i ante arcta urbẽ fuerat certamẽ
pnauali. sp. papiriũ frisfiliũ q iii. cẽ
turiões manipulariq; basta torq; armill'
aureisq; coronis donauit. Nauali, pp ex
peditionẽ q magis agmis mo terruerat
hostes inuenẽ papiri, pp nauata cũ eq̃
tatu q ipso opa q nocte q fugã i festis
tinis ab aqlonia da egressis frat cẽ
turiões militesq. q pmi partã muriq;

aq̄lonie ceperāt eq̄tes omīs obī signē
ml'tis locis opā cornicaīl armill'q; ar
genteis donat. Cōsiliū in habitū cuz
iam nc tēpus eēt deducēdi absannio
exercitus aut utriq; aut certe altō op
timū usui quo magis fracte res sānia
ū ēent. eo ptinacō q; ifestō agere cete
ra q; pseq̄ q; pdomitū sānitū isequēti
by consulib; tradi posset. Qñ iā nullo
eēt hostiū exercitus qui sigis cōlatis di
micatur uidētur. bnū supeē belli ge
nus urbiū oppugnationes quaz per
cadia militē locupletare pda q; hostē
paris ac locis dimicitē cōficē posset
Itaq; litteis missis ad senatū. pop. rō.
de reb; absē gestis diuersi papiriō ad
sepimū caruliō aduellā oppugnādā
legiōes ducunt littē cons. igentile
ticia q; curia q; contētiōe audite q;
quadriduū supplicatiōe pp̄. gaudiū
puatis studiis celebratū ē nc. pū.
magis solū q; pū. oportuna q; iā ca uic
toria fuit. Quā pidē forte tēpō rebel
lasse etruscos allatū ē. Subibat cogi
tatio hominū quo nā mō tollerabilis
futura etruria fuisset. si quid isānio
aduersi uenisset q; cōiuratione sāni
cuī erepta qm̄ amb; cons; ois q; rōna
uis adūsa isāniū ēet: occupatioēz. pū.
occasione rebellandi huīsset legatio
nes sotioz a cō atilio. pū. isenatū in
troducte querebātū uri ac uastarī
agros ac finitimis etruscis qd̄ desi
scere a. pū. nollēt obtestabātur. qpc.
ise aui atq; iuuria comunitū hostiuz
tutarētur. respōsū legatis cure sena
tui futuz ne socios fidei sue ptineret
etruscoz. pp̄ die eādē fortunā quā sā
nicaū force. segnī tū qd̄ ad etruriā adti
nebat acta res eēt ni falisc̄os quoq;
qui p ml'tos ānos iamicitia fuerant.
Adlatū foret arma etruscas uinxisse
huī pp̄i quitas. pp̄. acuit aiā pribuc
feciales mictēdos ad res repetēdas cen-
serent. Quib; nō reditis exauctoritate
prīz iussu pp̄li bellū falisc̄is idictū est.
Iussiq; cōsules sortiri uē exsannio in
etruriā in exercitu transiret. iā caru
liō uel q; palūbinū q; hercolanū exsā
nitib; ceperat. uel q; iā intra pau
cos dies palūbinū eodē quo admu
ros accessit adhercolaneū q; signis
cōlatis ancipiti pelio q; cū maiore sua
quā hostiū iactura dimicauit. casis
ceiū positis menib; hostē iclusit. oppu
gnatū oppidū captiq; ibis trib; urbi
b; capta aut cesa ad. x. milia hominū.
ita ut paruo admodū plures caperēt.
Sortientib; puincias cōs. etruria ca
ruilio aduenit sedm uoti militū. qui
ui frigoris iā in sannio nō patiebātur.
papirio ad sepimū maioz ius hostiū
restitit sepe iace. sepe iag mīe. sepe ar
ca ipām urbē aduersus eruptiones
hostiū pugnatū. Nec obsidio nec bel
lū exequo erat. Nō ē muris magis
se sānites quā armis ac uiris me
nia tutabātur. tādē pugnādo iobsi
dionē uusta coegit ostes. obsidendoq;
ui atq; opib; urbē expugnauit. Itaq;
iabira plus cedis editū capta urbe.
vij. cccc. capta mino. uij. mil' hominū.
pdaq; plurima fuit cōgestis sāni
cuī reb; i urbes paucas militi cōces
sāe. Tiues iā oia oppleuerāt. nc du
rari ex tecta potāt. Itaq; cōs exercitū
de sannio deduxit. Triūphū tōm triū
phus omiuz cōsensu ē delatus. triū
phauit i magrātu isigni ut illoz tē
porū hītus erat. Triūpho pditus
equitesq; isignes donis trāsiere ac
trāsuecti mil'te ciuice corone uallā
resq; ac mulares cōspectē ispectata
spolia sannicū q; decorē ac pulcritu
dīne patīs spoliis q̄ nota frequēti
publicoq; ornatu locā erant. Cōpa

bantur nobiles aliquot captiuis cla
risiuis. prūmq; ftis ductis eris grā
uis trauecta uigies centū mille q̄a
xxx.ui. miliaid ē redactū ex captiuis
dicebatur argenti qđ captū exurbib⁹
erat p̄. a ccc.xxx. omē aes argētūq; in
erariū cōditū. militib⁹ nich̄ datū exp̄
da ē. actaq; ea inuidia ē adplēdē q; tribu
tū q; iā istipendiū militū cōlatū ē. Cū
sis sp̄ecta gla fuisset captiue p̄cauē t
erariū ilatę q; militū collatū ē dari ex
p̄da q; stipendiū militare. p̄stare potui
sset edē quirino dedicauit. Quā inip̄a
dimicatione uotā apd̄ neminē uetq;
auctorē iuenio. neq; heraulē tā exiguo
tpē pficere potuisset. abdictatore p̄e
uotā filiꝰ cōs dedicauit. exhornauit
q; hostiū spoliis. quorū tanta multitu
do fuit. ut nō tēpli tm̄ forūq; his or
naretur. sed locas q̄ coloniscq; finiti
mis ad tēplorū locorūq; supplicorū orna
tū diuidereꝫ adtriūpho q̄ratū ia
grū uestinū. qz regio ea ifesta absāni
tib⁹ erat hibernatū duxē. Int̄ h̄ caru
lius cōs ietruria troilū p̄mū oppu
gnare adortus. cccc.lxx. ditissimas
p̄caūa grandi pactos ut abire iñ liceꝫ
ret dimisit. Ceta mꝫtitudīe oppidū
q; ip̄m cepit. iñ quinq; castella loca
sita munitis expugnauit. Cesa i hosti
ū. ij. cccc. minus. ij. capti q; falisc⁹ is
pacē petentib⁹. anuas iducias dedit.
pacꝫ. c. milꝫ grauis eris q; stipēdiū
eis āni militib⁹. His reb⁹ actis adꝫ
ūphū decreuit. ut minus clarū cesā
nitib⁹ q̄ collega triūphus fuerat. Ita
dimulo etrusca belli equato eris gra
uis tulit ierariū. ccc.lxxx. milia re
liquo ere edē fortis fortune demanu
bus faciendā locauit. ipe edē ei dre
abrege suo tullo dedicatā. q; militi
b⁹ exp̄da centenos binos asses q; al
terū tātū in centurionib⁹ atq; eq̄tib⁹

maligitate collegę graꝫ accipienti
bus munus diuisit fauor. cōsulis
tatꝫ adpp̄. ē. l. postumiū legatū eo
qui dicta die acautio tā. plꝰ. fugerat
ilegatioēz ut fama ferebat p̄p̄. iudiciū
iactatiq; magis q̄ pagi actusatio ei
potat. exacto iā anno noui tā. plꝰ. ma
gratū inerant. His q̄ ipis q̄ uitio cre
ati erant. ij. post dies alius subfecti
lustrū cōditū eo anno ē a p̄z Corne
lio aruina ē. martio rutilio cēsoribꝫ
cesa capitū milꝫ. cc. lxij. ccc. xxij. Cē
sores uicesimi sexti apmis cēsoribꝫ
lustrū uñ. xx. fuit. Eodē āno corona
ti stꝫ p̄mū ob res bello bñ gestas ludo
romanos spectauerūt. palmeq; tū
p̄mū trāslato egregio more uictori
b⁹ date. Eodē anno abedilib⁹ curuli
bus q̄ eo ludos fecerūt dapnatis ali
quot pecuniarius ui armatis silice
at bouillas pstrata ē. Comitia cōsula
ria. l. papirius huīt creauit cōs q̄z
fabiū maximi. f. gurgitē q. d. unuū
brutū seruā ipē papirī p̄tor fuis. Mꝫ
tis reb⁹ letus annus uir adsolacū
unꝰ malꝰ pestilentie urētī simul urbē
atq; agros subsecat portētoq; iā simil
dabs erat q; libri addit⁹ qui nā finis
aut q; remediū eī mali ab dīs daret.
Inuētū ilibris. esculapiū ab epidau
ro roma marcessendū. neq; eo āno q̄
bello occupati cōs. erant quicq; de
ea re actū p̄ter quā qđ unū diē esculā
pio supplicatio habita est. ~ felicat.

Titi liuij aburbe condita. liber explicat

Frater Jordanis scripsit quē dē ille bñdixit.

Finito libro sit laus et gloria xp̄o. ~

Pennula scriptoris reqescat plena laboris.

carulī

Capituluz probemiale. fracturuz

Capitulum secūdū i quo cōtinet de antenore troiano et origine uenetorū. de Enea latino. Lauinyo oppo. et ascanio. & bella Enee & latinū cū rutulis & etrusis. Iaz

Cā. ij. in quo cōtinetur regnuz Ascany filij enee. et de successoribus suis in regno albanoruz. origo romuli et remi. cōditoz urbis. et infantia ipsorum. Nonduz.

Cā. iij. in quo continetur origo urbis rome & regni romanoruz. mors remi et regnuz romuli. de legibus & aliis institutis per euz cognitis. Ista nu

Cā. v. in quo cōtinetur negata fuisse cōnubia romulo a finitimis. institutio spectaculi. & rapina uirginū sim tamaruz. & belluz exinde habituz cuz crudelissimis. Ja i

Cā. vi. in quo cōtinetur belluz cuz antenatibz. et prodituz capitoliuz. ubi pugna cū sabinis deinde pax cū eis et augmentuz urbis. Duz ea.

Cā. vij. in quo continetur curiarū et cēturiarū promulguz. mos iuuenū regis sabinorū. belluz cū fidenatibus et ueientibus. laudes romuli & mos eius. Ex bello.

Cā. viij. in quo cōtinetur interregnū decretū patrū de rege creando. electio numa pōpilij secundi regis romanoruz et institutaz et gesta per euz & mos ipsius. et tēp regni utriusq duoz regū. patruz.

Capituluz. ix. in quo cōtinetur creatio Tullij hostilij. belluz cum albanis. eloquiuz cum Metio dictatore albanorum. pax cū eis. modus et forma foederis. Tuz uali

Cā. x. in quo cōtinetur pugna truz & truz fratrū. uictoria coz q pro romanis pugnabant. mors sororis. accusatio & absolutio interfectoris. federe icto.

Cā. xi. in quo cōtinetur productio dictatoris albanorum bellum cuz fidenatibz et ueientibus. & pugna cū eisdez. que gesta sūt rome de albanis. & ira Tullij cōtra eos. Tullij

Cā. xij. in quo cōtinetur traductio albanoruz in romaz. exilium siue urbis ex illa ruina. belluz & pugna cū sabinis apd siluam malitiosaz. prodigia pestilentia & mors Tullij. Interhec.

Cā. xiij. in quo cōtinetur creatio Anci Marcij quarti romanoruz regis. belluz cuz latinis. expugnatio politorij et edulij. augmentuz urbis. edificatio carceris. cū aliis peū gestis. Mortuo Tul

Cā. xiij. in quo continetur geneologia Tarquinij prisci et eius aduentus ad urbem mos et tēpus regni Anci. & ambitiosa petitio regni tarquinij prisci. Anco regnāte.

Cā. xv. in quo cōtinetur creatio Tarquinij prisci. regnū. & gesta per euz. pugna. conflictus. & pax cuz sabinis. triūphus tarquinij de ipsis. & belluz & pax cuz latinis. hec cuz.

Cā. xvi. in quo cōtinetur geneologia & educatio Tullij seruilij. mors Tarquinij prisci exhortatio Tanaquil de promotione eius ad regnuz. & oratio eius ad pplum. Eodez tēpore.

Cā. xvij. in quo continetur promotio tullij seruilij ad regnū. belluz cū etrusis. institutio census. primi lustri. cōditus. numerus censoruz. ciuium amplificatio. aduuctio urbis. Staq; p.

Cā. xviij. in quo continetur cōfirmatio tullij i regno. Conspiratio tarquinij superbi sui generi. & ifugatio filie Tullie et interfectio Tullij. Tempus regni ipsius. Seruij qq.

Cā. xix. in quo cōtinetur creatio tarquinij superbi ultimi regis romanoz. cōciliatio ipsius cū latinis. & machinatio mortis turni. Reuocatis.

Cā. xx. in quo cōtinetur renouatio foederis iter latinos et romanos. belluz cū volscis. proditio Fabioz. edificatio templi Iouis in arce capitolia. et in aliis opibz publicis. Jn hui.

Cā. xxj. in quo cōtinetur simulatio bruti. consultatio et respōsio apollinis. oppugnatio ardee. cōtentio iuuenum de uxoribus. uiolatio lucretie. Is cuz primoz cruciatus

Cā. xxij. in quo cōtinetur mors lucretie. cōiuratio cōtra reges. expulsio regis. oratio bruti ad populuz cōtra reges. finis regnoz & origo consuluz. Spurius

secūdus.

Cā. pmū in quo cōtinetur adepta libertas romane. odium romanoz in tarquinios. discordia bruti cū collega. & puatio ipi. Libertā

Cā. ij. i quo cōtinet querele & cōiurationes quorūdam de reducēdis regibus. manifestatio cōiuratoz. & pena eis illata. ac iudicij. Brut exeqt

Cā. iij. i quo continetur motus cōtra romanos de reducendis regibz. pugna cū uicetinis. mors Bruti accusatio exculatio & absolutio publica ualerij cōsulis tutio legū. et dedicatio templi iouis i capitolio. his hic

Cā. iij. in quo cōtinetur belluz cū porsēna rege etrurie. prestantia oratij pro tutela urbis. fortitudo ac patientia mutij. pax cū porsena. et eius recessus ab urbe. hec post.

Cā. v. i quo cōtinetur audacia coclee urginij & statuaz ei dedicata fuisse. finis belli cū porsena. perpetuū exiliuz Tarquinij. bellū cū sabinis. cū arūcis et pometijs. & destructio pometie. Ergo ita.

Cā. vi. in quo cōtinetur pax cū sabinis. cōuentio triginta populoz. creatio pmi dictatoris pugna cum latinis et tarquinijs. Institutio saturnaliuz et mos tarquinij. Eo anno.

Cā. vij. in quo cōtinetur bellū cū volscis. murmuratio et seditio plebis oppresse a patribus et sup his editu cōsulis. pugna cū volscis. et bellū cū sabinis. Tuz uol.

Cā. viij. i quo cōtinet belluz cuz arūcis. renouatio seditionis i urbe p oppressionez feneratoz. et q sup his gesta sunt in senatu. Nocte una

Cā. ix. i quo cōtinetur creatio dictatoris. belluz cuz equis. et pugna cū volscis et sabinis. abdicatio dictatoris. secessio plebis aburbe. et oratio menenij legati ad plebez. Sed alie fuit.

Cā. x. i quo cōtinetur recōciliatio plebis pma creatio tribunoz plebis. fedus cū latinis. et bellū cū volscis magna penuria i urbe. seditio pp penuriā frumenti. et exiliuz coriolani. Agi deinde.

Cā. xi. i quo cōtinetur cōsultatio coriolani de bello cōtra romanos. ludoz instauratio. prohibitio uulscoz ad ludū. oppressio coriolani. et liberatio urbis. opera matronaz. et mors ipsius coriolani. Veniente.

Cā. xij. i quo cōtinet prelium cuz uolscis. et ermicis & damnatio. 7 mors cassij cōsulis. magnū nomen fabioz. dānatio opie uirginis. nouuz belluz cū equis et fuga exercituz. Rediere.

Cā. xiij. i quo cōtinet nouū belluz cū vegētibz et etruscis. pugna ardeis cū ipsis. uictoria romanoz. neglectū fuisse triumphū a fabio. et fabios redactos ad populares. Inde ad vegent.

Cā. xiiij. i quo cōtinet prefectio fabioz ad bellū cum uegentibus. prelium 7 pax cū eis. pug 7 mors fabioz. Vers

Cā. xv. i quo otinet discordia i urbe. bellū cū etruscis. dānatio 7 mors menenij. accusatio. defectio Gabij. bellū cū latinis. uolscis. uegētibz 7 sabinis. Cuz hec.

Cā. xvi. i quo cōtinetur discordia patrū 7 plebis. cōsultatio plebis et audacia cōtra patres. oratio volzonis tribuni plebis. et certamen de lege pcū ithtuta. Pua ex

Cā. xvij. in quo cōtinetur cōcordia cū tribunis plebis odium apis. prelium cū volscis. cōcordia cōsulis cū exercitu gesta cū sabinis equis 7 uolscis. et pugna et dedicio. Egre sedata.

Tertius.

Cā. p. i quo otinetur bellū et pugna cū equis. Itez belluz cū equis 7 uolscis. 7 lustrum cēsus iurte. Anno capi

Cā. ij. ī quo ōtinetur bellu cū equis 7 uolsc̄is.
[illegible] causā leg[illegible] [illegible]; atrox pliū
cū equis 7 uolsc̄is. [illegible]
Cā. iij. ī quo cōtinetur pestilentia ī urbe. iaursio equo
et volsco. cōtra romanos 7 ernicos. et pugna aiz
ipsis. motus ī urbe p̄ lege tr[illegible]. [illegible] ytedi
cōtra tribunos. 7 triūphus [illegible] cōsulis. Comitia ide
Cā. iiij. ī quo ōtinetur discordia ī urbe plege tarētila
contentio p ipsa [illegible] patrios 7 tribunos. accusatio
celonis cōtradictis lege. et sententia cōtra eū q tūc
primus uades dedit. Anno deinde.
Cā. v. ī quo cōtinetur furor tribunor. et terror in
urbe. occupatio 7 recupatio capitolij. oratio cōsulis
ī tribunos. auxiliu: ex luculo. 7 mors valerij cōsul. Pōs
Cā. vi. ī quo cōtinet cōsulatū quīti cīanati. oratio ei
cōtra tribunos. certamen p lege. sententia senatus.
nouus belluz aī equis 7 uolsc̄is. accusatio volsa. Decēbr
Cā. vij. ī quo cōtinetur pax aī equis cēsus 7 lustriz
celebratuz. creatio dictatoris. et gesta p eū ī castris
bellū cū equis. triūphus Quīti dictatoris. 7 finit eq. Eodē ano
Cā. viij. in quo cōtinetur creatio decē tribunor plebis.
damnatio cōsuluz. Legatio ad athenienses pro legibus.
pestilentia & fames in urbe. impiuz decēuiroz. et
discordia p̄ aspitatē sui regiminis. hec eodez.
Cā. ix. ī quo cōtinetur īaursus sabinoz. fremitus plebis
contra decem uiros oratio coruncanij et oratio claudij
p decēuiros. certamen et victoria decēuiroz ī senatu. [illegible]
Cā. x. ī quo cōtinetur belluz cū sabinis et equis. libidi
apij. defensio ialy. sententia apij de puella. iterfectio
puelle filie uirginij seruentis ī eam. Silētio patrū.
Cā. xi. ī quo cōtinet fuga uirginij. strepitus cōtra apiuz.
oratio uirginij ad cōmilitones ī exercitu. secessio exer
citus ī auentinū montez. creatio decē tribunoz militar[illegible]
Cā. xij. ī quo cōtinetur secessio plebis cū exercitu ī
montez sacruz. legatio a senatu ad plebez. creatio cō
suluz p populuz. accusatio defensio 7 dānatio apij. p̄ces solutu.
Cā. xiij. ī quo cōtinetur gesta rome de lege duodecī tabu
larū. mors apij. pena illata collegijs apij. bellū cōtra
uolscos et equos. et pugna aī ipsis. et oratio ualerij
cōsulis ad milites. Inter hec.
Cā. xiiij. ī quo cōtinetur bellū 7 pugna cū sabinis
oratio [illegible]. oratij ad milites cōtentio de triūpho cō
suluz. cōspiratio tribunoz. seditio ī urbe. oratio elegā
tissima quīti et cōcordia. huī pugne.
Cā. xv. in quo cōtinetur profectio exercitus cōtra eos
et uolscos. et p̄liuz aī ipsis. iudiciuz p̄ de finibus
ertinoz 7 ardeatiz. In hac quītus.

.Quartus.

Cā. p. ī quo cōtinetur discordia de nouis legibus.
oratio cōsuluz cōtra tribunos. et tribunoz ō cōsules.
lex de cōnubys nobiliuz aiz plebeis. lex q̄ creārēt
tribuni militū cōsulari potestate. hoc seculi.
Cā. j. ī quo cōtinetur querela ardeatū. in nouatio
federis aī ipsis p̄ma īstitutio censure. et unde appel
letur censores. discordia intestina. ardeatū. gesta
quīti apud ardeaz. et restitutio agri adepti arde
atibus. Legati ab [illegible]
Cā. ij. ī quo cōtinet seditio ītes romanos ī urbe fames
magna et creatio p̄fecti annone. temeritas spurij
amely. consultatio senatus. creatio dictatoris et ge
sta per eum. pax domi.
Cā. iij. in quo cōtinetur rebellio fidenatiz. īterfectio
legatoz romanoz. belli cū uegentibus fidenatibus
et falisc̄is. atrox preliuz iter ipsos 7 romanos. mors
regis uegentani. triūphus dictatoris. pestilētia 7 p
digia ex terremotibus. plebs.
Cā. v. ī quo cōtinet nouus īaursus hostiū. creatio dicta
toris. captio fidenatiz. census ī cāpo martio. appara
cōtra etruscos. gesta rome 7 cōsulatus [illegible]

Cā. vi. ī quo cōtinetur seditio ī urbe institu[illegible] nouē lege. ales
dia cōsuluz. creatio dictatoris. preliuz aī equis et uolsc̄is 7
uictoria romanoz. Interis.
Cā. vij. ī quo cōtinetur transitus cartagīnesiuz ī siciliam.
sagatis magna. et pestilentia. creatio dictatoris. pugna
aī uegetibus et fidenatibus. captio et diruptio fidenaruz. Int qui.
Cā. viij. ī quo cōtinetur seditio tribunoz. insultus sinistri
cōtra capuanos. atrox preliuz aī volscos. precaptura ur
bis tēpani. reditus cōsulis ad urbez. [illegible] cōsulis
et testimoniū tēpani. Insequens.
Cā. viij. ī quo cōtinet accusatio & absolutio Sempronij.
gesta aī equos. discordia patrū aī plebe. seditio discor
dia. creatio tribunoz militū. furor tribunoz plebis ī dam
natione Sēpronij. & accusatio postumie [illegible] uestalis. Plebs tribu.
Cā. x. ī quo cōtinetur belluz aī equos & latinos. oppressio.
fuga romanoz. strages pluz aī equos & latinos. uictoria di
catoris. depositio tribunoz. obsidio et expugnatio nolan.
interfectio Sergij questoris. et pena trium militū. et
uindicta de morte. Bellum inde.
Cā. xi. ī quo cōtinetur pestilētia & fames in urbe. actus
pro lege agraria. receptio aruis crustumine. p̄mul
gatio plebei questoris. et certamen senatorū aī tribunos pl[illegible] Sole mo.
Cā. xij. ī quo cōtinetur belluz aī volscos & equos. dissen
de creatione dictatoris. & creatio ipsius. gesta ad uegeta
bus & volscis. expugnatio ternane. institutio stipendij
militaris. & obsidio uegetana. Rome sicut.

.Quintus.

Cā. j. ī quo cōtinet augmētatio numeri tribunoz. creatio
regis uegentani. obsidio uegioz. edificatio nouaz ybei
naculoz. et seditio tribunoz. Pace alibi.
Cā. ij. ī quo cōtinet aduersatio apij claudij ī tribunos plebis
q̄ spōte execratus uult uegios. 7 q̄d gestū sit ī obsidione uegetan.
Cā. iij. ī quo cōtinet q̄ gesta sūt ternane. dū obsiderentur
[illegible]. que gesta sūt rome ī senatu. 7 q̄ gesta sūt ī militia
Cā. iiij. ī quo cōtinet discordia tribunoz plebis. et cōtenc
de creatione ipsoz. accusatio Sergij et Virginij. et dam
natio ipsoz. promulgatio legis agrarie. gesta aī ueios 7
uolscos. et creatio tribunoz militiz explete. hec per se.
Cā. v. ī quo cōtinetur hiems ualida. 7 nimiosa estas. annus pe
stilens. que gesta sunt aiz ueios et capenatibus. prodigiuz
de lacu albano. & interpretatio prodigij. & gesta aiz tarquīnēsib. Insigni
Cā. vj. ī quo cōtinet gesta etrurie ī cōsulio. et rome ī comitiis
infelix preliuz aī falisc̄os & capenatibus. creatio dictatoris
oppugnatio uegioz. cōsiliuz dictatoris & sententia senat
et captio 7 destructio uegioz. Que duz agūt.
Cā. vij. ī quo cōtinet triumphus dictatoris. decreta dei
ma apolini. seditio rome pro agro uegētano. munifice
tia matronaz. et honor eis decretus. preliuz aī falisc̄os et
obsidio ipsoz. pfidia magistri puerorz. 7 iustitia Camilli. Rom
Cā. viij. ī quo cōtinet gesta aī equos. damnatio tribunoz.
oratio camilli ad represionez plebis. & exhortatio ad
patres. diuisio agri uegētani. gesta rome et ī bello aī
equos & uolsanenses & salpinatib. Eodez anno.
Cā. ix. ī quo cōtinetur exiliuz camilli. rumor de aductu
gallouz ī italiā & trāsitus ipsoz. & apparatus etruscoz. Eod
Cā. x. ī quo cōtinet legationes etruscoz ad romanos: et
romanoz ad etruscos et gallos. preliuz gallo[illegible] cū clusinis
et gesta rome aī legatis gallorz. hac gentes.
Cā. xi. ī quo cōtinetur aductus gallorz ad urbez. cōflu
romanoz apud aluuz flumen. luctus 7 pauor romanoruz
munitio capitoli. et exhortatio senatoz ad sua tutelā. Int
Cā. xij. ī quo cōtinet desperatio romanoz. captio et incēdiu
urbis. 7 multoz edes. cōstātia obsessoz ī capitolio. et oppu
gnatio capitolij. Rome interiz.
Cā. xiij. ī quo cōtinetur aductus gallorz ad ardeā. cōsul
tatio camilli ad ardeates cōtra gallos. strages gallorz ī
apud ardeaz. et etruscoz apud ueios & mirabilis auda
cia ac pietas cēdicij fabij. Proficiscentes gallos.
Cā. xiij. ī q̄ cōtinet reuocatio camilli ab exilio. et quale creatū
fuit dictator. seruatio capitolij uirtute. [illegible]. [illegible] canū [illegible]
abiensere. fames et pestilētia obsessoz. redēptio urbis. fames
ī ponderatione auri. & mir[illegible] dictatoris [illegible]

Cā. xv. in quo cōtinetur triumphus camilli. munificentia et honor in matronas. Persuasio camilli ne deserendæ urbis. deliberatio remanendi in urbe. & reædificatio urbis. Dictator.

Cā. j. in quo cōtinetur creatio magistratuum. accusatio Q. fabij. et mos eius equestris gestæ rome ad relationem. belluz aduersus etruscos et volscos. et de ipsis victoria reportata. per camillū.

Cā. ij. in quo cōtinetur belluz cū equis & volscis. tribunos. honor camilli p tribunos eius collegas. profectio ipsius et valerij cōsulis antiatem. eis. & in fuga captio sutrij. et declinatio volscoꝝ. Exitū anni.

Cā. iij. in quo cōtinetur reapatio sutrij p camilluz. receptio neptunj. que gesta in latinis et hernicis. creatio colli dictatoris. & uolscos et de his victoria romanoꝝ. Ceteriuz.

Cā. iij. in quo cōtinetur seditio manlij in urbe. processus cōtra ipsuz. et carceratio ipsius p dictatorē. oratio manlij ad suaz defensionē. cōsultatio senatus sup eius accusationē et defensionē. et tādem damnatio eius atq; supplicium. Dictator.

Cā. iiij. in quo cōtinetur belluz cū uelitanis et penestrinis & volscis. profectio camilli in eos. pugna collegæ cū volscis. victoria camillo. defectio tusculanoꝝ. et eis in dictum belluz. & tādem pax. Anno insequente.

Cā. vj. in quo cōtinetur seditio tribunoꝝ. creatio magistratuum. insultus prenestinoꝝ. et cū eis belluz. demū pugna victoria romanoꝝ. Creti lib.

Cā. vij. in quo cōtinetur equestio tribunoꝝ nobilium cū tribunis plebis. res male gesta cū volscis. seditio tribunitia. pugna. et dedition anag. incendium sutrij. captus usurpatus recuperatio pi. comitis.

Cā. viij. in quo cōtinetur uiolentus in senatores. miserabilis cōditio plebis. seditio in gente fabia. institutio legis tribunoꝝ. et pmulgatio plebis cū senatoribus. belluz ueletrinū. et seditiose ozationes tribunoꝝ plebis. Q. uatomagis.

Cā. ix. in quo cōtinetur altercatio de legibus tribunoꝝ plebis. creatio camilli dictatoris. oratio et gesta ipsius ab dictatura. institutio altercationis dictatoris. oratio tribunoꝝ contra. et prolixa ozatio appij claudij in tribunos huius generis.

Cā. x. in quo cōtinetur nouæ leges de decemuiris creandis. et ut creatio. creatio camilli dictatoris cōtra gallos. et pugna cū [illegible] et cōcordia patrū cū plebe. altera lege.

Cā. j. in quo cōtinetur pma creatio cōsulis. pretoris et illis exhibite ludi scenici camilli. pestilentia in urbe. lectisternium. origo ludoꝝ scenicoꝝ.

Cā. ij. in quo cōtinetur creatio manlij imperiosi dictatoris ad clauum figendum. et pugna cū latinis. accusatio dictatoris. et mirabile factum pretoris ipsius. Itez gen.

Cā. iij. in quo cōtinetur descriptio prodigiose uoriginis rome. belluz hernicū sub plebeio cōsule. et interfectio ipsius. Itez belluz hernicū sub appio dictatore. pugna. et cruenta victoria romana. Eodez.

Cā. iiij. in quo cōtinetur belluz tiberinū. belluz gallicū apud amenē. singulare certamen manlij torquati. secūda pugna cū gallis. et tertia ad portā collinaz. insultus tiburtinoꝝ. et tarquiniensium ad urbez. tumultus militū & quarta pugna cū gallis. Insequenti anno.

Cā. v. in quo cōtinetur additio duoꝝ tribunoꝝ. bellū cū falisc̄ et priuernatibus. damnatio stolonis sua lege lati in castris. preliuz cū tiburtinis falisc̄ & tarquiniensibus. creatio pmi dictatoris de plebe interregnū. et seditio p cōsulatū.

Cā. vj. in quo cōtinetur secessus cū samnitibus. creatio cōsulū ex patritijs. bellū cū etruscis & uolscis. belluz cū ceretanis. oratio facta coram populo. et pax cū eis. Res bello.

Cā. vij. in quo cōtinetur certamen cū comicis. et [illegible] patritio cōsulatus cū plebe. belluz illatū falisc̄. creatio dictatoris et cōsuluz in castris. belluz et iduitie cū tarquiniensibus & falisc̄. creatio pmi cōsulis de plebe. In falliscos.

Cā. viij. in quo cōtinetur dictatoris in nouo bello cū gallis. pugna victoria et triumphus de gallis. creatio noui dictatoris. pdigiosum & singulare certamen. M. Valerij. Insignis et discessus gallorum & grecoꝝ. Dictatore eis.

Cā. ix. in quo cōtinetur pestilentia in urbe. reparatio satricj. fedus cū cartaginensibus. pugna cū volscis. cruenta seue. prodigium in urbe. et gesta p prodigium. Exercitibus.

Cā. x. in quo cōtinetur [illegible] in senatu. legatio romanoꝝ ad samnites. et bellū repositū. Caudex.

Cā. xj. in quo cōtinetur indictio belli samnitici. [illegible] valerius cōsules. [illegible] Cā. xij. in quo cōtinetur gesta alterius cōsulis ad samnites. pugna. bellum. exercitus ad samnites. deinde pugna. et uictoria. Postero die.

Cā. xiij. in quo cōtinetur tertia pugna cū samnitibus. ad sinuessam. victoria romanoꝝ. sedes cū latinis. legatio et dona cartaginensium. & triumphi cōsulum. Tertia pugna.

Cā. xiiij. in quo cōtinetur cōiuratio militū. et secessio ad lautulas. creatio duoꝝ seditiosi exercitus oratio dictatoris ad seditiosos exercitū. reuocatio et concordia ipsius. & correctio latinoꝝ ac pernatiū. Capanoꝝ deinde. Octauus.

Cā. j. in quo cōtinetur que gesta sunt cōtra priuernates et uolscos. postulata samnitiū. et responsio senatus. fedus cū samnitibus. et belluz ipsoꝝ cū sidicinis latinis campanis. et cōiuratio latinoꝝ. et capanoꝝ aduersus romanos. cōsules.

Cā. ij. in quo cōtinetur aduentus alexandri regis epyroti. euocatio decē principū latinoꝝ ad cōsiliuz. oratio annij pretorij latinoꝝ. gesta rome cū legatis ipsoꝝ. superba oratio annij pretorij latinoꝝ in senatu romano. indignatio patrū. et execratio in annū. & casū ipi. Fulliscj.

Cā. iij. in quo cōtinetur edictio belli. et prefecto exercitus cōtra latinos. singulare certamen inter manlium filiū cōsulis. mos manlij. istructio et mos pugne romanoꝝ. Torquatus missus.

Cā. iiij. in quo cōtinetur pugna cū latinis apud mōtem vesuuium. mors decij cōsulis. victoria romanoꝝ. & annihilatiuz secūda missiuz latinis. Eodez.

Cā. v. in quo cōtinetur pugna secūda cū latinis. deditio apoꝝ. et triumphus torquati cōsulis. rebellio eoꝝ. oratio dictatoris philonis. pugna cū latinis. et expugnatio pedi. triumphus cōsuluz. & decretū senatus de pena latinoꝝ.

Cā. vj. in quo cōtinetur belluz sidicinoꝝ. & antiatū. creatio dictatoris. creatio pmi ptoris plebei. pugna cū antiatibus & sidicinis. expugnatio eorum. & pestilentia. Expugnatio.

Cā. vij. in quo cōtinetur gesta alexandri in italia. uenetiaz matronaz. & damnatio ipsius. gesta cū fauricensibus lucanis & samnitibus. pugna cū puteolanis & fundanis. deditio priuernie. supplicium uitruuij. decretū senatus in puteolanos. & libertas municipij samnitis.

Cā. viij. in quo cōtinetur origo neapolitanoꝝ. bellū inditū palepolitanis. defectio samnitū. et belluz cū ipsis. deditio alexandrie in egypto. mors alexandri epyrote in italia. Itē belluz samnitū & fedus cū lucanis & apulis et deditio palepolis. Palepolis.

Cā. ix. in quo cōtinetur belluz cū tarentinis. defectio lucanoꝝ. nouus lex sup debitoribus. bellū cū samnitibus & uestinis. dictatura papirij cursoris. & fortuna. pugna magni militū aluū.

Cā. x. in quo cōtinetur ferues indignatio dictatoris in magistrum militū. cōtentio interdictaria & magistri militū ac militez processus dictatoris & fuga magistri militū ornio dictatoris in senatu. preces p solutione magistri militū. & solutio eius litere.

Cā. xj. in quo cōtinetur gesta dictatoris. et ei seueritas gesta cū samnitibus. et atrox pelius cū ipsis. et uictoria et donū diuersitas autoruz. forte eo anno.

Cā. j. in quo cōtinetur exhortatio patrū samnitū ad suos. & ludus romanus apud caudium. et cōsultatio samnitū sup romanis exercitus. Sequitur.

Cā. ij. in quo cōtinetur petitio pacis. et conditiones cruentu romanoꝝ execrabile. ac detestāda pax. humanitas capuanoꝝ. romanos sub extrema miseria redeuntes in patriā. luctus et dolor rome. Et in castris.

Cā. iij. in quo cōtinetur creatio cōsulū. cōsultatio sup tocū samnitibus. salubris sententia postumij. quā refecuit exercitū cū dedition autoruz pacis duabus legibus. Consules.

Cā. iiij. in quo cōtinetur responsio prima sup presentatione autoruz pacis. defectio fregellanoꝝ. & satricj. pugna publica cū samnitibus. et uictoria romana. et sedatur c. pugna et uictoria papirij cōsulis.

BIBLIOTECA MEDICEA LAURENZIANA FIRENZE
203374

LIBRERIA
BRUSCOLI
FIRENZE